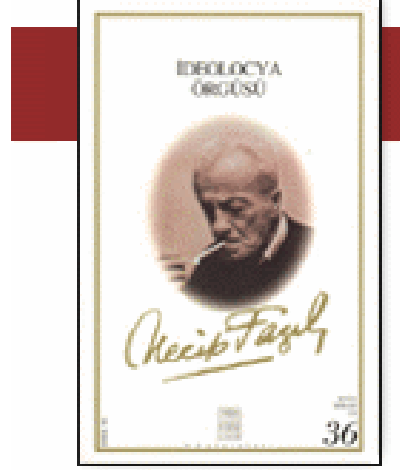

Necip Fazıl Kısakürek – İdeolocya Örgüsü

İDEOLOCIYA ÖRGÜSÜ

İÇİNDEKİLER

I – ADIMIZ, DÂVAMIZ, MÂNAMIZ

Büyük Doğu

Orkestra, Senfonya ve Biz

Doğu – Batı

II – DOĞU VE BATI MUHASEBESİ

Batının Doğuya Bakışı

Batının Kendisine Bakışı

Doğunun Batıya Bakışı

Doğunun Kendisine Bakışı

Doğuya İnanalım

Doğu ve Batı Birarada

Batıyı Anlamak

Kendi İçinde Batı

Kendi İçinde Doğu

Batının Buhranı

Doğuda Buhran

Bizde Buhran

Batının Ucuzculuğu

Doğunun Ucuzculuğu

III – TÜRKÜN MUHASEBESİ

Oluş

Sebep

Teşhis

Kendi Zaviyemizden Avrupalılık

Avrupalı Tuzağı

Bugünkü Dünya

Doğan Dünya ve Biz

Olmadı – Olamaz!

Bu Ağacın Yemişleri

Tek Kelimeyle Kurtuluş Yolu

Ahlâk Dâvamız

Ahlâk Kaynağımız

IV – ANA KAYNAK: İSLÂM

Neye İnanıyoruz

İslâm ve Herşey

İslâm ve Kâinat

İslâm ve Dünya

İslâm ve İnsan

İslâm ve Ahlâk

İslâm ve Cemiyet

İslâm ve Devlet

İslâm ve İnkılâp

İslâm ve Siyaset

İslâm ve Adalet

İslâm ve Ordu

İslâm ve Müsbet Bilgiler

İslâm ve Güzeli Sanatlar

İslâm ve Kadın

Dışı ve İçiyle İslâm

V – TARİH HÜKMÜ: NASIL BOZULDUK

Fasledici Tarih Çizgisi

İslâm Nasıl Bozuldu?

1. Kanunî Devrinde

2. Kanunîden Sonra

3. Tanzimat Devrinde

4. Meşrutiyet devrinde

5. Son Devirde

Ahlâk Yaralarımızdan Misaller

VI – BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂP

Bekliyoruz

Daima Onu Bekliyoruz

Hep Bekliyoruz

Giriş

Reformacılar

Nefsanî Tefsirci

Ham Yobaz ve Kaba Softa

Sahte Sofiler

Derin ve Gerçek Müslüman

Gerçek ve Derin Mü'minde Akıl

Hülâsa ve Netice

Netice

Usul

Esas

Hedef

Vasıta

VII – BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂBIN YÖNLERİ

İçtimaî ve İktisadî Mezhepler

Siyaset

Asyacılık

İktisadî Nizam

İçtimaî Faaliyet

Teşkilât ve İdare

Devlet

Sınıf

Gençlik

Milliyet

Köy

Şehir

Aile

Mektep

Müspet Bilgiler

Güzel San'atlar

Adalet

Mahkeme

Sihhat ve Güzellik

Kadın

Üreme ve Türeme

Ordu

Ordu ve İnkılâp

Millet ve Ordu

Anladığımız Ordu

Dünyayı İmar

Toplam

VIII – DEVLET VE İDARE MEFKÛREMİZ

Yüceler Kurultayı

Başyüce ve Kurultay

Başyüce

Başyücelik Hükûmeti

Hükûmetin 11 Dâvası

Yüce Din Dairesi

Halk Divanı

Başyücelik Akademyası

Başyücelikte İş Ölçüsü

Başyücelikte Ceza Ölçüsü

Başyücelikte Umumî Manzara

Başyücelik Emirleri – Kanun

Başyücelik Emirleri – Zevk ve Terbiye

Başyücelik Emirleri – Kumar

Başyücelik Emirleri – İçki ve Zehir

Başyücelik Emirleri – Zina ve Fuhuş

Başyücelik Emirleri – Faiz

Başyücelik Emirleri – Kahvehane

Başyücelik Emirleri – Külhanbeylik

Başyücelik Emirleri – Vatan Dışı

Başyücelik Emirleri – Sinema

Başyücelik Emirleri – Dans

Başyücelik Emirleri – Parazitler

Başyücelik Emirleri – Heykel

Başyücelik Emirleri – Matbuat

Başyücelik Emirleri – Yine Basın

Başyücelik Emirleri – Radyo

Başyücelik Emirleri – Üniversite

Başyücelik Emirleri – Batıda Tahsil

Başyücelik Emirleri – Ecnebi Mütahhasıs

Başyücelik Emirleri – Harf Dâvası

Başyücelik Emirleri – Kıyafet ve Şapka

Başyücelik Emirleri – Kadın Kılığı

Başyücelik Emirleri – Vâizler

Başyücelik Emirleri – Yine Kılık

Başyücelik Emirleri – Köy İmamı

Başyücelik Emirleri – Subay

Başyücelik Emirleri – İşçi

Başyücelik Emirleri – Sermaye ve Patron

Başyücelik Emirleri – Fabrika

Vesaire

IX – TEMEL PRENSİPLER

Ruhçuluk

Keyfiyetçilik

Şahsiyetçilik

Ahlâkçılık

Milliyetçilik

Sermaye ve Mülkiyette Tedbircilik

Cemiyetçilik

Nizamcılık

Müdahalecilik

X – HAL VE MANZARA

Bu Hal

Asıl Dâva Hep'çilikte

Geliş ve Gidişimiz

Asıl İnkılâp

Felix Culpa – Mes'ut Suç

Hürriyet

Uydurma Dil Felâketi

İktidarların Hikâyesi

Dünyamız

Sahte Şans Devirleri

Niçin, Niçin, Niçin?

Nesini Kabul Edelim?

7 Ölüme Karşı Biz

Merhamet Buyurunuz!

Ucuzculuk

Tezatlar Dünyası

Üstün Politika

Hareketsizliğimiz

Küfür Yobazları

Cepheler

Cepheler – Ham ve Kabalar

Cepheler – Yeni Müctehid Taslakları

Cepheler – Karton Adamlar Gövdesi

Cepheler – Damgalı Adamlar Gövdesi

Dışımızda İslâm

İç ve Dış Düşman – Yahudi

Doğunun Yolu

Makine

Makine ve Keşifler

Program – Reçete

Fikirsizlik

Sınırlar

İleri – Geri

Meccanî Hayat

Yine Hürriyet

Kurtarıcı Hikmet

Demokrasya

Dünya Buhranı

Babiâli'de İnkılâp

Basın Yönünden İnkılâplar

XI – ÇİLEMİZ VE DÂVAMIZ

Ocak Kızıştı!

Hakikatimiz ve Gençliğimiz

Mefkûreci Ahlâkı

Ümidimiz

Ümitsizliğimiz

Fedakârlık

Çilemiz

Divanelere Muhtacız

Mürteci – Gericici

Deli Olmak Lâzım!

Türk Gençliğine!

Yolumuz

Lüpçülük, Hepçilik

Beklenen Nizam

Tamamlığın Şartları

Anadolu

Genç Adam!

Görünmeyen Genç

Anadolu Gençliğine

Bir Neslin Son Örnekleri

Son ve Tek Kıvılcım

XII – EK

**İslâmî Yenilemek (AKINCI GÜÇ-İBDA KADROSU'NA
İTHAF)**

xxxxxxx

İDEOLOJYA ÖRGÜSÜ

İÇİNDEKİLER

I – ADIMIZ, DÂVAMIZ, MÂNAMIZ

Büyük Doğu

Orkestra, Senfonya ve Biz

Doğu – Batı

II – DOĞU VE BATI MUHASEBESİ

Batının Doğuya Bakışı

Batının Kendisine Bakışı

Doğunun Batıya Bakışı

Doğunun Kendisine Bakışı

Doğuya İnanalım

Doğu ve Batı Birarada

Batıyı Anlamak

Kendi İçinde Batı

Kendi İçinde Doğu

Batının Buhranı

Doğuda Buhran

Bizde Buhran

Batının Ucuzculuğu

Doğunun Ucuzculuğu

III – TÜRKÜN MUHASEBESİ

Oluş

Sebep

Teşhis

Kendi Zaviyemizden Avrupalılık

Avrupalı Tuzağı

Bugünkü Dünya

Doğan Dünya ve Biz

Olmadı – Olamaz!

Bu Ağacın Yemişleri

Tek Kelimeyle Kurtuluş Yolu

Ahlâk Dâvamız

Ahlâk Kaynağımız

IV – ANA KAYNAK: İSLÂM

Neye İnanıyoruz

İslâm ve Herşey

İslâm ve Kâinat

İslâm ve Dünya

İslâm ve İnsan

İslâm ve Ahlâk

İslâm ve Cemiyet

İslâm ve Devlet

İslâm ve İnkılâp

İslâm ve Siyaset

İslâm ve Adalet

İslâm ve Ordu

İslâm ve Müsbet Bilgiler

İslâm ve Güzel Sanatlar

İslâm ve Kadın

Dışı ve İçiyle İslâm

V – TARİH HÜKMÜ: NASIL BOZULDUK

Fasledici Tarih Çizgisi

İslâm Nasıl Bozuldu?

1. Kanunî Devrinde

2. Kanunîden Sonra

3. Tanzimat Devrinde

4. Meşrutiyet devrinde

5. Son Devirde

Ahlâk Yaralarımızdan Misaller

VI – BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂP

Bekliyoruz

Daima Onu Bekliyoruz

Hep Bekliyoruz

Giriş

Reformacılar

Nefsanî Tefsirci

Ham Yobaz ve Kaba Softa

Sahte Sofîler

Derin ve Gerçek Müslüman

Gerçek ve Derin Mü'minde Akıl

Hülâsa ve Netice

Netice

Usul

Esas

Hedef

Vasıta

VII – BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂBIN YÖNLERİ

İçtimaî ve İktisadî Mezhepler

Siyaset

Asyacılık

İktisadî Nizam

İçtimaî Faaliyet

Teşkilât ve İdare

Devlet

Sınıf

Gençlik

Milliyet

Köy

Şehir

Aile

Mektep

Müspet Bilgiler

Güzel San'atlar

Adalet

Mahkeme

Sıhhat ve Güzellik

Kadın

Üreme ve Türeme

Ordu

Ordu ve İnkılâp

Millet ve Ordu

Anladığımız Ordu

Dünyayı İmar

Toplam

VIII – DEVLET VE İDARE MEFKÛREMİZ

Yüceler Kurultayı

Başyüce ve Kurultay

Başyüce

Başyücelik Hükûmeti

Hükûmetin 11 Dâvası

Yüce Din Dairesi

Halk Divanı

Başyücelik Akademyası

Başyücelikte İş Ölçüsü

Başyücelikte Ceza Ölçüsü

Başyücelikte Umumî Manzara

Başyücelik Emirleri – Kanun

Başyücelik Emirleri – Zevk ve Terbiye

Başyücelik Emirleri – Kumar

Başyücelik Emirleri – İçki ve Zehir

Başyücelik Emirleri – Zina ve Fuhuş

Başyücelik Emirleri – Faiz

Başyücelik Emirleri – Kahvehane

Başyücelik Emirleri – Külhanbeylik

Başyücelik Emirleri – Vatan Dışı

Başyücelik Emirleri – Sinema

Başyücelik Emirleri – Dans

Başyücelik Emirleri – Parazitler

Başyücelik Emirleri – Heykel

Başyücelik Emirleri – Matbuat
Başyücelik Emirleri – Yine Basın
Başyücelik Emirleri – Radyo
Başyücelik Emirleri – Üniversite
Başyücelik Emirleri – Batıda Tahsil
Başyücelik Emirleri – Ecnebi Mütahassıs
Başyücelik Emirleri – Harf Dâvası
Başyücelik Emirleri – Kıyafet ve Şapka
Başyücelik Emirleri – Kadın Kılığı
Başyücelik Emirleri – Vâizler
Başyücelik Emirleri – Yine Kılık
Başyücelik Emirleri – Köy İmamı
Başyücelik Emirleri – Subay
Başyücelik Emirleri – İşçi
Başyücelik Emirleri – Sermaye ve Patron
Başyücelik Emirleri – Fabrika
Vesaire

IX – TEMEL PRENSİPLER

Ruhçuluk
Keyfiyetçilik
Şahsiyetçilik
Ahlâkçılık
Milliyetçilik
Sermaye ve Mülkiyette Tedbircilik

Cemiyetçilik

Nizamcılık

Müdahalecilik

X – HAL VE MANZARA

Bu Hal

Asıl Dâva Hep'çilikte

Geliş ve Gidişimiz

Asıl İnkılâp

Felix Culpa – Mes'ut Suç

Hürriyet

Uydurma Dil Felâketi

İktidarların Hikâyesi

Dünyamız

Sahte Şans Devirleri

Niçin, Niçin, Niçin?

Nesini Kabul Edelim?

7 Ölüme Karşı Biz

Merhamet Buyurunuz!

Ucuzculuk

Tezatlar Dünyası

Üstün Politika

Hareketsizliğimiz

Küfür Yobazları

Cepheler

Cepheler – Ham ve Kabalar

Cepheler – Yeni Müctehid Taslakları

Cepheler – Karton Adamlar Gövdesi

Cepheler – Damgalı Adamlar Gövdesi

Dışımızda İslâm

İç ve Dış Düşman – Yahudi

Doğunun Yolu

Makine

Makine ve Keşifler

Program – Reçete

Fikirsizlik

Sınırlar

İleri – Geri

Meccanî Hayat

Yine Hürriyet

Kurtarıcı Hikmet

Demokrasya

Dünya Buhranı

Babıâli’de İnkılâp

Basın Yönünden İnkılâplar

XI – ÇİLEMİZ VE DÂVAMIZ

Ocak Kızıştı!

Hakikatimiz ve Gençliğimiz

Mefkûreci Ahlâkı

Ümidimiz

Ümitsizliğimiz

Fedakârlık

Çilemiz

Divanelere Muhtacız

Mürteci – Gerici

Deli Olmak Lâzım!

Türk Gençliğine!

Yolumuz

Lüpçülük, Hepçilik

Beklenen Nizam

Tamamlığın Şartları

Anadolu

Genç Adam!

Görünmeyen Genç

Anadolu Gençliğine

Bir Neslin Son Örnekleri

Son ve Tek Kıvılcım

XII – EK

İslâmı Yenilemek (AKINCI GÜÇ-İBDA KADROSU'NA İTHAF)

İDEOLOJYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

I- ADIMIZ, DÂVAMIZ, MÂNAMIZ

*Büyük Doğu *Orkestra, Senfonya ve Biz *Doğu Batı

BÜYÜK DOĞU

· Koskocaman, top şeklinde bir yumak gibi iplik iplik sarılı, kangal kangal bükülü, ilk ucundan son ucuna kadar üstüste devşirili; dışarıya doğru lif lif dağılık ve içeriye doğru kol kol toplu, muhitte nâmutenahî çok ve merkezde nâmutenahî tek; ve nihayet gelmiş ve gelecek zaman boyunca bütün eşya ve hâdiseler zeminini avlamaya memur bir fikir ağı halinde düğüm düğüm çerçevesel bir manzume... Yekpare bir inanış, görüş ve ölçülendirilme manzumesi... İsmi de BÜYÜK DOĞU...

· Büyük Doğu?.. Bildiğimiz doğuş hâdisesine bağlı bir delâlet mi?.. Yoksa mâlum Şark dünyasına mı işaret?.. Birincisiyle beraber, yahut birincisinin içinde ikincisi!.. bu isim, sadece doğuş mânasına kabuğunu çatlatan tohumun kıvılcımlı nefesiyle pembeleşmiş bir ufuk üzerinde, asıl Doğu âlemini, kubbe ve servi, saray ve künbed, kemer ve harabe, bütün dış çizgileri ve iç nakışlarından kucaklamakta...

· Bir aradaki bu çiftte delâletten sonra da, bütün insanlığa örnek olmak dâvasıyla, onların da üstünde ve güneş gibi topyekûn yeryüzünü yalayıcı bir mâna...

· Doğuş olmaya doğuş... Doğu olmaya Doğu... En doğrusu Doğunun doğuşu...

· En ulvî tecrid ve mânalandırmalara, çok defa en süflî teşhis ve maksatlandırmalar musallattır. Kendimi bunlardan korumak için, sadece yavan bir isim delâleti yüzünden dâvaların en çıkmazı, en kabasiyle aramızda benzerlik arayacak vehimleri şimdiden kovalım: BÜYÜK DOĞU'nun kucakladığı ve bütünleştirdiği Şark, vatan sınırları dışında herhangi bir ırk ve coğrafya plânına bağlı değildir. Biz BÜYÜK DOĞU'yu, öz vatanımızdan başlayarak güneşin doğduğu istikameti kurcalayan bir madde ve kemmiyet zemininde aramıyoruz. Biz BÜYÜK DOĞU'yu, vatanımızın bugünkü ve yarınki sınırlarıyla çevrili bir ruh ve keyfiyet plânında arıyoruz. O, kendini mekân çerçevesinde değil, zaman çerçevesinde gerçekleştirilmeye talip...

· Maddî ve manevî sınır dışı ırk gayreti, kavim hırsı ve toprak iştahı, sadece alâkasız olduğumuz bir iş sanılması!.. büyük ve gerçek kurtuluş adına, yüzdeyüz düşmanı sıfatıyla alâkalı olduğumuz ve karşısında cephe tuttuğumuz zıt ve bâtil hedeflerden bir tanesi!..

· Kendimizi kendi içimizde; fert ve cemiyetimizi içinden ve dışından kucaklayarak kendi içimizde tamamlığa erdirmeden dışarda gözü olmak, bu iç oluşa ihanettir. Ötesi, olduktan sonra düşünülecek iş...

· Öyleyse BÜYÜK DOĞU, çizmeli ayaklarla dışımızdaki iklimlere doğru kaba ve nefsanî bir yürüyüş olmaktan ziyade, rüzgârdan hafif topuklarla içimizdeki iklimlere doğru ince ve ruhanî bir sefer...

· Doğudan fıskırmış, Doğunun gerçek ruhuna ermiş, onu örneklemiştir, nefsinde halkalamış, Batıya doğru yürütmüş handiyse Batıyı devirecek hale gelmiş; sonra kabuk üstü donup kalmış, yeni zaman yemişlerine can verecek kök feyzini emmekten uzak yaşamış, doğurucu ve yaşatıcı aşk ve çile dairesinden kayıp çıkmış, hikmetini kaçırdığı şekillere incisiz istiridye kabukları gibi tutunmaya çalışmış; ve sonra doğan ve gelişen Batının karşı saldırılarına önünde topyekûn Doğuyla beraber gerilemiş, geriledikçe gerilemiş, bir uçurumdan öbür uçuruma sürüklenmiş, fakat sukûtun dibini boylamış, gizli bir bünye sırtı yüzünden hastalığa dayanmış, apışmış ve donmuş, devir devir sahte ve gülünç kurtuluş hareketlerine şahit olmuş, nihayet büsbütün tasfiye vaziyetine düşmüş, bir şahlanışta kendisini yalnız mekân çerçevesinde kurtarabilmiş, derken işin satır ve maddede en dizginsiz Garp taklitçiliğine ve öz kök alâkasızlığına döküldüğünü görmüş, zaman çerçevesindeyse bir türlü kurtarıcısını bulamamış bir millet olmak şuuruna sımsıkı bağlıyız.

· Kavramak lâzımdır ki, bir zamanlar Doğunun teknesinde yuğurulan, kendi teknesinde de Doğuyu yuğuran şahsiyet hamurumuz, Doğunun zaafında biz, bizim zaafımızda ise Doğu mecalden düşerken kurtlanmaya yüz tuttu; ve o gün bu gün, kendi öz cevherleriyle yabancı cevherler arasındaki anlayışsız, bilgisiz, ölçüsüz ve hikmetsiz katışmalar yüzünden çürüye çürüye şimdiki müzmin haline geldi. Bu halin ismi, müzmin şahsiyetsizlik ve asliyetsizlik hastalığı...

· Zira, Viyana bozgunundan <<Nizam-ı Cedid>>e ve Tanzimattan Cumhuriyete kadar içimizle dışımız ve köklerimizle dallarımız arasındaki mahsup sırrına erecek, içi muhasebe, murakebe ve çile dolu, dünya çapında tek bir kafa bile yetiştiremedik ve hep onbaşı kültürlü basit aksiyon adamlarının itiş kakışlarına uyduk ve onları kahramanlaştırdık.

· Tanzimattan beri devam eden sahte inkılâplar ve bu inkılâpların türettiği sahte kahramanlar, dâvamızın, müşahhas plânda baş meselesidir.

· Kendi içimizde ve kendi cebimizde kaybettiğimiz, sonra körler gibi el yordamıyla eşya ve hâdiseleri sığayarak hep dışımızda ve yabancı ceplerde aradığımız, aradıkça kaybettiğimiz, kaybettikçe bulduk sandığımız, bulduk sandıkça kaybımızı derinleştirdiğimiz anahtarın kum üzerindeki yuvası... BÜYÜK DOĞU budur. O, hem bir mâna, hem bir madde, hem bir zaman, kem bir mekân ismi; ve belli başlı bir ruhun, kendisiyle beraber bütün insanlığa örnek halinde donatacağı Doğu âlemine remz...

· Bu ruh, sistem ve ismin, bağlı olduğu iman mihrakına göre hiçbir istiklâli yoktur; ve bu ruh, sistem ve isim, ancak başbuğ imanının her iradesini yeni insan ve yeni dünya üzerinde zerre zerre nakşedici köle bir emir subayından ibarettir.

· Büyük Doğu, İslâmiyetin emir subaylığı... Büyük Doğu, İslâm içinde ne yeni bir mezhep, ne de yeni bir içtihat kapısı... Sadece <<Sünnet ve Cemaat Ehli>> tabirinin ifadelendirdiği mutlak ve pazarlıksız çerçeve içinde, olanca saffet ve asliyetiyle İslâmiyete yol açma geçidi; ve çoktan beri kaybedilmiş bulunan bu saffet ve asliyeti Yirmibirinci Asrın eşliğinde eşya ve hadiselere tatbik etme işi... Galiba işlerin de en değerli ve pahalısı...

ORKESTRA, SENFONYA VE BİZ

· Bir orkestra, âhengindeki terkibî ifade bütünü ve onu parça parça gerçekleştiren merkezî nizam makamıyla bir devlettir. Hasretinin devletini kuramayan, gitsin onu nağmelere tercüme ettirerek bir orkestraya şeflik etsin...

· Büyük Doğu, alem olduğu mefkûre çerçevesinde, (senfonik) bir orkestra...

· Doğunun ruh kökü üzerinde, öz gövdesi ve dallarıyla içiçe, Batının madde ağacını yetiştiren, böylece Doğu âlemi içinde bir Büyük Doğu'nun fışkırmasını hedef tutan bir mefkûre senfonyası çalınıyor!.. her işi bırakıp bunu dinleyiniz!

· Doğu, bu senfonyada kurtuluşunun bestesini dinlesin; o ki, ruhuna, sırtını döndürdüğü madde hakikatları yıkıldı; ve bu yüzden asırlar boyu esir ve mukallit yaşadı ve yaşamakta... Ve Batı, yine bu senfonyada en aziz dâvasına kulak versin; o ki, maddesine, ihmal ettiği ruhun zaruretleri çöktü ve devirler boyu ihtilâc içinde kıvrandı ve kıvrınmakta...

· Doğunun, mücerret tekevvün plânı içinde, biricik müşahhas zemin olarak, dünü, bugünü ve yarınıyla mukaddes iman vatanını kucaklarken; aynı mukaddes vatanın yalçın ve bakımsız mekân kalıbına en ileri zaman ruhunu nefhetmek ve o ruhtan yola çıkıp mekânı lif lif ve nokta nokta tarh ve tanzim etmek cehdinin senfonyası çalınıyor!

· Bayram yerlerinde çocukların kağıt ve kursaktan düdükle cızırdattığı cümbüş derekesindeki bir buçuk asırlık fikir hayatımızı, kemanından davuluna kadar en haysiyetli ses manzumesinin âletlerine ve terkip vahdetine kavuşturmak dâvasındayız. Eğer bu dâvayı bütünleştirebiliyorsak, bizi ayakta ve saygıyla dinleyiniz; iddiamıza rağmen maskaralaştırıyorsak, maskaraların âkibetine mahkûm ediniz!

· Mâdemki bir orkestra, âhengindeki ifade bütünü ve nizamiyle bütün bir devlettir; şimdi onun telli, nefesli ve tokmaklı sazlarından her birini notasında düğümleyici büyük senfonyaya başlamak zamanı gelmiştir.

· Bu senfonya, BÜYÜK DOĞU'nun dünya görüşünden; ve bu dünya görüşü, sadece sâf ve gerçek İslâm ruhunun, dünü, bugünü ve yarını, hakları, hakikatleri ve tecrübeleriyle bütün Doğu ve Batı dünyasını kucaklamış olan dâvasından ibarettir.

· Bu bakımdan, yine tekrarlayalım: Büyük Doğu, kendi başına, kendisiyle vardığı bir sebep ve netice hükmü halinde hiçbir hürriyet, istiklâl ve benlik haletine malik değildir. Mutlak istiklâl, mutlak hakikat sahibinindir; İslâm ona teslim olup selâmeti bulmaktan ibarettir; hürriyet ve istiklâlin hakikati de işte bu hakikate teslimiyet ve esaret... Kendini Allaha esir ver ki, hürriyeti bulsun ve hayvan hürriyetinden kurtulasın!..

· Şu halde BÜYÜK DOĞU, gûya hür ve istiklâlli fikir çıkışlarının bugüne dek örgüleştirdiği sistem manzumeleri arasında, onlara düşen şeref payını güneş ışığı yanında bir kibrit alevinden aşağı bilici ve insan cehdlerinin en büyüğünü de bu güneşe pencere açmaktan ibaret tanıyıcı bir ölçüyle, kendi isim ve cisminin sadece, Ahmed, Mehmed, Hasan, Hüseyin gibi iman ve İslâma muhatap, iman ve İslâm şualarını süzmeye memur bir prizmadan, bir anlayış mihrakından başka bir şey olmadığını tekrar tekrar dile getirmek borcundadır. Tâ ki, bu vesileyle, iman ve İslâmın ne demek olduğu bir zevk sezişi halinde anlaşılın...

· Biz aklımızı peşin olarak (sahibine) teslim ettik ve ondan sonra bize geri verilen akılla düşünmeye başladık. İşte esasta hür, istiklâlli, kudretli; ve eseriyle, tesiriyle, her şeyiyle her şeyin üstünde olan akıl budur!

· Zahirde 14 asır evvelinden başlamış olsan da, bütün zaman ve mekânı ezele ve ebede doğru kuşatan bayatlamaz yeni, solmaz renk, eğrilmez çizgi, geçmez ân, pörsümez güzel, değişmez doğru, örselenmez iyi ve anlaşılmaz ileri!.. Gayemiz sensin!..

DOĞU - BATI

· Biz baştan başa yeryüzünü kaplayan ve hattâ yıldızlarda insan ve arada temas vasıtası bulunsa, oralara ve her tarafa kadar bütün mesafe, istikâmet, hacim ve hareket âlemi üzerinde tam bir gerçeklik ve uygunluk iddia eden küllî ve beşerî bir dâvanın işçileri olarak, kendimizi Doğu – Batı diye mevhum ve müteassıp bir ayırt edişe bağlayamaz, böyle bir darlığa sığdıramayız. Şekillerin en kemallisi olan bir yuvarlağın hudutladığı Dünyamız, tıpkı bir yuvarlaktaki başlangıç ve bitiş meçhulüne eş, kendi etrafından hiçbir noktayı öbürlerinden çözüp ayıramaz, güneşi hiçbir noktada demirleyip durduramaz bir bütün temsil ederken; herkesin kendi arkasında veya önünde bölgeleştireceği hakikat, nihayet son arkayı en öndekinin önüne, yahut son önü en arkadakinin arkasına bağlayıcı fasid daire şivesiyle mekâna yerleştirilebilir mi?

· Hakikat, eğer hakikatse mutlaka her yeri kaplayacak ve ilerisi göründükçe esasta onu da kapladığı meydana çıkacaktır. Bizim hakikatimizse her türlü mekân ve mıntika hasisliğinden mücerred ve münezzeh...

· Böyleyken biz, Doğu – Batı bölümünde, sadece büyük ve şûmullü hakikatimize yol veren müşahhas âlet ve manivelâdaki amelî istinat noktası bakımından, vasıtacı gerçeklerin en faydalısını buluyoruz.

· Bu bakımdan Doğu – Batı ayırımı keskin bir vâkıdır. Mücerred mânada nâmütenahi bir intişar hakkı tüttüren dâvamız, müşahhas mânada, hele bazı tarihî ayırma zaruretlerine çakılı hudut kazıkları önünde, Doğu ve Batı isimli bir bölünüşe ve iki yarı dünyaya kuvvetle inanmak ve sarılmak zorunda kalıyor. Elverir ki, Doğu ve Batı bölünüşünün parça hendeseleri arasındaki tefrikî hüviyyet, bütüne erdirici bir kıyas vasıtası olmaktan ileriye götürülmesin...

· Zaten kendi içinde binbir tezada gömülü, ve bu tezatlar önünde nisbeten tezatsız Batıya karşı belki parça parça duygu ve seciye birliklerine sahip bir Doğunun, san'at adına san'at yaparcasına gagesiz ve fantazyacı meddahı olmak, üstün fikre yakışmaz.

· Biz, Doğuya galip rengini üfleyen, onu bütün dünyaya karşı taarruza ve (aksiyon)a kaldırmış olan, böylece kendi intişar dalgaları önünde Batıyı maddî ve mânevî (barikad)lara girmeye ve aradaki bölümü çizmeye zorlamış bulunan ezeli ve ebedî ruhun, hak yolunda ve iç ve dış istikametlerde sistemli dâvacılarıyız. Doğu da bizim için, olsa olsa, ancak bu ruh etrafında mücerret bir istidat ve ruhî bünye tarlası olarak haritalaşabilir. Yoksa, kaba mekân ölçüsüyle gözümüzde Doğu diye de bir şey yoktur.

· İşte bu üstün ve münezzehe mânanın sadece madde mihrakı sıfatıyla Doğu, bir zamanlar dünyayı altın varaklarla zarflamak isterken, Batı, yalnız kendisini ve lâıyk gördüğü kadar bir insanlık sahasını duman renginde bir madenle kapladı; ve bu iki madde ve mânanın tokuştuğu hudut boylarınca, güneşin doğduğu ve battığı istikametlere doğru, ister istemez iki âlem peydahlandı: Doğu ve Batı...

· Ne yapalım; bir zamanlar sonsuzluk ve hudutsuzluk bayrağı altında kendilerini zorlamış olan biz olsak da, hududu çizen, bölümü yükselten ve zorla gözlere sokan onlardır! Ve şimdi biz ifade ve muhasebemizi Doğu – Batı bölümleri dışında hiçbir kalıpta canlandıramıyorsak, kendi öz dâvamızın sonsuzluğuna ve hudutsuzluğuna karşı mazur, düşmanlarımıza ve zıtlarımıza karşı da, kendi ayırımlarını kabul eden bir gerçekçi sayılmamız!

· Hangi cephesiyle inanmayıp hangi tarafıyla inandığımızı gösterdiğimiz Doğu – Batı bölümüne bir kere yerleştikten sonra, Doğu bizce, öteden beri kendi içinde beslediği binbir tezat yüzünden, yine kendi esas rengine, hâkim vasfına, kâinat çapındaki (aksiyon)cu ruhuna karşı mes’ul bir ters varış ve bâtil anlayışın zemini oluyor; Batı da topyekûn Doğuyu yıldırılmış, apıştırmış ve sindirmiş olmak noktasından Doğu hüviyetinin som ve yekpâre (aksi dâva)sı ve zindan bekçisi halinde ufukları kelepçelemiş bulunuyor.

· Evet; Doğu – Batı ayırımını ortaya koyar koymaz, ilk bakışta ortaya şu manzara çıkıyor: İçeride, Hint Denizine doğru, bütün vecd ve hakikatini kaybetmiş, her türlü savunma kudretinden mahrum, sadece yalınlar, ezginler ve kravatlı maymunlardan ibaret, ölü bir insanlık... Dışarıda da, Atlas Okyanusuna doğru, yalnız saldırgan, dize getirici ve kendisini Doğuya örnek gösterdikçe büsbütün zehirleyici bir âlem... İçli ve dışlı bu iki zıt dünya arasında da, dış tezahür aynalarının bütün aldatıcı gösterişlerinden ve yalancı teyitlerinden müberrâ ve müstağni fakat galip gelmek için mutlaka içli ve dışlı binbir cephede savaş vermeye memur ve mecbur ezeli ve ebedî hakikat dâvası...

· Böylece Doğu, Batı ve Büyük Doğu anlamları şimdiden hecelenmeye başlanmış olmuyor mu?

İDEOLOJYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

II- DOĞU VE BATI MUHASEBESİ

*Batının Doğuya Bakışı

*Batının Kendisine Bakışı

*Doğunun Batıya Bakışı

*Doğunun Kendisine Bakışı

*Doğuya İnanalım
*Doğu ve Batı Birarada
*Batıyı Anlamak

*Kendi İçinde Batı

*Kendi İçinde Doğu

*Batının Buhranı
*Doğu'da Buhran
*Bizde Buhran

*Batının Ucuzculuğu

*Doğunun Ucuzculuğu

BATININ DOĞU'YA BAKIŞI

Herşeyden evvel, ilk Doğu – Batı tefrikini yapan Garplıdır. Eski Yunan'da tarih babası (Herodot), yalnız kendi kavminden ibaret bildiği ve o zamanlar mânada yalnız kendi kavminden ibaret Garp dünyasına şarktan toslayan Fars kitlelerine bakıp, iki ayrı topluluk arasındaki mücerred duygu ve düşünce hamurunun iklim farklarına göre iki ayrı âlem sınırladı: Şark ve Garp...

Bir zamanlar Arap kavminin, kendisine "Arap" ve başkalarına topyekûn "Acem" demesi gibi, Yunanlı, Fars akınlarının getirdiği vesileyle, artık karşısına kim çıksa ona uyacak hazır bir yafta bulmuştu: Barbar... Onca insanlık sadece Yunanlıydı ve kendisini yıkmaya gelen herkes ve herşey barbardı.

Yunanlının kendi iç vâhidine, yani müstakil, şâmil ve üstün tuttuğu ruhuna göre bu teşhis, onun müdafaasında da, taarruzunda da aynı şeydir. Birinde, üstüne gelen, öbüründe üstüne gittiği, barbar...

Bir cemiyetin, inandığı ve bağlandığı kıymetler mevzuunda bu görüş zaruri ve ancak şahsiyet sahiplerine hâstır.

Ve o gün bugün, garplı, Şark dünyasını kendi içinde istediği kadar başka başka ve birbirine zid ruh iklimlerine bölünmüş görsün; tarih boyunca ve Batı dünyada yokken onu istediği kadar çalkantılara ve yeni doğuşlara sahne olmuş bilsin; manzarada daima sabit bir ruh ve zihin haletinin damgasını aradı. Garplı, eski Yunan ve Roma'da olduğu gibi, (Rönesans)dan sonra ve bugüne kadar, Şark deyince, hep belli başlı ve kabahatli bir insan soyunu çerçeveyici bir mânaya sımsıkı bağlı kaldı. Bu mânanın özünde, kısaca ve kabaca, Doğu şudur: Vâkıaların hendesî ihtar ve icabından anlamayan ve kaçan, karanlık ve dolaşık hayaller peşinde ruhuna çekilip kabuğunu ve derisini sahipsiz ve açıkta bırakan, biçare ve enayi insan kadrosu! Bir tarafta ruhî hârikalar ve öbür tarafta yalçın vahşetler diyarının akıl haysiyeti tanımayan, içinde anlatılmaz bir kuvvet ve dışında anlaşılmaz bir zaaf taşıyan illetli beşeriyet hârası...

Batılı, Doğuya ait ruh hârikaları ikliminin dış ziynetlerini de, bir zamanlar şark istikametinden sökün eden ve doğunun mâkûs kolu olan atlı adamın belirttiği vahşet çizgisine karıştırır. Bu çizgi, kör ve sağır ham kuvvetten, duygusuz bir yıkıcılık ve yakıcılık dehâsından ibaret, yarısı at ve yarısı maymun şeklinde insan, bir garip (santor)dur.

(Rönesans)tan sonra batılı dilinde (Oryant – Şark) tâbiri, artık bandrollaşmış ve aşağı takım halk gerçeği olarak hep aynı muvazenesiz adama işaret olarak giderken, aynı Garbın kifayetsiz taraflarına ve sahte tesellilerine kadar sızabilmiş gerçek ve hususî münevverleri, Doğuyu, her şeye rağmen anlaşılmasın derinlik ve şahsiyetini küller altında muhafaza eden, kaba teşhis çerçevelerine sığmayan bir giriftler ve hârikalar ufku, peygamberler yatağı ve ruh ilimlerinin beşiği diye mütalâa etmekten geri kalmadılar. Fakat taşkın ekseriyeti ve ortalama anlayışıyla Garplı, Şarka doğru en insafî ve hatırlı bakışını, nihayet (Pikadilli) de bir Hint recasının kavuğu ve tepesindeki elmas gibi, basit fantazyâ plânından ve “Binbir gece” hayalinden ileriye geçiremez. İşaret ettiğimiz gibi, Batının, okur – yazar ayak takımına mahsus, beylik görüştür bu...

Hemen noktalamak lâzımdır ki, son zamanların Şarklı okur – yazar ayak takımı da, iki dünya arasındaki muhasebe zaruretinin doğduğu hengâmelerde, ne dostunu ne de düşmanını hesaba çekebildiği için, bu garp okur- yazar ayak takımının tesiri altına girmiş, dünyayı ve nefsinin onun anlayış aynasından seyretmeye başlamış, onun çizdiği daire içinde mahpus kalmış ve nefsinin iptale kadar gitmiştir. İşte Doğu âleminin asırlar boyunca giriştiği kısır ve köksüz ıslâhat hamleleri, hep bu okur – yazar aşağı takımların, çeyrek münevverlerin eseri olmuştur.

Garp okur- yazar takımının orta temsilcileri ve hazırlap bilgi dağıtıcıları gözünde Şark, fert fert, insanî ve içtimaî oluşların işbirliğini manzumeleştiremeyen, alâka ve murakebe selâhiyetini kuramayan, fert ve hürriyet değerini bilmeyen, sultanlar ve despotlara baş eğen sadece birkaç ruhî edâ ve renkten ibaret, koca bir ölçsüzlük ve şuarsuzluk âlemidir.

Garp okur – yazar ayak takımı – ki ismi burjuvadır ve son derece kuvvetli bir sınıftır- kendisini en ileri derece de temsil eden münevverinde, Doğunun tarifini aynen şöyle çerçeveler: “Şarklı daima mazide yaşar, hali kavramaya yanaşmaz ve istikbale sarkmaktan korkar, ne ilmi vardır, ne tenkidi... Dindar olabilir, fakat sebep ve netice arayıcısı ve fikirci olamaz. Neye olsa inanır; ama hiçbir mevzuda tarif, ihata ve ispat kaygısına düşmez. Demek ki, O, ne inanılacak şeyi bilir, ne inanılmayacak şeyi... O sadece inanır; bilmez! Tabiata hâkimiyeti adına bütün cehti, şiir ve tılsım sınırını aşama. Aklın madde üzerindeki nüfuz hakkı bakımından hiçbir âlet ve usul buluşuna ulaşamaz. Fenlerle barışamaz. Şarklı kafasında, parmakla sayılabilir, gözle görülebilir, akılla ispat edilebilir hiçbir unsur bulamazsınız. Böylece şarklı, ispat edilemeyen her şeye inanmak, vücutsuz varlıkların gerçeksiz dâvetine takılmak yüzünden, vâkıfalar âlemini tamamiyle kaybetmiş, eşya ve hadiseler üzerindeki nüfuzunu sifıra indirmiştir.”

Aynı mütefekkir devam ediyor: “Şarklı Garbın makine ve madde keşifleri âlemini ne kadar ustalıklarla benimsemeye kalkarsa kalksın, dâvayı bizzat ruhu ve usuliyi kavrayamayacağı için daima satıhta ve âciz kalacaktır.”

Bu fikir ipucunda, kendi hakikatimize, bu hakikatin ters temsiline, bu hakikatin emrettiği şahsiyetli davranış mahrumluğuna ait büyük bir ibret ve ihtar payı buluyoruz. Esaretimizin sırrını Avrupalının ağzından kapacak kadar kıymetli bir ipucu...

Mütefekkirin son hükmü şudur ki: “Şarklı, saf ilimden, teknikten, dış âlemden, dış âlem üzerindeki akıl zaferlerinden, fert ve cemiyet münasebetlerinden, sistemli hak ve nizamdan, her türlü riyazî ölçüden, dış âlemde birer miyar ve nizam olan her şeyden, bütün şubeleriyle güzel sanatlardan, hayatı kucaklayıcı yaygın edebiyattan mahrum; ve bunlara malik olmak istedikçe Garbın gülünç ve miskin taklitçiliğine mahkûm bir insan tipidir.”

Hemen bütün Batılılar gibi bir dış görüş dehasından örnek ve iç düğümleri çözmekten âciz, dışıyla doğru ve içiyle mutlak yanlış hikmeti kendi soydaşlarına ifşa eden Avrupalı, koma halinde Doğu insanının ondan der almayacağına emindir.

Batının Doğu’yu bu görüşünde, sade kendi gözlüğünü değil, Doğu’nun hastalık çizgilerini de meydana koyucu ve nihayet Doğu hesabına eksiksiz tipin şartlarını düsturlaştırmakta fayda getirici hikmet apaçıktır. Doğu sahte oluş gayretlerinin hiçliğini, kendi öz dâvasının içinden süzmek gibi büyük bir cehdden evvel, Batının kendi öz nefesine bakışından da anlayabilir.

BATININ KENDİSİNE BAKIŞI

Batının Batıya bakışı, (mayonez)in içindeki zeytinyağı, limon ve yumurta unsurları gibi, kendi kendisini üç esasa irca etmekle başlar: Eski Yunan, Roma ve Hıristiyanlık... Bu bakımdan Garp, kendi tahlil raporunu imza etmekte son derece kat’î ve riyazîdir. Sanki Yunanın müsavisi 1, Roma’nın yine 1, Hıristiyanlığınki de 1 ve neticede kendi tutarı 3...

Batı, kendisini en ileri mütefekkirlerinden birinin ağzıyla şöyle hülâsa eder: “Romalılaşmış, Hıristiyanlaşmış ve eski Yunan’ın zihni nizamına teslim olmuş her toprak Avrupa’ya bağlıdır.”

Eski Yunan, yine en ileri Batı mütefekkirlerinden birinin üslûbunda ve yine bir kimya tahlili kadrosunda şöyledir: “Hâkim zekâ, ince muhakeme, sağlam bilgi; vüzh, aydınlık, açıklık...” Garblı, düşüncelerinin hendeselerini, bütün şekiller üzerindeki ölçüsünü, tefekkür usulünün şaşmaz misalini, yüzde yüz Eski Yunandan aldığına inanmıştır. Ona göre Eski Yunan, her şeyi yüksek insana kazandıran, yüksek insanı her şeyin temeli haline getiren, yüksek insandan, her şeyi yuğurup, şekillendirip son derece vüzhla ve imkân nisbetinde âşikâr bir âhenk içinde sınımsız tutmasını isteyen bir müessirdir. Garplı der ki: “İnsana ilk madde ve ruh alâkasını o telkin etti: ruhu hayal ve rüya uçurumları önünde kendi kendisini müdafaaya o alıştırdı; ruhun iphamlı ve mevhum verimlerini ince bir tahlil ve tenkid melekesiyle o dizginledi: hep Eski Yunan... Ve işte bu tefekkür nizamından da ikim doğdu. İlim ki, yine onca, Garp ve Garplılık ruhunun biricik kat’î fârikası, yegâne emin ve şahsî zafer alametidir.”

Roma ise, Garplının gözünde “Teşkilâtlı ve temelli insan kudretinin ebedî örneği”dir: Devlet, imparatorluk, müessise, yasa, nizam, teşkilât, üstünlük duygusu, hareket şuuru, fert ve cemiyet halinde taş gibi adalelerle örülü gövde, zafer arabası, zafer tâkı ve dört bir tarafa yayılmış hâkimiyet ruhu... Kısaca nizam ve aksiyon...

Hıristiyanlık... Bu nokta üzerinde merkezî Garp telâkkisi, Eski Yunan ve Roma tesirlerinden sonra, Batının muhtaç olduğu hassasiyet, ahlâk ve iç âlem kaynağını Hıristiyanlıkta bulduğudur. Onca Hıristiyanlık, asırlar boyunca Hintte ve bir zamanlar İskenderiye (mistik) lerinde olduğu gibi, insanın derinliğine doğru kendi iç âlemine dalmak, orada mücerretleşmek, ve bir iç hayat, iç ahlâk, iç görüş temsil etmek ihtiyacının bir ifadesidir. Onca Hıristiyanlık, ruha, en ulvî ve en hayatî, en doğurucu ve doğurtucu meseleleri arzeder. İman ve akıl, tasdik ve tahkik, iş ve fikir, eser ve gaye, hürriyet ve bağlılık, prensip ve

merhamet, adalet ve fedakârlık, fert ve cemiyet ve kadın; ve neticede madde ve ruh kuvvetleri, birbiri arasındaki tezaad ve ahengi, yine onca, hep o kaynaktan, Hıristiyanlıktan aldığı feyizle mihraklandırır.

Avrupalı demek ister ki, Eski Yunan tabiatla insan arasındaki alâka ve münasebet sırrının selim duygu ve düşünceye bağlı zihni tertibini veren biricik kaynak. Roma bu zihni tertibi en geniş hâkimiyet ve nizam edasına kavuşturmuş kuvvet şuurı; Hıristiyanlıkta bütün bu şartların en iç plânında, tefsir, hassasiyet ve ahlâk merkezi...

Böylece Avrupalı demek ister ki, o, insanı maddeye hâkimiyetle mükellef kılan hendesî bir idrak zevki, bu zevkin imparatorluk teşkilatı, ve bütün bunların tâ derinlerinde ruhî mizanını yaşatıcı bir iç duygu âleminde ibaret, üç vâhidli bir hüviyyet yekûnudur.

İsa Peygamberin sâf ve kâmil imanını üçüzleyen Batı, kendi tahlilini de üç unsura irca ederken, Eski Yunan ve Roma putlarından aldığı ilhamla, daima satıh üzerinde ve “çokçu” bir mizaç taşıdığını görür de, derinliğine ve “tekçi” bir ruhtan mahrumluğunu anlayamaz.

DOĞUNUN BATIYA BAKIŞI

Şarkın, Garba üç türlü bakışı vardır: İslâmlıktan evvelki bakış, İslâmiyetin kuvveti içindeki bakış, İslâm kadrosunun zaafa düşmesinden sonraki bakış... Bu üç bakış da, Batı dünyasının teessüs ve billûrlaşma devreleriyle karşılıklı mütenasiptir.

Şarkın ilk bakışı hengâmesinde Garp adına bütün mevcut, Eski Yunan ve Roma... garp temelini apaçık meydanda olduğu ve etrafına hâkim bir varlık fıskırttığı ilk tarihî çığır olan bu hengâmede Şark, kendisine aslî renk ve hareketini veren Büyük Zuhurdan mahrum olduğu için, Peygamberler koluyla hak; hayal ve efsane koluyla da bâtil, fakat ikisinde de müşterek unsur olarak derin ve esrarlı, buna rağmen vahdetsiz ve perişan bir çerçevedir. Çin, Hint, İran, Mezopotamya, Küçük Asya ve Şimalî Afrika çevrelerini tutan Doğu medeniyet bütünü, tevhidçi ve putçu cepheleriyle kendi içinde de binbir tezada bölünmüş olarak, fakat cihanı parça parça yalnız kendisiyle doldurarak, herhangi bir dünya istikametinden topyekûn kendi manasına zıt toplu bir hareket ve Doğu – Batı gibi ayrılık ve aykırılık dâvasına şahit olmayarak Eski Yunan üzerine Fars akınlarına kadar devam eder. Doğunun, Batı diye ayrı bir dünyaya rastlayışı, o zamanlar Şarkta Garbın Roması mevkiindeki Farşların Küçük asya üzerinden Yunanlıları toslamasıyledir. İki taraf arasında da izafî bölümü meydana getiren ve iki taraf insanının birbirine göre farklarını ortaya döken, işte bu çatışma... Garplının Şarklıya <<barbar>> diye bir teşhis yapıştırmasına mukabil, Şarklının, Garplıya bakışı, o devirde, Eski Yunanın hiçbir tecrübesine dikkat etmeyen, akıl harikasından bir şey anlamayan ve çıktığı kabuğa hemen dönüveren sisli bir gurur ve kayıtsızlık nazarından, (sübjektif) bir nahvet görüşünden başka bir şey değildir. Büyük İskender’den itibaren de, Şark, bütün aksiyonunu kaybetmiş ve aynı zuhurlara doğru içine çekilmiş olarak eski haliyle çürük ve hamlesiz bir bünyenin tavrını yaşatır. Büyük İskender’le başlayan, Şark üzerine Garp yürüyüşü muzaffer ve bu yürüyüşe karşı Doğunun bakışı, talihsiz bir hayrettir.

Roma’nın karşısındaki Şark ise, bu muhteşem ve tam teşkilâtli imparatorluğun baskısı altında Batıya, niçin ve nasıl olduğunu bilmediği bir esaret kaderi içinden bakar. Romalı onun gözünde, ne kendisini anlayabilecek, ne de kendi kendisine anlaşılabilir sert ve kaba bir efendi, madde manivelâsını çok iyi işleten hünerli bir ustadır; ve bu her şeyi punduna ve

kolayına getirici usta karşısında, cemiyet cemiyet zedelenmiş ve fert fert kabuğuna çekilmiş olan şarklı, yılgın ve küskün, fakat daima aradaki yabancılığı koruyan gizli bir şahsiyet ve görüşe sahiptir.

Hıristiyanlık Batıya ve Romaya, Şarklı bir mâna ile değil, ferdî bir eda ile geçti; ve bir devlet ifadesinden gelmediği için ikinci bir Doğu – Batı bölümüne yol açmadı. Bir müddet sonra da Doğulu kaynağına rağmen Batılı bir mahiyet aldı. Bu bakımdan, Hazreti İsa'nın elinde gerçek vahdâniyet bayrağı halinde açılan hak din, kendi öz devletini kurmadan sadece mânalar halinde Batıya sirayet etmiş ve hemencecik putperest Roma'nın elinde çığırından çıkarılmış olmak yüzünden, Doğudan batıya doğru ayrı bir bakış temsil etmez; aksine Roma Katolisizması gözlüğünden bir nevi Avrupalının nihaî sır anlayışındaki sapıklığı ve onun bu gözlükle Şarka bakışını gösterir. Gerçek İsa Dini Batıyı yıkarken, Yunan ve Roma kalıntısı Garp, onu kendisine uydurarak, yine aslî vâhidini korumuş ve Doğulu büyük tevhid mizacına girememiştir. Böyle olunca, Gerçek İsa Dini yönünden o zamanki Batıya karşı Doğulu bir bakış bulamıyoruz. Ama bizzat İsa Dinini Batı putçuluğunun suratında bir tokat kabul edebiliriz.

İslâmiyetten sonra İslâmiyet içi Şark, artık her istikamette yeryüzünün umumî vâhidini getirici ve her şeyi toplayıcı büyük şuurun sahibidir. İslâmiyet her türlü kemmiyet darlığından, zaman ve mekândan münezzeh olunca mıntika ve istikamet hasisliğinden müberrâ, insanlığı tek ve mutlak vâhide dâvet şeklinde ve onun bütün ölçüleriyle geldi. Bu nazar karşısında Garp Eski Yunan ve Roma'nın yıkılışıyla beraber Orta Çağ karanlığına daldığı ve silindiği için Şarkî Roma İmparatorluğundan başka bir hüviyet gösteremedi, hiçbir üstünlük ifadesi bulunamadı ve Doğunun gözüne inkıraz halinde bir bâtil temsilcisinden başka türlü görünemedi. Bu vaziyet ve Doğu'dan Batı'ya doğru bu bakış da, 7 – 8 asır boyunca, (Rönesans)a kadar aynı tarzda devam etti. İslâmiyetin zuhurundan (Rönesans)a kadar aslî rengiyle Doğunun Batıya nazarı, her sahada üstün adamın sapık ve düşkün insana bakışıyle denktir.

İslâmiyetten sonra, İslâmiyet için Şarkın, her istikamette beraber Garba bakışı, islâm dairesinin dışında ne varsa, binbir çeşidiyle küfür ve dalâletten başka bir şey olmadığı ölçüsüne bağlıdır. Bu mutlak ve tam (totaliter) görüştür; ve hak sahibinin tam hakkını mikyaslandırmaktır. İslâmiyetçe: <<Küfür nerede ve ne türlü olursa olsun tek bir millettir. İslâmiyet, insanoğlunun topyekûn vazife, memuriyet ve haklarını getirmiş, ruhta ve maddede bütün kemal ölçülerini sımsıkı bir ideolocya örgüsü şeklinde tamamlamış ezeli ve ebedî nizam... Bu nizam, kendisinden olmayan her şeye bâtil göziyle bakmaya hak sahibidir.

Şarkın Garba en hazin ve en mahkûm bakışı, bugünkü Garbın tam teşekkül, teessüs ve kıvamlaşma hengâmesi olan (Rönesans)dan sonradır. Bu da, İslâm kadrosunun zaafa düşmesindeki sebepleri çerçeveleyen ve o sebeplerin peşisıra gelen bedbaht bakış...

İşte, başta müspet İslâm kadrosu, Şarkın menfî kutupları olarak (Budist)ini de, (Brehmen)ini de, (Mecusî)sini de içine alan bu bakıştır ki, iki dünya arasında, son derece girift ve başka başka vâhidleri birbiri içinde kaybettiren ve birbirine karıştıran son derece sert, ezici ve zalim bir fark ve bir manzara habercisi oldu: Batının su götürmez madde hâkimiyeti; Doğunun da, bu ezici hâkimiyet altında bütün zıt vâhidleriyle tek ve kaba bir Şarklı bütünü içine sıkıştırıp apaçık bir mahkûmiyet belirtisi; ve İslâm Ruhunu, içindeyken kaybedişi...

Ve yine Doğunun batıya, en üstün taarruz ve temsil devleti olan Osmanlı İmparatorluğundan başlayarak, dört – beş asırdır; Arabiyle, Acemiyle, Hintlisiyle, Çinlisiyle, Türkmeniyle, doğru

ve eğri her örneğiyle, bütün derisini, maddesini esir düşüren, ruhunu da adam akıllı bulandıran ve hiçbir nefis muhasebesine yanaştırmayan bir apışma ve şapa oturma gözüyle bakmaya başlaması...

İşte ve işte bu son bakıştır ki, dört – beş asırdır, harem ağası, uzviyeti gibi gittikçe bünyeleşti; ve bütün Doğu aleminde, bir taraftan dünyasını kaybetmiş bir köleler ve (medyum)lar sürüsüne, öbür taraftan da tesellisini ana şahsiyetini ezmekte arayan beyinsiz mukallitler ve fâni tedbirciler zümresine yataklık etti.

Doğunun olanca derdi bu son bakışın içindedir.

DOĞUNUN KENDİSİNE BAKIŞI

Şark, izafî kıt'a bölümüyle, İslâm, Brehmen, Budist, Mecusî vâhidlerine ayrıldığına, bir bütün halinde Garbın din ve irfan vâhdetine sahip olmadığına, kendisini kıt'a manzarası bakımından topyekûn irca edebileceği teklik esaslarından mahrum bulunduğuna göre, aynı kıt'a topluluğu noktasında öz nefsi üzerinde hususî bir nazar sahibi değildir.

Bütün başka ve ayrı kutuplariyle Şarkın, İslâm kadrosundaki zaafından sonra Garba bakışındaki beraberlik, öz nefsini bilmek, anlamak ve ölçülendirmekten gelen aslî bir görüş vâhdetinden değil; tek ve yekpare bir düşman karşısında düşülen yılgınlık ne mahkûmluk duygusu birliğinden doğmakta... Ormanı, beklenmedik bir hayvan basmış ve arslanından köstebeğine kadar her cins, kendisini kaybeder gibi olmuştur. Bu vaziyette arslanla köstebeğe nefsleri hakkında ne düşündükleri sorulamaz.

Fakat arslan, keyfiyette bütün Doğuyu ve onunla beraber cihanı ve kâinatı nizamlandırıcı İslâm, tek ferdin içine ve topyekûn insanlığın dışına doğru muazzam fetih aksiyonuyla, iki istikamette de nefis murakabesi nazarının kâmil zaviyesine malik bulunmak durumunda...

İslâmın, kıt'a ifadesiyle kendisini görüşü, kâinat görüşüne eş, kıt'a, ırk ve kavim çerçeveleri hasisliğinin üstünde, bütün insanlığı bire irca edici ana kıymet olarak tek gaye etrafında halkalananlara <<millet>> mefhumu, gerçekte, İslâm Bayrağının altında toplananlara mahsus isim... Nitekim bütün dünyada, İslâm görüşünce iki millet vardır: Müslümanlarla, Müslüman olmayanlar. <<Küfür tek bir millettir>> düsturu, İslâm milletinin kendi zıtlarına da topyekûn ve tek millet göziyle bakışındaki esası, aslında kendi nefsine bakış olarak billûlaştırır. <<Ümmet>> Allah Resulünün tâbirleri, <<millet>> ise tâbiler topluluğunun mücerret kitle ismi olduğuna göre, İslâmın bu mefhum zaviyesinden kendisini görüşü, Hazret-i İsa'ya atfedilen bir sözün hikmeti içinde belirtilebilir. <<Bizden olmayanlar bize zıttır; bizimle cem etmeyenler dağıtır!>> Bu ölçüyle İslâm zaviyesinden Doğunun, Doğuyu görüşü de, onun, 15 inci asra kadar sürmüş yekpare bir aksiyon çizgisi halinde, fezanın dibine ve Arşın üstüne kadar her meselenin hesabını verici mutlak kemal hamlesine beşik saha olmasıdır. Yine bu ölçüyle İslâm, Doğuya, kendi zıtlarıyla beraber tam olarak dünyayı irca etmekle mükellef olduğu sonsuzluk vâhidinin, mânası madde üstü, ilk mekânı diye bakar. Bu bakışta, ortaçağ boyunca yaban domuzu hayatı yaşayan Garplının sefaletine karşı, dünya ve âhîret hayatının bütün madde ve mâna şartları ve ayrıca Garbın Eski Yunan ve Roma tecrübelerindeki kaybedilmiş hikmetler, aklın sınırları ve ruhun hakkı, bir ışık demeti halinde kümelenmiştir.

Bu bakış, Araplarda Dört Büyük Halife, sonra Emevî ve Abbasî büyükleri ve daha sonra Türklerde Kanunî Sultan Süleyman'a kadar, bütün madde ve ruh ölçüleriyle, hâkim ve rakipsiz bir nefis emniyetini tablolatır ve Doğuya aslî ve galip rengini verir. İslâm'dan evvelki Doğu medeniyetlerini, daima iç nakışlara bağlı, girift ve karanlık kıt'a ruhunun fişkırıları diye görsek de, bunları insanlık çapında zuhurlar kabul edemeyiz ve kendilerinde bu çapa denk birer nefis murakabesi bulamayız.

Dalgaya düşmüş 1 milyar esrarkeş, içtimaî enerji bakımından 1 kişi bile etmeyeceğine göre, Doğunun hele İslâmiyetten sonraki Brehmen, Budist ve Mecusî kalabalığını keyfiyette nazar almaksızın, sadece bellibaşlı bir ruh yapısı olarak göz önünde bulundurmak; ve onun içine ve dışına doğru, hayret ve tevahhuştan başka hiçbir bakış sahibi olamayacağını kestirmek gerekir.

Böylece kâinat boyu bir aksiyona yataklık etmek bakımından Doğunun aslî ve galip rengi, Âdem Peygamberden beri gelen Âllah Resulleri ve nihayet bütün zaman ve mekânın sâhibiyle İslâmiyette gerçekleşince, İslâmiyetin temsil kadrosunda zaafa uğramasını ve nefisinden şüpheye düşmesini de, son zamanlarda Doğunun kendisine en nazik bakışı olarak ele almak borcunda oluruz. Şöyle ki: (Rönesans(a kadar, halısından, kağıdından, ipekli kumaşından, bütün dilleri birleştiren kütüphanesinden, kubbesine, kalyonuna, silâhına, minyatürüne kadar yeryüzüne ve buram buram ebedî tecrit helezonlariyle ötelere hâkim nefis görüşü birdenbire tersine dönmüş ve nazarlara şu mânâyı nakşetmiştir: (Rönesans)tan bu yana, şu veya bu ruhî ve içtimaî müessirler yüzünden garbın akıl hârikası önünde hezimetinin sebebini bir türlü kestiremeyen, eşya ve hâdiselere yeniden hâkim olma cehdine tırmanamayan ve bazı fertlerini bu yüzden öte tarafa kaptırdığı halde, mahzun ve mütevekkil, şuursuz ve bilgisiz bir sâdıklar topluluğunu, her ne pahasına olursa olsun, devam ettiren muztarip ve mütevahhiş nefis bakışı...

Bu ikinci bakışın karşı tarafa kaptırdığı, tarihî bir asırlık köksüzler kadrosu da, Doğuya, yani kendisine, öz evine, annesine ve babasına; çamaşırcı Hatçe hanımın oğlu olup da derken vezirliğe yükselen bir türedinin utanç ve hakaret nazariyle bakar.

Bu son sınıfın türemesinde birinci âmil, ham yobaz ve kaba softa sınıfı da, körü körüne müdafaa ettiği kışır değerlerinin bütün hikmetinden gâfil, önüne hangi yenilik çıkarsa, din adına küfür yaftasını vurur ve peygamberinin <<Hikmet mü'minin malıdır; nerede bulsa alır!>> emrine yüzde yüz aykırı, kaybolmaya başlamış vecd ve aşkı sopa kuvvetiyle iadeye çalışmaktan başka bir şey yapamaz. Nitekim adamakıllı belirmeye yüz tutan ricat ve bozgun çığırı da, ruhları kaybedilmiş hikmet yaftalarıyla önlenemez. Bunlardan, burnu halkalı Batı esiri yenilik maymunu, Doğuya örümcek kafalıların yatağı, geri adam tarlası diye bakarken, sözde dindar da <<ben bunlardan hiç biri değilim!>> gibi bir protesto tavrı içinde, fakat ne olduğundan gâfil, sadece ölgün ve yılgın, içte hırçın ve yalçın, baskı altında gizli bir nefis şüphesini ihtar etmekten kaçınmaz.

Bir tarafta ham yobaz ve kaba softa, öbür tarafta ondan daha ham inkâr yobazı ve daha kaba taklit softası; ikisi arasında da boynu bükük, dilsiz ve iktidarsız halk kitleleri, maddî ve manevî Garp toslayışlarına karşı Doğunun düştüğü küçüklük ukdesini ve mahkûm nefis görüşünü temsil ederler ve bu hal birkaç asırdır derinleşe derinleşe, hemen bütün İslâm Âlemine kaplayıcı bir ruh halinde günümüze kadar gelir. Bir küçüklük ve yetersizlik ukdesi ki, Batı heyûlası karşısında, öz nefisindeki gerçeklik ve üstünlüğü bir daha tam bir madde ve ruh imtihanına tâbi tutulmaktan alıkoymakta, bir daha kendi kendisini kışır ezberciliği üstünde tefsire davranmayı imkânsız kılmaktadır. İşte, Doğunun Doğuya bakışındaki zaviyelerin en öldürücüsü!..

Şu anda Doğu, İslâm'dan başka bütün topluluklarıyla, kendisini radyo ve frijider kullanan sirk hayvanları yerinde göreceğine, bu görüşü de temsilden âciz ve sadece (refleks) halinde bir mahkûmluk şuuru belirtirken, İslâm kadrosu içinde de, ruhuna tıkaç sokulmuş bir ihtibâsın bakışını yaşatmaktadır. Batının Haçlı Seferlerinden nâmütenahi defa öldürücü olan ve onun usta parmaklarıyla ruhumuza kakılmış bulunan bu sefil küçüklük ukdesi yüzünden birkaç asırdır, hususiyle yüzyıldır, Şarkta, bütün İslâm âleminde peydahlanan satıh inkılâpçıları, züppe ve papağan, dış yüz canbazları; Şarkın kendi kendisine, Garbın Şarka bakışından da daha hakaretili gözlerle bakışını temsil eder; ve bu hal her an biraz daha azgın, devam ede ede nihayet bugünkü zirve noktasına varır.

DOĞUYA İNANALIM!

Hiçbir coğrafya taassubuna düşmeden ve dâvamızın bütün yeryüzünü ebedî hayat madeniyle kaplayıcı mânasını mekâna esir etmeden, onun ilk mekânı olan Doğuya, sırf (antitez)imize karşı tutulacak bir mevzu kıymeti olarak inanalım!

Herşey Doğudan geldi; herşey herşey, yani ruhumuz...

Doğu, insanın yağmur suyu kadar saf ve aydınlık olduğu çağlarda, yürekleri ve kafaları dört köşe madde hendesi körletmezden evvel, ruhumuzun ilk ve büyük marifetlerine sahne olan vatan... Asıl vatandan yere düşünce onu bulduk.

İlahî beyana göre, insan tohumu Âdem Peygamber, Doğu plânında bir yere ayağını bastı. Bütün nevilerin kurtarıcısı Nuh Peygamber, gemisini, orada bir noktaya oturttu. Resûller atası Hazret-i İbrahim, Doğunun maddî ve manevî çerçevesi üzerinde ateşi gül bahçesine çevirdi. Büyücüleri büyüleyen Musa Resul, ümmetine vâdedilen toprağı orada aradı. Meleklerden merhâmeti Hazret-i İsa, ölüleri diriltten nefesini, Batı istikametinde Doğudan üfledi. Ve... Ve nihayet Allah'ın Sevgilisi ve âlemlerin yaratılış hikmeti baş Resûl, Doğunun bir kenarında, bir nefhada kum tanelerinin içine mermer kubbeler yerleştirdi.

Dâvanın, inananlar için bütün bunlara inanmayı, inanmayanlar için de inanmamayı isteyecek noktasına henüz uzağız. Dâvanın şimdi o noktasındayız ki, nasıl Allaha inanmayan bir insan, hiç olmazsa Allaha inanan başka insanlar bulunduğu inamaya mecbursa, ruhun bütün binasını da, o binayı ister sağlam, ister çürük bilsin, yalnız Doğunun temelleri üstünde görmek ve tanımak borcundadır. Evet evet, herşey, herşey, yani ruhumuz, bu şeyi kıymetli bilen içinde, bilmeyen için de, Doğudan geldi.

Kudüs orada, Mekke orada, Kâbe orada... Ne kadar insan yüzü varsa hepsinin birden yöneleceği istikamet sırrı orada...

Yeryüzü ve bütün insanlık tek bir vâhid olduğuna göre, Doğuyla Batı arasında hiçbir sınır yobazlığına düşmeyeceğimizi, baştan beri tekrarlamaktayız. Doğuyu, Batıya nisbetle, sadece bellibaşlı ruh ve kafa şartlarına ilişik bir vâkıa kabul ettikten ve onun hâkim ve hakiki rengini de İslâmlığa bağladıktan sonra, hemen belirtelim ki, insanoğlunda maddenin ötesini kurcalama ve ötelere rüyasını yaşama cehdi, mucizeler bahçesinin renk ve ışık yüklü ufkunu yalnız Doğuda buldu.

Ruh, mucize, masal, büyü, şiir; ve ötelerin, giriftlerin, sarmaş – dolaşların, bilmecelerin, varılmazların ilmi ve ruhu, mizacı ve şahsiyeti bütün hak ve bâtil kutuplariyle Doğudadır.

Yine belirtelim ki, ilk ve derin insan örneğine hayat veren ihtişam ve azamet kaynağı Doğunun, ihtişam ve azametine eş, bir zaafı oldu. Bu zaaf onda, (Aşil)in topuğundaki nokta gibi, ölüm okunu kendi üzerine cezbedici bir hususîlik yaşattı. Ve okun ucu işte bu topuğa gömülüp Doğuyu boylu boyunca yere serdi. Doğunun kaatili olan ok, maddeye seyislik eden basit akıldan ve onun emrettiği miskin icaplardan ibaretti. Doğunun farketmediği bir sır olarak, öyle bir cüceydi ki, akıl, kendisine devî yere yıkmak imkânı da verilmişti. İlâhi cilve, boyuna sırtı yere gelecek olan akla, hisarsız ve silahsız ruhun sırtını yere getirmek imtiyazını vermiştir. Öyle bir nüktedir ki bu, Kâinatın Efendisinden birkaç asır sonra farkedilmez olmuştur.

DOĞU VE BATI BİRARADA

Derinliğine doğru insanın ve bütün iklimlerinin kaynağı olan Doğu, hiçbir zaman ve mekânda, kuru aklın maddeyi avlama hakkını ruhuna sindiremedi. Sebep: Madde görüşünü körleştirecek ve aradaki muvazeneyi bozacak kadar, dinî ve ruhî usûl dışı, sapık tarafından iç âleme mihlanma bünyesi...

Sığlığına doğru insanın ve bütün madde bilgilerinin menbaı olan Batı da, hiçbir zaman ve mekânda, ruhun maddeye ve ötesine hâkimiyet şartını akılla denkleştiremedi. Sebep: Ruh âlemini gölgeleyecek ve aradaki muvazeneyi örseleyecek kadar, maddenin hendese ve dış kalıbına kapanıp kalma mizacı...

Doğu, ruha, batı da maddeye, dürbünün doğru tarafıyla bakmış; Doğu maddeye, Batı da ruha, aynı dürbünün tersini çevirmiştir.

Doğunun gidiş ve usulü, bütün hak ve bâtil kollariyle, bu dünyanın ötesini; Batının gidiş ve usulü de, bütün şubeleriyle bu dünyayı fethetmek oldu. Böylece, biri yumruğunu çözüp bu dünyayı elden düşürürken, öbürü yumruğunu sıkıp bu dünyayı avucunun içine aldı.

Bu dünya çerçevesinde Batının kazancı besbelliyse de, ebedîlik âlemindeki zararı, bu dünya göziyle belli değildir. Dâvaların dâvası da, işte bu belli olmayandır. Öyle ki, besbelli bir dış kazanç, derinin yalnız üstünü gören gözlere, belirsiz bir iç zararı feda edebilir bir şey gibi gösterdi.

Ne olduysa oldu; iki ayrı hedef, iki ayrı usûl, iki seciye halinde, bütün tarih ve coğrafya hususîlikleriyle, sadece mücerret <<cins ismi>> plânında iki ayrı âlem yaşadı: Madde fetihlerinin çocuk oyuncağı tesellilerine yapışanlarla; büyük teselliye ait iman kutbu ellerinde olduğu halde bu çocuk otuncaklarına mahkûm, sürünenler... İşte biri ve işte öbürü!...

Doğuda müsbet ve menfi örneklerine ve kendi iç ve dış dost ve düşmanına doğru herhangi bir idrâk, teftiş ve murakabe mizacı mayalandırılmadı. Batı sahası ise, erdiği küçük marifetlerin gururu içinde mahkûmunun hâkim tarafını görebilecek ve o yüzden kendi eksiğin dikkat edebilecek bir nefis muhasebesine, tâ makine saltanatının kendi kendisine müthiş bir kifayetsizlik arzedeceği ve büyük hafakanlar doğuracağı Yirminci Asra kadar yanaşamadı.

Zaman, istediği kadar mekân kıymetinin dışında ve ondan müstakil bir hâdise olsun; onu mekân değişiklikleri ve nisbetleri dışında elde edemeyeceğimize göre, mekâna hâkim görünmenin açık göz imtiyazına erdi. Bu yüzden dse, başlangıçta zaman âleminin sanatkârı Doğu, sonunda mekân dünyasının zanaatçisi Batıya esir düştü.

Dâva, hesap ve kitabını bilmeyen ve bir madde kaygısına malik olmayan konak sahibinin, eşya tasarrufunda açık göz uşağına nihayet esir düşmesi tarzındaki masallara uygundur.

Doğu, bütün peygamberleri, velileri ve sanatkârlarıyla, maddeye tahakküm oyununun miskin manivelâsına kurban, muazzam bir tiyatro dekoru gibi sahnenin altına inerken; Batı Eflâtun'da ses verip (Bergson)da fısıltısını bulan mağlup ruhçuluğu bir tarafa, (Aristo) da gürleyip şoförlere kadar nakaratı yayılan müsbet ve riyazî kafanın muhteşem kadro perdesi halinde, sahne üstüne çıkmamanın kolayını buldu ve bir daha indirilemez oldu.

Doğuyla Batı arasında, siyaset, askerlik, felsefe, ilim, fen, san'at, iktisat, her plânda olup bitenler, Doğunun kaydettiğimiz gibi eşya ve hâdiseleri derinliğine doğru, Batının da sığılına doğru tefsir etmesinden doğan hazin bir usûl ve bünye farkından başka hiçbir müessire dayanamaz. Biri, Doğu, derinliğine iner ve sığılıkta kaybolurken, sığılığa serpili bütün dünyayı ihmal etmek gibi hayatî ve esasî bir yanlışa sürüklendi; ve öbürü, Batı, sığılığına yayıla yayıla derinlikler içindeki köksüzlük ve temelsizliğinin birdenbire patlak vereceği yirminci asırdaki felâketine, bir zafer geçidi edasıyla adım adım yaklaştı. Ve böylece, birinin hakkı öbüründe, öbürününki diğerinde kaldı ve ulvî âhenk hiçbir tarafça büyük murakabe ve tefahhusa vurdurulamadı. Fakat Batı, kuru akıl ve mağrur ilim şirretliğini daima muhafaza etti.

Netice şudur ki, bugün Batı dünyası, haksızlığını, hak diye gösteren hünerli bir gözbağcı, Doğu âlemi de bu gözbağcıya mahkûm ve ana hazinesinin anahtarını, ceketinin astarında kaybetmiş bir sarsaktan başka bir şey değil...

BATIYI ANLAMAK

Mesele, Batıyı anlamak... Dâvanın en nazik istikameti, bütün mazi ve tarih hükümlerinin özü halinde bugün Doğunun Batıya karşı nasıl bir anlayış tavrı takınacağına...

Hasis mesafe ve istikamet izafiliklerinin sun'î ve hudutlu, nefsânî ve enfüsî (subjektif) gözlüğünden değil, bir başka yıldızdan dünyaya bakar gibi, tam bir hakikat kaygısının göziyle inceleyerek...

Batıyı Doğuyla beraberce, lif lif, en mahrem köklerine kadar muhasebe etmiş bir idrâkin varacağı hüküm, Batının, geniş madde plâniyle baştan başa ve sıkı sıkıya temas halinde bir kuru akıl hârikasından ibaret olduğudur. Batı, bir kuru akıldır ve Allah kuru akla ne kadar hak ve imtiyaz vermişse Batı hepsine malik; ve kuru aklı nelerden mahrum etmişse hepsinden yoksundur.

Batıya, sığılığına geniş, fakat uçsuz bucaksız madde plânının her unsuru arasındaki münasebeti düsturlaştırıcı muazzam bir logaritma cetveli diyebiliriz. Kemmiyetlerin ayrıca keyfiyet ifade edici hesap ustalığı, tek kelimeyle madde fenni Batıdadır.

Batı, malik olduğu kuru akıl cevherinin ruhunu da, ekseriyetle (plâstik) dış görünüş, eşyanın dış belirtisini aşmayan bir duygu ve düşünce kıymetinde buldu. Evet; -tâbire dikkat!- ekseriyetle (plâstik) idrâk çerçevesini, eşya ve hâdiselerin zâhiri hacim ve kabartmalarını,

mekân ölçü ve cümbüşlerini aşmayan bir ruh... Batının olanca şevketi bu ruhta olduğu gibi, olanca buhranı ve iç zaafı da yine bu ruhta, bu ruhun hudutluluğunda...

Batının, sadece (plâstik) kadroda bir kuru akıl hârikası ve onun (estetik) zevkinden ibaret olduğuna şahit, onun şehirleri, meydanları, sokakları, fabrikaları, tavır ve kılıkları, eda ve şekillendirişleri, ölçü ve âletleri ve daima bir hafakan ve kâbus sınırına takılıp kalan fikir ve sanat örnekleridir. Kitaplık miyasta mucip sebeplere istinat ettirilebilecek olan hüküm, Batının, madde idrakine bağlı bir şuurla, bu şuurun çerçevelediği bir his mihrakının etrafında, sadece fâni dünyaya, fâni dünya imparatorluğuna mahsus bir nizam ve marifet temsil ettiği ve ferdin (metafizik – madde ötesi) vicdanını besleyemediğidir.

İnsan öldüğüne, saray yıkıldığına, âbide çatladığına ve fikir pörsüdüğüne göre, eğer bu âkibetlerden hiçbiri olmasaydı Batı dünyasının da eksigi olmazdı. Fâniliğin üstündeki, vecd ve teselliye ve bu vecd ile eşya ve hâdiselere tahakküm kudretini getiremeyen bir dünya, dışının mamurluğu nispetinde haraptır.

Batı, insanoğlunun, binbir işve fayda mevzuunda maddeyi yontarak ve fâni hayatı buut buut genişleterek, sadece kalıp dehâsına verebildiği nihai akıl yetkinliğinin büyük zemini oldu. Bunun kabulü zarurî...

Bu idrâk bünyesini Batı dünyasına, daima (plâstik) kadroda muhteşem bir vezin ve âhenk, hendese ve nisbet, ölçü ve muvazene, aydınlık ve açıklık kaynağı olan Eski Yunan ve (Lâtin) dehası aşıladı. Roma imparatorluk nizamı bu aşığı perçinledi. Aynı aşığı, Doğudan batıya, İsa Peygamberin üflediği derin nefeste, binbir tahrif ve putlaştırmaya rağmen hassasiyet ve ahlâk mayasını buldu. Fakat Batı adamı, maddenin daima sığılığına geniş zeminini kurcalama seciyesine sadık kalarak, Ortaçağ dehlizini geçti; ve (Rönesans- Yeniden Doğuş) ismi altında ve bir fıskırışta Yeni Çağı açarak bünyesinin en üstün verimine kavuştu: Müsbet Bilgiler... Bunun da idraki mecburî...

Amma ki... Maddeyi, aklî ve ruhî her bakımdan ihata ihtirası ve bu ihtirasın büyük eseri olan müsbet bilgiler manzumesi, terakki ede ede bir taraftan batının dünya fâtiliğini sağlarken, öbür taraftan da kendi kendisine hâkimiyetini, ruhî hegemonyasını altüst etti; ve onu, çarpınan, ruhuna dayanak arayan, dışı ziyetli ve içi harap, bir dev haline getirdi.

Batıyı anlamak, onun, madde plânına hâkim ve ruh plânına mahkûm tezdadını en haysiyetli çapta görmekte olur.

KENDİ İÇİNDE BATI

Batı, bütün Garp milletlerince taksim ve kendi kadrolarında ayrı ayrı temsil edilmiş tek ve yekpâre bir oluş belirtir. Doğu, başka başka tecelli çerçevelerinde, fakat umumî ve esasî seciye bakımından çok defa aynı duygu ve düşünce mizacına bağlı olsa da dağınık bir manzara arzederken, Batı zâhirde tezdatsız bir oluş merkeziliği içindedir.

Bu oluşun, bütün sebepleri ve neticeleriyle, sabit ve muayyen birkaç dönüm noktası var. Batı, kendi oluşunun sathî dönemeşlerini tesbit ve tâyinde, yine satıh hendese hesabıyla yanılmış değildir: Eski Yunan, roma ve Hıristiyanlık basamakları; derken Ortaçağ dehlizi, pek kısa (Rönesans) saadeti ve 19 uncu asırdan öteye buhran devresi...

Eski Yunan: Batı adamının gözünde, tepeden inme, insan ve cemiyet mucizesi... Roma: Eski Yunandan aldığı ışığa, Lâtin ruhunda yeni pırıltılarla geçit veren ve onu devlet, teşkilât ve hâkimiyet iklimine zıplatan köprü... Hıristiyanlık: batının karşısında birdenbire apışıp teslim olduğu, bütün eski muvazenelerini kaybettiği, yenisini de asırlar boyunca elde edemediği ruh ve hassasiyet kaynağı...

Ortaçağ: Batının, dünkü gelirinden mahrum, yarınki mirasına namzet, fakar her şeyden habersiz; hem Eski Yunan'ın dünya muvazenesini, hem de İsa dininin ruh ve gayesini elden çıkarmış, için için kıvrandığı ve çile doldurduğu zulmet tüneli... bu zulmet tüneline bir devre ilerideki Batıya, kendi kendisini bulmak için en keskin aksülâmel hedefini kuran, İsa Peygamberin tahrifçisi kilise ve bu kilisenin dünya manivelâsı (Feodalite – derebeylik) idaresi...

(Rönesans –yeniden doğuş): Bir fıskırışta aklın maddeye tahakküm ihtiyacıyla beraber, baskı altındaki ruhun, Eski Yunanda bulunduğu şafak aydınlığına doğru kanat çırpma ve kendisini yeni bir terkipte özleştirme hamlesinden ibaret oldu. Garbın, kurtarıcı tanıdığı <<aklın zaferi>> diye isimlendirdiği bu hamleden sonra hemen meydana gelen ve Lâtin kazanını taşıran fânî âhenk; oradan kepçe kepçe milletlerin tabaklarına döküldü ve bir iki devre sonra bütün eşya ve hâdiseleri çepçevre ve sınıksız sarmaya davranıcı akıl kuşağı, müsbet bilgiler manzumesine ulaştı.

(Rönesans)tan sonra, kendisini, Eski Yunan, Roma ve Hıristiyanlık vâhidleri arasında (mayonez)leştiren Batının, cehl ve taassup yatağı kilisesine karşı aksülâmeli, onun temsil ettiği iman kökünü gitgide yalnız ferdî ahlâk ve hassasiyet plânına indirmekle tesellisini buldu. Aklın maddeyi kurcalama ve her şeyi bu kurcalayıştan bekleme ihtiyacı, gitgide ön plâna geçti. Bu plân 19 uncu asırdan sonra, basit akıl buluşlarının yonttuğu âletlerin putlarıyla donandı; ve (Rönesans)tan bir iki asır ileriye kadar barıştırılmış gibi görünen ruh ve akıl, 20 nci Asra doğru, her yönden hesap yanlışını haykırırcasına en korkunç şekilde patlağını verdi. Bu da, ruhî, siyasî, idarî, içtimaî, iktisadî sahada, Garbın bugün, en hâd ve müzmin felâketini yaşadığı buhran devresi oldu. Ruhunu arayan Batı...

Garbın, başlangıçtan beri oluş hâdisesini, ırklar ve milletler kadrosuna çekince, büyük sermayedarlık hisesini Eski Yunana, bu sermayeyi yeni ilâvelerle işletme ve devletleştirme hakkını Roma'ya ve ondan sonra billûrlaşmaya başlayan millet zümreleri kalıbında, Lâtin, Cermen ve Anglo – Sakson gruplarına vermeliyiz.

Batının oluşunda, Lâtinler, garplının sâf duygu ve düşünce sarmaş – dolaşları içinde mizacındaki giriftlik ve inceliği; Cermen ve Anglo – Saksonlar, halis bir ruh ve kafa muvazenesi içinde dış âleme tahakküm ve müsbet fayda ölçüsünü; İslâmlar da, aslî batı kadrosunda, ona sonradan ermeye çalışma ve arkadan gelme hususiyetini canlandırır.

Batının, kendi içinden taşıdığı kısımlarla, daha Batıya doğru ve (Yeni Dünya) ismi altında meydana getirdiği bulamaç, yani Amerika, Batıda kaybolmaya başlayan ruh ve âhengini doğurduğu çileye yabancı, bütün hızını madde plânının cümbüşlerinden alan ve henüz buhranını yaşayacak kadar ihtiyarlamamış bir cemiyet ve kemmiyet hârikasından ibaret; ve Batının içinde değil, kenarında bir hâdiseler olarak kalıyor. O sonradan erme, hazırlop tarafından olma, sıhhatini melezlikte bulma, ruh plânında iğdişliğe sığınma ve madde oyuncaklarıyla avunup sırt çevirme tecrübesinin amelî dehâsı, muhteşem hiçlik...

KENDİ İÇİNDE DOĞU

Doğunun mayasını, ayrı zaman ve mekânlarda, ayrı mânalarda ve baş örnekler halinde Çin, Hint, Fars, Arap ve Türk kavimleri yuğurdu.

Japonlar, medeniyet bakımından tâbi bir millet halinde Doğunun mayasına başlangıçta hiçbir şey katamayan, sonunda da Batıyı sadece kerrat cetveli plânından ezberlemek açgözlülüğünden ötürü yeni bir şey gösteremeyen ve haşin bir an'ane zindanında bütün iptidaî putlarıyla başbaşa yaşamakta devam eden bir millet olarak, Doğunun hüviyet mizanında pay sahibi değil... Başlangıçta Çin'in ikinci sınıf tâbii, sonunda da Garbın ucuz tatbikçisi ve hep aynı dar ve sert ruhun muhafızı... Fakat Batının sadece kuru bir akıl harikası olduğunu kavrayıp bu akli aparıvermek ve millî ruhunu koruyabilmek noktasından Doğuda örneklik bir keşfin sahibi... Yani Batı oyuncaklarının sırrını aparmakta ve Batı marifetini iflâs ettirmekte biricik Doğu örneği... Ama o kadar...

Çin, doğuyu, çağların en eskisinde, yalnız müstesna bir ruh inceliği ve madde nakışı kadrosunda temsil etti. Hint, bu ruhu, en dolambaçlı iç dehlizlere ulaştırdı. Fars, başlangıçta ve sonda derinlikleri genişletti: hususiyle başlangıçta şahsiyetini işe ve maddeye aksettirdi ve Batıya karşı Doğu İmparatorluğunu kurdu. Arap ezelle ebed arası bir zeminde, kendisinden evvelki ve sonraki Doğunun sistemleşmesine, gerçekleşmesine, mihraklaşmasına sahne oldu. Türk de, evvelâ, bozkırların dış yüzüne benzeyen kapanık ruhuyla, hiçbir kap içinde şeklini bulamıyan kızgın ve hırçın bir mâyi gibi, Doğunun akıcılığını ve hareket hakkını heykelleştirdi; sonra da aynı hareket hakkını, gerçek Doğunun gerçek ruhuna bağlamak nasibine erdi.

Doğuya aslî renk ve hakikatini getirmiş olan Büyük Tecellinin altın çerçevesinde buluşmuş baş hissedarlar, bütünleriyle Arap, Fars, Türk ve parçalarıyla Hint ve Çin'dir.

Doğu nihâî erişini, Resuller Atası İbrahim Peygamber, hattâ Âdem Babadan başlayıp, bayrak yarışında olduğu gibi elden ele hakiki sahibine kadar getirilen Müslümanlıkta buldu.

Böylece Doğu, netice olarak Batıya, fakat sebep olarak Doğuya bağlı öbür dinlerle beraber, vahdâniyet yolunun son basamağında, kendisinden evvelki bütün basamakları düzleştirmiş ve ilerisinde basamak bırakmamış olarak, topyekûn mâzi ve istikbalini kadrolaştırdı; ve böylece Batının ve bütün dünyanın karşısına çıktı.

Doğunun bu son tekevvünü, iptidaî çağlardaki bütün (Totem)leri, putları, ilâhlaştırmaları, şiirleri, büyüleri ve iksirleriyle temsil ettiği maddenin ötesini feth ve zaptetme hamlesi adına, kürenin sathı ve merkezi, göklerin de muhiti ve dibi arasında nihaî ve hakikî köprüyü çekmiş oldu. Allahın tamamladığı İslâm, Doğu'yu tamamladı.

Tarihi Âdem Babadan başlayan ve basamak basamak atlayıp nihayet ezeli ve ebedi tahtına yerleşen Müslümanlıkta Doğu, dalâlet çağlarının hariklariyle hidayet çığırının mucizelerini tek vahid içinde toplamak ve bütün Doğuyu bütün yeryüzü mikyasında özleştirmek dâvasına memurdur. Yapamadıysa suç nefsinin...

Ve nihayet, Doğunun, bütün insanlığı nefesine irca hamlesine kadar ulaşmış üç büyük mümessili, zamanın hak kutbuna ulaşmadığı devirde Fars, Saadet Çığırından sonra da Arap ve

Türk milletinden ibaret kalıyor ki, Türk gitgide bütün mecalini kaybeden Doğuyu, Araptan sonra, İslâmın bayrağı altında Batının merkezine kadar ulaştırmak cehdi ve hâlâ Doğunun en canlı milleti olmak haysiyetiyle, onun baş örnekliliğini elinde bulunduruyor. Bu memuriyet, ne şunun 80, ne de bunun 100 milyon nüfusuna bağlı olmayan, kemmiyet üstü tarihi bir keyfiyet hakkından doğuyor ve Türk'ü, Doğu'ya, iflâsı veya ihyasiyle önder olmak nasibine bağlıyor.

BATININ BUHRANI

Batının buhranı, Ondokuzuncu asrın ikinci yarısında deri üstüne sızmaya başladı; Yirmini asrın başlarında da, içinden ve dışından bütün bir bünye yangını halinde patlak verdi.

19 uncu Asır Fransız edebiyatının, (Bodler) ve (Rembo) gibi büyük sar'a ve ihtilâç şaireleri, bı içtimaî hâilenin, fert çerçevesinde habercileridir.

Bu buhranı, nihaî hadlere ulaştırılmış müsbet bilgiler manzumesinin binbir âletiyle çepçevre kuşatılmaya başlanan madde zemini üzerinde, insan ruhunun teker teker bütün dayanaklarını kaybetmesi diye tesbit edebiliriz.

Batı adamı, 19 uncu Asrın son yarısında ve 20 nci Asrın başlarında maddeye o türlü tahakküm istidadına geçti ki, bu tahakkümü ona denk bir ruh köküne bağlayamaması, üstelik eski ruh köklerinde de yavaş yavaş çözümlenme başlaması yüzünden maddenin tahakkümü altına girdi ve böylece onun ruhu, belirsiz bir yırtıktan döküle döküle, tükenmeye yüz tuttu.

Ve Batı dünyası, aşağı kısmı dolarken yukarı kısmı boşalan bir kum saati gibi, madde ilimlerinin terakkisiyle makûsen mütenasip olarak, ibdâ edici âhengin kaynağı olan ruhî muvazenesinin elden gitmekte olduğunu hafakanlar içinde sezmeye başladı.

Ruhî ve aslî düğümünü belirtmeye çalıştığımız bu buhranın, içtimaî, iktisadî, idarî ve siyasî cephelerindeki ihtilâtlarını, Batı sahnesine başımızı bir çevirişte görürsünüz.

19 uncu Asırdan başlayarak Batının encamındaki karanlığı felsefede yaşayan batı adamına yeni bir sulta ve selâhiyet arıyan (melânkoli) hastası (Niçe)den, (Angsfilozofi , sıkıntı felsefesi) kurucusu (Haydeger)e kadar Garp tefekkür zinciri, bir şüphe ve ihtilâç halkası oldu; ve bu şüphe ve ihtilâç, sâf ilim ve san'attan, müsbet bilgilere kadar, inkâr seciyesini sindirmediği yer bırakmadı.

Birinci Dünya Harbi, oluşundaki sâikler bakımından, İkinci Dünya Harbine nisbetle âlet ve kemmiyette daha basit bir madde hareketi olmakla beraber, götürdüğü ve getirdiği kıymetler bakımından insanlık tarihinde ilk defa olarak müthiş bir vesile hâlinde, tıpkı fevkalâde insan kalabalıklarının lekeli hummayı doğurması gibi, Batının yüz seneden beri için için mayalaşan ruhî buhranını heykelleştiriverdi. Güzel sanatlardan başlayarak her sahada bozulan muvazene ve nizam, Batı buhranının Birinci Dünya Savaşıyla beraber peçesini düşürmesidir. İkincisi, onun her sahada terakkisinden başka bir şey değildir ve tohum birincidedir.

Her ikisinde de dış sebepler bahane; iç sebep ise, iç ve yeni bir nizama hasret...

Bir taraftan komünizma ihtilâli, Batının içtimaî bünyesindeki binbir tezat ve çürüklüğü tesbit etmek bakımından müsbet, fakat buna devam getirmek bakımından de menfilerin menfisi bir

tecrübe halinde, ruh ve nizam kargaşalığını, bütün ruhî kıymet ölçülerini yıkmak ve nizamların en maddî ve sun'îsine başvurmak yolunda, kurtuluş adına Batı münevverinin intiharını temsil ederken; öbür taraftan Faşizma ve Nazizma, yeni bir iman ve mefkûre bayrağı altında (Greko –Lâtin) medeniyetinin sulta ve salâhiyet hakkını yalnız mahdut topluluklara bağlayıcı bir nefsanîlik psikolocyasıyla batı buhranına çare bulacağını vehmetti.

Böylece Batının buhranı, artık devlet çapında dâhhameleşen (hipertrofi) tezatlar ve aykırılıklar yüzünden, açık bir ideolocyaya harbi olan İkinci Dünya Harbini doğurmaya kadar terakki edip, Batı adına ya tam ölüm veya tam şifa ile neticelenecek olan nihaî safhasına ayak bastı.

Batını kurtuluşu adına yine Batının iki menfî kutbu tarafından ayrı ayrı zaman ve mekânlarda tahrip ve tasfiye edilmek istenen ve batı buhranının hem illet, hem de deva arama zemini olan demokrasylar, dünkü bünyelerideki maddî ve manevî yatalaklıktan yarının hakikî ruh ve madde ölçülerini ve insanlık nizamını yine kendi içlerinden fıskırtmaya geçen bir hamleyle şahlanır şahlanmaz, Batı adamının en büyük nefis muhasebesine, (Greko – Lâtin) medeniyetinin aslî vârisleri tarafından el konulmuş oldu.

Fakat bu el koyuş hiçbir netice vermedi. Hürriyet cephesinin harbi kazanması, kendi iç bünyelerinin dünya çapında bir müşahede, muayene ve tedavisine yönelemedi. Batıyı bütün zaaf ve illetlerinden temizlemek ve bir inanış sistemine bağlamak için kurulup devrilen sultacı rejimlere karşılık, meydana biri vâdettiği şifada yalancı ve öbürü belirttiği hastalıkta doğurucu (antikapitalist) ve (kapitalist) rejimler topluluğu, her ân birbirini yemeye memur iki dev gibi karşı karşıya kaldı. Zira Batı, makineyi ve âleti emrine vereceği ruhî nizam, ahlâk ve iman kutbundan mahrumdur.

DOĞU'DA BUHRAN

Doğuda buhran, Doğunun İslâmlıkla kazandığı toplayıcı ve bütünleştirici zemine bağlı hükümdar ve milletler arasında, bu zemini dünya çapında ve yeni zaman ve mekânlar içinde koruyamamak, dâvanın aşk ve vecdini kaybetmek, işi dedikodu ve mezhep tepişmelerine bırakmak yüzünden patlak verdi. Evvelâ Araplar, sonra İranlılar, daha sonra Türklerde...

Bu üç milletten gayri Hintlisi, Çinlisi, Moğolu vesair topluluklarıyla Doğu, İslâmdan evvel bellibaşlı medeniyetlerin her biri kendi infirad veya tesir bölgesinde ayrı ayrı doğup gelişmesi ve çürüyüp batmasından başka bir hüviyet belirtmez. Galip ve (aksiyon)cu rengiyle BÜYÜK DOĞU, İslâmdan sonra billûrlaştığı için aynı büyüklüğün buhranı da İslâmdan sonradır.

Doğuda buhran devresi, biri millet. Millet kendi uzuvları arasında ve kendi içinde, öbürü ve Batının teşekkül ve tebellüründen sonra rakip dünya karşısındadır. Doğunun, daima Muhteşem Şark görüldüğü ve Mukaddes Emaneti bir kavimden öbürüne devrederek, yalnız buhranlı kavmi tasfiye etmekte kaldığı mes'ut devir, 7 nci Asırdan 16 ncı Asır ortalarına kadar sürer. 16 ncı Asırdan sonra ise, Doğu, hükümdarlık hakkı bakımından tasfiye edilmiş ve Türke intikal etmiş milletleriyle, Türkün şahsında, topyekûn en büyük buhranı kaydeder.

18 inci ve 19 uncu asırdan sonra Doğu, artık Batının gözünde, bütün cins ve mezheplerini birleştiren bir miskinlik, dâvasızlık, mahkûmluk ve gerilik psikolocyası yatağıdır. Her türlü

akıl ve âlet, madde ve dünya şuurunu kaybetmiş olan bu kocaman yatak, o günden beri Batının muazzam istismar arsası...

Doğunun Türkte, 16 ncı asırdan sonra patlak veren, öbür Doğu milletlerini de daha evvel kavurmuş olan buhranı, binbir harikulâde müsbeti içinde binbir harikulâde menfisiyle başta Fars ve Bizans tesiri bulunmak üzere İslâm saffet ve hikmetinin bulandırılmasından doğdu. Bulandırışlar ve bulanışlar, kendi kavimlerini yere sere sere bayrağı genç ve saffetli kavimlere ciro ettire ettire sürdü. Fakat her şeye rağmen doğu, İlâhi kubbeleri, fildişi yüklü kervanları ve Eski Yunana kadar her şeyi ilk defa zaptetmiş kütüphaneleriyle, insanlık fezasına tek başına tahayyüz hassasını muhafaza etti. En genç ve saffetli kavim olan Türkün eline geçtikten sonra da, aynı bulandırış ve bulanışla, teşekkül ve tebellürünü tamamlayan Batıya çatar çatmaz topyekûn ricat, hezimet ve iflâsa düştü.

Halbuki, Doğu, Batının 15 inci ve 16 ncı Asırda ayak bastığı akıl hakları sınırını 8 inci asırda aşığı halde kazancını sistemleştirmeden geriye dönmüş; Batının (Rönesans) günlerinde de mânalardan habersiz kışır muhafızı yobazlar elinde, Peygamberin emrini hatırlayamamıştır: “Hakikat, mü’minin kaybolmuş malıdır; nerede bulursa alır!”

Doğunun buhranı içeriye ve dışarıya doğru, evvelâ kendisini kendi menfî dehâsiyle çürütmekten, sonra da bizzat kendisinde mevcut silâhları rakibine kaçtırmaktan ve hakikat içinde hakikati kaybetmenin ruh sar’ası altında şifası zor bir felce uğramış olmaktan ibarettir.

BİZDE BUHRAN

Bizim buhranımızın iki büyük devresi var: Tanzimattan evvel, Tanzimattan sonra... Bu devrelerden ilki, Tanzimattan evvel 3 asır, ikincisi de Tanzimattan sonra 1 asır ve küsur sene boyunda...

İki büyük devrelerden her birini de kendi içinde üç hususî dilime ayırabiliriz: Kanunî Süleymandan Dördüncü Mehmede., Dördüncü Mehmedden Üçüncü selime, Selimden Abdülmecide, 3 dilimli ilk devre... Ve Tanzimattan Meşrutiyete, Meşrutiyetten Cumhuriyete ve Cumhuriyetten bu güne, 3 dilimli ikinci devre...

İki devrelik bu dilimler asır ölçüsüyle ifadelendirecek olursak, 16 ncı Asır ortalarından 20 nci Asır ortalarına kadar 4 asır boyunca şöyleyiz: 16 ncı Asır sonlarında maraz, derimizin altında ilk köprü başlarını tutar, 17 nci Asır sonlarında, deri üstüne sızmaya başlar, 18 nci Asırda deri üstüne çıkar, 19 uncu Asırda tam yerleşir, 20 nci Asırda da bu müzmin yerleşmenin uydurma devâ tesellileriyle bünyeleştğini gösterir.

Buhranımızın ilk büyük devresinde baş illetimiz ham ve kaba softalık... İkinci büyük devresinde de körkütük hayranlık, şaşkınlık ve şahsiyetsizlik...

Buhranımızın ilk devresinde, nasıl İslâmiyetin vecd ve aşkı yerine, yanlış anladığımız kabuğuna ve dış şekillerine esir isek; İkinci devresinde de, Batının, mahrem maktâlarını göremeden ve oluş sırlarına eremeden yine kabuğuna ve dış şekillerine esiriz.

Her iki devrenin de kahramanı, ham ve kaba softa olduğu halde, bu iki ham ve kaba softa, hakikatte birbirinin aynı olduklarından habersiz, zâhirde birbirine zıt iki temayül vesilesiyle birbirine düşmandır.

Biri dinin, öbürü küfrün yobazı, ham ve kaba softası... Başımıza ne geldiyse bunlardan geldi.

Buhranımızın Tanzimattan Meşrutiyete, Meşrutiyetten Cumhuriyete ve Cumhuriyetten İkinci Dünya Harbine gelinceye kadar süren üç merhale, ufak tefek kemmiyet farklılarıyla, hesapsız ve kitapsız batıya hayranlık, dünyayı ve nefisini müşahede altına alamamak hastalığının yekpareleştiği bir bütündür.

İlk buhran devremizde, bağlı olduğumuz iman manzumesinin vecd ve aşkını kaybettikten sonra anlamadan kabuğa mihli kalmak yüzünden,- Batı harikasını hemen müşahede altına alıp ciğerlerimize sindirmek ve şahsiyetimizi kaybetmeksizin kanımızda eritmek imkânlarından nasıl mahrum kaldıksa; ikinci buhran devremizde, ayrılmak bilmez bir hayret ve dehşet psikolocyası altında, Batının kabuğunu bir türlü oyamadık ve meyvesine eremedik...

Ve nihayet ilk buhran devremizden evvelki nûrlu günlerimizin ruh kök muvassalasını zayıflatmak yüzünden, fikrî buhran hengâmesini dâvet etmiş olduk.

Bu, Türk'ün ayrıca muhasebesine girişmeden tertiplendirilmesi gereken ilk kabataslak hükümdür.

BATININ UCUZCULUĞU

Batının ucuzluğu ilk belirtisini 19 uncu asrın ikinci yarısında göstermeye başlar. Fakat, Batının ucuzluğu en zıt ve en pahalı fikrî ve edebî oluşlarla atbaşı beraber giden bu tarafı, (Dinamik) hayat ve ameliye plânına 20 nci asrın başlarında girer ve ortalarında azamî haddine ulaşır.

Batıda ilk ucuzluğun habercisi fikriyat, ne de olsa (metafizik) bir tecrit haysiyetinden gelen (Hegel) materyalizmasını “Tarihî materyalizma” ismiyle son derece kaba ve köksüz bir teşhis plânına döken Engels'e irca edilebilir.

(Engels)in fikirdaşı ve yoldaşı (Karl Marks); arkadaşının dünya görüşünü iktisat sahasında, iş, kazanç, emek, kâr, sermaye ve hak gibi en müşahhas, elle tutulur ve gözle görülür, kaskatı dertlere tatbik ederek bu dertlerin zatî kıymeti ve içtimaî

ehemmiyeti sayesinde ucuzluktan uzak görünse de, meselenin dayandığı temel ucuz

ve koftur.

Dinî, siyasî, ahlakî, tek kelimeyle ruhî hâdiseleri ve topyekûn ruh hayatını, maddî ve iktisadî (faktör)lerin birer tâbi ve tâli şubesi, vücutsuz in'ikâsları ve mevhum gölgeleri farzeden bu iki fikir adamı, Batı münevverinin, bütün bir “girift”ler âlemini, kolay anlaşılır dış satıl nisbetlerine fedâ edişine, yani idrâki birdenbire ucuzlaştırışına en keskin misâldir.

Bu iki tip, amelî ve kolay fikirler tezgâhında ördükleri kumaşa nihayet “Bütün mânevî kıymetler baskı altında kabul ettirilen ve semerelendirilen birer vehimden ibarettir!” hükmünü basmakla üzerinde çok çalışılmış ve çok şişirilmiş bir ucuzluk sisteminin, 20 nci asır başlarında yemiş verecek olan ağacını diktiler.

19 uncu asrın aklî ve akliyecî felsefe temayülü, 20 nci asırda (Bergson) gibi bir filozofun pusuda beklemesine rağmen, birtakım teftişsiz ve murakabesiz makine keşifleri içinde amelî fütuhattan başkasına sırtını dönen, artık düşünmekten bezen ve (Metafizik)ten tiksineye başlayan yeni garplı mizacını besledi ve idrâki sığlaştırmakta büyük rol oynadı.

Hele 20 nci asrın tamamen (Metafizik) düşmanı riyaziyecî felsefe mektebi, herşeyi “beş hasse” plânındaki izahsız bedahetlerle ele almak, nihâî izaha külliyen arkasını dönmek ve eşyanın kühünü aramak cehdine boş ve dipsiz bir gayret diye bakmakla, maddecî bünyeyi felsefe yoluyla takviyelendirdi.

"Elektriğin ne olduğunu düşünmeye ve bilmeye lüzum yoktur; gaye onu bir ampul içinde zapt ve istismar etmektir!" hükmü, şüphesiz ki, büyük fikir çapında bir ucuzluğun nasıl sistemleşmek yoluna girdiğini belirtir.

Öbür taraftan da âlemi en vahşî ve kaba vâhidler içinde özleştiren ve çilekeş fikir medeniyetini topyekûn inkâr eden komünizma tecrübesi Batının en iptidaî milletinde bir tatbik zemini bulunca, yürek hoplatıcı ve iç gıdıklayıcı bir ameliye cereyanı içinde Garbın büyük ucuzluk çığını açılmış oldu.

Birinci Dünya Harbinden sonraki müthiş kıymet yıkıcılığı, güzel sanatlardaki sar’a ve ihtilâç, sahte yenilik hamleleri, günü birlik garabet tecrübeleri, hep ucuzluğun câzip ve kolaycı taraflarıyla, bir türlü mağlup edilmeyen eski ukdeler, hikmetler, âhenk ve nizam ölçüleri arasındaki muharebenin doğurduğu muvazene buhranı yüzündendi. O yalınkat bir ucuzluk cümbüşünün, insan ruhu tarafından daima yalanlanan sahteliği karşısındaki gizli emniyetsizlik duygusunu ihtar eder.

Nitekim bu korkunç gelişin 19 uncu asırda ilk sar’alılar habercileri (Bodler) ve (Rembo) gibi san’at adamları iken, 20 nci asırda da en halis aksülâmelcileri (Blondel), (Bergson), (Haydeger), (Rozenberg) gibi filozoflar ve (Prust), (Valeri), (Morua), (Moryak) gibi san’atkârlardır.

Nihayet komünizmanın kendi iç âleminde (statik)leşmesi, Batı fikir lâboratuarında da çabucak yaftalanması yüzünden nazarî maddecilik Batıyı yutacak bir felâket olmaktan çıkmış; fakat asrımızın ilk rub’u ile ikinci ve üçüncü rub’u arasında, hem de nazarî maddeciliğe düşman olmak şartıyla korkunç bir amelî maddecilik âlemi teşekkül etmeye başlamış ve bu âlem şimdi bütün dünyayı yutacak hale gelmiştir. Bu, Yeni Dünya dedikleri Amerika’dır.

Ne tezattır ki, maddecilik yatağı Rusya, resmî fikirde maddecî, hususî hayatta (mistik), Amerikalı ise inanışta (antimateryalist) yaşayışta maddecidir.

(Mussolini) ve (Hitler) tecrübeleri, destekleri bombalanan Batı medeniyetine cebri bir dayanak veya eski dayanakları müeyyideleştirmek gayesini kollar ve komünizmanın aksülâmelini belirtirken, şimdi bütün zıtlarını temizlemiş olan Amerika, henüz temizliyemediği ana zıddı komünizmanın nazarî maddeciliği karşısında, dehhaş bir amelî maddecilik tavrıyla yer almış bulunuyor. Amerika, kurtardığı Garp medeniyetini, onun en

halis unsurlarını, yani öz mütefekkirini takatten tam düşürmek suretiyle ezip daha azîm bir çıkmaza yol açmış ve elinde tuttuğu madde vasıtaları ve manivelâları yüzünden itiraz ve mukavemeti imkânsız kılan bir ucuzluk hegemonyası kurmuştur. Artık fikir mahkûm, âlet gâliptir.

Bugün hayatı, aslâ hesabı sorulmaz, sadece hoş ve ızdırapsız geçirilmeye çalışılır bir ilcaîlik menşuru içinden seyreden Amerikalı, maddeye nihaî derecede tasarrufu yüzü suyu hürmetine ihtiyar Avrupanın olanca sesini ve iddiasını boğazına düğümlemiş ve kemmiyette nâmütenahi girift bir ucuzluğu atom bombasıyla müdafaa edecek hale gelmiştir.

Yine basitlik ve ucuzlukta en büyük "girift"i ve en ileri "pahalı"yı temsil eden (Aynştayn), asrımızın muazzam ucuzluğuna muazzam dehâsını maddenin nihaî istismarı yolunda kullanmak suretiyle misâl teşkil etmektedir. Artık yeni bir ruh tepkisinin yeni ve mânevî bir atom çekirdeğini infilâk ettirebilmesi, şimdiki Amerika'yı Fransız ihtilâli başındaki haline ricat ettirmek kadar çetinleşmiştir.

Batının ucuzluğu, bugün Amerika vâkıası ile müeyyidelidir; ve bunun Batı dünyası içinden değiştirilmesi ancak Avrupanın gebe bulunduğu yeni bir davranışa bakmaktadır. Batı ölmeyecekse, bu davranış gelecektir.

Şu muhakkaktır ki, Batının ucuzluğu, Doğununkinden çok başka, girift ve hususî sebeplere bağlı... Ve Doğu ucuzcularını mahcup edecek mâhiyette... Doğu, Batı yüzünden ucuzcularla dolmuş, Batı ise kendi yüzünden ve kendi kendisine çürüğe çıkmıştır.

DOĞU'NUN UCUZCULUĞU

Doğuda mânevî ucuzluk, 16 ncı asırda başlar, 17 nci asırda besbelli hale gelir.

Başlangıcın aşağı yukarı (Rönesans)a raslaması en ince hususiyet...

Bu tarihten sonra Doğunun ricat çığırını, evvelâ devlet ve ordu, her sahada açılmıştır.

Âmil, Batının "Yeniden Doğuş"u değil, Doğunun kendi içinde rehavete düşmesi; ve bu uyanışla o uykuya dalışın, karşılıklı birbiriyle nisbet kurmasıdır.

Bir türlü sebebe bağlanamayan ve durdurulamayan gerilemenin ruhlarda bıraktığı tesir, kendi öz dünyasına karşı için için ve gitgide büyüyen bir itimadsızlık ukdesiyle beraber, hâdiseleri müthiş bir sıklıkta, satıhta ve kışırdaki mütalâaya mahkûm olmak felâketidir.

Artık büyük fikri besleyen ve onunla beslenen büyük aşk ve vecd elden gidince, bütün mârifet, kabuk ve kışır hesaplarını ehliyetsizce muhafaza ve anlayışsızca müdafaa gayretinden ibaret kaldı.

Sahnedeki büyük şahsiyet ifadelerinden hiç kimse kalmadı. Süleyman Çelebi, Âşık Paşa, İbn-i Kemal, Ebussuud Efendi, Mimar Sinan, Fuzulî, Bakî, "Şah-ı âlem" Kanunî Sultan Süleyman, perdeden çekildiler.

İlk ucuzluk Doğu insanının (Metafizik) plânını çizen din sahasında başladı.

Ham yobaz ve kaba softanın zuhuru ve müessiseleşmesi ondan sonradır.

16 ncı asır sonlarının Hindistanda pırıldayan ve her hikmeti getiren güneş şahsiyeti, İkinci Binin Yenileyicisi (hâlâ onun devresindeyiz) İmam-ı Rabbâni Hazretleri, ne yazık ki, sosyal plânda dengini bulamadı; ve bu işi geleceğe bırakmış oldu.

Kemal devrini çoktan yaşamış ve tüketmiş bulunan Doğu âlemi, (Rönesans)tan sonra, Türk bütünlüğündeki devamının tam bir ucuzluğa çarptığına ve bu yüzden Doğu milletleri arasındaki merkezî düğümün pörsümeye ve gevşemeye başladığına şahittir.

Fakat ucuzluklarını dış tesirlerden ziyade iç çöküntüden alan 16-18 inci asır örnekleri, biraz sonra Doğuyu baştan başa kaplayan hâilevî ucuzluğun timsalleri olmaktan çok uzaktır. Asıl ucuzcular birtakım sefil madrabazlardır ki, 19 uncu asırda sökün etmeye başlamışlardır. Doğuyu kaybetmiş, Batıyı da bulamamış olan bu çeyrek münevverler, bizde Tanzimat hareketini doğurmakla, Doğuya yeni bir istikamet vermek istediler. Rusya Doğuyu, vıcık vıcık yapışkan balçık sıvalı bir satıh ve kışır zemini üzerinde süründürmeye ve maddede müstemlekeleştirmeye kâfi geldi.

Ucuzcu, bir şeye ait kıymetsiz hâlin ve posasının simsarı demek olduğuna ve mutlaka büyüğü küçülttüğüne, asîli soysuzlaştırdığına göre, tarihimizde, bütün Doğuya şâmil olarak ilk ve hakikî ucuzcular, işte Tanzimattan sonra sökün etmiş bu çeyrek münevverlerdir.

Mimar Sinan'ın arkasından içimize girebilen ve kendisini Mecidiye kasrı halinde asîl Topkapı Sarayına bitişiren, sonra bazı câmi ve saraylarda boy gösteren (Barok) ve (Rokoko)nun yalnız mimarî çerçevesinde belirttiği sefaleti, Tanzimatın bütün fikir, politika, iş ve san'at kadrosunda aynen seyredebilirsiniz.

Nesil nesil kahraman diye tanıtılan Mustafa Reşit Paşalar, Şinasîler, Namık Kemaller, Ziya Paşalar, Hâmidler, Mithat Paşalar, daha kimler ve kimler palamudun karaya vurma mevsiminde ortaya çıkan küçük idrakli, küçük esnaf tipleridir.

Bizde, bütün Doğuya menfî örnek olarak Tanzimatla hız alan ve asıl çehresine kavuşan ucuzculuk, artık cevherine ve hakikatine dönülmesi muhal kabul edilen İslâmiyete ahmak bir tahkir, ve Hıristiyanlık dünyasına kör bir tâzim göziyle bakmış; ve taraflardan birine her şeyi o yüzden kabul şlekinde muamele ederek ve asla içyüzlerini aramıyarak ve aratmayarak bugünkü haline vâsıl olmuştur.

Edebiyat-ı Cedide, en mide bulandırıcı ucuzculuk usurlarının bitpazarı...

İttihat ve Terakki Cemiyeti, siyasî ucuzculuğun müzelik şaheser nümûnesi...

Birinci Dünya Harbi sonundaki Türkçülük hareketi, dinin yerine konulmak istenen yeni bir heyecan ve bu mevzuda kopya edilen garplı filozof (Dürkaym) olarak, daha ucuzunun imkânsız olduğu bir iş...

Nihayet bunca ucuzcunun koruduğu bu vatan, asırlardır birikmiş hesapların son tasfiye darbesine çarpıp, hiç de ucuzcu olmayan çilelerle istiklâlini yerine getirince ucuzluğun topyekûn bırakılması ve yerine müstesna bir asliyet ve şahsiyet devri açılması lâzım gelen bir hengâmede, ucuzculuğun en cür'etlisine, en gözü karasına düşürülmüştür.

Şahsiyeti, Fransızların (Lejyon donör) nişaniyle mükâfatlandırılan Tanzimatın Mecellesine karşılık, boyacı küpü tercüme kazanına sokulup çıkarılmış İsviçreli Türk Medenî Kanunu nedir?

Aynı kazana bir kerecik sokulup çıkarmakla elde edilen Türk Ceza Kanunu?..

Kitaplık çap yerine bir cep defterinin tek sahifeciğine yerleştirilen Altıokluk dünya görüşü?..

Tamtamlar diyarında bile gülünç Parti vecizeleri?..

Broşürlük miyasta bile esersiz profesörler ve yabancı mütehasıslarla dolu üniversitemiz?..

Tarih tezleri, dil nazariyeleri?..

Mutlak bir nebatîlik ve ilcaîlik içinde ağzına geleni merdivenvâri altalta yazmak hünerinden ibaret şiirimiz?..

Kusmuk hâline getirilen musikimiz?..

Ucuz kalıplar içinde dondurulup modelleştirilen ve ciğerci dükkânına kadar düşürülen (kübik) mimarimiz?..

Filmciliğimiz, gazeteciliğimiz, tercümeciliğimiz, romancılığımız?..

Bütün bunlar "Çıktık açık alınla on yılda her savaştan" mısraının belirttiği nâmütenahi ucuzculuk ikliminin teadsız eşya ve unsurlarıdır ve hüküm şudur: Bu ucuzculuktan kurtulmadıkça kurtuluş olamaz!

Daha ziyade kendi bünyemizde ve kalın çizgiler haline takip ettiğimiz Doğunun ucuzculuğu, sorumsuz halk yığınları müstesna, Doğunun İslâm âleminin bütün (standard) çeyrek münevverlerinde ve Batı oyuncağı liderlerinde aynı şeydir.

Şifası için Allaha yalvarmanın ilk şartı illetin teşhisi ise, açıkça bilinmeli ve bildirilmelidir ki, bizde hele Tanzimattan beri, belki de ırkî bir akâmeten ötürü hiçbir büyük tefekkür adamı yetişmemiş, yetişenler büyük ve usta kopyacılık seviyesini aşamamış, bu yüzden mukaddes din, birtakım hamlar ve kabalar elinde son derece ucuzlaştırılmış, bu hal Tanzimata kadar sürmüş, ondan sonra da büyük ve usta yerine cücelerin cücesi ve acemilerin acemisi kopyacılar elinde Avrupalılık ucuzluğu başlamış ve işte bu hale gelinmiştir.

İDEOLOJYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

III- TÜRKÜN MUHASEBESİ

*Oluf
*Sebeb

*Teşhis

*Kendi Zaviyemizden Avrupalılık
*Avrupalı Tuzağı
*Bugünkü Dünya

*Doğan Dünya ve Biz

*Olmadı Olmaz
*Bu Ağacın Yemişleri
*Tek Kelimeyle Kurtuluş Yolu

*Ahlak Davamız

*Ahlâk Kaynağımız

OLUŞ

İrkımıza, din tarihlerinde, ikinci insan tohumu Nuh Peygamberin oğlu Yafes'e kadar bir çizgi uzatılan biz, Doğu ve Batı hesaplaşmasında topyekûn Doğunun mümessili olduk. Gün geldi, bilerek veya bilmeyerek, topyekûn Doğunun mümessili halinde Batı dünyasını çiğnedik; ve gün geldi, bilerek veya bilmeyerek, topyekûn Doğu'nun mümessili halinde Batı dünyasına çiğnendik. İkinci birincisinden sonra oldu, ve (bir) bitince gayet tabî olarak (iki) geldi.

Doğunun Arap, Fars, Hint ve Çin gibi büyük mümessilleri, belli başlı zaman ve mekânlarda eserlerini verdikten ve durgun güneş altında hamle ve hayâtiyet revnaklarını kaybettikten sonra, Doğunun kendi içindeki rakip gelişme cereyanları altında silinip gittiler. Fakat Türk, Osmanlı İmparatorluğu kadrosunda, Doğuyu Araplardan en büyük iş ve hamle plânına çekti; bütün dağınık kıymetleri, baş ideolocya hâlinde nefsinde yaftaladı. Böylece Batının ve bütün dünyanın yeni çağından biraz evvel ve biraz sonra, hem taarruz eder, hem de taarruza uğrarken, öz bünyesinde Doğuyu heykelleştirmiş oldu.

Tarihin masal devirlerine ait sırma saçlı hayallerin bön ve ham telkinlerine değer vermeksizin kaydedelim ki, biz Osmanlı İmparatorluğundan evvel, dünyanın yaratılışından evvelki fezâ gibi, belki başsız ve sonsuz, fakat kalıpsız ve ifadesiz, hususiyle henüz ruhunu kubbeleştirmemiş mücerret bir hareket kaynaşmasından, helezonvarî bir akıştan başka bir şey değiliz; ve belli başlı bir mekâna mihli olarak, belli başlı zamanımızı, birkaç küçük örnek bir tarafa, Osmanlı İmparatorluğuyla beraber yaşamaya başlamış bulunuyoruz.

Orta Asya yaylalarından inen zamansız ve mekânsız Bozkurt, Anadolu ırmaklarından birinde su içerken, suda ateş gözlerinin aksini seyrede ede bir söğüt ağacına istihâle etti; toprağa, göğe ve güneşe perçinlendi, yepyeni bir ruh ve iman hamûlesiyle gerçek zaman ve mekân âlemine girmiş oldu. Bozkurt'da, yalnız göğsüne taktığı hassas kalbden evvel, mücerret akıl değerinden başka bir mânâ kıymeti aramayınız!

Ve işte ondan sonradır ki, Batı dünyasını, yine gerçek zaman ve mekân kıymetleri içinde ve o kıymetlere doğru toslamaya başladık.

Taarruzlarımız, iki cepheden; biri, kendi dünyamızın gevşek ve dağınık kendi artçılarına, öbürü de rakip dünyanın yine gevşek ve dağınık öncülerine karşı oldu. Bu taarruz, birini kendi nefsinde toplamaya ve öbürünü kendi nefsinde toplanmaya zorladı; ve toplanmalar muvaffak oluncaya kadar sürdü. Böylece Doğu – Batı ayrılığı ve kümelenişi, en keskin hatlariyle, bizde ve bilhassa bozgun çıkırımızda belli oldu.

Nihayet Kara Mustafa'nın düşman eline düşmüş çadırında sevgilisine mektup yazan ve şâhid olduğu hazinelerin pırlıtısıyla gözleri kamaşan Avrupalı prensin, mânasını anlamadan gördüğü şeylere eş olarak, bütün taarruz hamlelerimiz, Viyana önlerinden İstanbul kapılarına kadar yollara serpili mücevher, kırık kılıç kabzaları, sorguçlar, kürkler, incili şalvarlar, kırık top namluları, cins at ölüleri, çil yavrusu yeniçeriler kadrosunun taşıdığı bir zemin üzerinde tersine döndü.

Vezir-i Âzam Kara Mustafa Paşa, kaybolan vecdimizin ve doğmaya başlayan yeni Avrupanın ifşacısı, ilk hazin örnek...

Ufak tefek zaman ve mekân fasılalariyle tam o âna kadar zaferle devam eden taarruzlarımız, yine ufak ve tefek zaman ve mekân fasılalariyle tam o anda kendini bulmaya başlayan Batının karşı taarruzları önünde hazin bir müdafaaaya inkılâp etti; bu hazin müdafaa, zafer günlerinin rüyasını bile görmekten mahrum, tâ İstiklâl Savaşına kadar sürdü.

Ve en hazini, bu basit tarih ölçüsü, artık saldıran, boyuna saldıran Batının karşısında duyduğumu apışma ve can havli yüzünden bir türlü terkip edilemedi, şuurlaştırılmadı, örgütlenilemedi, sebebe bağlanamadı.

Az kaldı Peygamber sancağını bile düşmana kaptırma durumuna düşen Vezir-i Âzam Kara Mustafa Paşadan mahkûmluk âkıbeti ve ukdesi terakki ede ede bugüne kadar geldi.

SEBEP

Tarihin ezeli karanlığı içinde, pırıl pırıl ışık helezonları çizerek sadece madde zeminini köpürtücü mücerret bir hayatîyet ve hareketiyle fezada bir seyyarenin teşekkül devresine eş bir varlık belirten Türk, gerçek ve billûrlaşmış fikir ve ruh dünyasına İslâmiyetten sonra girdi.

Henüz bütün kıymet ölçülerinden uzak, fakat sadece terkip yapmaya memur bir müşahedeci göziyle mahyalaştıralım ki, belli başlı bir madde ve ruh zeminine perçinli olarak, insan, cemiyet, millet ve devlet halinde müessiseleşmemiz, sadece İslâmiyetten sonradır.

İslâmiyet dünyasına girerken, birkaç devre sonra hepsini birden maddî rehberliğimizde topladığımız Arap ve Fars milletlerinin rehberliğini kabul ettik. Olgunlaşmamızın, Osmanlı İmparatorluğu kadrosunda en dolgun vâhidine ulaşır ulaşmaz, İslâmiyetle millî bünyemiz arasındaki mayalaşmanın en olgun âhengine varmış olduk.

Ve işte, ister kendi muhasebemiz, ister bütün dünya muhasebesi içinden geçerek, yine kendi kendimizi tam muhasebe edebilmemiz için mutlaka örgüleştirmesi lâzım gelen, çetin bir

hakikate çatmış bulunuyoruz. Şu ki: İslâmiyetle millî bünyemiz arasındaki mayalanmanın en olgun âhenge vardığı Osmanlı İmparatorluğu, fâtilik devresinde, bizim bütün duygu ve düşünce plânımızı kuran İslâmiyet kadrosuna kendimizden katabildiğimiz en büyük vâhit, İslâmlıktan evvelki seciyemize de eş olarak, maddî hamle iş ve hareketten ibaret kaldı. Biraz evvel, bizdeki tefekkür kıtlığını kaydetmiştik.

Maddî hamle, iş ve hareket çerçevesinde örnek ve rakipsiz millet olarak temsil ettiğimiz İslâmiyetin, doğrudan doğruya fikir ve hikmet kutbunda ise, içimizden fıskıramamış olan şahsî ruh ışıklarını, kendi bünye şartlarımıza göre mümkün olduğu kadar benimsemiş ve yüreğimize aşlamış olmaktan ileriye geçemiyoruz; tekrar edelim, sâf ve büyük tefekkür plânında bir türlü doğurucu, oldurucu, ibda edici olamıyoruz. Bu nokta üzerinde ne kadar derinleşsek azdır.

İslâm yazı çizgilerine Yesari'nin, İslâm mekân ölçüsüne Sinan'ın, İslâm ses terkibine Dede'nin, tahassus kumaşına Yunus Emre'nin eklediği yüzde yüz şahsî, millî, hususî unsurlara rağmen, doğrudan doğruya sâf ve büyük tefekkür plânında ve basit nas ezbercileri, kâtipler, usulcüler dışında, içimizden bir Şeyh-i Ekber, bir İmâm-ı Rabbânî, bir İmâm-ı Gazalî fıskırmayışını, oldum olası sâf ve büyük tefekkür mevzuunda tam bir yetkinliğe varmamış olmaktan başka hiçbir türlü ifadelendiremeyiz.

Hüküm: Kendimizde İslâmiyeti ve İslâmiyette kendimizi bulduğumuz en yüksek muvazene ânında bile, bir taraftan maddî hamle, iş ve harekette, öbür taraftan da zevk, hissî idrâk ve mizaçta, birinci; saf ve büyük tefekkürde ise ikinci kaldık.

İslâmiyeti tam bir nas ve hazmediş hüneriyle derimizin üstüne ve altına geçirdikten sonra, bize başlangıçta rehber olmuş, fakat peşinden maddî hareket çerçevesinde rehberliğimiz altına girmiş Arap ve Fars milletlerinin asırlarca sarf ve nahiv esaretine düşmemiz ve bir türlü içerden dışarıya doğru kendimizi muhasebe edemeyişimiz, yalnız ve yalnız sâf ve büyük tefekkür plânında ikinci olmak ve bundan kurtulamamak hikmetine bağlıdır.

Dünya çapında bir Türk mütefekkiri doğuramamış olmak nasibi –ki, ezelde Bozkurdun bize geçit gösterdiği saniyeden, şimdi şu satırları okuduğunuz saniyeye kadar, oluş çilelerimizin tek müessirini teşkil eder, tamamiyle anlaşılıp çerçeveslendiği zaman, bize başka bir Bozkurt, hakikî kurtuluş geçidini göstermiş olacaktır. O belki bir zümrüd-ü anka kuşudur.

İslâmiyeti anlamak, anlaşılır ve anlaşılmaz noktalarıyla anlamak, ona tam bir sınır idrak ve teslimiyeti içinde bağlanmak, tam pazarsızlık ve muvazaasız iman noktasını bulasıya ve akli son haddine kadar geldikten sonra tepeleyesiye suçlamak ve akli aşan akıla sırlara ermek dâvası... Vecd ve aşk çığırımızda da bu çapta bir tefekkür adamı yetiştiremedik, her türlü nefis ve hakikat muhasebesinden uzak yaşadık, din bahsinde de, belki büyük, soylu, hattâ şahsiyetli, fakat daima taklitçi kalmak sınırını aşamadık.

Düşünemediğimizi düşünmedikçe düşünebilmekten uzak yaşayacağız. Düşünce milleti olmadığımızı bilmekte, kurtarıcı düşüncenin ilk şartı vardır.

TEŞHİS

Kendimizi kalın çizgilerle, hem Batı ve hem de Doğu âleminde çerçeveledikten sonra, şimdi ikisinde birden hülâsalandırarak tek terkip hükmüne irca edecek olursak, görürüz ki, bir

zamanlar sâf ve büyük tefekkürde bir türlü birincisi olamadığımız ve yalnız maddî iş ve harekette reisliğini temsil ettiğimiz Doğu, nihayet bizim nefsimizde ve (Rönesans – Yeniden Doğuş)’unu idrâk eden Batı karşısında, iflâsa sürüklenmiştir.

Belirtmiştik ki, zaafımız 17 nci asırda belirir, 18 nci asırda apaçık hale gelir, 19 uncu asırda iflâsa döner, 20 nci asırda da iflâs temelleşir.

Yine belirtmiştik ki, Batının bizi iflâs ettiren tek müessiri, maddeye hâkim bir nizam ve usûl kafasıyla, bu kafanın doğurduğu müsbet bilgiler manzumesinden ibarettir ve bu teşhis mutlaktır.

Doğunun ruhu, maddesini bulamayınca batının erdiği madde yetkinliği bir çelmede onu yıkmıştır. Daha doğrusu, madde hâkimiyetini kuramayan Doğu ruhçuluğu, maddenin çelmesine gelmiştir.

Bir zamanlar batı ülkelerine birer eyalet göziyle bakan, karaların ve denizlerin hâkimi Türk, ezelden beri sâf ve büyük tefekkür kafaları yetiştirmemek yüzünden, ne Doğuyu ne de Batıyı köklerine kadar müşahede edebilmiş; derken Batının birdenbire fişkırıldığı müsbet bilgiler umacısı karşısında küçük dilini yutmuş; ve o yutuş, bu yutuş, ruhu ve kolları bağlı, bugüne kadar gelmiştir.

Kaderin ve için için pişen hâdiselerin Süleymaniye camiine bitişik bir kerpiç ev gibi Kanunî Sultan Süleymana bitiştiirdiği Sarı Selimden 3 üncü Selim’e kadar (17 nci ve 18 inci asırlar) manzara: Kendimizi, kendimize ve dâvamıza imanımızı, vecdimizi, aşkımızı, zaman ve mekâna tahakküm kudretimizi, kısaca ruhumuzu ve ahlâkımızı kaybetmeye başladığımız ve aşksız, vecdsiz, anlayışsız, hikmetsiz yobazlar elinde küflendiğimiz devir...

Ondan sonra bizi dışarıdan toslayan Batı ejderhasıyla, içeriden tartaklayan ruh zelzelesi, kolkola üzerimize çullanıp apışmamızı resmî ve alenî hale getirir ve göğsümüze iflâs yaftasını asar.

Tanzimat; öteden beri eksiğimiz olan sâf ve büyük tefekkür adamları yerine, sığ ve basit politika kuklalarının; Batıyı, radyodan duyduğu sesleri, taklit eden bir (Eskimo) çapında anlamaya davranıp, ruhu ve maddesi inmeli Türk’e deri üstü bir kopya plânında kurtuluş aramaları hengâmesi.

Büyük tefekkür eksiğimiz, asıl bu devirde belli olur ve üstü kaval, altı şişhane, bir cemiyet bünyesi doğmaya başlar...

Meşrutiyet; artık içimize, elinde bir de "Hasta Adam!" kırbacı, "Düyun-u umumiye"leri, (Kapitülasyon)ları, (Banker)leri, mektepleri ve kavaslarıyla giren Avrupalı karşısında duyduğumuz, fakat bir türlü ferdî ve içimaî illiyetlerine ulaştıramadığımız akılsız bir hıncın, intikamını basit idare şekillerinde aramasından ibaret, cüce bir aksülâmel...

Cumhuriyet ise, tek cümle halinde, o çığırın ismidir ki, artık Türk’ü mekân plânında tasfiyeye gelen Batı dünyasına karşı bu millet, binlerce yıllık bir tarihin asîl vârisi sıfatıyla şahlanmış, tam o anda millî kuruluş iradesini şahıslandırabilmiş, sadece mekân plânında kurtuluşunu idrâk etmiş; amma zaman, yani ruh plânında Garbın daha maharetli, fakat daima satıh üstü kopyacılığından başka bir oluşa şahit olamamış, maddesini Batının pençesinden kurtarabilmesine karşılık, ruhunu topyekûn, muhasebesiz ve murakabesiz, Batı üstünlüğü

ukdesine teslim etmiş, büyük hamlesinin sanat ve ideolocyasından öksüz yaşamış ve ruh plânının, belli başlı bir zümre elinde büsbütün harap edildiğini görmüştür.

Esrarlı bir cilve olarak, maddî ve mânevî çöküşümüzle maddî doğruluşumuz arasında tam altı Mustafa vardır: Kara Mustafa Paşa; bozgun çığırımızın mümessili... Deli Mustafa; saray tereddisinin timsali... Kabakçı Mustafa; iç bünye tefessüh ve ihtilâlinin işareti; Bekri Mustafa; Ruhî ve ahlâkî zaaf ve işi vurdum duymazlığa dökme halinin sembolü... Alemdar Mustafa Paşa; artık yenileşme ihtiyacı önünde ancak Balkanlardan kopabilen ilk rüzgâr cereyanının bayraktarı... Mustafa Reşit Paşa; ıslâhçılık ve Doğu – Batı arası muvazaa gayretinin maymun seviyesinde habercisi...

Millî kurtuluş iradesiyle ayağa kalkan Türk, ayakta kalabilmenin manevî hamlesine 50 yıldır ulaşamamış; ulaşabilmek şöyle dursun, ulaşamaması için her şeyin yapıldığına şahit olmuştur.

KENDİ ZAVİYEMİZDEN AVRUPALILIK

Avrupalı, aşağı yukarı şu temel unsurlardan mürekkeptir: metod, sistem, akılla maddeye tahakküm sistemi, lâboratuvar tecrübesi, Yunanî ve hendesî zevk...

Bir asırlık Avrupalılaşıma gayretimiz, eğer bizi gerçekten bir arpa tanesi boyu Avrupalıya yaklaştırabilseydi, bu beş unsurdan birer parça hisse alır ve o hisseciklerle anlardık ki, bu gidiş kof ve sahtedir.

Avrupalı bize, son derece maharetle idare ettiği gizli telkincileri vasıtasıyla kendi öz ruhunu terkib eden cevherlerden hiçbir şey kaptırmaksızın, birer cansız ve mânasız kalıp halinde, şapkasını, ceketini, pantolonunu muaşeret edeplerini ve ideolocyalarının posalarını, âletlerinin ihraç malı beylik mamûllerini verdi ve bütün bunların sırrını kendisine sakladı.

Eğer Avrupalı bir kafayla, yedek parçaları memlekette bulunmayan ve yapılamayan, olduğu gibi yabancı eliyle yabancı topraklarda kurulan, hattâ yabancı mütehasşıs tarafından düzenlenen bir fabrikanın, sanayileşme yolunda ne hazin bir iflâs belirttiğini düşünecek olursak, Avrupalılaşıma hikâyemizin iç yüzünü anlarız. Ve "kıys alelbevâki –gerisini kıyas et!" deriz. Avrupalıdan bugüne kadar maddî ve manevî kaç unsur almış bulunuyorsak, istisnasız, hepsinde aynı kanun...

Ve bütün bunlar, ruhu metod ve sistem yuvası olan Avrupalının, bir zamanlar ödünü patlatmış olan İslâm ve Türk bütünlüğüne karşı duyduğu hınç yüzünden oldu; onun perde arkası giriştiği metodlu telkinler ve sevk ve idarelerle meydana geldi.

Biz onu taklitte gûya mahâret gösterdikçe, o bizi daima alkışladı; daima şanlı mâzimizdeki kıymetleri zemmederek, onları çığnemiş olmak meziyeti adına bizi methetti; ve her defa biraz daha güme gittiğine şahit olduğu eski medeniyetimizin yeni harabelerini gördükçe neşesinden uçtu. Bütün bu halleri de asrî küfür yobazlarımız, cihana hayret veren terakki ve inkılâplarımızın senetleri diye göstermeye kalktı.

Şüphesiz ki, Avrupalı, bize karşı metod ve sistemini muazzam ve muhteşem bir muvaffakiyetle idare ve maksadını nihaî haddiyle elde etti.

Şimdi iş şu merkezdedir ki, bütün bu hallerin iç yüzünü anlayabilmek için, ya gerçek ve üstün mânasiyle Şarkı kavramış bir Şarklı olmaya, yahut da düpedüz ve ikisi ortası, öz buhranının

farkında bir Avrupalı kültürüne ihtiyaç vardır. Bu şartlardan birincisi, işi müsbet, ikincisi menfî zâviyeden hal ve fasletmeğe yeter. Bizse bunlardan hiçbirini değiliz. Sadece kendisini içinde yitiren ve dışında hiçbir şey bulamayan...

Hale bakın ki, kaybettiğimiz kıymetleri bize gösterip tekrar buldurmak için bile en kolay çâre, gerçek ve üstün mânasıyla Şarkı kavramış bir Şarklı olmayışımıza karşılık, hiç omazsa sahiden biraz Avrupalı olabilmeye bağlı kalıyor.

Ne Şarklı ne de Garplı olan bizim asrî yobazlarımızdır ki, bu incelikleri ebediyen göremeyecek ve anlayamayacaktır. Bilemeyeceklerdir ki Batıyı anlamak hakkı, her şeyi anlamak hakkıyla beraber sadece müslümandadır.

Ne ızdıraplı ve işkenceli tecellidir: Garba karşı Şarkı, Garplıya mukabil Şarklıyı müdafaa için bile, hiç olmazsa Garplının ruh ver fikir mimarisine ermekten gayri bir çâre bırakmamış bir devrin içinden sesleniyoruz! Efendiler, kendinizi ve kendi mazinizi anlayabilmek için bir türlü kendiniz olmadığınız göre hiç olmazsa –kötü niyetleri bir tarafa- sadece Avrupalı olunuz, razıyız! O zaman size diyeceğiz ki, "metod, sistem, akıl, lâboratuvar ve en nadide zevk ölçüsüyle kâinata tek esasın İslâm olduğunu isbata hazırız!" Ama siz Avrupalı olmadığınız için, fikre karşı tükürük, yumurta kabuğu ve bekçi sopasıyla harekete geçmeyeceğinizi neyle temin edersiniz?

AVRUPALI TUZAĞI

Biz, hangi milleti ve siyasî zümresiyle olursa olsun, Avrupalının hoşuna gittikçe ve alkışını topladıkça, böbürlenmek yerine başımızı taştan taş vursak daha iyi ederiz.

Zira bizim, hangi milleti ve siyasî zümresiyle olursa olsun, Avrupalının hoşuna gitmemiz ve alkışını toplamamız, ancak kendi kendimizi tahrip ve inkârımız nisbetinde kabildir.

Bizim, kendi kendimizi bulmamız, Avrupalıya akıl ve madde mârifetleri yolunda erişmemiz ve bu yetkinliği kendi ruh hamurumuz içinde pişirip, onun karşısına, yeni ve ileri bir millet vâhidi halinde çıkmamız, onu şad etmek şöyle dursun, ancak ürkütür, bedbaht kılar ve binbir vasıtayla üzerimize çullandırır.

Şu yüzden ki, biz Avrupalının kendi familyasından sandığı bir millet değiliz. İstedığımız kadar ondan olduğumuzu iddia edelim, onun kılığına bürünelim ve harfleriyle yazı yazalım, Avrupalı bu iddiamızı, hattâ bu iddiada muvaffakiyetimizi alkışlarken, için için bize gülecek, bizden tiksinecek ve tuzağa kendi ayağıyla düşen bu safdil avı kaçırmamak için her şaklabanlığı yapacaktır.

Kendimizi, Avrupalının bizi hakikatte gördüğü gibi görmek istersek, bütün bir tarih, din ve medeniyet kökü bakımından kendimize ve ona "Ben benim, sen de sen!.." diyebilmemiz lâzımdır. Çünkü o bunu içinden daima söylemekte ve daima bu ölçüye göre iş görmektedir: "Ben benim, sen de sen! Seni senden ayırmak ve kökünü kurutmak için de sana, dış yüzleri kopya etmek metoduyla aslâ varılamayacak birşeyi, benim halime özenmeni ve beni körükörüne taklit etmeni telkin ediyorum!.."

Tanzimattan beri bütün inkılâp anlayışımız, Avrupalının kâh Masonluk ve sınır dışı (plâsman) arayan büyük sermayecilik ve kâh doğrudan doğruya emperyalizma ve silâhla tazyik şeklinde karşımıza çıkardığı, bu, kendimizi inkâr ve tahrip tuzağına bir parça daha yerleşmekten ve o

tuzakta dünyanın en yavan ve sahte saadet ve kurtuluş edebiyatlarını gevelemekten başka bir şey olmamıştır.

Yarın, farz bu ya, kendi başımıza ve dışarda tek yardım almadan bir sanayi kurmaya muvaffak olur ve iptidâî toprak mahsullerimiz karşılığında cıvata ve somunlarına kadar dışardan getirttiğimiz âletlerin kaynağını, fikir plânından döküm potasına kadar benimsemek kudretine geçer, buna da Avrupalının müsaade ettiğini göreceğ olursak, o vakit onun bizi sevdiğine ve tuttuğuna inanabiliriz. Halbuki Türk milletinde böyle bir yetkinlik, Avrupalıyı, kendi sınırlarına tarafımızdan bir tecavüz olmuş kadar şahlandıracak ve her vasıtayla buna engel olmaya zorlayacaktır. Zira dâva yalnız bizden ibaret değildir, gerimizde birde büyük Asya vardır. Batının, mamul eşya ihraç pazarı büyük Asya...

Tarih boyunca birbirine karşı en ağır imtihanları vermiş olan Şark ve Garp medeniyetleri, neticede Garbın, akıl ve madde hâkimiyetiyle Şarkın boynuna, müstemleke ve istismar sahası boyunduruğunu geçirmeye muvaffak oluşundan beri, karşılıklı ve zımnî bir anlaşma halindedirler: Bütün medeniyet unsur ve âletlerini Garplı imal edecek ve Şarklı, sadece ahmak müstehlik sıfatıyla bunları kullanacak ve mukabilinde tarlalarını Garplı hesabına ekip biçecek ham maddelerini onun emrine verecektir. Bu arada Şarklının Garplıya yaklaşma haddi, sadece iradesiz bir hayranlık ve ipin ucu daima efendide kalmak şartıyla satıhtan taklittir.

İşte Türk milleti, 18 inci asırdan sonra Garp cemiyetini işbâ haline getiren ağır sanayi, büyük kapitalizma ve bunların emri altındaki Garp emperyalizmasının bir avı halinde, boyuna kurtuluş reçeteleri getirerek kendisini zehirleyen inkılâp rehberlerinin izinden, Garbın bu tarihî tuzağına bütün külçesiyle oturtulmuştur

Bütün bu incelikleri sezen ve ona engel olmak için cihanda bir eşi görülmemiş bir siyasî dehâ gösteren İkinci Abdülhamid, sadece bu milliyetçi cephesi yüzündendir ki, Garp Masonluğunun, kapitalizmasının ve emperyalizmasının kurbanı olmuş ve her biri Mason localarından icazetli şahıslar eliyle devlet reisliği makamından indirilmiştir. Tarih, bir gün serbest kalıp da onun bu mahrem çehresini tesbit ettiği an ikinci Abdülhamid, Osmanlı hanedanının devlet reisleri arasında en büyüğü diye anılacaktır.

Tanzimat bir Mason inkılâbı olmuş, Meşrutiyeti doğrudan doğruya Masonlar idare etmiş, ve Birinci Cihan Harbinden sonra artık büsbütün tasfiyesi takarrür eden Türk'ün istiklâlini tasdik ederken, Avrupalı, meydana gelecek yeni rejim bakımından bizim tarihî köklerimizle aramızı açacak bütün tedbirleri almayı ve bize kabul ettirmeyi ihmal etmemiştir. Böylece ve bütün bu arada, ismine inkılâp denilen tuzağa düşme hareketleriyle hakiki inkılâp imkân ve istidadı büsbütün güme gitmiştir.

BUGÜNKÜ DÜNYA

Bir türlü göremediğimiz ve bir türlü bize gösterilmeyen şey, bugünkü dünyadır.

Medenî insanlık –ki Batı dünyasından ibaret biliyoruz- bundan evvel işaretlediğimiz şekilde, Batının binbir tezat ve buhranını, Birinci ve İkinci Dünya Savaşlarıyla kökünden tesviye ve tasfiye için ayaklanmış, bütün tezat kutublarına, bütün mevcutlarını teraziye atmak borcunu yüklemiş; kan ve ateş tarlası bir ufuk üzerinde, yarının büyük nizam ve muvazene şafağını gerçekleştirmek adına, asrımızın bütün cemaat, nebat, hayvan ve insan kadrosuna bir mahşer manzarası vermiştir. Şimdi bu mahşer, ruhlardaki yırtığını, her ân biraz daha genişletirken, maddede kısa ve sahte ir mola, bir vurdumduymazlık devresine girmiş bulunuyor.

İşte medenî insanlık, bugüne kadar ulaştığı binbir kemale rağmen, elinden kaçan maddî ve ruhî nizam ve muvazeneyi iade etmek ve kendisine yepyeni bir iman, yepyeni bir ruh, yepyeni bir ahlâk ve yepyeni bir nizam yağurmak için, ya tam varlık, ya tam yokluk peşinde, müthiş bir metabolizma ihtilâli yaşarken, Türk cemiyeti, bu ana-baba gününü, kendisinden ve cihandan habersiz şartlar içinde karşıladı.

Bu şartlar içinde, yegâne iyi olanı, basit mânada dış politika ölçüsüdür. Türkiye'ye hür dünya safında yer veren siyasî selâmet duygusu... Bir bunu sezebildiler.

Fakat yine bu şartların sa'dede en uzak bulunanı, içtimaî ve ruhî olanıdır; yâni bu dünya kıyametine, bütün bir tarih seyri icabı, içtimaî ve ruhî buhranlarımızın en hassas ve nâzik anında, Sırat köprüsü geçidinde çatmış olmamız... Ve kuru teselliler altında, bir türlü cihan hâilesi içinde muhasebesine girişemediğimiz iç çöküşümüzden gafil bulunmamız.

Koskoca milletlerin, erimiş demir potalarına düşen bir iğne gibi bir ânda yoklara karıştığı bu dünya kıyametinde, dış politika cephesinden salim duygumuz, gerçek bir koruyuculuk değerinde olsa da, bu koruyuculuk, yine madde ve mekân plânını aşamayacak, yarın tuttuğumuz dış politika yolunun yüzüsuyu hürmetine sahibi kalacağımız madde ve mekân plânında, ciddî bir ruh ve zaman fâtihliği gösteremeyecek olursak, hayatımız yeniden tehlikeye girecektir.

Evet, evet; bizim kendimizi harbte ve karışıklıkta değil, sulhte ve huzur zamanında, müdafaa etmemiz daha zor olacaktır.

Öyle, bizim yarınki dünyaya, bugünkü kıyametin bütün illet ve müessirlerini tartarak, tanıyarak, anlayarak; ve bütün tarih seyri boyunca kendi nefis muhasebemizi dibine kadar yapmış, kendimizi bütün zaaflarımız ve kuvvetlerimizle tesbit etmiş olarak, yepyeni bir ruh, mefkûre ve nizam yekpâreliği içinde doğmamız lâzım...

Vâdesinin son ânı geldiği için, icap ederse bir yudum su içmeden ve tek saniye uyumadan bütünleştirmeğe mecbur olduğumuz bu yepyeni ruh, mefkûre ve nizam nedir? İşte bütün mesele!

İçimize göz atarak dışımızı ayarlamak bir yol olduğu gibi, dışımıza bakarak içimizi düzeltmek de daima iç hakikatte birleşen ayrı bir iştir. Bunun için, bir türlü göremediğimiz, bir türlü bize gösterilmeyen bugünkü dünyayı, en mahrem fikir ve ruh kökleriyle hecelemeğe zorundayız.

Bu heceleme işinde, dünü, bugünü, yarını, kendimizi, onları ve herşeyi, düpedüz bütün zaman ve mekânı murakabeye memur bir idrak ve irfan seviyesine muhtacız. Yoksa, fikircilerimizin seviyesi bakımından, çent zamandan veri olduğumuz gibi, üst katında kanserli vârislerine çâre aradıkları bir şatonun bodrum katında, ayrıca, müzmin bir illetle kavrulduğu halde kendisini sıhhatli sanan hasta bakıcılardan farkımız ve ana dâva önünde kelâm hakkımız olamaz.

Dünü, dünün hakkını; yarını, yarının hakkını, bugünkü dünyayı teşhis ve tesbit etmekle anlamaya başlayabiliriz.

Bugünkü dünya, tahlilini bekleyici tek cümlelik terkip hükmiyle, Yirminci Asrın başında ve ortasında iki kere neşterlediği halde bir türlü çıkaramadığı ruhî ve içtimaî urunu daima içinde

gezdiren ve şimdi fâni bir gaflet ve sahte sükûnet devresine girmiş bulunan ve pek yakında bütün iç ihtilâlini açığa vurmaya mahkûm yaşayan asırlık bir illet panayırır.

İllet, atomu çatlatmaya ve yıldızlara sun'î peyk göndermeye kadar giden madde terakkileri yanında, insan ruhunun bütün muvazene, huzur ve gayesini kaybetmesi ve bütün bir ahlâk, içtimaî nizam ve siyasî âhenk buhranına düşmesidir.

Bu illet dünyasının siyasî, içtimaî ve ferdî avunma ve avutma tedbirleri, dışı çekilecek çocuğa "ağzını aç ve şu uçan kuşa bak!" demekten farksızdır. Ne Amerikan doları para eder, ne "Sallan – yuvarlan!" dansı, ne feza yolculuğu, ne de bilmem ne tableti!.. Cihan, şu veya bu kıymetin değil de, bizzat kıymet ölçüsünün çivili bulunduğu can evinden, ruhundan hastadır.

Ne mutlu, böyle bir dünyanın nihâî ihtilâl eşiğinde nefsinin muhasebe edebilen, mazi ve istikbalini kurcalayan, gaipler perdesinin çan iplerini çekmeye savaşıyor ve yaşanmaya değer hayatın şartları uğrunda beynini törpüleyen milletlere!

DOĞAN DÜNYA VE BİZ

Bir dünya doğuyor, yepyeni bir dünya. Kat kat sis arkasında, yarı belirli, yarı belirsiz bir dünya...

Bu dünyayı hecelemede en zayıf olanlar, -her yerin mahzun ve münzevi mütefekkirleri müstesna- kaba politika dizginlerine sarılmış, bir dünyayı güttüğünü sananlardır. Yani basit (aksiyon) seyisleri...

Türk milletini, yarına yekpare bir ruh, mefkûre ve nizam bütünü içinde çıkarmak için ilk zarurî teşhis, bugün kan ve ateş lâvları altında artık pelteleşmeye, donmaya yüz tutan yeni dünyanın birkaç ana çizgisini sökebilmek...

Batı çevresinde doğan bu dünyada, arayanlar, ne sâf halde komünizma ve sosyalizmayı yerinde bulacaklar; ne faşizma ne nazizmayı hortlatmaya namzet görecekler; ne de liberalizma ve kapitalizmde bir temellilik kaydedebilecekler... bu dünya bir "yeni"ye muhtaçtır.

Çoktandır kendi mekân çerçevesi içinde, maddecilikten ruhçuluğa, (beynelminel)cilikten (millet)çiliğe, içtimaî toptancılıktan ferdî şahsiyetçiliğe, kemmiyetçilikten keyfiyetçiliğe, mutlak devletçilikten mahdut mülkiyetçiliğe dümen kırmış bulunan komünizma; şimdi, can havliyle ve bütün oyun ve ustalık dehasıyla atlattığı imtihanların ertesinde, dünyaya, kendi içine doğru kurnaz bir yamacı ve muvazaacı, dışarıya doğru da bir türlü hizaya girmez ve ihtilâl kabul etmez bir bozguncu ve yıkıcı gibi bakıyor.

Bedbaht faşizma ve nazizma, hiçbir zaman ve mekânda beşeri bir ideolocya haysiyetine ulaştıramadığı kaba ve nefsanî kuvvet psikolocyasının macerasını muhteşem bir (gangster) romanının üstüne çıkaramadan tüketmiş bulunuyor.

Liberalizma ise, kendine zıt her şeklin kötü taraflarını tasfiye edip iyi taraflarını nefsinin sindirmek, böylece kendi pörsük ve gevşek taraflarını besleyerek içtimaî mezhepler arası yeni

bir terkip kurmak ve terkitabini liberalizma ruhuna uydurmak yolunda çırpınıyor; fakat bir türlü yapamıyor.

Girift ifadeleri çözmeye çalışarak belirtelim ki, yeni dünyada, sâf (doktrin)ler zaviyesinden komünizma dönek, nazizma müflis; demokrasya ise, yeni zaman ve mekânın fâtihi olmak, kendinden ve düşmanlarından aldığı derslerle nefsinin gençleştirmek hamlesinin âcizi...

Komünizma, Batı münevverinin, bütün istismar ve sultalariyle Batı cemiyet düzenine karşı, intihardan farksız ihtilâli oldu. Faşizma, bu ihtilâl önünde, Batı münevverine, bütün istismar be sultalariyle tezatsız ve zaafsız bir Batı muvazenesini perçinleme yolunda teşkilâtlanma hamlesini verdi. Liberalizma ve kapitalizma ise, biri kendisini soldan devirmeye, öbürü sağdan çelmelemeye savaştan bu iki zıt bünye dürtüşü arasında, birtakım mekân zaferlerine erdikten sonra, birini biraz döndürmüş, fakat kandıramamış, öbürünü ise vakitsiz yere sermiş olarak, doldurmakla mükellef olduğu fikirtaştahtasının önüne geldi.

Demokrasylar dünyasının takma dişli hatiple, hâlâ bu taştahta üzerine, "insan, cemiyet, millet kadrolarındaki serbest oluş hakkına saygı mefkûresi"nden başka bir ibare yazamıyorlar. Kendi iç tefekkür tabakalarından gelen mahrem seslerse, aynı nizamın bütün zayıf ve yatalak taraflarını tasfiye etmesi ve asırlar boyunca eşya ve hâdiselere yeniden tahakküm iktidarını verecek bir gençliğe kavuşması için, ruhî bir eriş ve oluş zaruretinden dem vurmakta...

Dünya, "insan, cemiyet, millet kadrolarındaki serbest tekevvün hakkına saygı mefkûresi" gibi, "ne olursan ol; elverir ki, olduğun, istediğin olsun!" tesellisine değil, "mutlaka bir şey ol; elverir ki o şey doğru olsun!" itminânına muhtaçtır ve bütün ıstırap ve ihtilâç kaynağı işte bu itminânsızlıktır.

Dünya bir iman ve nizam kaybetmiştir ve yeni zaman ve mekân şartları içinde bunlara muhtaçtır.

Neticede, mutlaka bir şey olmak isteyenler, korkunç bâtıllarını dağ gibi yükseltmekten ve düşmanlarını temizlemekten başka bir şey yapamamışlar; ne olmak lâzım geldiğine eremeyenler de, hep bu bâtılları fişkirtan bünye ihtilâline razı, mücerret be başıboş bir hürriyet hakkını müdafaadan gayri bir şey bulamamışlardır.

Bu dünya, şu ânda, yanlış olanlarla doğru olamayanlar arasındaki kavgada, bir ân için yanlışın tasfiyesi, fakat doğrunun tesviye edilemeyişi buhranını yaşamakta; ve ister bugüne kadar gelmiş içtimaî mezhepler arası, ister hepsinin dışında ve üstünde mücerret bir vâhid olarak kendisine yeni bir terkip ve nizam getirecek haberciyi bekliyor.

Doğan dünyayı, şimdiden, ruhçu, ahlâkçı, milliyetçi, cemiyetçi, şahsiyetçi, keyfiyetçi, nizamcı, müdahaleci, sermaye ve mülkiyette tedbirci gibi ana fârikalar altında, mücerret insan hürriyetine saygı mefkûresi altında toplanmaya namzet sayabiliriz.

Bir dünya doğuyor ve bu dünyanın doğuşunda hissedar olmayan milletlere artık içtimâi mânada ölüm ve yokluk düşüyor. Öyle bir dünya doğuyor ki, niçin yaşadıklarını ve ürediklerini izah edemeyen milletlere, yarın, üstünde süründükleri stepleri sulamak vazifesini verecektir.

Böyle bir dünyanın doğmak üzere olduğunu; ve bütün medeniyet dünyası bütün dâva ve aks-i dâvaları içinde son tekevvün buhranlarını çekerken, bizim biricik kurtarıcı sistemi kendi öz

cebimizde kaybettiğimizi bilelim; ve Garp döne dolaşa, bizim kaybettiklerimize gelmeden, biz, dönüp dolaşmaksızın onu kendimizde arayalım!

Fakat bu, "arayalım" demekle olacak iş değil... Onu arayıp bulacak olanları bulmak lâzım...

Bunun için de asırlık mahrumluğumuzu, derinden derine incelemek ve onun hinciyle harekete geçmek...

OLMADI – OLAMAZ!

İnhitat günlerimizden ve hele Tanzimattan beri, hiçbir asrın, hiçbir yılının, hiçbir ayının, hiçbir gününün, hiçbir saatinde Türk milletini gerçekten uyandırma hamlesi görülmedi.

İnhitat günlerimizden ve Tanzimattan beri, Türk milletini, kendi öz kökünden dallarına kadar, devir devir bütün bir nefis muhasebesi ehliyetin ulaştırabilecek hiçbir içtimaî şart doğmadı.

Türk milletine, evvelâ nefsinin, sonra dünyasını, önce kâinatını, sonra yine nefsinin teşhis ettirici idrâk ve irfan melekesi, inhitat günlerimizden ve hele Tanzimattan beri bir türlü mayalaştırılmadı.

Türk milletine, dâvaları ve aks-i dâvaları hiçbir gün öğretilmedi, gösterilemedi.

Türk milletine, niçin hâlâ öz eliyle bir dikiş iğnesi yapamadığı ve bir fabrikanın parçalarını yabancı diyarlardan getirip burada kurmakla bir sanayi sahibi olunamayacağı sırrından asla bahsedilmedi.

Gerçek münevver ve dünya meselelerinin çilesini çekmiş en aşağı bir milyon adam yerine, niçin bir düzine insan bile yetiştiremediği, Türk milletinin yüzüne, saffet, samimiyet ve halisiyetle haykırılmadı.

Şu İkinci Dünya Savaşının hangi ruhî, içtimaî, iktisadî, siyasî müessirlerden doğduğunu izah edebilecek kıratla bir devlet ve siyaset adamı istidadına bile tesadüf olunamadı.

Tam 50 yıldır, 10 yaşında futbol, 20 yaşında sinema, 30 yaşında kumar, 40 yaşında içki, 50 yaşında ihtikâr, 60 yaşında sahte vatan edebiyatı ve inkılâp nakaratı kahramanlarından başka hiç bir şey zuhur etmedi.

Ve hal böyleyken, birdenbire, Türk milletine, paramı sesi halinde demokrasiye tesellisi verildi; memlekette halk ve demokrasiye idaresinin kurulduğuna inanıldı ve onlarca Türk milleti saadete erdirildi; ve oldu bitti.

Halbuki hiç bir şey olmadığı ve olamayacağı şöyle dursun, sahte oluşlarla, olmak ihtimaline de set çekildi.

Hiçbir Asya ve Afrika vahşi kabilesinde eşine tesadüf olunamaz bir (tabu) asabiyetiyle üzerinde düşünülemez, yanına sokulmaz ve yüzüne bakılmaz "devrim" isimli öyle bir put yontuldu ki, gerçek oluşun hiçbir kanunundan bahsedilemez, insanoğlunun hiçbir hatırası dile getirilemez oldu. Ve işte böyle oldu. Olamamanın ve olamazlığın son haddiyle böyle oldu.

BU AĞACIN YEMİŞLERİ

Bu ağacın yemişleri, (Noel) ağaçlarının dallarındaki takma ve ilişirme eşya gibi sun'üdür. Bu ağacın kökünden doğma ve beslenme değildir.

Bu ağaç, bu takma ve ilişirme eşya altında, tıpkı (Noel) ağaçlarının bir gece sonraki hali gibi cansızlaşır. Ya bu dallardaki türeme yemişlere bir kök bulmalı, yahut bu ağacın kökünü dallarına hâkim kılmalıdır.

Bize, dallarımızın ziynetini dışarıdan taşıyanlar, sistem ve plânda, içerden kökümüzü kurutmaktan başka gaye gütmemişlerdir.

Halbuki dünyada ne kadar dal ziyneti varsa, hepsi de belli başlı bir kökten gelmektedir.

Kökü yabancıda, yemişi bende bir nakil ve iktibas işine inanabilmek için, hayvan haysiyeti bile fazladır.

Yeni zaman yemişlerini dolduracak büyük hamleyi bu ağacın kökünden dört asırdır devşirmeyişimizdeki sırla, nihayet büsbütün köksüz yaşamaya razı oluşumuzdaki sır arasında, çok ince bir münasebet aramalıdır.

Kökünden can fıskırmayan ve yemişini emzirmeyen ağaçların sahte donatımlarla ayakta kalmasındaki miâd pek kısadır; ve böyle ağaçlar bugünkü milletler ormanından taranıp odun depolarına atılmaya mahkûmdur.

Muhtaç olduğumuz inkılâp, yeni zaman yemişlerinin en olgun ve şifalılarına bu ağacın kökünden kan ve hayat emdirmek işidir; ve artık vâdesi taşan bu işin bir gece donraya dahi tahammülü kalmamıştır.

TEK KELİMEYLE KURTULUŞ YOLU

Evvelâ şahsını, sonra bütün Doğu âlemini kurtarması, daha sonra da çepçevre yeryüzüne ve insanlık kadrosuna sahip bir kurtuluş ifadesine varması için Türk milletine tek bir yol vardır.

Bu, şimdiki manzarasıyla Türk milletinden şunu istemek gibi bir şeydir: Kafdağının tepesindeki zıp zıp cüsseli kar parçası kendi üzerinde döne döne büyüyecek, dağın bütün kar mevcudu derecesinde şişecek, nihayet koskoca Kafdağını dize getirici bir azamet kazanacak...

Halbuki, hakikatler içinde en olgun ve en ince bir tanesi de var: Türk milleti, bütün tarih boyunca kaderinin devamlı ihtar ve ifşa edişleriyle meydanda olduğu gibi, ya olunca her şey olmaya, yahut olamayınca hiçbir şey olmamaya memur, ulvî ve çetin bir nasibe mazhardır; ve bu şanlı nasibin sert hükmünde, Türk milleti için, arslanın maiyetindeki karakulaklardan (tilki, çakal, sırtlan vesaire) biri olmaya mahsus, ikisi ortası bir muvazenecilik yoktur. O, bizzat arslan gibi, ya ormanların hâkimi, yahut kafeslerin mahkûmu kalacak; birinci halde karakulaklar onun sığıntısı, ikinci halde de, o, karakulakların maskarası diye yaşayacaktır.

Demek ki, bizim kendi kendimizi, kendi dar ve pek hudutlu çerçevemiz içinde dahi kurtarabilmemiz için, bağlı olduğumuz dünya parçasını da beraber kurtaracak ve o dünya parçasının bütün yeryüzüne üstünlüğünü gösterecek bir kudrete ulaşmamız lâzım... Yâni bir dünya çapında kurtarıcı olamadan, bu çapta kurtarıcılara mahsus bir hamle ve hazırlık sahibi bulunmadan, bu küçücük zatımızla bile kurtulamıyoruz.

Evvelâ şahsını, sonra bütün Doğu âlemini kurtarması, daha donra da çepeçevre yeryüzüne ve insanlık kadrosuna sahip bir kurtuluş ifadesine varması için Türk milletine gereken yol, en girift, en mahrem ve en iç kavranışıyle İSLÂMİYET'tir.

Gerçek ve büyük ifadesiyle 600 küsur senelik devletimizin yarısında tam ve sıhhatli bir arslan, yarısının ilk yarısında dişleri ve pençeleri iltihap içinde bir arslan benzeri, yarısının son yarısında de ne dişi ve ne pençesi kalmış bir kafes arslanı hayatı süren milletimize, hele son bir asrın sahte ve büsbütün kaybettirici birkaç davranışından sonra düşecek en sağlam, en yeni ve en ileri şuur, ruhunun röntgen camını hangi çöplüğe atmışsa bulup çıkarmak ve onu bugüne kadar yapılmış her teşhisin yanlışlığı ve yalancılığı adına Yirminci Asrın güneşine tutmaktadır.

İslâm vecd ve imanının, ana sütünden daha beyaz ve daha temiz çarşafı üzerinde Yirminci Asrın dünyasına ait şifalı ve zehirli ne kadar yemiş varsa hepsini silkeledikten sonra, bizden olan her şeyi çekici ve bizden olmayan her şeyi itici bir ana kıyas vâhidine sahip, sağ elimizde Allahın kul parmağı girmemiş biricik Kitabı ve sol elimizde insanoğlunun olanca fikir ve iş kütüphanesi, ânî bir şahlanışla, kendi kendimizi bulma!... Kurtuluşumuzun ve dünya çapında kurtarıcılığımızın reçetesi sadece budur: Ve bu reçetenin temel unsuru İslâmiyettir. İşte bugünden başlayarak kendimizi çerçevelemeye memur bildiğimiz muhteşem ve açıklığı içinde bir o kadar mahrem hakikat!

AHLÂK DÂVAMIZ

Türkün ahlâk yönünden muhasebesine girişirken ahlâkı bedâhet mânasiyle ele alıyor ve onun ne olduğunu "Ana Kaynak" faslına bırakmak usulünü tutuyoruz.

Ahlâkı bedâhet olarak ele alıp Türkün bu yönden muhasebesine girişmek için de, ahlâkın dış kaynakları ve zahiri nisbetlerine göz atmalıyız.

Ahlâkın iki kaynağı vardır: Dinler ve din yerinde felsefî mezhepler... Yâni kâinatın irca edilebileceği vâhid etrafında, hakikisi ve sahtesiyle iman manzumeleri...

Cemiyette, umumî ve amelî bir iman ve amel mevzuu olmak bakımından kendilerini din yerinde gören felsefî mezhepleri, sadece dâvaları yüzünden ve bâtil tarafından mücerret din kadrosuna alacak olursak, ahlâkın kaynağını esasta bire irca edebiliriz: Din...

Dünyamızın içini ve dışını, malûmunu ve meçhulünü, "Mâsiva"sını ve "Mâverâ"sını ana illet prensiplerine bağlayıcı bütün bir (metafizik) örgüsüne malik olmayan hiçbir fikir sistemi üzerinde, hiçbir ahlâk telâkkisi bina edilemez. Böyledir; ve hakikî dinler de, işte bu eksiksiz ve gerçek iman manzumelerinden başka bir şey değildir.

Garbın çoktan beri mütearifeleştirmiş bulunduğu inanışlardan biri şudur ki, büyük tecrit ve teşhisin kaynağı tam bir (metafizik) örgüsüne malik herhangi bir felsefî mezhep bile, aynı bütünlükle ahlâk telâkkisini manzumeleştirmedikçe yarımıdır. Tamamlansa da dinlere nisbetle daima eksik kalacak bir tecrit ve teşhis cehdi, ahlâkını bina etmedikçe eksik içinde eksik kalıyor.

Felsefî mezheplerin, ahlâk telâkkileriyle yanyana gelmek mecburiyeti, Batı ve dünya irfanında su götürmez bir mükellefiyettir. Örgüleştirdiği fikir mimarisine bitişik olarak ahlâk telakkisini bina edemeyen (filozof)a "yarım mütefekkir" diyorlar.

Bir yüzüğün halkasına ana pırlanta taş gibi, kendi fikir sisteminin merkezine bir ahlâk telâkkisi oturtmamış olan "yarım mütefekkir" hemen yoktur; yahut parmakla sayılacak kadar az... Bir tanesi, "ahlâk telâkkiniz nerede?" itirazına karşı "Din ve Ahlâkın İki Kaynağı" isimli eserini ortaya atan (Bergson)...

Buraya kadar belirtmek istedik ki, ister bâtil ister hak, üzerinde çekişmek için insanlara ahlâk görüşünü göstermek her sistemin borcudur. Bu işin (olmaz)ı olamaz; ve bu gerçek üzerinde bütün insanlık beraber...

Hal böyleyken, felsefî mezhepler, umumî ve amelî bir ahlâk mevzu olarak bütün dünyada ve bütün tarih boyunca, Eski Yunan ve Roma'nın Stoisizma ahlâkiyle bugünkü Sovyet Rusyanın maddecilik ahlâkından başka hiçbir tesis bina edememişlerdir. Bu iki sistem müstesna, baştan başa nazariyede ve kağıt üzerinde kalmışlar; ve bu iki sistemin birincisinde mitolocya, ikincisinde de Hıristiyanlık ahlâkının artıklarından faydalanmışlardır. Netice itibariyle hakikî ve semavî dinlere bağlı ahlâkın rekâbet kabul etmez bir bütün olduğu mutlakdır.

Bütün dünyaya bütün tarih boyunca hâkim gerçek ahlâk telâkkileri, bâtil veya hak, hakikî din ahlâklarından başka bir şey olamadı. Batıda mitolocya ve Hıristiyanlık ahlâkı, Doğuda da kendi mitolocyalarından sonra Müslümanlık ahlâkı...

Bugünkü Garp ahlâkının temeli, üstünde binbir ahlâk dâvasının karıncalanmasına rağmen sadece ve daima Hıristiyanlıktır; ve Garpta hiçbir inkılâp hareketi bu ahlâkın kökünü baltalayamamıştır.

Bizim ahlâkımızsa, baştan başa müstesna bir ahlâk manzumesinden ibaret Müslümanlık ahlâkıdır ki, eski çağlarda ham ve kaba softa bu ahlâkın sâf ve hâlis imân cephesini kurutmuş; yeni çağlarda da Avrupalıya körükörüne hayran, (modern) inkâr yobazı bu ahlâkın öz kaynağını yıkmış; İnkılâp dedikleri de kendi içinden yeni bir ahlâk telâkkisi getirmeyince, bugünkü ahlâk faciamız doğmuştur.

Bütün vatanı kuşbakışı gören bir dağın tepesine çıkıp bütün vatanı fıkrıdatacak bir sesle haykırınız; "Bizim son 50 yıldan beri ahlâk telâkkimiz nedir? Varsa, târifinden vazgeçtik, yalnız adını öğrenmek istiyoruz; yoksa, mevcut olmadığının tesbitini!.."

Böyle bir suale, yeryüzünde bizden başka cevap vermemek mevkiinde tek millet yoktur. Bütün Avrupa ve Amerika, filozoflarının fert ve nazariye ahlâkı bir tarafa, cemiyet ve ameliye ahlâkiyle Hıristiyanlık ahlâkına bağlıdır. (Sovyet)ler madde ve maddecilik telâkkisi ahlâkına: Müslüman olmayan kısımlarıyla Hind, Çin ve Japonya, (Budist), (Brehmen) ve (Mecusî) ahlâkına... Afrika vahşileri (Totem) ve kabile ahlâkına... Yâni bâtullar ve dalâletler manzumesi içinde bile her biri din ahlâkına...

Dâvaları, ilmî, edebî, felsefî, hukukî, siyasî, beledî, sıhhî, malî, iktisadî, ferdî, içtimaî, millî, askerî kaç şubeye dağıtırsanız dağıtın; bizim, her şubeyi ayrı ayrı kucaklayan her şubenin ayrı ayrı temelini kuran biricik dâvamız ahlâktır. Aslî olarak başka meselemiz nâmevcut...

Siz iyi ve temiz bir Türk müsünüz?... Eğer bir elinizle bugünkü ahlâk faciamızın müşahhas tecelli plânındaki tüyler ürpertici manzaralarını pençelemiyor; öbür elinizle de muhtaç olduğumuz ahlâkın mücerred inşası bakımından varılması mümkün yegâne teşhise işaret etmiyorsanız, biricik vatanî ve millî borcunuzu yerine getirmiyorsunuz demektir.

Bugün omuzlarındaki içtimaî şartlar altında gözü uyku ve vücudu et tutabilen insan, iyi ve temiz bir Türk değildir. İyi ve temiz Türk'ün, ağlaya ağlaya su kesileceği yakın bir istikbalden hâl günlerini yaşıyoruz.

Âlemde bedâhetler arası hiçbir tezahür, şehirde, köyde, evde, mektepte, sokakta, pazarda, cemiyette, ailede, fikirde, kanaatte, işde, vazifede, ahlâk buhranlarının en korkunç ve dipsizine düşmüş bulunduğumuzdan daha yalçın bir gerçek belirtemez.

Ahlâk bozgunumuz da, fikir bozgunumuzla kolkola geldi.

Bizi, evvelâ ham ve kaba softalık yere serdi; sonra körkütük hayranlık ve şahsiyetsizli kısıkrak bağladı, daha sonra kaatil züppelik ve ahmak kopyacılık zehirledi; en sonra da iman ve ahlâk kaynaklarımızla aramızı büsbütün açan cebrî ve ceberutî ilericilik komaya yatırdı.

Cumhuriyet İnkılâbını doğuran İstiklâl Savaşının ruhuna bağlı ve o ruhun fedaisi herkes, sadece bu fedailiğin verdiği hakla, ondan inkılâp gerçeğini ve gerçek inkılâbı istemelidir! Hindlilerin "gulûgulû"su gibi, "inkılâp, inkılâp!" diye geviş getirmek mi gerçek inkılâba hizmettir; yoksa ona, kaynaklarını tıkadığı eski ahlâk telâkkimize karşılık yeni bir kaynak açmak kaygısını aslâ duymamış olduğunu hatırlatmak mı? İşte o zaman inkılâp şapa oturacaktır.

Gerçeğimiz tektir! Bütün vatani kuşbakışı gören bir dağın tepesine çıkıp bütün vatani fıkratacak; ve (Serklidoryan)daki baydan Ağrı dağındaki çobana kadar bütün kulakları yırtacak kuvvetle haykırmak borcunda olduğumuz tek gerçek: Ahlâk yaramız, beynimizden topuğumuza kadar işlemiştir; asıl bunun kurtuluş savaşına muhtacız.

AHLÂK KAYNAĞIMIZ

Bizim, olmuş ve olabilecek ahlâk kaynağımız adıyla ve sanıyla İslâm ahlâkıdır. Bunu anlayamadık; anlaşılacak olan buydu; anlaşılacak olan budur!

Bir zamanlar ne olduksa bu ahlâkın yüsüsü hürmetine olduk; ve ne olmadıksa, bu ahlâkı gölgelendirmek ve sonra büsbütün karanlığa gömmek yüzünden olmadık. Bunu bilemedik; bilinecek olan buydu; bilinecek olan budur!

Kafalar arası bir kere daha mahyalaştıralım ki, dünyanın biricik kâmil ve esasî ahlâk manzumesi olan İslâm ahlâkını, bize, Tanzimattan evvel ham ve kaba softa, Tanzimattan sonra da aynı seciyenin tersi ahmak ve şahsiyetsiz Garp taklitçisi kaybettirdi. Bunu göremedik; görülecek olan buydu; görülecek olan budur!

Bütün intikal ve istihale basamaklarımızda, muhtaç olduğumuz ahlâk doğruluğunun bayrağını açacak terkipçi ve sistemci Türk mütefekkirlerinden hiçbir haber gelmedi. Böylece güme giden fâtilik, zaman ve mekânımızı yeniden kazanma yolunda her hamlemiz ruhta dayanaksız kaldı. Sadece dayanaksız kalmadık; en sağlam dayanağımızla ruhumuz arasındaki ulaşma yollarını tıkadık; satıhta süslenmek isterken kökte kuruduk ve nihayet son 50 yıllık

misilsiz ruh ve ahlâk buhranına çattık. Bunu örgüleştiremedik; örgüleştirecek olan buydu; örgüleştirecek olan budur!

İslâhcılık ve yamacılık hareketimizin hiçbir çıkırında seçemedik ki, maddî ve manevî bütün plânlariyle vatan; Anadolu, Trakya, köy, kasaba, şehir ve mektep, mabed, sokak, meydan, dükkân, resmî daire, fedaî Mehmedçik, masum Emine, müşfik anne, ben, sen, o, biz, siz, onlar; topyekûn Türk cemiyetini terkip eden bütün şahsiyet ve asliyet unsurları, yekpâre bir millet kadrosu halinde, ana çizgilerini İslâm ahlâkının potasında eriyerek almıştır; ve bu unsurları o ahlâkın ikliminden sürüp çıkarmak, kül ve çamur haline getirmekten farksızdır. Bunu seçemedik; seçilecek olan buydu; seçilecek olan budur!

Yol, en eski dünle en uzak yarın arasında hiçbir zaman değişmedi ve değişmeyecek; kafamızla intibak zorunda olduğumuz yeni zaman ve mekân âlemine, ruhumuzla, İslâm ahlâkını taşıyacak ve aşılacaktık. Bunu yapamadık; yapılacak olan buydu; yapılacak olan budur!

İslâm ideolocyasını, ham ve kaba softanın kuru, keyfi, hikmet ve asliyetlerine aykırı naslar baltası olmaktan kurtaracak, yâni İslâmlığı bütün hakikatiyle anlayacak onu sâf ve mutlak bir iman, vecd ve aşk kandili halinde Türk evinin baş köşesine asacaktık. Bunu duyamadık; duyulacak olan buydu; duyulacak olan budur!

Müslümanlık cevherini gübre beyinli yobazın dar ve ışısız ruhundaki küf ve pastan ayıklayıp, tek zerresini feda etmeden millî Türk ruhunun tertemiz iptidâi maddesi halinde kullanacaktık. Bunu sezemedik; sezilecek olan buydu; sezilecek olan budur!

Aklın eşya ve hâdiselere tahakküm hakkıyla ruhun iman ve ahlâk boyunduruğu içine girmek ihtiyacını, birinde dış örneği içimize, öbüründe iç örneği dışımıza tatbik ederek kaynaştıracaktık. Bunu bulamadık; bulunacak olan buydu; bulunacak olan budur!

Maddî ve mânevî bütün plânlariyle Türk vatanını, Anadolu'yu, Trakya'yı, köyü, kasabayı, şehri, evi, mektebi, mâbedi, sokağı, meydanı, dükkânı, resmî daireyi, her şeyi, her şeyi içine alan yekpâre bir cemiyet ve devlet şuuriyle ahlâkın kapısını çalmak; işte kurtuluşumuzun sırrı!.. Buna eremedik; erilecek olan buydu; erilecek olan budur!

400 yıldır, anlayamadığımız, bilemediğimiz, göremediğimiz, örgüleştiremediğimiz, seçemediğimiz, yapamadığımız, duyamadığımız, sezemediğimiz, bulamadığımız, eremediğimiz, kendi öz kaynağımızdan ibaretti ve bu kaynak her evin içinde, her köyün ortasında ve her şehrin meydanındaydı. Bilemedik, göremedik, anlayamadık. Tek cümleyle her şey, evet, tek zerresi feda edilemez bir bütün halinde İslâma nüfuz etmekte. Edemedik. Nüfuz edilecek olan buydu, nüfuz edilecek olan budur!

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

IV- ANA KAYNAK: İSLÂM

- * Neye İnanıyoruz?
- * İslâm ve Herşey

- * İslâm ve Kainat

- * İslâm ve Dünya

- * İslam ve İnsan

- * İslam ve Ahlâk
  - * İslam ve Cemiyet
  - * İslam ve Devlet

- * İslâm ve İnkılap

- * İslâm ve Siyaset

- * İslâm ve Adalet

- * İslâm ve Mülkiyet
- * İslâm ve Ordu
- * İslâm ve Müsbet Bilgiler

- * İslâm ve Güzel Sanatlar

- * İslâm ve Kadın

- * Dışı ve İçiyle İslâm

NEYE İNANIYORUZ?

- Yanlız İslâmiyete inanıyoruz!

- İnsan ve cemiyetin iç ve dış hayatını, bütün derinliği, sonsuzluğu, güzelliği ve doğruluğıyle tekeffül eden tek nizamın İslâmiyet olduğuna inanıyoruz!.

- İslâm Şeriatinin, ham yobazdaki kuru ve nefsanî idrak dışında ve kendi öz saffet, asliyet ve tamamîyeti içinde hiçbir tecezzi ve muvazza kabul etmez bir bütün olduğuna inanıyoruz!.

- (Rönesans)tan sonraki dünyanın İslâmi gözle görülemediğine ve güdülemediğine inanıyoruz!

· Tanzimata kadar bütün ricat ve hezimet tarihimiz boyunca, meydanın, sadece kışır ezbercisi, ezberlediği ebedî hakikatlerin aşk ve hikmetinden uzak, tavla zarı gibi dar ve dört köşe ruhundan başka dayanağı olmayan ham ve kaba softalar elinde kaldığına ve başımıza ne gelmişse bu yüzden geldiğine inanıyoruz!

· Dâvanın İslâmiyeti anlatmaktan başka bir şey olmadığına, yeni baştan kendi ruh kökümüzü muhasebe ve murakabe etmekten başka bir iş bulunmadığına; kaybettiğimiz kıymetleri öz bahçemizde kuyuya düşürüp sonra şaşkınlık gibi sokak sokak ve iklim iklim dışarda kıymet aradığımızı inanıyoruz!

· İslâmiyeti bildiğimizi sandığımızı, halbuki tek bilmediğimiz şeyin İslâmiyet olduğuna; yegâne felaketin de bilindiği sanılan bir şeyin tekrar gözden geçirilmesine mâni olan o meşum kayıtsızlık ve o ahmak istiğnadan doğduğuna inanıyoruz!

· Ve biz, kâinat görüşünün İslâmda, dünya görüşünün İslâmda, insan görüşünün İslâmda, iktisadî ve içtimaî adalet görüşünün İslâmda, müsbet bilgiler görüşünün İslâmda, güzel san'atlar görüşünün İslâmda, kadın görüşünün İslâmda, devlet görüşünün İslâmda, ordu görüşünün İslâmda, siyaset görüşünün İslâmda bulunduğuna ve bütün bu davaları ancak Yirminci Asrın ruh ve kafa çilesi içinde süzülecek bir tahlil ve terkip güzünün heykelleştirebileceğine ve bu heykelleştirme işinin bitin cihand eşi görülmemiş bir ideolocya binası kuracağına, onun da siminin hem zaman ve hem mekân ölçüsüyle «Büyük Doğu» olduğuna inanıyoruz!

İSLÂM VE HERŞEY

· Merkezde tek, muhite sayısız dâvamızın mihrak noktasındayız. Bugünkü dünyaya asırlık ıstırapları, irtişaları, ihtilaçları, inkisarlarıyla el atıp onu biricik şifa lâboratuarına çeken küllî sağlık iksiri... Ona geldik.

· Bir zaviyenin başındaki nokta gibi, muhitten merkeze doğru toplana toplana tek tek karar kılan, merkezden muhite doğru da açıla açıla sonzuluğa erişen dâvamızın böylelere menbâ ve mansupolarak, ikişer heceli iki ismi var... Menbâmızın iki heceli has ismi İSLÂM, mansabımızın da yine iki heceli cins ismi HERŞEY...

· O küllî şeyin adı ki İslâm, herşey onda, o da her şeyde...

· İslâmın her türlü çürük ve günübürlük payandalar ve dayanaklardan istiğnası ve her ân yeniden ve derece derece gerçekleştirile gerçekleştirile keşfolunmak hikmetindeki sırrı düşünün ki, sadece İslâm ismini verip geçmenin HERŞEY ifade ettiği mutlak Saadet Devri, bir asrı bile doldurmadı. Ve on üç asır boyunca bu NUR, kör ve kaba nefsanîyet aynalarında bulandırılı bulandırılı nihayet Nasreddin Hocanın harikulâde buluşundaki hikmete eş bir hal doğdu :

- Hoca, bize, kuyu ne demektir, anlatır mısın?

- Tersine, çevrilmiş minare demektir!

· İşin en derin hüznün noktası, bütün bunlar din adına oldu. Bütün bu hallerin aykırıları, gerçek dinden hareket edip yobazlar neslini kurutacakları yerde, İslâmiyeti bunların temsil ettiği birşey sandılar; dinden soğudular, dinsizlikten harekete geçtiler ve nihayet meydanı dinsizlik yobazlarının yüzüne güldürdüler. Ve nihayet, iki heceli mukaddes kelimeyi, en hafif vasıfları züppellik olan bir sınıfın şuurunda, ağza alınmaz bir bayatlık, gerilik ve eskileralayıcılık ifadesi haline getirmeye muvaffak oldular. Düşünün, siz, bizim lif lif çözmeye, aslî vâhidine irca ermeye, mahrem hakikatine iade kılmaya mecbur olduğumuz kördüğüm ne griftir!

· Herkesin sahte ve kemmiyet hokkabazı (modern)ler peşinde gezdiği bu kukla ideolocylar panayırında, Garp ve Şarkın dünyalarının fikir çileleri içinde pişe pişe kül olmuş, sonra bu küllerden artık parçalanamaz bir tuğla idrakine varmış, böylece hakikati muhasebe edebilmiş ve herkese muhasebe ettirmeye davranmış, dış ve ucuz tezahürler plânında her aldatıcı teyidden müstağni nasip sahipleri olarak, bize bu kadar ağır bir yük altına girmiş olmak şerefi yeter.

· Bundan büyük şeref, bundan çetin hamle, bundan ileri hareket, bundan yeni dâva olamaz; zira biz, asırlar boyunca cebimizdeki delikten astarın dibine kaçmış hakikat mücevherini, her ân üstümüzde taşıdığımızdan habersiz, hep dışımızda arıyoruz! Ve tam yüz küsur yıldır, devre devre «ha bulduk, ha buluyoruz!» tesellisiyle, her netice sabahı hiç bir şey bulamadığımızı ve her gün her şeyi biraz daha bulunamaz hale getirdiğimizi ispat ediyoruz. İslâmı Amerika, Rusya veya Hotanto'da savunmaktan daha zor olan bir vaziyetin şerefi... İnsana, bildiğini sandığı bir şeyi bilmediğini kabul ettirmek, hiç bilmediği bir şeyi kabul ettirmekten daha zor...

· Ve şimdi biz en kat'î lâboratuar tatbikinden, en mübhem ruh telkinine kadar bütün vasıtaları elimizde tutarak ve neticeyi başa alarak haber veriyoruz ki, insanlık kadrosunda ve bilhassa muazzam ve muhteşem Garblı insan ve cemiyet tecrübesinde kaç saadet ve kaç felâket şekli, kaç çare ve kaç çaresizlik ifadesi belirmiş bulunuyorsa, bunların topyekûn hakikati ve müsbet ve menfi haberi, kısaca küllî nimet ve devâ İslâmdadır. Sosyalizma ve komünizmanın var etmek isteyip de yok ettiği içtimaî adalet ve tesviye ölçüsünün hakikati İslâmda.. Liberalizma ve kapitalizmanın yedire yedire ferdi çatlmasına veya mukabil fertten her hakkı çaldırmasına mâni ölçüler, İslâmda. Demokrasya ve fikir hürriyetinin en nazik sınırları ve özü İslâmda.. Aynı demokrasya ve fert hürriyetinin başıboşluğa ve kargaşalıpa sarkan aşırılığını köstekleyici fikir ve şahsiyet hakkı İslâmda... Nazizma ve Faşizmanın kâzip rüyasını gördüğü üstün nizam ve ruhi müeyyidencilikteki esas İslâmda... Batının her sahada arayıp bulamadığı cennet İslâmda; her sahada içine düştüğü cehennemden korunuş yolu İslâmda, herşey İslâmda...

· Olunmayacak herşeyle, olunacak herşeyin kefalet ve keyfiyeti İslâmda... Herşey İslâmda...

İSLAM VE KÂİNAT

· Kâinattaki her şey ve sen... Kâinattaki her şeyle bereber senin evveli, nihayetin, vücud hikmetin.. Niçin oldun, ne oldun, ne olmak için oldun, ne olmalısın, ne olacaksın? İşte bunların cevabını ve hesabını veren dindir. Bütün bunların cevabını ve hesabını dosdoğru veren de hak ve tek din, İSLÂM...

· Yeryüzünde hak ve bâtil, topyekûn veya parça parça tasdik veya inkâr edici tek bir inanış sistemi yoktur ki, bu suallerin cevabını vermek vazife ve iddiasında olmasın... İnsan, inananlarca, yalnız bu suallerin cevabını ve hesabını aramaya memur merkezi mahlûk;

inanmayanlarca da, yine aynı suallerin cevabını ve hesabını ters tarafından veren başıboş varlık... Çare yok; her şeye yok demek mümkündür; fakat bu suallere, insan başını fare kafasından ayırd eden bu biricik tefahhus hummasına yok diyebilmek henüz mümkün olmadı.

· İslâmda kâinat, peygamberler kolundan kendisine kadar gelen dinlerin son ve kâmil ifadesi halinde, bütün dipsizliği ve sonsuzluğu, zerre zerre Yaratacıcıyı haykıran muhteşem zaman ve mekân cümbüşü, muğdil ruh ve madde mimarîsiyle, esrarına ve teshirine memur olduğumuz bir hârikalar manzumesidir. Yani fezaya insan göndermek maddecinin değil, ruhçunun vazife ve hakkı. Müslümanın memuriyeti..

· Ezelden ebede kadar topyekûn insanoğlunun başı, son kemâl haddi, uğruna âlemlerin yaratıldığı en üstün insan ve Allahın Sevgilisi olarak vücut bulan Peygamberler Peygamberi, işte bütün edâsı ve mânâsiyle bu kâinatın anahtarını Allaktan aldı ve Ümmetine getirdi. Allahın insan ruhuna gömdüğü o anahtar ki, aslî sahibini buluncaya kadar ilk insan ve Peygamberden, en büyük İnsan ve Peygambere kadar mukaddes bir bayrak koşusu halinde elden ele teslim edilerek geldi... Ve kâinat; bbir atomu bir dünya farzederseniz, onun mevhum merkezindeki atoma kadar küçüle küçüle ve her atomda ayrı bir dünyaya ulaşa ulaşa nâmütenahi küçük; ve bir atomdan bir arza, bir arzdan bir güneşe ve bir güneşten sayısız yıldızlara, sonra içinde yıldızların atom kesesi halinde çınladığı dipsiz fezalara kadar büyüye büyüye ve her fezada ayrı bir fezaya uğraya uğraya nâmütenahi büyük mimarîsiyle, bütün esrarını, o en Büyük Resulün başı üzerinde halkalandırdı.

· Kısaca İslâmda kâinat, bütün esrarı ve kanunlariyle, O'nun, O yaratıldığı en Büyüğün bânında çağlayan nâmütenahi ince ve girift mânalardan ve bu mânaların aksettiği büyük tecelli plânından ibaret..

· Bu tecelli karşısında insanoğlu, ben, sen, o, biz, siz, onlar, topyekûn beşeriyet, kundaktan kefene, bütün ferdî oluşlar; ve köyden metropole, bütün içtimaî tekevvünleri boyunca, okyanusları birbirine katıştırır kanallar açmaktan, bir tohumun nabzındaki çatlama ve açılma hummasını âhenkleştirmeye kadar her cehdinde, tek tek ve sâf sâf memuriyetini bulacak, maddî ve mânevî varlık ve iş plânını göz göz petekleştirecektir.

· Herşeyi içe bağlayan hudutsuz bir dış... İçin tecellisi nisbetinde derinleşen fena ve âdem kuyusuna doğru topyekûn yuvarlanış... Ve bu yuvarlanış karşısında ölümsülük ve gerçek hayat kapısını bütün insanlık çapında açan ezeli mimarî.. İşte İslâm ve kâinat!..

İSLÂM VE DÜNYA

· İslâmda dünya, dünyanın en ulvî ölçüsü halinde vecizelendirilmiştir. Âhiretin ekin yeri... Dünyada ne ekilirse öbür tarafta o biçilecektir.

· İslâmda dünya, ebedî hayatın eşigidir. Düşünelim; İslâmda dünya, bütün hudutlu buudları içinde ne hudutsuz bir mâna sahibi!..

· Birbirine zıt ne kadar mefhum ve hâdiseler varsa aralarındaki en ince kaynaşma ve ayrılma noktalarını farkların en incesiyle belirten İslâm, işte böylece dünyaya birbirine zıt iki nazarla bakar; ve sonra bu bakışları tek ve en ileri bir gözde birleştirir: Biri, fânilik ve hiçlik plânı

dünya; öbürü, bu en dipsiz fânîlik ve hiçlikten zıplanacak ebedî hayatın basamağı, yine dünya...

· Dünyanın İslâm gözündeki bu çifte ve birbiri içinde kaynaşıp tekleşen mânasından dolayıdır ki, kendimizi «Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya ve hemen ölecekmiş gibi âhirete» vermek emrini aldık. Şimdi, ezelden ebede doğru helezonlaşan kelâm dalgasının bu en zarif kıvrımı ulvî Hadîsin mânasını anlar gibi miyiz?

· Dünyanın İslâm gözündeki bu çifte ve birbiri içinde kaynaşıp tekleşen mânasından dolayıdır ki, kendimizi «Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya ve hemen ölecekmiş gibi âhirete» vermek emrini aldık. Şimdi, ezelden ebede doğru helezonlaşan kelâm dalgasının bu en zarif kıvrımı ulvî Hadîsin mânasını anlar gibi miyiz?

· İslâmda dünya, varlığın arkasından yokluk, yokluğun arkasından varlık gelen ve iki tempolu âhenk halinde bir ademi, bir de mutlak vücudu haykıran zamanı; ve her ân hiçlik pası altında eriyen fânî mekânıyla, sadece ne mkal olduğu ve nasıl bir gayeye yaradığı bilinecek bir atlama taşıdır. Bir atlama taşı ki, ona gözlerin en bedbiniyle baktıktan sonra onu gözlerin en nikbiniyle süslemeye, bezemeye ve gelişmeye memur bulunuyoruz.

· Böylece İslâmda dünya, gerçek ve üstün mü'minler için, birtakım bâtil itikatlarda ve inanış sistemlerinde olduğu gibi, fânîliğine inanıldıktan sonra herkesin arkasını döneceği ve kabuğuna çekileceği bir mahkûmiyet plânı değil, içyüzü biline biline bütün iş sahalarıyla kucaklanacak, atom atom sayılacak, tertiplenecek ve düzenlenecek bütün bir beşeri hâkimiyet plânıdır.

· İslâm, âhiretin ve ebedî oluşun topyekûn sahipliğinden sonra, bütün oluşların ve en haşın madde hesaplarıyla de topyekûn dünyanın malîki...

· Müslümanlıkta dünya odur ki, mü'min onu zapt edecek, ona hâkim olacak, fakat onun esaret ve hâkimiyetine düşmeyecektir. Tıpkı İslâmda gerçek fakrin, mal sahibi olmamak değil malın ona sahip olmaması ve onu köleliğe düşürmemesi demek olduğu gibi... Bu harikulâde inceliği anlayan, en dakik (nüans-gamıza)lardan ibaret İslâmın dünya ölçüsünü de kavrar; ve bu vakte kadar eşya ve hâdiselere İslâm adına nasıl tek taraflı bir gözle bakıldığını ve dünyanın nasıl elden kaçırıldığını görüp ürperir.

· Allah, Kur'ânında insanı kendisine halife olarak yarattığını ve onu eşya ve hâdiseleri teshire memur ettiği emriyle, fânî ve ebedî, sahte ve gerçek dünyalara ve her ikisine karşı insanî vazifelere ait sırrı bildirmiş ve ölçüyü vermiştir.

· Sadece bu, dünyaya bakıştır ki İslâmın hak din olduğunu göstermeye yeter.

İSLÂM VE İNSAN

· İnsan , neden ve niçin olduğunu, nasıl ve ne olacağını; her canlının başına musallat bu tek sorunun biricik cevabını yalnız İslâmda bulur.

· İnsan, İslâmda, derinliğine ve yüksekliğine doğru ruhunun, genişliğine ve uzunluğuna doğru da aklının, biri gök ve öbürü yeryüzünü donatıcı iki büyük hükümlerlik işine memurdur.

İnsan, bu memuriyetlerden birinde mâna ve öbüründe madde âleminin anahtarlarını elinde taşıyacak ve bu iki âlemi en büyük saltanatla zapt ve teshir ettikten sonra «solmaz», «eskimez», «ölmez», «bitmez»e ulaşacaktır.

·İslâmda ruh ve akıl, insan varlığının ne eksik ve ne fazla, tam ve mükemmel kıvam isteyen bu iki temel kutbu; biri dünya ve madde, öbürü de mâvera ve üstün hayat gayesine karşı, değişmez ve kıpırdamaz esaslar etrafında nâmütenahî derin ve geniş bir hürriyet ifadesiyle iki, yol gösterici mizana sahiptir: Şeriat ve Tasavvuf...Mücerret hikmetlerinin yeri bu bahis olmayan Şeriat ve Tasavvuf, muhteşem ve ebedî gerçeklik sarayının, İnsanoğluna mahsus iç ve dış plânından başka bir şey değildir.

·İslâmda insana yol, sırlardan ve sistemlerden hiçbirinin yanaşamadığı şekilde ve kulluğun en üstünü halinde, Allah halifelğine kadar açıktır.

·İnsan olduğu için İslâm oldu; ve İslâm olduğu için insan vardır.

·Maddî ve manevî bütün iş şubeleriyle insanoğlunun tek cehdi ölümsüzlüğe ermekse, bunun biricik müteahhidi İslâm'dır.

·İslâmda insan, hem kangal kangal kemmiyetiyle üstüne düştüğü ve fânî âdetler boyunca nefsine devam aradığı dünya ve madde kadrosunda, hem de her ferdî yekpare bir ebediyet ve keyfiyette toplayan mâvera çerçevesinde, ölümsüzlüğün mümessilidir. İslâm, insanın yüzüne şu nûrdan satırı yazdı: « Sen ölmeyeceksin! »

·Bekâ yalnız Allahın sıfat ve hakikati olduğuna göre, ayağına fânîlik zemini çekilip başına sonsuzluk tacı oturtulan insan, İslâmda, her iki tarafın hakkını gerçekleştirmeye memur Şeriat ve Tasavvuf yollarından, Allahın ilahî çaptaki hediyesine nâildir. Mahlukların en şerefli sıfatıyla ya bu hediyein kul üstü seviyesine yükselecek, yahut yaratıkların en sefilinden de aşağıya düşecek...

·Ebedîlik divanesi insan, İslâm'dan başka her görüş sisteminde lâğım faresinden daha aşağı, İslâmdaysa, sonsuzluk şevkinin pırıldattığı nûr yüzüyle, en büyük kahraman.

·Bütün sırrı şu ölçüde bulunuz: «Allah, âlemi insan, insanı da kendi marifetine ulaşması için yarattı.»

İSLAM VE AHLAK

·İlk Peygamberden Sonuncusuna, en doğrusu, İlkinden ilki ve Sonların Sonuna kadar, ahlâkı getiren, gösteren, vaz'eden, esaslandıran, yalnız İslâm...

·İnsanın fikirle gördüğüne karşı hisle takındığı değerlendirme edâsı, ahlâktır. Fikir, «niçin?», ahlâk da «nasıl?»ı cevaplandırır.

·Hakikatin «niçin?»leri önünde, ruhun tavır ve hareketleri bakımından «nasıl?»ları, ahlâktır.

·Hakikat karşısında ruhun bürüneceği tavır ve eda melekesi olan ahlâk, ruhun başlıca sıfatı ve hâdiselerin ruhta kıymet hükmüdür. İçimizde ve dışımızda olan her şeyin ulvî ölçüsü ahlâktır.

·Ahlâka fikir öncülük ettiği kadar, fikre de ahlâk yol gösterir. Fikrîn gösterdiği sebepten ahlâk doğduğu gibi, ahlâkın doğuşundan fikir sebep kazanır. Öyle ki ikisini de, içiçi, birbirini muhit (kuşatıcı) ve birbiriyle muhat (kuşatılmış) sayabiliriz. Adeta fikrîn «niçin?»lerini, ahlâkın «nasıl?»ları içinde buluyoruz. Dâvanın en sağlam ifadesi şu ki, ruh bütün melekeleriyle el ele, bir anda buluyor, ruh bulduktan sonra fikir öne geçiyor, peşinden ahlâk zuhura geliyor; hakikatteyse hangisinin ve neyin önde olduğu belirsiz kalıyor.

·Amma ki, fikrîn kuşattığı yerde bir ahlâk kümelenmesi, ahlâkın kuşattığı yerde de bir fikir bulunması zarurî.. hacimle renk gibi bir kaynaşma...

·İnsanoğlunun, içine ve dışına doğru bütün münasebetlerinde birer fikrî «niçin?»e bağlı «nasıl?»lar halinde ahlâk dayanağını temel kabul etmek, mütearifedir. Beşeriyet bu mütearifeyi fikir hendesinin ilk bedahati sayar ve oradan yola çıkar. Onsuz ne ruh, ne insan vardır. Denilebilir ki ahlak, fail olmak yerine münfail sıfatta, sadece tavır ve eda hüviyetiyle, içinde fikir, mâna, sır, hikmet, her şeyi istihlâk eden ve kendisinden zuhura geldiği ruhu zuhur ettiren üstün duyuş ve anlayıştır. Ahlâk, anlayıştan doğar ve anlayışı tamamlar.

·«Ben ahlâki yücelikleri tamamlamak için gönderildim!» ve «Müminlerin en faziletlisi, ahlâkı en güzel olandır» buyuran Allah Rasulünü işte bu incelikler içinde anlamaya çalışmak lâzım...

·İslâm ahlâkının binbir sütun üzerinde duran ahlâk çatısında dört ana direği, ihlâs (samimîlik), aşk, fedakârlık ve merhamet diye göstermekte hata yoktur. Sade şunu bunu değil, ruhun ve hakikat merkezinin bütün topoğrafyasını getirmiş olan İslâm, iyi ahlâkı ruhta, kötü ahlâkı da nefste mihraklandığına göre, bu dört esas, ruhu pırıldatmak ve nefsi dizginlemekte en tesirlileri...

·İhlâs, samimîlik, «olduğu gibi»lik; nefis hislerinin maskesini düşüren ve hakkı karşılamanın temel şartını veren hakikat ateşi... Onun bulunduğu yerde riya, yalan, dolan, sahtecilik yoktur; ve ihlâs, nefsin hapsedtiği ruhu meydana çıkararak ve onun yerine nefis hapseden biricik zabıtabır. Baştan başa hakikat, iman ve ahlâkın arsası, ihlâs... İhlâs, doğrunun, gerçeğin zarfı, kabuğu...

·Aşk mı?.. Canın ışığı, varlığın mayası, hayatın desteği tek hikmet... Aslî hedefi Allah... Aşk olmasaydı varlık olmazdı; ne kuşlar öter, ne de sular fısıldaşır. Allahın, en büyük Resûlüne yakıştırdığı vasıf, Sevgilisi olmak... Nefis yalnız kendisini sevdiğine göre aşkı aslî hedefine ve onun rızası etrafına mahluklarına yöneltmek, insanda insanı gerçekleştirir. Seven adamda kibir, benlik, âdilik, küçüklük, miskinlik, cansızlık barınmaz.

·İhlâssız aşk olmayacağı gibi, aşksız da fedakârlık olmaz. Fedakârlığın olduğu yerde de bütün fert alâkalariyle cemiyet, hamle, atılganlık, yardım, en üstün tecellileriyle adâlet hazır ve her türlü hasislik gaptir.

·Merhamet o kadar İslâmın şiarıdır ki, gerçek ve derin mü'minde onun özentisi, şamatası edebiyatı yok, yalnız hakikati vardır. Bir güvercin öksürürken merhametinden ağlayan mümin, kılıcını çekip Allaha hakkını vermeyenlerin üzerine yürüdüğü zaman, bunu kendi nefisinden değil, onlara merhametinden ve kılıcının ucunda kurtuluş ilacını taşımak idealinden yapar. Kin ve nefretin tam zıddı olan merhamet, onların besleyicisi kıskançlık ve küçümsemenin, ihlâs, aşk ve fedakârlıkla beraber panzehiridir. Merhamette şefkat, rikkat,

yumuşaklık, incelik tümen tümen; darlık, katılık, kabalık, vurdumduymazlık hiç yok... Daha nice ahlâkî yücelik, kendileriyle beraber bu dört temele bağlı...

·Nihayet ahlakın ezelî ve ebedî bir örneği mevcut... O, Allahın Sevgilisi... Ahlâk O'nun ahlâkî; en üstün mücerredi ve en parlak müşahhasıyla O'nun ahlâkî... Başka hiçbir vasfı O'na yetişemez.

·Ve nihayet ahlâkın nihaî ideali bir din emriyle çerçevesi: «Allahın ahlâkıyla ahlâklanınız!» Mutlak hikmet sahibinin, o hikmete kıymet hükmü ve sıfat olarak ifadelendirdiği ahlâk ve ondaki sır...

İSLÂM VE CEMİYET

·İslâm, en ileri bir cemiyet ve cemiyetçilik telâkkisinin bütün ruh ve hakikatine biricik kaynağıdır.,

·İslâm'da fertle cemiyet arasındaki unsur ve terkip düğümü, milyonluk kitle bir kişinin dış ağrısını aynı dış üzerindeki herkesin duyacağı nisbette mefkûrevî bir sarmaşdolaş belirtir.

·Bir kişinin herkes, herkesin de bir kişi olduğu hakikati İslâmındır.

·Alabildiğine derin ve gizli fert hayatı, alabildiğine geniş ve açık cemiyet hayatıyla, iki taraf da kendi öz değerinden hiçbirşey kaybetmeksizin nasıl kaynaşabilir diye sorarsanız, cevap hazırdır: Ancak İslâmın potasında kaynaşabilir!.

·İslâm'da fertle cemiyet arasında iki tarafın da en ince hakkını koruyan ulvî ve mefkûrevî muvazeneyi, incin görünmez bir köşede Allahı için namaz kılan tek fert, sonra bu fertlerin saf halinde ve muhteşem bir kubbe altında kurduğu nizam, ne güzel ifade eder! İbadet şeklinde bile fertle cemiyetin en ileri paylarını gösteren İslâm, Cuma namazını, fertlerin teker teker kılamayacağı, fakat teker teker fert mükellefiyetine bağlı içtimaî kulluk çerçevesi içinde edâ edebileceği bir fert-cemiyet ibadeti olarak hususiyetlendiriyor.

·İslâm'da cemiyet, ferdî, yüzüğün taşını tutması gibi her köşesinden sınıksız kavrar ve onunla kıymetlendirir. Bu fert, o cemiyeti ören ulvî ve insanî örnek olarak tek hakkı uğrunda bütün cemiyetin feda edileceği bir hürriyet ve selâhiyet makamında; o cemiyet de, aynı ferdî suflî ve nefsanî hallerine karşı bütün fert kemmiyetlerini çiğneyici bir mizan ve (otorite) mevkiindedir.

·İslâm'da fert ve cemiyet, kendi mücerred ve müstakil mânaları içinde tam hakkını almıştır.

·Namaz, hac, zekât, cihat farizalarında daima fert köküne bağlı sınıksız cemiyet örgüsü, (İmperium romanum) un, rüyasına bile yaklaşmadığı ideal toplum gayesini çerçeveler.

·Allahın eli topluluktadır buyuran Allah Sevgilisinin açtığı nûr ufkunda işte İslâm ve cemiyet yapısı!.

İSLÂM VE DEVLET

·İslâm, devlete, ruhunu uzviyete yapışık olması gibi sımsıkı bağlıdır; asla ayrılmaz ve onsuz uzviyet düşünülemez.

·Akıl erer mi ki, bütün kâinatı kucaklayan İslâm, insan kalabalıklarının maddî ve manevî yekûn kıymeti ve toplum iradesi olan devleti, sınırları dışında bıraksın?

·İslâmda halk, hakkın zâhiri ve hak, halkın bâtını olduğuna göre, İslâmî devletin tek ölçüsü Haktır ve biricik hâkimiyet onundur. Halkın değil, Hakkın hâkimiyeti...

·İslâmda halk, hak ve hakikatin esiri (teslim olmuşu) sıfatıyla gerçek ve mükemmel olarak hudutsuz hür ve yine aynı bakımdan gerçek ve mükemmel olarak hudutsuz olarak bağlıdır.

·Öyleyse İslâm, en sâf ve mükemmel kavranış zaviyesinden, en ileri devletçiliğin en ileri hürriyetle aynı zaman ve mekânda birleştiricisidir.

·İslâmda halk, hak ve hakikatin esiri (teslim olmu- ğıtmak bakımından kölelerin en zayıfı, yine Hakkın fert üzerindeki hakkını istemek bakımından da sultanların en kuvvetlisidir.

·İslâmda idare şekil yok, idare ruhu vardır; ve ulvî ve münezzeh İslâmiyeti, saltanat, cumhuriyet vesaire gibi toprak seviyesinde kalan basit ve iptidaî şekil ve kadro tercihlerine karşı her hangi bir alâkası mevcut değildir. O, Hakka esir bir fert hükümlerini,başıboşluğa mahkûm bir hürriyet idaresinden üstün tutar; fakat en seçkin cemiyet temsilcilerinin meşveret idaresini hepsinden üstün görür.

·Evet; idare esasının mücerret ruhu noktasından İslâmiyetin ana prensibi, bütün cemiyet ve milletin seçtiği, benimsediği ve baş kestiği büyük ve merkezi şahsiyet gerisinde, imam ve arkasındaki cemaat gibi, en nizamlı bir düzendir. İşte İslâmiyetçe «ulü-l emr» diye anılan bu şahsiyetin reisliği altındaki devlet, zaman ve mekâna göre devlet ve idare şekillerinin en üstün ve ilerisi olacak mevcut şekiller içinde en fazla nefsanî saltanat şekline yabancı kalacaktır.

·İslâm devletinin reisi, o cemiyette en mütakâmil ve en ileri müslüman şahsiyet, onun verâsında Âlemlerin Efendisi olan Allahın Sevgilisi, onun da mutlak emirleri ve iradesiyle Allah...

İSLÂM VE İNKILAP

·Âlemde, zatiyle, kendi kendisine, kendi kendisinden ibaret kaldıkça hiçbir değer belirtmeyen iş ve mefhumların başında inkılâp gelir. Fakat bağlandığını gayenin vasıta ve usûlü olarak, inkılâp, her kıymetin üstünde..

·İnkılâp, taş ve toprak kütlelerini berhava edip hayat kurtarıcı yollar ve kanallar açmakta müessir bir infilâk maddesine, dinamite benzer bir şeydir. Böyle olunca o, yüzde yüz kölelik ettiği dâva ve hakikat kutbuna göre kıymetlenir. Yoksa aynı dinamit bütün bir medeniyet sathını da hissîzce ve anlayışsızca küle çevirebilir. Bu bakımdan, inkılâp, sırf, kendi nam ve hesabına hiçbir hak iddia edemez.

·İnsan tefekkürünün kopmaz yuları içinde sımsıkı zaptedilmiş koskoca ve iradesiz bir hayvan gibi, dinamit, sırf kendi nam ve hesabına, sadece patlamak ve yıkmak için patlamak ve yıkmak diye bir kuvvet imtiyazına mâlik olamaz. Mücerret inkılâp ruhu da, yalnız inkılâp için inkılâp temayülüne sapamaz. Bu takdirde, inkılâp adına mücerret ve münhasır değişmek ve değiştirmekten başka bir izah sebebi olmıyan ve umdeleri arasında, mücerret ve münhasır inkılâpçılık diye bir madde bulunduran bir telakkiye şöyle hitap etmek yakışır: «Mademki sadece değiştirilicikten başka bir şeye aklın ermiyor, öyle ise sırf kendi prensibine sadık kalman için herşeyden evvel sen değiş, yâni yerini başkalarına bırak!..» Böyleleri, kendilerine ters telâkkilerden değil, bizzat öz nefslerinden gelen tezatlar karşısında iflâs ve izmihilâl halindedirler. Dâvasını bahâne, âlet ve usûlünü gaye edinen, her inkılâp, sadece öldürücülüktür...

·İnkılâp, eğer ulaşılmış bir hak ve hakikat manzumesinin kıl kadar yerinden kıpırdamaz, sabit ve mutlak mihverî etrafında sonsuz bir hakikat aracılığı; hep o sabit ve mutlak mihverin pörsümez tazeliği ve solmaz yeniliği adına boyuna aramak, boyuna keşfetmek, boyuna değişmek, ermek olmak ve hiçbir durakta kalmadan terakki etmek demekse, İslâmlıktan büyük inkılâpçılık yoktur. Kâinatın Efendisi buyuruyor: «Bir günü bir gününe eş geçen aldanmıştır.»

·İslâm, dikkat ve sıhhatle hesaplânması gereken bu temel ölçüyü lif lif bağlı olarak, hem ayrı ve zıt nefleri kendisine kendisine irca etmek, hem de kendi öz nefsi içinde ebedî bir (doğru), (güzel) ve (yeni) fâtihliğine memur bulunmak noktasından, ulvî mânada inkılâp ve inkılâpçılık hakkının, merkezinden muhite ve muhitten merkeze doğru bütün teaddî ve taarruz seciyesiyle ve en ileri aksiyonculukla zenginleştirilmiş, muhteşem ve mükemmel sistem...

·Gören göze ayandır ki, en küçüğünden en büyüğüne kadar her hâdisede olduğu gibi, inkılâp iş ve mefhumunun hakikati de İslâmda...

·Her şeyin, etrafında döneceği, olacağı bulacağı kıl kadar yerinden kıpırdamaz, sabit ve mutlak mihver, İslâmda şeriat'tır. şeriatın red ve mahkûm etmediği her şey de İslâmda serbest; sade serbest değil, iyiliği, doğruluğu ve güzelliği nisbetinde yerine getirilmesi lazım gelen bir emirdir. Gerçek iyi, doğru ve güzel her şeyse İslâm şeriatinin engeline çarpacak şöyle dursun, himaye kanatları altında muhafazalıdır.

·Günümüzün, inkılâp mefhumunu batıran mâkûs yobazlarına tam bir nazire mi istiyorsunuz? Bir zamanların, şeriat lâfından başka bir şey bilmeyen, bu ilahî hükümler kadrosunu kendi havasız ve ışıksız ruhunun içinde görmeye, benimsemeye kalkışan ve böylece herşeyden evvel şeriate ihanet eden mebsut yobazlar! Her «yeni»ye «bid'at» klişesini basan ham ve kaba softa, İslâmın ebedî ölçülerini sımsıkı ölçülerini sımsıkı tutmanın disiplin nizamından doğma mübarek «şeriat» kelimesini iç hakikatiyle asla bilmeyendir. Eğer bu yobaz, İslâmın ebedî doğruluk, güzellik ve yenilik ruhunu kendi buzlu nefsi ikliminde kaskatı donduruyorsa, kabahati, bu iklimin Müslümanlığa uzak oluşunda aramak lâzım değil midir? Halbuki, yüzü cenuba doğru bir ham ve kaba yobaz tip, yüzü şimale doğru başka bir ham ve kaba yobaz örneğine bakıp, kabahati, her kabahatten tem münezzehlak plânı olan mukaddes İslâm şeriatinde buldu. Sahte bir sarık, kapkara bir ağız, simsiyah dişler ve sonunda kaba, küstah ve ahmak edanın sahipleri, bizzat kendi torunlarına artık öz temizlik rengi sarığın, nûr yuvası ağzın, inci gibi dişlerin ve eşsiz bir incelik ve tatlılık ve derin edasının temsil edeceği gerçek iman hakikatini bir daha aratmaz oldular ve olanlar oldu. Bütün hikâye ve macera bundan ibaret; ve Tanzimattan beri inkılâp lâfından başka kelime bilmeyen hareketçiklerin içyüzü de bu kadar!..

·İslâmlığı, kendi öz vatanımızdaki tecellileri ve kendi öz ve mahrem çehresindeki nâmütenahî derin ve asil istiğna ifadesiyle, bir takım ezberci inkılâplara karşı fevkalâde ince girift ve her iki yobaz örneği tarafından örselenmiş mevkiini evvelâ tesbit edelim; ve sonra hemen damdan düşercesine belirtelim ki, tarih boyunca hak ve hakikati arama yolunda yapılmış ve özenilmiş ne kadar inkılâp varsa hepsinin alıp bulamadığı ve çırpınıp eremediği şey, İslâmdadır. Ve her şey, İslâmı, onu dışarıdan hiçbir şey katmaksızın, kendi işinde arayıp bulmaktan ibaret, nâmütenahî basit ve bir o kadar girift bir dusturda toplânmaktadır.

·Büyük Fransız inkılâbının, sosyalizma hareketlerinin, kominizma ihtilalinin, faşizma ve nasizma, liberalizma ve kapitalizma vesairenin bütün bir birine zıt ve bir biri için müşterek cepheleriyle, istekli ve gönülüsü olup da en yanlış dağıtmalar ve toplamalar içinde kaybettikleri hak ve hakikat parçaları, her zıddı barıştıran ve bağdaştıran yekpâre bir âhenk plânında ve tam bir bütünlükle İslâmdadır.

·İnkılâp ve inkılâpçılık; hak ve mutlak din Peygamberinin mukaddes ayak izleriyle açılmış yolu bulmak demektir! Şu (damping) malları kadar ucuzlatılan inkılâp ve inkılâpçılık mefhumunun (radyum) derecesinde nadir cevheri de, bizdedir. Gül bahçesine dağdan boşanan öldürücü sel halindeki inkılâp, kurak toprağı gökten serpilip diriltici yağmur şeklindeki inkılâbı kıyaslarsanız, katil bıçağı ve operatör neşteri arasındaki farkı ve inkılâbı İslâm gözlüğünden görmüş olursunuz.

İSLÂM VE SİYASET

·İslâmın sayısız dallara ayrılan siyaseti tek gövdede birleşir: Bütün insanlığın İslâma teslim olmasını sağlayıcı usûl... Teslim olmakda selamete çıkmak, selamete çıkmakta İslâma ermek, İslâma ermekde sonsuz kurtuluşu bulmak vardır; ve İslâm siyasetinin baş hedefi, İslâm ülkelerinin içinde ve dışında, insanlığı bu saadete erdirmektir.

·Siyasetinin bu esasi hedefi yolunda İslâm, iki esasi vasıta kullanır: Kılıç ve kalem.. Kılıç maddeyi kalem de ruhu fethetmenin bütün vasıta ve âletlerine şamil iki remzidir.

·İslâm, topyekûn madde ve topyekûn ruh kadrosunda hakikî fâtihtliği emreder ve hakikî fâtihtlerin ulvî iş çerçevesini belirtir. Bu yüzdendir ki, İslâm siyasetinin ana gövdesi, madde ve ruh fâtihtliklerinin sayısız iş ve fikir dalını nefsinde düğümleyen yekûn hattıdır.

·İslâmın madde fâtihtliğindeki âleti kılıca, orak, sapan, kazma, balyoz, makine, motor, bütün inşa ve imal âletleri; İslâmın ruh fâtihtliğindeki âleti kâleme de, kitap, kürsü, ses, çizgi, edâ, ifade, bütün telkin vasıtaları girerken, bunlarla bu soydan herşeyle mukaddes gayeyi devşirmek için ne kadar yol, çare, şart ve usûl varsa hepsine birden enfes ve mükemmel nazariyle bakılacak ve bunlardan hepsine birden el atılacaktır. Tek, Allahın ve Peygamberinin emirleri muzaffer olsun...

·Ferdînden cemiyetine ve dünyasına kadar İslâm siyasetinin ruhu, babaya, anneye, evlâda, kardeşe, dosta, muhite, cemiyete, yabancı fertlere ve milletlere gerçek kurtuluş yolunu maddî ve manevî her vasıtayla göstermek, belirtmek, benimsetmek ve sevdirmektir. İslâmın muhabbet telkini dehâsı, kendisini sevdirmek isteyen bir kadının tavır ve hareket dehâsını geçmelidir. Bu çetin işde de fertlerin ve cemiyetlerin imkân ve istdatlarını son derece dikkatle

hesap etmek ve nâzik âletleri tamir ve ihya ederken gösterilen inceliğe sahip kılmak başlıca usûldür.

·İslâm siyasetinde usûl, kılıç yolunda hudutsuz bir doğruluk ve adâlet, kâlem yolunda da sonsuz bir güzellik ve zerâfettir. Her iki yolun da gayesi «kolaylaştırın, zorlaştırmayın; müjdeleyin, soğutmayın!» mealindeki Hadis emrine tam uygundur. Neticede her yoldan ne yapılırsa yapılacak, fakat inandırılacak ve sevdirecektir.

·İslâm, günlük, istismarcı, miskin, hasis, sadece hile için hilekâr politikadan nefret eder ve kendi vecd ve aşk hamurunun kıvamında buna yer veremez.

·İslâm siyasetinde, 24 saatlik hayata hâkim olmak dâvasını güden cüce açık gözlülüklerden hiç birine yer yok!; ebedî hayata nailiyet yolunun dünya ve cemiyet tedbirlerini arayan büyük ve muhteşem zekâyâ ise baş üstünde yer vardır. Bu zekânın rakip ve düşman millet ve dünyalara karşı, politikası da, İslâmın iç ve dış oluşumu köstekleyici her hale mâni tedbiri almaktır. Sırasında kuvvet sırasında hud'a, sırasında idare... «Harp hud'a demektir!» emri...

·Bütün bu bakımlardan, en muğdil, en girift, en açık, en sade, en mürekkep, en basit, en sâf, en kurnaz, en kahraman, en hud'acı, en sert, en yumuşak; ve eşya ve hâdiselere her ân baş eğdirme mefkûresi altında eşya ve hâdiselerin her ân icabına baş eğen, incelerin incesi ve derinlerin derini siyaset, İslâmdadır.

İSLÂM VE ADALET

·Âlemde tek adâlet kaynağı, İslâm...

·Adâlet, hakkı «mâvuzua leh»ine, lâyük olduğu yere koymaktır. Bir şeye hakkını vermek, onu dengi olan karşılığı kavuşturma, gereğine erdirmek. Bir şeyi o şey ister bir mâna, ister bir madde olsun, uygun olduğu hak makamına oturtmak, nispet belirttiği ölçü plânına çıkarmak, muhtaç olduğu kıymet vahidine ulaştırmak... Adâlet budur.

·En büyük, nâmütenahî büyük hak Allahdır ve bütün bu kâinat onun tarafından yaratılmış olmak makamına oturtulunca, kalbde imanın ilk şartı ve bu hak tecelli eder. En büyük haksızlık da bunun aksi.. Mükafat ve cezaları da en büyük hakla, en büyük haksızlığa göre... Bu bakımdan her mâna ve maddenin, kalıbına nisbetle oturtulacağı yer, ulaştırılacağı karşılık, kavuşturulacağı ölçü, ayrı ayrı..

·Hakikatin, yerini bulmasından ve bir cisimle onun kumdaki yatağı arasındaki intibakı kazanmasından ibaret olan adâlet, zat ve tecelli, keyfiyet ve takdir, iş ve karşılık olarak, iki kefeli bir terazi halinde, iki cepheli bir oluş ve muvazene arzeder; ve içimizle dışımızı denkleştirici ruhî ve maddî, ferdî ve içtimaî, bütün kıymet hükümlerini kuşatır.

·Anlaşıyor ki, adâletin, en mücerret fikirden en müşahhas medde tezahürüne kadar, hudutsuzdan gelip hudutluda meydana çıkan bir kök ve dal mâhiyeti vardır; ve insanoğlunun amelî mânada adâletten anladığı, onun cemiyet münasebetlerindeki müşahhas tezahürlere bağlıdır.

·Adâletin tam zıddı olan zulüm de, eşya ve hâdiseleri, nispet ve liyakat belirttikleri makamların, plânların, ölçülerin dışına çıkarmaktan başka bir şey değil. En büyük hakka karşı en büyük zulmün ne olduğu kendi kendisine anlaşılıyor: Allahı inkâr.. Nefsin kendi kendisine zulmü..

·En hâlis ve mutlak adâlet emirleriyle, en sağlam ve keskin zulüm yasakları sadece İslâmdadır. Ve İslâmda örgüleşen adâlet emirleriyle zulüm yasakları, cemat, nebat, hayvan ve insan, her şeyin, her maddenin, her mânanın ve bütün bunlar arasında her münasebet şeklinin hakkın sımsıkı çerçevelemiştir. Bütün dünya kadrosunda hakkını isteyen kim ve ne varsa bize gelsin!.

·Bize dünyanın en kokmuş, çürümüş ve azmış cemiyetini teslim edinîz; teahhüt ediyoruz ki, o cemiyette İslâm ideolocyasının sonsuz ruhu sindirilinceye kadar sadece İslâm adâletinin kısırındaki ölçüler tatbik edilmekle, göz açıp kapayıncaya kadar kurtuluş, dış yapıda gerçekleşecektir. İslâm adâleti öyle bir şeydir ki, İslâma inanmayan bile onun adâletini şekilde tatbik etmekle dünyasını olsun kurtarır. Müslüman için de en üstün adâlet görüşü Allah neylerse onu adâletin ta kendisi bilmek, bu sırta akıl ulaşmanın muhal olduğunu anlamak ve adâleti Hakkın emirlerine noktası noktasına riayette aramaktır. Adalet, ne türlü olursa olsun, Allahın işi; ve bize, mutlaka şu ve bu türlü olarak Allahın emri..

·İnsan hayatına kıyanların hemen başlarını uçuracağına, onlara hayatını bağışlayan; ve hırsızlık edenlerin derhal kollarını keseceğine kendilerine hapisane köşelerinde rahat rahat geviş getirecekleri yataklar ve sanatlarını ilerletecekleri dersaneler hazırlayan zihniyet, birer kötü kişiye medeniyet göstermek için bütün iyi kişilerin hayatına ve malına kıymış olmak mânasındadır. İslâm adâletinden başka her ölçü, bizce cezalandırmaya yeltendiği kötülükle bilmeden ittifak halindedir.

·İslâmda hâkim, bütün devlet ve millet manzumesinin bağlı olduğu kök telakkiye ait ölçülerin müstakil kazaî temsilcisidir. Bu hüviyetiyle o, devlet ve hükümet, reislerine, herhangi bir çöpçüve dilenciden ayırt etmez bir irtifadan bakar.

·İslâm adâletini ışıldattığımız ve insanlığa serpmek istediğimiz çağlarda en küçük kazancımız Viyana surları önünde boy göstermek oluyorsa, o adâleti paslandırığımız devirlerde de en küçük kaybımız yurt dışını düşmâna ve yurt içini eşkiyaya sardırma oldu. Ondan sonra da, her zaman ve mekâna ait ebedî adâlet hazinesinin anahtarını cebimizde taşıdığımızdan habersiz, çapraşık ve dolambaçlı medeniyet dünyasının binbir icabı karşısında, bir adâlet buhranından öbürüne atlayarak, adâlet adına boyuna zulüm kopyacılığı yapmaktan ve en hâs ve halis zâlimleri sürü sürü türetmekten başka işimiz olmadı.

İSLÂM VE MÜLKİYET

·İslâm ve mülkiyet, yahut İslâm ve malî adâlet, yahut İslâm ve iktisadî nizam... Tek kelime ile, İslâm ve bugünkü dünyanın ana derdi olan kazanç ve hak taksiminde kurtarıcı ve erdirici sistem...

·İslâm nasıl en üstün hürriyet ifadesi içinde en sıkı disipline, hem hürriyet ve hem de disiplin haklarından hiç birini incitmeden mâlikse, ferdî mülkiyetle ferd üstü içtimaî tasarruf hakkına da aynı kaynaştırıcı âhenkle sahiptir.

·Zaten İslâm, her bakımdan bütün zıt kutuplar arasındaki iyilikleri zatında toplayan kötülükleri tasfiye edici ulvî ve ilahî ahenk ve terkip demektir. Hangi dâva, aks-i dâvanın tegallübü karşısında hakkından bir şey kaybettiğini görür ve hangi aks-i dâva, dâvanın tahakkümü altında hakkından bir nokta çalındığını hissederse, ikisi birden gelsin ve kendilerini artık ortada kendilerinden hiçbir hüviyet kalmayarak İslâmda tatmin etsin!.. İşte Kapitalizma ve Liberalizma ile Sosyalizma ve Komünizmaya edilecek tavsiye budur: «Buyrunuz; birbirinizde bulduğunuz karşılıklı sakatlıkların bir arada tasfiye edildiğini görmek ve her biriniz ayrı ayrı nefslerinizde vehmettiğiniz değerlerin bir arada hakikatine kavuşmak isterseniz, isminizden ve cisminizden, ruhunuzdan ve hüviyetinizden zerre kalmıyacak tarzda, İslâmda fânî olun, eriyin, yokluğa karşın ve her şeyi bulun!»

· Evet, bugüne kadar insanoğlunun uzanabildiği ne kadar iktisadî ve içtimaî sistem varsa –ki İslâm bunlardan hiçbiri değildir ve hiçbiriyle isimlenmez – hepsinin de iyi taraflarından tek mahsup halinde bütün kıymeti, aslı ve hakikati İslâmdadır. Kötü taraflarının panzehiri de yine İslâmda...

·Böylece hudutsuz ve murakabesiz fert mülkiyetinin, zıt sistemlerce son derece haklı olarak çerçevenilmiş bütün kötü ve zararlı istismar ve ihtilâtlarını dibinden tasfiye edilmiş görmek isteyenler İslâma buyursun! Ve ferdî mülkiyet hakkından mahrum edici telâkkilerin, yine aykırı rejimler tarafından gayet doğru olarak belirtilen bütün öldürücü tesirlerini temelinden önlenmiş görmek isteyenler yine İslâma buyursun! Ayrıca iki cephenin de ne kadar iyi ve faydalı tarafı varsa, en erişilmez, nisbet ve kıvam miyarı ve üstün hakikat ruhu içinde topyekûn ezelden zaptedilmiş olduğunu görmek isteyenler, bilhassa İslâma buyursun!

·Ferde alabildiğine mülkiyet hakkı veren İslâm, ferdî içtimaî mal evine (beytül-mâl) ve öbür fertlere karşı bağladığı kutlak kayıtlarla, dâhhomeleşmiş başı boş sermayenin bütün istismarcı, ihtikârcı, murabahacı,, maddeci ve zorba temayüllerine hiçbir dayanak noktası bırakmamıştır.

·İslâmda, alabildiğine serbest fert mülkiyetine karşı, ferdî ve mülkiyeti varabildiğine içtimaîleştiren ve bu mefkûrevi kıvamı kıyamete kadar temin kudretinde olan iki kapı halinde biri âmir ve öbürü mâni, iki kurtarıcı ve erdirici şart: Birinin farz ve öbürünün haram oluşuyla Zekât ve Faiz..

·Sadece faizin haram ve zekâtın farz oluşu – ki bunlardan her birini öz çerçevesi içinde nokta nokta ve çizgi çizgi incelemek lâzım – iktisadî ve içtimaî ilimlerden anlıyanlarca haddinden fazla yüklü kafasını yarasalar gibi duvardan duvara çarpan Yirminci asır dünyasının en dolambaçlı meselelerini bir anda düzeltmeye ve elinden kaçırdığı iktisadî ve içtimaî saadetin düzenini temelleştirmeye yeter.

·Bitişindeki evde aç varken sofrasına ilişebilmiş insanı kendinden saymayan İslâm ruhu, sermayenin, oturduğu yerde ter ve yelpazelenme hakkı diye kullandığı faize sed çekici; ve belli başlı bir haddin üstündeki her 40 vâhiddin birini içtimaî tasarruf yoluyla bir taraftan muhtaçlara dağıtıcı ve bir taraftan sermayeyi budayıcı ve mala tahâret ve ibâdet teklif edici iki şartıyla, kör ve sağır Yirminci Asır dünyasının, muhtaç olduğu yegâne kurtarıcı ve erdirici sistemidir.

·İslâm, ordu ve askerliği sınımsız tutar.

·Eski Türklerin «Altın ordu» ve Almanların «Büyük ordu» mefkûreleri bizzat mâlik bulunmadıkları hakikat ve ruha dayalı olarak, İslâmıdır.

·İslâm, «herkes ne yaparsa yapsın, ben kendime bakayım» diyen ferdî ve pasif bir müessise olmadığı, her ferdî tek tek ve bütün insanlık plânını topyekûn kurtarmaya memur biricik ve aktif bir ruh temsil ettiği için, hiçbir ferdî, hiçbir cemiyeti ve hiçbir dünyayı kendi haline bırakamaz; mutlaka kurtarmak ve ebedî devlete ulaştırmak ister. Bunun için de, fikir ve mâna ile dolu, maddî kuvvet ordusunu teşkilâtlandırır. Farz olan cihâdın, İslâm devletine yüklediği vazife...

·İslâm düşmanlarının anlayamadıkları ve anlayamayacakları şudur ki, bir operatörün elindeki neşter gibi, İslâm ordusunun kılıcı, yalnız merhametin, âzâmî lutuf ve ihsanın âletidir. Zira, ameliyat olmamak için tepinen bir ölüm hastasından farksız olanları, istedikleri kadar tepinsinler ve çatlasınlar, kurtaracak, hem de zorla kurtaracaktır.

·İslâmın gönül ve iman tarafında zora yer yoktur; ve dinde ikrah olmadığı, Allahın emridir. Fakat son safhada işi gönlün nihaî hükmüne bırakan İslâm, ilk safhada, gönlü karartan bütün pasları kaldırıcı ve onu bütün menfî tesirler dışında kendi kararıyla başbaşa bırakıcı maddî tedbirleri bilfiil almakla mükelleftir. Amelîyattan sonra saadete kavuşan hastanın doktora minnettarlığını düşünelim!.

·İslâmın kılıcı bizzat merhamettir. Hıristiyanlıktaki sun'î merhamet edebiyatı değil..

·Ölümsüzlüğü getiren İslâm, zaferden sağ salim dönenle, kanını cenk topraklarına içirip Allah uğrunda ölene ait olmak üzere, ordusu için iki eşsiz ölümsüzlük rütbesi getirmiştir: gazi ve şehid.. Hiçbir ordu mefkûresi, dâva ve aksiyon yolundaki mücadelecî insanoğlunun ayaklarını, bundan daha sağlam iki temel üzerine dayayamaz.

·İslâm ordusunun gayesi «Allah adını yükseltmek» tir. Böyle bir nâmütenahîlik pınarından su içen ordunun, beşeri akıl ve ilimle donatılmış ve en ileri ve en pırılıtlı bir nizam belirtmesi, bu nizamın insan ve âlet vahidleriyle şair üstü bir dış mimarî ve insan üstü bir iç ruh belirtmesi şarttır.

İSLÂM VE MÜSBET BİLGİLER

·«Beşikten mezara kadar ilim dileyiniz!» ve « ilmi Çinde bile olsa isteyiniz» ve «Allahım, bize hakkı hak, bâtılı bâtıl olarak göster!» ve «Allahım, bana eşyanın hakikatini olduğu gibi belirt!» mealindeki dört hadîsle ve daha niceleriyle Peygamberler Peygamberinin, kâlemini nûr hokkasına batırarak yazdığı hikmet, İslâmın umumiyetle ilim ve bu arada müsbet bilgiler karşısındaki vaziyetini tam olarak tesbit eder.

·Garplı, bu emirlerin kudsiyet menbana bağlı bulunmaksızın, farkında olmadan onlardaki hikmeti yerine getirdiği içindir ki, denizleri, kararları ve havaları, fethetti. Halbuki bu oluş hakkı da, her hak gibi ezelden ve yalnız müslümanlarındı.

·İnsan kafasının eşya ve hâdiseler üzerindeki tecessüs ve hâkimiyet hakkını tatmin cehdiyle hareket eden Garplıya karşılık, eğer atom bombasını bizim dünyamız icad edemediyse, kabahati, sadece iyi müslüman olamayışımızda arayalım!.

·Aya biz gidecek ve oraya, bilmem kaç yıldızlı Amerikan bayrağı yerine tevhid livâsını biz dikecektik!

·Ne yazık ki, Garplının, sırf madde âlemini çepçevre ihâta ve sınıksız tasarruf gelen ham kuvvetiyle bizi sarsmaya başladığı günlerde, hemen yapılması gereken nefis muhasebesine bağlı olarak müsbet bilgiler şuuru bize dinin bir emri telâkki edileceğine, din âlimi geçinenlerimiz arasında, bisiklete şeytan arabası ve matbaaya küfür âleti diyenler bile oldu; ve o zaman bu gübre kafalıları «asıl siz bu hükmünüzle yaklaşıyorsunuz!» diyebilenler çıkmadı.

·Garplı, fânî madde âleminin marifetlerini, fânî müsbet bilgiler lâboratuvarının icatlarıyla teshir eder, fânî dünyanın sathını baştan başa tahakkümü altına alır ve böylece Doğu çevresindeki üstün ve ebedî hayat mümessillerini de kulları ve köleleri haline getirirken, İslâm dünyasının içinden bir fert çıkıp da avaz avaz şunları haykıramadı: «Yahu İslâmlığın zuhurundan bir-iki asır sonra Şark ve Garp dünyalarının dış manzarası, bugünkü Şark ve Garp dünyalarına ters tarafından tamamiyle uygundur! O vakit biz, meşhur seyyah (Marko Polo) yu hayran bırakan, fildişi, baharat, kâğıt, billûr, ipek, amber ve binbir san'at eşyası yüklü kervanlarımız ve bunların indiği kervansaraylarımızla, hâlâ (Holivut) simsarlarına rüya filimleri çevirtici bir hayat yaşamaktayken, Garplı,sürdüğü domuzlarla aynı gıdayı alıyor ve aynı hayatı yaşıyordu. O vakit, hakkını verdiği ruhla beraber maddeyi de tasarruf eden Şarklı, bugün ruhun hakkını bomboş bıraktığı halde müsbet bilgiler sayesinde eşyaya tahakküm eden Garplının önünde inhizama uğramış bulunuyorsa, elinden kaçırdığı için, haline ağlasın; kendisini kendi öz dâvasına ihanet etmiş bilsin ve Allahtan af dilesin»

·İslâm, müsbet bilgiler manzumesini, dünyaya değer verdiği nisbette kıymetlendirir. Nasıl dünyanın değeri hakikatte sıfır, fakat âhirete ekim sahası olmak bakımından nâmütenahî ise, müsbet bilgiler de, ruh değerleri önünde âdi ve sefil oyuncaklar tezgâhı, fakat ebedî hayat işçilerinin hamle ve hareket vasıtası olarak hudutsuz kıymettedir.

·Bütün mücerret ilimlerin yanında müsbet bilgiler cehdi, İslâmda, aynı zamanda her müslümanın ilahî hikmet ve nimeti her vecihten tefahhus, müşahede ve onunla faydalanmak borcu olarak da, aslî gayeden kıl kadar inhiraf etmeksizin, ulvî vazifeler ve ameller arasında yer alır.

·Herşeyle beraber müsbet bilgiler tohumunun da Peygamberler eliyle gelmiş olduğunu düşünmek, hepsi de İslâm çizgisi üzerinde bulunan Allah Resûllerinin ve onların hepsini birden tamamlayıcı en Üstün Resûlün hak din zaviyesinden müsbet bilgilere ait kıymet hükmünü gösterir.

·Memuriyeti, ötelere fethetmek olan insanın evvelâ bu dünyayı fethetmesi veya sadece dünya fâtilhlerinin esiri olmamak için aynı fâtilhliği elinde tutması, buna da müsbet bilgiler marifeti yolundan ulaşması, memuriyeti icabıdır.

İSLÂM VE GÜZEL SANATLAR

·İslâm, başta edebiyat, gerçek zemini bulmuş bütün güzel san'atların en kuvvetli himayecisi...

·Başta edebiyat... Zira İslâm, erişilmez, şiir ve edebiyat çerçevesine girmez, beşeri hiçbir ifadeye sığdırılmaz bir ilahî mucize halinde, söz hârikasının mutlak ve münezzeh, zirve noktasına maliktir: Kur'an, Allahın kelâmı...

·Böylece, en üstün mucize olarak, bütün benzerlik ve eşitliklerden münezzeh, nihaî fesahat ve ilahî söz san'atını çerçeveleyen İslâm, ilahî sırların en dolambaçlı yollarını en çevik usûlle aramak diye gayelendirebileceğimiz beşeri sanatın da, elbetteki ki, himayecisidir.

·Zaten İslâmın, fesahat tılsımına bağlı bir muhit üzerine nihaî fesahat mucizesiyle inişinde gerçek zeminini bulmuş söz san'atını en sıcak ve sevimli bir yüzle karşıladığına dair derin bir işaret bulunsa gerektir.

·San'at ki, bizim gözümüzde en çevik ve en gizli usûlle Allahı aramanın müessesesidir; nâmütenahî mücerrede, yâni aslî gayesine yaklaştıkça İslâmda değer bulur. Bu bakımdan, bütün İslâm san'atlarından mücerredin şiiri tüter. Taş, halı, gergef ve kâğıt üzerine aksettirilmiş bütün İslâm ruh plâstikası, mümkün olduğu kadar kaba ve bayağı müşahhasan uzaklaşmanın ifadesidir. Bunun içindir ki, İslâm, kaba ve bayağı müşahhası azizleştirmekten başka bir şey olmayan putlaştırma işinden ve putlardan nefret ettiği kadar, kaba ve bayağı müşahhasa yardımcı sanatları da sevmez. Hiçbir şey bilmeksizin resim ve heykelden tiksinen bir softa ile, onları gerçekten sevmeyen olgun bir müslüman arasında işte bu anlayış farkı vardır.

·Buna rağmen (plâstik) san'at eserleri ihtiram mevkiinde kullanılmamak, mevzuuna karşı bir azizleştirme gayesi gütmemek ve içtimaî bir faydaya bağlı olmamak şartıyla, İslâm şeriatince câizdir.

·Mücerredin san'atı olan musiki ise, müşahhas kadroda belli başlı kötülöklere âlet diye kullanılmadığı ve ilâhi vecde ve ulvî tefekküre zemin teşkil ettiği nisbetinde güzel ve makbul...

·Hacimlerin birbiriyle ihtilât ve nisbetinden, madde içinde madde üstü bir fikir bestesi yuğurmak diye çerçeveleyeceğimiz mimari san'atının İslâmda nerelere kadar vardığı ve ufukları nasıl süslediği malum...

·İslâmın güzel san'atları himayesi, bütün güzel sanat şubelerinin teker teker kendi kemâl ve aslîyet çilelerine eş olarak, onların en büyük sırdan, mücerredin sırdan haberci olmak ve kendi kemâl ve aslîyetine yaklaşmaktaki hisselerine bağlıdır. İslâm, her gerçek ve ulvî san'atın, o san'atı kendi kemâl ve aslîyetine irca eden büyük himayecisidir.

İSLÂM VE KADIN

·Her madde, her mâna ve her şey gibi kadının da bütün vücut ve hikmeti, keyfiyeti ve mevkii İslâmda...

·Kadın, İslâm'da, kendisine Şeriat yolundan ulaşmak şartıyla sevgili bir varlıktır. Yeryüzünün Efendisi ve Peygamberler Peygamberi ki buyurmuşlardır ki: «Bana dünyanızda üç şey sevdirmiştir: Kadın, güzel koku ve namaz...»

·Hemen anlamak gerektir ki, meşru şekiller ve hadler içinde kadına bağlılık, Yeryüzünün Efendisi ve Peygamberler Peygamberinin mizacına uymak bakımından İslâmî ve makul bir hâdise... İslâmın zâhir ve bâtın çerçevelerinin bütün kahramanları bu şekiller hadler içinde kadına bağlı kalmışlardır. Ruhbaniyet kabul etmeyen İslâm, batînî büyük marifet yolunda nefis körletmenin usûlu olarak kadından uzak durmayı kabul etmez. Aksine büyük marifet yolunda, meşru şekiller ve hadler içinde kadın alâkası şarttır.

·Kadın, İslâm'da, her şeyden evvel derin bir hayâ mevzuudur: ve bütün mahrem köşeleriyle çepçevre hisarlar ortasında yükselen bir saray gibi, edep, ismet ve gizlilik surlarıyla halkalanmıştır.

·Mukaddes İslâm Şeriatı, kadını, her noksanıyla kocasının nazarlarına helâl olarak teslim ettikten sonra, onun cemiyet hayatını, mahremi bulunduğu veya bulunmadığı insanlara karşı ayrı ayrı görünüş şekilleriyle ve son derece sarahatle tanzim etmiştir. İslâm cemiyet ve beldesinin büyük meydanında ve bütün nazarlara karşı kadın, yüzünden, el ve ayaklarından başka hiçbir noktasını çıplak olarak gösteremeyecek derecede hayâ ve hicap ifade eder. Tek bir saçın bile dâhil olduğu bu hayâ ve hicap şartları yerine geldikten sonra kadın, aynı İslâm cemiyet ve beldesinin aynı meydanında en faal ve en vazifedâr bir unsur olabilir.

·Kadını kafes arkalarına ve haremlere hapsedmek, hiç kimsenin karşısına çıkarmamak ve topuğundan saçına kadar simsiyah bir torba içine sokup öylece ve bir ân için cemiyet koridorundan geçiri vermek, İslâmî ölçü ve gereklerin emrettiği bir iş değildir. Her bakımdan mükemmel olan dine bir şey eklemek veya ondan bir şey eksiltmek, dinî anlamamaya ve nihayet ya ham ve kaba softalığa ve kör-kütük anlayışsızlığa varacağına göre asırlar boyunca Türk cemiyetinde kadının halini, dinî vecd ve idrâkten mahrum ham ve kaba softaların esiri diye mütalâa ve bu halden İslâmîyeti tenzih etmek lazımdır. Şer'î ölçülere bürülü olarak kadın, İslâm cemiyet ve beldesinin büyük meydanında ve her türlü iş ve faaliyet sahasında, bütün nazarlara açık bir edep ve ismet heykelidir.

·Ayrıca kadın, mücerred kadın olarak, mücerred güzellik ölçüleriyle, ancak İslâm Şeriatinin gizlenme hadleri ve görünme şartları içindedir ki, tesir ve kıymetinin azamisine ulaştırılmıştır. Kasap dükkânlarında kuyruğuna kadar yüzülmüş çırpıplak etin vahşetini esiri bir tılsıma götüren örtü sırrı, münhasır (estetik) göziyle de yalnız İslâm'dadır.

·İslâm'da kadın, içtimaî vazifeler arasında yalnız iki tanesinin ehliyetine malik değildir: Biri imamlılık, öbürü hakimlik... Bunda da son derece ince bir hilkat sırrı güden İslâmîyet, her şeyden evvel hissîlik ilcaîlikten uzak bir erkek seciyesi isteyen bu iki işte başka kadına hiçbir içtimaî vazifeyi yasak etmemiş, fakat kadının en yüksek ve ulvî mevkiini, onun ve erkeğinin yuvası olarak göstermiştir.

·Kadın; anne, hemşire, zevce; güzellik bakımında kadın, içtimai vazife noktasından kadın, hilkat sırrının maddî ve mânevi bütün tecelli şekillerini İslâm'da arasın ve yalnız onunla övünsün!

DIŞI VE İÇİYLE İSLÂM

·İslâmın dışı Şeriat, içi Tasavvuf... O'nu, kâinatın yüzüsuyu hürmetine yaratıldığı Allah Sevgilisini, üzerinde bütün hilkat mimarisinin ışıldadığı bir saray farz edecek olursanız Şeriat o sarayın dışı Tasavvuf da içidir. Bütün ölçüler ve geçitler dışarıda, varış ve eriŐlerde içeride...

·İslâmın topyekûn ruhu, hikmeti, ahlakı, edebi, eşya ve hâdiselere bakışı, bu dünya ve ötelerin dış ve içi nizam sırrı, var oluş sebebi, ölümsüzlük yolu, bütün illiyetler ve gâiyetler, her Şey, her Şey tasavvufta...

·İdeolocya Örgümüzün bu noktası, nâmütenahî derin tasavvuf bahsinin ona yakıŐır bir derinlikle iŐlenebileceği yer olmadığı için, meseleyi kalın hatlariyle ve sadece başlık ifadesiyle ele alıyor ve bildiriyoruz ki, İslâm tasavvufu karŐısında apıŐan ve gözleri kamaŐan, Bâtılı, daima olduğu gibi, onu , dıŐ ve aldaticı çizgileri içinde heceleyip (Neo-Plâtonizm – Nev Eflâtuniye – Yeni Eflâtun-culuk) mektebine baėlamıŐ, sonradan kurulma ve bu mektepten aparılma bir müessise diye göstermeye yeltenmiŐ ve İslâmı yalnız zâhir plânındaki dıŐ mimarisinden ibâret bırakmak istemiŐ; tasvvufun mutlak olarak Allah Resûlünden gelici ve O'nun kainat özü mukaddes bătınında fıŐkırıcı ebedî hayat mâdeni olduğunu anlayamamıŐtır.

·İslâmdan sekiz asır sonra türeyen bazı maddeci mankafalar da, tasavvufu topyekûn inkâra varmıŐlar böylece üç buudlu din hacmini derinlik buudundan ayırıp satıh haline getirmiŐler ve yine böylece, ister istemez bătılı görüŐle birleŐtiklerinin ve ona destek olduklarının farkına varamamıŐlarıdır.

·Tasavvufun, «Allah kâinatı insan için, insanı da kendi mârifeti için yarattı» düsturu, bu suretle nihaî hesabı mutantan Şekilde verilen oluş sırrının, biri dış rejim, Şeriat, öbürü de içi rejim, tasavvuf olarak her ikisi de birbirinden kopmaz, ayrılmaz ve tecezzi kabul etmez bir bütün halinde en parlak ifadesidir.

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

V- TARİH HÜKMÜ: NASIL BOZULDUK

*Fasledici Tarih Çizgisi

*İslam Nasıl Bozuldu?

1-Kanuni Devrinde

2-Kanuniden Sonra

3-Tanzimat Devrinde

4-Meşrutiyet Devrinde

5- Son devirde

*Ahlâk yaralarımızdan misaller

FASLEDİCİ TARİH ÇİZGİSİ

· Daha evvelki loş devirlere ait masal iklimlerini bir kenara bırakalım; kaydetmiştik ki, 1 inci, 2 nci, 3 ncü, 4 üncü, 5 inci ve 6 ncı asırlarda Türklüğün bütün varlık hülâsası, kasırga gibi, çağlayan gibi, şimşek gibi, yıldırım gibi, henüz billûrlaşmamış, kalıbını bulmamış, sabit medenî ifade çizgilerine erişmemiş, mücerred ve serâzad bir hayatiyet akışından ibarettir. Ve bu mücerret hayatiyet, yeleleri alevlenen atların cidago kemiklerine bağlı, ruhuna büyük muhteva çatısını yerleştirerek büyük iman mimarîsine istekli, asırlar boyunca aktı durdu.

· 7 nci ve 8 inci asırlarda Türklük, kısım kısım ve parça parça, İlâhî binanın ulvî bedaheti önünde ve en asîl teslimiyet edâsı içinde İslâmlığı kabul etti ve kılıcıyla ruhunu ona bağışladı.

· 9 uncu, 10 uncu, 11 inci, 12 nci asırlarda, Türklük, edindiği ruhî muhtevanın ışıklarını en sâdik ve hususî bir tahassüsiyet ve tefekkürîyet billûrundan aksettirerek yine kısım kısım ve parça parça, en parlak medeniyet protoplazmalarını örmeğe başladı.

· Bizim, devlet ve cemiyet, eser ve hamle, dâva ve siyaset halinde ve dünya çapında gerçek medeniyet ifademizi bulmamız, Osmanlı kuruluşıyledir: 13 üncü asır...

· 14 üncü asır, bazı sâiklerin tepeden indirdiği çözümlere rağmen, vecd, aşk, nizam, tedadî ve taarruz devrimizdir. Bu teaddî ve taarruz, iki zıd medeniyet dünyasının muhasebesi halinde Batıya doğrudur.

· 15 inci asırda ve aynı vecd, aşk ve nizam içinde, taarruzumuz, Batı dünyasından yeni bir safhaya esas olacak kadar büyük bir zafer iklili kuşandı.

· 16 ncı asırda, tarihin en büyük İmparatorluğunu kurmuş, fakat artık gurur ve hissizliğe sapmış, doğmakta olan Batı dünyasının tahammuruna dikkat edemez olmuş, vecd ve aşkımızı dondurmaya başlamış bulunarak, itilânın zirvesindeyiz.

· 17 nci asırda, donan, kabuk tutan vecd ve aşk, hikmetleri kör nefsanîyet ve şahsî idrakine kurban edici zümre mânâsına ham softa ve yobaza meydanı terketti; ve maddî ve mânevî en şanlı taarruz hamlemiz, birdenbire en hazin bir müdafaa çabalamasına döndü.

· 18 inci asırda, artık aklın madde üzerindeki tecessüs ve tefahhus hakkını sistemleştirmeye ve bu sistemin ilk yemişlerini devşirmeye başlayan Batı dünyasından ve bu aziz cehdi emreden dinin yalnız İslâmiyet olduğundan daima habersiz, din perdesi altında dini karartmaya memur ham softa ve kaba yobaz elinde esir, en ümitsiz müdafaa ve en acıklı hezimetlere göğüs germekle meşgulüz! Fakat İmparatorluk o kadar cüsselidir ki, can çekişirken bile dünyayı titretmektedir.

· 19 uncu asırda, mahut ham softa ve kaba yobaz tipi, yerini pembe kışkı maymunlardan daha sefil Avrupa hayranlarına; ve bu defa aynı yobazlığı küfür ve dinsizlik adına göstermeye namzed, takma beyinli züppelere bırakmak yolundadır. O, Batı dünyası, bir türlü

deviremediği muazzam ağacı, içinden kurutmanın yolunu bulmuştur. Böylece tam ruhî ve yarı maddî müstemlekeleşme çılgırımız açılır.

· 20 nci asırda, en çetin buhranını kaydeden ve unsur unsur birbirinin boğazına sarılan Batı dünyasının tefessüh ve ihtilâç haline rağmen tasfiye çanlarımız çalınır. Garp buhranının tezadları sayesinde ilk istiklâl ve şahsiyet dâvamızı maddeten kazanırız, fakat mânen büsbütün ezdiririz. İkinci Dünya Harbinin Üçüncüye geçit veren eşiğinde de, tarihî bir netice olarak, Sırat gibi kıldan ince ölüm köprüsüne getirilir, bırakılırız!

· Her şey gibi tarih ölçümüz de gösteriyor ki, bir tarihin bittiği ve bir başkasının başlamak üzere bulunduğu fasledici çizgi üzerindeyiz.

· Yalnız bu çizgiyi görmek, tedbirlerini de bulmaktır.

· Bu çizgi üzerinde «icra-yı hükûmet», ya hep, ya hiçe varır. Hep için duadayız.

İSLÂM NASIL BOZULDU?

1 – KANUNÎ DEVRİNDE:

· İslâmın bizde nasıl bozulduğunu tarihî bir kronolocya içinde incelemek ve anlamak, İslâm bundan böyle ve en ileri bir dünya görüşü plânında ele geçecek olursa onu bir daha kaybetmemek olacaktır.

· İslâm, büyük Türk hükümranlılığı tarihinde, ilk defa Kanunî Sultan Süleyman çağında bozulmaya başlamıştır. O devrin şevket ve satveti bu mânevî zaafî örter ve bu derin hususiyeti kimse bilmez ve görmez. Zira gerçek tarihçimiz henüz gelmemiştir.

· Kanunî çağı, sâf ve berrak İslâm akîdelerini bulandırmakta umumiyetle en korkunç tesiri aşıl原因 Fars ve Bizans parmak izlerinin, iman çehremizi adamakıllı lekelemeye başladığı devirdir.

· Farsların ettiği cenklerde Fars krallarının usûl ve âdetlerine kapılıp kendisine akran muamelesi eden generallerinden mabud muamelesi isteyen Büyük İskender, bu korkunç tesirin ilk kurbanlarındandır. O zaman bir generali, Büyük İskender'e «Veyl, atalarının âdetlerini bırakanlara!..» diye bir Yunan şairinden bir mısra okumuş ve İskender'in bizzat başına indirdiği harbi altında can vermişti.

· Fars tesiri korkunçtur; İslâmda en büyük kafalarla at başı, en hain bozguncu kelleleri de İranlı...

· İnsanoğlunu mabud mevkiine çıkarıp insanoğullarını ona mahkûm kabul etmekte en müthiş edebiyata malik bulunan Fars ve Bizans dünyası, İslâmın, hakca en zayıf köleden farklı görmediği devlet reisine, elbette ki, İslâmî hükümlere karşı da hâkim mevkide bulunmayı telkin edecekti. Nitekim bu gizli tesir Kanunî çağındadır ki, «Şeyhülislâm» lar, bir memur gibi, Padişahın iradesiyle nasp ve tayin edilmeye başlanmışlardır. Önceleri, şûrâya benzer bir heyetçe seçilirdi.

· Artık, ilk sarhoş Padişah Yıldırım Beyazıd'a «Yaptırdığımız cami güzel ama yanında bir meyhaneye eksik!» diyebilen büyük ve halis din adamı nerede, bu yeni «Şeyhülislâm» lar nerededir? Hatır, gönül ve korku fetvâları başlamıştır.

· Fars ve Bizans tesirinin, büyük ve kutsî fetva makamını imparatora yavaş yavaş mahkûm kılmaya başladığı bu vaziyet, devrindeki şevket ve satvet ne kadar büyük ve din ve devlet adamları ne derecede ulvî olursa olsun, İslâmın ilk defa aldığı ve ileride çok genişlemek istidadını kazandığı en canhıraş yaradır.

· Garp dünyasının yepyeni bir doğuş (Rönesans) fecri içinde yüzdüğü en nazik hengâmede bu yara, İslâm tefekkür dünyasının aceleyle seferber olup cihanın yeni keşf ve istikametlerini sadece kendisine bağlamasını gerektiren bir çığırda, ancak naslara sadece mihlanmak ve onların vecd ve hakikatinden uzak kıvrıklarında kalmak gibi ölü bir ezbercilik mevsimi açabilirdi. Yani naslara yapışmak değil, onları hikmetlerinden öksüz bırakmak, düpedüz ihanet...

· Nitekim öyle olmuş; ve Garp dünyası, aklın eşya ve hadiseler üzerindeki tefahhus hakkını zafer iklimleriyle süslerken, bizde Medrese, aslındaki nâmütenahi derin ruh ve istiklâle rağmen, vecdsiz ve hakikatsiz nas ezberciliği mevkiinde tutunmaktan başka çare bulamamıştır.

· Kanunî ile başlayan Yahudi istilâsı da cabası...

2 – KANUNÎ'DEN SONRA:

· Kanunî'den sonra başlayıp Tanzimata kadar devam eden tereddidi devrimiz, İslâmî bir idare içinde İslâmlığı anlayamamak, onu bütün saffet ve asliyetiyle kavrayamamak ve yine bütün saffet ve asliyetiyle yeni zaman ve mekâna tatbik edememek, ilerleyen ve giriftleşen insan ve cemiyet tecrübelerini İslâmî ölçüler mihrakında toplayamamak, İslâmiyeti yeni zaman ve mekâna hâkim kılamamak; ve sadece papağanvâri, nas tekerlemeciliğinin iç mânalarından habersiz ölü idrakinde bütün ruh feyizlerini kaybetmek; böylece insan ve cemiyeti, bütün yeni oluş ve hamlelere karşı öksüz bırakmak ve nihayet iflâs ve inhizama kadar sürüklemek gibi tarihî bir seciye ve seyr arzeder.

· İşte tam bu devirdedir ki, Garp dünyası (Rönesans) ın ilk yemişlerini devşirmeye başlamış, eşya ve hadiseleri yeni usûller ve âletlerle teshire başlayan ve eski insan yaşayışını allak-bullak eden müstakbel çığırın eşiğine ayak atmıştır. Böyle bir harika karşısında İslâm dünyasına ve tefekkür âlemine düşen ilk borç, her feyzin sadece İslâma bağlı olduğu ve İslâmdan fişkıracağı emniyeti iken ve dolayısıyla her şeyi İslâma maletmek gerekirken, küfür dünyasına hakaretle arka çevrilmiş, ruhta ve esasta her kuvvete malik bir dinin, ruhta, esasta ve hele maddede hiçbir hakkı verilmemiştir. Nihayet hakikatte dine zıt olarak din adına düşülen bu gurur ve nefsanî halet, meydana, Şeriat maskesi altında Şeriate ihanet eden ham ve kaba softa tipini çıkarmış ve bu tip bütün kaba, geri ve nefsanî saltanatıyla İslâm ruhunu asırlarca zulmet ve cendere içinde tutmuştur.

· İnsan ve cemiyet hayatını yeni bir fayda ve kıymete ulaştıran her buluş ve hamle –eğer Şeriate aykırı değilse- bizzat Şeriate karşı bir teyid ve hizmettir. Bu inceliği bizzat Şeriat Hamili'nin binbir emriyle tanıdığımız halde, otomobile şeytan arabası, matbaaya küfür âleti, «Nizam-ı Cedid» kaputuna küfür libası ve daha bilmem nelere, bilmem ne hükmünü veren ham ve kaba softayı, din ve hakikat hizmetçisi mi, din ve hakikat kaatili mi telâkki etmek

gerekir? Heyhat ki, bütün saffet ve asliyetiyle dinin, en korkunç suikastçısı olan ve Kâinatın Fahri'ne, bilmek ve anlamaksızın ihanet eden bu tavla zarı kafalı tip, hakikatte dinin mümessili bilinmiş, din hakikatte bu tipin söylediklerinden ve anladıklarından ibaret sanılmış; ve o devirde zavallı insan ve cemiyet, mayasındaki derin sadakatin sadakatsizliğe âlet edildiğinden habersiz, başına ve dinine gelecek bütün belâlara karşı mahzun ve mütevekkil beklemekten başka bir yol bulamamıştır.

· O devrin hükümdarları da, içlerinden geniş ve derin bir dünya görüşüne malik tek şahıs bulunmaksızın, emir ve iradeyle nasb ve tayin edilen fetvâ mümessillerinin sultanî nefse göre din uydurmaya müstaid tavırları karşısında müteselli, gelip gittikçe, boyuna «Şeriatın icrası» emrini vermişler; asi ve bozguncu askerler «Şeriatın icrası» adına padişahlarını tahttan indirmiş; padişahlar, onları «Şeriatın icrası» adına tepelemek istemiş; medrese kaçkınları «Şeriatın icrası» adına isyan ve politika meydanlarını doldurmuş; ve sağlı, sollu, ilerili gerili her davranışın ağzında kuru bir «Şeriat» lâfzı, cihanda ve cihanın en büyük imparatorluğu üzerinde bir misli görülmemiş, bir «ana-baba günü» dür kopmuş ve bu hazin yuvarlanış içinde hiçbir gerçek din ve tefekkür adamı doğrulup, bu cemiyete «dur; din, din diye diye yalnız dine zıd gittiğin için bu hale düşüyorsun!» diyememiştir.

· Neticede Türk cemiyeti, sırf dünya çapında bir mütefekkir yetiştirememek ve kâinatın tek kurtarıcı sistemi olan İslâmlığı, bütün saffet ve asliyetiyle vazifelendirememek, onu beşerî hamlelere hâkim, doğurucu ve yapıcı bir platformada tutamamak, vecd ve aşkını kaybetmek ve meydanı istismarcı yobazlara kaptırmış olmak yüzünden bu hale gelmiş; İslâmlığı, şahısların temsil kadrosunda, en nazik yerlerinden bozmuş ve yaralamıştır.

3 – TANZİMAT DEVRİNDE:

· Tanzimatta İslâmın bozuluşu, Müslümanların umumî bozgunu ve bunun sorumluluğunu tahteşuurlarında kendi an'ane ve köklerine yüklemeye başlamaları şeklinde, en vahametli safhasına girmiştir.

· Denilebilir ki, İslâmın, gitgide bütün çarelerden uzaklaştırılarak, gözden ve itibardan düşürülmek metodıyla bozulduğu ilk ve kaatil devir, Tanzimattır.

· Tanzimat, İslâma zıd dünyanın maddeye hâkimiyeti ve fennî terakkileri önünde, bu dünyayı İslâm göziyle muayene ve tefahhus edip onun bütün marifetlerini İslâma maletmek yerine, ona körükörüne teslim ve mahkûm olmak, sonra da hâlâ İslâmiyeti itibarda tutmaya çalışmak, yani muhale yeltenmek gibi, beşerî şaşkınlık ve ahmaklıkların en büyük âbidesi olarak kuruldu; ve derhal İslâmiyeti, her gün tesiri biraz daha şiddetlenecek ve zehirli eserini bir iki devir sonra verecek tarzda bütün kredilerinden mahrum etti.

· Böylece İslâm, Tanzimatta, gûya hissiyle dinine bağlı görüldüğü halde fikriyle rakip dünyanın bütün tasallut vasıtalarına karşı teslim bayrağını çekmiş, mahkûmiyetini kabul etmiş, üstelik yegâne müdafaa çaresini mahkûmun hâkimi körükörüne tasdikinde bulmuş ve buna rağmen kendi eski dünya görüşünü ve ruhî tamamlığını muhafaza edebileceğini sanmış, sözde münevver, sarsak ve pinpon politikacılar elinde, tâ can evinden vuruldu. Ve yine böylece, evvelki ham ve kaba softalık, aynı çapta, fakat kendi kendisine ters istikamette bir başka hamlık ve kabalık doğuracak zehirli yemişini verdi; ve artık İslâm, tavan aralarında

haline ağlıyan haminnelerin münzevî hassasiyet plânından daha ileri bir zemin olmak haysiyetini kaybetmeye yüz tuttu.

· Nasıl, şekiller üzerinde, o şekillerden hiç birinin ruh ve gayesini bilmeden ısrarcı ve inatçı ham ve kaba softa tipine karşı İslâm, kendisini, büyük mütefekkirini yetiştirememiş olmak yüzünden müdafaa edemediyse, şimdi de yine kendi kendisini bedava tarafından rakip dünyaya teslim ederek kökünü baltalamaya kalkan Tanzimat hareketine karşı, yine büyük mütefekkirini yetiştirememiş olmak yüzünden mukavemet edemedi.

· Tanzimatın, olmaması değil, aksine, İslâmlık emrinde ve çok daha geniş ve köklü bir hareket şeklinde olması lâzımdı.

· Halbuki, Tanzimat, kekeme bir edâ ile, İslâmı mahkûm ve Garp dünyasını hâkim tanıdığını söylemeden söyleyen, kısır ve korkak bir hareket şeklinde oldu.

· Gülhane fermanı, İslâmı zâhirde medh, fakat batında zemmedici, köksüz ve yönsüz, bir dalâlet vesikasıdır.

· İslâmı, kendi içinden, lâyıık ve âmir olduğu terakki servetlerinden mahrum etmek suretiyle, 1 numaralı sahte temsilciler bozmaya başlamıştı.

· İslâmı, kendi dışından da, lâyıık ve âmir olduğu terakki servetlerine kavuşturmak için rakip dünyanın teftişsiz ve murakabesiz kopyacılığına sevkeden 2 numaralı sahte münevverler bozdu ve bu kaatil çığır, ilk defa Tanzimatla temel attı.

4 – MEŞRUTİYET DEVRİNDE:

· İslâmın, Tanzimat devrinde, cepheden ve belki de şuursuz bir teaddi ile bozuluşu, Meşrutiyetle tabî ve melhuz eserini vermeye başlar.

· Meşrutiyet, getirdiği ruhî ve içtimaî şartlar bakımından, İslâmın, yine cepheden, fakat gitgide daha şuurlu bir teaddiyle apaçık hırpalanmaya başladığı devirdir.

· Tanzimatta atılan tohum, üç çeyrek asır kadar sonra Meşrutiyette yemiş vermeye başladıysa bunda şaşılacak ne vardır?

· Meşrutiyet, bir takım fikirsiz Makedonya kabadayılarının ruhuna gem takmış ve kör hamlelerini istismara yol bulmuş teşkilâtlı Yahudilik, Masonluk ve Dönmeliğin eseridir! Yahudilik, Masonluk ve Dönmelik isimli üç ayaklı sehpanın da, ipinde sallandırmak istediği tek hüviyet, İslâmdır!

· Bir gün, yalnız ilim adına ilim yoğuracak tarafsız tarihçilerin itiraf edecekleri gibi, Meşrutiyet hareketinin hedefi olan İkinci Abdülhamid, sadece Müslümanlığı, Milliyetçiliği, Türklüğü inkıraz ve müstemlekeleşmekten koruyuculuğu ve bütün bunlardan dolayı Yahudiliğe ve Garp emperyalizma ve kapitalizmasına karşı sistemli mücadeleciliği yüzünden bunların kurbanı olmuş; ve bu menhus müselles, kolaylıkla büyülenen sâf gençler ve cahil komitacılar vasıtasıyla devşirdiği neticeye, inkılâp, Meşrutiyet ve onun altında «hürriyet, müsavat, adalet» yaftasını taktırmıştır. Altıok yaftacılığı o zamandan başlar.

· Meşrutiyet, dilindeki yalancı idarî ve içtimaî inkılâp teraneleri bir tarafa –zira biz ne mutlakiyetçi ne de padişahçıyız!- sadece İslâm ve Türk ruhunu, İslâm ve Türk ahlâkını, İslâm ve Türk an’anesini, İslâm ve Türk tarihini bir pula satmak dâvasında, gizli ve yabancı bir kurmay hey’etinin bir takım eçhel ve ahmak kuklalara oynattığı sefil oyundan başka bir şey değildir!

· Oyun oynanmış ve muvaffakiyet tam olarak ele geçmiştir. Çünkü Türk fert ve cemiyet ahlâkının zedelendiği, meydanı kazdan daha ahmak satıl canbazı züppelerin sardığı, iğrenç Şişli âlemlerinin kurulduğu, sanat ve edebiyat diye misilsiz gülünçlüklerin köpürtüldüğü, genç nesillerin ana ve babalarındaki iptidâîlikten utanmaya başladığı, «Düyun-u Umumiye» ve Osmanlı Bankasında çalışmanın mukaddesat sırasına geçtiği, Türklük ve Anadoluğuktan nefret etmenin zarafet ve zekâ sayıldığı ilk devir, Meşrutiyettir.

· Kadın o devirde açılıp saçılır, fuş o devirde yayılır, Avrupalılık adına Garbın bütün kir ve pası o devirde içimize dökülür; ve nihayet Birinci Cihan Harbinde Meşrutiyet hareketini gûya özleştirmeye doğru giden sahte ve köksüz Türklük ve Türkçülük cereyanları; müflis Türk ve Türkiye, o devrin bir neticesi olarak iflâs ve inkıraz sandalyesine oturtulur.

· Meşrutiyet, yapanlarca belki de şuursuz, fakat yaptırınlarca tam şuurlu olarak, doğrudan doğruya İslâm ruh ve bütünlüğünü mahvetmek için girişilmiş bir harekettir!

· Vatani tüm batıran mecnun politikalarının da ne olduğu malûm...

5 – SON DEVİRDE:

· Son devirde İslâmın nasıl bozulduğu, hiçbir izah ve teşhise muhtaç değildir. Ayân olan, beyan istemez.

· Son devirde İslâmın bozuluşu, kendisinden evvelki devirlerin yekûn hattı oldu. Mustafa Reşit Paşadan çıkan çizginin nerede biteceği hendesî bir bedahetti.

· Son devir, kendisinden evvelki çığırların, sûretâ İslâma bağlı kalıp onu her noktadan bozulmaya terkeden tereddüt ve şaşkınlıklarından hiçbirisini göstermedi ve her şeyi topyekûn halletmekte pek kat’î davrandı.

· Son devir, artık mânasız bir yük gibi taşınan İslâmî alâkayı bir kalemde kopartıp atacak kadar cesur oldu; ve devlet, içinde 100 portakal bulunan bir portakal sandığının portakallıkla alâkası olmadığını ilân edişi tarzında, muhtevası olan milletin ruh ve keyfiyet mayasına yabancılığını açığa vurdu.

· Böyle olunca da portakalların, yabancı sandık içinde çürümeye terkedilmiş olmaktan başka hiçbir istikbali kalmıyor demektir; ve bu, bugüne kadar böyle devam etti.

· Bu yeni çığır, artık İslâmın bozuluşunda nihaî bir devre değil, bir gaye ve netice teşkil etti. Ve bu çığırın seri malı politikacıları ve sözde münevverleri nazarında Müslüman «cahil + ahmak + geri + yobaz + kaba»nın müsavisi sayıldı.

· Ve bu gaye ve netice temel attığı nisbette, fertle cemiyetin ahlâk bütününden ve ruh muvazenesinden ne esaslı, ne muazzam, ne hayatî bir şeyin koparılıp götürüldüğü, cemiyetin nasıl başaşağı tekerlenmek vaziyetine düştüğü, meydana çıkmaya başladı.

· Artık İslâmın bozuluşu, «ilelmerkez – merkeze doğru» ve «anilmerkez – merkezden muhite doğru» her istikametten, her şubeden ve her macera şekliyle tamamlanmış; ve onun yerine ne geleceğinin ve bu gelen şeyin ne olacağının anlaşılması için zemin açılmış oldu: Giden şey İslâm, gelen şeyse hiçti.

· Böylece İslâm ruhunun hafif bir baygınlık geçirmesiyle bile ne felâketler doğuracağı, İslâm düşmanlığı (tez) inin tam bir (antitez) i ve bu ruhun intikamı halinde başa neler getireceği, yine bu son devrede görüldü.

AHLÂK YARALARIMIZDAN MİSALLER

· Dalkavukluk... Bugün, fertlerin, maddî ve manevî bütün iş ve menfaat sahalarında, büyükleriyle münasebetini düzenleyen ve neticeyi sağlayan biricik tılsım... Manzara şudur: Bütün cemiyet, bir miknatıs kutbu üzerinde birbirinin eteğine yapışmış demir parçaları gibi, en küçüğünden en büyüğüne doğru birbirinin dalkavuşu vaziyetinde... Çünkü; ortada fanî ve mahkûm şahıslar kadrosunu aşan bir hüküm, bir iman ve mefkûre ölçüsü kalmayınca, muvaffakiyetin tek sırrı, kuvvetlinin nefsanîyetini kabartmak san'atından ibaret kalır. İhlâs yokluğu...

· İltimas... Dalkavukluk, küçükten büyüğe doğru bir korunma tedbiri ise, bu da büyükten küçüğe doğru ferdin bütün kıymet ölçüsünü, hatır, gönül ve hoşça gitme değerine bağlayan bir korunma tedbiridir. Manzara; dişi ve başı ağrıyanlar için (Aspirin) den fazla el atılan ilâç... Çünkü: Birinci «çünkü» nün mukabil kutbu... Değer ve liyakat ölçüsünün iflâsı...

· Hırsızlık... Hak ödemek ve hakkı ödenmek vaziyetinde herkesle herkes arasında; sırtında içtimaî bir emanet taşıyan herkesle emanette pay sahibini herkes arasında; evde babayla evlât, müessesede idareyle memur, dükkânda satıcı ile müşteri arasında.

· Dört asırdan beri için için işleyen ve bu son devrede tam patlak veren ahlâk yaralarımızı misallendirmeliyiz. Birbirinin yararına korkunç menfaat pususu... Manzara: İkinci Dünya Harbinden sonra, cemiyet gövdesinde, irinli kandilini asmadığı tek hücre bırakmamış bir cüzzam indifai... Çünkü: Bütün ruh, vicdan ve korku müeyyidelerinin, üstünde topyekûn çökmeye ve yıkılmaya başladığı netice zemini çıkırındayız.

· Rüşvet... Hırsızlığın en korkunç şubesi... Şahıslarda temerküz eden manevî haklandırma iktidarının hakka zıt olarak menfaat karşılığı satılması... Manzara: Rüşvet gişesi önünde, Eminönü meydanındaki otobüs bekleme mezbahasından fazla kalabalık... Çünkü: Haktan sıyrılan korku, insanlardan ve bütün insanî tertiplerden de sıyrılmış; ve menfi hâlisîyetini, su içmek ve ekmek yemek derecesindeki tabîliğe dökmüştür.

· Fuhuş... Bir kadın ve bir erkek arasında, Allah aşkı ve Allah bağıyla sımsıkı kementli olarak birbirini sevmek ve birbirinin olmak gibi en aziz, en kutsî ve en mahrem aidiyete vesile teşkil eden hâdisenin, herkesle herkes arasında umumî ve hayvanî bir iştirak ifade etmesi... Manzara: Tek koğuş çerçevesinde, hem de elektrikler açık olarak bütün cemiyete şâmil bir «mum söndü» âlemi... Çünkü: artık ruhlar hiçbir mukaddese yataklık edemeyecek kadar pörsümüştür.

· İçki... Uyuşmak, kamaşmak, görmemek, duymamak, bilmemek, düşünmemek, kendi kendisini kaybetmek, yok olmak ihtiyacıyla şuur ve muvazenenin zehir içmesi... Manzara: Gündelik su istihlâkını aşan içki sarfiyatı... Çünkü: Vecd ve heyecanımızı zehirde arayacak nisbette ruhumuz boş bırakılmıştır.

· Cinâyet... Allahın en haşmetli binası insanın, insanlar arasında, insan eliyle ve her türlü kanun ve kâide dışı yıkılması... Manzara: Kestane fişekleri halinde birbirinden ateş alarak giden ve şehirleri, kasabaları ve köyleri tabanca sesleriyle fıkrıdanan bir ölüm panayırı... Çünkü Fertler en küçük hınç ve teessürlerini, Allahın ve kulların kanunlarına havale ettirecek bütün emniyetlerden boşanmış ve münferit ihtilâller yaşamaya başlamışlardır.

· Kumar... Hırsızlık fiilinin ve birbirini talan etme hırsının, herkesçe makbul, herkesçe muteber ve bir ilim ve medeniyet tertibine bağlanmış alenî şekli... Manzara: İskambil kâğıtlarının (Bey) leri ve kralları etrafında, yeryüzünü idare eden bey ve kral fikirlerden çok daha fazla alâka, bilgi ve sadakat... Çünkü: Müsbet insan iş ve emeğinin tatlı alın terine karışık, bütün verim değeri herhangi bir formülle birbirini soyma hünerine bırakılmıştır.

· Ayrıca hile... Doğruluktan korkuyoruz! Ayrıca yalan... Hakikatten korkuyoruz! Ayrıca riya... Samimiyetten korkuyoruz! Ayrıca nefret... Aşktan korkuyoruz. Ayrıca inkâr... İmândan korkuyoruz! Ayrıca şüphe... İtimattan korkuyoruz! Ayrıca istihza... Ciddiyetten korkuyoruz! Ayrıca kargaşalık... Nizamdan korkuyoruz!

· İnsanoğlu, bizde ve bu son devirde alçalmaya bırakıldığı kadar, hiçbir zaman ve mekânda bırakılmadı.

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

VI- BEKLEDİĞİMİZ İNKİLÂP

* Bekliyoruz

*Daima Onu Bekliyoruz

*Hep Bekliyoruz

*Giriş

*Reformacılar

*Nefsani Tefsirci

*Ham Yobaz ve Kaba Softa

*Sahte Sofiler

*Derin ve Gerçek Müslüman

*Gerçek ve Derin Mü'minde Akıl

*Hülâsa ve Netice

*Netice

*Usul

*Esas

*Hedef

*Devrimbaz

*Vasıta

BEKLİYORUZ

· Kanunî devrinden beri gerçek inkılâbı bekliyoruz.

· Gerileme ve çürüme tarihimizin başı, kendisindeki evvelki vecd ve aşk devirlerinin hızıyla Türk cemiyetini hükümlerle şâhikasına çıkarmış olmasına rağmen Kanunî devrindedir. Bütün zafer ifadesi dışta ve kabukta; ve bütün çürüme başlangıcı içte ve özde...

· Kanunî, ilk büyük hatâsını Şeyhülislâmlığı azl-ü nasb makamı yapmakla gösterdi.

· Kanunîden sonra devlete baş olan Sarı Selim ise, hem ruh ve hem madde kadrosunda bütün taarruz ve hattâ müdafaa gücünü kaybetmeye başlayan Türk cemiyetinin hastalığını apaçık ifşa etti.

· Ufak tefek iniş ve çıkışları kaydetmeyici tek ve kaba bir hat şeklinde ifade bulmak lâzım gelirse, Sarı Selim'den bugüne kadar boyuna toprak ve nüfus, hayatiyet ve nüfuz, ahlâk ve iman kaybederek gelen gerileme grafiğimizi, baş aşağı muntazam bir çizgi kabul etmekte hata yoktur.

· Gerileme tarihimizin muntazam iniş çizgisinde, bu hattı üç yerden kıran ve gerileme seyrini akıllarınca ilerlemeye çevirmek isteyen üç köşe noktası vardır ki, bunlar, Tanzimat, meşrutiyet, Cumhuriyet inkılâplarıdır.

· Ama ki, bu inkılâplardan her biri, inhitat çizgisinin seyrini düzeltmek yerine büsbütün dikleştirmiş ve bu dik çizgi üzerinde, cemiyet aşağılara doğru, bir heyelân şeklinde akmaya başlamıştır.

· Cumhuriyet mefhumunun bütün dünyaca kabul edilmiş idare şekil ve prensibine karşı hiçbir düşmanlığımız olmadığını kayıt ve sâdece bu devre içindeki ruhî kıymetler paniğini kastederek belirtelim: Garbın akıl ve mârifet seviyesine erişmeyi maymunvarî bir kopya işi sanan Tanzimat ve nihayet âdi bir Mason oyunundan ibaret olan Meşrutiyetten sonra Türk cemiyeti, birdenbire tasfiye tehlikesiyle karşılaşınca, artık hem maddede, hem de ruhta kurtuluş zoru gibi muazzam bir borcu tarihten devralmış bulundu.

· Cumhuriyete takaddüm eden millî hareketin misilsiz hamlesiyle birinci borç ödendi; fakat ikinci ve en esaslı borç yerine, bütün ruh plânının kökünden tahrip edilmesiyle de sükûtumuz

azamî haddine çıkarıldı. Acaba bu hale getirilmek için mi kurtarıldık? İthamımız, belli-başlı bir ruh ve zihin hâletine karşıdır.

· Artık anlayalım ki, Kanunîden beri beklediğimiz İnkılâba en muhtaç olduğumuz dem, bu demdir; ve daima «inkılâp, inkılâp» diye diye gerçek inkılâp iflâs yoluna sürülmüştür.

DAİMA ONU BEKLİYORUZ!

· Tam 410 yıldan beri bir inkılâpçı bekliyoruz. Bunu tam 1566 danberi bekliyoruz! Bunu, Kanunî Sultan Süleyman'ın idareyi, mütereddî oğlu Sarı Selim'e teslim ederek şâhane gözlerini yumduğu tarihten beri bekliyoruz!

· Bu tam 400 yıllık bekleyiş devremiz, 4 bölümlüdür: Sarı Selimden Tanzimata kadar; 273 sene... Tanzimattan Meşrutiyete kadar; 69 sene... Meşrutiyetten Birinci Dünya Harbi mütarekesine kadar; 10 sene... İstiklâl Savaşından bugüne kadar: 57 sene.

· Bekleyiş devremizin 273 yıllık birinci bölümünde, daima eski şeklimize sâdık, fakat bu şeklin en ileri ruh hamlesi altında en yeni zaman ve mekân yemişlerini devşirici akıcılığında mahrum, özünü kaybettiğimiz kabuğun ahmak muhafızı olarak bekledik. Beklediğimiz inkılâp eğer o devrede olsaydı, düsturu şu olacaktı: «Garp dünyasını yükselten (Rönesans) hamlesindeki ruh, insan aklının eşya ve hâdiseleri feth ve teshir etme vehdi, hakikatte Hıristiyanlığın değil, İslâmın malıdır. İçeriden ve dışardan bu aziz tekevvün hamlesine mâni kim varsa, onu, dinimizin, ruhumuzun, mevcudiyetimizin düşmanı sayarak işe girişiyoruz!» Eğer bu böyle olsaydı, Garb'da (Oran), Şarkta Bakû, Şimalde Viyana ve Cenupta Yemene kadar uzanan Osmanlı İmparatorluğu ve bütün Doğu âlemi bugün kimbilir ne olacaktı? Dünya bizim olacaktı!

· Bekleyiş devremizin 273 yıllık birinci bölümü her ân kendi kendimizin, kendi dünyamızın içinde, her ân kendi kendimizden uzaklaşma çıkışı olduysa, Tanzimat, Meşrutiyet ve Cumhuriyet bölümleri de, kendi kendimizi resmen kaybetmeye başlayış ve bunu her ân derinleştire derinleştire nihayet son hadde çıkarış safhası oldu. Bu son üç bölüm içinde de, beklediğimiz inkılâp ve inkılâpçı, yalnız şu düsturun bayrağını açacaktı: «Aklın bütün hak ve müesseselerini Garpdan öğrenip, tam hazmedip ve tam benimseyip, bunu kendi öz ruhumuzun emrine vermekten başka işimiz ve çaremiz yoktur! Hiçbir ahmak taklit, ezbere tatbik, deri üstü islâh ve yamalı bohça inkılâbına inanmıyoruz! Dünün arslanı bugünün maymunu olmuştur! Dünün, dini yanlış anlıyan yobaziyle, bugünün körü körüne Garplılaştırma ve maymunlaşma yobazı, aynı zamanda tasfiyesine memur olduğumuz geriliş ve aşağılık kutuplarıdır!»

· Bekleyiş devremizin ilk bölümündeki inkılâp, yalnız ve yalnız, dini ışıksız beynine ve buudsuz ruhuna uydurmak isteyen ham ve kaba softaya karşı olabilirdi. Olmadı! Bekleyiş devremizin ikinci, üçüncü ve dördüncü bölümlerindeki inkılâp ise, aynı ham ve kaba softayla beraber, onun tersinden asrî tecellisi olan şahsiyetsiz ve aslıyetsiz, çilesiz ve muhasebesiz Garp hayranlığı budalalarına karşı!.. Bu da olmadı!

· Bütün Şark ve Garp dünyalarını, ruhunun potasında zerre zerre erittikten sonra onları yepyeni bir döküm terkiibinde billûrlaştırarak büyük ve derin inkılâpcının başı, heyhat ki, ne Tanzimatın ürkek ve muvazaacı fesine, ne İttihatçının sadece atılğan ve gözü kör keçekülâhına veya (Enveriye) sine, ne de Cumhuriyetin dış tezahür plânını bütün takım - taklavatiyle benimseyen ve iç plânın büsbütün ezen silindir şapkasına sığabilirdi. Sığmadı!

· Tanzimatla beraber kaybolmaya başladık. Meşrutiyetle basit idare şekillerinde teselli arayarak kaybımızı derinleştirdik; Cumhuriyetle de kaybımızı hemen artık bir daha bulunamaz hale getirdik.

· Ve işte bugün, beklediğimiz büyük inkılâp ve inkılâpçıya olan acıklı ihtiyacın son vâdesini yaşıyoruz! Ya onu Yirminci Asır güneşinin batışından evvel bulacağız; yahut bir daha bu meselelerin adını bile ağza alamaz hale geleceğiz!

· Bizi, 400 yıllık bekleyiş devremizin son ıstırap sayhası ve bu inkılâbın ilk sesi kabul edebilirsiniz! Memuriyetimizin, ihtiyacının son kertesini ve vâdesinin son gününü temsil ettiğimiz bu inkılâbın plânını, -işin madde tarafı sizin olsun- fikirler, mânalar dünyasına nakşetmekten ibarettir.

· Bu plânın, her biri mutlak İslâm ruhunun bir şubesi ve her biri kamusluk birer bahis halinde, ruhculuk, ahlâkçılık, milliyetçilik, şahsiyetçilik, cemiyetçilik, keyfiyetçilik, nizamcılık, müdahalecilik sermaye ve mülkiyette tedbircilik ölçüleri, herşey yerli yerine oturulduğu zaman görülecektir ki, mustarip ve muhteliç insanlığın bir baştan bir başa şifasını ve rüyasını taahhüt edici yoldur.

· Bütün bunları yerli yerine oturtabilmek için, her şeyden evvel (Büyük Doğu) mefkûresinin idare şeklini bilmek lâzımdır. Bu şekil, ne malûm kalıplariyle Demokrasya, ne bunların malûm zıtları, ne şu, ne de budur. Bunu bir örgü sonra gördüğümüz vakit, bizim, bazılarınca geri gibi duran ruhumuzun ne sonsuz ve dipsiz bir yarına sarmakta olduğunu farkedeceksiniz.

HEP BEKLİYORUZ!

· Kanunî devrinden beri gerçek inkılâbı bekliyoruz, dedik. Dediklerimizi tekrarlayacağız.

· Gerileme ve çürüme tarihimizin başı, çocuklarımıza okuttuğumuz tarih kitaplarının zıddına, kendisinden evvelki vecd ve aşk devirlerinin hızıyla Türk cemiyetini hükümranlıklar şahikasına çıkarmış olmasına rağmen Kanunî çığıdır. Kanunî devrinde bütün zafer ifadesi dışta ve kabukta; ve bütün çürüme başlangıcı içte ve özdedir. Kanunî bütün kıymetini kendisinden evvelki devirlerden almış büyük bir mirasyedir.

· Gerçek Türk tarihî henüz yazılmamıştır. Yazılabilseydi zaten mesele yoktu.

· Bu bakımdan ilk büyük ve gerçek inkılâp, Batının (Rönesans) tecrübesine karşı Kanunî devrinde başlayabilirdi. Tehlike o günden görülebilir ve önlenebilirdi.

· Kanunîden sonra devlete baş olan Sarı Selim ise, hem ruh ve hem madde kadrosunda bütün taarruz ve hattâ müdafaa gücünü kaybetmeye başlayan Türk cemiyetinin hastalığını birdenbire ifşâ etti. Yine vicdanlarda bir burkulma olmadı; ve Türk satvetinin dayanağı olan iman ruhunun eşya ve hâdiselere hükmedici şartlarla taclandırılması zarureti idrak edilemedi.

· Sarı Selimden Tanzimata kadar, boyuna toprak ve nüfus, ruh ve hayatiyet, imân ve ahlâk kaybederek yol alan alçalma grafiğimizi, ufak tefek iniş ve çıkışları kaydetmeyici tek ve kaba bir hat şeklinde tasavvur edebiliriz. İşte 19 uncu Asrın başına kadar tüm üç asır, tepesi üstü giden bu hat boyunca Türk cemiyeti içinden: «Dur! Nereye gidiyoruz? Dünya nerede ve biz neredeyiz? Bu dünyayı feth ve tasarruf borcu ile imân borcumuz arasındaki münasebet nedir? Bizim bu gidişimiz her iki tarafı birden kaybetmek değil midir?» diye bir ses yükselmemiştir. Bu sesin yükselmeyişinde tek sebep, ham ve kaba softanın, kendi müdürlüğü içinde tutmak ihtirasıyla içice olarak aramızdan sâf imân ve tefekkür, aşk ve hamle tiplerinin çıkmayıdır. Yani Kanunîden sonra ruh yönünden tükenişimiz...

· Bir inkılâba bu kadar muhtaç yaşadığımız uzun inhitat devresi içinde yegâne ince idrak, din adına gösterilen kışır muhafazakârlığın hakikatte dine uygun bir şey olmadığı ve mukaddes din hükümlerinin bu kaygılardan münezzehe olduğuydu. Tanzimata kadar yapılması gereken inkılâp buydu.

· Tanzimattan itibaren de bu üç asırlık iniş hattının birkaç noktada kırıldığını ve inişi çıkışa döndürmek isterken büsbütün inişlere daldırıldığını görüyoruz. Tanzimat ve Meşrutiyet inkılâplarını bu kırılış noktalarından ikisi kabul edebiliriz.

· Sarı Selim'den Mahmud (Adlî) ye gelinceye kadar faraza 30 derecelik bir meyille gelen inhitat hattı, Abdülmecid'ten Abdülhamid'e doğru birdenbire 45 derecelik bir meyil fazlası kazanır; Abdülhamid'ten sonra ise büsbütün dikine dalar. Üstünde tutunma mümkün olmayan 80'derecelik bir meyil...

· İşin hazin tarafı şudur ki, Kanunî ile Tanzimat arası din adına ve dinin sâf hakikati uğrunda beklediğimiz inkılâp, Tanzimat ve onu takip eden inkılâplarda, sezmeden ve sezdirmeden, yavaşdan ve hafifden dine karşı istikâmet alır ve tarih boyunca bütün mesuliyet ve felâketlerimizi, atalet ve hezimetimizi din ruhuna atfetmeye doğru bir istidat kazanır. Şu halde ilk devirde beklediğimiz gerçek inkılâp inkılâpların başladığı devirlerde tersine dönmüş ve inkılâbın gerçeğine büsbütün zıt bir mâhiyet almıştır. O gün bugündür, her ân biraz daha artan bir şiddetle, dinin saffet ve hakikatine bağlı dünya görüşleri, tek kelimeyle irticadır; ve dinin gerilik sebebi olduğu, çeyrek münevverler indinde bir mütearifedir.

· Cumhuriyet inkılâbı, dayandığı dasitanî kurtuluş hareketleriyle, tam izmihlâl ve inkıraz noktasına kadar gelip çatan sükût hattını birdenbire düzlüğe çıkararak millî bir vâkıadır. Fakat bu mes'ut vâkıanın madde plânındaki zaferini ruh plânında mutlak bir tahrip takip etmiş ve böylece gerçek inkılâp, idare şekli, istiklâl ve sair nâiliyet şartları yanında ruh yönünden tamamen öksüz kalmıştır.

· Garbın akıl ve mârifet seviyesine erişmeyi maymunvâri bir kopya işi sanan Tanzimat ve nihayet âdi bir Mason oyunundan ibaret olan Meşrutiyetten sonra Türk hem maddede, hem de ruhta kurtuluş zoru gibi muazzam bir borcu tarihten devralmış bulundu. Bu iki cephe borcun ilk kısmı tam ödendikten sonra ikinci kısmı tamamen açık bırakıldı. Açık bırakılmadı; tersine kapatıldı.

· Artık anlayalım ki, Kanunî'den beri beklediğimiz inkılâba en muhtaç olduğumuz dem, bu demdir. Buna en müsait şartlar bugünün şartları olmak lâzım gelir. İnkılâp diye diye gerçek inkılâbın şartlarını karartmak yobazlığını kökünden kazıyıp hakikî inkılâbı düşünebilmek saadetini ermeyi bugünden bekliyoruz.

GİRİŞ

· Güneşe karşı billûrdan bir menşur tutup içindeki harikulâde yolları gösterir gibi, artık bütün ideologyasını, en ince noktalarına kadar arzetmenin zamanı geldi.

· Bu dâva herhangi bir rejime karşı başka bir rejim teklif ve propagandasında bulunmak değil; Türk'ünden, Arabından, İrânlısından, Hintlisinden, Çinlisinden, Endonezyalısından ve daha filânından ve falânından hiçbirine mahsus olmaksızın, İslâm dünyasını bütün yer yüzüne, kavimler ve tarihî vâkıalar üstü mücerret ve gerçek hüviyet ve şahsiyetle sâf bir mefkûre ve münezze bir ideologya halinde belirtmek işidir.

· Bu dâvaya, İslâmın iyi veya kötü bütün mensupları kadar bütün mensup olmayanları da muhataptır. Zira biz, bilenlerdeniz ki, bütün insanlık icabet edenleri ve etmeyenleriyle, Peygamberler Peygamberinin Ümmet kadrosu içindedir. O'nu, Kâinatın Nurunu tanımayan, çatlasa da, patlasa da, onun kadrosundan dışarıya kaçamaz; ancak icabet etmeyenler topluluğu içinde kalır ve ebedî hüsrânı bu topluluk içinde tadar. Onun içindir ki, icabet edenlerin icabet şartlarını, en nâzik ve ulvî noktalarına kadar belirtecek olan her zaman ve mekâna şâmil mânâlar ve kıymetler tablosunu çizerken, bu tabloya, icabet etmeyenlerin de gözleri önünde, gerçek varlığın her satırını kucaklayan bir örnek olarak dikmek, bize borç oluyor.

· İslâm, her münevver Müslümanın şahısında, bütün kıymet hükümlerini, zaman ve mekânlara tatbik edici inkılâp ideologyasını kurmakla mükelleftir. Tekliflerin en azizi olan bu teklife kulak asan, milyonlarca kalabalıklar içinde kaç kişidir? Yani Müslümanlık iddia edenler arasında gerçek müslüman kaç kişi?

· Gerçek Müslüman! Senin için, İslâmın, herkesçe bilinen, bilinmesi kolay olan, kolayca bilinmekle mahrum nasipler üzerinde bir tesir bırakıp bırakmayacağı meçhul bulunan, umumî ve hususî bilgilerini ezbere sıralamak değildir! Senin için, bu bilgiler altında yaşayan nâmütenahî derin ruhun, tamamıyla İslâmî ölçüler altında, ebediyet mikyasiyle zaman ve mekân fethedici hayat mimârisini kurtarmaktır! Ebediyetin Rehberi belki de böyle bir fiile şart tâyin buyurmak için, bazı İlâhî tefekkürlerin bir saatine yetmiş senelik namaz sevabı müjdelemişlerdi.

· İslâm İnkılâbını kim örgüleştirecek? Reformacılar mı, nefsanî ve havaî tefsirciler mi, kışrî şeriatçiler mi, ham ve kaba softalar mı, yalancı sofiler mi, yeni müctehit taslakları mı, yoksa bunlardan hiçbiri olmadığını telkin ederken, kendisine henüz bir sınıf ismi veremediğimiz, mücerret bir ifadeyle gerçek ve derin Müslüman ne demektir ve böyle Müslümanların ruhundan tütecek bir hayat mimarisinin çizgi çizgi müşahhas beyanı nedir? Evvelâ, yukarıdaki suallerin çerçevelediği zümreleri tanıyalım!

REFORMACILAR

· Reformacı, eski şeklin ismini ve gûya esasını muhafaza edip, onu, zannınca bazı ihtiyaçlara göre yenileştirmek isteyendir.

· Reformacı, yani ıslâhçı, herhangi bir dâva ve mevzuu, ister maziye, ister istikbâle doğru olsun, yekpare bir vâhid olarak kabul edemiyen bîçare idrak bünyesidir. Ne attığını tam atabilir, ne de aldığını tam alabilir.

· Reformacı, dış şartları dâvanın öz bünyesine tâbi kılacak hâlis ve mutlak mefkûreci olmak yerine, dâvanın öz bünyesini dış şartlara göre ezip büzmekte, ayarlamakta hesaplamakta mahzur görmeyen bir arabulucu, bir barıştırmacı, bir maslahatçıdır.

· Reformacı inandığından şüphe edendir.

· Tanzimat hareketi, dinin merkezinde olmasa bile, muhitinde, çok âciz, şaşkın ve kısır bir reformacılık hareketidir.

· Meşrutiyet hareketi, bu reformacılığın, daha az şaşkın, fakat daha çok idraksiz, üstelik büsbütün tereddî ifade eden garp züppelerinin elinde, devamıdır.

· Son devir, reformacılığı bozdu ve Garbı tâ kökünden benimsemeye kalkarak, tâ kökünden benimsemeye kalkarak, dâvayı menfî tarafından tezatsızlığa götürmek istedi.

· Herhangi bir dâvanın istediği, muhakkak ki tezatsızlıktır; fakat hangi istikâmetten? Küfürden mi, imândan mı?

· Nihayet, sun'î ışıkları ne kadar zengin olursa olsun, güneşi kaybetmiş bir beldenin korkunç hali gibi, tepemizde kanat açan ve mihlanıp kalan mânevi kara bulut, yekûn halindeki eksikliğin din ve imân olduğunu ihtar edince, ortalıkta yeni bir sınıfın üremesine istidat açıldı: Bunlar, gûya din taslayan veya taslaması ihtimali olan yeni reformacılarıdır...

· Birçok bölüme ayrılan bu tiplere göre din lâzımdır. Elbette Allaha inanılır. Peygamber bazılarınca lüzumludur bazılarınca değildir. Kur'ân bazılarınca Allahın kitabıdır, bazılarınca değildir. Peygamberi ve Allahın kitabını tanıyan yine bazıları için bile günde beş vakit namaz lüzumsuzdur. Namazın şekli iptidaîdir. Abdest imkânsızdır. Kadın hayattaki yeni mevkiinden geriye sürülemez. Kur'ân her dilde Kur'ândır. Kurânda malûm ibadetlerin birçoğuna sarahat yoktur; bunların hepsi ham yobazlar tarafından icat edilmiştir. Hadîsler hep uydurmadır aklın kabul etmediği hiçbir şey doğru olamaz; akıl ve fen her sırrı teftiş ve murakabede biricik mîzandır. Bütün dinî merasimi bediiyatçılar elinde güzelleştirmek icap eder. Zaten tasavvuf dinin bu eksikliğini tamamlamak için sonradan bulunmuştur. Şeriat hükümlerinin cemiyet kanunları yerine geçmesi mânasızdır. Vesaire vesaire... Bu hüsnâ ruhlara göre din işte bütün bunlar olmamak şartıyla, harikulâdedir, güzeldir, şarttır, mutlaka lâzımdır, onuz hiçbir şey olmaz. Allah bir ve ebedîdir, ruh vardır, Peygamber mutlaka cihanın en büyük adamıdır fakat!!! İşte bu «fakat» işin en belâlı dönemi...

· Henüz seslerini işittirebilecek hale gelmemiş olsalar da yarın birdenbire zuhurları pek muhtemel olan yeni devrin reformacıları, bugün tam dinsizlerle tam dindarlar arasında bir köprü vaziyetindedirler; ve aralarında, mebuslar, profesörler, doktorlar, muharirler, mühendisler avukatlar ve daha neler, neler vardır! Bunlar, umumiyetle «münevver» klişesinin belirttiği zümrelere mensupturlar; ve şaşkın Tanzimat efendisinin sadece muhite bağlı

mütereddî reformacılığına karşılık, dine zıt hareketlerin muhitini olduğu gibi benimseyen biri merkezî reformacılık üzerindedirler. Yani akıllarınca İslâmiyeti merkezinden değiştirecekler, muhite tatbik edebilecekler, böylece büyük eksiği tamamlayacaklardır.

· Reformacı der ki: «Allaha ve Peygambere, evet, Şeriate, hayır!» Yani güneşe, evet, ışığına, hayır! O kadar saçma!...

· Aralarında, hiçbir şeye ve hiçbir cüz'yle inanmıyan sahtekâr istismarcıların da bulunduğu yerli reformacılar zümresi, kime ve neye ve ne nisbette samimiyetle inanırsa inansın, gerçek Müslüman gözünde, zift renkli inkârdan daha kara, daha tehlikeli ve mukavemeti daha zor bir küfür şubesi temsil eder.

· Düpedüz kâfir olduğu gibi devrilmiş bir yelkenlidir; hidayet vincine bağlanırsa olduğu gibi doğrulur, yüzer, mükemmel bir tekne halini hemen kazanır. Fakat reformacı, gûya denizde yüzen, ama her noktasından su sızan, kırık dökük, perçin ve macun kabul etmez bir teknedir. İkincisini kurtarmak, birincisinden çok daha zor...

· Üstelik reformacı, mücerret fikir ve dâva haysiyeti bakımından da, hem mü'min ve hem kâfirin nefretini kazanmış, mitolocya unsurları gibi, başı insan, vücudu keçi, bir hilkat galatı...

· Yarın kendilerine bir zuhur plânı açılmasını muhtemel gördüğümüz reformacılar, üç katlı evlerinin üst katında, tam bir İslâmî edeple ellerini Allaha açan ihtiyar annelerinin hakkıyla, alt katta erkek arkadaşlarına kokteyl veren ve onlarla mayo içinde dans eden kızlarının hakkını, «Allahın hakkını Allaha, Sezarın hakkını Sezara veriniz!» tarzında bir demagocya tesellisi içinde ve aynı zaman ve mekânda barındırmak isteyen muhteşem ve ebediyen mahrum nasipsizlerdir. Biricik fârikaları, münevverlik ve okumuşluk yaftası altında salâh kabul etmez bir enayilik ve cahilliktir.

· Fakat sayıları günden güne çoğalan bu tip insanların, pestenkeranî bir açığızlulukla bir gün İslâmiyet himayeciliğine geçmeleri ve kendileri gibi «fasl-ı müşterek» noktasında oturanları, avlamaya yeltenmeleri daima mümkündür.

· Bunlar, topyekûn ve en çok, «softa» diye isimlendirdikleri, şeriatin kışırında ve kabuğunda kalmış tiplere düşmandırlar. Bilmezler ki, kendileri de, o örnekler de biri menfî ve öbürü müspet taraflardan şeriatı heva ve nefsanîyetlerine, aynı zamanda dar ve basık ruhlarına tatbik suretiyle hakikatten uzak kalmış iki örnektir.

· Reformacılar arasında mühim bir zümrenin, imân adına hiçbir zerreye mâlik olmaksızın, insan kitlelerini sevk ve idarede dini sadece vasıta ve «maslahat» unsuru kabul etmiş esfeller olmasına karşılık, havaî ve nefsanî tefsirler, hiç farkında olmadıkları küfür şeklini din sanan ve keyiflerine göre din icat ettiklerinin farkında olmıyan bedbahtlar... Bazı gözlerin, görmek fiilini büsbütün kaybetmek için yaratılmış olması gibi, bunların bilgi ve anlayışı da, bilgisizlik ve anlayışsızlığın tâ kendisidir. Bunlar emirler ve yasakların ruhunu, sağa doğru uzaklaşarak bozan müspet kaba softalara inat, sola doğru uzaklaşarak bozan menfî kabalık timsalleridir; ve birincilerin aksülâmeli olarak doğmuşlar ve türemişlerdir.

· Bir de, Türkiye dışının reformacıları var ki, üstelik ilmî bir nikap altında ve kitaplık çapta gayretlerle İslâmî fesada sürüklemekten başka rolleri yoktur.

· Reformacı, ne türlü olursa olsun, İslâmı harap bir bina farzedip onu dışından payandalamak, ahşap evlere dışardan çimento püskürtürcesine, onu dışından desteklemek, onu yardıma muhtaç bilip bu yardımı dışından tedariklemek gayretinde bir fikir haini ve iman yoksunudur.

· Birinci hüküm, İslâm inkılâbı bunlarla olmaz!

NEFSANÎ TEFSİRCİ

· İslâm inkılâbı mevzuunda, bu sınıf, reformacıların bir şubesidir; ve kısım kısımdır.

· Farkları şudur ki, reformacılar, hiçbir eksik ve fazla kabul etmeyen din bütününe, dışarıdan, akıllarınca güzelleştirici ve iyileştirici unsurları ilâve etmekte mahzur görmedikleri halde, bunlar, dışardan unsur dâvet etmezler, fakat dinin zatî hükümlerini kendi içinde diledikleri gibi tefsire yeltenirler.

· Bu tefsirlerde, sâik sadece nefsanîyetleri ve keyifleridir.

· Bunlardan bir kısım, üstelik din ve ilim de satarlar sâf reformacı, yalnız ileri fikir tasarlarken, bunlar, dinî mânada gerçek bilgi iddia eder ve sağlam bir akîde taşıdıklarına kendilerini ve herkesi inandırmak isterler.

· Bu sınıfa en parlak misal, son zamanların bazı «Şeyhülislâm» leriyle, Cumhuriyet devresinin bazı Diyanet İşleri Reisleridir. Ayrıca, kendisini İslâmiyet bahsinde bir şey sanan bazı müellif ve hitabet taslakları...

· Kur'ânın Türkçe ve onun yine Kur'ân olabileceğini kabul ederler; Müslümanların, zekâtlarını filân ve falan yere verebileceklerine dair fetvâlar kararlar, tasavvufu inkâr ederler; ve kalpazanlıklarının hak olduğuna şahit diye de, dinin en büyük müçtehitlerini gösterirler... Daha doğrusu bizzat kendileri müçtehit geçinirler.

· Bunlardan bir kısım, Peygamberler Peygamberini gûya tenzih ve taziz mevzuunda, onun mübarek sahabilerine dil uzatır, gûya Peygamber aşkına sığınarak, Gaye İnsanın, mukaddes emaneti omuzlarına yüklediği ana direkleri baltalar, keyiflerine ve ağızlarına geldiği gibi de hüküm savururlar.

· Yine bunlardan bir kısım edindiği en kaba ilk mektep bilgisi ve en bayağı okur – yazarlık gayretiyle, âlemde teselli formüllerinin en gülcüncü halinde bir nakarat tutturur; «Allahla kul arasına kimse giremez; bu iş tavassut kabul etmez!» ... Bu şifasız budalalar, Üsküardan Beşiktaş'a gitmek için bile bir rehberine muhtaçken, Allaha giden sonsuz girift yolda kılavuzsuzluk iddiasının sefaletini kavrayamazlar. Bunlara «Peygamber de mi lüzumsuz?» diye sorulduğu vakit biraz şaşırırlar, ezilip büzülürler ve cevap verirler: «O değil ama, ondan başka herkes lüzumsuz!» ... Hasılı bu bedbahtlar, ellerinden gelse Peygamberi bile aradan kaldırmaya razı bir nefis istiklâliyle Allaha yalnız gitmek sevdasında mütereddit sınıflara yeni bir İslâmiyet telkinine kalkışmaya kadar gidebilirler.

· «Denize düşen yılana sarılır» kabîlinden bazı yarı bilgililer de bunların arkasına düşebilir; ve bilmezler ki, denize düşen yılana sarılır ama, yılan da onu sokar ve denizden evvel öldürür.

· Topyekûn fikrî ifadesini üzerimize aldığımız İslâm inkılâbının, yapıcısı olmak şöyle dursun, gerçek yapıcılığını en fazla zorlaştırmak ve onu Yahudî dehâsıyla tepetaklak etmek tehlikesini arzeden sınıf, her cins ve meşrepten reformacılarıdır.

· İkinci hüküm: İslâm inkılâbı nefsanî tesfsircilerle olmaz!

HAM YOBAZ VE KABA SOFTA

· Mukaddes şeriâtin kışrında kalmış, vecdsiz, çilesiz, hikmetsiz, dinde ne tarh, ne zam, ne indirme, ne bindirme olmayacağından habersiz, gâfil insan mânasına ham yobaz ve kaba softa...

· Allahın emri ve Peygamberin tavrı önünde hiçbir teftiş ve muayene hakkına malik olmayan aklı, bir süvari gibi durduracağı ve koşturacağı yeri ayırd edemedi, onu yerinde durdurmak ve yerinde koşturmak emrinin bizzat din buyruğu olduğunu kestirmeden, topyekûn her şeyi yasak bilen ve sırf bu sebeple bütün tarhî felâketlerimize yol açan içten bozucu sıfatıyla ham yobaz ve kaba softa...

· İslâm inkılâbının bu tip elinde hiçbir yemiş veremeyeceği, üçüncü hüküm olarak bedahettir.

SAHTE SOFİLER

· Sahte ve yalancı sofîler, ham ve kaba softaların, gûya din ve dinî hikmetler plânında tam mukabil kutbudur.

· Ham ve kaba softaların gerçek din hikmetlerine nüfuz edemeyişi ve mütemadiyen nefsanîyetini din olarak ileriye sürüşü, nasıl başımıza tamamiyle aynı cins ve meşrebin tersine dönmüş örnekleri halinde küfür nesillerini çıkardıysa, onlardan çok daha evvel ve pasif seciye nümuneleri olarak da sahte ve yalancı sofîlerin türemesine vesile oldu.

· Pîrinden itibaren birkaç kuşak doğru yol olarak devam eden ve Osmanlı İmparatorluğunun ilk şerefli ordu unsurlarına ruh ve seciye nefheden Bektaşîlik, en kısa zamanda bozulmuş ve gitgide tefesühte öyle bir hız ve mikyas kazanmıştır ki, hiçbir küfür müessesesi, onun temsil ettiği bozgun dehâsına varamaz olmuştur.

· Sahte ve yalancı sofî, Bektaşîlikte silâh olarak nükte, telkin tesir altında bırakıcı meşrep, her işde telifçi, muvazaacı, oluruna bağlayıcı ve sulhçu seciye ve bilhassa sâbit ve mutlak kıymetlere karşı gizliden gizliye müthiş bir suikast zekâsı belirtir.

· Sahte ve yalancı sofî, Bektaşîlik üniforması altında, Yahudilerin ve Masonların ulaşamayacağı bir içten tahrip dehâsiyle, her dişi gûya zarif bir nükte belirten testeresini cemiyetin ruhî salâbet kökü üzerinde gezdirirken, intisap iddia ettiği Melâmîlik veya «Vahdet-i Vücut» culuk meşrebiyle de bütün günahlara müsait zeminleri açar ve insan nefsanîyetini tanrılık dâvasına kadar düşürür.

· Ruh nescimizin, tıpkı beyin zarına üşüşen verem mikropları gibi sahte ve yalancı sofiler elinde lif lif dişlenmesi neticesi olarak aldığımız büyük ahlâkî yara, son devirlerin bile ilk âmilini ihtar edecek mâhiyettir.

· Devirler boyunca bu türlü sahte ve yalancı sofiler, en küçük köylerden bile yerden mantar bitercesine, birer «ajans» türetecek kadar kötü sirayetlerinin kendi kendisine inkşafını görmüşlerdir. Tarikat ve mârifet taslayan şeyh edalı bu nevi echel ve esfel mikropların içinde, türlü üfürükçüler, gâipten haber verenler, devlet ve istikbâl dağıtanlar, tılsım ve keramet taslayanlar, namaz ve ibadet sevabı bağışlayanlar ve daha neler neler vardır.

· Sahte ve yalancı sofilerden bir kısmının en zehirli tesiri de, derviş seciyesi adına heykelleştirdiği korkunç ruh tablosudur: Pis, hasta, dünya ile alâkasız, iradesiz tedbirsiz, bütün madde ve mâna hâkimiyetinden uzak, nerede akşam orda sabah, topyekûn içtimaî vazife hissine lâkâyt, kapıları çalıp «Şey'en lillâh – Allah için bir şey» istemeyi ve dilenmeyi şiar edinmiş tipler... Devirler boyunca bütün vatan bu nevi dervişlerle dolmuştur.

· Bütün dinlerin ve medeniyetlerin anası olan ve aslî rengini İslâmlıktan alan Doğuya, Avrupalının gözündeki sahte ve yalancı mânayı verdiren, işte bu sahte ve yalancı sofilerdir! Onların en tehlikeli cephesi de, câhil insanları çabucak avlayıveren gûya renkli ve san'atlı ruh hâletleridir.

· Sahte ve yalancı sofiler, muhkem ve mukaddes şeriat tablosunun önünden tahrip eden ham ve kaba softalara karşılık, onu arkasından bozan ihanet unsurlarıdır.

· Dördüncü hükûm: İslâm inkılâbı sahte ve yalancı sofilerle olmaz!

DERİN VE GERÇEK MÜSLÜMAN

· İslâm inkılâbını, fikir plânında, yalnız gerçek ve derin Müslüman temsil edebilir.

· Gerçek ve derin Müslüman nedir; gerçek ve derin Müslüman ne olmaktır? İşte bütün mesele! Bu, meselelerin meselesini şu anda toplu olarak ele alırken, onu kısım kısım çerçevelemek borcunu da yükleniyoruz.

· Gerçek ve derin Müslümanın üç cephesi vardır: Şeriat, tasavvuf ve bunların hikmetlerine nüfuz ehliyetinde şahsî ruh ve akıl...

· Bu cepheleri şu anda bir bütün ve terkip tamamlığı halinde mütalâ edecek olursak, hüküm şöyledir: Başta mutlak ve sabit ölçüler manzumesi Şeriat olmak üzere, her şey, alttaki üsttekine tâbi olarak bu üç hakikat plânını yerine getirmekten ibarettir.

· Demek ki, gerçek ve derin Müslüman, basit riyazî ifade çerçeveleri içinde herbiri sonsuz ve dipsiz sırların işareti ve bütün cemiyet ve hakikat ölçülerinin anası ve mîzanı olan Şeriatı, dâva ve gayenin ruhu; onun bâtını olan tasavvufu da, âlemin ve insanlığın kemâl sırrını saklayıcı hazine bilecek ve onları ruhunda çalkalayıp mayonezin yumurta, zeytinyağı ve limondan ibaret üç unsuru gibi tam bir ahenk içinde tutacaktır.

· Öyle ki, baştan başa eşya ve hâdiseler plânına hâkim ve yeryüzünü maddî ve manevî bütün mevcutlarıyla kalbur içinde eleyici bir kudrete sahip, gerçek ve derin Müslüman, hikmet ve hakikatin (stratosfer) ine yükselirken, Şeriat ve tasavvuftan ibaret sağlı ve sollu kanadlarıyla, bu kanadların ortasında ileriye doğru uzanmış bir idrak ve tefahhus cihazı kafasından ibarettir. Fakat uçuran, yükselten ve erdiren birbirinin tamamlayıcısı ve gerçekleştiricisi halinde Şeriatle tasavvuf; uçurulan, yükseltilen ve erdirilen de şahsî ruh ve akıl...

· Gerçek ve derin Müslüman, dünya ve insan kadrosunun bütün iş ve fikir muhasebesini muazeneleştirmiş, zimmet ve matlûp sütunlarını tam bir sıhhat ve mutabakatla karşılıklı mîzana sokmuş, yapılacak ve yapılmıyacak her şeyi tesbit etmiş, bütün istikametleri keşfetmiş ve işaretlemiş, bu hayatın yaşanmak zahmetine değer bütün kıymetlerini tablolaştırmış, en uzak buğday başağının ucundaki taneden güneşin kalbine kadar nabız dinleme âletlerini her noktaya dikmiş ve her unsurun gaye ve memuriyet sırrına ermiş, yer yüzüne ve madde âlemine insan tahakkümünü ve bunun muazzam cihazını âzamî istismar haddine yükseltmiş, idrak ve tekevvün çilesini nihaî hassasiyetle doldurmuş, frenlerin (sajes) dediği nihaî vecd, zarafet, huzur ve sükûna varmış; kısaca, insan başını sümüklüböcek kafasından ayıran tek haysiyetle varlık sırrının bütün şubelerini kahramanca kucaklamış, plânlaştırmış ve bunun insan cemiyetini teşkilâtlandırmış, kâmil insan örneğidir. Bunun niçin böyle olduğunu da, gerçek ve derin Müslümanın kısım kısım hüviyeti tâyin edilirken görülecek, İslâm inkılâbını yalnız onun temsil edebileceği anlaşılacaktır.

GERÇEK VE DERİN MÜ'MİNDE AKIL

· Derin ve gerçek mü'minde akıl, aklın son haddine mahsus şartlar içindedir: Daire nasıl başladığı noktada biterse, akıl da nihayet «mutlak» dan hiçbir şey anlıyamıyacağını anladığı yerde nihayete erer.

· Akılı temsil eden Melek, Kâinatın Efendisini «Sidretül – Müntehâ» ya kadar taşıyabildi; ve orada «Bir adım daha ileriye geçemem, geçersen yanar, kül olurum!», dedi. «Ya buradan ileriye nasıl geçilir?» sorusuna de «Aşkla!» cevabını verdi. Böylece derin ve gerçek müminde akıl, kendi nezaret sahasının son hudut taşı görünen noktadan bütün kâinata bakıcı ve ona göre hakları teslim ve kendi hakkını tahsil edici âzamî bir paya mâliktir; ve bu âzamî paydır ki, aklın bazı hususlarda asgarî derecesini kabul ettirir. İşte, bütün nükte buradadır.

· Derin ve gerçek müminde akıl, hürriyeti hakikate esaret diye bilir. Hakikate esir olduktan sonradır ki, insan, gerçek ve büyük hürriyetin ne olduğunu anlar. Yoksa mücerred ve münhasır, hürriyet için hürriyet ve onun aklı, eşeklerin hürriyeti ve aklıdır.

· İşte, derin ve gerçek müminde ilâhî nimetlerin en zenginlerinden biri olan akıl; Şer'î isimlendirilişiyle selim akıl, Şeriatı yegâne ve mutlak hakikat mîzanı sayar ve bu mutlak mîzanı ayrıca mîzana çekmek kudretini nefsinde görmez.

· Gerçek ve derin müminde akıl, yine kendi hükmünü kendisi vermiş olarak, hakikate karşı silâh makamında kullanılacak mutlak tefahhus âleti değil, hakikate tâbi olunduktan sonra onun elinden bahşiş olarak alınmış, feyzine bu tâbiyetle ermiş ve ancak hakikate mahkûmiyet neticesinde onun serbest bıraktığı bütün kâinat plânında hâkimiyete geçmiş bir vasıta. Selim aklın o kadar zor olan tarifi ise yalnız bundan ibarettir.

· Derin ve gerçek müminde akıl şudur: Nâmütenahî ve esrarlı bir ruh feyziyle imana gelen, aklının dudaklarını kilitleyen, başını boynundan itibaren kesen ve topyekûn teslim olan adama, bu teslimiyetinden sonra iade ettikleri gerçek kafa ve büyük akıl... Derin ve gerçek müminde akıl için usul, yalnız bu kadardır.

· Gerçek ve derin müminde akıl için usulün aklî ölçüsü «Allah ve Resulüne esir olan, hakikat ve hürriyete ulaşır!» düsturudur; ve akıl projektörünün önünde Peygamberler, o ışığın ulaşamadığı yerdedir. Allaha gelince, hiçbir şeyin ulaşamadığı yersizlik yerinde... Bu, hakikatlerin hakikatini gören de mutlak nurun önünde, atom çekirdeği gibi çatlayan ve kendi kendisini tahrip etmekten başka çare bulamıyan aklın ta kendisidir. Ve işte aklın birdenbire asgarîye dönen âzamî payı...

· Akıl hakkında en güzel hükmü, hükümlerin en güzellerini getirmiş olan tasavvuf plânı vermiştir: «Bu iş ne akılla olur, ne de akılsız...» Akıl, kendisi olmadığı vakit hiçbir şey yapılamıyacak olan, kendisini her şey zannettiği vakit de hemen sifira inen ve ebedî felâkete köprü dayayan, en büyük ilâhî nimetle en korkunç hüsrân vesilesi arasında, bir bakıma harikalar harikası, bir bakıma da aşağısının aşağısı bir vasıtacılıktan başka bir şey değildir. Bu vasıta, ayağını iman bukağısına taktığı andan itibaren, nimet ve kurtuluş vasıtalarının sultanı oluverir.

· Bu iş ne akılla olur, ne de akılsız... Binaenaleyh, anlama aleti olan akıl, yine bizzat kendisini anlamak şartıyla, anlayamadığını anlıyarak selim akla yükselir. Evet, her şey, akılla anlaşılacak işidir; anlamamanın esası da anlamadığını anlamak ve Allahın sınırına baş eğmektir. Anlamadığını yine akıl anlayacaktır. Peygamberlerden sonra dünyada en büyük baş Hazret-i Ebu Bekr'in ölçüsü: «İdrakin aczini idrak etmektir ki, idraktır» ...

· Aklın hududu üzerindeki, bu inceler incesi hikmeti, Garp felsefesi, nihayet 20 nci asırda filozof Bergson'u yetiştirerek yine akılla tesbit etti. Filozof Bergson'a «Sen akli tahrip ettin» diyen akılcılara karşı cevap şudur: «Demek ki, aklın nihaî hamlesi ve en geniş nezaret ufkü, kendi hiçliğini kavramak ve kendi kendisini tahrip etmiş!...» Garp, İslâmiyetin getirdiği bu ezeli hakikate, binlerce yıldır, sendeleye sendeleye henüz bugün varmış gibidir. Sadece varmış gibidir, zira aslî nasipten mahrumdur.

· Gerçek ve derin müminde akıl, Şeriate tam teslimiyetten sonra onun serbest bıraktığı bütün kâinat plânında en ileri hâkimiyet ve istiklâlle eşya ve hâdiseleri köküne kadar tefahhusa; ve insan hayatını en olgun seviyesine çıkarmak için gereken nizamı lif lif, çizgi çizgi ve nokta nokta örgülemeye memurdur. Bu da, gerçek ve derin müminin dünya görüşünü belirtirken her şubesiyle bütün hayat ve cemiyet plânını kucaklar mikyasta en müşahhas kadrolar içinde ifadelendirilmeye muhtaçtır. En hassas inceliklerinden biri de şu noktadır ki, gerçek ve derin mümin, ne ham ve kaba softa gibi akıldan korkar ve onun hakikî faaliyetine set çeker, ne de reformacılar ve havaî ve nefsanî tefsirciler gibi her şeyi akla bağlamaya kalkar; sadece hududu dikkatle tâyin eder ve akla mahsus cevelân sahalarında âzamî hak ve hürriyet payına mâlik olarak hareket eder. Bu takdirde de akıl, dinin en sâdik ve faydalı bir hizmetçisi olur ve dinin emrinde dilediği hayat sistemini inşa eder. Gerçek ve derin müminin akli işte bu akıldır. Şeriate köle, cihana sultan akıl...

· Derin ve gerçek müminde tasavvuf, «Dışı ve içiyle İslâm» bahsinde dokunduğumuz gibi, dinin ve kendisinin bütün ruhudur.

· Derin ve gerçek mümin, olanca dâvaları ve gayeleriyle girift ve ebedî insanı, girift ve ebedî oluş muammasını yalnız tasavvufta bulur; ve onu kâinatın topyekûn hesabını veren biricik dünya görüşü kaynağı telâkki eder.

· Derin ve gerçek müminde tasavvufun iki cephesi vardır: Biri, nihaî insan memuriyet ve mârifetinin, derinliğine doğru, fert ve iç hayat plânında en mahrem rejimi: öbürü de, bu rejimin, genişliğine doğru cemiyet ve dış hayat plânında akisleri, ilhamları, kıymet hükümleri ve bunlardan doğan dünya görüşü...

· İnsanı bütün hilkat sırrına ulaştıran, derinliğine doğru fert ve iç hayat plânına bağlı üstün mârifet sahası, yani tasavvufun merkezi, dinin, ismine velî dediğimiz büyük oldurucu ve kurtarıcıları elinde en hususî kadrosunu belirttiği için, cemiyet sınırları ötesinde müstakil ve münzevi bir âlemdir. Bu âlem insan kitlelerinin ve kitle hayatının üstündedir; oraya, etrafına hiçbir iz yaymamış bir noktadan, tıpkı toprak altındaki periler sarayına girilir gibi münferit ve münzevi gölgeler halinde kayılır; ve orada, tek ve muazzam vâkıa olarak tek ve mücerred insan oluşunun sınırları ve usulleriyle yüz yüze gelinir. Bu, insanı kendi üstüne çıkaran ve ölmezliği erdiren ulvî ve bu selin doğurduğu içtimaî dâvaların dışındadır.

· Fakat gaye, keyfiyet ölçüsüyle olduğu kadar kemmiyet ölçüsüyle de topyekûn insanı kurtarmak ve onun kurduğu cemiyeti ana kurtuluş merkezinin etrafında inşa etmek olunca, derin ve gerçek müminde tasavvufun içtimaî fayda zaviyesinden en amelî cephesi, genişliğine doğru inkişaf eden sahadır; yani nakışlarında aslî marifet merkezinin akislerini, ilhamlarını, kıymet ölçülerini taşıyan büyük insan kitlelerine mahsus geniş hayat plânı... Tek kelimeyle, şu kaskatı ve kaba hayat! Bütün dâva, şu kaskatı ve kaba hayatı, insan oluşunun gizli sarayına ve o sarayın en mahrem oluş hücreğine yol veren büyük ve amelî bir avlu içinde kadrolaştırabilmekte... İcabında o avluda kaybolup gizli fert iklimlerine dolacak istidatları, dâvanın bu cephesi cemiyetçi mütefekkirin işi olmayarak geniş kitle ve günlük yaşayış çerçevesi içinde en üstün dünya görüşüne kavuşturabilmekte... Böylece ferde ait büyük ve mahrem oluşun insan yığınları çerçevesinde başlangıç hayatını yaşatabilmek ve bu hayata mahsus bütün gaye kutuplarını müstakil olarak tesislendirmek borcu, derin ve gerçek müminde, tasavvufun ikinci, fakat amelî noktadan en hassas ve mühim cephesi olarak meydana çıkıyor.

· Bu aziz borcun kefilleri de şâmil ve küllî şeriat dairesinin içinde tasavvuf ve onun içinde de tâbi ve münkad akıldır.

· Gerçek ve derin mümin, tasavvufu Peygamberler Peygamberinin sonsuz bir nur okyanusu halinde bâtını diye tanır. Şeriat O'nun zâhiri; akıl da, kendi verâsındaki Peygamberlik tavrının mutlak hakikatine esir olduktan sonra gerçek idrake eren ve artık o zâhir ve bâtın plânına uygun olmak şartıyla her türlü arayıcılık ve buluculuk işine memur olan hizmetçi... Şeriat, tasavvuf ve akıldan ibaret bu üç kutup arasındaki âhenge eremeyen, derin ve gerçek mü'minden anlaşılacak mânaya uzaktır.

· Tasavvufun genişliğine hayat plânındaki baş ilhamında, eşya ve hadiseleri daima öteleriyle tefsir ve en üstün illiyetleriyle tefahhus emri vardır. Tasavvuf ruhuna mâlik, derin ve gerçek mü'min gözünde dünya, her zerresiyle ilâhî hikmeti besteleyen ve Allah'tan başka her şeyin fenaya mahkûm olduğunu terennüm eden bir senfonya tertibinden ibarettir. Dünya, gerçek varlıktan üzerine iplik gibi tek bir istidat ve ihtimal ışığı düşmüş öyle bir hiçlik plânıdır ki, bütün insanlık, muazzam bir hevenk şeklinde o incecik ipliğe yapışıp sonsuz kurtuluşa çıkabilir. Bu bakımdan başlıca hak, ötelere ve perde gerisindeki âleme mahsustur. Bu

yüzdendir ki, âhiretin hakkı, dünya içinden tahsil edilir; ve yeryüzündeki her eser, su üzerine parmakla yazılmış mevhum satırlardan ibaret bulunduğu halde, bu satırları durmadan yazmak, vasıta-gaye telâkkisiyle borçların en azizi olarak tahakkuk eder.

· Kâinatın yüzü suyu hürmetine yaratıldığı Gaye - İnsan ve Ufuk – Peygamber «Hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya, hemen ölecekmiş gibi âhirete çalış!» emrini verirken, işte bu nâmütenahî derin ve girift hikmeti, zâhir ölçülerinin en kolay ve amelî ifadesi içinde heykelleştiriyordu. Ne çare ki, tasavvufun yalnız posasını yiyen sahte sofî, bu emirdeki dünya borcunu anlamaz ve marifeti dünyaya topyekûn arkasını dönmek diye görür; şeriatın kışrının kışrında kalan ham ve kaba softa da, her şeyin âhiret gayesini ezbere tekrarlar, dünyayı, şeriatla mevcut olmayan bir darlık ve havasızlık içine almaya çalışır. İşte, tasavvufla şeriatın hâlis verimlerinden mahrum ve tarih boyunca neler yaptığı ve ne tesirler bıraktığı malûm iki tipin tecelli şekli ve mânası!

· Dünyayı dünya ve âhireti âhiret olarak, Allah tarafından biçilmiş en doğru sınırları içinde ele alan ve haklarını ona göre veren büyük tasavvuf zincirinin altın kolunda (Silsile-i Zeheb), en büyük Sahabî Hazret-i Ebubekir'den başlayarak, Şahî Nakşibend, Ubeydullah Ahrâr, İmam-ı Rabbanî, Mevlânâ Halid gibi kutupların kutupları bulunduğunu ve bu kutupların ruh rejimini bilenler, içi yalnız Allaha bağlı insanın içtimaî fayda plânında en hareketli faaliyetlere nasıl büründüğünü ve hattâ bürünmeye mecbur olduğunu bilirler. Bu gerçek kahramanlarının tâbirine göre böyle insanların sırrı ve bâtını Hakla (Allahla), zâhirleri de halkla (dünyayla) dır. Şeriat dairesinin içinde tam ve hakikî tasavvuf anlayışı da sadece budur.

· Büyük marifet yolunun gerçek kahramanları lisanında, içiçe olarak, Şeriat – tarikat diye ifadelendirilen oluş kademeleri ve Allahta fâni olmak diye hulâsalandırılan dâva, tasavvufun genişliğine cemiyet plânına tatbikî işinde, yine içiçe, Şeriat – tasavvuf ruhu ve tâbi akıl esaslarına bağlanacak; Allahta fâni olmak hikmetinin içtimaî hayata aksediş tarzı da, en üstün dünya görüşünde ve bu dünya görüşünün içtimaî hüviyeti ve nizamı içinde, yani cemiyette fâni olmak diye tezahür edecektir. Bu da, ferdî mârifete mukabil onun ilk ve yetiştirici zemini olarak, içtimaî mârifet olacaktır.

HÛLÂSA VE NETİCE

· Her şeyden evvel ve sadece küllî hakikat mizanının İslâmiyet olduğuna imân...

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde ilk bâtıl güdüm, reformacıların yoludur. Bunlar, İslâmiyetin bütün kâinatı ve topyekûn vücut sırrını ihtiva eden asliyet ve saffetine nüfuz etmek yerine İslâmiyette bulunmadığını sandıkları farazî kıymetleri dışarıdan ona eklemeye çalışırlardır. Nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde ikinci bâtıl güdüm, havaî ve nefsanî tefsircilerin yoludur. Bunlar da mutlak kemâl belirten Allahın müessesesini keyf ve hevalarına göre aslî vaz'ından ayıran ve zevâle uğratanlardır. Yine nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde üçüncü bâtıl güdüm, satıhcı ve kışırcı şeriatçilerdir. Bunlarsa, körü körüne bağlı oldukları dış hükümlerin iç çilesini çekmemek, küllî mânasını kaybetmek ve sadece sırdan ve incelikten ibaret mahrem delâletlerine yabancı kalmak suretiyle farkında olmadan, bizzat Şeriatî zedeleyenler ve ona ihanet edenlerdir. Hep nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde dördüncü bâtil güdüm, sahte ve yalancı sofilerin yoludur. Ve bunlar, birinci ve ikinci bâtil güdümcülerle az çok müşterek olarak, gûya bâtin yolundan dinin ve dinî emirlerin tamamlığını bozanlardır. Büsbütün nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde beşinci bâtil güdüm, ham ve kaba softaların yoludur. Ve işte bunlar, ikinci bâtil güdümcüleri tersinden, üçüncü bâtil güdümcüleri de yüzünden nefslerinde topluyarak, Allah'tan gelen fazl, feyz ve rahmete set çekenlerdir. Daima nefret!

· İslâmiyeti feyzlendirme bahsinde biricik hak yolu, gerçek ve derin Müslümanların, hem zâhir ve hem bâtında dosdoğru istikametleridir. Kâinatın Efendisi ve Allah'ın Sevgilisine ait zâhirî cepheyle (Şeriat), bâtinî cepheyi (tasavvuf) bir arada birbirleriyle tam âhenk ve bilhassa Şeriate mutlak intibak halinde benimseyen ve topyekûn dünya ve kâinata tatbik edenlerin yolu... «Fırka-i Nâciye – Kurtulmuşların fırkası» işte bu tek istikâmette yürüyenlere ait topluluk... «Sünnet ve Cemaat Ehli» topluluğu...

· Gerçek ve derin Müslümânda şeriat, iyice bilindikten ve anlaşıldıktan sonra, tek zerresi ve noktası değişmez ve feda edilmez, topyekûn dünya ve kâinatın bütün mesele ve dâvalarında mutlak mizan üssüdür.

· Gerçek ve derin Müslümânda tasavvuf, din sarayının iç esrarına ait bütün bir kemâl ve mârifet hazinesidir ki, başında ve sonunda dâvayı, aynı sarayın dış mimarî cephesi ve ölçüler manzumesi olan şeriat mizanına tatbik etmekle kemâllendirir; ve Şeriate, mukaddes kabuğunu teşkil ettiği büyük ruhu refakat ettirir. Bizzat Şeriatın, teşekkülünü emrettiği bu ruh olmazsa, kabuğun içi boş kalır; kabuk olmayınca da hiçbir şey olmaz, yahut her şey bâtil olur.

NETİCE

· Günümüz, Büyük Doğu ideolocya ve dâvasına ait (antitez) lerin, kendi kendisine yıkıldığı, yüzükoyun yere kapandığı ve tam iflâs belirttiği bir manzara çiziyor.

· Bu neticeyi, Büyük Doğu ideolocya ve dâvasının (tez) leri, kendi hamleleri sayesinde ve (aktif) plânda elde etmemiş, hattâ aksine, bu (tez) ler büsbütün mahkûm edilmiş, prangaya vurulmuş; fakat karşı taraf, (antitez) ler cephesi, «kendi kendisine» diye belirttiğimiz ilâhî cilveyle, köküne kadar pörsük ve çürük olarak meydana çıkmıştır.

· Günümüzü, 1960 – 1976 arası 16 yıllık zaman çerçevesi içinde ele alırsak, Türk milletinin bu devrede ne derin bir inkisar ve ıstırap yaşadığını, topyekûn hayat şevkini ne türlü elden çıkardığını, başındaki idareye ve onun temel ölçülerine güven duygusunu nasıl kaybettiğini, dehşet ve ibretle görürüz.

· Düne kadar Türk milletinin başındaki idare; bilmem kaç zamandan beri her ân ilerileyici bir seyr içinde, sular çekilince meydana çıkan yalı kazıkları gibi; mânevî dayanaklarının bütün kofluğunu göstermişti. Bugün de henüz, değişen bir şey yoktur.

· Artık devrimler, verimler, anılar, kanılar, töreler, süreler, ulusal egemenlikler, toplumsal güvenlikler, özgür ülkeler, uygar ilkeler, Batıya bel bağlamalar, Batıdan kurtuluş sağlamalar;

ve daha aynı lûgatçeye bağlı nice nice damga ve klişe; onları kullanan ağızlarda posalığını bile kaybetmiş cansızlıktadır.

· Günümüzde her şeyle her şeyin arası açıktır: Milletle hayatın, aydınlı köylünün, halkla başındaki idarenin, baştaki idareyle millet temsilcilerinin, hükümetle icra kuvvetlerinin, tüccarla piyasanın, rençberle toprağın, öğrenciyle ders programının, akılla hakikatin, hakla terazinin, aynalarla yüzlerin, kalblerle dudakların, her şeyle her şeyin...

· Hâsılı, bütün bir hayatın, bütün şubeleriyle yerinden oynadığı ve artık yerine oturtulamaz olduğu ve bu gerçeğin anadan doğma çırılçıplak meydana çıktığı gündür bu nâmübarek gün... 1923'den beri her devrenin birbirine ekleyerek getirdiği, ruhî, ahlâkî, siyasî, idarî, içtimaî, iktisadî iflâs günü...

· Hâlisiyet, samimiyet, emniyet, selâmet, gayret, faaliyet, hamiyet, cesaret hisleri bulandıkça bulanmış; nuhuset havası çöktükçe çökmüş; ve koca vatan, kendi öz evinde ve öz eşyası içinde sürgün yaşayan boynu bükük insanlarla dolmuştur.

· Manzara, kalın ve erkek çizgilerle budur; ve onun gayet ince bir mânası vardır: Ilık bir Mayıs gecesindeki küçük bir dürtüşle altı üstüne gelen perişan bir nizam zemininde, o dürtüş aslında bu perişanlığa aykırı olmadığı ve yeni bir şey getirmediği halde, birdenbire, bütün eski temel ölçüler, yalama somunlar misali, yerlerinden oynuyor ve bir daha eski yerlerini ve muvazenelerini kabul etmez oluyor.

· Yani, yerinden oynatılan «kötü» den sonra, öyle bir loşluk doğuyor ki, artık «kötü» bile yerini bulamıyor.

· Ve bizim (antitez) cephemize ait bu hezimet manzarası, bizim eserimiz değil de, kendi kendisinin, kendi kendisine meydana çıkan içyüzü halinde beliriyor. Ve bunun için küçük bir dürtüş yetiyor. Bu dürtüşün, her tarafa, her cepheye, hususiyle son 35 yıllık gidişe ait maskeleri düşürmekteki rolü inkâr edilemez.

· İmdi, olanca çapımız ve gücümüzle meydan yerinde görünmek, Allahın haklı çıkardığı dâvamızı âbideleştirmek ve (tez) lerimize tac giydirmek vazifesi de şimdi belli oluyor.

USUL

· Çizdiğimiz manzara, mutlaka bir inkılâp beklediğimizi şimşekvâri bir bedahet ölçüsüyle resmeder.

· Var olma cehdini kaybetmemiş bir millet için günümüzün şartları karşısında bir inkılâp zarureti mutlaklıdır ve bunun aksi yokluktur.

· Bu inkılâp, (statik) ve parça parça düzeltme gayretlerinin, hep aynı gidiş içinde küçük ıslâhçılık teşebbüslerinin işi değildir. (Dinamik) sıfatını en hareketli ve şiddetli mânada canlandırıcı bir doğruluş, davranış, şahlanış dâvasıdır bu...

- Bütün yolları, sokakları, meydanları, kapıları bir hamlede tutacak ve eski ruhî (trafik) nizamını darmadağın edip yenisini getirecek ve yerine perçinleyecek bir doğruluş, davranış, şahlanış...
- Öyleyse bu hareket, «ihtilâl – inkılâp» tâbirine lâyıktır.
- Fakat sadece ruhlarda ve düşünce çevresinde bir ihtilâl – inkılâp...
- Bu ihtilâl – inkılâbın âletleri, söz ve kalem...
- Bu ihtilâl – inkılâbın plânı, göz ve kulak yollarından kafataslarına girmek ve beyin zarları altına zerketmek...
- Bu ihtilâl – inkılâbın şartı, dâvayı, kanun hakkıyla en sıcak zeveban ve en ileri heyecan noktasına ulaştırmak...
- Bu ihtilâl – inkılâbın kadrosu mukaddesatçı ve milliyetçi gençlik, dayanak sınıfı da, Şehadet getiren herkes..
- Bu ihtilâl – inkılâbın mekânı, bütün büyük şehir ve kasabalarıyla Türkiye; zamanı da, güneşin ufka bir mızrak boyu yaklaşması ve artık son vâdeyi ihtar etmesi gibi, şu ân, ölü dakika...
- Son devrenin başlarında bizim dâvamız mahkûm hayatı yaşarken, hâdiseler, asıl mahkûmların neler olduğunu gösterdiğine göre, şimdi durumdan faydalanmak cansız mankenlerin tuttuğu mâna siperlerini düşürmek ve Türk Anayasasının kefaleti altındaki fikir hürriyetiyle, beklediğimiz ihtilâl – inkılâbı körüklemek de bize ve sıfatlandırdığımız gençliğe düşen borç..
- Ülkemizde Anayasayla müeyyideli fikir hürriyeti diye bir şey varsa ve eğer kanunlara doğru söyleniyorsa, müspet ve menfî her iki haliyle biz vaziyetin ispatçısı olacağız ve her iki haldede şeref ve hizmetimiz büyük olacaktır.
- İşte avaz avaz haykırıyoruz ki, yüz küsur yıllık yanlış inanışlar bakımından ruhlardaki takma dişleri söküp, onların madenî baskıları altında ezilen hakikî ve bünyevî dişleri belirtme ve geliştirme gayesinden ibaret dâvamız, metod olarak sâf fikirden başka vasıta ve âlet tanımıyor. Böyle olunca, fikirlerimiz ne kadar dokunaklı, yakıcı olursa olsun, kendimizi kanun namusunun kefaleti altında görüyor ve bu güven duygusundan sonra başımıza hangi inkisar ve ıstırap gelirse gelsin, onu hiçe sayacağımızı, o zaman da, belirteceğimiz misâldeki ibret payı noktasından en büyük hizmeti yerine getirmiş olacağımızı, hak ve millet huzurunda ilân ediyoruz.
- Mukaddesatçı ve milliyetçi gençlik ve Şehadet getiren herkes!... Senin için belirme günü, (antitez) ler cephesinin kendi kendisine tökezlediği ve yıkıldığı bu demden başkası olamaz! Fikir meydanı ve atalarının ruhu seni çağırıyor. Elinde kanun bayrağı, ruh kalesini fethet!..

· Bize bütün bir cihan imparatorluğu kazandırmış olan mânevî temelimiz ve ahlâk kökümüzün çeyrek, yarım, tam ve birbuçuk asır boyunca sistemli yıpratılışı karşısında ne hale geldiğimizi bugün entariler düşmüşçesine ayanbeyan görüyor ve her felâketin yalnız o yüzden doğduğunu artık lâboratuar tecrübesi kesinliği içinde kavırıyorsak, beklediğimiz inkılâbın esası elimizde demektir. O halde ana şahsiyet ve asliyet kutbumuza en doğru anlayışla sarılmanın zaruretini teslim etmek ve ettirmek, buna göre de muazzam bir fikir (aksiyon) una yol açmak ve açtırmak... İşte beklediğimiz inkılâbın esası!.. Tek kelime: Su katılmamış ve suyu çekilmemiş tam hakikatiyle İSLÂM...

· Omuzlarımız üstünde baş ve kaburga kemiklerimiz altında kalb diye taşıdığımız pıhtı torbalarını bir bıçakta kesip atacak ve bütün hayatî uzuvlarımızı, iş ve yerlerine kavuşturacak bir ideale ihtiyacımız, acele kan bekleyen ağır yaralınınkinden daha büyük müdür, değil midir? Bu ihtiyacı, inanmamaya inananlardan gayri herkes, neye inanırsa inansın, hemen doğrular.

· Halbuki kan, ağır yaralının ipe boğulmuş ve (kangren) olmaya bırakılmış bir uzvundadır ve tükenmek bilmez bir depo kıymetindedir. Bu ideal olanca zaman ve mekânı, olanca hedef ve istikametiyle kuşatmak ve her şeye onun öz hakikat ve saadetini bağışlamak kefaleti altında, evet, İslâmiyettir. Beklediğimiz inkılâbın esas üstü esası da, evet, İslâmiyetin gerçek anlamı...

· Ruhlarımızdaki asırlık felç tesirini, kör gözleri açan İsa Peygamberin elindeki ihyâkâr kudretle silip süpürme ve inmeliyi bir kavrayışta ayağa kaldırma dâvası ve onun bağlı olduğu esas...

· Sadece maddede ve nazariyede, pazarlıklı bir istiklâl karşılığı, mânâda ve ameliyede düşürüldüğümüz esaret faciasını sona erdirmeye; ve rejimleri, kanunları, mefhumları, âdetleri, âletleri, zevkleri bilhassa herbirinin şifalı cevheri kendisinde ve olta yemi zehirli posası bizde, türlü formülleriyle, Batı üstünlüğü ukdesini içimizden söküp çıkarma dâvası ve esası...

· Dışımızdaki emperyalistlerin, içimizdeki taklitçi ajanları vasıtasıyla, Batılılaşma bayrağı altında bizi mahkûm ettikleri tam mânevî sömürge durumunu her sâhâda anlama ve onlara paydos diyebilme dâvası ve esası...

· Bütün bunlara karşılık, insanoğlunun Doğuda ve Batıda, güneyde ve kuzeyde her türlü çile ve tecrübesini en ince eleklerden süzüp hakikatlerini nefsimize mal etme, öz mayamızda eritme, öz hamurumuza sindirme dâvası ve esası...

· İşte bu dâvanın fikriyatı, rûhiyatı, içtimaiyatı, iktisadiyatı, bediiyatı etrafındaki esaslar...

· İşte bu dâvanın prensibi, sistemi, metodu, kadrosu, iç ölçüsü etrafındaki esaslar...

· İşte bu dâvanın aşkı, vecdi, ahlâkı, heyecanı, fedakârlığı etrafındaki esaslar...

· İşte bu dâvanın zıt kutuplara karşı nefreti, asabiyeti, hareketi etrafındaki esaslar...

· Bütün bunların toplamı, dünün, daha ziyade bugünün içleri boş konserve kutularına benzer marka müslümanlarına karşılık, şimdi nasıl bir insan, gençlik ve cemiyet vâhidini çekirdekleştirmeye çalıştığımızı gösterir ki, zaten onu beklemekle, özlediğimiz inkılâbı kollamak arasında fark yoktur.

HEDEF

- Fikirde ana taarruz hedefimiz, belli başlı bir ruh ve zihin hâleti arzeden, gözle görünür ve elle tutulur, meydan yerine hâkim bir sınıf... Yayın, ilim, sanat, iş ve nüfuz merkezleri, ellerinde...
- Bunlar, hangi meslekten olurlarsa olsunlar, un helvaları gibi hep aynı kaşıktan, aynı (damping) tezgâhından çıkma tipler... Meslekleri ve içtimâî, ferdî, iktisadî, idarî, ancak bu helvaların tabaklara dizildiği lokanta farklarını belirtir ve kendilerini ayrıca sınıflandırmaya yer bırakmaz.
- Bunları en muhkem sınır çizgileri içine alacak (faktör), sadece ruhîdir. Ha gazeteci olmuşlar, ha profesür, ha milletvekili, ha iş adamı, ha memur, ha müdür; meslekî ayırım yönünden değil de, ruhî yönden birdir, birliktir bu tipler...
- Bunlar, kurbağanın değişme devreleri şeklinde, Tanzimattan Meşrutiyete, Meşrutiyetten Cumhuriyete ve Cumhuriyetten bugüne, üç çığır içinde yetkinliklerini tamamlamış ve şimdi azmanlaşmış, sun'î ilka mahsulü, ulvî oluş gayesi gütmeyen ve eser çilesi çekmeyen, aşksız ve madde üstü iştiyaksız, yalnız zehirlenmeye memur haşereler...
- Bunlar, asırlık Avrupacılık ve Avrupalılık yeltenişinin havası içinde hemencecik devşirilmiş ve kolayca yontulmuş hazır elbise mankenleri..
- Bir çobanda bilgisizliğin bile samimîlik, tabîlik içinde asîl durmasına karşılık, bunlar, bilhassa mahrum oldukları şeylerin sahibi görünmeye bayılırlar. Bilgiçlik edâsı içinde koyu cahil, kötülüğe karşı tiksinti tavrı altında nâmütenahî ahlâksız... Ve akıl taslarken aptal, öldürürken korkak...
- Bütün faziletleri, evlerinin, kalblerinin, ellerinin, aile kadrolarının her türlü rezalet ve şenaat yatağı olması yanında, bankalara karşı protesto namusundan ibaret; bütün bilgileri de, ister Doğu, ister Batı adına, işporta malı çıkartma kâğıdı şekillerinden ve niyet kuşlarının çektiği pusulacıklar çapında âdi tekerlemelerden...
- Gayemize baş engel ve davranışımıza ana hedef teşkil eden ve bu sebeple inceden inceye bilinmesi gereken bu sınıfın, protoplâzma mevkiindeki mücerret örneğine, lâıyk olduğu isim, eski bir muharrir tarafından verilmiştir: «Devrimbaz!» ... Ama biz, meseleleri, «Devrimbaz» uslûbiyle teker kelimeleli klişelere hapsetmek mizacında olmadığımız için, devrimbaz kartvizitinin altına, iki satırlık bir izah cümlesi daha ekliyoruz:

DEVİRİMBAZ

Mânevî Batı sömürgeciliğinin iç ajanı ve Türk ruh kökünü (DDT) yle kurutucusu

- Halbuki o, kendisini, nurlu Batı! uygarlığının şanlı bayraktarı ve Türk ruhunun eski pisliklerden temizleyicisi diye takdim eder.
- Görülüyor ki, her şey, «kurutucu» mefhumıyla «kurtarıcı» anlamı arasındaki farktan ve bu iki sıfatın yakışığını bulmaktan ibaret kalıyor. Ne hazin!...

· Komünistler, kozmopolitler, yahudiler, dönmeler, masonlar ve daha nice nikap altındaki İslâm düşmanları, arka mevzilerden mâhut sınıfın iâşe ve cephane ikmalini yerine getirmekte, onu kukla gibi oynatmaktadır.

VASITA

· Beklediğimiz inkılâbın dış vasıtalarına, ancak, bunların iç desteklerini beslemek şuuriyle el atabiliriz. Su bulunmadan boru döşenemez.

· Ruh yetkinliğinden belli başlı bir kıvam belirten bu iç destekler, bilhassa yılgınlığı, düşüklüğü, küçüklük ukdesini, nefis güvensizliğini, mızımlılığı, hareketsizliği, dünya ve eşyaya karşı ilgisizlik ve bilgisizliği kendi menfî kutupları saymak ve şiddetle mahkûm etmek borcu altındadır.

· İç desteklerin müspet unsurları şunlardır: «Nâr-ı beyzâ» halinde bir vecd ve aşk mizacı, sultânî bir nizam ve disiplin zevki, sırasında baldan tatlı ve sırasında zakkumdan acı bir seciye, sabrından zerre kaptırmaz sebat bünyesi, şecaat, fedakârlık, atılganlık, derinlik, gerçeklik melekeleri; ve bunlarla bir arada, kâinattaki her noktanın kıymet hükmüne ve bütün bir dünya muhasebesine sahiplik şiarı... Hayatı bütün dallariyle kuşatıcı, renklendirici, süsleyici bir (estetik – güzellik sanatı), dağları, taşları devirip sürükleyici ve gaye noktasına sürücü bir (diyalektik – metodlu düşünme ve ifadelendirme sanatı), başıboşları mıknaatısların demir tozlarını çekişi gibi toplayıp derleyecek bir (retorik – örgüleştirme sanatı), silâhların tesir kudretini saha saha bölgeleştirecek bir (taktik – tâbiye sanatı). Bu kıymetler bu dâvayı güdenlerce, başlarına geçirmek zorunda oldukları vasıfların tâcından birer elmas taş...

· Tek tek içimizi ve kitle halinde müdürler kadromuzu, nefsimize yarım saat uyku ve bir dilim ekmek fazlasını bile haram edercesine, her türlü şahsîlikten uzak ve yalnız içtimaîliğe bağlı, müthiş bir (aksiyon) ruhu etrafında tamamladıktan sonra, dış vasıtalar...

· Dış vasıtaların başında, bütün şubeleriyle güzel sanatlar (bilhassa edebiyat, tiyatro, sinema), yayın yolları (gazete, mecmua, kitap), telkin kürsüleri (konferans, vaaz, sohbet), kültür teşekkülleri (her köşede bir kulüp) ve İslâm sermayesine yön ve hareket verici mihraklar..

· Güzel sanatlarda, kadro ifadesiyle mevcut değiliz. Zaten Tanzimattan beri güzel sanatlar, ana kaynağını kaybetmiştir. Bugün esasen mevcut olmayan ve yangın yerine dönmüş bulunan edebiyat âsasında, en aşağı örnekleriyle de olsa, solcular ve başıboşlar dolaşmakta... Biz yokuz! Büyük Doğu ideolocyasının örücüsü, bir zamanlar, şimdi küfür edebiyatını idare eden bir şahıs tarafından «tek mısraı bir millete şeref vermeye yeter!» diye anıldığı ve hiçbir zaman ve mekânda sanatkâr olarak inkâr edilmediği halde, gerçek çehresi belli olur olmaz, kendisine bütün sanat müesseseleri ve kayıtları (tiyatro, antoloji, okuma kitabı) kapılarını kapamış, o da 40 yıllık çilesi içinde, özlediği İslâmî duygu plânına bağlı gençlik kolunu sanatta bir türlü yetiştirememiştir. Her halde kabahat, cemiyeti bu hale getirenlerle, bu hâle gelip farkında olmayanlarda...

· Güzel sanatlar sahasına, bilhassa şiir, roman tiyatro, el atmak ve buna ehliyet kazanıncaya kadar şişmanların zayıflama idmanı yapmaları gibi, kan-ter içinde çalışmak borcundayız.

· Yayın vasıtaları, başta günlük gazete bulunmak üzere, kuruluşundan beri, köksüzlük ve kozmopolitlik güdümünün kuklası olarak millî ruha aykırı bir hizip elinde kalmış ve bu hizbin

içinde, hiçbir zaman ve mekânda, sâf ve hakikî Anadolu çocukları yer alamamıştır. Artık gazeteciliğin koca bir işletme haline gelmesi ve ruhî kıstas yanında bir de iktisadî (faktör) belirtmesi bakımından tamamiyle İslâmî sermayeye ait olan bu suç, gaflet ve zillet derecemizin gönderlere çekilmeye lâyık belgesidir.

· Eğer son 10 yıldaki, lâfta mukaddesatçı, hakikatte sözü ve fikri nâmevcut 4 – 5 gazetenin hazin tecrübesi öne atılacak olursa, deriz ki, bu da bizim ehliyetleri tâyinde, dâvayı tespit ve ne ve nasıl olmak gerektiğini teşhiste düştüğümüz aczin ifadesinden başka bir şey olmamış ve dâva bu yüzden kalkınma yerine harcanma yoluna itilmiştir. Yumurtadan yeni çıkmış civcivlerin, kendilerini baba horoz farzetmeye yeltendiği ve kendilerine tecelli imkân bulduğu şuursuz bir vasatta başka türlü olamazdı.

· Telkin kürsüleri, yönünden karşı taraf, İstanbul'un bütün ampulleri kuvvetinde bir lâmba yakıyorsa, biz bir kibrit bile çakamıyoruz. Konferanslarımız mahrem ve kaçamak, vaazlarımız köhne ve gafil, sohbetlerimiz de bezgin ve mahçuptur.

· Almanların eski cep kuruazörleri gibi, her sınıfın kuvvetini toplaması, ilmî, fikrî, siyasî, iktisadî, her şekle döndürülebiyecek tarzda teşhizatlandırılması ve Anadolu'nun 10.000 nüfus üstü bütün kasabalarına dağıtılması gereken kültür teşekküllerimizden ne haber???

· Gelelim İslâmî sermayeye: Müslümanlığın her türlü içtimaî tezahür hakkını kaybedip ancak fert fert gönül mahzenlerine tıkalı olmasına ve namaz saflarının bile birbirinden kesik ve kopuk fertlerin toplam kabul etmez yekûn çizgisi haline getirilmiş bulunulmasına uygun olarak, unsurları arasında her türlü birlikten mahrum, gayesiz plânsız, (risk) siz, kullara karşı korkak ve Allaha karşı kaygısız, sermayenin resmî ibadetini belki de, onun ruhunu ve sarf yerini bilmez bir gizli çıkın... Bu, cihad farzına yabancı, ödelek sermayeye yön ve hareket aşılaiyıcı mihrakları, yine aynı sermaye bağlularının halisleri arasında bulup onları her ân kamçulamak, beklediğimiz inkılâbın ilk maddesidir. Böyleleri de vardır.

· Bütün bu iç ve dış vasıtalar harekete geçirildikten ve her şey ruh ve fikir plânını köpürtmekten ibaret bırakıldıktan sonra, bir balkona çıkıp, güneşi beklercesine neticeyi kollamaktan gayri iş kalmaz.

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

VII – BEKLEDİĞİMİZ İNKILÂBIN YÖNLERİ

- İçtimai ve İktisadi Mezhepler
- Siyaset
- Asyacılık
- İktisadi Nizam
- İçtimai Faaliyet

·Teşkilat ve İdare
·Devlet
·Sınıf

·Gençlik

·Milliyet

·Şehir

·Aile
·Mektep
·Müsbet Bilgiler

·Adalet

·Mahkeme

·Sihhat ve Güzellik

·Kadın
·Üreme ve Türeme
·Ordu

· Ordu ve İnkılap

·Millet ve Ordu

·Anladığımız Ordu

·Toplam

İÇTİMAÎ VE İKTİSADÎ MEZHEPLER

· İslâm inkılâbı, liberalizma ve kapitalizme, faşizma ve nazizma., sosyalizme ve komünizma gibi, bugüne kadar tatbik mevzuu olmuş içtimaî ve iktisadi mezheplerin her birini, hiçbirine üstünlük vermeden masaya oturtur ve onlara şöyle mukabele eder : «Herbirinizin. bütünü kucaklayamayadan, ayn ayn ve parça parça bazı haklarınız ve hakikatleriniz vardır; ve herbirinizin ayrı ayrı ve parça parça arayıp da bulamadığınız hakikat, birer bütün halinde İslamiyettedir.»

· İslâm inkılâbının bu hitabı, ona inanmayanlar için ve kof bir iddiadır; fakat inananlar için değil de sadece hakikat adına tarafsız bir cephe tutanlar için. Bütün bir lâboratuar tecrübe ye müşahedesine dayalı riyazî bir vâkıa haysiyetindedir.

· İslâm inkılâbının, bilhassa, liberalizma ve kapitalizma, faşizma ve nazizma, sosyalizma ve komünizma gibi bugün medeniyet dünyasını en vuzuhlu çizgilerle üçe bölen ve tarih boyunca tatbik mevzuu olabilmış yegâne üç mezhebi teşkil eden rejimler karşısındaki mevkiini tayin

ederken, ilk metod inceliği şu noktada toplanır: İslâmiyetin bunlardan hiçbirine tâbi olması ve hiçbirine kendi ismini ilâve etmesi mümkün değil; ancak bunlardan herbirinin öbüründe kaybetmek istemediği hak ve hakikatle beraber hepsinin birden hesabını tekeffül edici küllî mizanın tahkik ve tefahhusu, ancak İslâmiyet içinde kabildir.

· Demek ki, İslâm inkılâbı, tam saffet ve asliyetiyle İslâm temeline dayanarak, hesabını dünya ve insanlık çapında vermek üzere, kendisini, bütün yanlışları doğrultucu bütün bozukluktan düzeltici; ve bu arada meydana çıkacak her meseleyi kaybedilen hakikati bakımından cevaplandırıcı ve kimsenin hakkını .kimsede bırakmıyacağı mikyasta küllî bir vâhid olarak mütalâa edilmek mevkiindedir. O, bunlardan hiçbiri değil, her şey kaybettiği hakikatiyle onda...

· Onun içindir ki, ya İslâmiyeti, ya bu mezhepleri, yahut ve en doğrusu, hem İslâmiyeti ve hem bu mezhepleri tanımayan bazı echel ve züppe tefsircilerin dillerine pelesenk ettikleri şekilde, İslâm demokrasi ve liberalizması, İslâm fasizması ve hattâ İslâm sosyalizma ve komü-nizması tarzındaki beyanlar, hakikat çilesi çekenlerce dünyanın en sefil, bîçare ve hakikate zıt ifadeleridir, İslâmiyet. Kendisini bunlardan birine benzetmekten ve bunlardan birini öncü olarak kabul etmekten tamamiyle münezzeh; aksine, bunlardan herbirinin, teker teker malik oldukları kısmî hak ve küllî haksızlık içinde, parça parça bulup da bütünleştiremedikleri yekpare ve toplayıcı hakikat merkezine, yani kendisine davet etmekle mükelleftir.

· Bu mezheplerden herbiri, ancak öbürüne karşı hâk ve kuvvetine rağmen âzami haddine çıkarılmış bir bâtil içinde harcayıp tükettiği hakikatin İslâmiyette olduğunu görecektir; ve orada, her mezhebin, bu ölçüyle, birleştiğini, toplandığını ve yalnız İslâmiyetten ibaret kaldığını tesbit edecektir.

· Liberalizma ve kapitalizmanın insanî mülkiyet mefkuresi, aslî hakikat bakımından İslâmın fert hakları kadrosunda kemâle ulaşırken, bu mülkiyetlerin deh-hâmeleşmesi, ur haline gelmesi ve bütün vücudu sömürmesi neticesinde bir aksülâmel olarak doğan sosyalizma ve komünizmanın umumî tesviye ve adalet dâvası da, İslâmda, zekâtın emir ve faizin yasak oluşuyla hakkını ve tam mânia tedbirini elde eder; ve yine demokrasiye nizamının istinâ haline getirdiği ye bizzat gayeleştirdiği başı boş hürriyete karşılık türeyen faşizmanın müdahaleci ruhu. İslâmda, ancak hak sahiplerine verilen hürriyet ve bütün hürriyetleri hak kutbunda İstihlâk eden merkezî hakikat ölçüsüyle gayesine varır.

· Böylece, her üç mezhebin öbürüne karşı elinde tuttuğu müthiş (koz) ve kendi «doğru» sunu bulamadan öbürünün nezdinde ispat ettiği müthiş yanlış, her «parça doğru» nün «bütün doğru» olabilmesi için gereken yekparelik istinadiyle, İslâm çerçevesinde mahsubuna kavuşur; ve böylece, istâmî mihrakta erimiş, öz hakikatini bulmuş ve önu kabul etmiş olarak, bugün dünyayı idare eden üç veya iki mezhep de, bütün ismini ve cismini ona feda ettikten sonra İslâmiyette müşterek (sentez) ahengine erişir.

· İslâm inkılabının bugünkü içtimaî mezhepler karşısında vazifesi, liberal ve kapitaliste «gel de, fertteki mülkiyet ve hürriyet hakkının maddî ve mânevî tam hakikat ve kefaletini İslâmiyette gör!», sosyalist ve komüniste «gel de, fert hakkına ve her fertte değişik keyfiyet payına el sürmeden iş gören içtimaî ve iktisadî tesviye ve teavün âmilini ve sermaye tahakkümüne karşı zabıta faktörünü İslâmiyette bul!»; faşist ve naziye «gel de, şahsî hürriyetleri nefsanî müdahalelerle incitmeden bütün şahısları ister gönüllerinden ve ister cisimlerinden kavrayıcı hak ve hakikatin nizam ve saltanatını İslâmiyette seyret!» demekten

ve İslâmiyet!, topyekûn zaman ve mekân bo yunca her şeyi, her hamleyi, oluşu ve her hakikati kuşatıcı ve toplayıcı bilmek ve bildirmekten ibarettir.

SİYASET

· İslâm inkılâbında siyaset, içeriye doğru, her çizgisi ve noktası tamam bir ideolocya manzumesine dayalı bütün bir tekevvin işinin manivela dehâsıdır. Bu yüzden o, teker teker kendi aslî hamle ve hareket şubeleri içinde ifade edebilir; toplu ve merkezi olarak belirtilemez.

· İslâm inkılâbında toplu ve merkezî siyaset, ancak «haricî politika» ifadesiyle, dışarıya doğru olanıdır. Gerçekten, İslâm, dışarıya doğru tek bir vâhid belirtici, tam mânasiyle sabit ve çerçevesiz bir siyaseti vardır.

· İslâm İnkılâbının iç siyasetini mutlaka toplu ve merkezî teşhise kavuşturmak lazımsa, ona, birinin tasfiyesi ve öbürünün ihyası bakımından, biri düşman ve öbürü dost, iki kutup gösterilebilir. Bunlardan düşman kutup iki şubelidir: 1 — İslama iman dairesinin dışından musallat, tam 100 senelik, dinsizler köksüzler, şahsiyetsiz mukallitler nesli ve bütün yardımcıları.. Bunların fâal yardımcıları, manevî sömürge ustası Garplılar, Yahudiler, Masonlar, dönmeler, melezler ve kozmopolitler... 2 — İslama, iman dairesinin içinden .musallat, tam 400 senelik, aşksızlar. vecdsizler, kuru ezberciler, nefsanî tefsirciler, insan ve dünya murakabesinden uzak nasipsizler, dinin zahirî bâtinî ruhuna yabancı ham ve kaba softalar nesli ve bütün yardımcıları... Bunların yardımcıları ise bugün faaliyetini kaybetmiş, fakat ananevî bir insiyakla her ân türeyip üreyebilecek soydan umumî cahiller...

· İslâm inkılâbının iç siyasette en büyük dostluk kutbu da, dine topyekûn ruhunu ve aklını teslim ederek onu nihaî saffet ye asliyetiyle temsil etmek üzere yetiştirilecek yepyeni nesiller... Bunlar «nâr-ı beyzâ»dan daha yakıcı, en ince havalan kaydeden barometre plâkalarından daha hassas, dünya çapında, tarih ve fikir çilesine sahip, aklın ve ilimlerin son humma noktasına yapışık, solmıyacak renk ve geçmiyecek ânın kara sevdalılan... Bunlara. İslâmın saffet ve hakikat devirlerinden başka maziye doğru hiçbir örnek gösterilmeyecek; her şey bunlar vasıtasıyla, mazideki tek hareket noktasından dosdoğru istikbale havale edilecektir, İslâm inkılâbını iç siyaset ölçüsü bakımından iyice kavramak lâzımdır ki, gözün göremiyeceği ve hayalin alamıyacağı kadar ve ezelle ebede doğru her ân yeni bir dâva ve hamle temsil edecek olan bu rüya nesli, cihanın en büyük «doğru» sunu tam dört asırdır yanlıştan yanlışa sürüklemiş, nihayet bir ve en nihayet yarım asırdan beri de bu «doğru» ya «yanlış» ismini takmış olan seleflerini hiçbir mevzuda örnekleştirme ve kopya etmek mevkiinde olmayacaktır. Gelin de siz bu nesil idealini güdenlere mürteci deyin! Asıl onun gözünde en koyu-bugünden başlayarak, gittikçe hafifleye hafifleye dört asır gerisine doğru devam eden tabakalardır ki, mürteci tâ kendileri olacaktır! Zira bu tabakaların ilticaları, günden itibaren gittikçe hafifleye hafifleye 400 senelik maziye doğru, baştan başa, en kör ve aşağı «emmâre» haliyle kaba nefse rücuun ve o yüzden din dışına çıkışın hikâyesi olarak izah edilecektir. İşte İslâm inkılâbının iç siyasette hedef tuttuğu başlıca gaye, bu ebedî yeni daimî taze nesillerin maya tutması etrafındaki iş dehâsıdır.

· İslâm inkılâbının, tam mânasiyle toplu ve merkezî politikasına gelince, bu. incelerin incesi ve nazıkların naziğziği bir sanat işidir. Bütün dâva, Garplının ruhî butlanından hariç ve iyi taraflarını lif lif ayıklayıp onu «hikmet ve hakikat mü'minin kaybolmuş malıdır, nerede bulsa alır!» fermanı ile ve gerçek bir bünye aşısıyla Doğuya zam ve bundan yepyeni bir terkip çıkarmak.. Bu terkinin yıllar boyunca sınır içi, gizli ve acık, tezgâhını kurup işletmek.. Büyük

Doğu mefkuresinden damlayan bu mayayı, şimşeklerini yedi bucak ve dört iklime saçmaya başlayacağı âna kadar bir vatan sırrı olarak muhafaza etmek ve devre devre bütün - mahremelerin hududuna riayet et yi bilmek... Yoksa Batı dünyası böyle bir oluşa im bırakmaz. Batıyı aldatıcı, incelerin incesi bir siyaset.

· Bütün bu ölçülerin kıvama erişinden sonra, tün Doğuya şâmil bir sirayet plânından, mütefessih mütereddî Garba, en yeni ruh ve kültür savaşçısı olar yönelmek.. Topyekûn Doğunun, maddî ve mânevi Garp emperyalizmasına karşı kurtuluş ve ihtilâlini, anbean beslemek ve günü gününe geliştirmek... Bunun için. dünyasını bütün tezattan ve buhranları içinde devam ettirici şartlara, muazzam bir casus ve sahte müttefik dehasıyla yardımcı olmak... Nihayet ve kısaca, rahimdeki çocuğu, doğuracağı andan pehlivan yetiştireceği ve mazlûm mânasiyle makhur maddesinin intikamını alacağı güne kadar yamyamların çadırında idare, ikâme ve idâme edebilmek... Bu iş!!! Her ân değişik her ân zıt istikametlerde yol almaya mecbur, korkunç mikyasta girift ve d« keyfiyetle bu dâva. sırf politika dehâsı bakımından, cihanın en sanatlı cehdine ve en dakik plânına muhtaçtır. Belki 50 , belki 100, belki 300 senelik bu plânın, ana ölçüsü de prensip bakımından bu kadar...

· İslâm inkılâbında siyaset, her çizgisi ve noktası tamam bir ideolocya manzumesinin, kendisini madde âlemine nakşetmekteki alet ve usul dehâsına bağlı bir şubedir ki, o ruhun aşk ve feyz ile ışıldadığı müddetçe daima ana kaynağını, bütün kıymet hükümlerini ve her türlü direktifini hazır bulacaktır.

· İslâm inkılâbında siyaset, içeriye doğru, sadece olmak, dışarıya doğru da bu oluşu tamimleştirmek gayesinin gerektireceği umumî tedbir dehâsı olarak ifade edilmeli; ve bu temel hareket noktasına göre programlaşmak, topyekûn usul prensibini belirtmelidir.

ASYACILIK

· İslâm inkılâbının günlük politika üstünde, iç oluşu dışarıya doğru örnekleştirici. bütünleştirici ve kadrolaştırıcı büyük siyasî, millî, ruhî dâvası Asyacılıktır.

· İşte bu en hassas nokta üzerinde. Büyük Doğu mefkuresinin, Büyük Şark, yani Büyük Asyayı kucaklayan mâna şubesinden pırılıtlar toplanmakta; ve isim delâletimizin temel direklerinden biri, tepesinde en aydınlık bir vuzuh feneriyle meydana çıkmaktadır. Evet; Büyük Doğu mefkuresinde, esas bakımından bütün bir ruh muhtevasına istinad eden Büyük Doğu isminin mekân ve saha delâleti, sadece Büyük Asyadır. Geriye kalan dünya, zıt ve düşman saha...

· Büyük Asyaya. esasta bizzat Büyük Asya bulunmak üzere Afrika dâhildir. Avustralya, zıt ve düşman sahaya tâbi, dâva yönünden küçük, şahsiyetsiz ve uydurma bir sahadır; geriye kalan Avrupa ve Amerika ise, zıt ve düşman sahanın tâ kendisidir.

· Aslında koskoca insanlığa şâmil dâvamızın, belli başlı bir mekân ve saha hükmiyle Asya üzerinde kümelenmesi ve bir bölüm zoruna düşmesi şu yüzdendir kî, bütün beşeriyet vak'ası, zâhirde, Asya mekânında tecellî eden ruhla Avrupa mekânında zuhura gelen ruhun çarpışmasından ve dünyayı iki vazih bölüme ayırmasından ibarettir.

· Ve işte bu bölüm, dâvaya teşmil plânının ifadesi değıldüşmanı tesbit zaruretinin, kendi kendimizi kadrolaştırmak ve tek vâhid halinde bütünleşip manada ve maddede hesaplaşmak için bize yüklediği bir tefrik icabıdır. Yoksa dâva. kâinat çapındadır; ve bu davayı, mazideki

tantanalı seyrinden, Garbın (Rönesans) hamlesinden ve bilhassa müspet bilgi aletlerinin hakimiyet devrinden sonra mağlûp gösteren biricik müessirde yalnız Avrupadır. Demek ki, tefrik mecburiyeti, zıt ve düşman saha tarafından çekilmiş, Çin Şeddi yerine bir Frenk seddinden doğuyor. Asyayı Avrupa'ya karşı bütünleştiren ve bir encam birliği içinde kadrolaştıran, dolayısıyla yine Avrupa oluyor.

· Bütün ruh çilelerinin doğuşuyla beraber, topluluklarının ve eserinin doğuşunu temsil eden Şark , manada ve maddede ufukları kervansaraylarla donatır insanoğlunun biricik haysiyet ve hikmeti olan din ihtiyacını, hak ve bâtil her şubesiyle örnekleştirirken. Garp, tepeden inme Eski Yunan harikasından ve onun peşi sıra Roma nizamından sonra, yabanî domuzlar gibi ağaç köklerini kemirerek yaşıyor; ve Şarka kâinat çapında aslî rengini bahşedici İslâmiyet'in milyon kere milyon kandili avizesine çipil gözlerle bakıyordu. İşte bu Garp, yine Şark kaynaklı hak din olan İsa Peygamber yolunun nurunu kaybedip. artık o yol Allah tarafından kapatıldıktan ve yenisi ve daimîsi açıldıktan 8 asır sonra, Hıristiyanlık hassasiyetini, Yunan tefekkürüyeti ve Roma hayatıyeti içinde pişirme muamelesine girişmiş, bu muameleyi yine Medeniyetinin kütüphanesinden faydalanarak yapmış ve ancak bu sayede Eski Yunan izlerini bulabilmiş; ve neticede eşyayı semerelendirme ve aletleştirme dehâsına ererek, korkunç bir madde hâkimiyetiyle ortaya çıkmış, hakikatta İslamiyetin emri olan bu ulvî borcu ihmale giriftar Şarkın karşısına dikilmiş, ona karşı en büyük hınçla taarruza geçmiş ve onu birdenbire afallatıp bugünkü haline kadar getirmiştir.

· Şarkın bugünkü hali, sadece bir mamul eşya pazanndan ibaret bulunan ve nsanoğlunun imtiyazlar kâdrosunu temsil eden Garp nam ve hesabına ırgatlık etmeye. ağır rençberlik emeğini onun fikir hakkıyla değiştirerek Garp mahsullerini atmaya, böylece tek bir kement içindeki manda sürüsü gibi yaşamaya, bütün suçu kendi eski altın şahsiyetinden ve dininden bilmeğe, eğer canı çekerse Garbı taklit etmeye ve büsbütün maymunlaşmaya ve kendi özünü tahrip etmeye, nihayet Garp (Mandaren) lerinin besleyici ve gıda yetiştirici daimî esirler sahası halinde bu tefriki hep muhafaza etmeye mecbur tutulmasıdır.

· Başlıca metod halinde biricik gıda ve istismar pazarı olan Şarki asla gerçekten uyandırmamak, üstelik kendisine özendirip büsbütün mazideki şanlı dâvasından uzaklaştırmak ve böylelikle Şarkın içinde bulacağı sahte kurtarıcılar vasıtasıyla onu ebediyen esaret plânında mihli tutmak emelini güden Garp, İslâmiyeti gerçekten temsil edici bir hamlenin, Garp marifetini Şark ruhiyle evlendirmesinden, Büyük Asya'ya böyle bir hârîka örnek hazırlamasından, sonra onu bu örnek etrafında teşkilâtlandırıp: Batıya yöneltmesinden ve bin bir madde hokkabazlığı içinde tam bir ruh iflâsına düşmüş Garbı birdenbire tasfiye etmesinden çok korkar.

· Garbın bu kâbusunu tamamiyle gerçektestirmekten ve (aksiyon) dünyasına çıkarmaktan başka bir şey olmıyan İslâm inkılâbının Asyacılık dâvasınca. Büyük Asva, yegâne beşerî kurtuluş müeyyidesi İslamiyetin manivelâsına en mükemmel istinat noktasıdır.

· Bu ölçülere göre, Garbın bütün aletler (bonmarşe) sini esrarengizlikten çıkarmış ve nefesine gerçekten mal etmiş bir ruhla Avrupalının karşısına Asyalı olarak dikilmek, beklediğimiz yepyeni fert ve cemiyet hesabına ne büyük bir şeref ifadesidir!

· Bu yüzdendir ki, İslâm inkılâbının Asyacılık davası, müsbet Garbı, olduğu gibi Garplının elinden almak ona malik bulunmadığı ruhu ilâve etmek ve birdenbire bütün Asya'ya teşmil edip sun'î ve zalim cihan (Mandaren) lerinin karşısına, hem keyfiyet ve hem kemiyette en

galip kadrosiyle çıkartmak gayesinin mekân ideali olarak en aziz meselelerimizden biri ve belki başlıcası oluyor.

· Şu var ki, bugün komünizmanın milyarlık Çin'i içinden ve dışından kuşatmış bulunması, bizim Asyadan beklediğimizi komünizmaya nasip olmuş gibi göstermekteyse de, içyüzlere inenlerce bu görünüş günübürlük bir baskı eseri olmaktan ileriye geçemez; ve asıl İslâmî fikriyatın, bir gün muazzam sarı ırk sahası üzerinde temelleşmesi ihtimalidir ki, dâvayı yarı yarıya halledebilir. Asrımızın şartlarına göre bu ihtimal muhale benzese de Asyacılık dâvasında istikâmet daima budur ve rüyamız daima bu olmalıdır.

İKTİSADÎ NİZAM

· İslâm inkılâbında iktisadî nizam, bugün insanlığın başlıca ızdırabını teşkil eden ferdî mülkiyet ve serbest kazanç hakkıyla (kapitalizma). içtimaî tevaün ve İştirakî zarureti (Sosyalizma) arasındaki bütünn tezatları batırıcı İlâhî bir ahenk ifadesidir, öyle bir ahenk ifadesi ki, bu, kendi başlarına ayrı ayrı bâtil sistemlerden herbirinin kendi başlarına erişemeyeceği gaye ve hakikati, onlardan hiçbirine vücut ve istiklâl vermeksizin sağlayacaktır.

· Cemiyete rağmen tek tek kabarmaya mezûn fert hakkıyla, tek tek ferde rağmen botun fertlere pay vermeye mecbur cemiyet hakkı arasındaki iki zıt kutbu, bir hamlede telif edici ilâhî ahenk... Bu ahengin İlk kutbunda, ticaretin helâl ve ferdî mülkiyet ve kazancın hak olması; ikinci kutbunda da faizin haram ve zekâtın farz olması vardır.

· İşte bu azîm dâva, ismine medenî dünya dedikleri Batı âleminin biricik çözümler ukdesidir; ve 2500 yıllık uyanık beşeriyet tarihinin bu son ukdesini, bütün başka ukdeleriyle beraber çözecek olan, sadece İslâmlıktır. Bu noktada da, İslâmlığın selâmet ve teslimiyete bağlı mefhum inceliği içinden geçen muazzam ve nur döşeli kurtuluş caddesi görünmekte..

· Zekâta; Allah rızası yolunda maldan pislik kısmını süzmek ve bu suretle mâlın da ibadetini yerine getirmek ölçüsüyle bakan İslâmlık, fert hakkı içinde gizlice biriken cemiyets hakkının da aklî ve ruhî nüktesine ait ne enfes bîr işaret vermektedir. Yalnız Allahın rızasında, emrin tatbikatında ve ibadet borcunda toplanan gaye, asliyle yerine geldikten sonra, dolayısıyla ve neticesiyle de bütün bir cemiyet ve dünyayı kefâlet altına almaktadır. Ve işte İslâmlığın emir ve yasaklarına bağlı sınırlar, baştan aşağı böyledir!

· Bir taraftan; ferdin, İslâmî bir yasak belirtmeyen sahalarda, yasaaksız metodlarla dilediği gibi çalışıp dilediği gibi kazanmak ve böylece hudutsuz mikyasta ferdî oluş ve davranış (liberalizmanjn aradığı hakkim yerine getirmekte serbest olması.. Öbür taraftan, zekât sınırına ayak basmış mal ve sermayenin her yıl kırkta biriyle süzülerek, Şeriatın kabul ettiği gibi, İslâmî devlet hazinesini doldurması (Sosyalizmanın aradığı) ve oradan muhtaçlara, müstehaklara ve cemiyet hayırına dağılması... Ve aynı mal ve sermayenin, şeytanî faiz metoduyla, uyuduğu koltukta göbek salıveren silindir şapkalı patronlar gibi, habis yağ ve semene karşı hisarlanması... İşte bu iki kutup şartın (tez) ve (anti-tez), sağlı ve sollu iki kanad halinde bünyesinde halkalanacağı cemiyetlerdir ki muvazaneyi kurtarmış; ve dâvaya aslî ve gaî kutbiyle de bağlanınca ebediyen kurtulmuş olacaktır.

· İsteddiği kadar yemekte serbest olan adama , yediği nesbette vazife ve yol yürümek mükellefiyeti verilince hak cephelelerinden hiçbiri müteessir olmadan, fayda, âzami haddine yükseltilmiş olur. Bugünkü Garp dünyası ise açadamlar ve hakkı ödenmemiş iktidarlar arasında istediği kadar yiyen, yiyemediğini döken ve koltuğunda leş gibi uyuyup kendisini

parazitlere yelpazeleyen, her manâyı parayla kiralayan ve hiçbir emek sarfetmeyen patronların (kapitalizma) cemiyetiyle , sadece, bütün yağları devlet fiçalarına bastırılmış ve ruhları kör barsak gibi çıkarılmış kimya gürbüzü (homongolos)lara yol yürüten inkar yobazlarının (komünizma) topluluğundan mürekkeptir; ve ortalıkta ses adına bunların şamatasından, hareket adına bunların tepintisinden başka bir şey yoktur.

· Zekatın yalnız iktisadi neticeleri (ekonomik) kıymet (faktör)ü üzerinde ince ve derin tetkikler yapan bazı Garp mütefekkirleri, Garbın ana hastalığı sermaye (hipertrofi-dehhâmeleşmesi) hastalığın ve ne bulursa hortumiyle sömürücü mülkiyet canavarlaşmasının, bu kıstas içindehemen hemen imkânsızlık belirttiğini; ve sermaye yükseldikçe devrilmeye ve cemiyet kasasına yuvarlamaya mecbur zirve kısımların tekrar yerine gelmesi ve evvelki hadleri aşabilmesi için, gittikçe ve muzaaf çoğalma kanuniyle artırıcı bir gayret ve kudret yükselişine ihtiyaç bulunduğunu tesbit etmişlerdir. Ne hazin!.. Onlar bunu tatbik edemezler; zira tatbik edebilmeleri için sade ve mücerret zekata değil, Allaha ve onun Üstün Resulüne inanmaları lâzımdır.

· Bugün (modern) iktisat ilmi zaviyesinden, zekâtın, parayı yerinde saymaya veya sandıkta pineklemeye bırakmayı, sermayeyi boyuna harekete davet, yoksa tükenmeye mahkûm edişi, kabardıkça, budayışı, cemiyete dağıtışı ve ulaşmasına engel oluşu, devlet kasasından fert ihtiyaçlarına kadar dağıtım işinde tercih kademeleri belirtişi ve bütün bunlara rağmen sırf işletme ve işleme dehâsıyla kabaran sermaye ve servetleri de takdir edişi ve daha nice oluşu ve olduruşu, 19 ve 20 nci asırlar hastalığının, hem (kapitalist, hem de (anti kapitalist) cenahlardan biricik ilacı kabul etmek gerekir.

· Zekattan sonra, İslâmiyette para telâkkisi, cömertlik âhlakı, bitişiğinde aç ve muhtaç varken yemeğe oturmamak emri ve mütemadi yardım mükellefiyeti nazara alınacak olursa, (sosyal adelet) tekerlemecilerine verilecek cevap kendi kendine ortaya çıkar.

· Büyük Doğu mefkûresinde «Sermaye ve mülkiyette tedbircilik» ölçüsünü bütün iç yüzü ve hakikatiyle aydınlatan İslâm İnkılâbının iktisadî nizam maddesi, bütün bir devlet (kriter) leri manzumesidir.

İÇTİMAÎ FAALİYET

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, işsiz, daha yerinde bir tabirle içtimaî faaliyetsiz tek ferd yoktur.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, içtimaî faaliyet mefhumu, ferdin kendi nefis hayriyle, iç içe ve daima cemiyet hayrına zıt olarak görmeye memur olduğu iştir. Cemiyet bilânçosunda (1) vâhidlik bir (pasif) kıymet teşkil ederken, öbür taraftan (1) den fazla bir (aktif) değer belirtmekle mükellef olan fert, daima, cemiyete kaç mal olduğunu, cemiyete kazandırdığından ne tarh edebileceğini ve eldemüsbat nakiye kalıp kalmadığını vicdanına saracaktır. Böyle yapamıyan ferde, huzur yoktur; ve devlet reisinden çobana kadar ölçü budur.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, muvakkat veya daimî olarak, içtimaî faaliyet çerçevesi ve bu şuurun kaygısı dışında kalabilecek yalnız üç sınıf insan vardır: Küçük çocuklar, geçkin ihtiyarlar ve ağır hastalar.. Küçük çocuğu ileride atılacağı faaliyetin biriktirme çağında geçkin ihtiyarı da biriktirilmiş ve kaldırılmış faaliyet harmanlarının istirahat çardağı altında kabul eder (ki gerçek bir Müslüman için mezara girmeden istirahat yoktur) ve bu bakımdan bu mesut ve kıymetli örneklerin sadece seyrinde bile (sosyal) bir fayda bulursak, gerçekten

içtimaî faaliyet çerçevesi dışında kalabilecek tek özürlü sınıf, sadece ıskartalar, yani devâsız hasta ve ailelerden başkası olamaz.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde, her işe ve her ruha hâkim olacak içtimaî faaliyet şuuru beş yaşındaki çocuğu bile başka çocuklar ve binbir küçük fayda üzerinde vazifeli kılarken, seksen yaşındaki ihtiyarı da muhteşem ve müsterih bir murakabe ve teşvik edicilik vazifesine memur eder; ve köre , sağıra, topala, kalb hastasına, kanserliye vesaireye kadar asgari faaliyet neyelerini teker teker gösterir. Düşünün; topyekûn bu faaliyet çerçevesinin dışında kalıcı ıskarta sınıfa geçmenin şartları ne kadar ağır olmak ve bu ağırlık fert hesabına ne ümitsiz bir mâna ifade etmek lâzımdır!

· Aile himayesi ve kazanılıp istif edilmiş kıymetleri rahat yemek hakkı bile, ferde, göstermeye elverişli olduğu içtimaî faaliyet mavzuunda esirgeyicilik selâhiyeti vermeyecek; milyonluk bir telefon santrali gibi, devlet, her fişinin nakiliyet ve faaliyeti üzerinde herân ve belli başlı sınırlar içinde murakıp bulunacaktır.

· İslâm İnkılâbının cemiyetinde fert için iş bulamamak ve nefsiyle cemiyete faydalı olmamak diye korkunç ve asrî bir «adem-i iktidar»a yer yoktur. Bu azim dâva ile muvazzaf olan devlettir; ve devlet bu bakımdan nüfusu sayısında iş dosyasına sahip, kocaman bir «müstahdemin idarehanesi» dir.

· İslâm inkılâbının cemiyetinde devlet, o nisbette sahası açmakla mükellef, ö muazzam ve muntazam teşkilâtın ismidir ki, başlıca vazifesi, mevcut işe işçi bulmak değil, evvelâ mevcut olması gereken işi bulmak ve ona işçi devşirmektir. Mesafeleri açmak iktidarı başta gelince, kalabalık ve üstüste yığılmak diye bir tehlikeye vücut imkânı olmadığı kendi kendisine anlaşılır ve Yirminci Asır cemiyetleriyle devletlerinin acz ve «adem-iktidar» kaynağı belirir.

· İşte insan gücünü değerlendiremez hale gelen ve nüfusunun büyük bir kısmını ham beygir kuvveti olarak yâdellere gönderen Türkiye'nin hali!... Avrupa ve şurada buradaki işçilerimizin hikâye ve mânası bundan ibarettir.

· İslâm inkılâbının cemiyetinde devletin bu rolü, bir taraftan şahsî teşebbüs ve kendi kendisine ötüş melekesini besler ve işletirken, öbür taraftan da bu melekenin dağınık olarak merkezîleştirilemeyeceği kıymet ve kudret tasarrufunu içtimaî iradeye bağlayarak tekleştirnek hikmetini güder. Binaenaleyh devlet, iş ve içtimaî faaliyeti görmek, ya göstermekle mükellef olacak; daha doğrusu gösterdikten sonra yerine geldiğine görece, göremediği yerde de mutlaka gösterecektir. Netice, daima gösterecek ve görece, görece ve gösterecek...

· Dâva bu kadar mücerret ve haysiyetli, küllî ve esasî çapta ele alınınca, artık İslâm inkılâbının cemiyetinde, doğrudan doğruya cemiyet zararına faaliyetler şöyle dursun. dilencilik, miskinlik, goygoyculuk, fodlacılık, istirmarcılık, caban ortalık, mirasyedicilik, beyzadelik, ağalık, tembel patronluk vesaire gibi her türlü parazitliğe ne nisbette hayat hakkı bulunduğunu tahmin çok kolaylaşır; ve mefkurenin kâinat çapındaki buutları bu noktadan da açıkça görülür.

TEŞKİLÂT VE İDARE

· Fikir temellerini kurduğumuz ve oluş hedeflerini plânlaştırdığımız İslâm inkılâbı, başlı başına ve müstâkil (ideal) kıymetinde, bütün bir teşkilât ve devlet şekli gayesine sahiptir. Bu gayenin ismi. Başyücelik devleti teşkilâtıdır. Tafsilâtı ileride...

· Büyük Doğu'nun ilk devresinde tafsilâtli bir seriyle inceden inceye çerçevelediğimiz bu devlet şekli Yunandan bugüne kadar gelen örnekler arasında misilsiz bir ilerilik ve yenilik temsil ettiği gibi, tarih boyunca gelmiş, ya ferdî, ya içtimaî, yahut da zümrevî irade hakimiyetine bağlı şekillerden teker teker herbirinin mahzurlarını bertaraf ettiği kadar, teker teker herbirinin ;faziletlerini toplayıcı son ye üstün buluştur. Öyle bir buluş ki İslamın «Şûra» ölçüsüne de sınırsız bağlı..

· Tarih boyunca gelmiş devlet şekillerini ferdî,içtimaî veya zümrevî irade hâkimiyeti diye ifadelendiğimiz, mutlâkiyet, cumhuriyet veya tek parti diktatoryası olarak üç ana, grupta toplayabiliriz, işte bizim Başyücelik mefkuremiz, bu şekillerin birbirine nişbetle fayda ve; mahzurlarına karşı, faydaların herbirinden süzülüp, mahzurların herbirinde bırakıldığı, bir tamamlık ifadesidir.

· Yirminci Asın ikinci yansından sonraki devlet teşkilât (ideal) i, belki bütün insanlık kadrosunda, bizim Başyücelik mefkuremizden ders ve gıda almaya mahkûmdur. Hasta liberalizma, bâtil komünizma ve faşizma tecrübelerinden sonra istikbâlin gayesi, tün yer yüzünde, İslâm İnkılâbının bu şubelerini benimsemek zorundadır.

· Teşkilât cephesi. (Büyük-Doğu) nün ilk devresinde gergef gibi nakışlandırılmış olan bu dâvanın fikir özü, bir topluluğu, o topluluk içindeki en üstün ruh ve idrak kahramanlarının emir ve iradesine teslim etmekten ibarettir. Açıkçası, her sahadaki idrak soylularının, bir hastahane de ilmî doktorluk hâkimiyeti gibi mutlak hegemonyasını kurmak...

· Bu muazzam dâva yolunda en kısa ölçü şudur ki, halkı, kendi nefsinin aşan hakikî hâkimiyet plânına çıkarmak için onu hakka esir etmekten ve başıboş kalabalıkları başı bağlı münevverler iradesine tâbi ve mahkûm kılmaktan başka yol yoktur. Hakikatte tam ve mefkûrevî hürriyet ve hâkimiyet demek olan bu zahiri esaret ve mahkumiyetten gayri her şekil, halkın maddesine ve kemmiyetine hürriyet verip, onun mânasını ve keyfiyetini mahrum bırakıcı günöbirlik teselli dolaplarından başka bir şey değildir. Ve artık Yirminci Asır, bütün bu dolapların hazin tecrübelerini yaşamış, herbirinin buhranı içinde yanıp yakılmış ve hiçbirinde muradına erememiş olmak vaziyetindedir.

· (İdeal) sizlikten patça parça kopmaya ve yanima-ya başıayah dünya cerriiyetlerine, (ideal üstü mutlak fde-al) ile beraber, bağlı olacağı içtimaî nizam (ideal) ihi de bizzat bu davanın vâdettiğine inanıyoruz.

· Doktorların ilme esir oluşu ve keyfî hiçbir temayül sahibi olmayışı gibi, bütün fazilet ve haysiyeti sadece hak ve hakikat bağılılığından ibaret olacak olan gerçek münevverler hegemonyasının müessise ismi, bizde«Yüceler Kurultayı» dır. Bu kurultayın reis kürsüsünün arkasında «Hâkimiyet Hakkındır!» cümlesi, yazılıdır; ve kanun onun kanunu, devlet onun devletidir. Devletin de, her bakımdan başı bağlı tek fert ve şahsiyet nezdinde mihraklaşmış remzleşmiş nihaî ve merkezî makam ifadesi. Baş yüceliktir.

DEVLET

· Bütün zıtlarından ve sahte benzerlerinden ayırarak. şeriat, tasavvuf ve onlara tâbi akıl anlayışı ile derin ve gerçek mü'mine bağıladığımız İslâm inkılâbı içinde devlet ve hükümet şekli, serbest ve ileri akıla bırakılmış, bütün bir icat ve ibda mevzuudur. Bu dâvada serbest ve ileri akıl, ana ölçüye daima bağılı kalarak, insan cemiyetlerinin ve idare nizamlarının tarih

boyunca macerasını takip ederek, en doğru, en iyi ve en güzel şekli seçmekte veya bulmakta yüzdeyüz hürdür.

· İnsanlık, bütün salâhiyetleri, fert, halk ve zümre hâkimiyeti elinde toplayan üç idare nevi tanıyor; Saltanat, Cumhuriyet ve muhtelif içtimaî sistem plânlan etrafında kadrolaşmış zümre idareleri... (Monarşi), (Demokrasi), (Oligarşi)... Eski tarih birincisinin; yeni tarih, ikincisinin; en yeni tarih de. üçüncüsünün ve ayrı ayrı hepsinin saf veya birbiri içinde karışık örneklerine maliktir. En eski tarihte de, birincisine, ikincisine veya üçüncüsüne ircaı kabil nûmuneler yaşadığını biliyoruz.

· Kısacası şudur ki, bugüne kadar insanlık, kavim ve millet çerçevesi içinde nefsini İdare etmek için. nizam merkezîyetini bu üç şekilden bir başkasına temsil ettirecek bir rejim şekli bulabilmiş değildir.

· İnsanoğlunun, bu üç vâhidden birine ircaı ve bozan bu vah idlerin birbiri içinde ihtilâli mümkün devlet ve idare buluşu da gösteriyor ki, gaye, şekillerden ziyade o şekillerin bağlı olduğu ruhlardadır; ve her şey, inanılan ana fikir manzumesinin temel kadrosundan ibarettir.

· Devlet ve hükümet neveleri içinde şekil, hiç bir zaman aslî gaye olamaz. Olsa Olsa, ruhu aksettiren madde, keyfiyeti aksettiren kemmiyet ifadesi gibi, en lâyük ve uygun şekli belirtir ve sadece bu bakımdan birtakım efrad ve ağıyar unsurlarına malik olabilir.

· Aslî gayeye, o her neyse, merkezî nüfuz ve salâhiyeti, nefsinin ve keyfinin başıboş âleti sanmıyan bir saltanat idaresi bile hizmet edebileceği gibi, bir Cumhuriyet, yahut belli başlı bir ölçü ve sistem fikrine malik bir zümre hâkimiyeti, daha kolay ve daha tesirli hizmet edebilir.

· Öyleyse derin .ve. gerçek mü'min anlayışıyle İslâm inkılâbında devlet, hiçbir şekle bağlı olmıyan, sadece İslamiyetin ruh ve ana. ölçüler manzumesine zerre feda etmez bir intibakla uygun bulunan, mücerred ve umumî daima arayıcı ve yenileştirici bir kıstastır.

· Derin ve gerçek mü'min anlayışıyle İslâm inkılâbın, devlet, mevcut idare şekilleri içinde, halk idarelerine uzak ve halk menfaatine en yakın olanıdır. Zira gerçek halk idaresinden ve gerçek halk menfaatinden gaye hiçbir zaman hüküm ve ölçünün, başıboş kalabalıklar elin.kalması demek değildir.

· Derin ve gerçek mü'min anlayışıyle İslâm inkılâbında devlet. halk kitlelerini, hastasını ona sormadan tedavi eden doktor gibi. istikâmet verici müdahalesi; ve ferd, zümre ve sınıf üstü bir hak ve hakikat kutbundan jdaresiyle tecelli eder. Bu dâvanın ulvî tezahür mihrakı olan ve tarih boyunca bir eşi bulunmayan mefkûrevî şekli de, İdeolocya Örgümüzün başlarında gösterdiğimiz ve cumhuriyet seken ileri derecesi saydığımız «Yüceler Kurultayı» ve , «Başyücelik» idealidir. Bu ideal, ezel kadar eski ve ebed kadar yeni, sabit ve mutlak temel ölçüye bağlı olarak, insanoğlunun binlerce yıllık tecrübeleri arasında, her şeklin faydalarını toplamış ve zararlarını atmış merkezî hikmet ve hakikat buluşu ile, cihan çapında bir yenilik ve ilerilik hamlesidir.

· Müslümanlığı, Müslümanlığın .ezelî ye ebedî ruh füşhatini sezmeden, ölü klişeler ve posa bilgiler halinde temsil etmiş cansız nesillere göre anlıyan idrak bedbahtlarının bize bakıp mürteci ve padişahcı hükmünü vermeleri yepyeni ideal karşısında ne kadar sersemcedir; hep beraber kavrıyalım!

· Derin ve gerçek mü'min anlayışıyle İslâm inkılâbında devlet, Peygamberler Peygamberlerine mutlak tâbilik altında, hak ve hakikat temsilciliğinin kat'î metbuluğunu isteyen, metbuluğu büyüdükçe Hakka ve halka tâbiliği terâkki eden ve idare cihazını o cemiyetin her sahada en üstün yücelerine teslim eden, büyük, muhteşem ve yepyeni bir mefkurenin irade ve icra mihrakıdır.

SINIF

· Tarih boyunca her inkılâp bir sınıfa dayanmıştır. Fransız Büyük inkılâbı burjuvazya sınıfına; komünizma inkılâbı işçi sınıfına vesaire vesaire... Askerler, rahipler, derebeyleri gibi sınıflar, tarihte bellibaşlı rejimlerin, bellibaşlı zamanlar ve mekânlar içinde, dayanağı olmuştur.

· İnkılâp tarihleri, içtimaî sınıflardan birine istinat etmiyen inkılâpları, dolayısıyla devlet ve idare şekillerini, üzerinde tecelli edeceği maddeden mahrum bir ruh gibi mücerret ve havada muallâk farzeder. Sınıflar, tarih boyunca, fikirlerin ve dâvalarının manivelası olmuştur.

· Gerçekten, içtimaî sınıflar, zamanın tecelli aynası olan mekân gibi dâvaların müşahhas tezahür zeminleridir. Sınıfsız, ruh ve fikri kadrolaşırmanın, zaptetmenin imkânı yoktur.

· İslâm inkılâbında ise sınıf, insan topluluklarının şu veya bu menfaat, imtiyaz ve tasallut hırsına bağlı hizip teşekküllerine değil, bütün insanlığı kuşatan üstün insan vasıflarının merkezinde toplanacağı kitlelere dayanır. Öyleyse, İslâm inkılâbında sınıf, bellibaşlı farikaların kendisini cemiyet içinde sınırladığı zümreleri değil kitlelerin, bütün insanlık çapında mayasını tutturacak örnek şahsiyet kadrosunu murat eder. Bu kadronun da bellibaşlı bir sınıf ismi vardır: Gerçek ve üstün münevverler aristokrasyası...

· İslâm inkılâbında sınıf dâvası böylece, bir yandan sınıf mefhumunun dar ve hasis çerçevesi dışına çıkıp bütün beşeriyeti kucaklayıcı bir genişlik belirtirken; bir yandan da mücerret fikirlerin taallûksuz kalmaması ve mutlaka müşahhas hayat akışı içinde bir «yed-i emin»ler kadrosuna malik bulunması gibi, sınıf mefhumunun ilk zararlı cephesine karşılık, ikinci faydalı cephesinden semerelenmiş olur.

· İslâm inkılâbında sınıf, böylece varken yok, yokken var bir keyfiyettir. Dar ve hasis mânasiyle yok, ana oluşturma mihrak teşkil edici ve dâvayı müşahhas plânda temsil ve bütün insanlığa teşmil edici manasiyle var...

· İşte zamanın tecellisindeki mekân zarureti halinde, maddi dayanak noktası olmak haysiyetini kabul ettiğimiz bütün darlık ve hasisliğine sed çekici ölçüleri de kendi içinde mütalâa edip onu inhisarsız bir açıklığa ulaştırdığımız sınıf, İslâm inkılâbında, ismiyle ve cismiyie. Tekrarlayalım GERÇEK MÜNEVVERLER, ÇİLEKEŞ FİKİR SOYLULARI ASALET SINIFIDIR.

· Nasıl sosyalizma ve onun azmanı komünizma, gayet müşahhas örneklere dayanarak ortaya hakkı çalınan bir işçi ıstırapı çıkarmış ve bunu sistemleştirmişse, bizim dayandığımız ve bütün insanlık mikyasında hudutsuz ve şamil gördüğümüz zümre hakkı da, fikir çilesinden ve idrak ıstırabından doğar. Demek ki, bizim bu türlü münevverler sınıfından anladığımız bu asîl mefhumun orospulaştırılmış delaletiyte baştan başa mankafa ve hiçbir ise yaramaz zoraki ve ukalâ aydınlar kalabalığı değil, kargabüken zehrini almış gibi kıvranırcasına fikir çilesi ve idrak ıstırapı çekenler kadrosudur.

· (Karl Marks) «kapitalist nizamlarda, biriken sermaye ve edilen kâr, sâyi ödenmemiş işçilerin zapt ve gasbolunmuş haklarından yığılmadır!» diyor. Esası tamamen yanlış fakat sathı tamamen doğru olan bu düsturu, hak merkezine irca, ancak şöyle olabilir: «Başboş rejimlerde biriken yanlış ve edilen hatâ, sâyi istenmemiş münevverlerin yol açılmamış faaliyetlerinden dogmadır.»

· Bir İmam-ı Gazali ile keleş bir çoban arasındaki farkı daima aziz tutan ve tutacak olan ölçümüz, keleş çobanla uyuz keçinin de hakkını kendilerinden daha emniyetle tekeffül edecek nizamın nihaî hak ve adil tecellisi içinde fenaya ermiş ve nefslerini aşmış entellektüeller hâkimiyeti olduğunda asla tereddüt sahibi değildir.

· Bir İmam-ı Gazalî ile bir çobanı kemmiyet hesabıyla bir tutan bir rejim, onu ehramlara taş taşımaya mahkûm edici Firavunlar rejimi derecesinde bâtıldır. Yani ne fert sultanlığı, ne de başı boş hükümranlığı...

· Bütün bunlar yüzündendir ki «hâkimiyet halkın değil, hakkımdır!» düsturunu, herbiri hakta fâni olarak ruhlarına nakşetmiş idrak soylularını teşkilâtlandırma ve-sadece hak âdına nefis dışı imtiyazlandırma dâvası, İslâm inkılâbının istinat edeceği sınıfsız sınıfı, her sınıftan üstün insanlar sınıfını hedef tutacaktır.

GENÇLİK

· İslâm inkılâbının, ruhunu dökeceği kalıp gençliktir.

· İslâm inkılâbının ruh ve fikir muhtevası, kâinatı kavuracak bir hareket şiddetiyle, erimiş bir maden gibi bu kalıba dökülecek ve şahsî temsil kadrosu olarak, o ka-ıpta her şekline kavuşacaktır.

· Gençlik kalıbını, en ince girintileri ve çıkıntılılarıyla oymak ve dâvayı yüzde yüz gençlik işi haline getirmek, İslâm inkılâbının, ameliye sahasında başlıca çilesidir.

· Ne bugünkü murakabesiz. rehbersiz, gayesiz ve şahsen mesuliyetsiz gençlik; ne dünkü çürümüş ve kokmuş, şaşırılmış ve ihtilâca düşmüş nesiller; ne de evvelki günkü, aşksız ve vecdsiz, ruhsuz ve heyecansız, sadece kitapların ve mevzuların başlıklarına takılı ve kakılı softacıklar nesli., İslâm inkılâbını kadrolaştırmaya memur gençlik, Sahabiler ve onların gerçek bağlılarından başka kendisine hiçbir ruhî örnek kabul etmeyecek; ye bu ruhu, baştan başa yepyeni, fakat aslına uygun olarak, nefsinde ve dünyada maddeye nakşedecek.

· Allanın, güzel isimleri arasında «Ganî» adıyla tecellisinden harikulade bir hikmet ifadesi olarak, 4 asırdan beri yeryüzünde ve devletler, hükümetler, cemiyetler, topluluklar plânında, İslâmî temsil kadrosu bütün nurunu kaybetmiş bulunuyor. O gün bugün, sadece bazı şahıslar ve dar zümreler çerçevesinde ışık salan bu nurun, hem mânasını ve hem maddesini topluluk çapında bina etmek ehliyetine malik ortada hiçbir içtimaî örnek mevcut değildir. Bu örneği, müstakil olarak, işte İslâm inkılâbının erimiş bir maden gibi ruhuna dökeceği yeni gençlik kalıbı billûrlaştıracaktır.

· Bu gençlik, annesine, babasına, dedesine, ninesine ye geride bıraktığı mü'min nesillere, sadece ve kısaca ancak Müslüman (hakikatte Müslümanlığın ateş ve hamlesinden mahrum, klişe ve kelime Müslümanları) oldukları için saygı besleyecek; ve İslâmî temsil kadrosunun bugünkü duruma düşmesinden tarih boyunca bu ölü nesillerden hiçbirisini hiçbir hususta,

hiçbir tavır ve edasiyle, hiçbir renk ve çizgisiyle taklit etmeyecektir. Onlar, gerçek ve derin müslüman olamamışlardır.

· Başlıca dövizlerimizden biridir ki, umumiyet ifadesiyle (hususiyet ifadesiyle değil) bugünün bütün İslâm diyarlarındaki, hem mânaları ve hem maddeleri geçkin pörsük örnekler, bize, aksi-dâvamızı temsil edenlerden bel ki daha uzaktır, ve onlarda kendilerine benzemek, banı mından tasavvur edilebilecek hiçbir hayır kalmamıştır.

· Ancak İlâhî bir nefha halinde ve tepeden inme bir intikalle, yeni gençlik kalıbının içine, Kâinat Mefahirinin ve O'na eksiksiz ve fazlasız bağlanmış olanların ruhaniyet âleminde düşecek bir yıldırımdır ki, İslâm inkılâbının özlediği gençliği birdenbire alevler içinde belirtecek; ve artık her şeyi bu gençlik örnekleştirecek ve temelleştirecektir.

· 40 yıllık yırtınış ve didinişlerimizle, böyle bir gençliğe maya tutturabildiğimizi sanıyoruz.

· Bu gençlik, her ferdîyle mutlaka, sağındakini, solundakinî, önündekini ve arkasındakinî yakan «otomobil: zatiyle hareket halinde» bir teaddî, hamle ve hareket ateşi olacak; ve değdiği her şeyi, kendisine, ateşe döndürecektir.

· Bu gençlik ruhta en ileri ve maddede en güzel vücuda sahip ve bu gayenin en girift hesabına malik olacaktır.

· Safha safha bütün dünyanın tarih ve oluş çilesini çekmek, cihanı bütün kıtalarına şamil tarihî roller ve encamlar içinde murakabe etmek, nefesine ve millî tarihine edilen ihanetleri, gizli parmak izlerine kadar belirtmek, bütün putları devirip bütün gerçek âlemleri yerli yerine ve tam hakikatiyle oturtmak, bu gençliğin en asıl nefis muhasebesine bağlı ana fârikasıdır.

· Bu gençlik, basit ve ahmak bir evlilik - sonralık hesabıyla sadece keleş kemmiyet imtiyazını ve bu imtiyazın mankafa korkuluğunu değil, ezele doğru bitmez ve ebede doğru tükenmez «yeni» ve «doğru»nun keyfiyet muhafızlığını temsil edecektir.

· Bu gençlik, bütün muaşeret şekillerinden, maddî ve manevî bütün tavr ve edalarda, ahlâkta, edepte, ha yâda, hicapta, saffette, ölçülü heyecanda, hakikî vecd ve aşkta ve bütün bunlara rağmen en yırtıcı hamle ve hareketlerde semavî bir zuhur denecek kadar muhteşem ve Muazzam bir tecelliye, en harikulade renkler ve çizgilerle dekorluk edecektir.

· Pantolonun ütüsünden, serpuşunun biçimine kadar yepyeni, malûm örnekler içinde benzersiz ve tamamen aslî bir dünya görüşü, bir şahsiyet ve hakikat murakabesi getirecek olan öyle bir gençlik ki, onu, ne bütün merhaleleri ve sınıflarıyla küfür ve delâlet kutuplarının eski ve yeni vereseleri ne de Âlemlerin Nuru'ndan, Sahabelerinden ve gerçek bağlılarından başka hiçbir ata soyu tanıyamayacak; eski ve yeni Müslümanlar ona hayranlıkla bakıp sadece «ha, işte Müslümanlık buymuş!» diyeceklerdir.

· Evet; birdenbire açılan göklerin kapaklarından paraşütle atlamış, ayrı ve esîrî bir dünyanın insanları halinde topraklarımıza inecek bir gençlik!., İşte hayal ve rüya ufkunda, İslâm inkılâbının muhtaç olduğu gençliğe ana vasıflarıyla kısa bir bakış!

MİLLİYET

· İslâm inkılâbında milliyet görüşü, kendisini milliyetçiliklerin tersine zarf değil mazruf, kap değil muhteva, madde değil ruh, mekân değil zaman işi telâkki eder:

· İslâm inkılâbında milliyet görüşü. Türkü fırlak kemikler çekik gözler, dar alınlar ve kirpi saçlar kadrosunda, yani hor ve kaba madde plânında aramaz.

· İslâm inkılâbında milliyet görüşü, her şeyi ana; ruh vahidine bağladıktan sonra, o ruh vahidini en iyi aksettiren yahut en iyi aksettirmeye memur olan zarf, kalıp ve madde ölçüsü olarak da (dalma bu kayıt altında) kendi ırkını mecnuncasma sever.

· İşte Gaye - İnsan ve Ufuk - Peygamberin «Kişi kavmini sevdiği için suçlandırılmaz!» mealindeki muazzam Hadîsinde, dışarıdan ve ilk bakışta o kadar kolay sanılan namütenahi derin mânaya bir yol; ve hudut içinde hudutsuz milliyetçiliğe bir işaret!...

· İslâm inkılâbında milliyetçilik görüşü. Müslümanlıkta mahdut o sınırlı milliyetçiliktir ki, bu sınırın en küçük mikyasına kendisin hudutsuz ve başıboş bilen hiçbir milliyetçilik ulaşamaz, ve böyleleri bizimle uyuşamaz.

· Tıpkı Şeriate baş kesmekle, onun yasak etmediği sahalarda hudutsuz bir salâhiyet ve memuriyete kavuşan akıl gibi, İslâm inkılâbının milliyetçiliği de, topyekûn insanlık kadrosunda ruhun kaynağını Müslümanlık olarak kabul ettikten sonra, o ruhu taşımaya, renklendirmeye, mizaçlandırmaya karşı liyakat ifadesi bakımından bütün kavimler arası yarışmada üstünlük mefkuresinden ibarettir.

· Böylece İslâm inkılâbında milliyet mefkuresi, ırk, kavim ve soy ifadesiyle de Peygamberine lâyıf olma cehd ve müsabakasının eseridir ki, her türlü ırk ve kavim sınırını kuşatan ve aşan Müslümanlığı incitmek yerine şadedecek; ve ana ölçüye bir kere bağlandıktan sonra en iteri haklara kadar kazanıcı izinli milliyetçiliğin tâ kendisi atacaktır.

· İslâm inkılâbında, Şeriatle hudutlu akıl, hakikatte nasıl hudutsuz aklın tâ kendisiyse, yine onunla hudutlu milliyetçilik de hakikatte hudutsuz milliyetçiliğin tâ kendisidir.

· Hudut içinde hudutsuzluğa çıkmanın girift sırrından nasip almış olanlar, mücerret ve münhasır milliyetçilik alevine gaz ve fitil ahengi verecek ve onu Şeriat şişesinin içinde en ileri ışığa kavuşturacak sistemin de, derin ve gerçek mü'min anlayışıyla İslâm inkılâbına bağlı milliyetçilik görüşünden olduğuna inansın.

· Milliyetçiliğin, bu ölçü dışında bütün alevli tezahürleri, yalnız gövdeleri yakıp kül eden dar ve hasis bir nefsanîlik, ham ve yobaz bir putculuktan başka bir şey değildir.

· Allah ve Resulünü en çok sevdiği, yahut en çok seveceği, yahut da en çok sevmeye memur edeceği için Türkü sevmek, onun şahsî ve kavmî ruh hazinesini bu aşk zemininin üzerine serpiştirmek ve bütün zaman ve mekân boyunca bu ruhu. geliştirmek, kalıplaştırmak, billûrlaştırmak ve maddeye nakşetmekten ibaret olan üstün milliyetçilik, ruhî muhteva dışı ırk ve kavim sebebine değil. ruhî muhteva içi ırk ve kavim neticesine bağlı o mefkuredir ki, usul ve sistemini de her millete veren, böylece darlık ve hasislik çemberini kıran, dünya çapında bir yenilik belirten ve hudut içinde hudutsuzluğa ulaşan büyük oluşun en gerçek yapıcısıdır.

· İslâm İnkılâbında köy, dâvayı geniş madde, zengin kemmiyet ve müstahsil kitleye nakşetme hamlesinin en hassas ve nazik tezahür çerçevesidir.

· İslâm inkılâbında köy, kasabalara ve şehirlere doğru yontulan ve nihayet büyük (Metropolis) te en muğdil çizgilerine kavuşan cemiyet heykelinin maddî ve manevî iptidâî madde kaynağını belirtir; ve bu bakımdan birinci derecede bir kıymet ve ehemmiyet arzeder.

· Köylüye, şehrin en ileri ferdiyle eşit seviyeye yükselip onu fethedici yolları açık bırakan bir nizam örgüsü içinde, derin ve girift şehirlî, en silik unsuruna kadar köyü ve köylüyü fethetmiş ve ona dâva ehramının eteklerini-kurdurmuş /olarak/ köyün mânasını daima elinde tutacak ve koruyacaktır.

· İslâm inkılâbında köy dâvasının üç hedefi vardır: Binincisi, köylüyü okutmak ve terbiye etmek... Ruhunu ve kafasını İmar... ikincisi, köylüyü güzelleştirmek ve sağlamlaştırmak... Vücudunu ve nesillerini imar... Üçüncüsü, köylüyü zenginleştirmek ve refah içinde yaşatmak... İş unsurlarını ve kesesini imar... İşte köy ve köylü dâvası, ilk ana ölçülerden sonra, herbiri binlerce kola ayrılan bu üç imar hedefinde toplanabilir.

· Birinci imar hedefi: Bu hedef, malûm ve mahut ilk öğretim çekirdeğini, hattâ 10 haneli bir köye bile bir tanesi düşecek kadar geliştirmenin çok üstünde bir iş... Herbiri «Karagöz» veya «Hacivat» gazetesini sökebilecek, dünyanın yuvarlaklığını isbat edebilecek. Cumhuriyet tarifini tek klişe içinde ezberliyebilecek ve hepsi bir ağızdan «Soğol!» veya «Egemenlik ulusundur» diye bağırabilecek bir köylü kalabalığı, bellibaşlı bir ruh ve kafa mimarîsine sahip bir millet tarlasının başak başak emilmiş Ve hazmedilmiş olmak gereken iman ve ahlâk keyfiyetinden hiçbir oluş belirtmez ve sadece kemmiyet plânında vâki bir hamaratlık gayretinden ileriye geçemez.

· Birinci İmar hedefini yerine getirebilmek için, her köyde, cedlerimizin her köyün göbeğinden fıskırttıkları minarelerden tüten müdir fikir ve muallim dâva noktasına eş, birer talim ve telkin istasyonu kurmak lâzımdır, Gerçek ve şâmil mânasıyla, elbette ki, camilerden başka merkez tanımıyacak olan bu telkin istasyonları, cahil yobazların eline değil, yepyeni nesiller halinde üretilecek! atan genç ve aşk dolu terbiyecilerin eline teslim olunmak ihtiyacındadır.

· İkinci imar hedefi: Birinci imar hedefi yerine getirilemeden ikincisinin çaresi bulunsa da, Diyarbakır karpuzlarının birkaç misli büyüklüğe çıkarılması gibi, nebat içinde nebatî bir gelişmeden başka bir şey elde edilmiş olmayacağına göre, bu dâva, ancak birinci hedefe bağlı fennî zabıta müeyyideleri altında ve askerî bir disiplin içinde son haddine kadar getirilecek; ve köylü,, solucanları burnundan sarkan ruhî sefalet halinden kurtarılıp gayet titiz ve temiz bir madde asliyeti ifade edecek; bu iş de, her şubesiyle, yine deminki telkin ve terbiye istasyonlarının murakabesi altında yürütülecektir.

· Üçüncü imar hedefi: Daima ve mutlaka istinadını birinci hedefte bulacak olan bu saha da, ufak tefek siva tedbirleri dışında esaslı bir merkezî ve iktisadî plândan şubelenerek, köy köy teşkilâtını ve iş programını köyün öz vicdanına yerleştirmek işi de tâlim ve telkin istasyonlarının eline verilecektir.

· Bu istasyonların kimler tarafından idare edileceği biraz ilerde ele alınacak..

· Görülüyor ki, İslâm inkılâbında köy dâvası, her işde olduğu gibi, .her şeyden evvel bir ruh meselesidir; ve bu ruh bir kere mayalandırıldıktan sonra, onun kerpiçten kulübeleri ve sokağa akan üç köşeli helaları tasfiye edip güvercin kanadı renginde ve temizliğinde bir madde ve

mekân telâkkisine /yarması isten bile değildir. İkinci ve üçüncü hedeflerin dünya çapında malûm kaide ve yolları, yine birinci hedefin yerine oturtulması sayesinde köylünün öz vicdanına sindirilebilir. Başka türlü, köylüye zorla kasket giydirmekten farklı hiçbir şey olmaz; ve köylü, işte bu tarzca yaptığı işleri, giydiği kaskete benzetir. . .

· Bütün bunlar için; köylünün öz vicdanını, ruh kıvamını her ân kaşıkla karıştırarak talim, terbiye ve telkin istasyonlarının köy köy kurulabilmesi ve bu istasyonların ağa babalarından sıgırtmaçlara kadar yepyeni bir dünya görüşü, madde ve hayat estetiği getirebilmesi için, faraza 40.000 köyü olan bir vatanda, hususî üniversiteler içinden hızla yetiştirilip köylere dağıtılacak 40.000 manen fedaî münevver tipine ihtiyaç vardır, İslâm inkılâbında köy ve köylü dâvasını kudret ve selâhiyetle kucaklayacak olan bu harikulade yeni ve şahsiyetli teşkilât işi de, Büyük Doğu mefkure ve iş plânının, gayet husus! ve sarîh bir faslını çerçevelemektedir.

· Küçük ve temiz bir meydan... Ortasında nefis bir cami... Etrafında, hendese zevkine ulaşmış, muntazam sokaklar... Sokaklarda minicik, tertemiz ve baştan hususî üslûplar içinde gönül açan evler... Köyün dışına doğru, kırpıl ve karmakarışık saçının her teli örülmüş tabiat parçası... Sanki dağlarının taşları bile sabah ve akşam cilâlanıyormuşçasına parlak ve temiz... Temiz, temiz, temiz. Onda, temizden başka bir şey görünmüyor. Köyün içine doğru da tam bir içtimaî alâka ve dayanışma havası... Kılıkları taklitten uzak ve millî yenileştirme üslubuna bürülü, dağ gibi, yanaklarından kan ve can fışkıran insanlar... Vazifesi, bir mâna ve ihtimali beklemekten ibaret, sevimli bir hizmetkâr tavırlı jandarma... Köyün yardım sandığına, ilâç stokuna ve tohum örneğine kadar işi idare eden küçük köy meclisleri... Ve uzaktan, bütün bu erginlik ve yetkinlik bestesinin notasını dağıtan ve genç çağını köye gömen, talim terbiye ve telkin istasyonunun mümessili mânevî fedaîler; feda olmak ahlâkı! örneği münevverler... İslâm inkılâbının hasret ufkunda şayan köy budur!

ŞEHİR

· İslâm inkılâbı, milyonluk kitlelere, ruhî, harsî, içtimaî, iktisadî, idarî, siyasî, fennî, en ileri bir merkez edecek olan büyük (Metropolis)lerin binacısıdır.

· Gece ve gündüz nur saçacak olan bu (Metropolis)lerde, bir minareyle bir minare arası, yıldızların bile pertavsız kullanmadan okuyabileceği şekilde, Allahın birliğine ve Peygamberinin hak olduğuna dair ışıktan vecizeler...

· İslâm inkılâbının şehrinde hudutsuz tenzih ve tecrit ruhunun mekânı olan mâbed, nihaî derecede sade; İslâm satvet ve heybetinin ifadesi olan her nevi mesken de, en salim zevk ölçüsüyle, fevkalâde ziynetlidir.

· Allah Resulünün «Camilerinizi sade, evlerinizi ziy-netli bina ediniz!» mealindeki hadîsleri, bu fevkalâda nazik ölçünün bizzat kaynağıdır. Müslümanların, asırlar boyunca, mukaddes kaidelerden herhangi biri olan bu ölçüye ne kadar ters hareket ettiğini düşünecek olursak, İslâmiyet! olanca saffet ve asliyetiyle kavramaktan ibaret olan İslâm inkılâbının kaç asırdan beri mevzu teşkil ettiğini anlarız.

· Asırlar boyunca Müslümanların şehir, kasaba ve köy manzaraları, beka yolu olduğuna inandıkları mavera âleminin işaretçisi muhteşem ve müheykel camiler etrafında, fena sahası olduğuna inandıkları dünyanın en küçük tamire bile değmez çerden çöpten dam altlarını ve

entipüften insan koğuklarma ihtar etmiş; ve en fecî netice olarak, yabancı nazarlara, bu aşağılık ruhu telkin edenin İslâmiyet olduğu hissini vermiştir.

· İslâm inkılâbının nurlu, süslü ve heybetli mekân ölçüsünü billûrlaştırın şehir, dünyanın imarı ancak nihayete kadar getirildikten sonrar asli gaye teşkil etmiyeceğine, sadece fena ve beka arası bir basamak olduğuna ait bir remzdir. Muazzam bir ruh notasına benziyecek olan İslâm (Metropolis) leri, bu dünyadan öbürüne geçecek insanoğlunun, bu dünyada en çilekeş ve derin ruha sahip olabilmesi için, nokta nokta ve çizgi çizgi bütünleştirilmeye muhtaç, grift içtimâî hayat kadrosunu pırılatacaktır. Her türlü ruhbaniyete zıd olan, ve ukbâ hakkını dünya hakkının eksiksiz verilmesine bağılıyan İslâmiyetin hakikati de bu mevzuda, yalnız bu ölçüden ibarettir.

· İslâm inkılâbında şehir, dünyaya ait terk ettikten sonra «tek»ide terkedip «terk-üt-terk» makamına yükselmiş ve bu inceler incesi düsturuyla yine yine dünyaya dönmüş ruhun (metropolis)idir. Bu (Metropolis)lerde sokak, meydan ve bütün umumî sahalar , teker teker Müslüman evlerinin müşterek ve maşeri geçit çerçeveleridir; ve bunlar , selim zevk ve temizlik ölçüsüyle , bir Müslüman kadının başörtüsü kadar güzel ve pakdır.

· İslam inkılâbının şehri , sokak , meydan , saray ve geçit resmi tezahürlerinin bütün bediiyatına maliktir. Ahmak ve mankafa heykeller yerine adım başına dikilecek mücerret ziyetli kitabeler ve hitabeler, İslâm inkılâbının şehirlerine, baştan başa Garp âlemini de hayran bırakacak yeni bir şehircilik mânâ ve şahsiyetini getirecektir.

· Fildişi kaldırımlarda, her yaştan, maddeleri ve ruhları nur insanların sel sel akacağı İslâm(Metropolis)leri, Garbın milyonluk şehirlerindeki ruh ihtilâcının tam zıddına yataklık edecektir. Şâir (Bodler) in , 19. Asırdaki cehennemî Avrupa şehrinin mânâsından aldığı ve böylece 20 nci Asrı ihtar etmiş bulunduğu korku ve kasvet duygusu, İslâm (Metropolis)inde büyük refah ve ümide dönecektir.

· Ruhi, harsî, içtimâî, iktisadî, idarî, siyasî, fenni ölçülerden, gerçek ruh ve harsın gittikçe müeyyidesizleşmesi neticesinde, öbür ölçülerin cehennemî terakkilerle büyümesi ve nihayet Avrupa (Metropolis) lerin bir türlü çözülmez grift ukdelerin kaynağı haline getirmesi, çok ince bir vâkıdır. İşte (Bodler) ve onu takip eden büyük şâirlerin farkında o|lmıyarak, bazı mütefekkirlerin de bile bile haber verdikleri ve dehşet belirttikleri bu büyük şehir vakıası, müsbet olan her müessiri semerelendirildikten sonra, menfî olan bütün saikleri ve müessirleriyle tasfiye edilip, Hak ve hakikate giden kahraman insanların şevk ve muvazene bucağı olmak haysiyetini, İslâm İnkılâbının şehir telâkkisinde bulacaktır.

· İslâm İnkılâbının, köy bahsinde bir cephesiyle işaret edilen büyük ve salahiyetli (Metropolis) leri, köyü sömürerek, köleleştirerek ve yok ederek inkişaf etmek yerine, insanoğlunu köy kaynaklarında üretip ummânlara benzer şehir denizinde toplayan ve aradaki kemmiyet ve keyfiyet sınırlarını daima muhafaza eden üstün hak ve ada-iet nizamının kurultay merkezi olacak; ve en ince, en muğlâk, en hassas, en dakik, en mükemmel, en sanatlı, en hesabî madde ve mânâ donatımını âbideleştirecektir.

AİLE

· İslâm İnkılâbında aile, «zat-ül-hareke»ligini kazanıncaya kadar, yeni baştan maya tutturulacak ve her un-suriyle yeniden teşkil ve tesis edilecek bir mevzudur.

· İslâm İnkılâbında aile, tıpkı bir makinenin iyi işleyip işlemediğini muayene eden bir mühendis gibi, uzaktan ve devlet gözüyle murakabe edilmesinden ibaret, «zat-ül-hareke»liğine kadar her ferdi ve her unsuriyle sınıksız bir müdahale hedefidir.

· Büyük Doğu idealinin fideliğini teşkil edecek olan aileye maya tutturuncaya kadar ona musallat olmakta devam...

· Bu müdahalenin esaslarında, cemiyetin protoplazması olan muazzez aile mefhumunu korumak; babayı, anneyi, evlâdı, zevci, zevceyi ve bütün yakınlık kademelerini birbirine karşı- her türlü ahlâkî emirler ve yasaklarla vazifelendirmek ve bu hususların yerine gelmesi için gereken aile ruhunu elifbesinden başlıyarak fasıl fasıl tedvin etmek işi vardır.

· Mukaddes gayenin eşya ve hadiseler nakşı içinde devlet dışarıdan ve aile içeriden yetiştirici olacaktır.

· İslâm inkılâbında, devlet tesisi olarak, müstakil bir aile zabıtası ve mecburî aile kursları, tohumun ağacı ve ağacın yemişi elde edilinceye kadar muvakkat teşkilâtın esas şubelerinden olacaktır.

· Çocuğun yetiştirilme metodu üzerinde devlet, anne ve babayla el ele, nihaî salâhiyet merkezi rolünü oynayacak; anneye babayı, adetâ mesul memurları gibi kullanacaktır.

· Teferruata girmeden sadece umumî prensiplerini çerçevelediğimiz bu noktalar, adetâ aileye istiklâl ve manevî tasarruf hakkı bırakmaz bir cendere mahiyetinde görünebilirse de, bütün cemiyet ve milletin ana çekirdeği olan ve her kötülük onun bozulmasından doğan aile mayasının kurtulabilmesi ve artık her şeyi kurtarıp koruyabilmesi için başka hiçbir çare yoktur.

· İzdivaç müessesesi, en genç yaşlarda adetâ mecburiyet belirtecek şekilde devlet tarafından himaye edilecektir.

· İslâm inkılâbında, mektep vesair telkin ve terbiye vasıtalarından herbiri, rnefkürevî nizamına göre ayarlanacak ve yine cemiyette aileyi zaafa uğratan her faaliyetmutlak olarak kökünden kazınacaktır

· Cemiyetle aile arasında karşılıklı öyle bir ahenk doğacaktır ki, ferdin vazife ve iş zeminini yalnız cemiyet, zevk ve saadet bucağını da yalnız aile yuvası temsil edecektir. Bütün aileler için müşterek ve meşru zevk ve saadet müesseseleri cemiyeti taşıracak derecede bol olacaktır. Fakat buna mukabil cemiyetin, ferdlere aile kadrosu dışına cezbeden ve aileyi örseleyen her nevî fuhuş ve hafiflik müesseseleri kezzapla ve tâ köklerinden kurutulacaktır.

· İslâm İnkılâbının, mimarîsini yerine getireceği cemiyette, aileye müteveccih suikastçı ve zıt vücutlardan, umumhane, meyhane, kumarhane, balo, bar ve hattâ kahvehaneye bile yer yoktur. Buna karşılık o türlü ve tamamıyla ulvî müşterek zevk ve şevk müesseseleri vardır ki, cihanın nazarında örnek buluşlar ifade edecektir.

· Netice itibarıyla, her ferdi devlet, tarafından, maddi ve manevî devlet tezgâhlarında yetiştirilecek olan bir cemiyette, aile ocağı büyük ve resmî devlet içinde küçük ve hususî birer devlet rüşeymi halinde, yumurtayla tavuk gibi herbiri öbüründen doğma ve herbiri her haliyle öbürünü besleyici ve koruyucu bir mâna belirtecek; bu mânanın bütün gerekli iç ve tedbir

unsurlarına ve lâzîmelerine malik olacak; ve bu mâna çerçevesi içinde nihaî masuniyet ve muhafaza müeyyideleriyle tahkim edilmiş bulunacaktır.

MEKTEP

· İslâm inkılâbında mektep, dâvanın muhtaç öldüğü yeni ve dayanak nesli yetiştirmeye mahsus aileyle el ele bütün bir talim, terbiye ve telkin ocağı olacak; ve mâlum. bandrollü bilgi posalarını veren tarafsız bir müessise olmaktan çıkacaktır.

· İslâm inkılâbının mektebinde talebe, annesi ve babasından ziyade hocasının malıdır; ve alacağı ilgiden, benimseyeceği ahlâktan, bürüneceği tavr ve edaya kadar, her şeyi onun elinden alacaktır.

· 7 yaşından başlayıp 12 yaşında bitecek ve çocuğa bütün bilgilerin kaba hatlarını verecek olan beş yıllık ilk tahsil, mecburîdir, işçi, nefer, hamal ve çöpçü bile bu ilk bilgi sermayesiyle mücehhez olmak borcu altındadır, İslâm inkılâbının cemiyet kadrosunda «okur-yazar» olmıyan bir ferd tasavvuru mümkün değildir.

· İslâm inkılâbında devlet teşkilatının en girift ve hummalı şubesi, baştan basa plânlı tahsil devrelerinin jlk kısmını çobanlara kadar teşmil etmekle mükellef maarif cihazıdır. Bu cihazın köylerdeki mümessilleriyle, köylere memur yetiştirici inkılâp unsurları, birbiriyle en sıkı temas halindedir.

· Aynı maarif cihazının hususî bir müsteşarlıkla ve konferanslarla idare edeceği koskoca bir halk terbiyesi şubesi de bulunacak; ve aileyle mektep arasındaki sıkı münasebeti, aileyi murakabeye memur devlet teşkilâtına mesnet olarak bu şube idare edecektir.

· İlk tahsilden sonra, 12 yaşında başlayıp 17 yaşında bitirilecek olan yine beş yıllık bir orta tahsil devresi vardır ve yüksek tahsile kadar bütün öğretim kadrosu, en ince ve semereli bir programla, çocuğu işte 7 yaşı ile 17 yaşı arasındaki bu on sene içinde mayalandırmaktan ibaret bir cehde memurdur. Ayrıca «lise» veya başka bir isim altında orta tahsile ekli bir devre yoktur.

· Orta tahsil müesseseleri kazalara kadar teşmil edilecek; ve devlet teşkilâtında «memur» unvanına mâlik her ferdin mecburî vasfını teşkil edecektir. Ayrıca hali, vakti ve meslekî vaziyeti müsait her ferd orta tahsille mükellef olacaktır. Bunun İçin de ölçü, devletten orta tahsil mevzuunda öbür vesikası olmıyan her ferdin bu tahsille de mükellef bulunmasıdır. Orta tahsile karşı özür beyanı, ancak köylü, rençber, kaba işçi ve benzerleri olan sınıfların hakkıdır.

· Vazifesi talebesine sadece umumî bilgiler vermekten ibaret olmayıp İslâm inkılâbının en girift insan ve cemiyet politikasının mümessili olan hocalar, ilk tahsil dev-resinde mimledikleri istidatları, her türlü özürlerine rağmen devlet himayesinde yüksek tahsile ulaştırıcı yolları açmak hususunda vazifeli ve selâhiyetlidirler. Bu mevzuda hocaların vereceği istidat raporları, en hakîr çobanın oğlunu bir gün devlet reisi makamına kadar getirici tahsil çilesini ona mecburi kılabilir.

· Her türlü orta meslekî tahsil, ilk tahsilden; ve yüksek meslekî tahsil, orta tahsilden ayrılarak şubelenir.

- Talebenin seçeceği ve ayrılacağı kolda da bütün karar hakkı kendisinin ve ailesinin keyfinden ibaret olmayacak, bu hususta başlıca söz yine onu yetiştiren müessiseye düşecektir.
- Bilhassa yetiştirici yetiştiren, yâni muallimi talim len mektep müessesesi, fikir, terbiye ve teşkilât bakımından görülmemiş bir derinlik ve incelik belirtecektir.
- Üniversitenin ismi «Küllîye»dir; ve vatan bölgesinin üçer milyon olarak taksim edilecek havzalarına bunlardan bir tanesi isabet edecektir. Bahsi ayrıca gelecek...
- Avrupada tahsil, devletin maarif sistemine bağlı hususî bir cihaz tarafından, her biri seçilmiş ve mukaddes dâva uğrunda Garbın müsbet bilgiler manzumesini fethedip vatana intikal ettirmeye memur ulvî bilgi casusları halinde gençlerin eline tevdi edilecek; ve bunlar ferd ferd fisken casusluk işiyle mükellef kurmaylar derecesinde üstün vasıflar taşıyacak; ağır mükellefiyet ve mesuliyet artları altında bulanacaklardır.
- Talim ve terbiye işinde Avrupalı mütehasıs, kız ve erkek karışık öğretim gibi heyulâ abesler, İslâm inkılâbının maarif siyasetinde bahis mevzuu olamaz. Bulûğdan ; evvelki ilk tahsil devresinde karışık bulunmasında bir mahzur olmayan kız ve erkek talebeler, ilk devreden sonra tahsillerine cinsiyetlerinin müstakil toplulukları içinde devam ederler. Kızlar için orta tahsil ayrıca mecburiyet ifade etmez. «Küllîye» tahsili ise kızlar için kendilerine mahsus birkaç hususi üniversitede kabildir. Ana vazifesi ev kadınlığı olan kız talebe, kadınlık iş ve mefhumuna yabancı yüksek meslek mekteplerinden' tamamiyle tecrit edilmiş vaziyettedir. Buna mukabil kadınlık iş ve mefhumuna bağlı hususî meslek mektepleri, kızlar için imkânın son haddiyle ve her tarafta çok geniş bir mahiyet arzedecektir.
- Kalın hatlarla İslâm inkılâbının ana prensip bakımından mektep telâkkisi şudur ki, her şey, tahsil programlarının belirteceği keyfiyet ölçüsüne bağlı olarak orta ve yüksek sınıflariyle mekteplerde yuğurulacak; ve İslâm inkılâbında mektep, dâvanın ilim ve nazariye, telkin ve terbiye plânını en canlı, en olgun şekilde bütünleştirecektir.

MÜSBET BİLGİLER

- Mücerret keyfiyet olarak müspet bilgiler, İslâmın malıdır,
- Halbuki müşahhas vakıa olarak müspet bilgiler, Garbin, Şark dünyasına ve onun merkezinde İslâm âlemine karşı öldürücü silâhı, uyuşturucu zehri ve kısırtıcı tuzağı olmuştur.
- Batı, Doğuyu tam dört asır, vahşi hayvan avlamaya mahsus bir tertip ve üslûpla, bu tuzağın içinde hapsetti; ve Doğu bu işin sırrını halâ kavrayamadı.
- İslâmın temsil kadrosunun bütün ferini kaybettiği ve Hıristiyanî iş sahasının boyuna cila kazandığı son dört asrın hazin hikâyesi şudur; Batı, sadece müspet bilgilere bağlı kaba marifet imtiyazıyla Doğuyu apıştırmış, sindirmiş, yıldırılmış, yumruk altında .sersemletilen bir hasım gibi gittikçe aksülâmel kabiliyetinden düşürmüş ve onun perişan kalbine ölümden beter bir felç illetini, «kendini aşağı görme ukdesi» ni yerleştirmiştir. Böylece Batı, Doğuyu, kendi kendisiyle en acıklı ihtilâfa düşürmüş, kendi kendisini yıkmaya ve hiçbir şey olmamaya mahkûm kıl mıştır.

· İlk hüküm; İslâmî temsil kadrosu, tam dört asırdan beri İslâmın amelî hayat plânına hâkimiyet emreden başlıca düsturundan öksüz, yani gerçek Müslümanlığa uzak yaşamakta; ve yine tam dört asırdır, bu inceler incesi nükteyi çözecek büyük inkılâpçı, murakabeci ve fikirci şahsiyeti yetiştirememektedir. Bu zavallı akıbetin sebepleri pek girifttir.

· Hâlâ (Holivut) aptallarının hayalini bezeyen Bağdat halifeleri devrinde Batı adamı domuz hayatı yaşarken, büyük (metropolis) adamlarına mahsus en medenî eşya ile çevrili Müslümanlar kadrosu nerde, son dört asırlık muhtaç ve sefil sürüler nerede? Ve Garbın (Rönesans) şahlanması. Araplann eliyle Batıya intikal etmiş eski Yunan metinlerine dayandığı halde, İslâmî temsil kadrosu adına, bu şahlanışın, belirttiği mânayı anlayamamak ve ona göre davranmamak ne demek? Bu da en girift meselelerden bir tanesi.. Müspet bilgilerin tarifi kolaydır; eşya ve hâdiseleri bütün dış kanunlariyle, amelî fayda bakımından teftiş, tefahhus ve insan iradesine bağlamak yolunda aklın istismar hakkı,.. Bu hak o kadar İslâmın malıdır ki, her şeyden evvel mü'minlere Allah tarafından ve Kur'ân'la emredilmiştir; «Rabbiniz sizi yeryüzünde halifeler etti; sizi Arzın teshir ve tasarrufuna memur eyledi ve öbür mahlûklara hâkim kıldı.» Ayrıca ve hep o gayeye bağlı binbir muazzam hadîs içinde hep aynı düstur.. Bu düstur, eğer başkalarının malı olsaydı, onların bunu haber alıp kavramlariyle, içlerinden ve derhal muhteşem bir medeniyetin fişkırması aynı zaman ve mekâna tesadüf ederdi.

ADALET

İslâm inkılâbında Şer'î mahkeme diye bir teşekkül yok, sadece ve düpedüz mahkeme vardır. Zira İslâm inkılâbının mahkemededen anladığı, yalnız ilahî emirlerdeki ana kaideye ve ona uygun be bağlı olarak insanî selim his ve fikir temeline dayalı adalet mekanizmasıdır. Böylece her şey ve her düstur Allah'ın emirleri içinde gâip ve fânidir. Sudan başka bir şeyle çevrili olmayan balık, suyu nasıl gösterebilir ve tefrik etsin? Şer'î mahkeme tefrikine şu yüzden yer yoktur ki, Allaktan gelen hakikatin gayrına yer olmıyan noktada herhangi bir ayırt ediş de yer olamaz.

Eski devirlerin «Mahkeme-i Şer'îye»leri, Avrupa yoliyle içimize sızan bazı hukuki ve cezaî ölçülerin benimsenmesi karşısında düşülmüş bir pazarlık ve aracılık seviyesinin ve bu yüzden dine bir kısım hak tanımanın ifadesidir. İslâm inkılâbında ise Allah ve din adına tanınacak bir kısım hak yoktur, topyekûn hak vardır.

Bir zamanlar İslâmlığın, beşeri temsil kadrosunda, nefesine Müslüman ismini verenlerdeki idrak ehliyetsizliği yüzünden nurunu kaybetmeye başladığına, ricat girdiğine, işi pazarlığa ve aracılığa döktüğüne, ne kurtarabilirse kör saydığına; ve bir kısım fedakârlığa razı olarak bir gün her şeye fedaya namzet bulunduğu işaretini verdiği, su kesimi altında ceviz kadar deliğe razı olmakla teknenin bir hamlede devrilmesine razı olmak arasında fark bulunmadığına biricik misal, işte, Tanzimat dedikleri avanak hareketin bu malûl secîyesidir, İslâm inkılâbında ise her şey «hep» çi ve «hiç» çidir. Bütün «müspet» ler «hep» te ve bütün «menfî» ler «hiç»te toplanır; ve bu ruhun tecellisinde adalet miyân, tam bir kıstas rolünü oynar.

Anlaşıyor ki, İslâm inkılâbının, kanun tohumu, kanun maddesi şudur: Bütün kanunlar, hakkın hükümlerine ve ona uygun ve bağlı olarak insanî selim duygu ve düşünceye dayanır; ve bu soydan kanunlara karşı aklî, ruhî, ilmî, hiçbir itiraz ve temyiz makamı bulunamaz.

Bu bakımdan, İslâm inkılâbının hâkimleri, mihrakınıl mukaddes ölçüler manzumesinde merkezleştiren ve her tesirden müstakil hükümlerin tatbikçileri; savcılar da, aynı emirlerin

âmmе hakları çerçevesinde takipçileri olarak, güzideler güzidesi birer memuriyet sınıfını temsil ederler vs kendilerine teslim olunan emanetin nezaketî derecesinde Mesuliyet belirtirler. Herhangi bir hâkimi eline, ihtiyacı her neyse aydan aya çekmesi ve dilediği rakamla doldurması için devlet hazinesine karşı açık ve sınırsız bir çek karnesi verilip, böylece o hâkim dahi en ince bir hüküm altında tutulurken, maddî ve manevî tek pulu irtikâp edecek kaza mümessili hakkında da kat ve tahammülün son mertebesindeki ceza tatbiktir.

Neticede hâkimler, İslâm inkılâbında evvel nefslерinin hâkimi ve ilâhî sınırlann muhafızı olarak, bir taraftan, hâkim olmaktansa ömür boyu prangaya mahkûm olmayı mumla aratacak derecede işkenceli bir mesuliyet duygusunun çilekeşleri, öbür taraftan da yeryüzüne sultan ve kahramanlık mevzularına destan olacakları yerde, hâkim olmaya can attıracak nisbette muazzam bir şeref ve haysiyetin sahipleridir.

İslâm inkılâbının adalet telâkkisinde en canlı ve müşahhas tatbikatçılık örneği, mefkûrevî çapta merhametle, mefkûrevî çapta şiddetli cezayı iç içe barındıran. yani gerçek merhameti vs yerinde şiddeti, yani hakiki adaleti heykelleştiren Halifeler Halifesi Hazret-i Ömer'dir.

İslâm inkılâbının, adalet tablosu ölçüler manzumesindeki herhangi bir madde gereğince, ferdin ve cemiyetin vermeyeceği ve alıkoyabileceği, karşılık olarakda almıyacağı ve alıkoydurabileceği hiçbir kıymet bahis mevzuu değildir, İnsanlar, gerektiği zaman, sinekler gibi öldürülecek; ve bir sinek için; gerektiği zaman bir yıkılabilecektir.

İmparatoruna «Berlin'de hâkimler vardır!»cevabını vererek, fertler ve salâhiyetler üstü adalet telâkkisine işaret etmekte Garp adaletine hayranlık çeken Alman köylüsünün misali, hakikatte İslâmın ve Türkün malıydı Fakat kimse bunun farkında değil: Padişahın «beni, kime şikâyet edebilirsin?» sözüne, Garp misalinden asırlar evvvel bir Türk köylüsü «Şeriate şikâyet ederim!»cevabını vermişti. Kanunî ve köylü...

İslâm inkılâbının adalet ölçüsünde, ferde cezanın şiddeti değil, neticede korunacak fertlerin ve cemiyetin kurtuluşu mevzuu teşkil eder; ve cezalardan bir çoğu, onu tatbik etmenin değil, o suçu yok etmenin emelini güder.

İslâm inkılâbının adalet ölçüsü; dinin yasak etmediği her sahada selim aklı bütün tantanasiyle sınır çizme ye ve had koymaya davet ederek, cana kıymak, hırsızlık etmek, alenî fuşşâ meydan açmak, nefsinin ve gaynı hakkını yemek, nefsinin ve cemiyetini her türlü ifsat etmek gibi asri hastalıkların mütekeffil ve müteahhit doktorudur; ve bütün yeryüzünde ondan başka hiçbir doktor, tedavi usulü, reçete ve ilâç yoktur.

İslâm inkılâbının hâkimleri, halka göre değil, hakka göre hükmederler; ve devlet reisliği makamına niyabetle, halk adına değil, hak adına kaza makamını işgal ve adalet tevzi eylerler.

İslâm inkılâbının adalet sisteminde, dinin, devlet reisine tanıdığı hakla, daima ana ölçüye sımsıkı bağlı olarak, terbiye, edep, zevk ve güzellik hıyanetlerine kadar fertleri şigaya çekici ve tenbihkâr küçük müeyyidelerle İrşad edici, yepyeni ve cihan târihinde misilsiz teşkilâta da yer vardır; ;

İslâm inkılâbının adalet sisteminde, hürriyet telâkkisi, fertlerin hakikate esaretinden doğan gerçek ve üstün insan hürriyetidir; ve hayvan hürriyetiyle hür olmak isteyenlere hayat hakkı tanınmamıştır. .

İslâm inkılâbının yalnız adalet düsturları laboratuvarı, atom harbinden ziyade cihanı yıldırarak ve ruhlarının ta içinden büyüleyip fevc fevc Müslümanlık sarayının somakî eşik merdivenleri üzerinde dize getirecek tesir ve kuvvettedir.

MAHKEME

Bizde mahkame, en alt seviyesinden en üst kademesine kadar Başyüce (devlet reisi) adına kaza icra eyler.

Bu öyle bir kaza terasıdır ki, devlet reisine nispeti, sadece onun temsil ettiği fikirler ve ölçüler manzumesine(sembol) olması bakımındandır ve aynı Başyüce, kendi nasbettiği hâkim karşısında, şahsiyle, en aşağı fertten daha zâiftir.

Fatih Sultan Mehmed'e kendi kadısının «ayağa kalk; şer murafaası üstündesin ve hâkim karşısındasın!» ihtarını, Halifeler Halifesi Hazret-i Ömer'in de kendisini görünce ayağa kalkmak isteyen Kadıya «oturunuz; taraf tutmanın ilk alâmeti budur!» dediğini hatırlayalım! Bu iki tabloda, adına kaza icra edilen devlet reisiyle hâkim arasındaki bütün münasebet, olanca incelikleriyle pırıldar.

Büyük Doğu fikir vs ahlâk ikliminin en nadir ve nadide mahsulü olan hakime, bağlı öfduğu ölçüler karşısında, ne devlet, ne menfaat, ne kadın, ne his, ne merhamet, tesiri mümkün hiçbir şey düşünülemez.

Büyük Doğu nizamında hakim tatbik ettiği kanuna, mahkûm da hesap verdiği hâkime inanır; ve eski bir atasözü olan şu ölçü. taraflarca kanun itimadının ruhunu teşkil eder, «Şeriatm kestjgi parmak acımaz!»

Büyük Doğu adalet cihazında, merhamet cemiyete, riâyet konuna ve ibret suçluya ve bütün suç istidatlılarıdır. «Bu medeniyet asrında bu kadar ağır ceza olur mu?» diye bîr görüş, suç gelişme payı vermektен ve tek ferde acıma bahanesi altında cemiyeti feda etmekten başka bir şey değildir. Büyük Doğu adaletinde kanun ve hâkim, boyuna olagelen ve cezalandırılan tüllerin böylece ilelebet devamını değil, kökünden kazınmasını hedef tutar

Büyük Doğu mahkemesinde hiçbir dâva sürüncemede kalmaz, bir mevsimden öbürüne geçmez ve en hızlı (prosedür - muhakeme şekli) içinde ve her delili tamam olarak hak ve adalete kavuşturulur.

Büyük Doğu adalet nizamında Allah üzerine yemin eden şahit, âmme haklarının müdafii savcı, birer emin vazife örneğidir; ve işlerinde gösterecekleri- en küçük uygunsuzluk, cezaların en büyüğünü çekici mahiyettedir.

Büyük Doğu mahkemelerinin, idam, hapis, sürgün, mecburî işçilik vesaire gibi hükümler dışında, suçluya karşı ve suçuna göre en tesirli ceza müeyyidesi manevîdir ve suçlunun cemiyette teşhiridir. Bu teşhir, suçlunun, suç işlediği ve hüküm giydiği beldenin meydan yerinde, göğsünde yafta, muayyen merasimle sabahtan akşama kadar bekletilmesidir.

Beraetle neticelenen haksız takipten manevî zarar ve 'ziyanını devlet -'öder-ye sebep olanları cezalandırır.

Büyük Doğu hâkimi, geçimi ve içtimaî mevkiiyle mütenasip her türlü ihtiyacı için gereken parayı, elindeki harcama mevzularını gösteren resmî cetvele göre, hesap vermeksizin ve herhangi bir muameleye münasip bir ikramiye ödeneceği gibi, devlet kasasından çeker; ve devlet, sadece hâkimin ne çektiğini bilmekle kalır. Mübalâğayla kanaat gösterenlere seneden seneye münasip bir ikramiye ödeneceği gibi, tekaüt zamanında da hâkime, bellibaşlı kıdem ve liyakat ölçülerine göre bir maaş bici* lir. Tek cümleyle hâkim, kendisinden beklenen ilmî ve ahlâkî vasıfların korunması adına, her türlü ihtiyaçtan âza-, de tutulur ve başka bir vazifeye tâyini halinde muayyen bir maaş derecesini daima muhafaza eder.

SIHHAT VE GÜZELLİK

Ruhun tecelli zemini olarak maddenin ehemmiyeti azîm bir değer belirttiği için, daima bu ölçünün ışığı altında madde sahasına verilecek emek bakımından, İslâm inkılâbı, insanî sıhhat ve güzellik cehd ve tedbirlerini başa almaktadır.

Müşahhas plânda işaret ve alâmetine malik bulunmaksızın hiçbir mücerredi kavnyamayacağımıza göre. esasların esası ruhumuzun sağlamlık, gerçeklik ve güzelliğine en canlı misal, maddemiz olacaktır. Bu Ölçüyle, ruhumuz adına maddemize cila üstüne cila çekmek ve revnak üstüne revnak püskürtmekle mükellef, olacağız.

Dâvamızın dünya çapında sirayet ve intişarını sağlamak için, insanları en hayırlı yoldan telkin altına atan madde kıymetini hiçbir ân unutmıyacağız; ve bu hamleyi, hem şahsî bir kıymet ve liyakat ölçüsü, hem de bizden olmayanları büyülemekte başlıca saik ve âlet olarak besliyeceğiz.

İslâm İnkılâbının başlıca hedeflerinden biri olan sıhhat ve güzellik cehd ve tedbiri, ruh pırlantamızın mahfazasını örgüleştirmekten ve onu öbürüne lâıyk kılmaktan başka birşey olmayacaktır. Dünyada maddî ve manevî hiçbir elmas mahfazası gösterilemez ki, çerden ve çöpten olsun ve çerçevelediği müstesna kıymetin ilk habercisi ve işaretçisi mevkiinde bulunmasın... Halbuki biz, pırlantaların pırlantasını, asırlar boyunca, içi saman ve gübre dolu bir kese içinde gezdirmişiz ve bundan hiçbir gocunma, liyakatsızlık hissi duymamışız.

Bir metre seksen santim boyunda, dinç, güzel, dik, vakur görünüşte, seyircisini tilsimliyan, açık alınlı, derin ve ateş bakışlı, nur yüzlü, her türlü illet ve marazdan salim, fevkalâde temiz ve sade giyinmiş, 35-40 yaşlarında kâmil bir insan tipi düşününüz. Bu tipin yanına da, kendi muhteşem ihtiyarlık nüshasıyla harikulade sevimli çocukluk nüshasını ilâve ediniz; ve üçünü de el ete verdiriniz. İşte İslâm inkılâbının rüyasını gördüğü sıhhat ve güzellik tablosunun müşahhas ifade unsurları bunlardır. Ve bu vasıfları iktibasa doğru nesil nesil çalışma ve maya tutturmanın bellibaşlı ilmî metodları yardır.

Her dâvanın olduğu gibi tek hadîsiyle bütün kâinatı ihata etmiş bulunan Peygamberler Peygamberinin, güzel yüzler ve ifadeleri medh buyuran ve Allah'ın da güzelleri sevdiğini anlatan fermanları, bu batışın ruh ve merkez dayanağını belirtir.

Güzelleştirme dâvamızın, izdivaç müessesesini kuşatıcı ve çocuklarla gençleri yetiştirici şekilde ve din ölçüleri içinde gerek kanunî tedbir ve gerek şahsî telkin voliyle insanları mütemedi bir istifaya tâbi tutan bütün bir plânı olacaktır. Yalnız bu plân, müstakil olarak, koskoca bir dünya görüşü değerindedir.

Sağlamlaştırma dâvamızın da, kaydetmiştik ki. on haneli köylerden bir milyon haneli şehirlere ve küçücük seyyar sıhhat istasyonlarından (Metropolis) manzaralı koskoca hastane şehirlerine kadar bütün bir memleket manzumesi çapında ve en ileri bilgi verimlerine göre muazzam bir şebekesi kurulacaktır. Sadece bu şebeke, müstakil olarak, koskoca bir devlet değerindedir.

İslâm inkılâbının sıhhat ve güzellik bahsindeki fikir ve iş plânı, en başta ruhları imâr dâvasının ruha yataklık edici en haysiyetli madde olan insan uzviyetini imâr şeklinde tezahür etmiş bir şubesidir; ve bu şubenin kadrolaştırdığı cehd ve tedbirler manzumesi, topyekûn insanlığa eri yeni ufuklardan birini açmaya namzettir.

KADIN

Bu inkılâbın kadınları, cihanın en zarif ve en cazibeli kadınları olacaktır.

Bu inkılâbın kadınları, kutsî ölçünün örtmeğe mecbursun!» dediği her noktalarını örtecekler ve «örtmeye mecbur değilsin!» dediği hiçbir noktalarını örtmiye zorlanmayacaklardır.

Bu inkılâbın kadınları, böylece ve anlıyanlarca, kadınlık mefhumunun heykelleştirdiği en derin ve esrarlı hicap ifadesi içinde cemiyet zeminini süsleyeceklerdir,

Bu inkılâbın kadınları, böylece ve anlıyanlarca, kadınlık mefhumunun heykelleştirdiği en derin ve esrarlı hicap ifadesi içinde cemiyet zeminini süslerken, evvelâ Allah'ın emrini yerine getirmiş olmanın saadetine, sonra da kadınlık sihrinin son merhalesine ermiş bulunmanın imtiyazına kavuşacaklardır.

Bu inkılâbın kadınları, erkek veya horoz gördüğü yerde kukumavlaşan veya kaçacak delik arayan eski nesil kadınlarından hiçbirine benzemeyecek; Saadet Devrinin; ulvî kadınlığına eş olarak, kendisine kutsî ölçünün, yasak etmediği her noktada boy gösterecek; ve esasen kacsalar da, gelseler de, otursalar da, kalksalar da, giyinseler de, soyunsalar da, ne erkek ve ne horoz, onları dinî edep ve eda dışında görmeyi imkân bulamayacaktır.

Bu inkılâbın kadınlarında vekar, hayâ, iffet, mâna, şahsiyet eda, öyle cömert bir ifadeye bağliyacaktır ki, dünyanın en havaî erkeği bile yüzlerine bakarken ûrperecek, onlara karşı hürmetten başka bir şey duymıyacaktır.

Bu inkılâbın kadınları, küfür; dünyasının bütün kadınlarına ve erkeklerine, İslâm üstünlüğünün, ilk bakışta aşikâr, müşahhas vesikalarından birini verecektir.

Bu inkılâbın kadınları, esasta, muazzez ve münezzeh ev kadrosunun ve aile çerçevesinin sultanı olacak, hayatın yırtık seciye emredici iş sahalarından hiçbirinde görünmeyecek; buna rağmen İslâm ölçülerinin yasak etmediği ve kendisince icap gördüğü sahalarda da şerefle içtimaî faaliyet kabul etmekten kaçınmıyacaktır

Bu inkılâbın kadınlarından, yüzde yüz İslâmî çerçeve içinde ve bilhassa kendi, cinsi üzerinde yetiştiricilik vazifesiyle, muallim çıkacak, doktor çıkacak, hastabakıcı çıkacak, muharrir çıkacak, sanatkâr çıkacak, âlim ve bilhassa fahişe çıkmıyacak, bar artisti çıkmıyacak, sarhoş şarkıcı çıkmıyacak. göbek atıcı çıkmıyacak ve nihayet başıboş işçi ve memur yaftası altında cinsiyetini azmanlığa götürmüş pislik ve yırtıklık nevilерinden hiçbirisi çıkmıyacaktır.

• Bu İnkılâbın kadınlığına ruh örneği, cinainin fetanet ufku Hazret-i Âişe ile, hassasiyet ufku Hazret-i Fatıma.

Bu inkılâbın kadınlığı, temeli 14 asır evvel atılmış ve sonra hiçbir mimarî çizgisi kalmamış ve anlaşılmamış olarak, bütün insanlığa örnek olacak kıymettedir.

ÜREME VE TÜREME

Sağlamlaşma ve güzelleşme tedbirlerimiz ve en ince istifa buluşlarımızdan sonra iş, bu keyfiyet esası üzerine dayalı ve fevkalâde hareketli bir üreme ve türeme plânını tatbiktedir.

Potada pırlantaya maya tutturduktan sonra o cevheri kirşiz ve küfsüz olarak büyötmeye çalışmak... Hedef budur!

Her kemmiyet köpürüşü mutlaka bir keyfiyet esasına dayandığına göre, bu sahadaki kemmiyet hamlemizin aslî keyfiyeti tamamiyle mahfuz olduktan başka, sırf kemmiyet ölçüsüyle de ayrıca ve başlıbaşına bir keyfiyet değeri vardır.

Üreme ve türeme gayemizin, ayrıca başlıbaşına keyfiyet değeriinde oluşu şundandır ki, Peygamberler Peygamberinin, durmadan ürememiz, beklemeden çoğalmamız ve boyuna sayımızı artırmamız hususunda da muazzam fermanları vardır. Kıyamet günü Ümmetlerinin çokluğuyla iftihar buyuracaklarını bildiren Kâinatın Efendisi, bu iftihar duygulan içinde, Müslümanlar kadrosuna düşen k€ ve kemmiyette eziciüstünlük vazifesini ne harikulade ilan ve ihtar etmiş bulunuyorlar.

Evet; Olmak, hep olmak ve her sahada olduktan sonra bu oluş etrafında çoğalmak, hep çoğalmak ve nihayet her sahada hâkim mikyasları taşımak, Müslümanların varlık borcudur.

Üreme ve türemenin iki cenahı vardır; Birincisi içeriden ve iç tedbirlerle çoğalmak, hep çoğaltmak ve nihayet en titiz yetiştiricilik tasarrufunun rejimini yaşamak... İkincisi de, bu çığın kitlesine, ruhî ve kavmî dış benzerlerini cezbetmenin iç ve dış şartlarını tamamlamak... Hem kemmiyet ve hem keyfiyette bir arada telâkki şuuru...

Birinci usul, en şanlı sünnetlerden biri olan izdivaç müessesesini, hemen hemen aksi düşünülemez bir nimet haline getirici bütün yolları plânlaştırmakla yerine gelir Bu plânda, gençleri en taze yaşta evlenmeye sevk etmekten, verdikleri evlât yemişi nisbetinde şereflendirmeye ve refahlandırmaya kadar bütün tedbirler, devlet cemiyet ve aile arasında tam bir işbirliği ifadesiyle perçinleşmiştir.

Devlet, en genç çağdan başlamış olarak evli ve çocuk sahibi fertlere; onları sevk ve himaye edici bütün imkânları hazırlayacak, cemiyet kadınsız, ve çocuksuz insana hayat ve saadet hakkı tanımayacak, fert de (hormon) kesesinin içinde Büyük Ümmet mefkuresinin hakkı olan tohumlardan bir tekinin bile hapis, veya israfından der bir mes'uliyet çilesi çekecek...

İkinci usul, islâm İnkılâbının erişeceği tesir ve yacağı manevî cazibe nisbetinde dışarıdan içeriye ru t&nin edeceği cereyandır ki, bu cereyanı evvelâ sınırları içine çekmenin, sonra o sınırlar içinde kanallar almanın, daha sonra onları bellibaşlı havuzlarda biriktirmenin, en sonra da bu havuzlardaki su kalitesiyle vatan gölünün su kalitesi arasında birlik sağlamanın ve nihayet her şeyi o gölde toplamanın ve göl seviyesini boyuna yükseltmenin, bu arada tek damla bile olsun, su kaybına ve yolların vıcık vıcık çamurlanmasına mâni olmanın, madde

madde örgüleştirilmiş bir sisteme ihtiyacı vardır, şin sistemi de, dâvanın idrakiyle beraber kendi kendisine tahakkuk ve tecelli edecek tabî bir neticedir.

İslâm inkılâbı, üreme ve türeme dâvasında, sistemli bir çalışmayla, 40 milyonluk bir kalabalığı çeyrek asır içinde 80 milyonun üstüne çıkarmayı taahhüt ve tefekkür edici bir hamle ruhuna maliktir.

Bütün ât dünyaların hem keyfiyet ve hem kemmiyette. mütemadi tereddidi, tefessüh ve dumura doğru yuvarlanışını çerçeveleyen ufuklarda, İslâm inkılâbının bellibaşlı bir keyfiyet cevherine bağlı üreme ve türeme dâvası, gerçek hayat yetkililerinin kadrotanışını belirtici ve onlara bütün cihanın hâkimiyet anahtarını teslim edici azîm bir kitle tecellisi olacaktır.

Elbette ki, bu seviye ve mükellefiyete ulaşabilmenin ilk şartı, insan gücünü evvelden kıymetlendirmiş, verimli kılmış olmak... Yoksa netice, iyi yerine kötüyü çoğaltmak olur.

ORDU

İslâm inkılâbı ordudur.

Bu ordu asla günlük siyasete karışmaz; ve içeriye doğru hiçbir hizip ve zümreye dayanak ve manivela hizmeti görmez. Eğer bu şiarının aksine yönelecek ve sırf ordu maddesine dayanmak bakımından mâna âlemine tahakküm edici, kendi içinden şahıs ve zümreleri destekliyecek olursa, taşıdığı mukaddes livaya ihanet etmiş olur.

Bu düstur, İslâm inkılâbının, rüyasını gördüğü Yeni Altun Ordunun temel ölçüsüdür.

Evet, Yeni Altun Ordu... İslâm inkılâbının rüyasını gördüğü ordu ismi budur.

İslâm inkılâbında ordu, büyük ve mukaddes dâvanın yalnız dışarıya doğru, azametli, tantanalı ve ihtişamlı (aksiyon) cihazını temsil eder; ve hedef emrini yalnız ve dâva kadrosunun merkezinden alır.

İslâm inkılâbında orduyu ve orduculuğu, sadece iman ve fikrin, dimağ emrinde pazı kuvveti ve bu pazı kuvvetini azizleştirme işi diye anlıyalım! Pazı kuvveti hiçbir zaman ruh kuvvetinin emrinden dışarıya çıkmıyacak ve sadakatle temsilini gördüğü ruhun «öl» dediği yerde ölüp, «kal!» dediği yerde kalacaktır.

İslâm inkılâbında ordu, işte, körükörüne bağlı olacağı ruh merkezine tâbiliğin sarsılmaz ruhunu nizamlaştıracak, onun ruhu da bu olacaktır.

İslâm inkılâbında ordu, iç bünye ve mimarisi bakımından madde âlemine, tarihte eşi görülmemiş bir harika nakşedecektir. Bu ordu «ölmeden ölenler «Allah'ta fâni olanlar» ın emri altında, «ölüp de ölmeyenler - şehitler»in muazzam güzelliğini yaşatacaktır.

İslâm inkılâbında ordu, büyük ve aziz topluluk ifadesi içinde asla hususî ve meslekî bir sınıfı temsil etmeyecek; ordunun bellibaşlı meslek potası içinde, bütün milleti, bütün cenkçi unsurlarıyla eritmiş olarak hulasalandıracaktır.

İslâm inkılâbının rüyasını gördüğü orduda, en küçük unsurundan en büyük rüknüne kadar kumanda heyeti, üniformasından göz kırpışma kadar «ya şehit, ya gazi...» ölçüsünün, tam ve

tezatsız bütününü heykelleştirecek; ve bu manevî heykel, ilmi, fenni, imanî, ahlâkî, ede muâşeretî ve bütün ferdî ve içtimaî hayat tezahürleriyle «ya şehit, ya gazi» den ibaret harikulade insanı tablolaştıracaktır. İslâm ordusunun subayını çerçeveleyen bu harikulade insan, bütün millet ve cemiyet içinde, sade askerî talim ve terbiye bakımından değil, mücerret insan ölçüsüyle de en yetkin ve dâvaya en yatkın örnekleri tezgâhlandırmak için gayet hususî bir rejim altında yetiştirilecektir. Bu harikulade insan, kuvveti nisbetinde, mahcup, bilgisi nisbetinde sükutî dâva adına bürünmeye mecbur olduğu ihtişamı nisbetinde mütevazî ve cemiyetin kaymak tabakasından seçilmedir.

Ve İslâm ordusunda er, işte bu kumanda heyetinin eline, nihai mülkiyet ve malikiyet hakkıyla teslim edilmiş, fevkalâde güzel, besili, sıhhatli ve seçili; ve her biri vatan kadar aziz ve teraf edilmeyecekleri emin kurbanlık koyunlardan başka birşey değildir.

İslâm inkılâbında ordu. fikrin emrinde, en harikalı nizamla estetiğin, en ileri müspet bilgilerle aletlerin tecelli mihrakında, davayı bütün cihana teşmile memur, tarih boyunca gelmiş manivelaların en muhteşemi ve en manalısıdır.

ORDU VE İNKILAP

Bizde, iyileri ve kötülerıyla bütün inkılâplar orduya dayanılarak yapılmıştır.

Tanzimata gelinceye kadar nice devlet ve idare değişikliği olduysa, sadece yeniçeri veya çerileştirilmiş isyan hizipleri tarafından başarıldı.

Yeniçeriliği ortadan kaldıran da, devlet himayesine mazhar, başka ve asrî çerilerdir. Tanzimat inkılâbı ise iktidar makamına bilfiil sahip şahıslann, yine bütün icra vasıtalarıyla hükümet kuvvetlerinden faydalanarak meydana getirebildiği basit bir ıslahatçılık gayreti...

Ötesi, sadece ve daima, ordunun manivela diye kullanılışıyla meydana gelmiş cebr-ü zor hareketleri...

Yâni bizim tarihimizde fikrin bizatihi fikirden yola çıkarak meydana getirebildiği ve dayanağını düğü tek bir inkılâp yoktur.

Tam mânasıyla orducu bir çizgi taşıyan {Büyük Doğu} mefkuresi, orduyu, ancak üstün dünya görüşünün emrinde mücerret ve muazzam bir (aksiyon) cihazı diye sevdiği ve benimsediği için kaydetmek ihtiyacındadır ki, fikir, ister ordu içi, ister ordu dışı şahısların elinde, mutlaka ordu üstü bir hâdise olarak yuğrulmadıkça fikir inkılâbına mahsus iklim maya tutamaz. Ve baştan başa orduyu da kavrayıcı bu iklim maya tutmadıkça, ordu ya dayanmış ve dayanacak nüfuzlu fertler, düne kadar olduğu gibi, yarın da. kendi şahsî temayüllerini, ordu ismini verdiğimiz asîl ve itaatli kuvvet manivelâsına istinat ettirerek, saf fikrin hakkını çalmış olurlar.

İnsanda fikir evvel, teşkilât ve ordu sonra olduğuna göre, ulvî fikrin manivelası olan ordu, birtakım istismarcılar elinde kendi orduluğunu fikre takaddüm edici bir vasıta diye kullanmaya başlarsa, her şeyden evvel ordu elden çıkmış ve gerçek ordunun biricik fazilet itaat tersinden kullanılmış olur.

Ordunun da hakkı, fikrin, bütün fikirler âleminde mîzanına istekli ve ondan sonra madde ve (aksiyon) dünyasına talip olarak, sadece fikir haysiyetiyle zaferini elde etmektir.

Artık bu memlekette, tokmak inkılâbına değil, fikir inkılâbına sıra geldiğini kafalara tokmakla ihtar günü gelmiştir.

MİLLET VE ORDU

Bir daha kaydedelim: Büyük Doğu İdeali ordudur.(Antimilitarist)lere zıt...

Fakat bu orduculuk, silâha, madde gücüne, madde manivelasına dayalı, vaktiyle Yeniçeri Ortalarında olduğu gibi, kaba ve fikirsiz bir tasallut taraftarlığı değildir. Büyük Doğu ideali, böylesine en fazla zıt...

İlâhî mimarîde her şey, ters cephesiyle, ulvîliği nisbetinde süflîliğe namzet olduğu için, orduculuk mefkuresini, bağlı bulunduğu iman ve dâva kutbundan ayırıp orduyu öl nefsaniyetiyle azizleştirmek, her şeyden evvel o mübarek ocağa kıymak olur.

Ordu için ordu yok; millet için ordu vardır.

Ok, tüfek veya atom bombası... Üçü de keyfiyet. ve gayede bir... Farkları kemmiyette...Ok da, tüfek de, atom bombası da bir gaye ve dâva emrine girmedikçe kendi zatî madde; imkânları ve iş görme avantajlarıyla hiç bir hak ve imtiyaz belirtmez. Hak ve imtiyaz, onları kullanan ele, elin bağlı olduğu kafaya, o kafaya yön veren ruha göredir. Aynı ok, Kerbelâda Peygamber Torununun mukaddes yüreğine saplanabileceği gibi. kör Deccal'ın iki kaşı arasından da girip geçebilir.

Ordu bir oktur onu kullanan el aynı okun şuur merkezi subaydır; en bağlı olduğu kafa, fikir ve hakikattir; kafaya yön verici ruh, millet ve cemiyet... Ve olanca hak ve hakikat, değer, ve İmtiyaz, sırasıyla ve derece derece , ruh, kafa, el ve âlete ait...

Ordu ki cemiyetin yumruğudur; gömülü olduğu eti acıtmayan bir tırnak gibi, başıyla âhenk halinde bulduğça, o cemiyet salim, o baş aziz ve o yumruk mübarektir.

Tarihte bütün büyük orduları saran kanun ve hikmete misal: Fransaya Papa'ların hazinelerini ve (Rönesans)ın sanat eserlerini taşıyan (Napolyon) un Büyük Ör-düsüyle, haşmetli Prusya ordu idealinin billûlaştırıldığı asker...

«Altun Ordu» yu kuran Türk de, ordu ve millet, baş ve yumruk tamamlığının en parlak örneği... Şu var ki, Türk. ö devirde ordu-millet halindedir ve ayrı bir vafsa malik değildir

(Sivil) mefhumuna bağlı medeniyet çağındaysa ordu - millet yok. millet - ordu var... Bağlı olduğu başın hamle ve iradesini heykelleştirici mübarek yumruk...

Bu yumruk başıyla ihtilâfa düşer ve kendisini kendi zatiyle imtiyazlandırmaya kalkarsa, o milletin, başını dövmesinden başka bir netice doğmaz, öz yumruğu öz başına inen millet..

Nitekim tarihimizde, büyük ruh dayanağımızı kazandıktan sonra iç ve dış bütün fetihlerimiz millet – ordu sayesinde olmuş; bu ordu, dayanaklarıyla alâkasını kaybedince de bozgun çıkırımız açılmış ve aynı ordu, Tanzimata kadar milletin başını cenderelemiştir. Düşmana

mağlûp bir mekanizmanın kendi Öz milletine galip gelmeye! kalkması, yumruğun ağızdan girip damağı çatlatması ve beyni ezmesi, ne korkunç hâile!. işte Yeniçeri felâketinin tam izahı..

Her zaman ve mekânda, ordunun, bağılı olduğu ruh ve kafaya att fesoaj görür görmez yumruğu ağızdan sokması. damağı çatlatması ve beyni ezmesi haktır. Şu incecik farkta ki, beyin yerine 'gecen. yumruğun kafa kadrosu neman yurnrukluktan çıkıp beyinleşecek, bunun için haysiyetli bir fikirle gelmiş olacak, her fikir gibi sivilleşecek, kendine inandıracak; peşinden, yumruğu (ast) ve beyni (üst) rnakama iade edecek ve böylece beyin yine beyin ve yumruk yine yumruk kalacaktır.

Millet - ordu budur: Türk ordusu Tanzimattan beri bu Garplı ölçü etrafında şekillenmek istemiştir. 50 küsur yıl evvelki dâsîtanî zaferini bu ruhla kazanmıştır ve bugün...

Bugün, millet . ordular topluluğu manzumesindeki İtibarlı mevkiini yine bu eski ruha borçludur. Esasta ve kökte münezzeh, fakat son zamanlarda, yönü değiştirilmek ve bazı hiziplerin eline teslim edilmek istenen bu ruh. Mehmetçikle subayının şiarı oldukça Türk milleti kendisini mutlu sayabilir.

ANLADIĞIMIZ ORDU

İmam-ı Rabbânî Hazretleri, müridin şeyhine bağılılık derecesini anlatırken şu teşbihi kutlanır: «Gasledicinin elindeki ölü gibi, nereye cevrilirse dönen insan...» Dünyada hiçbir benzetiş, tâbî olunanın iradesinde erime halini bundan daha güzel anlatamaz. Bu ölçüyü başa aldıktan sonra hemen mimleyebiliriz ki, bizim anladığımız ordu, fâni şahsın değil, ebedî fikrin emrinde bu teslimiyeti ve o fikir dimağına bağılı yumruk sadakatini gösterendir.

Evinde arslan besleyen adam, arslanın hilkatinde meknuz yırtıcılığı kontrol edemez onun eve karşı ehliliğini, dışarıya karşı da yırtıcılığını murakabe altında tutamazsa, aynı arslanın bir gün kendisine saldırmışından şikâyet hakkına mâlik olamaz. Suç kendisininindir.

Bu bakımdan Türk cemiyeti ve onun irade ve idare cihazı. Kanunî'den Tanzimata kadar, iki, Tanzimattan bugüne değin de birbuçuk asırdır suçlu...

Türk cemiyeti, İslâm vecd ve aşkını kaybetmeye başladığı Kanunî devrinden sonra emrindeki yeniçeri arslanının, ne pars, ne sırtlan, ne akrep, ne yılan, hiçbir yırtıcı ve sokucu hayvan cinsinin beceremeyeceği şekilde, pençesini, dişini, kısıracını, iğnesini beynine geçirdiğini görmüş; ve ancak satih üstü ıslahat ve dıştan macunlama hengâmesi altına alabildiği askerini, bir daha, yeniçeriliğin başındaki fikir ve ideal ordusu mânasına erdirememiştir.

Büyük Doğu ideali, fikir ordusu mânasına (militarist - orducu) zihniyetinden ayrılamaz; ve lâtince tabiriyle (militarist) mefhumun ışıklı kalesi içinde, millî ruhu yayıcı ve koruyucu kuvvet heykelini tebcil eder.

Bu heykel, ne tarafa çevrilirse gık demeden döneceği, asla dönülemez istikametlere zorlandığı zaman döndürmek isteyenlerin başına ineceği şartları takdir v« hududunu tayin etmekte gayet dakiktir. Onu, Hazret-i Ömer'in «kötü yola saparsam ne yaparsınız?» sualine «kılıçlarımızla düzeltiriz!» cevabındaki hikmet çerçevesinde tespit edebilirsiniz. Şu var ki, kılıç, sırf kestiği için kesmeye ve bu arada hakkın boynunu vurmaya kalkışma gibi bir itisaf cinnetine

düşmekten her ân mahfuz ve masun tutulacak ve çürümüş, kokmuş cemiyetlerin bu sâri hastalığına, karşı daima aşılı bulundurulacaktır.

Cemiyet ve cemiyetinin irade ve idare cihaziyle asla ihtilâf haline düşmeyen, düştüğü zaman da o irade ve idare cihazına kendi dünya görüşünü naksetme kudretini elinde tutan; ve kılıcı, kılıç için değil, fikir için çeken bir ordu; âlemde hiçbir hendese şeklinin erişemeyeceği (senfonik) nizam ifadesi içinde başımızın tacıdır.

Bizim anladığımız «gassal elinde meyyit» kadar hakka tâbi ve aynı nispette haksızlığı ve haksızlığa karşı vazifesini müdrik ordunun heybetli bir kıtası, rap, rap, cemiyet meydanından geçerken, bando mızıka önünde zıplaya zıplaya koşan sümüklü mahalle çocuklarının heyecanını duymaktan üstün bir duygu tanımıyoruz.

Zira dünyayı gaye kabul edenler ve ötesine inanmıyanlarca, hiçbir görüş tarzı, faniliği ve mahdutluğu açık olan bu dünyada bir eser bırakmak ve arkadan geleceklere bir mâna ve madde donatımı terketmek cehdini besliemez. «Bu. bu kadardır!» dedikten sonra dikilecek her taş, günübürlük hayat ihtiyaçlarına ne derecede medar olursa olsun, hakikatte ve esasta, korkunç ve lüzumsuz bir abes belirtmeye mahkûmdur. Arkadan gelen nesillerin tesellisi ise, varlığı ve yokluğu, kendi öz ferdiyetinin kâsesi içinden tadan insanoğlu hesabına, aşk ve şevkle eser vermek yolunda kâfi ve sağlam bir müeyyide değil, sadece suni ve dayanıksız bir tedbirdir. Allah'a inanılmıyan yerde, hakikat ve esas gaziyle, tek taşı ayakta durdurabilmenin imkânı yoktur.

Böyle olunca, dünyayı imar, her halde ve herşeyden evvel maddeci telâkkilerin işi olmamak icap eder.

Halbuki böyle olmamış; asırlar boyunca İslâmiyet, ferdî temsil kadrolarında, ahiret uğrunda dünyayı yüz üstü bırakmak ve camilerden başka hiçbir mekânı haşmetli bina etmemek mânasına alırmıştır. Garbın bâtil dini ise, ancak papas telkinlerinin zayıflamaya ve mensuplarının maddileşmeye başlamasından sonra dünya imarına yol açıldığını görmüştür.

Böylece, hak ve bâtil kutuplarıyla dinlerin, insanoğlunu dünya vazifelerinden alıkoyduğu ve din telkinlerine ne kadar kıymet verilmezse o kadar dünya imarına imkân hâsıl olduğu üzerinde, tamamiyle yanlış ve ters bir zehap doğmuş; ve bu kolay zehap asırlar boyunca kökleşerek. hemen hiçbir fikir adamında, tersyüz edilen hakikati ihtara kudret bırakmamıştır. Garbın bâtil din bünyesi böyle ,bir idrake imkân vermediği için, hakikat, Garplı mütefekkirler tarafından keşfedilemezdi. Bunun için İslâma kucak açmak gerekirdi. Fakat İslâm mütefekkirlerince, Garbın bütün tezat ve buhranı da dâhil olarak, yegâne kurtarıcı dinin ruhuna bîgâne kalınması ve bu yüzden sebep ve neticelerin süzülmemiş olması, şahsî idrak ve tefi kabiliyetsizliğinden bu düğümü çözememiştir. Eğer yalnız bu nokta izah edilebilseydi, dünyayı ve dünya hakimiyetini elimizden almak suretiyle ruhumuzu ve gayemizi körlettiğini sanan Hıristiyanlık, çoktan bize mağlûp olmuş bulunurdu.

Din gözünde âhiretin zıplama taşı olmaktan ibaret bulunan dünya, yine dirî eliyle çerçevelenmiş hakları verilmedikçe, bizi ötelere haklarından da mahrum edecek kadar kuvvetli bir tuzaktır; ve bütün marifet, bu dinî inceliği kavrayabilmektedir.

Onun içindir ki, hiç ölmeyecekmiş gibi dünyaya hemen ölecekmiş gibi âhirete memuruz; ve yine onun içindir ki, mescitlerimizi sade ve şehirlerimizi ziynetli bina etmek gibi hudutsuz hikmetli bir Peygamber emri almış jnuyoruz. Yani bugüne kadar yaptığımızın tam aksi... Hi

nen ölecekmişiz ve zaten yaşamamaktaymışız gibi ezginlikten ibaret âhîret tesellisi; ve yalnız mabetler aç 1a bir ihtişam ve gerisi teneke evler... Bize bu ruhu te in edenierse. Kâinat Efendisinin her mikyas üstü deri tâtırırma yol: açmak dâyösiyle yalan haber veren sahte mutasavvıflar ve kalpazan dervişler olmuştur. Gerçek tal avvuf ve bâtın yolculuğu, bu gidiş ve gelişin tam aksi' tedir. • islâm inkılâbında düriya, İslâmiyetin hakikatine tı-<jttp uygur» olarak, biz her şeye malik olduktan sonra! içbir şeyin bize malik olmaması inceliğinden ibaret bu-inön gerçek fakirlik gibi, bizim yüzde yüz sahip ve hö-J im olacağımız, fakat onun bize sdhip ve hâkim olamıya-ağı ve üstüne yapılan her nakşın asit gaye olarak ken-isini aşacağı muvakkat bir plândır. Ve iste dünya böy-îce kabul edildikten sonradır ki, solmaz renk ve ölmez eslerin iklimine yol veren geçit noktası olarak bu muvakkat plânı baştan başa donatmak, bezemek, ötelerin sevk ve neşesiyle süslemek din! bir vazife olur ve zahmetine değer. Yoksa dünya dediğimiz plânı donatmak ve bezemek için, ondan başka bir şeye inanmamak icap etseydi, asıl o zaman bu plânı donatmaya ve bezemeye imkân verici büyük, devamlı ve mefkûrevî şevk kaybedilmiş olurdu. Bilinen ve görülen imar örnekleri, tek başına kaldıkça yine bilindiği ve görüldüğü gibi, yarını tekeffül etmek iktidarında değildir ve tamamiyle suni ve büsbütün fânidir.

İslâm inkılâbının, dünyayı imar mevzuunda, Allah ve Resulünün muradına tam uygun olduğundan emin bulunduğu bir girift hikmet dâvası kavranır kavranmaz, şimdiye kadar Garp dünyasında gördüğümüz bütün örnekler ve onları kât kat aşan en yeni buluşlarla mukaddes ölçüler çerçevesi içinde dünyayı imar. küfrün veya bâtıl dinlerin değil, bizim hakikatimiz ve onların tezadı olarak meydana çıkar.

TOPLAM

Dâvayı evvelâ vatan sınırları içinde, sonra eşit ruh muhtevasına sahjp milletler kadrosunda, daha sonra da bütün zıt topluluklar muhitinde zafere ulaştırmaya memur, harikulade çevik ve ince bir plân zekâsı ve siyaset dehâsı...

Müslümanlıklarına rağmen, o nuru gölgelendirmiş ve Resulünün muradına tam uygun olduğundan emin numuneliği haysiyetinden mahrum gören, bütün feyzi tek ve mutlak kaynak bildiği Saadet Devri ve Sahabîler topluluğundan alan, böylece hayatın her tecelli sahasına hâkim yepyeni bir vecd ve edaya yol açan bu vecd ve edayı namütenahi ileri bir nesil başlangıcına perçinleyen ve ebediyen perçinleyecek olan bir gençlik teşekkülü dâvası...

Bütün kıymet hükümlerini ve nefis muhasebelerlerini İslâmiyet mizanından aldıktan sonra birer birer sükut edecek ve herbiri her hakkın İslâmiyette gerçekleştirip îst| lal dâvalarını kaybedecek olan içtimaî ve iktisadî mezheplerin hâs isimleri ve öz hüviyetleriyle kökünden iptali...

Kuvveti nispetinde mahcup, hicabı nisbetinde kur, vakarı nisbetinde edib; ve mukaddes dâvanın ruh emrine bağlı madde kıymet ve zarafetini temsilden başka tek gayesi olmıyan bu ulvî gayenin asîl ruhuna malik ve her cihazı, âleti, hali ve şekliyle mefkûrevî nizam ve heybet şiirini heykellestiren Yeni Altun Ordu...

Dâvanın kemmiyet ve iptidaî madde kaynağı satranç tahtaları gibi muntazam, polis noktaları gibi her murakabeye nezaretli, maddî ve manevî sjhhat ve şahsiyet çekirdeği, süt beyaz ve süt liman, mesut ve müreffeh köy...

Dâvanın keyfiyet ve mâmul madde mansabı, sanki fil dışından kaldırımlarında en ileri ve nuranî fikir ve idrak çilekeşlerinin harikulade bir ahenk ve huzur ifadesiyle aktığı ve kimsenin kimseye çaparız teşkil etmediği, kat ve kubbe kubbe bina ve çatılarının insanoğluna ait büyük oluşu mekânlaştırdığı ve her dert ve her ihtiyacın kadrosunda muessiseleştiği muazzam şehir, haşmetli (Metropolis)...

İçinden ve dışından sımsıkı müeyyideli ve tam sigortalı aile hücresi...

Bütün oluş sahalarının merkezî ve muhitî eksiksiz ve tezatsız bilgi plânını çerçeveleyen tek sistemin, devlet aile ve muallim gibi üç ayaklı sehpa üzerinde durması sına bağı olduğunu bilen talim ve terbiye ocağı.

Zekât ve yardım emri sayesinde' içtimaî teavün ve tesavi gayesini son haddine ulaştırıcı ve şahsî mülkiyet hakkı içinde içtimaî mülkiyetin her hakkını ödeyici ihyakâr iktisadî nizam...

Müslümanlara ait, eşya. ve hâdiselere hâkimiyet hakkının icra vasıtası olan ve mü'minlerin kaybolmuş malını belirten müspet bilgiler dehâsını, henüz erişilmemiş ve erişilemez haddiyle temsil...

Mukaddesat ve cemiyetin müşahhas hicap ifadesi olan dinî ölçüler içinde her tarafı kapalı, ondan sonra her kıymeti açık, böylece her örnekten fazla güzel ve tesirli kadın...

Vatanın, cemat, nebat, hayvan ve insan, bütün kadrosuna şâmil içtimaî fayda ve faaliyet prensibi; ve zayi olmaktan memnu, hattâ tek zerre (enerji)...

Kulların değil. Allanın ve ona bağlı vicdanın emrettiği adalet...

Âhiret mâmurluğunun tarlası olan dünyayı, sonunda bir taş tahta gibi bütün yazılarıyla silineceği biline biline, son kum tanesine kadar imar...

Bütün pisleri ve pislikleri ayıklanıp, bütün temizleri ve temizlikleri çeşmeler ve seller gibi akıtılacak ve dâvanın tahassüs âletlerini şekillendirecek güzel sanat şubeleri...

Sıhhat ve güzellikte her tedbir...

Öreme ve türemede her çare...

Nihaî kavga ve zafer plânı olan Batıya karşı, kemmiyet ve keyfiyet zemini olarak istinadı şart, Asyacılık gayesi

Ve nihayet, herbiri kitaplık çapta bu otuzüç prensibin. bütün teşkilât ve idare ruh ve dehasını billûrlaştırıran üstün üstü buluş ve eriş; Yüceler Kurultayı ve Başyücelik mefkuresi... İşte bu noktaya gelmiş bulunuyoruz

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ
NECİP FAZIL

VIII- DEVLET VE İDARE MEFKÛREMİZ

* Başıyüce ve Kurultay

*Başıyüce

*Yüceler Kurultayı

*Başıyücelik Hükümeti

*Hükümetin 11 Davası

*Yüce Din Dairesi

*Halk Divanı

*Başıyücelik Akademyası

*Başıyücelikte İş Ölçüsü

*Başıyücelikte Ceza Ölçüsü

*Başıyücelikte Umumi Manzara

*Başıyücelik Emirleri-Kanun

*Başıyücelik Emirleri - Zevk ve Terbiye

*Başıyücelik Emirleri-Kumar

*Başıyücelik Emirleri-İçki ve Zehir

*Başıyücelik Emirleri-Zina ve Fuhuş

* Başıyücelik Emirleri-Faiz

*Başıyücelik Emirleri-Kahvehane

*Başıyücelik Emirleri-Külhanbeylik

*Başıyücelik Emirleri-Vatandışı

*Başıyücelik Emirleri-Sinema

*Başıyücelik Emirleri-Dans

*Başıyücelik Emirleri-Parazitler

*Başıyücelik Emirleri-Heykel

*Başıyücelik Emirleri-Matbuat

- *Başyücelik Emirleri-Yine Basın
- *Başyücelik Emirleri-Radyo
- *Başyücelik Emirleri-Üniversite
- *Başyücelik Emirleri-Batıda Tahsil
- *Başyücelik Emirleri-Ecnebi Mütéhassıs
- *Başyücelik Emirleri-Harf Davası
- *Başyücelik Emirleri-Kıyafet ve Şapka
- *Başyücelik Emirleri-Kadın Kılığı
- *Başyücelik Emirleri-Vâizler
- *Başyücelik Emirleri-Yine Kılık
- *Başyücelik Emirleri-Köy İmamı
- *Başyücelik Emirleri-Subay
- *Başyücelik Emirleri-İşçi
- *Başyücelik Emirleri-Sermaye ve Patron
- *Başyücelik Emirleri-Fabrika
- *Başyücelik Emirleri-Vesaire
- *Not

BAŞYÜCE VE KURULTAY

· Bütün kuvvet tevazünü, her temsil kutbu aynı kök ideologyaya bağılı olarak, “Başyüce” ile “Yüceler Kurultayı” arasındadır. “Yüceler Kurultayı” “Başyüce”de, kendi mânevî şahsiyetinin öz eliyle seçilmiş icra ve temsil birliğini; ve “Başyüce”, “Yüceler Kurultayı”nda, kendi icra ve temsil birliğinin, üstün güzîdelerden mürekkep, murakabe ve muhasebe kadrosunu bulur.

· Öyle ki "Yüceler Kurultayı", havâi kitle reylerinin kemmiyet dalgalanışındaki hikmetsizliğe zid olarak, daima kendi kendisini tekmi ve inşâya ve daima hak ve hakikate memur, giderken; onun ve devletin kafası olan “Başyüce”, yine onun seçiminden gelerek, hak ve hakikatin millet üstü manasıyla hak iradesine bağılı cephesini en ince âhenk içinde telif eder.

· "Yüceler Kurultayı" vicdan; ve “Başyüce” irade...

· Böylece, hak ve hakikatin muhtaç olduğu birbirini murakabe ve muhasebe edici iki ana merkez doğmuş olur; ve bu iki ana merkezin iş ve fikir kaynaşmasından doğacak olan vahdet, demokrasyların varamadığı ve varamayacağı nizamlı hürriyetle, demokrasylara zıd bütün şekillerin başaramadığı ve başaramayacağı hür disiplini, sağ ve sol kanatlardan hiçbirini incitmeden elinde tutar.

· "Başyüce", "Yüceler Kurultayı"nı, her defa giren ve çıkan âzasiyle tasdik edecektir. "Başyüce", "Yüceler Kurultayı"nın fert fert dağınık ve zümre halinde toplu ruhunu, millet adına ona karşı murakabe ve müdafaa halinde olacak ve hükmü "Yüceler Kurultayı"na bırakacaktır.

· Buna karşılık "Başyüce" bütün hayat, faaliyet ve işiyle "Yüceler Kurultayı"nın murakabe ve hakikati müdafaaasına hedeftir.

· Şöyle anlamak lâzımdır ki, her şey, herkesi aşan bir hak ve hakikat mizanı önünde, daima o hak ve hakikat adına birbirine hâkim ve mahkûm, birbirine şahit ve murakıp, mefkûrevî bir âhenk tertibini işletebilmekten ibaret...

· Kendisi ve kendisine murakabe eden yine kendisi olarak, bir insanda iki cephe veya iki cephede bir insan...

· "Yüceler Kurultayı" "Başyüce"yi beklenmedik menfî ve zıd şartlar içinde görürse, onu, en aşağı yüzde yetmiş beşi bulması gereken bir ekseriyet kararıyla devirip, bu takdirde nihâî irade tecelli edinceye kadar arasından birini "Başyüce" ilân etmek hakkına maliktir.

· "Başyüce" "Yüceler Kurultayı"nı doğrudan doğruya feshetme hakkına malik değildir. Ancak "Yüceler Kurultayı"nda beklenmedik menfî ve zıd temayüllerin kümelendiği ve bütün kadroyu kuşatmaya başladığı bir fesat takdirinde, derhal milletten, kendisiyle "Yüceler Kurultayı" arasında hakem kararı isteyebilir. Bunu isteyebilmesi için, "Yüceler Kurultayı"nın, en aşağı yüzde kırk nisbetinde kendisiyle beraber olması lâzımdır. Milletın "Başyüce" lehinde vereceği hüküm, "Yüceler Kurultayı"nı, yalnız "Başyüce" tarafını tutuş nisbetinden ibaret bırakır; gerisi derhal tasfiyeye uğramış olur ve bu kısım, sonra kendi kendisini ikmal eder. Milletın "Başyüce" aleyhinde vereceği hükümse onu hemen düşürür ve yeni bir devlet reisi seçimine yol açar.

· Her beş senede bir "Başyüce" seçimi gibi tabî haller üstü, millet iradesini tecellisi aranan vaziyetlerde, devlet ve hükümet bütünü dışında, "Yüceler Kurultayı" milli iradeye başvurabilir.

· Hükümet ve icra mekanizması, böyle vaziyetlerde sadece millî iradeyi tahakkuk ettirmekle vazifelidir.

· Hükümet, evvelâ "Başyüce"ye, sonra o yoldan "Yüceler Kurultayı"na karşı mesul olarak, "Başyüce" tarafından ve "Yüceler Kurultayı" kadrosu dışından teşkil edilir.

· Hükümet, "Yüceler Kurultayı"nın 1 fazlasiyle itimatsızlık reyini aldığı ân derhal düşer.

· "Başyüce"den itibaren "Yüceler Kurultayı" âzasına ve topyekûn hükümet kadrosuna kadar hiçbir ferdin, kanun muvacehesinde mesuliyetsizlik ve şahsî masuniyet gibi bir imtiyazı yoktur. Meselâ, sokağa tükürmek, "Yüceler Kurultayı"ndan çıkacak bir zevk ve terbiye

yasasına göre suçsa, zabıtâ, bunu yapacak bir “Başyüce” ile bir “yüce”yi, bir hükûmet reisini veya bir çöpçüyü bir tutar.

BAŞYÜCE

- "Başyüce" kaba ve umumî manasıyla herhangi bir devlet reisi değil, derin ve girift, içtimaî bir remzdir. Bir timsal...
- Bütün selâhiyetler beşerî haddin en üstüniyle eline teslim edilmiş kâmil ferdin, Allah'ı, vicdanı ve milleti arasında terkibleştirmeye memur bulunduğu kâmil âhenk uğrunda, öz nefsinin selâhiyetsizlikte son mertebeye indirmesi... “Başyüce”nin heykelleştirdiği remz, işte bu mânanın temsilciliği ve şahıslandırıcılığıdır.
- "Başyüce", milletini tek şahıs içinde yekûnlaştıran baş örnek... Onun içindir ki, selâhiyeti, hak ve hakikate karşı bu yekûna eş, kendi öz nefesine karşı da bu yekûnun en ufak parçasından daha küçük...
- "Başyüce"nin kendi öz lisanından başka her edâsı ve işi, “ben milletimin, görünürde en ahlâklı, en bilgili ve en akıllı ferdiyim!” diye ilân edecektir.
- "Başyüce" "Yüceler Kurultayı"nın her şubede lif lif örülmüş kanunlar manzumesine aykırı emir veremez ve vermez; fakat her emri, kanunu tamamlayıcı ve belirtici ayrı bir kanundur. Kanunun birşey söylemediği yerde “Başyüce”nin emri, kat’îdir.
- "Başyüce"nin bir emriyle hükûmet değişir.
- Bütün hükûmet manzumesi, en büyük mümessilinden en küçüğüne kadar onun adına iş görür.
- Kaza cihazı onun adına işler ve adalet onun adına dağıtılır.
- "Başyüce", bütün icra vasıtalarının ve bütün şubeleriyle ordunun başıdır. Başbuğ, doğrudan doğruya “Başyüce”nin vekilidir.
- Anlaşıyor ki, "Başyüce", İslâmın “ulülemr” diye isimlendirdiği büyük içtimaî irade ve icra makamını, bu makama en küçük nefis ve hırsı karıştırmamak ve kendi öz nefsanîyeti bakımından mâdum kalmak borcu altında, şahsiyle dolduran ideal ferddir. “Başyüce”, temsil ettiği iman ve hakikat kutbunun, en ileri hürriyet içinde her şeyi ve herkesi köleleştiren mânasına karşı mukaddes mîzan önünde, bizzat, her şeyden ve herkesten fazla köleleşecektir. “Başyüce”, temsil ettiği hudutsuz mânanın altında evvelâ kendisini ezecek; ve sonra bağlı olduğu mânalar âleminin temsil hadkleri içinde, fânî şahsını –fânî şahsına hiçbir pay vermeksizin- en göz kamaştırıcı kudret ve haşmet ifadesiyle alabildiğine pırıldatmaktan çekinmeyecektir. “Başyüce”de pırıldayan kudret ve haşmet ifadesi, onun değil, bütün milletiyle bağlı olduğu mânalar âleminin; ve oradan aksederek, milletinindir.
- Cemiyetin, hangi sahada olursa olsun, en dertli ve ıstırablı unsuru, “Başyüce”yi, kendisi kadar dert ve ıstırab içinde olup olmadığını ve derdinin çaresini elinde tutup tutmadığını anlamak bakımından, her ân hesaba çekmeye muktedir, kanunî bir imkân sahibi olacaktır. En

küçük suistimale karşı, cürret edicisine en büyük cezayı dâvet edecek olan bu imkân, her vatandaşın evinde, keyf için çekilmesi yasak bir imdat işareti koludur.

- "Yüceler Kurultayı" beş yıl için seçtiği "Başyüce"yi tekrar intihab edebilir.
- Tekrar seçilmeyen "Başyüce" yaş haddini aşmamış bulunuyorsa "Yüceler Kurultayı"ndaki yerine davet eder.
- "Başyüce"lik makamı üzerinde Kurultaya karşı en tesirli irşad, "Başyüce"nin kendi yerine bizzat göstereceği namzet veya namzetlerdir.

YÜCELER KURULTAYI

- "Büyük Doğu" mefkûresinde, cemiyet iradesini temsil adına, dünyanın her yerinde örnekleri bilinen millet meclisleri yerine, bir "Yüceler Kurultayı" vardır.
- "Yüceler Kurultayı", milletin;dinde, fikirde, sanatta, ilimde, siyasette, müspet bilgilerde, ticarete, askerlikte, idarede, işde, hulâsa insan kafasının arayıcı hamlelerini ve idrak çilelerini plânlaştıran her sahada, eser, keşif, görüş, terkip ve dâva sahibi (aksiyon)cu güzidelerinden örülüdür.
- "Yüceler Kurultayı" nın mânası, milleti, en ileri düşünenlerinin ve en iyi yapanların kadrosunda özleştirmektir.
- "Yüceler Kurultayı" nın mânası, milleti, -doktor hâkimiyeti altındaki hasta gibi- sâf ve mücerred idrak ıstırapı çeken ruh ve dimağ işçilerinin hâkimiyeti yolundan, hak ve hakikatın hâkimiyeti altında tutmaktır.
- "Yüceler Kurultayı" nın cephe duvarında şu levha ve şu ölçü pırıldar: "Hâkimiyet Hakkındır"...
- Bir millet kadrosunda gerçek münevverler (otorite)si diye vasıflandırılacak "Yüceler Kurultayı", hâkimiyeti, ister fert ve ister zümre olarak kendi nefsâniyet ve enâniyeti olmayan üstün yaradılışlar elinde, hak ve hakikate mahkûmiyetten başka bir şey değildir. "Yüceler Kurultayı" gerçekte hâkimlerin değil, mahkûmların çerçevesidir.
- "Yüceler Kurultayı" nın bir ân bile tahammül edemeyeceği birici telâkki "Milletin keyfi ve canı böyle istiyor!" tesellisi altındaki nebatî serbestlik ve hayvanî başıboşluktur. Sadece kemmiyet plânına bağlı rey ve temayül tecellisinin, serbestlik maskesi altında keyfiyeti mahkûm eden istibdadı, "Yüceler Kurultayı" na tam aykırıdır. "Yüceler Kurultayı"nın anladığı hürriyet, bir kere ve bin kere daha tekrarlıyalım; hakikate esarrettir.
- "Yüceler Kurultayı" nın âzası, en aşağı 40, en yukarı 65 yaşında ve maddî ve mânevî kâmil sıhhat içinde olur. Bütün hususî hayatı, her türlü faaliyeti, her ân hayat ve hâdiselere karşı verdiği imtihanlarla, kendi kendisini millet ve Kurultayın tam ve mutlak müşahade ve murakabesi altında tutar. Bağlı olduğu iman kutbunun, fikirde ve ahlâkta tam ve katî samimiyet ve hâlisiyetini canlandırır. Vecd ve aşk içinde yaşar. Dâvasından başka hiçbir hasis

fert ve nefis hayatı sürmez. Meslekî politika zanaatinin ve her türlü menfaat ve tesirin üstünde kalır.

· "Yüceler Kurultayı"na ait zatî vasıflar manzumesi, en ince teferruatına ve en hurda tafsilâtına kadar sımsıkı örülmüştür. "Yüceler Kurultayı", âzası içinde üstün vasıflarını düşüren, yahut yerli yerinde bekleten değil, hattâ daima ilerletmeyen ve yükseltmeyen her ferdi derhal tasfiye edici nâmütenahî ince bir dikkat ve hassasiyet ölçüsüne sahiptir.

· Millet meclislerinde olduğu gibi, topluluğun bütün irade ve karar mihrakı "Yüceler Kurultayı"dır. "Yüceler Kurultayı"nın her ölçüsü kanundur; ve her kanunu, tezatsız bir ideolocya bütününe tatbikî hükümleri halinde bir ana manzumeye ve onun da perçinli olduğu aslî mihraka bağlıdır.

· "Yüceler Kurultayı"nı ilk defa bir "Müessisler Meclisi" meydana getirir. Ondan sonra kurultay âzası, kendilerini şahıs şahıs kuşatan ve en küçük uygunsuzluk tezahüründe tasfiyeye uğratan sebepler dışında, ebedi olarak yerinde kalır. Dinç ihtiyarlık engel teşkil etmez.

· "Yüceler Kurultayı" temelleştikten sonra kendi kadrosu içinden "Başyüce"yi seçer.

· Kurultayın seçtiği "Başyüce" devlet reisidir; devletin ismi de "Başyücelik"tir.

· "Başyüce" 5 yıl için seçilir.

· "Yüceler Kurultayı", ölüm, ağır hastalık, çekilme isteği, çekilmeye dâvet gibi hâllerle ayrılan âzası yerine derhal yenilerini bizzat ilân ve intihab eder.

· "Yüceler Kurultayı", vatan ileri gelenlerinden en lâyıklarına "Yüceler Kurultayına namzet" unvanı altında, sayıyla kayıtlı olmayarak, mânevî bir derece verir. En büyük kıymet ve mükâfat olan bu derecenin sahibi, hiçbir temsil hakkı olmaksızın, derecesine her ân liyakat belirtmekte devam eder. Bu dereceye en küçük bir liyakatsızlık, sahibini, "Yüceler Kurultayına namzet"lik hakkından düşürür. "Yüceler Kurultayı", yeni âzasını bu namzetler arasından seçer.

· "Yüceler Kurultayı"nın âzası, eksiksiz ve fazlasız 10'dur ve bu âzadan herbiri bütün vatani temsil mevkiindedir.

· "Yüceler Kurultayı" âzası, halkın değil, Hakkın seçtikleridir.

BAŞYÜCELİK HÜKÛMETİ

· Başyücelik Hükûmeti, bir Başvekil ve onbir vekilden mürekkeptir.

· "Vekil" tâbiri, doğrudan doğruya "Başyüce"ye izafetlidir.

· Her biri üçer müsteşarlığa bölümlü olan vekâletler, memur olduğu vazife bütününe, birkaç vekâlet çapında en girift ve en dolgun iş manzumesini belirtir.

- Maarif Vekâleti: "İlim ve Güzel Sanatlar", "Halk Terbiyesi ve Evleri" "Umumî Öğretim" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Savaş Vekâleti: "Kara", "Deniz", "Hava" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- İktisat Vekâleti: "Sanayi", "Ticaret", "Ziraat" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Maliye Vekâleti: "Bütçe ve Umumî Muvazene", "Vergiler ve Resimler", "Bankalar ve İnhisarlar" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Sağlık ve Bakım Vekâleti: "İyileştirme", "Güzelleştirme", "Çoğaltma" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Adliye Vekâleti: "Mahkemeler", "Islâhhaneler", "Kanunlar" adlı üç müsteşarlığa bölümlü...
- Matbuat ve Propaganda Vekâleti: "Matbuat", "Propaganda", "Turizma" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Hariciye Vekâleti: "Şark", "Garp", "Haber Alma" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Dâhiliye Vekâleti. "Mülkî Teşkilât", "Belediyeler", "Umumî İnzibat" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Nâfia Vekâleti: "Tesisler", "Yollar", "Münakale Vasıtaları" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Düzenleme Vekâleti: "Teşkilât Düzeni", "İş Düzeni", "Sigorta ve Tekaüt Sandığı" isimli üç müsteşarlığa bölümlü...
- Müsteşarlıklardan her birinin emrinde, kucakladığı işin kütle ve mahiyetine göre müteaddit umumî müdürlük organizmaları vardır. Bu umumî müdürlükler, günümüzün Bakanlık teşkilâtına eş genişlikte ve ünvan iptizaline mâni kıymettedir.
- Vekâletlerden herbirinin kumanda ve kurmay heyetini, bir vekille üç müsteşar kadrolaştırır. Her vekâletin üç müsteşarı kendi aralarında tam bir iş âhengi belirttikleri gibi, bütün vekâletlerin otuzüç müsteşarı da hükûmet bütününde aynı şeydir. Siyaset yolundan gelecek olan vekillere nazaran meslek yolundan gelecek müsteşarlarda da, vekillere eş bir terkip ve telif ruhu aranacaktır.
- Hükûmetin umumî siyasetini, Başvekilin reisliğinde 11 vekilden mürekkep Vekiller Heyeti; hükûmetin iş sistemini de, topluca Vekiller Heyetine ve ayrı ayrı kendi vekillerine bağlı olarak, Başvekâlet müsteşarının reisliğinde 33 müsteşardan mürekkep Müsteşarlar Heyeti temsil eder. Müsteşarlar Heyeti, daima Vekiller Heyetinin emriyle toplanır.
- Din işleri reisliği, ve seferde Başbuğluk ve hazarda Başkurmaylık; doğrudan doğruya "Başyüce"nin o sahalardaki icra ve temsil hakkına izafetle, müstakil ve hükûmet üstü mahiyettedir. "Başyüce"nin reislik edeceği veya "Başyüce"yi temsilen Başvekilin lüzum göstereceği Vekiller Heyeti toplantılarına, bu iki iş kutbu da, en ehemmiyetli söz ve fikir hakkıyla katılır.

· Temyiz mahkemesi, devlet şûrâsı, muhasebât divanı gibi teşekküller, devlet ve hükûmet siyâsetinde hiçbir fiilî mevkii ve hakları bulunmayarak ve bütün hareketiyetlerini sadece kendi mevzuularındaki kanunlardan alarak, daima "Başyüce"ye izâfetle, Vekiller Heyetine karşı her bekımdan müstakildir.

· Vekiller Heyeti âzâsını, "Başyüce"nin "Yüceler Kurultay"ından seçeceği bir Başvekil, "Başyüce"nin tasdikine arz etmek suretiyle tâyin eder, hükûmet üstü müstakil devlet organizmalarının başları, daima "Başyüce" tarafından tâyin edilir.

· Bütün hükûmet cihazı bütün şubeleriyle, "Yüceler Kurultayı" âzâsının her türlü teftiş ve murakabesine açıktır.

· Teşkilât bakımından ana ölçü: Esasların esası, devlet idaresi ve cemiyet güdücülüğünü, milletin en yetkin ve seçkin ferdlerinden kurulu bir "şûrâ" vasıtasıyla yürütmek ve bu "şûrâ"yı, rey alınmaksızın, bu reye ender şartlar içinde başvurulmak üzere -ki bu şartların zuhuru muhale yakındır- en gerçek millet temsilciliği mevkiinde görmektir. Ötesi kemmiyet ve basit müşahhaslardan ibaret... Kemmiyet ve dış kalıp plânında her şey ve her zaman değiştirilebilir ve icatlara uydurulabilir. Değişemez olan ruh ve keyfiyettir. Dâva, sadece, bu ruh ve keyfiyete denk, dış kalıp ve teşkilâtı, usta mimarlar eliyle petekleştirebilmekte...

HÜKÛMETİN 11 DÂVASI

· "Başyücelik Hükûmeti"nin ruhunu dayadığı büyük iman ve dünya görüşü plâtforması üzerinde ve sayısız ve mücerred dâva arsında, basit hükûmet programlarının müşahhas ameliye hedefleri bakımından başlıca 11 dâvası vardır.

· RUH VE AHLÂK DÂVASI: "Başyücelik devlet ve hükûmeti"nin kucakladığı millete ait bütün bir kök telâkkî ve idrakini her ân biraz daha titiz sulayacak, ışıklandıracak ve nemalandıracak tezatsız bir ruh ve ahlâk örgüsünün, maddî ve manevî ameliye sahasında, mükemmel ve muazzam tedbir cihazını kurma işi.. Bu dâvada Maarif, Matbuat ve Propaganda, Adliye ve Dahiliye Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· UMUMÎ İRFAN DÂVASI: Bilhassa Garbın müspet bilgiler manzumesini kendi topraklarında iklimlendirici, an'aneleştirici ve bütün taklit ve özenti plânlarından çekip kurtarıcı mikyasta, en uzak ve küçük köyden, en yakın ve büyük şehire kadar ve en üstün ve ileri mâna irfaniyle beraber mayalandırma işi... Bu dâvada Maarif, Matbuat ve Propaganda ve İktisat Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· KÖY VE KÖYLÜ DÂVASI: Köylünün ruhunu, vücudunu, kesesini, âletini, verimini, ticaretini ihya; ve onu kılığından evine ve köyünün manzarasına kadar bütün bir şahsiyet ve asliyet ifadesi altında zapdetme işi... Bu dâvada Mâarif, Dahiliye, Matbuat ve Propaganda, Sağlık ve Bakım ve İktisât Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· ŞEHİR VE UMRAN DÂVASI: Büyük şehir, belde ve (Metropolis) hayatının topyekûn maddesini, görülmemiş bir şahsiyet, asliyet ve hususiyet damgası içinde kalıplaştırma ve heykelleştirme işi... Bu dâvada Dahiliye, Matbuat ve Propaganda, Nafia, Sağlık ve Bakım Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· ORDU DÂVASI: İmanından, ahlâkından, terbiyesinden, nizâmından, ilminden, âletinden, kılığında, biçiminden, muâşeretinden her şeyine kadar, kemmiyette ne olursa olsun, keyfiyette dünyanın en üstün ordusunu kurma işi... Bu dâvada Başkurmaylıkla, Savaş ve Maarif Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· İÇ İNZİBAT DÂVASI: Müşterek dâva ve hamle yolunda, kelebekler ve güvercinler arasındaki huzur ve âsaiş dünyasını gerçekleştirme işi... Bu dâvada Dahiliye ve Diye Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· DIŞ MÜNASEBETLER DÂVASI: Memleketin dış politikasını, ana ideolocya tam uygun vaziyette, bir topyekûn Şark, bir de topyekûn Garp kutbuna göre ayarlı ve son derece nazik ve çevik, ve millî menfaat uğrunda Şeytanı çatlatarak kadar ince tertiplerle takviyeli tarzda adım adım gayesine ulaştırma; ve bu yolda bütün yeryüzü milletlerini bütün kuvvetleri ve zaafıyla tâ köklerinden ve ciğerlerinden bilme ve tanıma ve ona göre davranma işi... Bu dâvada Başkurmaylıkla, Hariciye, Matbuat ve Propaganda Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· BÜTÜN NEŞİR VASITALARINI MURAKABE VE HİMAYE DAVASI: Her cins kitap, broşür, gazete, mecmua, radyo, sinema, tiyatro, temsil, konferans, musikî, resim, hulâsa fikir ve ruh telkinine mahsus her vasıtayı, en dipsiz hürriyet içinde dibinden kavrama, destekleme, tutma, cevherlendirme, tesirlendirme ve ana hedefe yöneltme işi... Bu dâvada Matbuat ve Propaganda ve Maarif Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· İŞ EMNİYETİ VE İŞ SAHALARI ARASINDA ÂHENK DÂVASI: Bütün vekâletler arası faaliyeti âhenkleştirme, millî iş ve memur kitlesini bütün haklarıyla emniyet altında tutma, halk şikâyetlerini takip ve mercilendirme ve büyük devlet teşkilâtını düzenleme işi... Bu dâvada Düzenleme Vekâleti her vekâletle tam işbirliği halindedir.

· NÜFUSU ÇOĞALTMA, GÜZELLEŞTİRME VE SAĞLAMLAŞTIRMA DÂVASI: Nüfusu kemmiyette şelâle bereketiyle taşıma, kitleyi insanoğlunun en nâdide çizgileriyle güzelleştirme, sıhhati en yeni ve ileri tedbirlerle koruma işi... Bu dâvada Sağlık ve Bakım, Maarif, Matbuat ve Propaganda, Dahiliye ve İktisat Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

· MİLLÎ SERVET VE İKTİSAT DÂVASI: Tam bir millî iktisat ideolocyasının tezatsız sistemini örgüleştirme, millî serveti köpürtme, içtimaî refahı temellendirme, bütün deveran sürat ve kıymetiyle para ve sermayeyi güdümlenme, cemiyeti ve ferdi bütün verim ve alım faaliyeti içinde muvazelenendirme, maddî verim âlet ve cihazlarında en ileri dereceyi tutma ve büyük iş ve kazanç, tediye ve taksim adaletini yerine getirme işi... Bu dâvada, İktisat, Maliye ve Nafia Vekâletleri tam işbirliği halindedir.

YÜCE DİN DAİRESİ

· Bütün bu dâvaların ruh ve ölçü, müşahede ve murakabe kürsüsünde, icra bakımından doğrudan doğruya "Başyüce"nin şahsında tecelli etmek ve onun dışında kendi şahsî çerçevesinin mücerret vecd, aşk, fikir ve hakikat lâboratuvarını temsil etmek şartıyla "Yüce Din Dairesi" vardır.

· Hükûmet reisiyle bir hizada ve hükûmet üstü seviyede "Başyüce" tarafından seçilecek olan "Yüce Din Dairesi" Reisi, Başyüce nezdinde ana kaynağın ilim ve vicdan sesini belirtir ve bir çelişme halinde Başyüceye karşı "Yüceler Kurultayı"ını hakem tutar ve hiçbir tesir dinlemez.

· Ulviyet ve hususiyeti bakımından teşkilâtını hükûmet kanavasında göstermediğimiz ve iç telkin, dış propaganda, dinî öğretim, din vazifelerini yetiştirme ve kadrolaştırma, Evkaf vesaire noktalarından inceden inceye plânlandırılmaya muhtaç gördüğümüz bu Daire, Başyücelik emrinde ve "Yüceler Kurultayı" yanında, devletin başlıca istişare merkezi kabul edilebilir.

· Bütün bu dâvaların, bütün iş, vazife ve teşkilât mümessilleriyle nefsinde düğümlü olduğu büyük ferdî, irade ve icra mihrakı "Başyüce"dir.

· Ve bütün bu dâvaların, büyük tefekkürî topluluk mihrakı da "Yüceler Kurultayı"... Esasta "Yüce Din Dairesi"nin hüviyet ve ruhu bütün iş dairelerine sindirilmiş olacağı için, böyle bir teşkilâta lüzum, sadece mesleki ihtisas bakımındandır ve bu ihtisasın murakıplığından ibarettir. Yüceler yücesi muazzez sahabîler devrinde olduğu gibi, herkesin ve her şeyin tek ve mutlak istikamet üzerinde toplu bulunduğu bir vasatta, böyle bir teşkilâta ihtiyaç bile yoktur. Ama nerede o erişilmez (ideal) dünya?..

HALK DİVANI

· "Büyük Doğu" mefkûresinin, "Başyücelik Hükûmeti"nde, halk kendisini devletin, devlet de halkın kölesi bilecektir. Yarısı siyaha ve yarısı beyaza boyalı tekerleğin siyah ve beyaz yarım daireleri gibi, her ân halkla hükûmet, birbirinin üstünde ve birbirinin altındadır.

· Selim duygu ve düşünceye dayanan hiçbir ferdî ve içtimaî alâka ve himaye isteği yoktur ki, devlet ve ferдин hassasiyet ve mesuliyet çerçevesi dışında gösterilebilsin... Bizim anladığımız devlet ve hükûmet ruhunun, "bu beni alâkalandırmaz" diyebileceği bir mevzu hayal edilemez.

· Delilerin çılgınca istekleri de beraber, her dâva sahibi, sonunda ya hastahaneye, ya ıslahhaneye, ya kanaat ve itminana, yahut hakkının teslim, tespiti ve takibine sevkedilmel üzere, başlangıçta ve edep ve ölçü sınırları içinde her türlü hesap sorma selâhiyetine sahiptir. Cemiyetin gözü önünde herkesi, istihkakına göre ölçmek, ana mîyardır.

· Cemiyette tek işsiz, tek aç, tek bakımsız, tek mazlum, tek mağdur, tek muztar yoktur ki, gerekirse "Başyüce"nin kulak zarlarını patlatacak kadar mükemmel bir uyandırma ve hesap isteme cihazının manivelâsını el altında bulundurmasın...

· Bu manivelâ, doğrudan doğruya "Başyüce"nin şahsına bağlı bir iş şubesi marifetiyle dâvasını tespit ettirecek her ferдин, senenin bellibaşlı günlerine mahsus olmak üzere her yıl ilân edilecek ve kurulacak "Halk Divanı"nda söz istemesidir.

· "Halk Divanı", Başyücelik saryında bu ismi taşıyan büyük bir salonda açılır ve herkes dinleyici ve seyredici sıfatıyla bu salona girebilir.

· "Halk Divanı"nda söz isteyen herkes, evvelâ dâvasındaki ciddiyet, sonra onu "Başyüce"ye gelinceye kadar alâkalı makamlar nezdinde takip etmiş olup olmamak, sonrada ortaya attığı

şartlar üzerinde doğruluk ve hâlislik noktasından şiddetle mesuldür. Bunlar üzerinde en küçük eksiklik, yanlışlık ve yalancılık, cüret edicisini "milletin fikir, hürriyet ve dâva hakkını suistimal noktası"ndan en acı mahkûmiyete sürükler. Buna karşılık, doğru olmak ve daha evvel takip edilip neticelendirilmemiş bulunmak şartıyla en küçük hak, "Başyüce" nezdinde derhal kabullerin en büyüğünü kazanır; ve kemmiyet ve keyfiyeti daima "Başyüce"nin takdirine kalmış olarak sahibini mükâfatlandırır.

· Bizzat "Başyüce" ve arkasında bütün hükûmetinin hazır bulunacağı "Halk Divanı"na mahsus bütün şartlar, edepler, usuller, nokta nokta ve çizgi çizgi örgüleştirilmiş ve kanunlaştırılmış olacaktır. "Halk Divanı"nda ve bu edepler içinde halk, bir veya birçok ferdiyle, haklarını, "Başyüce"ye karşı bağıra bağıra müdafaa eder ve neticeyi alır.

· Cemiyetle halkın bütün ihtiyaç ve dâvalarını cevaplandırmak ve ait olduğu iş ve vazife sahasında takip etmekle mükellef hükûmet cihazı, her vekâletteki hususî cihazdan başka "Düzenleme Vekâleti"dir.

· "Halk Divanı"nın mânasını, halk, haklı olduğu mevzuda devlet reisini bütün hükûmetiyle beraber herhangi bir ferдинin huzuruna çıkarıp hesap vermeye ve yol göstermeye memur, bu ana şart dışında da aynı ferde, aştığı edep ve hak sınırı nisbetinde mesuliyet yükletici bir adalet tertibi diye anlayacak ve ona göre kıymetlendirecektir. Bu noktada, hiçbir demokrasya idaresinin varamayacağı fert hakkıyla hiçbir (totaliter) rejimin ulaşamayacağı hükûmet hakkı bir aradadır.

· "Halk Divanı" buluşunun üstün mânası da, daima en küçükle münasebet halinde bir en büyüğün, hâkimiyeti nisbetinde mahkûm ve mahkûmiyeti nisbetinde hâkim ve bütün tezatları toplayıcı, kapatıcı ve son derece nazik ve ince ve yeryüzünde bir misli görülmemiş bir ruh ve şekil belirtmesidir.

BAŞYÜCELİK AKADEMYASI

· "Doğru"nun, "iyi"nin, "güzel"in sonsuz arayıcılığı yolunda üç sınıf insan ve bu üç sınıf insanın kümелendiği üç ruh ve akıl zümresi, "Başyücelik Devleti"nde, tam bir himaye, sahabet ve kefalet altındadır. İlim adamları zümresi, fen adamları zümresi, sanat adamları zümresi...

· İnsan kafasının sâf ve mücerret ilim, fen ve sanatta en yeni ve en ileri görüş ve buluş hamlelerini muhitleştirecek olan bu üç zümrenin umumî kadrosu "Başyücelik Akademiyası"nın çerçeveleyecektir.

· "Başyücelik Akademiyası"nın üç ana kolu vardır: İlim ve Tefekkür Kolu, Fen ve Keşifler Kolu, Edebiyat ve Güzel Sanatlar Kolu...

· Dünya çapında eser ve hüviyet sahibi asker, tarihçi, dinci, hukukçu, iktisatçı, içtimaiyatçı, terbiyeci, ruhiyatçı, riyaziyeci ve her soydan mütefekkir, akademyanın "İlim ve Tefekkür Kolu"nu şubelendirir. Keşif sahibi doktor, fizikçi, her neviden mühendis ve benzerleri de "Fen ve Keşifler Kolu"ndadır. Aynı üstün vasıflardaki şairi, romancıyı, piyes muharririni, tenkitçiyi ve güzel sanatların başka şubelerine bağlı sanatkârları "Edebiyat ve Güzel Sanatlar Kolu"nda bulabiliriz.

· Bütün bu kolların mensupları, bağılı oldukları verim faaliyetlerinin, sâf, müstakil ve mücerret cehd ve zevkini temsil ettikçe, “Başyücelik Akademiyası”nın kadrolaştırdığı hüviyet içindedirler. Bütün bu mücerret ibdâ sahalarından, müşahhas cemiyet ve amelî dâvalarına aktarılmış fikir mizaçlarının yeriye “Yüceler Kurultayı”dır. Yani Akademya, kendilerini, faaliyetlerinin mücerret tarafına bağlamış olanların ocağı...

· Böylece "Başyücelik Akademiyası" mücerret ilim ve sanat çalışmalarından, müşahhas cemiyet ve amelî hayat dâvalarına doğru kayan terkipçi ve (aksiyon)cu zekâlariyle, “Yüceler Kurultayı”nın tabiî bir namzetler zümresi sayılabilir.

· "Başyücelik Akademiyası" âzası, bütün hayat ihtiyaçlarını ve faaliyet icaplarını en (lüks) mikyasta karşılayabilecek refah vasıtalarına sahip kılınırlar; ve (akvaryum) içindeki balıklar gibi, “Başyücelik Akademiyası”nda kaldıkça, kendi mücerret faaliyetlerinden başka hiçbir sahaya çıkmazlar. “Başyücelik Akademiyası” âzası, fahrî olarak memur kılınacakları hocalık işlerinden başka hiçbir vazife kabul etmezler.

· "Başyücelik Akademiyası"nın âzasını, kemiyet haddiyle kayıtlı olmıyarak, doğrudan doğruya “Başyüce” tayin eder. Ondandır Akademya âzası, hususî kanununda belirli olacağı şekilde teşkilâtını tamamlar.

· "Başyücelik Akademiyası", sâf irfan meselelerinde, daima “Başyüce”nin istişare çevresi halindedir.

· Milli dil, lûgat, ansiklopedyalar, dağıtılacak mükâfatlar; millî tarih, resmî irfan programları ve yetiştirme plânları ve alâkalı vekâletlerin sâf ve mücerret irfan meseleleri, “Başyücelik Akademiyası”nın vazifeleri içindedir. Şu kadar ki, ana gayesi, her sahada mücerret ibdâ çilesi çeken insanları kadrolaştırmaktan ibaret olan Akademya’nın birinci hedefi, mensuplarının ferdî ve hususî çalışmalarını ve müstesna verimlerini emniyet altına almaktan başka birşey değildir. Akademyadan istenecek veya onun lüzum göstereceği işler, daima “Başyüce”den alınacak emirler veya ona takdim edilecek tasarılar üzerinde olur; ve bunlar dışında, “Başyücelik Akademiyası”nın resmî hükümet işleriyle hiçbir münasebet ve alâkası bulunmaz.

· "Başyücelik Akademiyası" âzasının tek manevî borcu, bir mısra veya bir fikir cümlesi karşısında, yahut bir (lâboratuvar) içinde yıllar ve mevsimler geçirse de, sadece çalışmak, eser vermek; ve nokta nokta büyük eser çilesini doldurmaktır. Akademya, durmak ve dinlenmek bilmez, had ve derece tanımaz faaliyet ve verimini, devlet ve halkın müşahadesine arz etmek bakımından, her ân, en yeni ve ileri şekilleri bulmakla mükelleftir.

· "Başyücelik Akademiyası" hiçbir icraî müeyyide sahibi olmayıp devletin kültür “erkân-ı harbiye”si makamındadır ve raporlarını Başyüceliğe takdim eder. Maarif cihaziyle de sıkı temas halindedir.

· Başyücelik Akademiyasının birinci vazifesi, kendi bölümlerinin hedef tuttuğu sahalarda memleket kültürünü devamlı bir murakabe altında bulundurmak, onu (statik) plândan (dinamik) plâna geçmesi için kamçılama, her şubede türlü büyük mükâfat ve şereflendirmelerle hamleleri beslemek, hâsılı insanî fikir, ilim ve sanat fâtihliğini geliştirmektir.

· Başlangıçta Başyücelik tarafından seçilecek olan Akademya âzası, ancak ölüm veya çalışmaya mâni devamlı hastalık sebebiyle emekliye çıkarılarak boşalabilmesi mümkün

kadrosunu bizzat doldurur ve devletin tasdikine arzeder. Yaşı 40'dan aşağı ve üzerinde herhangi ahlâkî bir leke olan şahıs, "Başyücelik Akademyası"na seçilemez.

· Teşkilât ve hedeflerini bizzat plânlayacak ve bu mevzuda tam hürriyet ve istiklâl sahibi bulunacak olan "Başyücelik Akademyası" ancak Büyük Doğu idealinin ulvî prensiplerini mahfuz tutmak bakımından Başyüceliğe ve o vasıtaıyla Yüceler Kurultayına karşı mesul ve bu kayıt dışında sonsuz serbesttir.

· Maymunvâri Batı taklidi hareketinden ibaret Tanzimat devrinin, içinde ekalliyet paşalarına kadar yer veren "Encümen-i Dâniş" tecrübesiyle Başyücelik Akademyası arasındaki fark, aynen maymunla insan farkına denktir.

· Başta "Fransız Akademisi" bulunmak üzere, bir memleketin kültür hayatını mayalandırmak ve çeşnilendirmek ve gıdalandırmak bakımından "Başyücelik Akademyası"ndan daha tesirlisini tarih kaydedemez.

BAŞYÜCELİKTE İŞ ÖLÇÜSÜ

· "Başyücelik Devleti"nde, maddî ve manevî her ne şekilde olursa olsun, tufeyli; başkalarının kazança ve emeğine musallat tek fert bulunmaması gayedir.

· Tufeylilerin başında, dilenciler, bütün işsizler ve mesleksizler, her türlü verimsizler, kaçaklar ve ahlâk dışı tertiplerle kazanç sağlamaya bakanlar vardır.

· "Başyücelik Devleti"nde ana prensip, ferdin, devlet murakabesi altında, ister hükûmet ve ister cemiyete mesul bir ifadeyle, bellibaşlı bir verim ve işe memur bulunmasıdır. Bu millî ve umumî memuriyet, sadece bellibaşlı yaş hadleri ve bellibaşlı sağlık şartlarıyla sınırlıdır.

· Devletin, millet ve cemiyet iradesini temsil yoluyla iş ve meslek diye kabul etmediği ve içtimaî faydasına inanmadığı faaliyet şekilleri, iş ve meslek değildir. Meselâ "Başyücelik Devleti"nde, köşebaşlarında boynu bükük bekleyip otomobillerin kapısını açarak bahşiş toplıyan, nüfuzlu ve tesirli şahısların başları etrafında sivri sinekler gibi dolaşa dolaşa dalkavukluk şarkıları söyleyen, hiçbir hak ve gerçeğe bağlı olmaksızın mâneviyat istismarcılığı yapan ve uzaktan ve yakından bunları andıran örneklere yer yoktur.

· Tufeylî olmaya doğru giden verimsiz şahıs, ya iş bulamadığı, ya iş görebilmek şartlarına malik olmadığı, yahut iş görmek istemediği için bu vaziyete sürükleneceğine göre, birinci halde işi "Düzenleme Vekâleti" yoluyla devletten isteyecek, ikinci halde ve aile himayesinden mahrum kalmış olmak şartıyla "Devlet Bakım Evleri"nde yaşayacak, üçüncü halde de kafasına vurula vurula iş sahalarına sürülecektir. İş ve meslek sahibi olma çağındaki "Başyüce"nin oğlu bile aynı ölçünün en aciz mahkûmu ve takip hedefidir. "Başyücelik Devleti"nde babaya ve mirasa dayanma yoktur. Mutlaka iş ve emek...

· Başyücelikte iş ölçüsü ve iş dağıtımına memur hükûmet organizması, açık ve tabîî yollardan bir mesleğe ulaşamayan ve bir meslekte tutunamayan ferdi, maddî ve manevî en sıkı ve en doğru muayeneden geçirip, rençberlikten ameleliğe veya talebelikten herhangi bir memurluğa kadar lâayık olduğu verim toprağına dikmek, orada tutturmak ve geliştirmekle mükelleftir.

Böylece içtimaî müspet sınıflar dışı bir iş kaçağından, bir gün, bir "Başyüce" meydana gelmesi ihtimalinin yolu açıktır.

· Bakımından mesul olacak hiçbir yakını veya isteklisi bulunmayan maddî ve manevî sakat fert, illetinin iyileşme veya iyileşmesine bağlı imkân kadrosu içinde, şifasına veya ölümüne kadar devlet hastahanelerinin, devlet ıslahhanelerinin ve "Devlet Bakım Evleri"nin en has ve en kıymetli konuğudur. Buralarda cemiyetin çürük ve tortu kısmı, en şefkatli gizlenme ve bakılma örtüsü altında sokaklardan ve meydanlardan nihândır. Her türlü yakınlık himayesi ve gelirden ve tam mânasiyle iş iktidarından mahrum ileri ihtiyarlarında yeri, "Devlet Bakım Evleri"nin hususî şubeleridir.

· Devlet, çocuklara masal anlatmak kabiliyetinde bir ihtiyardan, parmak uçlarına inen temas dehâsiyle bir hasır iskemle örebilecek körlere kadar herkesi en rahat iktidarı içinde verimlendirmekle mükellef olduğuna göre, "Devlet Bakım Evleri"nin topyekûn verimsiz konukları, topyekûn iktidarsızlardır. Bu bakımdan devlet, bir taraftan kendi girift ve muhteşem teşkilâtı, öbür taraftan da irade mihrakını teşkil ettiği cemiyette aile ocaklarıyla sıkı ve uyanık bir bağlantıya sahiptir.

· Başyücelikte iş ölçüsü ve iş dağıtımına memur hükûmet organizmasının, evvelâ önlemek ve sonra verimlendirmekle mükellef olduğu tufeyliler ve serseriler mevzuunda, ihtiyarlar ve illetliler zümresinin karşı kutbu olan başıboş çocuk bulunmaktadır. Esasta ana baba murakabe çerçevesi içine sımsıkı mıhlı, bu çerçeveden kaydığı ve kaydırıldığı nisbette ana ve babaya büyük mesuliyetler yükletici, ancak bellibaşlı şartların zoriyle bu çerçeveden kopar kopmaz ve her türlü yakınlık himayesinden mahrum kalır kalmaz da hemen devlet eline geçmeye ve devletin elinde yetiştirilmeye mahkûm, fevkalâde hassas, başı boş çocuklar mevzuu... Devlet, doğrudan doğruya kendi eline geçme vaziyetindeki çocukları, bir taraftan onları evlât edinecek aile ocaklarına arzederken öbür taraftan da bizzat kendi müesseselerinde yetiştirip, en parlak istikbale takdim etmek; böylece insan, istidat, kabiliyet ve iş tasarrufunu son haddiyle misallendirmek borcundadır.

BAŞYÜCELİKTE CEZA ÖLÇÜSÜ

• Uçurumdan kendisini atan parçalanır; bunu herkes bilir ve kimse uçurumun bu kat'î ve riyazî şartını bir müsamahasızlık veya merhametsizlik diye karşılamaz. İşte "Başyücelik Devleti"nde ceza ölçüsü her şeyden evvel şu hikmete bağlıdır ki, orada ceza, nasıl olsa işlenilmeye mahkûm bir suçun mümkün merteye hafif karşılanmasını gözetici yumuşak bir âkıbet değil, asla yapılmaması gereken hareketlerin sırf yapılamaz olmasını temin için konmuş kat'î mânialardır.

• Öyleyse bizim cemiyet ve devletimizde ceza ateşi, "niçin beni bu kadar merhametsizce yakıyor?" şikâyeti yerine, "aslâ sürünmiyeceğim için hiç yakmaz!" anlayışındaki âzamî hafifliğe maliktir; ve bu bakımdan en ileri şiddet, bu müthiş ve kakhâr derecesiyle merhametin tâ kendisi olmuştur. Bizim cemiyet ve devletimizde ceza ölçüsü, rahatça yapılacak fiillere göre değil, yapılamaması sağlanacak fiillere göre bir tedbir mânası taşır.

• Bizim cemiyet ve devletimizde kasıtlı adam öldürmenin cezası, cezaya ehliyet sınırları içinde ve bellibaşlı mazeret ve müdafaa vaziyetleri dışında, istisnasız ve hiçbir zorlayıcı ve hafifletici sebep bahis mevzuu olmaksızın, ölümdür.

• Bizim cemiyet ve devletimizde bile bile hırsızlığın cezası, cezaya ehliyet sınırları içinde, istisnasız ve kayıtsız ve şartsız, bir kolun kesilmesidir. Bütün suistimaller, sahtekârlıklar, dolandırıcılıklar, hile tertipleri, netice itibariyle hedef tuttuğu kast ve gaye esas olarak hırsızlığın şubeleri halinde sınırlandırılır ve ona hükümlendirilir.

• Bizim cemiyet ve devletimizde fuhuş ve zina kökünden yasaktır. Ve fuhuş ve zinanın mânası, meşru şekil dışı erkekle kadın arasındaki cinsî birleşme; ve sonra erkekle erkek ve kadınla kadın arasındaki aynı fiildir. Cezası da, işliyenlerin evli, bekâr, dul ve rüşd sahibi olup olmamasına göre değişik şekilde, devlet ideolocyasının bağlı olduğu ana kaynağın hükümlerine eş olarak fevkalâde ağırdır. Şu kadar ki, meydan, sokak ve umumî yerler edebine göre bütün yardımcı saikleri tâ dibinden kazınacak ve içtimaî çerçevede tezahürüne imkân verilmeyecek olan bu fiilin ceza görebilmesi için, herecessüs ve zor tedbirden masun olan ev içi müşahedesi veya açığa vurulması lâzımdır ki, bu da hemen hemen imkânsızdır. Demek ki, cemiyetin alenîlik plânına vurulmayan ve gizli kalan bir fuhuş ve zina fiilinin cezası, bu fiile devlet, cemiyet, aile ve ferdde engel olucu maddî ve manevî her tedbirden sonra, Allaha aittir. Şüphe ve tahminle hiç bir takip yapılamaz. "Başyücelik Devleti"nde resmî ve hususî tek bir umumhane bulunmayacağını belirtmeye bile değmez.

• İnsan eliyle gelen ceza, hakikatte, Allah'ın insanlara lûtfettiği gizlenme ve korunma örtüsünün yırtılması ve umumî bir ibret temsil etmesi diye anlaşılacağına göre, şehirlerin ana meydanlarında, en ağırdan en hafifine kadar bütün ceza şekilleri etrafında bütün gözlere serilecek müthiş merasim işkencesi vardır. Başta vatan ve dâvaya ihanet, içtimaî emniyet ve selâmeti bozmak gibi, "Başyücelik Devleti" üstün hâkimleri elindeki takdir hakkı ile bir kalemde ölüme kadar yükselecek cezalardan, sokaklara işemek ve sümürmek gibi en çerden çöpten bediî suçlara, her fiilin bu meydanlarda görülecek bir hesabı vardır.

• Nihayet bizim cemiyet ve devletimizde ceza ölçüsü, her türlü ferd, cemiyet ve dâva hakkı, ahlâk, terbiye güzellik bakımından - misal bu ya - 10 kişilik oturma yerine 11 kişinin binmediği ve bilet parasının orta yerdeki üstü açık kutuya attığı bir minibüsün; ve yolda giderken arkasındaki erkekle kadının ne yaptıklarına bakmayan edepli insanların çerçevelediği cemiyet ruhunu billûrlaştırmaya mahsustur. Ve ferde değil, cemiyete acıma esasına bağlıdır.

BAŞYÜCELİKTE UMUMÎ MANZARA

• Aynı şeyleri değişik bir üslûpla ele alalım.

• ŞEHİR... Büyük ve eşsiz (Metropolis) rüyası: Fildişinden ve bir bâkirenin başörtüsü kadar temiz kaldırımlar... Altına bir milyon kişi alan kubbe... Ayna döşenmiş gibi pürüzsüz ve pırlıl pırlıl meydan... Ziynette tavuskuşu, sadelikte güvercin binalar... Ferdî ve içtimaî bütün müessiseler, vasıtalar, âletler... Kuşbakışı, en güzel ve en üstün nizamın peteği... Göklere doğru bir beste şeklinde yükselen vahdetli ve şahsiyetli mekân ölçüsü...

• KÖY... Tarlasının hendesesi, buğdayının şekli, öküzünün kuyruğu, horozunun ibiği, atının yelesi, arabasının nakışı, çatısının üslûbu; ve, boyu ve bosu, suratu ve giyimi, sazı ve sözü, bayramı ve seyranı, doktoru ve hocası, pazarı ve muhtarı maddî ve mânevî her kıymet unsuru içiçe tam bir asliyet, şahsiyet ve mükemmeliyet murakabesi altında büyük istihsal plâtforması...

- MÂBET... İçi nâmütenahî sade, dışı nâmütenahî muhteşem; döşemesi eczahane pamuğundan daha temiz; içine bir girenin birer ipek eldiven kadar ince ve hafif namaz ayakkabılarını giydiği kubbesi altında tek lâubalilik, sefalet, vahşet ve istismar tavrının görülmediği, saflarında her meslekten mareşal rütbelilerin dizildiği, vecd ve aşk merkezi...
- MEKTEP... Nereden gelip nereye gittiğini ve ne olmuşken ne olduğunu ve ne olacağını ve başkalarının da bu maceralarını bilen cemiyette, insan kafasının meçhuller ikliminden devşirdiği topyekûn bilgi unsurlarını, en ileri ve tezadsız ideolocya kaynağının ahlâk, terbiye ve usul gergefinde nakışlayıp, yedisinden yetmişine kadar her ferde giydiren, aziz tezgâh...
- YOL... Her noktayı her noktaya bağlayan ve hiç bir noktada hiç bir infirad ve inziva köşesi ve ihtilâtsizlik ve intikalsizlik bucağı bırakmayan muazzam örümcek ağı...
- İNZİBAT... Her yanda ve her yönde, bütün müeyyideleriyle, anne koynundaki ılık emniyet ve selâmet iklimi...
- ORDU... Dâva saldırış ve korunuşunun, en ileri fenle silâhlendirilmiş insan kitlelerine verdiği başdöndürücü vezin ve ahenk şiiri; bu şiirin ahlâkı, bu şiirin terbiyesi ve bu şiirin vazife uğrunda gerçek ölümsüzlüğe götüren ölüm borcu...
- SAĞLIK... Bir ayak tırnağından bir tel saça kadar insan vücudunun her lifi ve her zerresi üzerinde, cihazlaşmış dikkat ve itina şuuru...
- GÜZELLİK... Allah'ın eşref mahlûku olan insanı, kadınlı ve erkekli, kökündeki harikulâde plâstikaya ulaştırıcı bedîî tedbirler manzumesi...
- MAHKEME... Allah elindeki mutlak adalet terazisinin gölgesi altında, bütün fânilikler âlemine istihkarla bakan ve "Başyüce"nin otomobil rüzgâriyle devrilecek bir simitçi tablasının bile hakkını yerine oturtacak olan, tesir ve engel dinlemez ulvî ölçü mihrakı...
- İŞÇİ... Sırtından 9 kazanan sermayedarın kendisine 3 verdiği ve yalnız ezilip kahrolmaya mahkûm tutulduğu kokmuş Garp cemiyetlerine yüzdeyüz zıt bir topluluk çerçevesinde, bütün dertleri ve ıztraplariyle iş ve istidat keyfiyetine göre değerlendirilmiş amele sınıfı... Bundan sonra, aynı amelede, her şeyi en parlak adalet ve içtimaî menfaat kutbuna bağlayıcı iman hedefi önünde seve seve ezilmeye hazır bir fedakârlık ruhu...
- TÜCCAR... Sermaye kuvvetiyle malı bir elden bir ele aktarıcı basit ve hasis tavassut rolünün üstünde, içtimaî ve iktisadî toplama ve dağıtma memurluğu zihniyeti; ve kör nefis menfaatine zıtlık seciyesi... Bu ruha bağlı, istendiği kadar kazanış ve kazandırış ve her yıl kazancının kırkta biriyle devlet hazinesini besleyiş...
- HAZİNE... Cemiyetin şahıs şahıs dağınkı ve tek şahsiyet halinde toplu bütün dâva ve ihtiyaçlarının hak ve adalet kasası...
- POLİTİKA... Evvelâ kendisini, sonra bütün Doğu âlemini kurtarmayı, Garbı bütün müsbet bilgileri ve âletleriyle benimseyip mahrûm olduğu ruh plânına ulaştırmayı, en sonra da topyekûn Garpla hesaplaşmayı hedef tutan, inceler incesi ve uzun vâdeli plân...
- KAFA... Ruhçu, ahlâkçı, cemiyetçi, milliyetçi, şahsiyetçi, keyfiyetçi, nizamcı, müdahaleci, sermaye ve mülkiyette tedbirci...

- RUH... İslâm; ve onun etrafında herşey...

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KANUN

· Ana ölçümüzün çerçevelediği zorlayıcı sebepler dışında kasıtlı adam öldüren, en kısa bir muhakeme neticesinde, suçu sabit olur olmaz derhal idam edilecektir. Bu vatanda, insan varlığına ve mücerret hayat telâkkisine hürmet ettirmenin biricik usulü, ana ölçümüzün emrettiği vechile, bu fiili, bir insanın, ancak ve mutlaka kendi hayatını kaybedeceğini bilmesi şartıyla yapması, yani yapamıyacak hale gelmesidir. Zorlayıcı meşru sebepler dışında insan öldürenin cezası kısastır.

· Eğer cezadan murat, kötü fiilin yapılmasına mâni olmak ve kötülüğü tasfiye etmekse, cihanın en müessir ve mukaddes, hattâ merhametli ve adaletli ölçüsü halinde hırsızlığın cezası kolun kesilmesidir. Her ne şekilde olursa olsun, hırsızlığı sabit olan şahıs, ana ölçümüzün mutlak çerçevesi içinde ve umumî bir yerde kolunu kaybedecek; ve bu vaziyetin herhangi bir kaza ve malûliyetten ayırt edilmesi için, ömrü boyunca, kolunu hırsızlık yüzünden kaybettiğine dair üzerinde bir alâmet taşıyacaktır. Bu tüyler ürpertici ceza, en kısa zaman içinde hırsızlık fiilini bütün cemiyetten kaldıracağına göre, ancak bu şenî fiile taraftar olanlardır ki, daha az tüyler ürpertici ve merhametli diye vasıflandırdıkları cezaları müdafaa edebilirler. Gaye kol kesmek değil, cemiyetin her ân ruhunu kesen hırsızlığı tasfiye etmektir. Merhamete, hırsızla cemiyetten hangisinin lâıyk olduğunu kestirmekse en basit bir vicdan ve idrak işidir.

· Her nevi suistimal, zimmet irtikâp, irtişa, ana ölçümüzün emrine göre hırsızlık fiiline uyar uymaz, göreceği ceza, aynen hırsıza tatbik olanıdır. Mukaddes ölçülerin içtimaî irade mihrakı olan devlet hazinesinin hırsızları, fazla olarak, taşıyacakları alâmet üzerinde bu izahı da yüklenecekler, yani fiillerinden sonra yaşayabilirlerse ölümden beter bir hayat süreceklerdir.

· Mutlak küfrün cezası mutlak ölüm olduğuna göre, ana ölçümüzün bu maddesine tatbik yoluyla, bütün vatan ihanetlerinin cezası, topluluğumuzun bağlı olduğu imana hiyanet, yani küfür sebebine bağlanarak, ölümdür. Başta Komünizma bulunmak üzere, bu vatani küfür ve delâletin emrine verici her telâkki ve teşebbüsün cezası, sabit olduğu anda, idamdır.

· Her türlü ihtikâr, fesat, (sabotaj) vesaire benzeri ictimaî hiyanetler, zaman ve mekân nezaketine göre, yukarıdaki maddenin çerçevelediği mânaya kadar teşmil edilip sahiplerini idam sehvasının altına sürükleyici imkân kapısını daima açık bulacaklardır.

· Yol kesici ve eşkiyanın cezası, daima ana ölçümüzün ruhuna tezavüz tefsiriyle, doğrudan doğruya idamdır.

· Kanun ruhumuzun, ana ölçüye sımsıkı bağlı özü şudur: Vatanda, hayalimizdeki cemiyete çekirdek olacak tek kadınla tek erkek kalıncaya kadar, gerekirse bütün topluluğu tırpandan geçirmek ve bu hamleyi takip edici yeni cemiyetin üstün selâmet şartları karşısında, hamlemizi, adlet ve merhametin en ileri tecellisi şeklinde kabul etmek lâzımdır. Biricik usulümüz ve bütün mevzualarımızın dayanağı budur. Ürkütülmüş bir serçenin çırpınışı karşısında göz yaşlarını zaptedemeyecek kadar rikkat ve merhamet dolu bir gönülle, (Hazret-i Ömer'in gönlü) dâva uğrunda, anımızı babamızı ve çocuğumuzu mukaddes ölçünün satır

kütüğüne yatırıp kesmekte tereddüt duymayacak bir şiddet kalbi (Hazret- i Ömer'in kalbi), Allah ve Peygamber dostluğuna lâyük üstün cemiyeti mutlaka gerçekleştirmek bakımından, gayemizdir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ZEVK VE TERBİYE

· "Yüceler Kurultayı"dan geçip madde madde kanunlaşmak üzere, terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik mevzuunda, bütün bu hususlar en derin bir idrak, irfan, örf ve âdet müeyyidesi altına girinceye kadar en sert zabıta ve ictimaî müdahale tedbirleri alınacaktır.

· Öyle ki, sokak, meydan ve umumî yerler, azamî derecede vekarlı, hiç kimseyi etmez ve hiç kimsenin gözüne ve ruhuna batmaz, her türlü ictimaî mevzuaya hürmetkâr, maddesi ve mânasıyla üstün insan ifadesine malik şahıslardan başka, bütün (parazit) ve kötülük cinslerinden zorla temizlenecektir.

· Büyük Doğu âleminin cemiyet kadrosunda, rastgeldiği insanı tepeden turnağa süzen ve hiçbir göz yasağı tanımayan, sokaklara tüküren ve sümküren, sokak köşelerini ve duvar diplerini pisleyen binbir tarzda lâübali ve edepsiz tavır takınan, şuna buna lâf atan, umumî yerlerde öteberi atıştıran, umumî yerlere öteberi atan, her vesileyle itişip kakışan ve öne geçmek isteyen, her yerde nefis gemisini kurtarmak istercesine davranan ve ictimaî ahenk ve intizamı bozan, ve yüksek sesle adım başında şamata ve münakaşa koparan, muhtelif zümre kılıkları (bobstil, hippis, külhanbeyi, hafif kadın, serseri sanatkâr, gülünç köylü kılığı vesaire) içinde, bilerek veya bilmeyerek ictimaî birlik ifadelerine karşı isyan bayrağı açan ve başı boşluğu canlandıran, hâsılı terbiye, edep, zevk, mâna, muaşeret, muamele, güzellik ve ahenk ölçüleriyle barışamaz herhangi bir eda, tavır, hareket ve biçim sakatlığını temsil eden hiçbir fert bulunmayacaktır. Batı dünyasıyla elele, Doğu âlemine mahsus ictimaî murakabesizliğin türettiği bu tipler, filleri umumî kanunlar bakımından bir suç belirtmese de, derhal ve alenen yaka paça tutulup, hususî kanunların teşkilâtlandıracağı hususî bir zabıta marifetiyle takip edilecekler; ve hareketlerini kökünden kesici kuvvette bir terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik dersi verecek cezalara çarptırılacaklardır.

· Terbiye ve zevk zabıtası her tarafta hummalı bir faaliyet halinde bulunacak ve yakaladıklarını derhal umumî zabıta merkezlerine sevkedip, oralardaki, münferit terbiye ve zevk hâkimlerinin huzuruna çıkaracaktır. Bu hâkimlerin tek ve gayet kısa celselik kararları hemen tatbik veya iş yerlerine hitaben yazılı teşhir, umumî yerlerde teşhir, nihayet ve bilhassa fiillerinin tekerrürü halinde daha şiddetli ceza şekillerine kadar varıcı müeyyideler vasıtasıyla te'dib edileceklerdir.

· İnsanların ufak ve basit kusur telâkki edegeldiği ve umumî kanunların zaptetmediği bu terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik kusurları üzerinde en küçük bir ihmal ve müsamaha, itiraz ve müdafaa imkânı bulunmayacaktır. Suçlunun, kim olursa olsun, yarım saat içinde hüküm giymesi için, hususî polisin resmî zaptını imzalıyacak iki tarafsız ve alâkasız şahit kâfi gelecektir.

· Terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik murakabesini tesis edici, zabıtasını kurucu ve mahkemelerini teşkilâtlandırıcı hususî kanun, aile ve mektebin yanında, ictimaî bir teftiş ve ceza ocağı olacak; ve birçok şey yapılmasına rağmen bir türlü yerine getirilemeyen, halbuki

her işin neticesini temsil eden, bu bakımdan basitliği içinde en çetin iş olan ictimâî seviyelenme dâvasını tekeffül edecektir.

· Gaye, umumî apteshaneleri, meçhul kahramanların ictimâî ve ahlâkî isyan fermanlarıyla ve duvar dipleri “Eşeklerin apteshanesi” yaftası altında çış eden sıra sıra insanla dolu, en küçük göz, kılık, eda ve tavır yasağı tanımaz nesillerin kapladığı bir diyarı, inkılâpların en çetini olan ve neticelerin neticesini belirten terbiye, zevk, muaşeret ve güzellik ölçüleri zaviyesinden üstün hayat çıkarmaktır. Haysiyetli bir inkılâbın ilk ve son şartı da budur: Ruhu, madde ve harekete nakşetmek...

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KUMAR

- Kumar mefhumunun ifade ettiği umumî fiil, bütün şubeleri ve şekilleriyle yasaktır.
- Kumarın tarifi şudur: Herhangi bir müsbet iş ve emek mahsulü olmadan, muhtelif alet ve vasıtalarla, meçhule ve tesadüfe dayanarak, para mukabilinde oynanan oyun...
- Kumarın başlıca aletleri olan İskambil kâğıdı, zar, (rulet), (tombala) ve ayrıca bilinen ve bilinmeyen bütün alet ve vasıtalar; yapılması, satılması, satın alınması, muhafaza edilmesi ve kullanılması katiyetle memnu eşya cümlesindedir.
- Kumara ait bütün aletlerin ecnebi memleketlerden ithali yasaktır. Hangi şekil ve suretle olursa olsun, Türkiyeye ecnebi memleketlerden herhangi bir kumar aleti ithaline teşebbüs eden veya bu teşebbüse yardımcı olan şahıs hakkında ..... cezası tatbik olunur.
- Kumar aletlerini memleket içinde yapanlar veya bu imal fiiline yardımcı olanlar hakkında ..... cezası tatbik olunur.
- Kumar aletlerini sadece satan, sadece satın alan veya sadece muhafaza eden şahıslar hakkında ..... cezası tatbik olunur.
- Kumarı bilfiil oynamak fiilinin cezası ..... hapistir.
- Herhangi bir kumar fiilinin, derhal zabıtaya haber vermeksizin sadece bitaraf seyircisi vaziyetinde kalmak dahi bilfiil kumara iştirak etmiş olmak sayılır.
- Resmî ve hususî bütün piyango şekilleri, at yarışlarında ve (toto)da müşterek bahisler, vesaire, bu emrin neşri tarihinden itibaren mülga ve yasaktır. Şekil ne olursa olsun, ruhu kumar olan her fiil birdir.
- Evinde, dükkânında veya müessesesinde kumar aletleri bulunan her fert veya müessise, bu emrin neşri tarihinden itibaren 3 gün zarfında kumar aletlerini en yakın polis karakoluna teslim etmekle mükelleftir. Kulüp, kahvehane, otel vesaire gibi umumî yerler, teslim ettiği kumar aletlerinden başka ayrıca bu mevzuda hiçbir başka vasıtaya malik olmadığına ve malik olmaya teşebbüs etmeyeceğine dair birer taahhütname verecektir.
- Bu emrin neşri tarihinden itibaren bütün kulüpler, hayatlarını temin eden kumarın menfaat müeyyidesinden mahrumdur. Bu kulüpler ya kendilerini hemen tasfiye etmek veya kumarla

hiçbir alâkası bulunmayan ictimaî birer mahfil haline istihale etmek hususunda bizzat karar verecektir.

· Birer miskinlik ve kumar yatağı olan kahvehanelerde de, kumarla alâkası olsun veya olmasın,hiçbir oyun ve hiçbir oyun aletine izin yoktur. Bu gibi yerlerin vaziyeti, ayrı bir emir mevzuudur.

· Hususî, resmî ve umumî her türlü mesken şekli içinde, bütün nakil vasıtalarında ve açık havada mücerret fiil bakımından yasak olan kumarın en hassas takip merkezleri hususî meskenler, yani evlerdir. Asıl ve esas bakımından her türlü tecavüzden masun olan ev, kumar mevzuunda, resmî herhangi bir merasime ihtiyaç ifade etmeksizin, her ân alâkalı memurlar tarafından teftiş edilebilir. Şu kadar ki, mesuliyetini üzerine almak şartıyla bu fiili icraya salâhiyetli memurların cebrî araştırması neticesinde masumiyeti tesbit edilen evin reisi, hükûmetten her türlü maddî ve manevî zarar ve zıyan istemekte haklı olur.

· Bir evde oynanan kumarın mesulleri, oyuncuların başka o ânda evde bulunan ve hâdiseyi müşahede eden her ferttir. Evin hizmetçisinden, cezaî mesuliyet yaşımda bulunan çocuklarına kadar ev çerçevesinin her mensubu aynen kumar oynayanların suçuyla cürümlendirilirler.

· Hapishaneler, kışlalar, mektepler, hastaneler, vesaire gibi resmî topluluk mekânlarında, o mekânın âmiri ve idare heyeti, kumar mevzuunda en sıkı murakabe tedbirlerini alacak; ve her hangi bir suç mevzuunda bizzat kumar oynatan ve oynayanın vaziyetine geçecektir.

· Bu emrin, ictimaî ve ahlâkî bir suç olarak ele aldığı ve memlekette kökünü kazımak gayesini güttüğü kumar, onu en uzak ve alâkasız plânda bile olsa, gören ve gördüğü halde hemen müdahale ve ihbar vazifesini yapmayan her vatandaşa da aynı suçu yüklemekte olduğuna göre tam mânasiyle müteselsil ve şâmil bir ictimaî mesuliyet ve zabıta tedbirini istihdaf etmektedir. Bu yüzdendir ki, kumar fiilini, şehirde, köyde ve her yerde, gördüğü halde derhal ihbar etmeyen her vatandaş, fiilde müşterek sayılacaktır.

· Kur'a şekline dayanarak ikramiye ve hediye tevezileri gibi tertipler, tamamiyle karşılıksız hibe şeklinde kaldıkça, kumardan sayılmaz. Fakat iştirak edenlerden bellibaşlı paralar alıp bu paraları kura neticesinde muayyen şahıslara dağıtıcı her tertip, tam bir kumardır.

· Kumar fiilinin herhangi bir cepheden suçlusu, cezasını görmeye sevk edilmeden evvel, bulunduğu mevkiin umumî bir mahallinde, göğsüne şu yafta yapıştırılmış olarak tulûdan guruba kadar teşhir edilecektir: "Türk ahlâk inkılâbının 1 numaralı hâini, kumarbaz!!!"

· Kumar fiilinin mükerrer suçlusu, vatandaşlık haklarından düşürülür, hudut dışına çıkarılır ve memleket içindeki bütün hak ve mülkiyetlerinden mahrum edilir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-İÇKİ VE ZEHİR

· Bu emrin neşri tarihinden itibaren sekir verici her türlü içki ve bütün uyuşturucu ve keyiflendirici zehirler, tamamiyle yasaktır.

· Sekir verici içkiler içinde, şarap, rakı, viski, votka, apsent, cin, konyak gibi bilinen ve bilinmeyen her nev'i bulunduktan başka, bütün cinsleriyle en hafif (likör)ler ve bira dahi vardır. Bu hususta isim, şekil ve derece hiçbir kıymet ve istisna belirtmez. Prensiptir şudur:

Çoğu en az miktarda sekir veren bir içkinin en küçük zerresi bile haram ve yasaktır. Yasak olmıyan, mümkün olsa da sarnıçlar dolusu içilse dahi en küçük sekir vermeyecek olan meşruplardır. Bu arada, pek fazla içildiği takdirde hafif bir baş dönmesi vereceği ihtimal dâhilinde olan şıra ve boza gibi meşruplar, hiçbir zaman sarhoş olacak kadar içilemeyeceği ve sarhoşluğa mevzu teşkil edemeyeceği için prensip bakımından helâl ve binaenaleyh serbesttir.

· Uyuşturucu ve keyiflendirici maddelere, esrar, afyon, (kokain), (eroïn), (eter) ve bu gibi maddelerin daha bilinen ve bilinmeyen her nev'i dahildir. Bu hususta da prensip, tıbbî ve ispençiyarî bütün tertiplerle, ruhî ve gayr-i tabîî bir teessür elde etmek için kullanılan veya kullanılması mümkün olan ne kadar madde varsa, hepsine birden şâmil bir yasaktır.

· Umumî ve merkezî yasak ölçüsü "Sekir verici her şey haramdır" mealindeki Hadisî şümül dairesidir.

· Devlet teşkilâtında sarhoşluk ve keyiflenme fiiline uzaktan ve yakından yardımcı bütün iş şubeleri (onların vaziyetleri ayrı bir emir mevzuudur) bugünden mülga olduğu gibi, bu gibi maddelerin sıhhî ve ispençiyarî sahadaki istimalini mesuller ve salâhiyetliler eliyle en küçük istismar ve kötüye tevcih etmek, ölüm cezasına yakın bir şiddet belirtir.

· Sekir verici içki ve uyuşturucu zehir mevzuunda murakabe ve ysak iki kutupludur. Biri, fiili içeriden dışarıya doğru kolaylaştırıcılar, hazırlayanlar, yani bunları yapanlar ve istimal sahasına sürenler... Öbürü de, fiili, içeride ve dışarıda bizzat temsil edenler, yani içkileri kullananlar... Bu iki kutbun suçlularına biçilecek cezanın dehşetini şu ölçüden anlamak mümkündür ki, resmî mesuliyet ve salâhiyete malik olmaksızın bu işi kolaylaştırıcı ve hazırlayanlara ait suçun cezası, birinci defasında 5 yıl müddetle şâkka hizmetleri, ikinci defasında da bütün medenî haklardan mahrumiyetle beraber daimî hürriyet tahdididir. Hastahane, eczahane selâhiyetlileri ve doktorlar gibi şahıslardan resmî imkân ve iktidarlarını kötüye kullananlar, biraz evvel kaydedildiği gibi ölüm cezasına yakın bir ukubet tehdidi altındadırlar. Sadece ana prensipleri belirten bu hükümler dışında, hâdiseye ait teferruat, lâkika emirde ve bunun bağlı olduğu kanun maddelerindedir.

· Dış plânda sarhoşluğu tesbit edilen ferdin cezası da birinci defasında üç yıl müddetle şâkka hizmeti; ve tekerrüründe mütenasiben artacak, nihayet sahibini ömrü boyunca her türlü hürriyetten mahrum etmeye kadar gidecek cezalardır. Fiilin bu kutbuna ait tafsilât da lâhika emirdedir.

· Umumî olarak hâdiseye hangi kutup tarafından olursa olsun, şahit olup da haber vermeyenlerin cezası, aynen içki veya uyuşturucu zehiri kullananlarınkı gibidir.

· Sekir verici her türlü içki ve uyuşturucu her türlü zehirin, memleket dâhilinde her bakımdan kökü kurutuluncaya kadar çalışılacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ZİNA VE FUHUŞ

· Bugünden itibaren vatan sınırları içinde, zina ve fuhuş, her tezahür şekliyle mutlak olarak yasaktır.

· Zina, erkeklere mukabil cinsiyetin herhangi bir unsuru arasında, meşru olmıyan birleşme; fuhuş da bu hâdisenin meslek ve sanatıdır.

· Ferdî zinayı yasak eden ölçü, onun meslek ve sanat ocağı ve toplu tezahür çerçevesi olan fuhşu tabiatıyla yasak edeceğinden, ferdî zinaya karşı kanunî mânia tedbirinin öne alınması ve müdahale sınırlarının nezaket ve hassasiyetle çizilmesi icap eder. Fuhuş ise, doğrudan doğruya ictimaî plâna aksetmiş ferdî zinacılar topluluğunun nümeyişi olduğu için tamamiyle satıhta ve dolayısıyla müdahalesi çok kolay bir plândadır.

· Ferdî zinaya karşı kanunî müdahale imkânı, ancak bu mahrem fiilin ictimaî tezahür plânına sarkışı ve çıkışı nisbetinde olabilir. Yoksa suçunu Allahla kendi arasında bırakan hiçbir ferdin, peşin bir şüpheyle teftiş ve tefahhusuna, murakabe ve tecessüsüne, Allah ve Şeriat; ve tâbileri olan insan ve akıl razı değildir. Böyle olunca, zina hakkındaki ölçü şudur; Ferdî zinanın ictimaî tezahür çerçevesine sarmak ve çıkmak istidat ve teşebbüsünü gösteren her iş ve hareket madde madde gösterileceği veçhile, yasaktır. Bu fiilin, cemiyet ve aleniyet plânını masum tutan mahrem şahıs plânında işlenmemesini müeyyideleştirecek tek vasıta ise, şahsî ve umumî telkin ve terbiyeden başka bir şey olamaz.

· İctimaî ahenk ve ifadeyi alenî sızıntı çizgileriyle bozmadıkça hususî mesken, içinde kimler bulunursa bulunsun ve ne yaparsa yapsın, her türlü cebrî teftiş ve murakabeden masundur. Dâva, zina haddini dört şahidin tam ve kat'î müşahadesi kadar alenî bir tezahür şartına bağliyan mukaddes Şerîatın zımındaki mâna ile sabittir. İz göstermiyeni biz arayıp bulmakla mükellef değiliz. Bu hikmet bir tarafta dursun, ayrıca tecessüs etmemekle de mükellefiz. Asırlar boyunca yanlış anlaşılmanın İslâmî ölçünün hakikati budur ve bizde şüphe üzerine ev basmak yoktur.

· Hususî mesken dışında, umumî toplulukların mahremiyet belirten her mekânında, zevc ve zevce olmıyan hiç bir çift, tek başlarına bir araya gelemez. Bu mekânlar, otel, hususî vapur kamaraları ve yataklı tren kompartımanları ve benzerleridir.

· Aile pansiyonları başta olmak üzere bütün topluluk ve her türlü iş müessiseleri, göz önünden gaip mahrem plânlarda, zevc ve zevce olduğunu bilmediği hiçbir çifte, tek başlarına birleşme imkânını veremez.

· Aile efrat ve reisinin, iştilgal ve maişet tarzının, şekil ve mânasının malûm ve sabit bulunmadığı hiçbir ev, hususî mesken masuniyeti içinde telâkki olunamaz; ve esasen böyle bir nikap gerisindefena maksatla hiçbir çatının teşekkülüne imkân verilemez.

· Yalnız ana prensipleri canlandıran bu emre bağlı hususî maddelerden anlaşılacağı gibi, dâvaya muhalif hareket eden ve bu muhalefeti kolaylaştıran fertlerin cezaları, takat ve tahammül üstünde ağırdır.

· Resmî ve hususî, fakat hükûmetçe sabit fuhuş müessiseleri, bu emrin intişar tarihinde derhal ve her yerde kapatılacak ve bunların bütün mensupları, lâhika emirde gösterilen kamplarda toplanacaktır. Bu kamplara, aynı zamanda, malûm ve müseccel ne kadar fâhişe varsa sevkedilecektir. Bu kamplarda tatbik olunacak muamele tarzı ve eski fâhişelerin tâbi tutulacakları (rejim) ayrı bir emir mevzuudur.

· Bütün dâva ve gaye şu noktada toplanmaktadır ki, ev, evden başka hiçbir şeye âlet edilemez bir dış murakabeye tâbi tutulur. İç murakabe yalnız onun salâhiyetli şahıslarına ve İslâmî ruhuna terkedilir ve masun bulundurulurken, ferdî zinayı kolaylaştırıcı ve müessiseleştirici imkânolar cemiyetin ve ictimaî tezahür plânlarının kâffesinden silinip kazınacak; fuhuş ise gizli ve açık her şubesiyle ve bir kalemde tasfiye edilip “fâhişe” isimli tipler, ya tam salâh ve

hürriyetlerini, yahut tam murakabe ve tavziflerini devlet elinde idrak edeceklerdir. Cemiyetin iç plânını iman ve terbiye ıslâh etmeye bakarken, ona bağlı kanun da, dış plânda, namus ve iffetten başka hiç bir çizgiye zaman ve mekân vermeyecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-FAİZ

- Faiz, bizim cemiyetimizde her şekliyle mutlak olarak yasaktır.
- Asıl ve esas bakımından her şekliyle yasak olan faize, bugünkü cemiyetin zaten kanunî bir yasak belirtici bütün tefecilik ve murabahacılık neveleri dahil olduktan başka, resmî ve kanunî ölçüyle yasak olmıyan her nevi de girmektedir. Yâni resmî ve hususî hiç bir faize, faiz mefhumuna, uzaktan ve yakından faize benzer hiç bir fiile, devlet ve idare telâkkimizin tahammül etmesine imkân mevcut değildir.
- Faizin kat'î tarifi şudur: Umumiyetle borç diye alınan ve verilen herhangi bir şeyin, mislinden fazla olarak iadesini peşin bir akidle iki taraf arasında kararlaştırmak ve bu kararı yerine getirmek. Dinî ismi (ribâ) olan faiz fiili, bugün en ileri cemiyet telâkkileri ve iktisadî prensiplerince ezici sermayenin ictimaî sınıfları müstemlekeleştirmesi ve oturduğu yerde kendisini besletmesi diye anlaşıldığına göre, bizim, her hakikati ezêl bir kıdemle çerçeveleyen ana ölçümüzün hikmeti daha kuvvetle kavranabilir.
- Bu mutlak yasak, resmî ve hususî her fiil halinde faiz mefhumunu, bütün iktisadî, ictimaî ve idarî hayattan topekûn tasfiye edecektir.
- Komşusuna ödünç olarak bir tas pirinç verirken yerine bir buçuk tas pirinç isteyen bir insanın hareketi (ribâ) mefhumunun tâ kendisi olmasına mukabil, bir tas pirince sadece bir tas pirinçten başka bir isteği olmadığı halde karşılığında hediye olarak ve evvelden bilmiyerek bir çuval pirinç alan insanın faizle en küçük bir alâkası yoktur. Doğrudan doğruya ticaret ve meşru kâr ise hudutsuz mânada serbesttir. İşte faizin böylece en ince noktalarına kadar sınırları çizildikten sonra, yalnız peşin akde dayanan ve bir karzın fazlasiyle iadesini tazammun eden fiil, hususî şahıslardan başlayarak devlet müessiselerine ve resmî, hususî bütün muamelelere kadar kökünden kaldırılacaktır.
- İktisadî hayatta birer nâzım mevkiinde bulunan bankaların fiillleri de ana ölçüye uydurulacak; bankalara yatırılan paralara karşılık hiçbir faiz alınmayacağı gibi, bankalardan alınan paralara karşılık olarak da ancak “masraf karşılığı” ve “iştirak payı” namıyla muayyen miktarlar verilecektir. Kat'î olarak bilmek lâzımdır ki, bazı iktisadî faaliyetlerin ana ölçüye tatbiki mümkün ve hareketleri sömürücü faiz mefhumundan uzaklaştırmak kabil iken, bizzat kendilerinin “faiz” tâbir ve mefhumuna iltifat etmeleri ve kendilerini böyle göstermeleri, ana ölçüye karşı kayıtsızlıklarının ve faizi muhterem addetmelerinin neticesidir. Bu telâkkiye en parlak misal de bankaların vaziyetidir. Halbuki bunların fiilini ana ölçüye tatbik, böylece faydelerini semerelendirerek mazarratlarını tasfiye, pekâlâ imkân dahilindedir.
- Faiz yasağı cemiyetin her muamelesine teşmil edilecek, devlet idaresinin bütün ruhuna hâkim kılınacak, ticaret hayatına mutlak olarak tatbik olunacak ve bu yasağa karşı en küçük hareket, ana dâvaya ihanet suçıyla cezalandırılacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KAHVEHANE

· Bugünden itibaren, en hücrâ köyden en kalabalık şehre kadar, kahvehane mefhumunun ifade ettiği, öldürülmüş zaman ve yok edilmiş faaliyet müesseseleri baştan başa kapatılacaktır.

· İyi maksatla ağız tatlılandırmak, gazete ve mecmua okumak, arkadaşlarla buluşmak ve oraları da bir tenbelhane ve (enerji) mezbahası haline getirmemek şartıyla yeni tipte pasta ve çay salonları müstesna, eski kahvehane tipinin çerçevesi içinde her şey yasaktır. Bunlar da işi kudret ve faaliyet makteli haline getirecek olurlarsa derhal kapatılacaklardır. Bütün bir ictimaî ve ruhî israf mevzuunda hürriyet gibi lâfları dinlemek isteyenler, bizi bu lâflarla avlayıp sonra kahvehane köşelerinde apıştırmak suretiyle müstemlekeleştiren demokrasya diyarlarına gidebilirler. Bizim diyarımız, hürriyetin ve halkın değıl, hakikate baş eğmenin ve hakkın vatamı olacaktır.

· İster kahvehane, ister pastahane, ister muhallebici dükkânı vesaire, iş ve faaliyet zamanı bir sürü başıboşun toplandığı her yer şüphelidir ve derhal tepeden inme bir kapatılma mevzuudur. İş ve faaliyet zamanı içinde ve dışında meşru ve mâkul buluşma, istirahat ve zevklere istinat eden her yer ise, sonuna kadar serbesttir. Ölçü bundan ibarettir.

· Bu gibi yerlerde, ne şekilde olursa olsun, oyun, içki ve fuhşu kolaylaştırıcı şeylerin mutlak olarak yasak olduğu kaydedilmekten müstağnidir.

· Sadece kahvehaneleri kapatmak ve bu tedbiri en hücrâ köyden en kalabalık şehre teşmil etmekle elde olunacak ictimaî fayda, en aşağı, vatanın umumî seferberliğin halinde çıkarılacak âzamî ordu mevcudu çapında bir kudretin her ân iş başında bulundurulması kadar azîmdir. Bu sayede en aşağı 2-3 milyon kişi (parazitlik)ten müstahsillige geçecektir. Memleketimizde kahvehanelerin tahribatı belki meyhanelerinkinden beterdir. Zararsız gibi duran bu tenbel yataklarının, kemmiyet bakımından azametidir ki, zararını son hadde çıkarmaktadır.

· İctimaî faaliyet makteli halindeki müesseselerin kontrolü, ictimaî faaliyeti nizamlama vazifesiyle, devlet manzumesindeki iş bulma ve çalıştırma teşkilâtına aittir.

· Kahvehaneleri kapatan, ictimaî faaliyet israfına mâni ölçünün hiddet ve asabiyeti o kadar büyüktür ki, şumulünü, evden itibaren yöneltmeyeceğı yer yoktur. İşsizlik veya mânasız ve faydasız işin her mensubu, cemiyetten kıymet çalan ve enerji israf eden bir halin mevkiindedir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KÜLHANBEYLİK

· Külhanbeylik, efelik ve benzeri tabirlerin belirttiğı hal, tâ kökünden kazınacak ve bu halden cemiyet sathında ve ruhunda hiçbir iz ve tohum bırakılmayacaktır.

· Külhanbeyliğin mânası ve tarihi: Külhanbeylik, doğrudan doğruya devlete ve ictimaî nizama karşı ferdî ve zümrevî bir isyan ifadesi ve bu ifadenin çerçevelediğı zorbalık tavrıdır. Bellibaşlı tarihî, ictimaî ve ruhî müessirler yüzünden, Yeniçeriliğin tefessüh ve tereddidi üzerine meydana çıkmıştır. Yeniçerilik ocağı kapatılınca, aynı ruh, kendisini korumak ve yeni tecelli zeminini kurmak insiyakiyle halk kitleleri içine sığınmış ve oradan (sivil) bir kılığa bürülü olarak sızmaya başlamıştır. Külhanbeylik, tefessüh ve tereddi devresinde, Yeniçeri ruhunun, ocağı kapatılır kapatılmaz, devlet ve cemiyetin aczini belirtmek için halk arasında ve (sivil) şekilde bir nevi mukavemet harbi açmasından ve çete hareketine girişmesinden başka

birşey değildir. Ve hiç şüphesiz, şuur ve plânla alâkası bulunmıyan bir insiyak hamlesinin düzenlediği bu teşkilât, gittikçe an'aneleşmiş, hususî lisan, eda ve kıyafet unsurlarını bulmuş, daima aynı idarî lisan, eda ve kıyafet unsurlarını bulmuş, daima aynı idarî ve ictimaî zaafın ihtarcısı halinde müessiseleşmiş ve en zengin şekilde müritlerini devşirmenin yolunu bilmiştir.

· Külhanbeylik, efelik ve benzeri tabirlerin ifade ettiği hal, ictimaî murakabesizliğin ve bu murakabesizlik içinde iktisadî, idarî ve her türlü nizamî müeyyidelere karşı riayetsizliğin, devlet ve cemiyetten gelen bütün kayıtlar önünde mukavemetin ve tam mânasiyle yularsızlığın en parlak ve en canlı misalini heykelleştirir. Bu bakımdan herhangi bir dünya görüşünün ictimaî murakabeyi tesis adına tâ kökünden kazımak ve bütün ruhunu ele geçirip topyekûn feshetmekle mükellef bulunduğu başlıca sınıf budur.

· Külhanbeyi, zâhir plânına sızdırdığı ve kendi kendisini üniformalaştırdığı her haliyle takip edilecek ve bu hallerden hiçbirisine müsaade edilmeyecektir.

· Külhanbeyvâri giyinmek, tavır takınmak, ağız kullanmak yasaktır. Bunların uzak ve yakın benzerleri hemen yakalanıp cemiyet huzurunda teşhir edilecek ve burunlarının kırılması için en ağır muamelelere hedef tutulacaklardır.

· Şehirlerin umumî meydanlarında üstleri başları yırtılacak, bol paçaları parçalanacak, hususî şekilde muhafaza ettikleri saçları kırptırılacak, yumurta ökçeleri kırılacak; ve icabında bir külhanbeyi, halk huzurunda, dünyaya geldiğine pişman olacak şekilde, bilfiil devlet kamçısını yiyecek, zorla adam edilecektir.

· Dilenciler vesairenin merhamete sığınır ve bu ulvî duyguyu istismar eder parazitler olmasına mukabil, halkın korku hissini gıcıklar ve huzurunu tehdit fikrinden çimlenir en hain bir parazit sınıfı olan külhanbeyler, ocaklarının büsbütün söndüğü kanaati yerleşinceye kadar, en ufak emare ve delâlet unsurlarına kadar takip olunacaklar ve cezaî ölçülerin hayvanlara bile tatbik edilemeyecek kadar ağırları altında ezilip yok edileceklerdir. Öyle ki, esasen her biri bir külhanbeyi olan eşkıya, kaatil, hırsız vesaire, teker teker kendi fiilleriyle takip olunurlarken, bütün bu fiillerin doğurucu ve besleyici iklimi olan külhanbeylik, en basit ve masum delâlet unsuruyla, göze çarptığı her yerde enselenecek ve ezilecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-VATAN DIŞI

· Bu emirle beraber Türk vatanının, yalnız Müslümanlar ve Türklerle meskûn, yalnız Müslümanlardan ve Türklerden ibaret bir hale gelmesi, hain ve muzlim unsurlardan baştan başa temizlenmesi için her tedbir alınacaktır.

· Temizlenmesi gereken başlıca hain ve muzlim unsurlar, Dönmeler ve Yahudilerdir.

· Dönmeler ve Yahudileri takiben, haklarında hiyanet tabirini kullanamıyacağımız halde, din ve ruh ayrılıklarından dolayı iklimlerimizden uzaklaştırılmaları gereken Rumlar, Ermeniler ve sair ufak-tefek topluluklar gelir.

· Türkiye'de sayılarını onbinden fazla tahmin etmediğimiz, böyleyken umumî Türk servetinin muazzam bir kısmını elinde tuttuğunu bildiğimiz (nüfusları umumî Türk nüfusunun onbinde üçü, servetleri umumî Türk servetinin onda biri!!!) dönmeler, bütün mal, mülk ve her türlü kıymetlerine el konulmuş ve kendilerine sadece bir yıllık geçim imkânları bırakılmış olarak,

kitle halinde sınır dışı edileceklerdir. Bu hususta, bu kadar haşin ve hattâ vahşi farzedilecek bir muamelenin insanlık vicdanına karşı bütün mucip sebepleri, bütün bir tarihî geliş halinde gösterilecektir.

· Yahudiler, olanca servet ve imkânlarına sahip ve ellerinden hiçbir şey alınmamış olarak, muayyen bir vâde içinde Türk vatanını terketmiye mecbur tutulacaklardır. Yahudiden hiçbir istihale ve bize inkılâp edası kabul olunamaz.

· Rumlar, Ermeniler ve sair ufak-tefek topluluklar da, ya ait oldukları ırk din topluluğunun hariçteki müstakil devletine yahut seçecekleri herhangi bir ırk ve devlet himayesine geçmek üzere, bu devletlerle vâki olacak muslihane anlaşma neticesinde Türk vatanından çıkarılacaklar; ve servetlerinin hepsini birden muhafaza edeceklerdir.

· Servetlerini beraberinde alacak olan yabancı unsurlardan hiçbiri, Türk vatanı içinde herhangi bir gayr-i menkul sahibi kalamaz. Bunlara gayr-i menkullerinin değeri ödenir ve devletin sınır dışı para muamelesine göre bu kıymet, bellibaşlı şartlar ve şekiller altında kendilerine temin olunur.

· Türk vatanını bütün hain ve muzlim yabancı unsurlardan temizlemek dâvasında ana ölçü: “Ya bizden ol, ya bizden ayrıl”dan ibarettir; ve bizden olması isteği peşinen reddedilecek yegâne sınıfın Yahudi olması, Dönmelerin esasen bizden olduğu vehmini vererek bizden olmadığını asırlar boyunca göstermiş bulunmasındandır. Rum ve Ermenilerin bizden olmaları muhal değildir. Bu takdirde samimiyetle sevk dairemize giren her Rum ve Ermeni bizden olur.

· Tek başına kendinden ve öz cevherinden ibaret kalacak ve her türlü fesat unsurundan temizlenecek olan Türk vatanı Büyük Doğu dâvasını, elmas gibi bir ırk ve kavim aynasında parıldatacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-SİNEMA

· Bundan böyle sinema, yerli ve ecnebi bütün nevileriyle, kat’î devlet murakabesi altına geçecektir.

· Batı dünyasının, hain bir ticaret gayesiyle bütün tefessüh mikroplarını, en kesif mikyasta, çerçeve çerçeve bir film kordelâsının içine yerleştirilmiş olarak cihana yayan ve tek çerçevesi atom bombasından daha tehlikeli olan cinayet, hırsızlık, rezalet, fuhuş, macera ve başıboşluk filmleri kat’î olarak yasaktır.

· Amerika ve Avrupadan ithal edilen filmler, ancak ictimâî, ruhî, ahlâkî, terbiyevî, talimî, bedîî bir fayda temsil ve bir hikmet ve ibret telkinine mevzu teşkil ettiği nisbette kabul olunmak talihine maliktir. En küçük menfî tesirin (ki Garp ve dünya sinemacılığının binde dokuz yüz doksan dokuzu böyledir) yayıcısı olan filmlere hiçbir suretle müsaade edilemez.

· Film murakabesi ve bunların memleket içine sokulup sokulmuyacağı kararının alınması işi, hususî ve mesul bir heyete verilecektir. Bu heyetin vaziyet ve salâhiyeti ayrı bir emirle çerçevelenecektir.

· Yerli filmler de aynı prensip ve kaideye bağlıdır. Şu kadar ki, onlar, filmleştirecekleri (senaryo)ları, bütün (rejisör) ilâve ve (kompozisyon)lariyle beraber bu heyetin tasdikından

geçirtmek mükellefiyeti altındadırlar. Film yapıldıktan sonra yine aynı heyete gösterilir ve onun son tasvip ve izniyle halka gösterilmek imkânına erer.

· İster yerli, ister yabancı filmlerde, ahlâkî, ruhî, hissî, fikrî, siyasî, hattâ bedîî ve zevkî en küçük zaaf, sakamet ve dalâlet ifadesi, böyle bir filmin yasak edilmesi için kâfi sebeptir; ve bu hususta tek salâhiyet, memleketin en anlayışlı ve alâkalı şahıslarından seçilecek olan murakabe heyetindedir.

· Cihanın, ister yerli, ister yabancı, bugünkü örneklerine ve bu örneklerin belirttiği kıymet ifadesine göre, gösterilmesi iznini alabilecek film, hemen hemen yok gibidir. Bütün Amerikan, Avrupa, Arap, Türk filmciliği bugünkü örnekleriyle her bakımdan mahkûmdur.

· Bu nisbette titiz ölçülerde anlaşılması gereken nokta şudur ki, Büyük Doğu inkılâbı, en büyük mikyasta kıymet ve ehemmiyet verdiği sinema şubesini de bizzat himaye ve teşvik edeceği ve herbiri yepyeni bir buluş ifade edecek olan yerli filmlerle canlandırmak dâvasındadır.

· Dâvanın en dokunaklı telkin kürsülerinden biri olan sinemayı, devletimiz, bugünkü örneklerin yüzde yüzüne birden şâmil bir ölçüyle bütün kötülüklerden ayıklayıcı ve bütün iyiliklerle yeni baştan kurucu bir anlayış emrinde imha ve ihya edecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-DANS

· Dans yasaktır.

· Vatan kurtarıcısı çapında eski bir Fransız devlet adamının, dansa dair sorulan suale, sırf bir yatak içinde kadınla erkeğin fiilini kastederek verdiği, “Niçin aykta?” cevabı kadar dansı izah edebilecek bir tarif olamaz. Hususiyle bu tarif, Avrupanın, millî kahraman tanıdığı bir büyüğüne ait olduktan sonra...

· Alenî ve ictimaî bir zina nazariyesinden başka bir şey olmıyan dans, belki de bu münafık cephesiyle zinadan da iğrenç bir fiil olarak, Büyük Doğu mefkûresinin hiç bir noktasında barınamayacak bir fiildir; ve bu bakımından, aynı mefkûrenin en şiddetli yasakları arasındadır.

· Kadınla erkeği müşterek ve ahekli hareketlerle vücut kıvrımlarını göstermeye davet eden ve ister bir çift, ister birçok insanın şehvî hareketlerinden ibaret olan dans, millî ve gayr-i millî bütün çeşitleriyle bizden değildir.

· Zaten murakabe ve tecessüsü mümkün olmıyan ve içinden geçen her şey Allaha havale olunmak icab eden hususî mesken müstesna, umumî ve ictimaî mekânlardan herhangi birinde, her şekliyle dans yasağı şiddetle takip olunacaktır.

· Sadece dans fiiline dayanılarak yarım asırdan beri memleketimizde ananeleştirilen balolar, ayrıca (bar)lar, (dancing)ler, (diskotek)ler, gece kulüpleri kendilerini içki yasağı bakımından sınırlamış olsalar bile, dans yasağı ölçüsüyle tâ kökünden tasfiyeye tâbi...

- Karısını ve kızını, yabancı bir erkeğin kolları içinde ve göğsü üzerinde nazarî ve alenî bir zinaya terkeden ve bundan gocunmayan erkek, bizim anlayışımıza göre, bu halini izaha yelteneceği, nefesine özür aramaya kalkışacağı, bir fuhş ajanından daha aşağılık bir şahıstır.
- Dansa karşı nefretimizi bilhassa şiddetlendirmesi icap eden nokta, Tanzimattan beri gelen murakabe ve muhasebesiz Garp taklidi cereyanlarının, içimize, Masonlar ve Dönmeler vasıtasıyla bilhassa dansı sokarak, güzelim ahlâkımızı ifsat ettiğiidir.
- Avrupalı için, kendi hususî bünyesi, telâkkisi, ruhî ve ictimaî müessiseleri bakımından bir dereceye kadar tabîi olduğu halde, bir Fransız büyüğünün bu kadar ağır bir nefret ve hakaretle vasıflandırdığı dans, Avrupalı hesabına başlıbaşına bir tahrip vesilesi olduğu halde, bizim İslâm ve millî bünyemize tatbik edildiği gün, her şeyimizi birden berhava edecek bir yıkıcılık müessiri olur. İşte böyle olduğu ve büsbütün olacağı içindir ki, bizim cemiyet ölçümünde dansla göz önünde zinanın birbirinden farkı yoktur.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-PARAZİTLER

- Dilenme ve dilencilik, şahit olunmuş ve olunmamış bütün nevileri ve tarzlarıyla yasaktır.
- Gerçekten âciz ve çaresiz bir insanın, mahrem plânda ve Allah için birinden istiyeyeği yardım müstesna olarak, umumî ve ictimaî plâna akseden her türlü dilenme ve dilencilik şekli, dinin kat'iyetle yasak ettiği bir fiil halinde en şiddetli takibe uğrıyacaktır.
- Dilenci, fiilini, izhar ettiği her yerde derhal yakalanacak, tecrit edilecek, en ağır muameleye hedef tutulacak ve cemiyeti bütün parazitlerden tasfiyeye, parazitkeri ıslaha ve faaliyet sahibi kılmaya memur hususî devlet teşkilâtının emrine suçlu olarak teslim edilecektir. Her ferdi çalıştırmak ve çalışmıyana bakmakla mükellef olan bu teşkilâta suçsuz olarak teslim olmanın şartı, parazitliğin herhangi bir fiilini irtikâp etmeden devlete başvurmaktır. Bu takdirde müracaat sahibi ağır ve cebrî muameleden kurtulur ve yalnız şefkat ve yardım görür. Onun içindir ki, cemiyetimizde, herhangi bir parazite mazeret yoktur.
- Dilenmeyi ve dilenciligi peçelemek için yapılan sahte öteberi satıcılığı vesaire (kamufraj) tedbirleri, dilencilik bahsinde, takip ve cezayı şiddetlendirici sebeptir.
- Parazitlerin başka sınıflarını teşkil eden işsizler, serseriler ve mekânsızlar, derhal ve en küçük delâlet ve emareyle hemen yakalanır ve aynı alâkalı devlet teşkilâtına teslim edilirler.
- Çocuklarını ve aile kadrolarının masum örneklerini dilenme ve dilencilik işinde ökse gibi kullanan ana ve babalar, öz çocuklarının hayatına kasetmiş olmak derecesinde cezalandırılacaklardır.
- Herhangi bir sefalet ve serseri kılığı bile, fiili bahis mevzuu olmaksızın, parazitliğin bir delâletidir ve takip mevzuudur.
- Sahipsiz çocuk, murakabesiz genç ve mesleksiz şahıs, herhangi uzak ve yakın bir delâletle derhal tesbit ve tecrit olunur ve hemen devlet sahabet, murakabe ve meslek emrine tâbi tutulur.

· Büyük Doğu mefkûresinin örgüleştirdiği cemiyet, cihanda ve kokmuş cemiyetlerdeki örnekleriyle tip tip ve çizgi çizgi şahit olduğumuz parazit nevilerinden hiçbirine, hiçbir köşesinde yer vermeyecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-HEYKEL

· Bizde heykel yoktur.

· Fânileri putlaştırmaktan ve toprak altında tek tel kaşı kalmamış şahısları taş halinde dondurmaktan ibaret olan heykel, İslâmî yasağı içinde bu derin hilkat sırrına karşı da gülünç ve iğrenç bir nümayiş olarak, zatı ve asliyle, bizim güzellik ve doğruluk ölçümüne sığmıyacak bir “kaba”nın ihtarcısıdır.

· Bizde âbide, taş ve tunç kütlelerini mücerrede doğru tefsir eden blokların ve nakışların üstündeki muazzam kitabelerdir. Böylece madde sanatı ve süsü, bizde, ezeli ve ebedî kelâm marifetinin mücerret çizgileri kadrosunda tecelli eden (fon)u şeklinde meydana çıkar ki, sadece bu ölçünün mihrakında kurulacak âbidelerle, bütün vatani süslemek ve (plâstik) güzelliğe kavuşturmak da başlıca gayelerimizdendir.

· Bütün kadrosu bir iki aç ve çıplak, hasta ve alt köylü ile, aynı teşhisi ifadede müşterek birkaç hayvan ve salaştan ibaret kasabacıların meydanında on binlerce lira sarfedilerek dikilen heykellerin, heykel dışı ve heykel üstü mânasındaki dehşet ise izahtan müstağnidir. Her şeyden evvel vatanın ve maddenin tam imar ve donatımından sonra bu imar ve donatımın tamamlandığını ifade için bir imza mahiyetinde kurulabilecek olan âbide, üstelik bu vaziyette ve putlaştırılmış şahısların heykeli şeklinde dikilecek olursa, artık belirttiği mânanın felâketini kavrayabilmek lâzımdır. İlk iş olarak bu soydan eserleri ve mânaları dibinden kazımakla mükellefiz.

· Bir fikre bağlı olmak yerine fâni şahıslara bağlananlar o fâni şahıs dünyadan çekip gidince düştükleri hiçlik ve boşluğu heykel dikmekle gidermeye çalışırlar ve onun tunç, mermer veya alçıdan, cansız gözlerinden yardım ve teselli ararlar. Bizse, şahıslara değil, fikre ve gayeye bağlı olduğumuz için o fikir ve gayeyi, tunca, mermere ve her yere nakşetmekten gayri yol tanımıyoruz.

BAŞYÜCELİK EMİRLER-MATBUAT

· Bu emrin neşriyle beraber, “Matbuat Hürriyeti” isimli millî ve ictimâî felâket vesilesi kaldırılmıştır. Bundan böyle matbuat, bilinen mânada hür değildir.

· Bu yasağa, kitap, gazete, mecmua, bröşür, afiş vesaire olarak matbuat çerçevesinin belirttiği ne kadar yaygın vasıtası varsa hepsi birden dahildir.

· Şimdiki istikâmetsiz beşeriyetin en aziz hürriyetlerden biri tanıdığı fikir hürriyeti, hürriyet mefhumunu hakka esaret bilen yekpâre telâkkinin emrinde, sırf “Hürriyet için Hürriyet” faciasından ve her menfi tesire açık başıboşluktan cebren kurtarılacaktır.

· Yukarıda sayılan yayın vasıtalarının kadrolaştırdığı, roman, şiir, piyes, hikâye, tenkid, tetkik, siyaset, ilim, fikir, haber röportaj vesaire gibi bütün ifade neveleri, neşirlerinden evvel kendi kendilerini devlete tasdik ettirmek ve neşir ehliyet ve liyakatini alâkalı devlet teşekkülü marifetiyle huccetlendirmek mükellefiyeti altındadır.

· Gerçek hürriyetin gerçek hürriyetin ne demek olduğu anlaşılincaya ve bu anlayışı doğuracak yüksek ferdî ve ictimaî irfan maya tutuncaya kadar, her şekli ve her nev' ile matbuat, en sert murakabe ve en keskin güdüme tâbi tutulacaktır. Basın, kendi kendini kontrol edebilecek hale gelinceye kadar, böyle!..

· Hususî şartları bakımından ayrı bir emir ve teşkilât mevzuu bulunan ve murakabeye tâbi yazı sahalarının en ileri salâhiyet ve ihtisas unsurlarını ihtiva edecek olan devlet murakabe kadrosu, şahsî, nefsanî ve basit mânasiyle siyasî hiç bir endişeyle hüküm vermiyecektir. Her nev' ile matbuat, meşru ölçüde ve gerekirse en ağır üslûp içinde, yalnız şahsî tenkid yolundadır ki, yüzde yüz hür ve serbesttir. Bu noktadaki "şahs" mefhumuna, en âdi çobandan en ulvî bir Başyüceye kadar her ferd dahildir.

· İsbat edilmek şartıyla, kim ve ne olursa olsun, hayatta bulunan her ferd hakkında her şey iddia edilebilir. Fakat isbat edilemediği takdirde, cezası, kurban şahsa yöneltilen isnad ve iftiranın cezası nisbetinde olur.

· Matbuat Hürriyetine tahammülü olmıyan zulûm rejimleriyle, sadece matbuat hürriyetinin ruh ve cemiyet sahasındaki zararlarına tahammülü olmıyan hak rejimi arsındaki farkı şundan anlamak lâzımdır ki, bunların ilkinde en büyük yasak, devre hâkim şahısları korumaktan ibaretken, ikincisinde mahfuz olan sadece mukaddes ve münezzeh mânalar, tamamıyla serbest ve açık olanlar da şahıslardır.

· Âdi ve keyfiyetsiz, fikir ve sanat cevherini bozucu eserlerden başlayarak, iman ve ahlâk çürütücü, zıd ideolocyları (antitez)leriylebirlikte muhakeme ve muhasebe etmeden benimseyici; hulâsa insanoğlunu hayvanî, nefsanî, şeytanî ve sakîm mânada aklî cepheleriyle istismar edici bütün yazılar kat'î olarak yasaktır.

· İman ve hidayet, küfür ve delâlet cephesinin herhangi bir fikir ve iddiasını zorla, gizli ve baskı altında tutarak kuvvet kazanmaktan müstağni ve münezzeh olduğuna göre, murakabe tedbirlerimizin ruhu, hakikatte ermiş bir topluluğun sakin ve muhteşem huzuru içinde, ictimaî ve mutlak kıymetleri "Hürriyet için Hürriyet" gibi bir ruh istimnası bahanesiyle mahv ve perişan edilmekten korumaktır. Yoksa ölçümüzün esası, küfür ve delâlet davranışlarını, hakkı tam verilmek ve âkıbeti sıhhatle tayin edilmek şartına bağlı olarak, ortaya ve aydınlığa çıkarmaktan bizi menetmez. Fakat böyledir diye, bir sütun üzerinde toplanan adedlerin doğru cem'i bir tane ve o da meydandayken, bu bir tanenin esasen malûm ve müsbet hakkı adına, önüne gelene o sütunu yeni baştan cemetmek ve hakikatleri mütemadiyen karıştırmak ve şüpheli göstermek salâhiyetini vermeyiz. O zaman, bu salâhiyeti kötüye kullanacak bir iki tecrübe bizi mahv ve perişan etmeye yeter. Aynı salâhiyeti iyiye kullanmanın da zaten mânası yoktur. Hakikat karşısında teslimiyet ve salâhiyetsizliktir ki, anlayanlar nazarında, insana en üstün hürriyet ve iktidarı bağışlar. Makinesi fevkalâde iyi işlediği için yol alan ve mesafe kazanan bir trenin, güya iyi bir niyetle her ân tekerleklerini ve âletlerinin teftişe tâbi tutmak, o treni bombalamaktan farksızdır. Onun içindir ki, bizim hakikatlerimiz, yerinde ve meşru ölçüler içinde mutlaka gerekli olan tetkik ve teftişler müstesna olmak üzere, altından rayları çekilemez katarlar vaziyetindedir.

· Evlerin kilidleri, nasıl “harîm”in korunması için bütün insanlıkça müttefikan alınmış, fakat belki (ideal) bir cemiyette mânasız bir tedbirse, bizim bir baştan öbür başa kadar murakabe altında tutacağımız matbuat da, öylece ruh “harîm”imizin kilidiyle emniyet altına alınmış olacaktır. Bu kilid noktasını, dinsize, Masona, Yahudiye, Komüniste, materyaliste, züppeye, şahsiyetsize, hayvanî ve nefsanî temayüllere karşı açık bırakarak ruhî ırzımızın hetk’edilmesine müsaade etmiyeceğiz. Günü gelip de (ideal) cemiyet doğduğu zaman, gerekirse evlerin kilidleriyle beraber matbuatın kilidlerinin de sökeriz.

· Aynı fikir ve iman bütünü içinden bize zıt ve yanlışlarımızı düzeltici her şey söylenebilir; fakat "bütün"e dokunulamaz.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-YİNE BASIN

· Büyük Doğu nizamı, başıboşluk mânâsına, demokrasilerde olduğu gibi, bağırsak gurultusuna kadar dilediğini yazmak ve işlemekte serbest basına tahammül edemez.

· Büyük Doğu nizamında, gazetesi, dergisi, kitabı ve her şeyiyle basın, üstün insanın hak ve hakikatle kayıtlı olmasındaki hikmete uygun olarak, cemiyetçe inanılan ve bağlanan mukaddes ölçüler tarafından kelepçelidir.

· Büyük Doğu nizamında, sözü ağıza tıkmak, fikri vicdana hapsetmek, kalplerde mevcut bir kötülüğü göre göre dışarıya çıkmaktan alıkoymak diye tarif edilebilecek (sansür)den eser yoktur. Büyük Doğu nizamında (sansür) mânevîdir ve kişinin kendi kendisine tatbik etmesi gereken bir zabıtaadır.

· Kalbinde kötülük olan ve onu içinde zaptedemeyerek dışarıya atan her fert, bu fiilini serbestçe yerine getirebilir ve neticede cezasına razı olur. Nasıl ki, herkes, dilediğini öldürmekte, hiçbir fiilî mâni ile engellenmiş değil, fakat neticede cezasına katlanma durumundadır.

· İma ve cinas yoliyle de olsa, cemiyetin bağlı olduğu mukaddesat bütününe karşı her istihfaf ve hakaret onu yapanın cemiyet içinde barındırılmamasını gerektiren bir sebeptir; ve bu barındırılmayıp, suç sahibinin bir daha o suçu işlemeyecek hale getirilmesinden başka bir şey değildir.

· Bunun, yani kök inanışın dışında, dallar, yapraklara ve meyvelere ait her tenkit, ne kadar ağır ve acı olursa olsun, hürdür ve hiçbir takibe uğrayamaz.

· Büyük Doğu nizamında hükümet, tenkit ve teşhire tâbi tutulmak bakımından, en hakîr fertten daha zaiftir ve ispat edilmek şartıyla her isnada açık hedeftir. Şu var ki, isnadını ispat edemeyen, aynı isnadın veya iftiranın gerektirdiği cezaya uğrar.

· Büyük Doğu nizamında basının vaziyeti, nur yuvası gözleri semaya doğru, HAK’tan bahseden Hazret-i Ömer’e boyuna ve her cümlesinde “Allahtan kork, yâ Ömer!” diye bağırın müslümanınkine eşittir. Nasıl öbür sahabîler bu tekerlemeciye susturmaya kalkışmışlar, Hazret-i Ömer de “bırakınız; bizim vazifemiz hakkı söylemeye çalışmak ve onunki bunları söylemektir!” demişse, bizim basınımızda HAK’ka bağlı ağacın kökü mahfuz ve müstesna, tatbikattaki her noktasını dilediği gibi tenkit etmekte her fert “nâmütenahî” hürdür.

· Büyük Doğu nizamında basın, cemiyetinin ahlâk, edep ve terbiye kıstâslarına yüzde yüz mutabakatla mükelleftir. Hiçbir san'at bahanesi, bu ölçülerden en küçük inhirafı mazur gösteremez. Bir kadının dizini gösteren resimden fikirsiz herhangi bir sövme kelimesine kadar İslâmî ahlâk, edep ve terbiye dışı her şey şiddetle yasaktır. Fikir olunca da ayrıca sövmeye yer kalmayacağını tesbite değmez.

· Büyük Doğu nizamında, başta devlet reisliği, hiç bir makam ve fert, mevcut tenkit ve yerinde isnat hürriyetine karşı imtiyaz sahibi değildir.

· Basın ve yayın her fert ve teşekkül hesabına açık bir hak olduğu gibi, devletin de hakları meyanındadır. Gazete, dergi ve kitap neşri etrafında emredici şartlarla yasaklayıcı kaideler, Büyük Doğu nizamının teşkilât manzumesinde ve bu ana ölçüler etrafında madde madde örgüleştirilecektir.

· Büyük Doğu nizamında basına ait gerçek hürriyet, bütün dünya ve insanlığın, bütün geçmiş ve geleceğiyle bir eşini görmeyici bir tamamlık belirticisidir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-RADYO

·Radyo, Büyük Doğu dâvasının en tesirli silâhlarından biridir.

·Milyonlara seslenen radyo, Büyük Doğu ölçüler manzumesinde iki şubelidir: Biri eğitici, öbürü eğlendirici...

·Birbirinden ayrı iki posta hâlinde faaliyet gösterecek olan bu şubelerden eğitici olanı, bütün gün vazifeli olacak ve herbiri yine ayrı bölümler halinde başlıca iki dal üzerinde çalışacaktır. Birinci dal, din, ikinci dal da umumî kültür...

·Din dalında İslâmın, zâhir br bâtın cepheleriyle, çizgi çizgi ve renk renk, bütün hüküm ve hikmetleri... Şeriat ve tasavvuf, billûrdan, muhteşem bir saray gibi, dış hendesi ve iç cümbüşüyle Allah Sevgilisinin zâhir ve bâtınından ibaret olduğuna göre, pratikte Büyük Doğu dâvası, radyoyu, din dalında tek eksik bırakmaksızın, misilsiz bir vecd, zevk ve irfan dentlemeye memur kılar.

·Kur'ânı, Kur'ân ruhundan başka gayesi olmayan bir aletten dinlemek, onu meyhane ve türlü rezaletlerde okumaktan farksız olan günümüzün göstermelik yayınlarına nispetle, gerçekten Allah Kelâmına muhatap olmak yerine geçebilir ve gerektiği edebi saylayabilir. Artık her şey, Allah Kelâmını dinleyenlerin her türlü hafiflik ve lâübalilikten uzak, hürmet tavırlarına ısmarlanmış olacaktır.

·Radyomuzun eğlendirici şubesine kadar hâkim olacak Kur'ân ruhu, kendi doğru, iyi ve güzel hükümlerine aykırı tek sesin mikrofondan üflenmesine müsaade ve müsamaha edemez.

·İkinci şubenin umumî kültür dalında ise, zengin bir kuyumcu vitrini manzarası içinde, sanat ve edebiyat, tarih ve siyaset, hukuk ve iktisat, felsefe ve hikmet, fen ve müspet bilgiler, ordu ve kahramanlık, çocuk ve gençlik, köylü ve işçi bölümleri, elvan elvan mücevherler hâlinde pırıldayacak ve bunlar en cazibeli ve sanatlı şekillerde, yepyeni buluşlarla sunulacaktır.

·Radyomuzun eğitici şubesine bağlı iki dalda en azılı küfür edebiyatına karşı gereken (polemik-fikir kavgası) ve (diyalektik-söz sanatı) usûl ve düsturları tâlim edileceği gibi, topyekûn imamlara ve öğretmenlere yol gösterici örneklik vaazlar ve dersler tertiplenecektir. Bunlar köy odaları ve mekteplerde, imam ve öğretmen huzurunda belli saatlerde takip edilecektir.

·Radyomuzun eğlendirici şubesi, başta müzik, folklor, temsiller, skeçler, hikâyeler, öğütler, haberler, bildiriler ve türlü buluşlar, hassasiyetle sınırlı bir edep dairesini aşamaz ve hiçbir suretle fuhşiyata kaçamaz. Mûsikînin din gözünde mahiyeti, hikmet ve tefekküre vesile olduğu nisbetle iyi, kötüye âlet edildiği miyasta da kötü olduğuna göre; bu ölçü bilhassa ana kıstas bilinecektir.

·Pratikte Büyük Doğu dâvasının özlediği radyo, ilk mektepte çocuğu, yüksek okulda genci, orduda eri, fabrikada işçiyi, köy odasında rençberi, hâsılı evinde herkesi kucaklayıcı ve insana yaşanmaya değer hayatı belletici muazzam bir üniversitedir.

·Büyük Doğu dâvasının radyosu, göklerde ateş böceklerinden üstün bir rota sahibi olmayan cüce sesler arasında bir şimşek nârasıdır ve (televizyon)la el ele, hem kulağa hem göze hitap edicidir.

·Malûm şekli, ruhu ve idare usulüyle bugünün (T.R.T)sini, gırtlığına ot tıkayarak susturmak hususî ve ruhî bir tâlim ve idman devresinden geçirmek ve ondan sonra renk, nâme ve pırlıltı halinde, feza yolcusu cins bir küheylân gibi göklere salmak, "Başyücelik" devletinin ilk işleri arasındadır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ÜNİVERSİTE

· Bu emirde, olması lâzımgelenle, tasfiyesi icap eden, yanyana ve karşı karşıyadır.

· Büyük Doğu âleminin Üniversitesine ait ana prensiplerin başında, Üniversite muhtariyetinin kaldırılması vardır. Bizim Üniversitelerimiz, hürriyet için hürriyeti anlamaz; gerçek hürriyeti hak ve hakikate tâbîlik olarak tanır ve devletin bağlı olduğu hak ve hakikat kutbu adına, bu kutbun tedrisî riyasetini temsil eden Maarif cihazına teslimiyeti ve onun emirleri çerçevesinde hareketi esas bilir. Böylece muhtariyeti, bir kere muhtar olduktan sonra, sekamet ve delâlette de muhtariyet felâketinden kurtarmakta, Büyük Doğu âleminin Üniversiteleri örnektir.

· Bizim Üniversitelerimizin adı "Küllîye"dir. Millî şahsiyet ve şuurun ilmî ocağını temsil edecek olan müessiseyi yabancı bir kelimeyle isimlendirmekteki abes üstüne abes düşünülemez. İstanbul, Ankara, İzmir, Erzurum vesaire Külliyesi... Üniversitelerimizi böyle anacak ve isimlendireceğiz. Zaten "Küllîye"nin küllî delâleti yeter.

· Bağlı bulunduğumuz mutlak hakikat kutbunun mutlak bir ölçüsüne uygun olarak tedrisat usulümüzde kız ve erkek karışık öğretime imkân olmadığı için, Üniversitelerimiz de, kız ve erkek Külliyesi halinde ayrı olacaktır. Vatanın her köşesinde Üniversiteleri üretmek gayesine doğru gidilirken, kızların daha fazla ev kadını olarak yetişmelerini ve sadece ilim ve muallimliği tercih edenlerden bir zümrenin yetişmesini temin için, bellibaşlı bir merkezde bir-iki kız Üniversiteleri kurmak kâfidir.

· Üniversitelerimizde, hiçbirinin, hiçbir şubesinin hiçbir sınıfında yüzden fazla talebe bulunmayacaktır. Bu ölçüye dayanarak, istek ve kalabalık miktarına göre Üniversiteleri çoğaltmak icap edecek; fakat meselâ Hukuk Fakültesinin bir sınıfında iki bin talebenin toplanması ve o sınıfı bir kargaşalık âlemi haline getirmesi gibi bir vaziyete asla imkân verilmeyecektir.

· Üniversitelerimizde, tıpkı askerî cihazlarda olduğu gibi, vatanın mânevî müdafaasıyla mütenasip bir disiplin ruhu taşıyacak, talebe Üniversitesini bitirinceye kadar bir melek hayatı sürmekle mükellef tutulacak, hiç bir ferdî ve içtimaî bir hak iddiasında bulunamayacak, sigara bile içemeyecek; ve iki bin kişilik sınıflarda, hoca takririni verirken gerilerde (poker) oynayan, gramofon çalan, uyku uyuyan hattâ rakı içen devirlerin ahlâkına tam bir zıddiyet ve cemiyet idealine mükemmel bir teslimiyet belirtecektir.

· Üniversitelerimizdeki tedrisat tamamen parasız olacak ve yeni eski misallerde görüldüğü gibi "derslere devam harcı", "kayıt harcı", "imtihan harcı" vesaire namıyla talebeden alınan gûya harç ve haraçlara paydos denilecektir. Böylece sırf gelir menbaı olsun diye sınıflara yığılan binlerce talebenin maddî ve manevî felâketi önlenmiş olurken, yine gelir kaynağı teşkil etsin diye başvurulmuş ve hattâ profesörlerin cebine kadar intikal ettiren, talebeyi haksızca çaktırma ve sınıfta bırakma şekavetinin önüne geçilecektir.

· Bizim Üniversitelerimizin talebesi, mukaddes dâvanın "Yüceler Kurultayı" makamına namzet idealist gencin bütün vasıflarına malik olmak mecburiyeti bakımından, talebelik devresi içinde her türlü maddî ve manevî murakabe, nizam ve disiplin kıymetinin mihrakını teşkil edecek; ve bu üstün mesuliyet duygusu altında, kendi şahsî muvaffakiyetsizliğiyle vatanî ve ictimai bir felâketi müsavi telâkki edici bir ruh ve zihin haleti arzedecektir.

· Bizim Üniversitelerimizin talebesinden beklediğimiz mâna ve madde ifadelerinin tamamlığı bakımından, Üniversitelerimizin, teşkilât, ders, hoca, kitap, fikrî ve mânevî malzeme gibi her noktası tamamlanmış ve plânlanmış olacaktır.

· Ruh kökümüzden olmıyan Üniversite profesörü olamaz.

· Eser ve şahsiyet sahibi olmıyan, Üniversite profesörü olamaz.

· En küçük ahlâkî zaafı olan, Üniversite profesörü olamaz.

· Üniversite profesörü, kendisini mücerret ve arayıcı ilim ve tefekküre hasretmiş büyük münevver örneği olduğu için, başka hiçbir işle uğraşamaz.

· Bazı ihtisas bölümleri müstesna, sâf ilim plânında ezbere bilgi vermek ve bir şey öğretmekten ziyade, öğrenmenin metodunu göstermek ve mücerret bilgi hassasına erdirmekten ibaret gaye (ki üniversitenin bu gayesi her yerde bilinir ve yalnız Türkiyede bilinmez) Külliyesimizde tam tecelli edecektir. Gerçek kültürden murad, nasıl, birçok şey bildikten sonra onların unutulması neticesinde insanda kalan öz, yani bilgi hassası ise, Büyük Doğu külliyesinin de hedefi, sâf ilim ve tefekkürü mayalandırarak her sahada arayıcı hamleyle zemin açmak ve donmuş bilgi kalıpları içinde ruh pörsüyüşlerine engel olmaktır.

· Metodu (dinamik) olan Büyük Doğu Külliyesinin cümle kapısında, Allah Sevgilisinin şu ölçüsü vardır: "Bir günü bir gününe eş geçen, hüsrandır."

- Büyük Doğu Külliyesinde, bütün metodologyası (usuliyet) ve kanunlarıyla ilim, olanca fazilet ve haysiyetiyle hoca, topyekûn itaat ve teslimiyetiyle talebe, birbirine inanmış ve bağlanmış vaziyettedir. Bunlardan hiçbirisi de, cemiyetinin bağlı olduğu hak ve hakikat kutbuna karşı herhangi bir selâhiyet ve istiklâl imkânına sahip değildir.
- Büyük Doğu Külliyesinin, edebiyat, felsefe, iktisat, tarih gibi sâf ilim sahalarında temel ölçüsü İslâmî naslar etrafında "nâmütenahî"ye kadar giden ve her ân biraz daha genişleyen bir hikmet ufku açmak; şube şube müspet bilgiler plânında da, eşya ve hadiseleri, madde ve tabiatı zapt ve teshir etmenin dinî bir farz olduğunu kanunlaştırmaktır.
- Kulunu eşya ve hâdiseleri teshir etmesi için kendisine halife olarak yarattığını, Kur'ânında açıkça belirten Allah, elbette bir zamanlar matbaaya küfür aleti, bisiklete de şeytan arabası göziyle bakanlardan razı değildir; ve Kur'âna inanmaksızın onun emrini yerine getiren ve bize yalnız kötülüklerini devredenlerle, inandığı Kur'ânı elinde boş bir mahfaza gibi taşıyan ve Batının içyüzünü göremeyenler arasındaki hazin fark, Külliyesimizin metodologyasında en ince düğüm noktalarından biridir.
- Büyük Doğu külliyesinde felsefe, dünyada kaç bâtil yol bulunduğunu, insanoğlunun ilk çağlardan beri hakikat yolunu bulmak için ne mahzun çileler doldurduğunu, her felsefe mektebinin ise öbürünün yanlışı çıkarmaktan gayri bir şey yapamadığını, sabit ve muhkem "doğru", "iyi" ve "güzel"i getiremediğini, bütün bunların ezelle ebed arası nurlu bir mahya halinde yalnız İslâm'da toplandığını göstermek için okutulur; bu yönde ve bu mihrak fikir etrafında "Yârabbi, bana eşyanın hakikatini olduğu gibi göster!" şeklindeki Peygamber fermanına uygun, sonsuz bir arayıcılık fezası açılır, öbür sâf ilim şubeleri de onu takip ederken, müspet ilim plânında da yıldızlara kement atmaya kadar her hakkın İslâma ait olduğu öğretilir ve genç nesiller böylece vazifelendirilir.
- Ruhları bulanık, fakat akılları yetişkin yabancı ülkelerden madde sahasında bilgi toplamaya gönderilecek talebe, bu işin, bir gün nasıl olsa hesaplaşacağı Batı ordusundan sır çalmaya giden bir kurmay hüviyetindedir; ve gireceği iklimin kötü tesirlerinden hiçbirine bulaşmaksızın mukaddes sırrı vatanına taşımakla mükelleftir. Avrupada tahsildeyken fuş hayatına kapılan ve muvaffak olamayan Japon talebelerinin, neticede bıçağı karınlarına saplıyarak intihara mecbur tutulmaları, bu mevzuda muhtaç olduğumuz disiplin, ruh tamamlığı ve karakter sağlamlığına ait bir ibret misali verebilir. Bizde intihar yok, fakat onun yerine bir daha cemiyetin yüzüne bakamayacak bir hacalet müeyyidesi vardır.
- Büyük Doğu Külliyesi, bir zamanlar kılıçla genişleyen ve fikir kılıcı kullanmaktan kendisini müstağni sayan İslâmın, tam günü gelmiş ve çıktırı açılmış olarak, ruh ve ilim kılıcının bilendiği bir tezgâh olacak, bu tezgâhta ilim ve fen her çeşidiyle ve en cazibeli (ambalaj)lar içinde vitrinlerde ve raflarda istiflenecek; ve oraya sırf dış ilimleri kapmak için gelen İslâm dışı bir talebe, müslüman olmaksızın diplomasını kabul etmekten utanacaktır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-BATIDA TAHSİL

- Vatan harîmi içinde ecnebi mütehasısa hiçbir vücut hakkı bırakmıyan kat'î ölçümüzden sonra kendi kendisine meydana şu mesele çıkıyor; Mutlaka akıl, eşyayı tefahhus veecessüs, maddeyi baştan başa semerelendirme ve insan iradesine râmetme mükellefiyeti altında

olduğuna göre, Garplının fennine nasıl erişebiliriz; ve bunun usul nedir? Bunun usul, Garplıyı, hapishane gardıyanı tavrıyla içimize alıp onun irade ve idare zindanında mahkûm kalmak yerine gayet ince ve ulvî bir casus sifatiyle onun harfmine girip akıl plnlarına hâkim olmaktır.

· Bu mücerret ifadenin kastettiği müşahhas dâva, Batı âlemine gönderilecek talebe meselesidir; ve bu mesele, tam 137 yıllık halledilmemiş dertlerimizden biridir.

· şarkla Garp dünyaları arasındaki muhasebede Garbın zaferini ve şarkın iflsını kabul etmiş ve başımızı bunca belya salmış köksüzler, şahsiyetsizler ve züppeler kolunun bu vatanda doğurduğu mustarip hayret devrinden beri, hem bir şeyler öğrenmesi için Batı âlemine talebe gönderirken, hem de bir şeyler öğretmesi için ecnebi mütehassısları içimize çekerken, mevzuun dehşet ve nezaketine en küçük bir nüfuz bile gösterebilmiş değiliz. Onların içine giderken de, onları içimize alırken de iflsını kabul etmiş bir mahkûm tavrını 137 yıldır sadakatle muhafaza etmiş bulunuyoruz. Bu tavır devam ettikçe, Garplıdan devşireceğimiz, gıda yerine daima zehir olacaktır.

· İşte mahkmiyetimizi başından sonuna kadar Garplı hesabına sigortalayıcı bu ruh haleti yüzündendir ki, bizde Avrupaya gönderilen talebe, ona körü körüne hayran kul ve köleler ve ondan ilim devşirme yerine onun bütün fesat dolaşlarına peşinen düşmeye hazır "cepte keklik"ler mahiyetinde kalmıştır. Bu biçare keklikleri, fuhuş, kumar, içki, başıboşluk, şüphe, inkâr ve her türlü ruhî tereddi ocağında kızartıp helmeleştiren Avrupalı da, onlara kendi müspet ilimlerinden sadece basit reçete ve umumî (bandrol) bilgili hafif bir cil çektikten sonra, kendilerini vatanları hesabına değil de, vatanlarına ihanete memur birer Garplılık (ajan)ı sıfatiyle geldikleri yere iade buyurmuştur. Meşhur (şinasi)den itibaren yine meşhur (Nzım Hikmet)e kadar, Avrupaya gidiş ve gelişlerimizin çerçevelediği mâna daima budur!

· İşte bu tarzda gidiş gelişlerin an'anesini kıracak; ve Batı âlemine anavatanda yepyeni bir ruh tehizatiyle hazırlanmış, ballıbaşlı vasıflarda, plânlı bir kitleyi akın ettirip kendilerini orada ve burada sevk ve idare edecek bir ölçüdür ki, usulmzn ruhudur. Bu ölçüye göre, Batı âlemine gönderilecek talebe, bir taraftan her şeyi öğrenmeye muhtaç bir tavır temsil ederken, öbür taraftan her şeyi bilen bir i edanın da sahibi olacaktır. Yani bir taraftan en basit bir talebe, öbür taraftan en muğlak bir lim... Kendi gayesinin âlimi...

· Bu harikuldeliği meydana getirebilmek için mutlaka vatan ii büyük bir inkılâba ve müstakil bir dünya görüşüne zaruret vardır ki, zaten bu olmadan, ortada, görüşülecek tek mesele yoktur; ve bu hususta bütün kefalet, ruhunu kâinatın biricik mimarîsine dayamış olan Büyük Doğu mefkresinden başka bir şey değildir.

· Japonlar, şark milletleri arasında, btl ve sapık mânasiyle de olsa az çok bu ruh istiklâlini tutabilmiş insanlardan oldukları için, memleketlerine tek ecnebi mütehassıs sokmadıklarından başka, talebelerini Garp Dünyasına gönderirken de hayli sert ve haşin ölçüler göstermişlerdir. şu kadar ki, onların misalinden ibret alınabilecek taraflar bulunmakla beraber, misallerini tam bir yekparelik ve tamamlık içinde mütalâa etmeye imkân yoktur. Onlarınki, Garp Dünyasına talebe göndermek işinde, basit ve dikenli bir gururdan ve bu gururun haşin birkaç tedbirinden ileriye geçemez. Bizimki ise, nâmütenahî ince, yumuşak, fakat o nisbette kat ve sert; ve ruhunu âlemin yegâne gerçeğine bağlamış insanların bükülmez ve eğrilmez (rejim)ini temsil edecektir.

· Avrupaya gönderilecek talebe, plâni bütün teferruatıyla hususî bir iş temsil ve ayrı emirlere mevzu teşkil etmek üzere, burada ve daha ilk mektepten itibaren gayet dikkatli ve sistemli bir teftiş ve tetkik neticesinde seçilecek; bunlar müstesna bir (rejim) altında talim ve terbiye gördükten sonra, cihana ebedî rengini getiren Şark dünyasının ebedî rengini silmeye memur Garplının her türlü sırrını çalıp getirmek gibi en ince bir mükellefiyetin şartlarıyla donatılarak kol kol Garp dünyasına sevkedilecektir.

· Ve bunlar, evvelâ tâbi tutulacakları vatan (rejim)i bakımından ruhî ve ahlâkî cepheleriyle o türlü yetiştirilecektir ki, Garp illerinde herhangi bir günah ve fesat öksesine düşmekle, Allah ve Resulüne ihaneti bir tutacaklar ve dâvayı şahsî günah seviyesinin çok üstünde mütalâa edebilmek kıvamına erdirileceklerdir.

· Onlar için, Garp Dünyasında muvaffak olamamak ve kendilerini onlara kaptırmak diye bir hâdise, ancak Allah sayesinde ve Allahın lûtfıyla muhal bilecektir. Şu veya bu suretle orada ayağı kayan, hiç değilse derhal memleketine dönecek ve artık kendisini bu şerefli "memuriyet"e lâıyk görmeyici ihlâs ve şecaati daima gösterebilecektir.

· Esasların esası olan bu müceret ölçüler, idrak ve tedbir âlemine nakşedildikten sonra, işi bir baştan öbür başa plânlamak; ve bilhassa Batı âlemine gönderilecek masum talebe kılıklı ulvî irfan casuslarını yetiştirici iç teşkilâtı kadrolaştırmak pek kolaydır. yeter ki, oraya gidecek olanlar, birkaç nesil sonra artık bu gidiş gelişleri lüzumsuz kılıcı ve her şeyi memleket içinde kefalet altına alıcı büyük ve ihyakâr tavassuta unsur teşkil ettiklerini iyice anlasınlar ve bu anlayışa göre fikir ve ahlâk sahibi olsunlar...

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-ECNEBİ MÜTEHASSIS

· Bu emirle beraber, memleketin talimî ve tatbikî her sahasında ecnebi mütehassıs yasaktır.

· Ecnebi mütehassısın tarifi, bir iş, meslek veya ilimde ustalık sahibi olan gayr-i Müslim şahıstır.

· Sadece fennî ve tatbikî sahalarda bir dereceye kadar tahammülü kabil olan ecnebi mütehassısı, bilhassa sâf ilim ve sanat sahasında iki başlı bir felâket telâkki ediyoruz. Şöyle ki, ecnebi mütehassıs, bize hiçbir bilgiyi mal etmiyeceğine karşılık, ilim perdesi altında ruhumuzu sistemle bozmaya memurdur.

· Tarihimizde, inkılâp âbidelerini bile ecnebi mütehassıslara yaptıran devrin, bu milleti müstemlekeleştirmekten başka gaye gütmeyici ruhunu ifadede bu misal, âzamî derecede parlaktır. Millî olmak iddiasında bir inkılâp, kendi âbidelerini ecnebilere ısmarlamakla, kendi bakirelerini kadınlığa irca için ecnebilere müracaat etmek arasında bir fark bulunduğunu iddia edemez. Biri maddede oluyor, öbürü mânada...

· Mutlaka fethetmekle mükellef bulunduğumuz Batı dünyasının aklî teşhizatını, Batılı ustaları her selâhiyetle harîmimize çekerek elde edemeyiz; üstelik kendimizinkini kaybederiz. Bu işin çaresi, harikulâde üstün münezzeh, hattâ mukaddes bir hırsız ruhiyle onun harîmine girip her şeyini devşirmektir.

· Bilhassa bütün maarif teşkilâtı; üniversite, yüksek mektep ve liseler... Bilhassa bütün ordu teşkilâtı; askerî talim ve terbiye müesseseleri ve birlikler. Ve nihayet bütün vekâletlerin çerçevelediği bütün iş ve tatbik sahaları dâhil olarak, ecnebi mütehasısın bulundurulabileceği tek yer yoktur.

· Bu emrin neşri tarihinden itibaren umumî devlet ölçüsü, herhangi bir müessisenin, ya millî heyetiyle mevcut ve kendi kendisini idare eder ve her ân terakkiye doğru yürür mahiyette olduğu, yahut bir gün varlık şartlarına erinceye kadar mevcut olmadığı ve mevcut olmak için her çileye başvurmak borcu altında bulunduğu ibarettir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ: HARF DÂVASI

- Bu emirle beraber ilim ve ihtisas ehlerinden bir heyet kurulup aşağıdaki suallerin cevabını hazırlıyacak ve tam mânasiyle ilim ve hakikatle teyitli olarak Başyücelik makamına verilecektir. Sualler on dört tanedir.
- İsmine “Arap harfleri” denilen, tam on asır Türk medeniyet kadrosunun ifade unsurunu teşkil etmiş ve on asırlık millî irfanın temeli mevkiinde bulunmuş harfler, hakikatte sadece ve kavmî mânada Arap harfleri midir, yoksa kavim üstü bir mâna ile “İslâm harfleri” mi? Bu hususta dinî, tasavvufî, ilmî ve aklî bürhanlar nelerdir?
- Kavim üstü, küllî bir şümulle bütün mü’min beşeriyete atfedilip edilemeyeceği bir ilim meselesi olan harflere “Arap harfi” ismini vermek mümkün oluyor da, doğrudan doğruya ve münhasıran Lâtinlerin malı olduğu ilmen sabit harflere nasıl “Türk harfleri” denilebiliyor?
- Her iki harf manzumesi üzerinde, mücerret ve müşahhas imtiyaz ve faydaları bakımından bir nefis muhasebesi, bir mukayese vazifesi yerine getirilmiş midir?
- Bizzat Lâtin harfleri dünyasına mensup bir ilim ve fikir adamının dünyada en müttekâmil ve ince harfler olarak “Arap harfleri”ni gösterdiğini; ve kendi milleti için, kültür kökünü değiştirmek muhali olmasa, bu harfleri tavsiye edeceğini bilen var mıdır?
- Harf inkılâbı sırasında Amerikalı bir terbiye mütehasısının “Türklerin eski harflerini kaldırıp atması, kendi hesaplarına, Amerikanın, bütün madenlerinden mahrum olmasından daha ağır bir kayıptır!” sözü gerçekten vâki midir? Amerikalı profesör, şüphesiz ki, kendi misyoner ve politikacılarının iştirak etmeyeceği bu sözüyle ne demek istemiştir? Nihayet ilmî insafî çatlamıştır da ondan mı?
- Garptan bütün müspet bilgilerini ve her şeylerini alan, bütün medeniyet unsurlarını iktibas eden Japonlar, cihanın en çetin ve gülünç derecede iptidaî harfleri olan kendi yazılarını acaba niçin muhafaza etmişlerdi?
- Eski harflerin öğrenilmesindeki zorluk, acaba tedris metodlarının sakatlığından mı, yoksa bizzat harflerin bünyesindeki çetinlikten mi doğmaktaydı?
- Eski harflerin imlâsındaki kargaşalık, acaba bu hususta sabit ve kat’i bir usul eksikliğinden mi, yoksa bizzat harflerin kendisinden mi gelmekteydi?

- Eski harflerin bütün millete ve aşağı tabaka halka teşmil edilememesindeki zaaf, acaba o devrin maarifine mi, yoksa harflerin zatına mı aittir?
- Yeryüzünde, o da kısmî olmak şartıyla, İtalyanca, Fransızca, Yunanca gibi cihanın en büyük dilleri pekâla bunu yerine getirebileceğine göre, Lâtin harflerinin dilimize tatbikindeki (fonetik) mazhariyet, acaba hakikatte ve sâf zekâ bakımından bir fayda mıdır, yoksa bir mahzur mu? Yani (fonetik) olmıyan ve kelime usulüne dayanan yazı şekillerinin zekâyı beslemesinde hususî bir pay yok mudur? (Fonetik) usul, insanı, pek basit ve ucuz bir (avantaj)a karşılık, içinde hapsedilip kalacağı ve avâm seviyesinden yukarıya çıkarmıyacağı bir kabalığa mahkûm etmez mi?
- Birbirine bağlanan, bağlandıkça şekil değiştiren ve birbiri içinde hall-ü hamur olan şekillerle, herbiri kaba zincir baklaları ve çakıl taşları gibi daimî bir ssertlik muhafaza eden şekiller arasında, bediî olduğu kadar aklî rüçhaniyet ve galibiyet hangi taraftadır? Ve bu rüçhaniyet ve galibiyetin ilk bürhanı olarak eski harflerin stenografya kıymeti, telâfisi mümkün bir kayıp mıdır?
- Nihayet eski ve yeni harf nesillerinin birbiriyle mukayesesinden çıkacak hüküm, mücerret zekâ, irfan ve şahsiyet bakımından hangi cepheye üstünlük yöneltecektir?
- Bin kişilik bir cemiyette dokuz yüz kişinin imzasını atabilecek ve (Karagöz) gazetesini sökebilecek kadar okur-yazar olması mı; sadece yüz kişinin tam okur-yazar ve her türlü fikir çilesiyle dolu olması mı, o cemiyet hesabına üstün bir not belirtir?
- Acaba harf inkılâbını yapanların ve hattâ eski harfler içinde çocukluğunu ve ilk mektep çağını idrak edip de peşinden yeni harfleri öğrenenlerin, bütün hususî ve samimî ifadelerinde yalnız ve yalnız eski harfleri kullanmaktan başka bir şey yapamamaları, sadece alışkanlıkla izah edilecek ve içine eski harf kudret ve imtiyazından hiçbir pay karıştırılmayacak bir hâdise midir?

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KIYAFET VE ŞAPKA

- Prensi, şahsiyetimizin, bütün maddî tezahür çerçevelerinde, baştanbaşa istiklâl kazanmasıdır. Bu istiklâl ifadesini, ruhumuzdan başlayarak, en hurda madde unsuruna kadar nakşetmekle mükellefiz.
- Dâvanın, müşahhas unsurlar kadrosunda, (1) numaralı maddesi, kılığımız ve serpuşumuzdur.
- Tarihî "haşr-ü neşr"leri bakımından aynı kıyafet ölçüleri içinde pişmiş olmalarına rağmen Avrupalı milletlerden her birinin öbürüne nazaran keskin farkları varken, sbizim gibi apayrı ve zıd kökten gelen bir milletin, Avrupayı, orta malı ve hususiyetsiz (gardrop) plânında maymunvârî taklid etmesinden daha hazin bir iflâs tavrı olamaz.
- Dâva, ne şalvara, ne de kavuğa dönmekte. Madde unsurlarının, bizzat madde sıfatıyla hiç bir kıymet ve haysiyeti yoktur. Herşey mânada...
- Dâva sadece, Yirminci Asır hayat tarzının dâvet ettiği şeklî zaruretler içinde, şahsiyetimize lâyıq müstakil kılık ölçüsünü bulmakta...

· Şahsiyetimizin, ruhumuza üflenen korkunç hayretle beraber, nasıl kılığımızda hayretler içinde bırakıcı bir buhrana düştüğüne misal, Tanzimattan bugüne kadar devre devre (gardrop) unsurlarımızdır. Artık şalvarı içinde, yeni zamanların gerektirdiği çevikliği bulamayan eski tip, zorla pantolonu benimserken, bu hakîr madde paröasının nefis muhasebesinden uzak; ve fesiyle pantolonu, cübbesiyle potini arasında en canhıraş hayreti belirten bir tezdad ifadesine maliktir.

· Nihayet bu milletin başına zorla ve kanunla yerleştirilen şapka, (Giyyom Tel)in direk üzerinde selâmlamaya mecbur edildiği zulûm şapkası hâdisesinden daha ağır bir cebirle, şahsiyetimizi topyekûn Garba teslim ettirilişimizin, yüzde yüz palyaço haline getirilişimizin, bir paspas üzerinde millî ırzımızı Avrupalıya feda etmeye zorlanışımızın resmî, alenî ve nihaî hamlesi olmuştur. Binaenaleyh şapkada, şapkayı aşan bir mânâ vardır. Bütün dinî, millî, bedî, tarihî ölçülerimizin istikrah duyduğu bu unsuru başımıza geçirmeye mecbur tutulmakla topyekûn mukaddesatımızı, tarihî can düşmanımızın emrine vermeye zorlanmış oluyorduk.

· Halbuki şapkada, dinî, millî, bedî, tarihî ölçülerle, bizzat maddesi bakımından, muhabbet veya nefret hissine değer hiçbir kıymet ve haysiyet mevcut değildir. Bütün kıymet ve haysiyet, onun remz ve âlem teşkil ettiği ruh ölçüsündedir. Bu da küfürdür.

· Bize zorla ve cihanda bir eşi görülmemiş kanunî bir mükellefiyetle şapkayı giydiren fikrî saik, şahsiyet ve hüviyetimizi küfre teslim etmekten başka tek gat-ye sahibi değildir. Yoksa ne fes, fes olarak güzel; ne de şapka, şapka olarak çirkindir. Nitekim bir Müslümanın, gölgesine bile el değdiremeyeceği salıp, bizzat şekli bakımından hiçbir suç sahibi değilken, remzi olduğu küfür noktasından suçlunun suçlusu ve çirkinin çirkinidir. O, sadece âlemi olduğu mâna adına küfrü temsil eder; binaenaleyh küfrün, madde çerçevesinde tâ kendisi sayılır.

· Salıp üzerinde olduğu gibi, ona yakın ve uzak her unsur üzerinde de, zıd mânâyı temsil derecesine göre dinî ölçü buyken, millî ve bedî ölçüler de başka türlü değildir. Bütün kabahati, ruhumuzla ruhu arasında maddî bir tefrik alîmatî olarak Hristiyan el tarafından şekillendirilmek olan şapka, bize, mücerred millî ve bedî ölçülerle deşiddetle istikrah vericidir.

· İşte bu bakımdan, milletlerarası kıyafet (konvansiyon-anlaşma)ları içinde umumî kılığımızı en keskin ve güzel çizgilerle şahsiyetlendirmek için inceden inceye cehd sarfederken, şapkayı büsbütün başımızdan çıkarıp atmak ve yerine bütün Doğu âlemini ziynetlendirecek ve en ileri şahsiyet ifadesine ulaştıracak millî bir icad koymak başlıca vazifemizdir.

· Bütün san'atkârlarımız bu millî icada şekil vermek için çalışacaklar ve modellerini tetkik edilmek üzere Başyüceliğe tevdi edeceklerdir. Nihayet belli başlı bir şekil üzerinde karar verilip "Yüceler Kurultayı"nda bu şekil tasvib edildikten sonra, keyfiyet millete mal edilecektir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-KADIN KILIĞI

· Kadın kılığı, bu emirden itibaren edep hadlerine girecektir.

· Bu hadlere girmek, ölçümüzün kadın vücudunda görünmesine müsaade ettiği kısımları açık bırakıp, görünmesine müsaade etmediği kısımları örtülü bulunduraktır.

· Edep hadleri mahfuz bulundurulmak şartıyla kadın kılığında, ne kadar süs, zarafet, güzellik unsuru varsa tatbik olunabilir.

· Yepyeni ve misilsiz şartların çerçevesiyeceği Büyük Doğu âleminde kadın, hadleri mahfuz tutarak, zevkî ve bedî her bakımdan zenginleştirmek ve bütün cihana örnek diye takdim etmekle mükellef olduğu kılığını, bir taraftan mücerret kadın zarafet ve şahsiyetinin en ileri ifadesi, öbür taraftan da İslâmî ve ahlâkî edeplerin en mükemmel tecellisi halinde âbideleştirecektir.

· Büyük Doğu âleminin kadını, bu kılığa girdikten sonra, artık ona, ev, mektep, salon, daire, konser, konferans, merasim; zatiyle dinî bir yasak belirtmeyen her yer açık ve serbesttir.

· Dâva, ne kadını bir konserve maddesi gibi simsiyah çarşafar içinde lehimleyip hava temasından uzak bulundurmak, ne de sokağa atılmış bir yemek gibi köpek nefslere peşkeş çekmektir. Dâva, kadını birbirine zıt iki bâtil telâkki arasında, ancak Şeriatin kendisine tâyin ettiği içtimaî hüviyetiyle heykelleştirip cemiyet meydanına dikmektir. Yani dâva, fazlası ve eksikliği olmadan, bu mevzuda aynı ve asliyle Şeriatı tatbik etmektir.

· Kadın kılığı mevzuunda yobaz, şeriat emrini, kadını utanılacak ve korkulacak bir madde gibi büsbütün iptal etmek diye anladığı için bizzat şeriate karşı kabahatli; son üç çeyrek, yarım ve bilhassa çeyrek asırlık hal de, kadını bütün perde ve hicaplarından soyarak nazarî ve içtimaî bir zina ve iştiha unsuru şeklinde meydana arzettiği için suçludur. Bu iki cürüm de, bir ana ölçünün sağından, öbürü solundan kaymak suretiyle, biri bilmeden, öbürü bile bile hakikate karşı ihanettir.

· Kadın kılığının tâbi olacağı had meselesiyle, bu had üzerinde bina edilecek güzellik dâvasını, en ileri din ve (estetik) adamlarından bir heyet tesbit edecektir.

· İslâmiyetin resmettiği kadını, bir fiçı içinde oturur ve ancak fiçının tıpasından ses verip ses alır (asosyal-lâ içtimaî) bir ucûbe sananlar, Büyük Doğu âleminin İslâmiyete bütün gerçekliğiyle uygun kadını gördükleri zaman, iman ile güzelliği ve ahlâk ile zarafeti bir araya getirmiş olmanın harikası, yani İslâmiyetin olduğu gibi tecellisi karşısında, Firavn hayret ve dehşetiyle apışıp kalacaklardır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-VÂİZLER

· Bu emirden itibaren camilerdeki vaaz ve ders kürsüleri, bu kürsülerin gerektirdiği üstün şartları nefslerinde pırılacak insanlar yetişinceye kadar boş kalacaktır.

· Camilerde Müslümanlara bütün dinî ve hayatî incelikleri anlatmaya memur üstün şartlı nefslerin yetiştirilmesi işi, yakın ve uzak mazi dâhil olarak, örneksiz bir inkılâp olacaktır.

· Bu dâvaya ait metod ve plânın teferruatı mahfuz kalmak üzere, başlıca esas, şu ânda ortalığı saran basit, kaba, sığ, bilgisiz ve her türlü incelikten ve ruh avlama san'atından mahrum,

sadece çirkinleştirici ve kabalaştırıcı, soğutucu ve kaçırıcı vâizler kitesinin bir tırpanda tasfiyesidir.

· Hristiyanların bir papazı yetiştirirken nazara aldıkları irfan ve san'at şartlarını mütalâa edecek olursak, asırlardan beri vâizlerimizi yetiştirmekte ve onları ruh avcılarına mahsus umumî şartlardan mahrum bırakmakta gösterdiğimiz ihmal derecesinin azametini anlarız.

· Bundan böyle, dinî bilgi, tasavvufî zevk, umumî irfan, muaşeret edebi, terbiye, zarafet, derinlik, telkin ve tebliğ sanatı bakımından tamamlığı kat'î ve resmî olarak çerçevesiylemiş şahıslar dışında hiçbir ferde, muazzez ve münezzeh cami kürsülerinde yer yoktur.

· Ahırındaki yanaşmaya bağırır gibi, zift dolu bir zulmet hunisine benziyen ağzının bütün açılış imkânıyla ve bir sövme tonuyla hırılıyarak, dini, şeriatî ve bütün mücavir hakikatleri kendi öz nefsinin tavlâ zarfı eb'adındaki darlık ve basıklığına tatbik eden, Allah ve Resulü adına, Allah ve Resulünün murat buyurmadığı hükümleri kesip atan, böylece Allah ve Resulüne karşı celâdet göstermekten kaygı duymıyan ve ruhlarında zerre miktarı esrar idrakine yer buldurmıyan hamlık ve kabalık örneklerine paydos diyecek inkılâp, bizimkidir. Bizim bunları tasfiye etmekten muradımızsa, malûm din düşmanları gibi din mümessillerini ortadan kaldırmak değil, böyle din düşmanlarına zuhur ve tecelli imkânı veren sahtelerini kaldırıp hakikîlerini getirmektir.

· Bizim, en kısa zaman içinde çizgi çizgi billûrlaştıracağımız ve heybetle kürsüsünde heykelleştireceğimiz vâiz tipi, muazzam bir vecd, aşk, heyecan ve fedakârlık ruhunun temelinde dayalı koskoca bir irfan, beşerî fikir maceralarına vukuf, insan ruhunun esrarına nüfuz kıymeti içinde, derin bir zarafet, zevk ve esrar idrakinin örneği olacaktır.

· Dinimize, dairenin dışından ve içinden kasteden iki cereyanın sonuncusunu, işte nâmütenahî derin ve esrarlı İslâm şeriatinin bu ehliyesiz avukatları temsil ediyor. Bunlar, ilk cereyanı kuvvetlendirmekte çok defa şuursuz olarak başlıca âmildirler. Başımıza iç küfrü üşüştüren de bunlardır.

· Biz, her şubesiyle, dış cereyanı kökünden baltalamak cihadına içimizi en müsaffâ hale getirmenin baş tedbiri olarak, Allah sevgisine vekâlet makamı olan mübarek kürsüyü ehline teslim ve ehlinin şartlarını tesbit etmeyi hedef tutuyoruz.

· Bizim vâiz tipimiz, her noktasından, korkutmak yerine sevindirmek, zorlaştırmak yerine kolaylaştırmak, soğutmak yerine müjdelemek, acılaştırmak yerine tatlılaştırmak emri tüten mukaddes hadîsin imtısalcileridir; ve çepçevre kuşatıcı, bağlayıcı, mıhlıyıcı ve bir daha bırakmayıcı birer diyalektika ustasıdır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-YİNE KILIK

· Kravat ve pantolon içimize Tanzimatla girdi.

· Kravat ve pantolonu aşağı tabaka halk, büyük yığın, bir türlü benimseyemedi, sevemedi ve ruhunun giyim-kuşam ölçüsüne uyduramadı.

· Kravat ve pantolon, sadece Batıyı uzaktan tanımış ve marifetine körü körüne inanmış olmak mânâsına küçük aydın, hem Batı ve hem de Doğu irfanının sathında, yarı münevver bir sınıfın üniforması haline geldi; o sınıf tarafından da hâkimiyet ve şahsiyetle kuşanılmadı. Ve işte o sınıf, tavrındaki zaaf ve taklid edasını, seziş plânında büyük yığından gizleyemedi.

· Aşağı tabaka halk, büyük yığın, kravat ve pantolonu belki korkutucu, fakat asla güven duygusu vermeyici ve akrabalık göstermeyici bir şey diye bakmıştır.

· Bugün mazisi yarım asra yaklaşan şapkaya gelince, o, giydirenlerce de giyenlerce de hiçbir zaman bünyeleştirilememiş ve horozun ibiğine dikilen bir (kokard) mahiyetini aşamamıştır.

· Şapkayı getirenlerden, bir-iki şahıs müstesna, hiçbiri, onu giymeyi becerememiştir. Kan kırmızı devrimci bir İnönü veya bir Recep Peker'in başlarında şapka, Rus mujiğinin tepesinde karnaval külâhı kadar sunî ve (bedîi) uygunsuzluktan uzaktır. Nitekim bu tipleri soysanız ve onlara entari ve pijamadan hangisinin uygun düşeceğini araştırırsanız, varacağınız netice, tiksindikleri entari olacaktır. Bunlar, dâvalarını yaşamayan samimiyetsizler...

· Bize Tanzimattan beri gelen inkılâb kadrolarından hiçbiri, Batıyı (realite) ve (estetik) plânlarında yaşamış, Batının derisi içine girmiş ve onu iki dünya arası bir mahsup muamelesi neticesinde benimsemiş değildir. Bu hâle de en parlak delil, Tanzimat Paşasının dizi çıkmış pantolonuyla galoşu, göbeği üzerinden kemeri düşen setresiyle fesi arasındaki şaşkınlık manzarasıdır.

· Şapkayı getiren zümrenin, yine birkeç fert müstesna, Batı kılığında son (estetik) merhale olan frak içindeki komik tablosunu ele alırsanız, kravat ve pantolondan sonra şapka ile tamamlanmak istenen hâdisenin ne hazin bir cilâdan ibaret kaldığını anlarsınız.

· Bu vaziyete göre, kasketini ters çevirip namaza duran köylüyü suçlumaya mahut fraklılarda hak yoktur. Asıl hak, şapkanın nasıl tutulacağını ve giyileceğini bildiği halde onu hayatı boyunca başına geçirmemiş olanlardır. Bu ölçüden çıkarılacak ders, Batıyı Batılıdan daha derin ve ileri bir kavrayışla anladıktan sonra ondan uzak kalmayı bilmenin sırrına ermektir ki, dâvayı tâ merkezinden kavramaya götürür.

· Şapkanın kabulü sıralarında bir Fransız fıkracısı şöyle yazmıştı: "Türkler şapkayı kabul ettiler ve başlarına geçirdiler. Manzaraya bakan onun rûha değil, kelleye geçirildiğini anlar. Bu da inkılâb demek olmaz!".. Teşhis doğrudur: Ruh, başına geçireceğini taklitle almaz, kendisi bulur.

· Suç ne kravat, ne pantolon, hattâ ne şapkadır. O şapka ki, kenarlı şekliyle, Haçlılar Seferlerinde, hristiyanlar kendilerini müslümanlardan ayırmaları için, bir giyim-kuşam eşyası olmak yerine bir ruh alâmet ve sembolü diye icad edilmiştir. Suç, sadece, bu unsurları şahsiyet hesabına vuramamaktadır. Bu bakımdan kravat, pantolon ve şapka, bir buçuk asırdır gardrop kadrosunun dışına çıkmadığımızın ve iç maktâlara nüfuz edemediğimizin maddî işaretleri olmuştur.

BAŞYÜCELİK EMİRLER-KÖY İMAMI

· Kırkbin köyümüz mü var; kırkbin imama muhtacız.

- Ortalama yaşları yirmibeşi geçmeyecek olan bu imamlar, kasaba vır şhrirledeki üstün rütbeli ağabeylerinden daha değerli ve bir nevi hayat fedâileri...
- Hususî enstitü ve kurslarda, yetiştirilecek olan bu imamlar, Türk köyünün mânevî temeli...
- Nasıl her Türk köyü, şhadet parmağı gibi göğü gösterren bir minare etrafında halkalanmışsa, öylece, bu imamların döşeyeceği mâna zemini üzerinde yükselecektir.
- Bu imamların en küçük vazifesi namaz kıldırarak, en büyük işi de bütün ibâdet şekillerinden tütücü ruhu köyün bütün hayat ve faaliyet şubelerinde canlandırmaktır.
- Bu imamlar köyün ruh ve o ruha bağlı madde terbiyesine memur...
- Ne jandarma gibi emir ve yasaklama, ne de köy öğretmeni şeklinde sınıfta bırakma müeyyidelerine malik bulunacak, yani hiçbir icra kuvveti bulunmayacak olan bu imamlar, sadece vicdan işçileri olarak, köylünün ruhuna nüfuz edici telkin ve nasihat ustalarıdır.
- Büyük Doğu idealinin köy imamı, köy öğretmeni ve köy muhtarından ibaret üçüzlü köy hükûmetinde imam ruh, öğretmen kafa, muhtar da el... Ve kuvvetler tam bir işbirliği âhenginde...
- Köylünün dünya ve ötesine ait vazife ve iş ölçüsü, ruhî ve ahlâkî yönleriyle, kendi seviyelerine göre bu imamların gergefinde nakışlanacak, öğretmen aynı dâvanın umumî bilgisini verecek, muhtar nizamını koruyacak ve üçü birden gerekli paylarla hep o hedefi izleyecektir.
- Köylüyü toprağına ısındırmak, onu hükûmet politikası istikametinde bir üretim gayesine bağlamak, "ya devlet başa, ya kuzgun leşe..." düsturu altında her ân cemiyet hizmetine hazır tutmak; hâsılı gelin saçığı gibi örgü örgü tarlası, namaz tülbendi kadar temiz ev, Yunan heykelleri şeklinde sıhhat ve kuvvet pırıldatan vücudiyle, maddesi, ebediyet yollarının cemiyetine desteklik vasfıyla de ruhu bakımından yetiştirmek... İşte, tarihin bir eşini görmediği bu imamlara düşen borç...
- Yiyeceği, içeceği, giyeceği ve her türlü harcayacağı, köylü tarafından sağlanacak olan bu imamlar, her ân camide, meydanda, köy evinde, kahvehanede, tarlada, köylü ile yanyana ve dizdizedir.
- Üniversite üstü, ince ve nazik ruh cihazları marifetiyle yetiştirilecek ve beş senelik köy hizmetini doldurmadan şehre intikal edemeyecek olan bu yepyeni vecd, aşk, ideal ve fedakârlık sınıfına ait şartlar, nasıl yetişecekleri, yetiştirecekleri, vazifeleri ve hakları bakımından, madde madde örülü bir plâna dayanacaktır.
- Bu imamlar ruh doktorlarıdır ve şifaya kavuşturamayacakları ahlâkî âfet yoktur.
- Bu imamlar yer ve göğün kurtarıcı habercileridir.
- Bu imamlar bütün insanlığın beklediği devlet nizamının (betonarme) harcıdır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-SUBAY

- Subay, orducu (militarist) Büyük Doğu idealinin icrada mihrak şahsiyetidir.
- Büyük Doğu ordu manzumesinde subay, gayesine sımsıkı perçinli olduğu cemiyetin müdafaa ve taarruz gücünü maddede temsil eder ve maddede böyle bir temsilciliğin mânada gerekli bütün vasıflarını üzerinde taşır.
- Nice emsalinde görüldüğü üzere, sadece maddi ve kahhar bir kuvvetin azizleştirilmesi ve nefsanî bir sultaya yol açması mânasına alınamayacak olan Büyük Doğu militarizması, bütün insanlığa, icabında tam bir vicdan hürriyeti, icabında da operatör bıçağı gibi cebir ve zorla tatbik edilecek bir ideal manivelâsıdır; ve bunun subayı, temsil ettiği bu manivelâyı bütün kanun ve hikmetleriyle tanıyandır.
- Her sahada Büyük Doğu yetiştirme mektebi, subayı, yeniçeriliğin saffet ve fazilet çığırında olduğu gibi, bülûğ yaşında ele alacak, orta ve yüksek tahsil devrelerinde, hususî usullerle ruh ve madde kıvamları bakımından en yüksek dereceye erdirecek ve "Altun Ordu" nun elmas şahsiyeti olarak vazifesi başına dikecektir.
- Büyük Doğu idealinin subayı, maddede ve mânada cemiyetinin en şık, en pırıltılı tipidir.
- Büyük Doğu idealinin subayı, büyük fikir, dâva ve politika ocağı "Yüceler Kurultayı" emrinde, dimağa bağlı eldir. Büyük velî İmam-ı Rabbânî Hazretlerinin ifadesiyle "yıkayıcı elinde ölü" gibi itaatli.. Ve bu körü körüne -tam gördükten ve anladıktan sonraki körlük- itaat borcunun tasavvufî bir zevkle idrakine malik...
- Büyük Doğu idealinin subayı, günlük politikayla uğraşmayı, kılıcında kırık gibi, hüsrân ve felâket sayar.
- Büyük Doğu idealinin subayı, şahsını ve sınıfını hiçbir imtiyaz hissine kaptırmaz ve öz cemiyetine karşı hiçbir kuvvet şuurunu beslemez.
- Büyük Doğu idealinin subayı, fert, cemiyet, iman ve gaye hâlinde her kutbiyle tam bir âhenk belirtici millet ve devlet bünyesinde, mahal farz olarak temel kanunlara tam bir ihanet gördüğü zamandır ki, müdahale sırasının kendisine ve sınıfına gelip gelmemiş olduğunu muhakeme eder; ve bu mutlak kayıt dışında, öz beynini ezen bir yumruk ve öz vatanını işgal eden bir kuvvet olmaktan nâmütenahî uzak durur.
- Büyük Doğu idealinin subayı, kuvvetin şirret değil, mahçup bir şey olduğunu kestirecek kadar ince bir irfanla, edep, terbiye, vekar, muâşeret bilgisi, prensip asabiyeti, disiplin humması, umumî kültür ve her türlü ahlâkî kıymet bakımından, en parlak ruh teçhizatını üniforması üzerinde taşıyan bir haşmet, haysiyet ve fazilet heykelidir.
- Büyük Doğu idealinin subayından, bazen şaşırması, tökezlemesi ve nefesine uyması mümkün sivillere mahsus ayıp ve suçlardan hiçbirini sudûr edemez, etmemesi için her tedbir önceden ve sonradan tamamlanmış bulunur; ve eğer böyle bir hâl görülecek olursa gerektireceği ceza, sivillerinkinden misillerce ağır ve açacağı şeref yarısı şifâsız olur. Böylece Büyük Doğu idealinin subayı, İslâmdan başka hiçbir orduda bulunmayan, yaşarken gazi, ölümlerinde de şehit

olmak rütbesinin emrettiği fikrî, ruhî, ilmî, fennî, usulî, inzibatî, bedîî, ahlâkî bütün kıymetleri, her yıldızının içinde ayrı bir güneş gibi pırıldatıcı bir kahraman namzedidir.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-İŞÇİ

- İşçi sınıfı bizde, orduda nefer gibi, cemiyetine karşı hiçbir sınıfî ve nefsanî hak iddiasına kudreti olmayan; ve her hakkı cemiyeti tarafından tekeffül edilen tâbi zümre...
- İşçi sınıfı bizde, kendisini gözü kapalı, doktora teslim eden bir hasta vaziyetinde, her himayeyi, doktorun ilmine mütenazır olarak, cemiyetinin bağlı olduğu adalet ölçüsünden bekler ve aksiksiz görür.
- İşçi sınıfı bizde seviyesine göre, bir talim ve terbiye sistemi içinde, her şeyden evvel 19uncu asrın ikinci yarısından bu yana, kendi hakkında uydurulan ütopyaları ve bu ütopyaların tatbik sahalarındaki sahtekârlıkları yakından görecektir ve cemiyetinde fâni, ayrıca meslekî imtiyazı olmayan idealist işçiyi örnekletirecek ve cihana takdim edecektir.
- Bu vasıflar içinde bizim işçimiz, demokrasilerin, bir taraftan patronu şişirirken, öbür tafatan işçiye cemiyetini tehdit hakkını tanıyan tezatlı sistemine zıd olarak, grev, boykot, (lokavt) ve her türlü direnme ve ayaklanma kudret ve selâhiyetinden arınmıştır.
- Açık bir ictimaî (şantaj) ifade eden ve karnı açkanı ekmeği, üşüyen kömürü, yoluyu nakil vasıtası, hastayı ilâcından yoksun bırakma tehdidi yolundan hak arayan böyle liberalizma maskaralıklarından Büyük Doğu ikliminde ve işçisinde tek bir iz bulamazsınız!
- (Karl Marx)'ın "patron kasasında kârdan her metelik, hakkı eksik ödenen işçinin emeğinden hırsızlamadır!" düsturu, maliyet hesabıyla kâr arasında, tespiti gayet kolay bir bilânço arzeden sınaî manzumenin bu basit ve sathî ifadesinden faydalanılarak ileriye atılmış bir (diyalektik) oyunudur. Bu takdirde, zararlı patrona ait her meteliği tazmin etmekle mükellef bulunan işçi olup olmadığı sorulabileceği gibi, 1 kilometrelik yola sırtında 100 kilo yükü 5 liraya taşıyan hamala bağlı hakkın da neyle ve nasıl hesap edilebileceği sorulabilir.
- Bütün dâva, malın ve mutlak mülkiyetin Allah ait olduğunu bilen bir cemiyette, en adaletli bir kıymet takdiri ölçüsüyle emekleri değerlendirmek; ve komünizma ütopyasını dışarıya doğru şımartıp içeride esir gibi kullandığı işçiye, mutlak bir askerî nizam içinde, patron emekçi muvazenesinin sadece İslâmiyette bulunduğunu göstermektir.
- Mü'min sermayenin işçisi mazlum ve haksızlığa mahkûm olamaz.
- Mü'min işçi ise cemiyet içinde ayrı bir sınıf olmak imtiyaz ve istismariyle nefesine hâkimiyet tanıyamaz, ve her zümreyle beraber hakka mahkûm olduğunu takdir eder.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-SERMAYE VE PATRON

- Büyük Doğu idealinin nakışlandırdığı cemiyette sermaye mü'mindir; yani patron mü'min...

· O halde bu sermaye, (Karl Marx)ın ele aldığı sömürücü, kemirici ve faiz isimli bir nevi yağ bağlama imtiyazıyla gçbek şişirici bir vasıta değil, her ân nefisinden şüphe ve her lâhza kendisini murakabe edici bir kuvvet merkezidir.

· İslâmda esas bakımından kirli bir nesne olan mal ve para, temizliğini helâlde arar ve zekâtta sağlarken -zekât mefhumu temizlenmeden gelir- vasıtalık ettiği emek takdirinde de adalet ölçülerinin en dakik, en rakik, en refik ve en şefik alanını gözleyicidir.

· İslâmın şeriatte "Seninki senin, benimki benim!" hükmü, ferdî mülkiyet hakkını tespit ettiğine, tarikatte "Seninki senin, benimki de senin!" ölçüsü de ahlâk plânında kefâlet belirttiğine, hakikatte ise "ne seninki senin, ne benimki benim; hepsi Allahın!" düsturu her şeyi kökünden hall-ü fasl eylediğine göre, bu çerçeve içindeki sermaye, patron, kâr ve mülkiyet hakkına, topyekûn bütün sistemler ve emekçiler kurban olsun...

· İslâmda, sermayenin urlaşma (hipertirofidehâm) arzederek vücudu kemirmeye başlamasını, zekâta tâbi kıymetlerini (kâr, serbest ana para, mal dahil) her sene kırkta birini (yüzde iki buçuk) muhtaçlara ayırmak ve budamak suretiyle önleyici, durgun ve hareketsiz sermayeyi çeke çeke eritici, buna rağmen iş ve para hareketi sayesinde yükselen kâr ve mülkiyeti makbul sayıcı ilâhî sistem, "içtimaî adalet" diye bangır bangır bağırانların, gök dururken yerde aradıkları güneştir.

· Bizde patron, ister devlet, ister şirket, ister fert, emekçiyi, babasına hizmet borcunda evlât kabul eder; ve evlâda mahsus sımsıkı disiplin içinde, yine evlâda mahsus bütün koruma şartlarıyla destekler. Bu destekleyiş o kada ileri ve hiçbir yerde görülmemiş soyundandır ki, emekçi, miras hakkı müstesna, hak ve ihtiyaç derecesine göre zorlama hakkına malik bulunmaksızın patronunun olanca imkânını tasarrufu altında tutar.

· Patronu, işçi hakları mevzuunda zorlama selâhiyeti işçi ve emekçide değil, idarî ve içtimaî murakabe mihrakındadır.

· Tavuk ve yumurta gibi, patron olmayınca işçi, işçi olmayınca da patron olamayacağı hakikati önünde, patrona düşen, işçi sayesinde vücut hikmetine kavuştuğunu; işçiye düşen ise, çalınmış bile olsa kendi hakkına ve gücüne tecelli zemini açanın patron olduğunu bilmek ve onun iyisine bağlanmaktır.

· Serbest sermaye veya mamul eşyası 10 milyon ve kârı 1 milyondan ibaret, 100 işçi çalıştıran bir patron, para ve malından 250 bin, kârından da 25 bin lirasını, zekât olark dağıtacağına göre, işçilerine her yıl, açıktan, hepsi birden zekâta müstehak farziyle, 2750şer lira verecek ve bu kat'î müeyyide üzerine dayalı binbir ahlâkî fedakârlık şekli icad edecektir.

· Büyük Doğu idealinin nakışlandığı cemiyette patronla işçiyi kaynaştıracak en büyük ruhî ve ahlâkî müeyyide, hizmetçileriyle aynı sofrada yemek yiyen Kâinatın Efendisi; ve ata, kölesiyle nöbetleşe binen Hazret-i Ömer'den süzülen mânadır.

BAŞYÜCELİK EMİRLERİ-FABRİKA

· Büyük Doğu idealinde minarelerle fabrika bacaları, tek ve çift hesabiyle aynı dizide ve yanyanadır.

· Türkiye de 10 veya 1000 veya 10000 veya 100 bin câmi ve mescit ve bir o kadar da minare varsa, aynı miktar ve mikyasta fabrika bacası yükseltilmesi, câmi ve minarelerin başlıca ihtarıdır. Öyle ki, her minare bir fabrika bacasıyla nişanlı...

· Büyük Doğu idealince eşya ve tabiatı teshir gayesinin remzi olan fabrika, hiçbir cihaz, âlet, yedek parça, akaryakıt ve muharrik unsurunu dışarın getirmez. Bu imkânın doğacağı ve bir "devr-i daim" nizamına gireceği güne kadar da hiçbir makineleşme ve sınaî istihsale gerçek göziyle bakılamaz.

· Makineyi yapacak makineyi yapabilme ehliyeti meydana gelinceye kadar, idealimiz madde hünerine malik ellerde esir bilinecek; ve o zâlim madde boyunduruğundan kurtulmak için, müspet bilgi fedâileri, gerekirse gece uykularını 1 saate indirecek ve millet kepekle toprağı karıştırıp yiyecektir.

· Makineyi yapacak makineyi yapabilme ehliyeti başlar başlamaz da, eser ne kadar iptidâî olrsa olsun, baş tâcı edilecek ve meselâ yabancı bir elçiliğın davetine, yerli yapı külüstür bir otomobile giden Başbakan, herhangi lüks bir Avrupa veya Amerike arabasıyla gitmekten çok üstün bir tesire ve ona göre kelâm hakkına sahip olacağını bilecektir.

· Batı adamının, cihazını, âletini, parça parça her şeyini dışarıdan getirdikten sonra plânını, mühendisini, baş ustalarını, hattâ birçok dalda hammaddesini ve muharrik kuvvetini bile Batıdan devşirip, çocukların resimli takozları gibi burada düzene sokturduğu, ismine "montaj sanayi" denilen, bir de utanmadan firmasına "Türk" sıfatı eklenen fabrika soyu, Büyük Doğu ideologyası gözünde (teknoloji) fahişeliğinin en sefil ve rezil şeklidir.

· Büyük Doğu ideologyasının vatanında fabrikaya hâkimiyet, mühendisinden işçisine kadar, Anadolu köylüsünün kerpiç yoğurur ve tezek kuruturken gösterdiği beceriklilik ve dış yardıma ihtiyaçsızlık nisbetinde olacaktır. Öküzünün kurutulmuş derisinden yaptığı kaytaniyle esterinin hamudunu tamir eden köylüdeki iptidâî iş hâkimiyeti, bütün vatanı kaplayacak fabrikalarda, alâkalılarca, aynıyle âli plânda tecelli etmek borcundadır.

· Ziraî ve sınaî temellerin karşılıklı ve kâmil âhengi içinde yükselecek olan fabrika, vatan müdafaasından topyekûn beşerî saha bırakmayacak ve bir zamanların İngiliz sanayii eşyası üzerindeki (Made in England-İngilterede yapılmıştır) kaydı yerine ve aynı iftihar uslûbiyle "Türk malı" damgasını taşıyacaktır.

· Büyük Doğu ideologyası, minarelerden yükselen ezanlarla Batı ruh ve kültürünü yenmek dâvasını güderken, fabrika bacalarından yükselen duman kıvrımlarının göklerdeki nakşıyla de maddeye hâkimiyet hünerini Batıdan koparıp almak gayesini temsil eder.

VESAİRE

· ZEVK İDRAKİ: Pratikte Büyük Doğu dâvasını kalen kalem göstermeye ne imkân ne de lüzûm vardır. Her şey, bu dâvanın ruh tohumunu ele alıp her sahada ağacını şekillendirmek ve yetiştirmekten ibarettir. Esas etrafında dal dal şekillendirme işi, izahtan müstağni bir zevk idraki işidir.

· EMİR (YAP!)-YASAK (YAPMA!):Pratikte Büyük Doğu dâvası emirler ve yasaklar, yeniden ruh ve şekil verileceklerle, kökünden kazınacaklar halinde iki bölümlü...

· YASAKLAR: Asıl dâvamız müspet olarak yapılması gerekenler, yani emir manzumesine girenler olduğuna göre, yasakları pratikte ve içtimaî tatbikat sahasında kısaca şöyle hülâsa edebiliriz; bütün ölçülerimizin temel dayanağı olan ana kıstasa aykırı her şey... Evvelâ sonu "hane" ekiyle bitenler: Umumhane, meyhane, kumarhane, bazı hayllariyle kahvehane, her türlü tembelhane, rezaletane vesaire...

· CÂMÎ VE MESCİD: Yapılacakların başında, 1000 küsur yıldır ruh ve şekli bulandırılmış olan câmi ve mescidi aslî haline getirmek vardır. "Câmilerinizi sâde ve şehirlerinizi zinetli bina ediniz!" meâlindeki Peygamber emri, evet 1000 küsur yıldır tatbikçisini bulamamış ve aksine şehirleri sefil ve mâbedleri şahane bina etmek mânasına alınmış olarak, hakikatine Büyük Doğu ideolocyasında kavuşacak; ve dünyamız, muazzam ve muhteşem şehirlerin her tarafında, son derece sade, basit, mücerret çizgili, fakat o nisbette heybetli, vekarlı ve mânalı mâbedlerle donanacaktır. Câmiden gaye, şekil değil, ruhtur, ve orası, maddesiyle seyredilip hayran kalınmanın değil, içinde ve mücerret bir dünyada erimenin yeridir. Bu zamanadek dikkat edilemeyen bu mânayı Büyük Doğu dâvası maddeye nakşedecek ve doktorkların yaralara bestikleri bezler kadar temiz, içinde hiçbir lâûbalî harekete müsaade edilemez ve her ân teftiş ve murakabe altında câmiin, yani gerçek İslâm mabedinin ne demek olduğunu gösterecektir.

· BANKA: Ölçü dışı bütün kötü ve menfî taraflarından arınmış, kazanç şeklini temel ölçüye uydurmuş ve yalnız temel iktisadî nâzım ve sermaye kuvvetlendiricisi rolüyle makbul...

· SPOR: Hiçbir kumara âlet edimeksizin, sadecehâkim ruhun uygun bedenine yardımcı olarak ve asla kendi başına azizleştirilmeyerek ve ruhu karartmasına imkân verilmeyerek caiz ve lâzım...

· SİNEMA VE TİYATRO: Dâvaya tam tatbik edilmiş olarak en şerefli iki telkin kürsüsü...

· MÛSİKÎ: Kötülük ve süflîliğe âlet edebilecek her tatbik şekliyle (meyhane ve oyun musikîsi) yasak, iyilik ve ulvilîğe vesile her şekliyle de (sâf sanat ve ilâhî tefekkür) benimsenecek ve müessirleştirilecek güzel sanatlar kolu...

· ÂBİDE: Heykele mukabil, millî kıymetler, hatıralar ve ölçülerin, harikulâde mimarî ifadeleri ve mücerred çizgileri içinde belirtici tarz...

· MİLLÎ KÜTÜPHANE: Maarif cihazı emrinde, şehirlerde kubbeleşen ve köylerde tek odaya kadar inen, üçsüz bucaksız kitap harmanı...

· PARTİ, BİRLİK, DERNEK, KULÜP, SENDİKA: Ancak, nizamın zedelenmesi, fikrin gürültüye gitmesi ve hakların çalınması ihtimalini yaşatan rejimlerde, bellibaşlı sınıf ve zümrelerin, dâvalarını veya cemiyete karşı haklarını savunmaları için kabul edilen bu zaaf ve menfîlik müesseselerinden hiçbirine yer yok, sadece onların devlet hamle ve teşebbüslerini tamamlayıcı hayır ve müsbet teşekküllerine izin vardır.

· KILIK VE KIYAFET: Büyük Doğu ideali, daima bir evde baba sıkıyönetimi tavrıyla milletin kılık ve kıyafetine kadar müdahalecidir; ve başta kadın kılığı bulunmak üzere, ahlâk, edep, zarafet ve şahsiyeti esas tutar.

· ZABITA: Son derece şefkali, terbiyeli, halk emrinde fakat en küçük bir zorbalık ve külhanbeylik edasına kadar bütün kalabalıkları takip edecek ve (estetik-bediî) bakımından bile suçlandıracak derecede dikkatli, bilgili, kudretli bir zabıta...

· Büyük Doğu idealinin hüküm sürdüğü diyarda Batılı elçi, memleketine şu yolda bir rapor yazacaktır; "Görülmemiş bir nizam, disiplin, iş ve fikir birliği hendesesi içinde, bizim medeniyetimize bağlı bir aydınının ancak cehennem hayatı kabul edebileceği bir yaşayış şekli..."

· Büyük Doğu idealinin pratikteki şekilleriyle dünyası, bir sefa çerçevesi değil, ilâhî aşk ve gaye uğrunda bir cefa çevresidir.

NOT:

Bütün ideolocya örgüsü ve Başyücelik emirleri, başta Türkiye bulunmak üzere hiçbir memleketin temel nizamlarını kendi ruhundaki nizamla değiştirmek ve bunun propagandasını yapmak gibi ameliye plânında bir maksat gütmeyiz; sadece, yine başta Türkiye bulunmak üzere topyekûn insanlığa, içinde bulunduğu halin tahlili ve tenkidi zaviyesinden, muhtaç bulunduğu nizamı, sâf fakir, tasavvur ve nazariye plânında ve hiçbir kanunun suç biçmediği şekilde göstermekle kalır.

İdeolocya Örgüsünün, bu âna kadar görülenlerle, bundan sonra görülecek kısımlarına bu ölçüyle bakmak lâzımdır.

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

IX- TEMEL PRENSİPLER

*Ruhçuluk

*Keyfiyetçilik

*Şahsiyetçilik

*Ahlâkçılık

*Milliyetçilik

*Sermaye ve Mülkiyette Tedbircilik

*Cemiyetçilik

*Nizamcılık

*Müdahalecilik

RUHÇULUK

Ruhçuluk, eşya ve hâdiseleri, kendi içlerinden çıkan kuru müşahade ve kuru tecrübe, kuru akıl ve kuru bilgi kanunları üstünde, madde göziyle görülemez ve ölçülemez müessirlere bağlamak anlayışıdır.

Ruhçu odur ki, beş hasse kadrosu içindeki ham ve kaba madde âlemini, o kadronun dışında ve üstünde, gıyabında ve mâverasında, üstün bir sebep kutbuna iliştirerek mânalandırır.

Hakir bir gözyaşı damlası, herhangi bir dış tesir yüzünden herhangi bir guddenin maddî tagayyürüne mi işaretler; yoksa aynı maddî tekevvün zincirinin başında, maddeye hâkim, fakat madde çerçevesinde gâip, üstün ve manevî bir kuvvete mi delâlet? Sualin ikinci şikkına «evet!» diyen ruhçudur.

Ruhçunun usulü (enfüsî – sübjektif) ve onunla berbaer muğdil ve girift, maddecinin usulü de (âfâkî – objektif) ve onunla beraber basit ve düpedüzdür? Öyle ki, ruhçu, kâinatı topyekûn ebediyet yolcusu insanın mihrakında toplarken, maddeci, kâinatı topyekûn fenâyâ mahkûm maddenin mihraksızlığında dağıtır.

Maddenin uzviyet üzerine doğrudan doğruya tesirinden doğma hayvanî ve nebatî ihsasların üstünde bütün haz ve elem manzumesiyle beraber, vatan, millet, aile, aşk, merhamet, namus, kahramanlık gibi mefhumlar, baştanbaşa ruhçuluk kadrosunun mallarıdır.

Ruhçuluğun ufuk çizgisi Allahçılıktır; her Allahçı, kendi kendisine ve en mükemmel ruhçudur; fakat her ruhçu mutlaka Allahçı değil... Ama Allaha erişemeyen ruhçu, bir zaviye teşkil eden iki hattın çapraz gidişini kabul ettikten sonra, birleşme noktasını inkâr eden tezatlı insana benzer ve hiçbir kıymet belirtmez.

Sebepleri ve neticeleri üzerinde sonsuz tekerlemelere düşmeden billûrlaştralım ki, biz, ruhu ve ruhçuluğu, hava tabakasının yeryüzüne mihli olması gibi, bütün kemmiyet ve keyfiyet plânlariyle insanın tahayyüz sahasına perçinli görüyoruz. Onun olmadığı yerde bizce, bütün kemmiyet ve keyfiyet plânlariyle insan ve insan hayatı nâmevcuttur.

Madde ilimlerinin, büyük ruh muvazenelerini altüst edecek ve kurucusunun elinden kaçıp kurtulacak kadar murakebesiz terakkisini çerçeveleyen asrımızda, (robot)laşmış insanoğlunu yeniden avlama ve maddeyi yeniden sindirme kudretinde bir imanın fıskırmaması yüzünden, dünya, en derin buhranını çekti ve nihayet bu buhranın fiil halinde kıymetini yaşadı ve hâlâ onu yaşamakta...

Bugün, gelenin, önde getirdiği ulviyetten ziyade, gidenin arkada bıraktığı süfliyet manzarasından anlıyoruz ki, bize eski ruh muvazenemizi, eski aşk huzurumuzu getirecek olan büyük imân manzumesini bilmesek ve tanımasak da, ona ihtiyacımız mutlak; ve bu seziş, devrimizde tam bir bedahat şerefine ulaşmıştır.

Dinin ruhunu yıkmak üzere kurulan komünizmanın sabık mekânında ardına kadar açılan kilise kapıları; en bâtil politika uğrunda bile olsa bütün verimini ruhçuluğundan alan nazizmanın insan ve makineye tahakküm hamleleri; ve ruhçuluğun en hür barınağı demokrasya âleminin dilinden düşmeyen «Allah» âvâzeleri şahittir ki, medenî insanlık dünyası, yeniden ruhunu ve yeni ruhçuluğunu arama yolundadır.

BÜYÜK DOĞU'nun, bütün bir vatan kurtarıcılığı çapında gördüğü ruhçuluk, ilmî ve felsefî delâleti içinde, ferdî ve içtimaî bütün mukaddesler zeminini kucakladıktan sonra, bu zeminin

ufuk çizgisine de muhtaç olanıdır; yâni Allaktan gelen, Allaha giden ve arada, yeni insan ve cemiyeti bütün mukaddesleriyle ihtiva eden ruhçuluk... Ve bizim elimizde ruhçuluk, Allaha, hem de Peygamberinin mutlak yolundan bağlı olmanın bir neticesidir. Gerçek mânasiyle mü'minlerin, eşya ve hâdiselere bakışındaki mizaç ve uslûp ölçüsü... Bütün cemad, nebat, hayvan ve insan kadrolariyle kâinatın, ezeli ve ebedî, kendi kendini aşma cehdi içinde derin bir mâvera humması çekmesi ve bütün iş ve hamle merkezlerini bu nokta etrafında ayarlaması mefkuresi... İşte ruhçuluk...

KEYFİYETÇİLİK

Ruhçuluk, ahlâkçılık, milliyetçilik, cemiyetçilik, nizamcılık, müdahalecilik, sermaye ve mülkiyette tedbircilik diye isimlendirdiğimiz dokuz ölçüden her biri, her birine bağlı olduğu gibi, keyfiyetçiliğimiz de, ölçülerimizden teker teker hepsine ve hususiyle şahsiyetçiliğimize ilişik...

Şahsiyetçiliğimiz, nasıl insanlar arasında ibdâ çilesi çeken sınıfı imtiyazlandırma dâvasından ibaretse, keyfiyetçiliğimiz de, insanî verim çerçevelerini, üstün bir kıymet hükmüne bağlama işi...

Keyfiyetçilik; bütün insanî verim şubelerinde, (çok)tan ziyade (tek)in kanunları üzerinde derinleşmek; her iş vâhidini, onu saran mücerret oluş cevherine göre değerlendirmek dâvası...

Nabzında, maddî ve manevî her verimin ana cevherine nüfuz etmek kaygısı çarpan keyfiyetçilik, her şeyin, sâf, halis, gerçek ve daimî cephesini arar; ve sâflık, halislik, hakikîlik ve daimîlik çizgilerinin kurduğu dört köşe çerçevedir ki, keyfiyetin tecelli plânını bulur.

Keyfiyetçiliğin baş usulü, herşeyde ana cevhere nüfuz etmek gayesi bakımından, nâmütenahî bir tecrittir; tecritlerin en soylusundan fıskırıp teşhislerin en ihtişamlısında billûrlaşan bir ruh; ve bu ruhun, en derin mücerretle en katı müşahhası evlendirdiği zemin üzerinde, bütün eşya ve hâdiseleriyle dünya...

Keyfiyetçiliğimizde herşey, insan ve cemiyet için olduğu kadar, kendisi, kendi sâf cevheri içindir; ve bu iki aidiyet kutbundan hiçbirini, karşılığının zararına inkişaf etmez.

Keyfiyet, zamanın, kemmiyet de mekânın ressamı olduğuna göre, ruh ve maddeyi birbiri içinde erginleştiren keyfiyetçiliğimizin, ruh ve madde kutupları arasında attığı büyük âhenk köprüsü, sâf şiir, sâf ilim, sâf fikir ve her şeyde sâf ve hakikiyi gösteren bayraklarla donatılmıştır.

Arap atı, İngiliz kumaşı, İsviçre saati, Alman piyanosu, Acem halısı kendi âleminde neyse; nefasette Türk tütününü, kıymette Türk parası, nizamda Türk ordusu, güzellikte Türk kadını, sağlamlıkta Türk erkeği, sistemde Türk idaresi, incelikte Türk politikası, usulde Türk mektebi, gerçeklikte Türk ilmi, derinlikte Türk tefekkürü, sâfiyette Türk sanatı, imanda Türk ruhu ve her şeyde ve her şubede Türk varlığı o olmalıdır. Gaye budur. İşte, ana hedefleriyle, her unsuru tecritlerin en meçhul iklimlerinden avlanıp, teşhislerin en malûm yuvalarına oturtulan keyfiyetçilik dâvamız...

Keyfiyetçiliğimizin birinci derecede düşman tanıdığı görüş ve usûl, (Damping)çilik zihniyeti; ve bir zamanlar komünizma plânında görüldüğü gibi, ruhunu kaybetmiş madde ve kemmiyet cümbüşlerine inanmak dalâletidir.

Bugün Amerika, bütün iş şubeleriyle, keyfiyeti ikinci plâna alan muazzam bir kemmiyet köpürüşü; Avrupa da, kemmiyete mağlûp hazing bir keyfiyet çöküşü...

Keyfiyet olmadan kemmiyet, milyonların sifıra darbına müsavidir.

ŞAHSİYETÇİLİK

Bütün insanlığı tek sıra üzerinde hizaya getirirler, o sıranın yüksekliği bakımından ulaşacağı en dik had içinde en uzun boylu tek şahsiyetin irtifadır.

100 milyonluk bir cemiyetin, 100 milyon köşeli bir yıldız gibi, ruh ve akılda en ileri zirvesi, köşeler içinde en fazla çıkıntılı, en ziyade fırlak olanıdır; yâni tek şahsiyet üzerinde düğümlenmiş bulunanı...

Şu kadar ki, insan ve cemiyet hayatının nâmütenahî çapraşık ve girift oluş sıraları içinde ve şahsiyetler arasında, şube şube, bu teki veya tekleri sıhhatle tartacak hiçbir terazi bulunmayacağına göre, dâva, bu teki veya tekleri ele geçirip geçirmemekte değil; bütün bir zümre adına, sıhhatle benimsenmesi pek kolay olan ana gayeyi ele geçirmekte... Gaye yerinde olsun da isterse her zaman ona varmak mümkün olmasın.

İşte, bir cemiyette bütün temsil hakkı; mutlak olarak, fikirde, san'atta, ilimde, fende, siyasette, idarede hülâsa yapıcı ve kurucu insanî verim şubelerinin hepsinde, en uzun çıkıntılı yıldız köşelerinin, dolayısıyla en üstün şahsiyetleridir.

Dünya fikir tarihi boyunca çile doldurmuş her soylu kafa, bir bedahet kolaylık ve zerafetiyle hemen kestirir ki, cemiyet için belli başlı bir sınıfa istinat etmeyen hiçbir fikir sisteminin mimarî temeli atılamaz. Öyleyse bizim sınıfımız, o cemiyet içinde, bir bahçenin ağaçları gibi, en olgun ve örnekli ruh ve kafa yemişiyle yüklü, üstün şahsiyetler manzumesi...

Her cemiyet hak ve hakikatini tanıdığı sınıfın vücut hikmetini ve imtiyazını bilecektir. Bâtil ve müflis komünizma, bu hikmet ve imtiyaz adına işçi sınıfının ıstırabını sistemleştirmişti. İmdi, malûm ola ki, bir cemiyette tek mahkûm fert kalmaması için biricik hâkimiyet makamı, Allahın, idrak çilesini doldurmaya ve ona göre hayat çatıları kurmaya memur ettiği üstün kullar manzumesine bağlı; ve biricik hikmet ve imtiyaz, idrak ıstırbainin kahramanlarına ait...

Biz de bir sınıfa bağlıyız. Fakat her sınıfı içine alan bir sınıf... Bu, her zümreyi bütün dertleri ve ıstıraplarıyla kucaklayan ve kendi öz nefsinden başka her nefsi düşünen, mücerred bilmek ve anlamak çilesinin yakıp tutuşturduğu, cins yaradılışlar çevresidir. Hak ve hakikatimizi dayadığımız ıstırap da, her acının üstünde, mücerret idrâk ıstırabı...

Gelen her inkılâp, hakkın kendisinde olduğunu iddia edecektir. Bütün tarih boyunca hiç kimse hakka zıd olduğunu söylemiş ve söyleyecek değildir. Hakka mahkûmiyet ise hâkimiyetin tâ kendisi olduğuna gör, bizim şahsiyetçiliğimiz, hakkın en üstün kaza ehliyetini temsil edenleri hâkim kılma dâvasından başka bir şey değildir.

Kudret Sahibinin, ezelî ve ebedî saltanatını inkâra kadar hür yaratmasına rağmen tam ve mutlak irade ve hâkimiyeti altında tuttuğu varlıklar gibi, İlâhî mimarînin, bu ulvî mânaya eş olarak insanî mimarîye tatbikinden ibaret olan ve gerçek imanla sarmaşdolaş bulunan bu yepyeni sistem, şu ânda, muztarip ve muhteliç dünyanın rahmindeki çocuktur; gelmekte ve gelecek olan, yalnız o...

Bütün bâtil ve müflis sistemler arasında, biricik doğru ve muzaffer, fakat eksik ve zayıf, ve aslî merkezinden mahrum bir tertip olan demokrasya ve liberalizma nizamının gerçek tekevvünü, yarın parlâmentoların, milletler adına kabul ettiği ve binbir tezada boğduğu hâkimiyet mefhumunu, hak adına yepyeni bir şuur ve sisteme sokup kendi içlerinden birer yüceler kurultayı fıskırttığı gün belli olacaktır.

«Büyük Doğu»nun kafasında, bir Mebuslar Meclisi değil, bir «Yüceler Kurultayı» yaşamakta; ve bu «Yüceler Kurultayı»nın kürsüsünde «Hâkimiyet milletindir» levhası yerine «Hâkimiyet hakkındır» düsturu ışıldamaktadır.

AHLÂKÇILIK

«Kimin malını aldımsa, işte malım, gelsin alsın; kimin sırtına vurdumsa, işte sırtım, gelsin vursun!» diyen Allah Sevgilisinin ahlâkı... Buna muhtacız.

Çölde, devesine, kölesiyle nöbetleşe binen Reisler Reisinin ahlâkı... Buna muhtacız.

Sokakta, zina halinde gördüğü bir çift insanın üstüne cübbesini yayıp «Yarabbi, ne yazık; gizlenecek yerleri de yok...» diye fısıldayan Mezhep Kurucusunun ahlâkı... Buna muhtacız.

Söz verdiği yerde günlerce dostunu bekledikten sonra, ona zımnem yalancılık isnat etmemek için günlerce yerinden kıpırdıyamayan Velâyet Büyüğünün ahlâkı... Buna muhtacız.

«Bulunca şükrederiz, bulamayınca sabrederiz!» sözüne, «Horasan'ın köpekleri de böyle yapar; bulunca dağıt, bulamayınca şükret!» karşılığını veren Vecd Kahramanının ahlâkı... Buna muhtacız.

Yıllardır, mustarip nefsinin biricik dileği bir içim soğuk suyla bir damla ekşi ayranı ona çok gören büyük Çilekeşin ahlâkı... Buna muhtacız.

Şeyhinin ocağına, tam 40 yıl, cetvel tahtası gibi dümdüz odunlar taşıyarak tam 40 yıl sonra beliren «dağda hiç eğri odun yok mu?» dikkatine, «senin kapından eğrilik geçemez» cevabını bastıran ulvî dervişin ahlâkı... Buna muhtacız.

Ayyaş padişahın gösterdiği camiye bakıp «güzel, güzel amma, yanında bir meyhane eksik!» cinasını yapıştıran muhteşem Hâkimin ahlâkı... Buna muhtacız.

Atının ayağı çamura batınca, üstünü başını bulayan âlime dönerek «bu çamurlu elbiseleri öldüğümüz zaman sandukamıza örtünler; ulema ayağından sıçrayan çamur şerefimizdir!» tavrını takınan örnek Sultanın ahlâkı... Buna muhtacız.

Ahdine hain düşman kralının kesik başını, mızrağının ucunda, «işte verdiği sözü tutmayan başın âkıbeti!» diye gezdiren fâtihten Yeniçerinin ahlâkı... Buna muhtacız.

Yâni bizim ahlâkımız; kökümüzün, kaynağımızın, beşiğimizin, ocağımızın ahlâkı... Buna muhtacız.

Millî ahlâk mefhumunu, başta din olmak üzere, o milletin bütün iman ve mukaddesat manzumesi içinden süzülüp gelen bir vâkıa telâkki etmenin ahlâkı... Buna muhtacız.

Şu ânda dünya kıymetinin yangınına çerçeveleyen pencere karşısında, ahşap damlar gibi çöken milletlerin püskürttüğü kıvılcım yağmuru içinde, insanoğlunu, yeni bir ruh ve ahlâk inşa etmek cehdiyle şahlanmış görmenin ahlâkı... Buna muhtacız.

Batı dünyasının, kendi içinde ve kendi kendisine karşı, kaybedilmiş bir ruhla bir ahlâkın gûya kurtuluş savaşını yaptığını bilmek; ve bu beşerî savaş dışında artık hiçbir hayata yer kalmadığını anlamak şuurunun ahlâkı... Buna muhtacız.

Ve bu ana-baba gününde, en soylu ahlâkın kaynağından gelen Türk milletinin, hem kendisine, hem de dünyaya ait ruhî ve içtimaî kıymetler kadrosunun dışında kaldığını, cesaret ve samimiyetle tesbit etmenin ahlâkı... Buna muhtacız.

İslâm ahlâkı... Buna muhtacız.

Ahlâk ve ahlâkçılık budur.

MİLLİYETÇİLİK

Her tavus kuşu mutlaka mutlaka bir yumurtadan çıkar; ve tavus yumurtasından her çıkan, mutlaka tavus kuşudur; öyle amma, gaye, tavus yumurtasından çıkmış olmak değil, tavus kuşu olmaktır... İşte milliyetçiliğimizin tek ve kesafetli bir misal içinde mânası!

Tavus kuşu, sebepte değil, neticede tavus kuşudur; bu bakımdan tavus kuşunun şahsiyeti, geriye doğru mânasız ve değersiz yumurta kırıklarında değil, ileriye doğru müstesna bir renk ve çizgi heyetindedir... İşte milliyetçiliğimizin tek ve kesafetli bir misal içinde ruhu!..

İsterse karga veya devekuşu yumurtasından çıkmış olsun, neticede bütün şartlarıyla tavus kuşu olabilen her varlık, tavus kuşunun bütün hakkına maliktir... İşte milliyetçiliğimizin tek ve kesafetli bir misal içinde kıymet ölçüsü!...

Demek ki biz, gerçek milliyetçiliği, geriye doğru değil, ileriye doğru, menba istikâmetinde değil, mansap istikâmetinde, tohum üstünde değil, ağaç, üstünde karar kılıcı bir anlayış ve görüşe bağlıyoruz.

Bu demektir ki, biz, tarih plânında fıskırışımıza zemin teşkil eden ırk ve toprak şartlarını geride bırakmış; her türlü ırk ve toprak hakikatine ilgili, fakat her türlü ırk ve toprak yobazlığına düşman, ileri bir görüş ve anlayış içinde milliyetçiyiz.

Amma yumurta olmazsa tavus olmazmış; varsın olmasın, bu zaruret bize hiçbir şey kaybettirmez. Dairenin bulunduğu her yerde mutlaka bir merkez bulunacağı, fakat her merkez bulunan yerde mutlaka bir daire bulunmayacağı gibi tavus, yumurtayı ihata ve ihtiva eder de, yumurta tavusu ihata ve ihtiva edemez.

Bizim milliyetçiliğimiz, belli başlı bir topluluğa ait madde ve kemmiyet hakikatlerinin mâverâsında, sadece ruh ve keyfiyet vâkıalarına bağlı, cevherini posasından süzen ve yalnız cevhere nisbet kabul eden bir telâkkiden ibaret.

Türk, bizim nazarımızda, belli başlı bir inanış, bağlanış, düşünüş, seziş, hatırlayış, duyuş, davranış ve bildiriş hususiyetleri içinde, belli başlı bir iman, mukaddesat, tefekkür, tahassüs, hayal, hatıra, meşrep, eda ve lisan birliğinin ördüğu, tek nüshalı ve şahsiyetli bir ruh nescinden ibarettir; mutlak ve müstakil bir vâhit temsil eden bu ruh nescinin zarfı da Anadoludur.

Ya şu boyuna Türk ruhu, Türk ruhu dediğimiz şey nedir ki?.. Türk ruhu dediğimiz şey, iki vâhidin mecmuundan ibarettir: biri, onu kendi dışında olduran, öbürü de bu olan şeyi kendi içinde renklendiren, şekillendiren, seslendiren, kokulandıran, iklimlendiren iki vâhit... Vâhitlerden ilki, Türkün duygu ve düşünce mihrakında pırıldayıcı mutlak ve müstakil iman ışığı, ikincisi de bu ışık etrafında, hususî ve mahallî, bütün bir tahassüs ve tefekkür seciyesidir.

Vâhitlerden ilki, ırk ve kavim seviyesinin üstünde, bütün insanlar çapında ve hâkim; öbürü de yalnız ırk ve kavim kadrosunda ve tâbidir.

Demek ki, zaten aslında ve lûgatta bir kavmin ruhunu dayadığı iman kaynağı mânasına gelen ve son zamanlarda gerçek delâletinden kaydırılıp kavmiyet mânasına kullanılmaya başlayan milliyetçilikten anladığımız, bir zarf işi olmaktan ziyade bir mazruf işi; ve mazruftaki dünya görüşüne, insan, cemiyet ve kâinat telâkkisine bağlı bütün bir tahassüs, tefekkür, eda ve ifade kadrosu işçiliğidir.

Bu ruhî ve kadronun ırkî plânda kendi maddesine karşı sevgisi, ancak belli başlı bir vâhidin doğurduğu böyle bir ruha yataklık etmekten ibaret ve yalnız bu kayd ve şartla sınırlıdır.

İşte bizim milliyetçiliğimiz; İslâma bağlı Türk ruhunun, bu mutlak kadro içinde Türk duygu ve düşünce hususiyetlerinin milliyetçiliği!.. Ve işte cihan ölçüsünde milliyetçilik!..

SERMAYE VE MÜLKİYETTE TEDBİRCİLİK

Sermaye ve mülkiyette tedbircilik, 19 uncu Asırla 20 nci Asrın en buhranlı dâvası, dehhâmeleşmiş ferdî sermaye ve mülkiyet illetinin deva meselesi...

Yuvarlandıkça kütesi büyüyen ve kütesi büyüdükçe yuvarlanması şiddetlenen kardan bir küre gibi, bütün içtimaî emek ve iş vâhidini, birike birike, adaletsiz ve ölçüsüz, basit bir mekanika zaruretine esir edici başıboş ferdî sermaye sistemi, ne bizim dünya görüşümüzle barışabilir, ne de eşiğinde bulunduğumuz yeni dünyanın şartlarıyla...

Sosyalizma ve Komünizma bu yüzden doğdu; Faşizma ve Nazizma da Liberalizma faciasına, bunların bir aksülâmeli halinde, boş yere bir ruh ve cemiyet müeyyidesi aradı.

Şu kadar ki, Müslümanın, hem Hıristiyana, hem Yahudiye, hem de Allahsıza zıt olması, bunların da kendi aralarında birbirine aykırı olmaları gibi, bizim dehhâmeleşmiş ferdî sermayeciliğe düşmanlığımız, bugünkü haliyle kapitalizmaya zıt olduğu kadar, hattâ daha fazla; komünizma ve sosyalizmaya aykırıdır.

Bizim, başıboş, dehhâmeleşmiş ferdî sermaye ve mülkiyette tedbirciliğimiz, bu âna kadar ana hatlarını çizdiğimiz 6 temel ölçünün billûrlaştırdığı dünya görüşü içinde her ferde, her iş sahasında, her mülkiyet hakkını veren, fakat bu mülkiyetlerin başka emek ölçülerini körletecek, onları emeksiz tasarruf edecek, onların bedavadan hisse senetlerini toplayacak surette birikmesine, sistemleşmesine ve teşebbüse geçmelerine mâni olan; böylece büyük bir sanatkâr, bir mütefekkir, bir kâşif, bir asker ve bir hammal ve bir memur arasında, her birinin değişik kazanç ölçüleriyle temsil edecekleri iş vâhitlerini, sadece hikmetsiz bir teraküm hikmetiyle yutmak iktidarına set çeken, yeni dünyanın müjdecisi, kurtarıcı sistemdir.

Bu sistemin tek cümle içinde madde ve ruh mekanizmasını belirtmek için, şehri su baskınına karşı korumak gayesiyle açılmış büyük kanal misali verelim: Şehirde nasıl her santimetre murabbainın çekeceği sudan fazlası bu kanala akacak, orada toplanacak, istenilen istikamete sürülecek, böylece şehir su baskınından kurtarılmış olacaksa; bizim cemiyetimizin ferdî sermaye ve mülkiyet çevrelerinde belli başlı mikyasları taşıran kıymetler de, ellerdeki ölçülü kalıplara göre, kendi kendisine taşacak, cemiyet sarnıcına akacak, orada toplanacak ve devlet emrinde içtimaî sermaye ve mülkiyeti temsil edecektir.

Devlet emrindeki içtimaî sermaye ve mülkiyet, bütün cemiyeti, bütün uzuvlarıyla, beşikten mezara kadar kefalet ve sahabet kanatları altında tutacaktır.

Ancak böyle bir nizam altındadır ki, bütün ömrünce hâmişli hava yutmaya mahkûm bir madde işçisinden, beynine kan terleterek insanlığa hayat inşa eden bir fikir işçisine kadar, az veya çok, her türlü emek vâhidi, bu vâhitlerin itibarî senetlerini, keyfiyet değerleri dışında, sadece kemmiyet imtiyazlarıyla köpürten zümrelere karşı, acıklı iflâsından kurtulacaktır.

Bugün yalnız ana prensibini belirtmekle kaldığımız bu sistem kapitalizma ile sosyalizma arasında her birinin eğri taraflarını tasfiye edip doğru taraflarını birleştiren, iktisadî bir mihraktır; kendisi de mihrakların mihrakına bağlıdır.

Hazım cihazı yoluyla gelen ıstıraplarımız, ıstırapların en kabası olsa da, en göze görüneni, yâni en gerçek kabul edilene bulunduğuna göre, bu plânda bir asırdır kurtuluşunu arayan insanlık, komünizma gibi, başıboş kapitalizmadan bir derece daha bâtıl ve üstün hak ve keyfiyet değerlerini dibinden kazıyıcı müflis bir tecrübeden sonra, bu havanın tahakkuk vasatîsini, sadece ferdî sermaye ve mülkiyetin dehhâmesine mâni tedbirler manzumesinde bulacaktır.

Ve hemen belirtelim ki, yeni sistem, ezeli ve edebî İslâmdan başka hiç bir şey değildir.

CEMİYETÇİLİK

«Hiç ölmeyecekmiş gibi bu dünyaya, hemen ölecekmiş gibi öbür dünyaya çalışınız!» ölçüsü, cemiyetçiliğimizin bütün ruhunu hikmetlendirir; zira ferdin yeryüzü plânında fanî olduğu dünya kendisi, ebedî olduğu dünya da cemiyetidir. Öbür dünya ise, cemiyetiyle beraber ana gayesi...

Ferdin yeryüzü plânında bekasını temsil eden öbür dünyası cemiyet, dindarların hakikî öbür dünya karşısındaki teslimiyetine mütenazır olarak, bütün şahsî nefsanîyet enaniyetlere baş kesdirici üstün hüviyet kutbudur; ve fert, hemen ölecekmiş gibi, her ân bu kutupta bekasına çalışacaktır. Zira mutlak bekaya giden yol, bu nisbî bekadan geçer.

Şu kadar ki, bizim cemiyetçiliğimiz, cemiyetçiliği mutlak mânada ele alışına karşılık, dâvanın hakkı nisbetinde aksi dâvanın da hakkını gözetken bir bütünlük ifade ettiği için, günümüzün liberalizma sistemine aykırı bazı müflis (rejim) tecrübelerinin anladığı mânada ferdi esir ve iptal edici haşin bir mezhep değil, onu bütün buutlariyle tesis ettikten sonra cemiyette ikmal edici en ileri müessesidir; ve dolayısıyla fert, bu müessesede, hiç ölmeyecekmiş gibi kendi kıymet ve menfaatlerine memurdur.

Dâva, hiç ölmeyecekmiş gibi bu dünyaya ve hemen ölecekmiş gibi öbür dünyaya çalışmanın belirttiği tezat içindeki harikulâde vahdet ve ahengi kavramaktadır. Zira işarte ettiğimiz gibi, öbür dünyaya giden yol, bu dünyadan başlar; ve bu bu dünyadan başlayan yol, öbür dünyaya gider.

İşte, sistem makinemizde, aksi dâvanın bu emniyet musluğuna sahip olduktan sonra, belirtebiliriz ki, mutlak mânada devletçilikle elele, mutlak mânada cemiyetçiliğimiz, mimarîsindeki yumuşaklık ve tatlılık içinde, sertlik ve acılığın en ileri haddidir.

Fert, bu yepyeni sistem içinde, olmak ve öldürmek için hürriyetlerin en yumuşak ve en tatlısına malik olacak; ve cemiyet, yine bu yepyeni sistem içinde, yine olmak ve öldürmek için, hâkimiyetlerin en sert ve en acısına sahip bulunacaktır; ve bu iki zıt kutup arasındaki vahdet ve ahnek sırrı, şahsiyetçiliğimizin çerçevelediği üstün yaratılışlar elinde yemiş verecektir.

Bundan sonra, din, ahlâk, namus, şeref, can, mal, ilim, sanat, fikir, bütün ruh ve madde kıymetleri fertlerin maşrapasıyla cemiyet küpünü dolduran yekpare bir mevcuttur, ve bu mevcudun hakkı, fertleri kendi iradeleri üstünde doğruya, güzele, sonsuza erdirmek için, hakların en azizidir.

Fert, ulvî ve insanî cephesiyle bizim cemiyetimizin hâkimi ve feda edicisi, süflî ve hayvanî cephesiyle de mahkûmu ve feda olunandır.

Bizim cemiyetimizin ve cemiyetçiliğimizin kadrosunda, başı boş tek kum tanesi, tek buğday tohumu, tek keçi yavrusu ve tek insanoğlu aramayınız!

NİZAMCILIK

Nizam ve nizamcılık, başlı başına bir oluş değil, her oluşun ayrılık kabul etmez iş ve hareket şartı... Ve bunun büyük şuuru...

Görmek hâdisesinin meydana gelmesi için, nasıl görülecek madde, görececek göz ve ışıktan ibaret, üç ayrı ve mutlak unsura ihtiyaç varsa, biz de bütün hayatı, fikir, insan ve nizamdan ibaret sayıyoruz. Demek ki nizam ve nizamcılık, bizce, kitap okunan bir odada, kitap, okuyucu unsurlarının yanında, ışıktır.

Nizamın bir gaye değil, vasıta, fakat bütün gayelere hâkim kudrette bir vasıta olduğunu tesbit eden aklımız, nizamcılık dâvasını ruhumuza tercüme ettirince,, derin ve girift kâinat nizamı altında, bu dâvayı ince tasavvufî anlayış çevreleyecektir. Öyle ki, yer yüzünde, ne fikirsiz ve hareketsiz tek nizam, ne de nizamsız tek fikir ve hareket kabul edebileceğiz.

Nizam, topyekûn ruhun, topyekûn maddeye işlediği ölçü şiiridir; ve öyle kudretli bir varlıktır ki, her türlü oluş cevherinin bir adım önünde gider, gittiği her yerde oluş gerçekleşir, olduğu zaman her şey var, olmadığı zamanda her şey yok olur. Adeta ruhun mu onu, onun mu ruhu doğurduğu muammalaşır ve nihayet nizam, en mücerret mânasiyle, ruhun iskeleti halinde karşımıza çıkar.

Bizi tabiat düşündürsün: Üstüne taş atılmış durgun bir suyun halkacıkları, bir ağacın yaprakları, dalları, gövdesi ve kökü, havada bir kuş topluluğunun hatları arasındaki nizam, bunlardan her birinin bizzat tecelli aynasıdır; ve bu nizamlar, büyük ve merkezî kâinat nizamındaki vahdetin kol kol şubesi...

Bizim anladığımız ileri ve üstün insan nizamına gelince, bu her türlü ham ve kaba istif ve sürü tertibine zıt, her ferdin bizzat kendi şahsında inandığı şeyle cemiyette inandığı şeyin mevkiini alması ve koruması hâdisesidir. Tıpkı camide, imam arkasındaki topluluğun, kalkar, eğilir, oturur ve yatarken şahıslar ve cemiyet halinde temsil ettiği mükemmel iman ve şuur nizamı...

Yurdumuzu saran bütün cemat, nebat, hayvan, insan ve mefhum kadrosunun, tek ve ana bir plan etrafında, bir arının petek mimarîsine kavuştuğunu görmek ve petekteki nizam çizgileriyle sınırlı hücrelerin, en saf ve hakikî balla taşıdığına şahit olmak... İşte gaye ve nizam bir arada...

Bizim, maddî ve manevî bütün varlık unsurlarıyla bütün vatanı içine alan nizamcılık dâvamız, o hesap manzumesinden bir ifadedir ki, onda ferdî kayıtlar küçük hesap zümrelerinde, küçük hesap zümreleri tâlî hesaplarda, tâlî hesaplar esasî umumî mizanda, umumî mizan ise alacakla vereceği denkleştirmiş bir muvazene fikrinde sımsıkı bir mutabakat levhasıdır; ve bu mutabakat levhasında tek kuruşluk bir cem hatası, bütün muvazeneyi allak bullak edici amil sayılmaya ve hemen yok edilmeye mahkûmdur.

Nizam ve nizamcılık, kalın hatlarını teker teker çizdiğimiz, bundan sonra da lif lif ayıracağımız ruhun aynasıdır; ona bakmadan ne biz kendimizi görebiliriz, ne de o, bu ruha dönmeden herhangi bir mevcudu kadrolaştırabilir.

MÜDAHALECİLİK

Müdahalecilik, cemiyetimizin her unsuriyle fâni olduğu büyük topluluk mihrakında, cephe cephe bütün ferdî murakabe hakkını, fertleri aşan bir irade ve idare kutbuna bağlamak sistemidir.

Müdahalecilik, cemiyetimizde, ferdin öz nefsi üzerindeki, nebatî, hayvanî ve insanî murakabe hakkını (tırnağın uzama şeklinden, su ve iman ihtiyacına kadar) kendisini kendisinden daha iyi koruyacağına emin bulunduğu bir topluluk cihazına, kendi iradesiyle teslim etmesi; ve o cihazın, bütün cemiyeti fert fert teslim alması keyfiyetidir.

Müdahalecilik, şu bildiğimiz bayat devletçiliği, derinliğine, genişliğine ve yüksekliğine, çok daha zengin miyasta plânlaştıran bir görüş içinde, çocuğu üstünde babadan, karısı üstünde kocadan, hastası üstünde doktordan, talebesi üstünde hocadan, borçlusu üstünde alacaklıdan ve nihayet fert üstünde, o ferde ait fotoğrafın sahibinden bir derece üstün, ictimaî bir murakabe ehliyetine inanmak, bu ehliyetin makamını ve iş cihazını kurmak ve bu cihazla fert arasında, bir vücûdun uzuvlarıyla beyni arasındaki âhenk sırrına ermek dâvasıdır.

Bende iki (ben) var; biri (ben) dediğim zaman işaret ettiğim irade ve hüviyet merkezi, öbürü de bu irade ve hüviyet merkezinin emri altındaki vücût; işte bu ilk (ben), herkeste herkesi idareye memur olarak, ictimaî irade ve hüviyet merkezinin tayin ettiği bir mümessil olacaktır; yâni ben, benim başıboş sahibim olmayacağım, hakikî sahibim olan cemiyetin, kendi üzerime diktiği vekil olacağım ve her vekil gibi aslî hüküm ve idaresi altında bulunacağım.

Her ferdin, kendi ferdiyeti üzerinde, bölünmez bir bütün fikrinin ayrı ayrı vekâletini temsil etmesindeki mânâyı anlayan, başta cemiyetçilik olarak, bütün ölçülerimizle içiçe müdahalecilik ölçümüzün de ruhunu anlar.

Akîdeler –ki öpüştüğü her dâvanın aksi dâvası tarafından kurulmuş pusulara düşmek kaderine mahkûmdur- zıt cephelerini emniyet altına almadıkça kuru ve haşın bir softalık zindanında mahpus kalırlar; bu bakımdan, mutlak ve pazarlıksız müdahaleciliğimiz, insanın bizzat sevdiği şeye ve inandığı gerçeğe esir olması gibi, kendi eliyle kendisine tahakküm edilecek bir sistem halinde billûrlaştırılmak ihtiyacındadır; öyle bir sistem ki, tırnağımız nasıl gömülü olduğu eti acıtmazsa, o da bize, kendimize rağmen dışarıdan gelen bir tırnak gibi batmaz.

Bizim müdahaleciliğimiz, Demokrasyanın, fert hürriyetinden doğarak, binbir tezat içinde bunalan ruhunu, en üstün inkılâp plânında, hiç incitmeden, yeni zaman ve mekâna ulaştırmak ve bütün menfi kutuplarından temizlemek hamlesidir.

Bizim müdahaleciliğimiz, iman borcunu, sopa, kasatura ve tokmakla ödenmeğe dâvet etmeyen Allahın şart koştuğu kalbî itikat, yâni gerçek hürriyet şartındaki sırrın dünyaya tatbiki işidir.

Bizim müdahaleciliğimiz, başbuğumuzdan dümen neferimize kadar, cemiyet kadromuzun her uzvunu sımsıkı bağlayıcı, şahsın selâhiyetini yükselttikçe dâvaya esaretini derinleştirici, içinden hiçbir nefsanîlik kokusu sızdırmayıcı o hâkim ölçü ruhudur ki, evindeki taharet bezine kadar müdahale pençesine alacağı fert, eğer bu müdahalede dâva dışı en küçük nefsanîlik ve şahsî ve keyf edası bulursa, şehrin en yüksek noktasına çıkar, oradan, başka bir şahsın nefsanîliği uğrunda incitilen muazzez ferdiyeti adına avaz avaz haykırır ve anayasanın yıkıcısını, anayasanın intikam eline teslim etmek kefaletini bulur.

Anlaşıyor ki, bizim müdahaleciliğimizde iki mahkûm vardır; biri hayvanî ve nebatî hürriyet; öbürü de ferdî ve nefsanî tasallutların her türlü zalim istibdadı!..

Ve yine bizim müdahaleciliğimizde iki hâkim vardır; biri hakikata esaretten başka birşey olmayan gerçek hürriyet; öbürü de her ferdi aşan ezelî ve ebedî kanunlar karşısında tam ve mutlak teslimiyet...

Bizim müdahaleciliğimiz, başımızı ve ruhumuzu dayadığımız iman kökünün en mahrem lifidir.

İDEOLOJYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

X- HAL VE MANZARA

*Bu Hal

*Asıl Dava Hepçilikte

*Geliş ve Gidişimiz

*Asıl İnkılap

*Felix Culpa-Mes'ut Suç

*Hürriyet

*Uydurma Dil Felâketi

*İktidarların Hikayesi

*Dünyamız

*Sahte Şans Devirleri

*Niçin, Niçin, Niçin?

*Nesini Kabul Edelim?

*7 Ölüme Karşı Biz

*Merhamet Buyurunuz!

*Ucuzluk

*Tezatlar Dünyası

*Üstün Politika

*Hareketsizliğimiz

*Küfür Yobazları

*Cepheler

*Cepheler-Ham ve Kabalar

*Cepheler-Yeni Müçtehid Taslakları

*Cepheler-Karton Adamlar Gövdesi

*Cepheler-Damgalı Adamlar Gövdesi

*Dışımızda İslâm

*İç ve Dış Düşman Yahudi

*Doğu'nun Yolu

*Makine

*Makine ve Keşifler

*Program-Reçete

*Fikirsizlik

*Sınırlar

*İleri-Geri

*Meccanî Hayat

*Yine Hürriyet

*Kurtarıcı Hikmet

*Demokrasya

*Dünya Buhranı

*Babıâli'de İnkılap

*Basın Yönünden İnkılaplar

BU HAL

Bu hal, Kanunî Sultan Süleyman'ın hemen arkasından başladı; ve 4 asırdır hiçbir değişiklikle aslını ve mayasını değiştirmeden geldi.

Bu hal, kışırda kabuk bağlayan ve iç vecdini kaybeden sözde imanla, bir türlü iman haline gelmeyen gülünç inanışların bazı kör nefsanîyetlerde belirttiği tarihî yobazlıktır.

Bizde değişiklik adına ne yapılmışsa hep kışırda, deri tabakasının üstünde oldu; ve tarihî ham yobaz, bir an evvelki yobazlığın tam tersine dönmüş ve eskisinin düşmanı diye ortaya çıkmış olarak hep aynı asla ve mayaya sadık kaldı.

Sakın yobazı, bir dâvaya, onun en mahrem çilelerini çektikten sonra kıl ve nokta feda etmeksizin emirlere sımsıkı bağlanan ulvî adam sanmayınız! Yobaz, her sahada, asla anlayamadığı ve iç yüzünü göremediği tecelliler karşısında papağan gibi hep aynı aksülâmelleri gösterip «Nuh» diyen, fakat «Peygamber» demiyen; ve insanda en büyük İlâhî nimet, ruh ve fikri, bekçi sopası, tulumbacı nârası ve «yurya!» çılgılığıyla boğmaya kalıkışan, böylece inanışları kör ve havasız nefsanîyetine indiren insan kılıklı insan tersidir.

Yobaz, sadece Allahı bulmak için düşünmeye, ürpermeye ve kıvranmaya memur insanoğlunun en büyük düşmanıdır; ve en sefil hayvanlar arasında bile bir eşi bulunmaz esâtîrî hayvandır.

İslâmlığın en ince kanunlarından biri, bir müslümana küfür isnad edildiği zaman eğer o kimse gerçekten küfürde değilse, küfrün, bir kurşun gibi geriye teperek isnad edicisini bir daha dirilmemesine öldüreceğidir. Böyleyken, bir zamanların müslümanlık taslayan yobazı, mukaddes ve muazzez Şeriatin gözünde asla suç olmamak şöyle dursun, hattâ teşvik ve rağbet mevzuu olan işlere küfür damgasını vurmakla teferrüd etmişti.

Bir asırdan beri nesil nesil, bir derece daha katılaşa katılaşa gelen yobazlarsa, şimdi aynı hüneri dinsizlik ve Allahsızlık yolunda göstermek istiyor; ve insanoğlunun ebedî varlık ve kurtuluş yolunda istikamet göstermek isteyenleri hemen damgalayıveriyor: «Soysuz, vatansız, mürteci, inkılâp düşmanı!»

Sen, ruh bağırsaklarındaki inkıbazı itfaiye hortumlarının sökemeceği ve kafasındaki sertliği şahmerdanların kıramayacağı Yirminci Asır yobazı! Münzevî bir karıncanın bile ayağının kıpırdattığı noktada, bir faaliyet ve hayatiyet merkezi varken, ne olur, o kaskatı kafanı bir lâhza çevir de ne dediğimize, ne yaptığımıza bak ve bir lâhza düşünmeye çalış! Sonra elinden gelirse bize fikirle mukabele et! Fikir, senin gözünde kolera mikroplarının sahası mıdır ki, onu gördüğün her yerde üzerine kireç dökmekten başka çare bulamıyorsun?

Dünün bir türlü ölçü ve insafa gelmez yobazları, kazan kaldırdıkları mevzularda bir izah ve müdafaa tavrı gördükleri zaman şöyle haykırırlardı: «Söyletmen, vurun!»... Ve bir kelime söyletmeden vururlar, kelleleri uçururlardı. Doğruysa doğru, yanlışsa yanlış olarak yine bizzat fikirle tesbit edilmesi gereken fikirden bu derecede korkmak için, insan geçinenlerin, maymunlar ve leş kargaları arasında bile kendilerine bir müttefik bulamamış olmaları lâzım değil midir?

Bugünün yobazları, dünün, hiç olmazsa aslı hak olan bir dâvada hak suretinden geçinen zavallılarına nisbetle, aslı haksızlık olan dâvaların bâtil suretine mihli ve her bakımdan sultanî iman yağmacıları ve fikir kaatilleridir.

Avrupalının kendi içinde çoktanberi tasfiye etmiş bulunduğu bu hal, bizde tâ dibinden ve kökünden kazınmadıkça, bunu kazıyacak cemiyet ve terbiye usullerine erilmedikçe, hiçbir

bahsi ele almaya usûl bakımından imkân yoktur. Büyük ve gerçek Türk inkılâbının başı, tarihî yobazlığın tâ kökünden kazınması hadisesine dayanmalıdır.

ASIL DAVA HEP'ÇİLİKTE

Bin ciltlik dâvamızı, bir cilde, bir yaprağa, bir satıra, bir cümleye dökülebileceğimiz gibi, bir heceye de yerleştirebiliriz. O hece şudur: Hep!..

Evet, hep!.. Hep'e bağlanmak, hep'çi olmak... yol budur! Yani yolun ana metodu, bu!..

Hangi dâvanın adamı olursa olsun, hep'çi olmayan hiçbir şeyci değildir.

Biz hep'çiyiz; ve İslâm, gökte tek yıldız ve yerde tek kum tanesi bırakmamak şartıyla her şeyi mihrakında toplayıcı hep'çilik ruhu...

Kuvvet, sadece bu metodu sımsıkı tutmak ve topyekûn eşya ve hâdiselere tatbik etmekten geldiği gibi, zaaf da onu gevşetmekten, kısmaktan, boyuna arazi kaybetmeye ve tâviz vermeye mahkûm kılmaktan doğar.

Nihayet bu hal, İslâmın fezayı kuşatan dairesini daralta daralta, tebeşirle kondurulmuş bir nokta kadar küçültmeyedek varır. Böyle olmamış mıdır?

Hikmetlerine eremediği ölçülerin kabuklarına sımsıkı yapışıp onlar dışında dünyayı kapkara gören, iç ve dışa hâkim, derinliğine ve genişliğine bir âleme yol bulamayan (gûya imana yakın) dar ruhlarla, işi gücü boyuna fedakârlık etmek, safra atmak, buhar koyuvermekten ibaret (mutlaka küfre yakın) tâvizci mizaçların halidir bu...

Bu halin tarihi bizde 4 asırlık... Tanzimata kadar gelen ilk 2 buçuk asırda dar ruhlular, ondan sonraki 1 asırda da tâvizci mizaçlar iş başında... Geriye kalan yıllarda ise imana uzaklık ve küfre yakınlık diye bir meseleye yer bile kalmamıştır.

Halk Partisi şekavet idaresinin İkinci Dünya Savaşı nihayetine tesadüf eden devresinde, Hristiyanlık dünyasından cebir yoluyla gelme sözde hürriyet havası içinde, kömür yüklü bir kamyonun yere düşmüş tek bir parça halinde, İslâma içinden karıncaların bile geçemeyeceği bir muvazaa deliği açıldığını ve yine sözde müslümanların bununla yetindiğini görüyoruz.

Firavun'un ehramına taş taşımaya mahkûm esirlere, kuru ekmekle beraber ayda bir kere hoşaf lûtfedilircesine, efsane çapında bu hasis muvazaa, aradabir Allahın ismini andığı için gafil halka mümin görünen başbakanlar tarafından her fırsatta «teokratik idare» tabiriyle şeriate saldırarak açığa vurulduğu ve gözlere sokulduğu halde kimsede bir anlayış yoktur. Bu halin verdiği sahte teselli bakımından da, cebrî küfürden beter olduğuna dair yine kimsede bir takdir hissi mevcut değil...

Muvazaa ve muvazaacılık, olmanın, olmaya doğru gitmenin değil, olmamanın, olmak istidadını her ân biraz daha baybetmeye yönemenin işidir. Yamalı bohça, çingene bohçası marifeti...

Atla eşek arasında muvazaa oldu mu, meydana katır çıkar. Doğurmayan, eser vermeyen, yalnız yük taşıyan hakîr hayvan... Muvazaacı budur!

Bir hep'çi yıkılacak olursa, çelikten bir putrel gibi bütün gövdesiyle devrilir; fakat vücudunda bir zerrecik bile koparılmasına, bir talaşcık bile yontulmasına tahammül edemez. Ne mesuttur o insan ki, devrilenlerin bile şeref ve haysiyet sahibi olduğu hep'çilik dâvasında, ezelden ebede kadar ayakta duracağını bildiği sisteme bağlanmış ve onun muhasebesini «hep» üzerinden vermeyi borç bilmiştir.

Biz, inanmanın Allah için olduğunu bilenler, fakat neye olursa olsun, mücerret inanmaktaki gücü anlayanlar, bâtıla inananlardan ziyade, hiçbir şeye inanmayanlardan tiksiniyoruz. Zira bâtıla inandığın halde mücerret inanma cevherini kaybetmeyen delâletteki adam, bir gün aynı cevheri Hakka çevirecek olursa ondan halis bir mü'min doğabilir. Ama hiçbir şeye inanmayan ve boyuna inkâr etmekten başka işi olmayan gübre insandan, çıksa çıksa tezek çıkar. Bu yüzdendir ki, komünist, ilerencilik taslayan, kendi öz ruh kökünün haini, başıboş bir devrimbazdan daha az iğrençtir. Zira devrimbazın ne kitabı, ne mezhebi, ne dünya görüşü, ne kafa çilesi vardır. Kısacası, hayvanî nefsi ve nebatî duygularından başka hiçbir şeyi yok...

Demek ki, hep'çi, toptancı, yekûncu olabilmek için, kâinata hâkim kanuna ermek, ona inanmak, bağlanmak ve zerre feda etmemecesine yapışmak lâzım...

İslâm, işte bu kanunlar manzumesinin ismidir ve mücadelesini «hep» üzerinden tanzim borcundadır.

Pratikte ve müşahhasa Büyük Doğu dâvası, her iş şubesiyle, nazariyede ve mücerrette en büyük prensibimiz olan hep'çilik usulüne bağlıdır.

GELİŞ VE GİDİŞİMİZ

Alçalma günlerimizden, hele Tanzimattanberi, hiçbir asrın, hiçbir yılının, hiçbir ayının, hiçbir gününün, hiçbir saatinde, Türk milletini gerçekten uyandırma hamleleri görülmedi.

Alçalma günlerimizden, hele Tanzimattanberi Türk milletini, kendi öz kökünden dallarına kadar, devir devir bütün bir nefis muhasebesi ehliyetine ulaştırabilecek hiçbir yetiştirici içtimaî şart doğmadı.

Türk milletine, evvelâ nefsinin, sonra dünyasını, ilk defa kâinatını, sonra yine nefsinin teşhis ettirici idrâk ve irfan melekesi, inhitat günlerimizden ve hele Tanzimattanberi bir türlü mahyalastırılmadı.

Türk milletine, dâvaları ve aksi dâvaları hiçbir gün öğretilmedi, gösterilmedi.

Türk milletine, niçin, hâlâ öz eliyle bir dikiş iğnesi yapamadığı ve bir fabrikanın parçalarını yabancı diyarlardan getirip burada kurmakla bir sanayi sahibi olunamayacağı sırrından asla bahsedilmedi.

Gerçek münevver ve dünya meselelerinin çilesini çekmiş en aşağı bir milyon adam yerine, niçin bir düzine insan bile yetiştirilemediği Türk milletinin yüzüne, saffet, samimiyet ve halisiyetle haykırılmadı.

Şu İkinci Dünya Savaşının hangi ruhî, içtimaî, iktisadî, siyasî, müessirlerden doğduğunu izah edebilecek kıratla bir devlet ve siyaset adamı istidadına bile tesadüf olunamadı.

Tam 27 yıllık CHP devresi içinde 29 yaşında kumar, 39 yaşında içki, 49 yaşında ihtikâr, 59 yaşında sahte vatan edebiyatı reçetelerine eş kuvvette hiçbir şey zuhur etmedi.

Şu kadar yıllık şekavet devri, tamamiyle mühmel bir madde plânı içinde Türkün ruh ve ahlâkını sistemle kemiren bir rol oynadı; ve nihayet işleri Allahın âni bir kolayına getirme cilvesiyle, yeni, fakat eski devrin tesirinden dışarıya çıkamamış partilere yol açıldı ve bir şekavet ocağının yıkılmasına rağmen aradaki bu kök alâkası, artık yeni bir zuhurun da talihini karattı.

Demokrat Parti, Halk Partisinin tam zıddı olamamanın vebalini, asıl onun suçlarını kendisine yükleyen fikirsiz bir ihtilâl darbesi yüzünden hayatiyle ödedi ve bu sır da anlaşılamadı.

Nihayet, «bana şifa getirin!» diyen millet «şifanı sen tâyin et!» gibilerden kuru bir hürriyet vaadinden başka bir şey verilemedi; ve ruhî, ahlakî fikrî, harsî, idarî, içtimaî, iktisadî; siyasî plânlarda dumanla boğulmuş bir ülkede her şey güneşin doğuşuyla batışı arasındaki kısa zaman içinde bir «idare-i maslahat» canbazlığına iliştirilip bırakıldı.

Dramımız, son yıllarda, en hâd fışkırışlardan sonra birdenbire felâketli bir müzminlik devresine geçmiş bir hastalık manzarası arzitmeye başladı.

Bu geliştikten sonra bu gidişin tek ümit hedefi, Allaktan yeni bir hâd devre yaratmasını dileyerek, onda, tam ölüm ihtimaliyle içiçe tam şifayı aramaktır.

ASIL İNKILÂP

Eski teşhibimiz: Bir asrı aşan bir zamandan beri, türlü sun'î gübreler ve kimyevî yemlerle bir Noel ağacını beslemeye çalışıyoruz. Batılılık dedikleri ağaç... Yemişleri, Noel ağaçlarının dallarındaki takma ve iliştirme eşyadan ibaret... Bu meyveler ağacın Türk milleti olması gereken kökünden doğma ve beslenme değildir.

Dal dal taşıdığı takma ve iliştirme eşya altında bu ağaç tıpkı Noel ağaçlarının bir sarhoşluk gecesi sonundaki kusulmuş haline dönmeye mahkûm...

Nitekim hep böyle oldu ve hep böyle olacak...

Ya bu dallardaki yemişlere yeni bir kök bulacaksınız, yahut ağacın öz kökünü dallarına hâkim kılacaksınız! Hilkat kanunu bu; başka türlü olamaz!

Bizde bir asır üstüne bir çeyrek asırdan beri dallarımızın nimetini dışarıdan taşıyanlar bu sistemsiz ve temelsiz marifetlerine karşılık sistem ve temele dayalı olarak içeriden kökümüzü kurutmaya baktılar. Halbuki dışarıda ne kadar dal nimeti varsa hepsi mde belli başlı bir

kökten gelme. Kökü yabancıda ve yemişi bende bir nakli ve iktibas işine inanabilmek için hayvan olmak bile fazla...

Yeni zaman yemişlerini öldüracak hamleyi, eğer 4-5 asırdır kendi ağacımızın kökünden geçinerek devşirmedikse bunun sebebini nihayet köksüz yaşamaya razı oluşumuzdaki, ruha nüfuz edememek ve hep sığlarda kalmak sebebiyle birleştirmeli...

Dünün her türlü dal nimetine düşman din hikmetleri dışı ham kaba softası neyse bugünün Noel ağacı simsarı küfür yobazı odur!

Birbuçuk asıra yakın bir süredenberi gelen inkılâpcılarımız anlayamamışlardır ki, âdi at, ıstıfa süzgecinden geçirile «safkan» derecesine ulaştırılabilir; fakat eşekle evlendirilecek olursa meydana katırdan başkası gelmez.

Tanzimattan beri gelen, medeniyetler arası muvazaacılığımız, işte böyle atla eşeği evlendirmeye kalkışmaktan öteye geçmemiştir. Zira medeniyetler arası mahsup sırlarına ermiş, bir tefekkür sınıfı yetiştirilmemiştir. En büyük millî zaafımız işte bu tefekkür eksikliğindedir.

Cumhuriyet devrinden beri büsbütün kurutulmuş ve ortaya olanca lûgatçesi birkaç hırıltıdan ibaret, çilesiz, ıstırsız, meselesiz bir nesil çıkararak ruh ve fikir iklimimiz, eğer dâva bir anda idrak edilip sıhîh imdat ekipleriyle üzerine varılmazsa, bütün rotanın topyekûn kanser illetine tutulmasından daha felâketli olabilir.

Asıl inkılâp, çüce ve yarım oluş devirlerini kapayıp kendimize dönmek ve 4 asırdır kaybettiğimiz kendi kendimiz 21 inci Asrın eşiğinde ve onun icapları önünde yeniden murakabe ve keşfetmek olacaktır.

FELİX CULPA – MES'UT SUÇ

Lâtince bir tabir... Mes'ut hatâ, kutlu suç mânasına...

Bu tabir, Türk tarihinin son safhasını dolduran köksüz ıslah hareketlerinin ve sahte kahramanların iç yüzünü ifşa etmesi bakımından bir şaheser... onda, muhtaç olduğumuz üstün idrakın en büyük ve en incesine yol açan bir anahtar değerini buluyoruz.

Eski Romalı, bu tabiri, dışından mes'ut gibi görünüp de iç yüzü felâketli işler hakkında kullanıyor. Evet, eski Romalı, bir hâdisenin dış yüzünde kalmayıp iç maktâlarına kadar işleyici bir göze malik olmanın bugün Batı dünyası tarafından şiarlaştırılmış akıl harikasına malik bulunuyordu.

Böylece, daldaki meyvenin kökle alâkasını şart koşucu oluş kanununu, yoksa illetli kök üzerindeki, ağaç dalına yapışık iğreti meyveden hiçbir hayır gelmeyeceğini pek güzel belirtiyor bu tâbir...

(Felix Culpa) yı gayet açık bir misale kavuşturmak için, yedek parçası, muharrik kuvveti, hattâ ham maddesi dışarıdan gelen bir fabrika düşünelim: Bu fabrika, kurulduğu memleket hesabına, dış cephesi mübarek bir cinayetten başka bir şey değildir.

Bünyeye uymayan, bünye içinden gelmeyen ve iktisadî, içtimaî, ruhî, siyasî, ana dayanağını bünyede kuramamış olan her ıslah hareketi bir (Felix Culpa) dır.

Tanzimattan bugünedek, devrim, verim, eser, nizam adına ne yapılmışsa, hepsi birer (Felix Culpa)...

Mağrur, fakat hakikatte mahrum (Felix Culpa) larla ezmeye çalıştıkları mahzun, fakat hakikatte her şeye malik şahsiyetimizi müdafa etmek için bu anahtar mefhum en büyük silâhlardan biridir.

«Eser, eser!» diye tepindikleri şeylerin karşısına bu tabirin gözlüğüyle çıkıp bakınız: Sinan'ın eserleri gibi gerçek ve şahsiyetli bir bina mıdır gördüğünüz, yoksa gece-kondular semtine bitişik ve deniz kumundan yapılmış bir gök-delen misâlinde, sahiden gökleri delen ve ağlatan bütün sahte oluşlarımızı seyredebilirsiniz.

HÜRRİYET

İnsan hür değildir; hür olan, eşek veya köpek...

Tam frensizlik ve alıkoyucu melekelerden yoksunluk mânâsına hayvanî hürriyet, hayvanda bile sınırlıdır ve ona pisliğini toprakla örttürecekt kadar olsun, bir hicap zabıtası telkin edicidir!

İnsanda, aynı insan tarafından biri istiklâline kavuşturulacak ve başına taç konulacak, öbürü de zindana tıklılacak ve ayağına pranga vurulacak iki zıt hüviyet vardır: Ruh ve nefis... Ruh, hürriyeti, hakikate esir olmakta bulur, nefis ise onu her istediğini yapmak mânâsına alır. Nefsin, tanrılık iddiasına kadar isteklerine pâyân yoktur.

İnsan ruhunu, tek kum tanesini açıkta bırakmamış topoğrafyası diyebileceğimiz tasavvuf ölçülerine göre, insanda İlâhî nura perde olarak yaratılan ve büyük marifete ermek için mutlaka yıkılması, eğilmesi, çiğnenmesi gereken nefis, nasıl fert plânında murakabe altına alınması zaruri bir nesne ise, misalimizin cemiyet plânına tatbikinde de, ma'şerî vicdana (toplum vicdanına) fertleri bağlayıcı bir mutlakiyet tanınması telkin edici bir keyfiyettir.

O halde, fert plânında ruha karşı nefis neyse, cemiyet plânında da ma'şerî vicdana karşı fert odur; ve mutlaka hakkı eksiksiz verilmek şartıyla sınırsız bir disiplin cenderesi içinde kısıvrak bağlı kalması, cemiyetin bekası noktasından hilkat kanunu icabıdır.

Hürriyet için hürriyete talip milletler, kendi kendilerinin esiri olmaktan kaçarken, başkalarının esiri olmaya mahkûm...

Hürriyet bir gaye değil, vasıta ve gaye bir tarafa bırakılıp vasıta gayeleştirilemez.

Demek ki, Allahın, Kur'anında «dinde ikrah yoktur» fermanı ile doğruladığı ve hakkını bahşettiği hürriyet, hakikate ermek için, canlıların havaya muhtaç olması gibi, vicdanlara vasıta kıymetinden ibarettir ve hakikate erince, hürriyetin en büyük tecellisi, hakka esaretten başka bir şey değildir.

Hürriyetin tecelli ettiği her yerde hak bulunamada, hakkın tecelli ettiği hiçbir yerde hürriyet müdafaa dilemez.

Hürriyetin –hak için- olmadığı yerdeki felâket, hürriyetin –sırf kendisi için- olduğu yerdeki felâketten büyük değildir. Yani zulme esaretle nefse esaret aynı belâ...

Her şeyle beraber hürriyetin de hakikati ve aslî kaynağı bizdeyken, tam bir vicdan istiklâli yolundan erilmiş, bir petek bal gibi mânası ve hendesi içiçe, aslında muhteşem ve muazzam nizamımızı bozmak için bize hürriyet tuzağını kuranlar, hürriyetten anladıklarına zıt olarak başıboşluğumuzu sağlamaya bakmışlar; ve böylece, göğsümüze taktıkları, içyüzü gizli «hürriyet» madalyasıyla ruhumuzu esir etmeyi bilmişlerdir.

UYDURMA DİL FELÂKETİ

KISA HECELER... Aşağıdaki cümleyi, ona hususî bir mânâ biçmeden, onda ayrı bir mânâ murad edildiğini hesaba katmadan, sadece Türkçe olarak okuyunuz:

«Ciğerimi delici, yüreğimi yakıcı, kafamı kemirici soru şu ki, gericiliğe mi, ilericiliği mi, ne tarafa döneceğini bilemeyene, anadilini yitirine, yolunu şaşırana, ya kuzu gibi boyuna budalaca acı acı meleyene, ya da kısa heceli ölü kelimeleri dizi dizi boşuna sıralayana, şu yeni kuşağa ne demeli; acımalı mı, acımamalı mı?»

İçinde 50 kelime ve 162 hece bulunan bu cümlede tek bir uzun yoktur ve böyle bir lisan yeryüzünde mevcut değildir.

Bu hâl, tarihinin ilk çağlarında, henüz hançeresi gelişmemiş bir millete işaretir.

Tek HECELER... Dilimiz umumiyetle tek, hiç değilse az heceli kelimelerden örülü:

Al, kal, çal, dal, ol, sol, dol, yol, ser, ver, ger, yer, yan, ban, kan, san, at, kat, tat, çat, kap, sap, tap, yap, say, yay, kay, cay, sil, bil, ek, çek, şiş, piş, ye, de, filân, falan, sayısız kadar giden bir dizi...

Askerî kumanda sesine benzeyen ve sonlarına birer «mak» veya «mek» edatı eklenince ancak iki heceli masdarlığa çıkabilen «emr-i hâzır»lardan ibaret bu tek veya az heceli kelimeler kalabalığı içinde yabancı dillerden devşirilmiş dolgun heceler de Türk hançeresine uymadığı için bölünmüştür:

Psomi (rumca ekmek) – İpsomi...

Fikr – Fikir... Spor – Sipor... Film – Film... Nefs – Nefis... Remz – Remiz...

Vesaire...

Başka dillerde tek hecede 4 – 5 sese kadar çıkabilen (rast, drops) dolgun heceler Türkçede 2 – 3 sesi aşamaz ve ancak kültürlü insanların hançeresinde yer bulabilir.

Bir dilde uzun, dolgun ve çok heceli kelimeler, tefekkürîyet ve medeniyet işaretidir.

Türk milletinin, ruhunu dayayacağı üstün bir medeniyet mihrakı buluncaya kadar sürdüğü hayat içinde dili, kısa heceler bahsinde olduğu gibi, konuşmaya ve dolayısıyla düşünmeye vakti olmayan bir topluluğu ifade eder.

MÜCERRET MEFHUM... Türkçede, kendi öz malı olarak tek bir mücerret mefhum yoktur. Aşağıdaki, hemen her lisanında mevcut mücerret mefhumların Türkçe karşılığını arayınız:

Zaman, mekân, mesafe, zevk, şevk, mevzuu, merkez, mihrak, gaye, mefkûre, din, Allah; ve nâmütenâhîye kadar sayabiliriz. Mücerret mefhumların hattâ basitlerinden ibaret olan bu kelimelerden bir tanesini bile Türkçede bulamazsınız. «Allah» adının hiçbir lisanında eşi bulunmaz hâs ve âlem ismi olması bir tarafa, ilâh mânasına her dilde mevcut kelime bile Türkçede yoktur. «Tanrı» kelimesi «tanyeri» nden gelir ve mücerretlikle alâkasız, putperestlikten kalma bir madde ismi olmaktan ileriye geçemez. «Mevzuu» kelimesine uydurulan «konu» ise «koymak» gibi kaba ve maddî bir fiile dayanır. «Vazetmek» fiili «koymak» değildir ve onun üstünde bir mânayı (nüans – gamıza) belirticidir.

Neticede, sade ve mahdut madde isimlerine mahsus, beşerî tefekkür malzemesinden mahrum bir lisan karşısında kalıyoruz. Hattâ «dil» bile «lisan» kelimesine uymuyor da ağızdaki et parçasından ibaret kalıyor.

(FONETİK) İMLÂ... Seste tecelli eden dil, ayna veya fotoğraf camındaki hayalini yazıda bulduğuna göre, onun yazılış tarzındaki ölçü aynen kendi keyfiyetine dahil bir kıymettir.

Dünyada hiçbir dil yoktur ki, bugünkü Türkçenin yazılış derecesinde (fonetik – seslendirildiği gibi) olsun...

«Fena mı, kolaylık!» mı diyeceksiniz? Evet, kolaylık; fakat ulvî «zor» u ortadan kaldırmakla, insanı süflî bir basite götüren kolaylık!... Hece usulü yerine bugün kaim olan kelime usulünün, yani her kelimeyi kendi müstakil yazılış şekliyle bir resim gibi ezberleme ve ezberletme metodunun, zekâ terbiyesi bakımından üstünlüğü, medenî öğretim düsturları arasına girmiş ve bizim bundan haberimiz olmamıştır. (Fonetik) imlâ jandarına erlerine göredir.

Aslı ve iptîdâî haliyle fakir olan Türkçe, bugünkü yazılış şekliyle de, zihin terbiyesi gücünden yoksun bir fakirliğe düşürülmüştür.

UYDURMA DİL CİNNETİ: Dil, istikrâî, yani kendi iç ve öz kanunlarıyla mevcut bir müessisedir ve dışarıdan, bütün bir lisan uydurma şeklinde müdahaleye tahammülü olamaz.

Tıpkı kâinat gibi... Esrarı ve kanunları aranır, bulunur, fakat uydurulamaz. Lisan ile kâinatın hiçbir farkı yoktur. Zira kâinat ne varsa, karşılığı lisanında mevcut... Dil, kâinatın plânıdır ve kendi dışında başka bir kâinat ile değiştirilemez. Mecnunun her çeşidi görülmüştür ama, böyle bir dâvaya «evet!» diyeni görülmemiştir.

DİLİN PİŞMESİ: Kömür, toprak altında elmas oluncaya kadar binlerce yıl pişiyor. Dildeki kelimeler de öyle... Millet dilinde yıllarca pişecek ki, kalble dudak arasındaki elmas dizili nâkilli vücuda getirebilirsin... Sonradan da zorla bu nâkille dizilecek her madde, o milletin ruh ve idrak temeline en korkunç bir suikasttır. Böyle bir lisanın adı da, Türkçe değil,

uydurukça... Bir milletin öz dili, âlimlerin, aydınların, yabancı kültürlerle temasta olanların lisanı değil, hattâ okur – yazar olmayanların, bakkalın, çakkalın, hamalın, işçinin, dadının, babaannenin, köylünün, neferin dili... Bunların bilmediği hiçbir kelime Türkçe olamaz; ve topyekûn bir tasfiye hareketi belirtmesi bakımından tedrici bir ıstıfa ile bir tutulamaz. Böyle bir hareket, olsa olsa, bir milletin ruh nakışlarını silmek ve onu mânada cascavlak hale getirmek olur. Sadece ihanet...

ABESLER SERİSİNDEN: Türkçede meselâ «sebeb», «mevzuu» gibi Türkçeleşmiş, fakat asılları arapça kelimelere karşılık, icat edilen «neden», «konu» tabirleri, vahşet hissi verecek kadar iptidâî ve sathîdir.

Evvelâ «neden?» bir sualdir ve isim yerine kaim olamaz. Her dilde onun yeri ayrı, «sebeb» in yeri ayrı...

Meselâ:

Neden bu sebebi ileri sürüyorsunuz?

Derken:

Neden bu nedeni?..

Diye mi söze başlayacağız?.. «Mevzuu» ise vazetmekten geldiği için Türkçeye tercümesi zâhirî tesiri altında kalınarak başka bir mefhum bulamamak zoru altında o güzelim mefhum, en kaba bir müşahhasa düşürülmüş be bayağı işlerde kullanılan «koymak» masdarına bağlanmıştır. Halbuki «mevzuu», çuvala kömür konurcasına maddî bir «koyuş» fiiline yakıştırılmaz ve lisanımızda mücerret mefhum sıkıntısına gösteren, zoraki ve daima Arapçanın tesiri altında, güya ona zıt boş çabaları gösterir.

NİSPET EKLERİ: Bilimsel, fiziksel, tarımsal, siyasal, ulusal, Anayasal gibi, nispet edatı yerine (sel), (Sal), (el) ve (al) getirilerek Türkçeye mal edilmeye çalışılan tabirler, güvercinler arasında eşek arıları kadar vahşi ve yabancıdır; ve ne Türkçe, ne de halkın hançere dehâsiyle alâkalıdır. Doğal, koşul, amaç, kıvanç, uygar, özgür, soyut, somut, ilke, belge, evren, tören vesaire vesaire gibi aslî madde olmak iddiasında kelimeler de, bize Moskof işgal kuvvetleri gibi görünecek ve aşuları asla takma kalbten ileriye gidemeyecektir. 40 yıllık (bay) ile (bayan) ın, (bey) ve (hanım) tabirleri önünde uğradığı hezimet malûm...

Kat'î ve mutlak bir kaidedir ki, bir dile, aslî madde halinde kelime aşlamak, insanların beynini değiştirmeye kalkışmak gibi bir abestir.

ARAP İŞGALİ YERİNE GÂVUR İŞGALİ... «Enflasyonist ekonomi, emisyon ve devalüasyon skandalleri, anarşik realiteler, kaliteli ve kalifiye eleman azlığı, entellektüel kıtlığı, koalisyon zoru, nasyonalist klik ve partilerin politik espri ve plândan mahrumluğu, her alanda potansiyel düşüklüğü, rasyonel enerji ve lâboratuar idesine uzaklık, mistik ve sembolik illüzyonlar, atmosferimizin bazıları olmuştur.» Şu 43 kelimelik cümleden, 6 adet «ve» yi, 28 adet de yabancı kelimeyi çıkaracak olursanız, Türkçeye ne kaldığını dehşetle görürsünüz!

Aslî bünyesini berhava ettikten sonra üzerine bu kadar yabancı kelime üşüşmesine ses çıkarmayan bir dil, ilmî bir kat2iyetle mevcut değil demektir.

Besbellidir ki, atılmak istenen şey dil değil, Türkün ruh cevheridir.

Ruhumuzun ırzına geçtiği sanılan Arapçaya karşılık, ruh ismet ve iffetimiz gâvurcaya takdim ve teslim edilmiştir.

DÖNME AĞZI... Dilimize dönme ağzı hâkim olmaya başlamıştır. Bu ağzın ilk tecellilerinden biri, şart edatı olan «ya» kelimesine eklediği, «dahi», da... Ya da... Türk şivesinde böyle bir ağız yoktur. Bizde şart edatı «ya» iki kere kullanılarak kendisini belirtir:

Ya bu deveyi güdersin, ya bu diyardan gidersin!

Veya:

Ya kurtarıcını bulursun, yahut gümler, şapa oturursun!

Fransızcada olduğu gibi, her dilde de böyle...

İslâm düşmanı bir «eleştirmeci» den kalma ve daha nice Yahudi, Ermeni, Rum şivesine kadar yanaşma bu dil, dikkat edilecek olursa Moskova'nın milletleri çürütme plânından hususî bir madde olarak solcu ağızların edasıdır.

Bu minicik sivilce noktasını küçümsemeyiniz! O, kanser işaretinden başka bir şey değil... İşaret küçük ama delâleti büyük...

Onların ağziyle hüküm:

Ya dil niteliğimizi sınırlarımız gibi koruyacağız, ya da...

Şimdi kendi ağzımızla:

Yahut, sınırlarımızı bile tehlikeye sokacak bir ruh kaybı içinde, sessiz sedasız, çürüyüp gideceğiz!

TEŞHİS VE ÇARE... Tek ve kısa heceli kelimelerden örülü... Dar, basık ve ancak gözle görülür maddî hüdiseleri anlatmaya muktedir... İçinde hiçbir mücerret yok... Nihayet, uydurma kelimelerin sıvası altında fakirliği büsbütün aşikâr... Dönme ve tatlısu frenklerinin sefil ağızlarına kadar âlet... Irzını işgal ordularına teslim edercesine ecnebi kelimelere kucak açmış bir dil... Bu dil her şeye rağmen Türkün, içinde duğup öldüğü ruh kalıbıdır ve bütün dâva onu kurtarmanın yolunu bulmakta...

Cedlerimizin İslâmı kabul edip kâinat çapında bir tefekkür ve tahassüs hazinesi yüklendikleri ân, takdir ettiler ki, kumanda seslerinden ibaret tek ve kısa heceli, âhenksiz, sadece yalnız madde plânına bağlı, mücerret mefhumdan yana sıfır derecesinde bir dille ne insan, ne cemiyet, ne de devlet teşkil edilebilir. Artık Türk, madde fâtihtliğinden, onunla beraber mâna fâtihtliğine geçmiştir, bunun için de maddî kılıcına eş bir mâna kılıcı lâzımdır. Halbuki elinde, mânevî kılıç adına, çelik değil, bir saman parçası bile yoktur? Ne yapsın?

Aynı ruh akrabalığı içindeki büyük dillerden devşirmecilik...

Türk, İslâmiyeti kabul ettikten sonra düşünmeye başlamıştır. Bu, anlayan ve insafı olan için riyazî bir hakikattir. İşte bu Türk, yani İslâmiyeti kabul ettikten sonra gerçek Türk'ü bulan Türk, ilk iş olarak, kaba müşahhaslardan ileriye geçemeyen dilini zenginleştirmek zarureti idrak etmiştir. Bunun için de, Batılının, Yunanın ve Lâtin kaynaklarına uzanışı gibi, öz kültür kaynağının iki örnek diline el uzatmış ve Türkçenin çarşafı üzerine Arap ve Fars ağaçlarının meyvelerini tek yol kabul etmiştir.

Ecdadımız aynen batı dillerinin eski Yunan ve Lâtin kaynaklarına el atması şeklinde, bağlı bulunduğu İslâm medeniyetinden âlet ve unsur sağlar ve bu medeniyetin iki büyük lisanını kaynak edinirken o büyük lisanlar içinde öylesine erimiş ve öz şahsiyetini feda etmiştir ki, aldığı unsurları aslî maddeler halinde benimseyip Türk diline uydurmayı, Türk gramer ve hançeresine mal etmeyi ihmal etmiş ve doğrudan doğruya Arapça ve Farsçanın ifade mimarilerine esir olmakta bir mahzur görmemiştir. Şahsiyet şuurundan mahrum bulunmayı gösteren bu hal hataların en büyüğü olmuştur.

Cedlerimiz Arapça ve Farsça gibi iki azametli dille temasa geçince kendilerine hiçbir istiklâl hakkı tanımadılar. Büyük bir selim akılla bu dillerden devşirdikleri kelimeleri, aslî maddeleri, öz hançerelerine ve lisan mimarîlerine (gramer) tatbik etmeyi düşünmediler. Onları kendi mimarîleri içinde kabullendiler ve hattâ bir «münevver» için, Osmanlıca'yı değil, Arapça ve Farsça bilmeyi esas saydılar.

Hatâ bundan oldu ve bu hatânın tepkisi, yolların en yanlışı halinde, lisanı topyekûn ana sermayesinden yoksun bırakmaya kadar vardı. Başımızdaki bugünkü kurbağaca, işte bu dil şahsiyetsizliği yüzünden!..

Arap ve Fars kelimelerinin kanımızda eritilmeden bünyemizde pörtükleşmesi üzerine, kapı, asla Türkçe olmayan birtakım uydurmalarla, (Lâtin) kaynaklı kelimelere açılmış ve meydana hiçbir kumaş hususiyet ve kıymeti olmayan bir yamalı bohça çıkmıştır. Üstelik Türk lisan mimarîsine (sarf ve nahiv) uymayan bir Selânikli dönme ağzı... Bu, doğrudan doğruya millî ruhun katledilmesi hâdisesidir; ve artık bu bahiste son söz «sebepe» ve «netice» nin tespitinde kalmıştır.

Yapılacak tek şey, dilimize girmiş bütün Arapça ve Farsça kelimeleri benimseyip aslî maddeler halinde kabullenmek, onları kendi «sarf ve nahiv» dünyasından ayırmak, kendi (gramer) ve hançere dehâmımıza terketmek, bütün uydurukçaları atmak, Batı dillerinden gelenleri de yalnız teknik plânda olmak şartıyla almak ve aynı muameleye tâbi tutmak, yani Türkçeleştirmek...

ÖLÇÜLER: Cahil dadının, basit köylünün, bakkalın, çakkalın, amelenin, bekçinin, çöpçünün bilmediği dil Türkçe değildir.

Alman dilinin kıvamlanmasında en büyük rolü oynayanlardan (Göte) diyor ki: «Bir millete yapılacak en büyük fenalık, onun diliyle oynamaktır.» Bir milletin diliyle oynamak, onun hayatıyla oynamaktır.

Dillere daima yeni kelime aşıları yapılabilir. Fakat bu aşıların tutması, yahut tutmaması bahsinde zor kullanılmaz. Yeni kelimeler ve iştikaklar halkın kabullenme duygusuna ve hançere dehâsına bırakılır ve bu işi sadece sanatkârlar yapabilir.

İşte, Türk dili evvelâ müşahade altına alınamamış, ecdadımızın ne yapmak isteyip de tam beceremediği incelik noktaları görülememiş, aksine ve sadece İslâm nefretiyle ulvî mefhumların aziz eşyası süprütülüğe atılmış, bunların yerine frenklerin de güldüğü frenk şapkâlı barbar eşyası yığmak modası alıp yürümüş, bütün idrak melekelerini kavurucu bir ruh yangını mânevî vatamı silip süpürmüş ve neticede bugünkü kısırlaştırıcı, iğdiş edici, her türlü büyük kafa yetiştirmeye engel ve eser vermeye mâni felâket iklimi doğmuştur.

İKTİDARLARIN HİKÂYESİ

Bazı rejimler, kalabalıkları, sırf ruhlarının çengellerinden tutar. Ruh müeyyidesi o kadar sağlam bir dayanaktır ki, halka, midesinden ve maddesinden her fedakârlığı yaptırabilir. İman kutupları saygı gördükçe güç yerindedir. İsterse inanış bâtişâ olsun...

Bazı rejimler de, kalabalıkları, sırf midelerinin kancalarından tutar. Gıdasız kalan ruha mukabil halkın kursak ve bağırsak hayatı, ortada ruh diye bir kaygı bırakmaz. Bir nebat ve hayvan hayatıdır, gider. Toprak versin, mideler yutsun da ne olursa olsun...

Birinci soydan rejimler için şu veya bu madde aksaklığı, verimsizliği, sıkıntısı diye bir şey olamaz. Fakat ikinci cinsten rejimlerde en küçük bir darlık oldu mu, her şey tepetaklıktır. İnsanlar birbirine girip boynuz boynuza gelmeye ve çifteler savrulup duvarları yıkmaya başlar.

İşte o zamandır ki, ruh, madde sıkıntısının miskin bahanesi arkasında boy gösterip kendi eksikliğini ne demek olduğunu ihtar eder.

Şüphesiz ki, kalabalıklar, ruhundan ziyade maddesiyle avlanmaya müsait... Yalnız madde cephesinin kemmiyet hesaplarıdır ki, kalabalıklarca kolayca anlaşılır. Kedilere ve köpeklere kadar şâmil bu bedahet duygusu insanda yaşarken, onun yerine ruhu ve mefkûreci görüşleri yerleştirmek çok zor...

Fakat esas bu zorlukta... Ayakta durabilmek, tahammül ve sabır gösterebilmek, bir iş ve hamle hedefine yöneltici cehdi sağlayabilmek için ruha el atmaktan gayri çare mevcut değildir.

Eski C.H.P. iktidarı, ne birinci, ne de ikinci soydan bir rejim olabilmiş; halkın hem ruh çengellerini sökmüş, hem de mide kancalarını kırmıştır. D.P. iktidarı ise, halkta bir ciğer kanseri haline getirilen bu ruh belâsını olduğu gibi yerinde bırakıp, sadece mideleri ve maddeleri imar yolunda bir şey beklemiştir.

Bu vaziyette bir millet hareketi, ancak halkın ruhuyla beraber maddesini de harap edici bir tutuma karşı fıskırmak icap ederken, böyle olmamış; ve halkın ruhunu olduğu yerde bırakıp maddesini uzun vâdeler ve muvazenesiz hesaplarla süslemeye kalkışan bir idare, sadece iktidar makamında bulunduğu için, on senelik değil, 27 yıllık hincin tokatını tek başına yemiştir.

Neticede halk, tâ ciğerinden, o türlü sarsılmıştır ki, bizzat midesini ve maddesine ait bütün ihtiyaç iştilahlarını kaybetmiş, hayat plânındaki varlık şevkini asgariye indirmiş ve İhtilâl sonrası iktisadi buhrana, açık bir ruh aksülâmeliyle yol açmıştır.

Demek ki, yıllardır, ruhu ve maddesiyle harap edilen halk, İhtilâl sonrasında, bu hâle sadece ruhiyle karşı koymuş; ve Adalet Partisini millet eliyle çizilen çevrenin merkezine meccanen oturtup ondan da önce ruhunun intikamını almasını beklemiştir.

Fakat gelen rejim bu nükteyi anlayamamış ve her şey basit bir madde muhafızlığına döküp bir gün hakkını aramaya kalkacak olan ruhun her şeyi elinden alabileceğini hesaba katmamıştır.

Hulâsa: C.H.P. bu milleti yoktan var ettiği iddiasıyla açık göz ve sahtekâr bir madde kurtarıcılığı imtiyazına dayanarak Türkün ruh köküne zıt, bu kökü baltalayıcı ve onu Batı uşaklığına bend edici, her türlü fikir ve dünya görüşünden yoksun öyle bir yol açmıştır ki, bu yol, onu takip eden bütün partiler ve iktidarlar tarafından sadece küçük idare ve tatbikat plânlarında tenkit edilmekten başka karşılık görememiş; ve şu veya bu farklarla, hattâ şimdi onun kendisine yeni bir hüviyet araması ve gençlik aşısına el atması farkına rağmen, tek fârikaları İslâm düşmanlığından ibaret, çeyrek aydın ve cüce politikacıların yolu olmakta devam etmiştir.

DÜNYAMIZ

Evvelâ küçük ve cüce politika hokkabazlığı dışında bizim dünyamızın, bizim üstün politika dünyamızın tesbiti gerek... Ancak bu suretledir ki, dış politika ölçümüzü basit ve gündelik politika zanaatinden ayırmış ve bir dünya görüşü temeline oturtmuş oluruz.

Kol kol bütün örgüleştirmelerimizi boyunca kavranacak bir bedâhet vardır: Millî Türk politikasının temel ölçüsü, kendi kendisine ve riyazî bir kat'iyetle, Türkiye'yi öz sınırları içinde, ileri, müstakil ve şahsiyetli bir tekevvüne lââyık görecektir, yahut buna en fazla müsamaha edebilecek Garplı kuvvetler manzumesine bağlanmak ve bu manzumenin kutuplarına faydalı görünmek sayesinde elde tutulabilir.

Bu aziz kaygının asla barışamıyacağı kutup, düne kadar Faşizma ve Nazizma idi. Evvelki gün, dün, bugün ve yarın, İslâm ırkçılığı ve komünizmadır. Türkiye'nin kendi öz sınırları içinde, ileri, müstakil ve şahsiyetli bir tekevvüne lââyık görülmesindeki gaye en fazla kabul, yahut en az red tavrını, Garplı kuvvetler manzumesi zaviyesinden yalnız demokrasyalarda bulabilir.

Herşey, üstün ve yüksek politika zaviyesiyle, asırlar boyunca hep okka altına gidişimizin nihaî zarureti halinde, «en az zararlı cephe» yi bulmak ve bu «en az zararlı cephe» yi gitgide daha az zararlı kılmak ve sonunda ve son fırsatlara göre büsbütün zararlı olmaktan çıkarmak gibi umumî bir siyaset ölçüsünde toplanıyor. Bunun için de «hak ve hürriyet» lâfını yalan olarak bile ağzından düşürmeyen tarafa yönelmekten başka çare kalmıyor.

Nitekim, geniş ve tezatsız bir dünya görüşü manzumesinin kıyasları içinden süzölmüş olmasa da, selim bir bedâhet hissiyle çeyrek asırdır hep bu yolda yürüdük. Fakat gerçek hüner, ilcalarla, tesadüflerin ve rüzgârlarla akıntıların dürttüğü bir zeminde, dümen, pusula ve (seksant) âletle yürüyebilmekte ve evvelden hesaplı bir hedefe varabilmekte... Bugün, gidişimizde, bütün millî ve tarihî olurlarımız ve olmazlarımızla yönelmeye mecbur olduğumuz böyle bir hedefin hesabını verebilecek muadele kafasından hiçbir ize şahit değiliz.

Üstün politikanın anahtarı, üstün idrakin anahtarına eş, nefsinin ve dünyasını bilmek hikmetinde gizliyse, kendimize ve etrafımıza bir bakalım; Millet millet Şarka doğru, mahkûm, tesellisiz ve ümitsiz mazlûmlar panayırı; Garba doğru da her gün biraz daha tezatlarını çözmeye ve buhranlarını bastırma cehdinde, güya hâkim, muhakkak tesellisiz ve sanki ümitli, fakat köküne kadar mustarip zâlimler cümbüşü. Ve ikisinin ortasında, bir zamanlar birinin haşmet ve saltanat hakkıyla ötekinin ödünü patlatma ânına kadar gelmişken, gitgide ödü patlaya patlaya kabuğuna çekilmiş ve en sonunda teselliyi bütün köklerinden kopmak ve hiçbir tarafa kök atamamakta bulmuş, ufala ufala aksakaldan yoksakala geçmiş esbak cihangir ve mahzun bir millet; biz!.. Eğer Şarka doğru hepsi adına mutlaka rehber bir millete, Garba doğru da en hâkimleri ve lâıyıkları önünde bazı haklarına ve faydalarına inandırmış bir «fasl-ı müşterek» devlete ihtiyaç varsa, bu Türkiye'den başka kim olabilir ve Türkiye bunu nasıl yerine getirebilir?

Askerlikte en sağlam müdafanın yolu nasıltaaruzsa, bir milletin vücut emniyeti de, ancak olacağı, olmayacağı, olmaya mecbur olduğu şeyin, bütün dünya muvazenesi içinde en tabî bir istihkakla devşirilmesi şeklinde temin edilebilir. Hakkından kısmî vazgeçişlerle elde tutulabilecek cüzümler olduğuna inanmayınız! Dörtüyz senedir böyle gidiyoruz: «Ne koparırsak kâr!»

Demokrasylar kutbu etrafında, fevkalâde nazik ve görünürde samimî, fakat son derece hudutlu ve şartlı bir bağılanış dehâsiyle, kendi iç tekevvünümüzü dahilî yıldırım harpleriyle meydana getirip yeni bir dünyanın eşiğine yeni şartlarla ayak basabilmemiz için, Şarka ve Garba doğru, birini umdurucu ve gözletici, öbürünü de oyalayıcı ve geçiştirici bir politika marifetine muhtacız.

Herşey, birbirinin öldürücü eksiği halinde, bütün Şark ve Garp dünyasını nefsimizde düğümleyici bir iç tekevvünü billûrlaştırıncaya kadar, Şarkı ve Garbı maharetle idare etmek ve istikbale talik edebilmek düsturunda mihraklaşıyor.

SAHTE ŞANS DEVİRLERİ

Başımıza düne, çeyrek asır evveline kadar gelen idarenin biricik özrü, kendi zamanına göre insanlığın içinde yüzdüğü dünya buhranıydı. Bu idare farkında değildi ki, bu hal de onun biricik talihiydi.

Zira bu idarenin, dış ihtilâtlarla asla alâkası olmadan, sadece iç bünyesindeki illet yüzünden her ân biraz daha meydana çıkmaya başlayan çehre karhaları, onun iş başında kaldığı dünya buhranının 10 yılı içinde demagocyların en ucuziyle hep bu dünya buhranına atfedilmiş, hazım-kâr millet de bu masalı hazmeder görünmüştür.

Harbe giren hiçbir milletin iktisadî, içtimaî, siyasî vaziyeti o zaman bizimki kadar bedbaht olmamış, harp ve istilâ zehirini tatmaktan kurtulabilmiş birkaç nâdir memleket de saadetin evcine ulaşmıştır. Bütün tecelli sahalılarında en muztarip memleket, o gün, yalnız Türkiye olmuştur.

İkinci Dünya Harbi, bizim Cumhuriyet sonrası idare ve politika ölçümünün içyüzünü birdenbire deşen, bir zarı patlatan, yumurtanın kabuğunu kırıp içindeki kokmuş maddeyi

ortaya çıkararak bir âmil olmuş; âni fiyasko ise, özrünü hemen dünya vaziyetine bağlamak açığözlülüğünü göstermeye kalkmıştır.

İlk 15 ve sonra 12 yıllık devirlerden birincisi; işin başlangıç merhalesindeki kâzip saltanatı belirttiği, ikincisi ise zevale geçen bu saltanatın saçakları altından fıskırıcı hakikat ve âkıbetleri dünya vaziyetiyle izaha imkân bulduğu için, kâzip tarafından talihli kabul edilebilir.

1950'den sonra başlayan üçüncü devir ise, teslim aldığı şartlara göre, bu kâzip talihlerden uzaklaşmaya doğru giden çetin bir çığır açıldığını görememiş, gösterememiş; hattâ o da aynı sun'i yardım ve talih yollarını aramış, geliştirmiştir. Vatani, dış yüzünden süslemeye bakmış ve iç yüzleri kendisine dert edinmemiştir.

27 Mayıs ihtilâlini yapanlarsa, sahte talih ve hazin ucuzculuk bakımından dünyanın en şanslı adamları olmuş ve devirdikleri, esasen bozuk muvazenenin bir daha iade edilemez olması yüzünden, başımıza bugünkü idarî, ahlâkî, iktisadî, ruhî buhran çökmüş ve bütün bu sahte talih oluşlarının hesabını verme ve yükünü çekme devresi açılmıştır.

Asıl talihsizlik, yani hâdiseler tarafından himaye imtiyazından mahrum kalma vaziyeti, daha doğrusu tam istihkakına rücu ânı, yarın, bir dünya muvazenesi kurulduğu zaman belli olacak ve o vakit günlük ölçüler içinde bile bu milleti ayakta tutabilme zorluğu birdenbire belli olacaktır. Bakalım, o zaman da başımızda kim ve ne, hangi idare bulunacaktır.

Amerikanın, bizden, bütün yardımını hiç olmazsa bazı ıvazlar mukabili olarak isteyeceği veya büsbütün keseceği, Batı piyasasının piyasamızdan hiçbir şey çekemeyeceği, bütün kaynaklara mâlik Garp demokrasilerinin bize 180 derece arka çevireceği, Çin ve Hint pazarlarına giden hava ve kara yollarının bellibaşlı zabıtalara altına alınmak isteneceği, Türk Milletinin ise boşlukta mekân işgal etme hassası adına şahsiyet ve ehliyetle mâlik bulunduğu sorulacağı gün, başımızda bulunacak olan devlet mümessilleri, eğer hâlâ dünkü ölçünün bir devam ve istihalesini ifade edeceklerse, halimiz duman olacaktır.

Zira, gelmesi mukadder görünen böyle bir gün, sun'i tedbir ve sahte talih devirlerinin paydosunu da beraber getirecektir.

Bütün bir mazi, hal ve istikbal mikyasıyla dünya çapında nefis muhasebelerine girişen cins kafaları ve gerçek düşünürleri yetiştiremedikçe, alınan bütün tedbirler, yanık bir elin acısını muvakkaten dindirmek için kendisini suya batırıp daha korkunç acıları istikbâle tâlik etmesinden farklı olmayacak; ve herkes sahte talih tedbirleriyle gününü gün etmeye bakacaktır.

NİÇİN, NİÇİN, NİÇİN?

İslâm ve Şeriat mefhumlarından niçin korkuyorsunuz? Siz, küfür rahipleri!

İslâm ve Şeriat mefhumlarını, niçin tarafımızdan karşılığı olan bir fikir meselesi olarak değil de, çocukların, izahsız ve cevapsız umacı ruhiyatı içinde görüyorsunuz?

Bizim bu mevzuda söyleyeceğimiz ve dünya çapında izahına girişeceğimiz sözümüz var da, sizin verebileceğiniz cevap niçin yok?

Yoksa bu iki mefhum, sizce, ananızı ve babanızı öldürmüş ve ocağınıza incir dikmiş iki kaatilin ismi midir?

Bu halinize sebep, İslâm ve Şeriat mefhumlarını, bir zamanlar, bizzat İslâm ve Şeriate zıt anlayışla temsil edenlerin sebep oldukları felâketler ve kötü misallerse, sizden evvel dinin mahkûm ettiği ve edeceği o sakîm zihniyeti suçlu bulacağınıza, niçin İslâm ve Şeriatî suçlu buluyorsunuz?

Bütün kanunlarınız ve ölçüleriniz hakkında isteyen, kendi şahsî mide gurultusunu bile esas tutarak bir kıymet hükmü koyabilirken, niçin sadece İslâm ve Şeriat böyle bir hak ve selâhiyetten memnû tutuluyor?

Sâf ve hakikî kanun anlayışında; İslâmı medhetmekle, temel devlet nizamlarının onunla değiştirilmesini istemek arasında, eve girmesi yasak edilmiş bir kadının «içeriye girsin» demeksizin güzelliğini ve doğruluğunu övmek gibi, biri fiille teşvik ve öbürü sadece tefekkür ve tasavvur plânında tecelli gibi muazzam bir fark varken bu mevzuda «gık!» diyenin 163 numaralı torpile çarptırılışındaki facia nedir? Yasak olan, fiilî teşvik veya fiile teşvik halinde Müslümanlık mıdır? Eğer Müslümanlık yasak değilse; bir mü'minin kendi dâvasını «kanunlarınızı buna uydurun!» demeden savunmasından daha tabî ne olabilir?

Bu toprağın sahipleri, üzerinde dolaşan 33 milyon insanı mı, onu idare eden 3300 kişi mi, yoksa altında yatan 3 milyar 300 milyon Türk mü?

bir memleketin hakikî sahiplerini, kendi öz ruh kökünden utandırmaya ve bu ruh kökünün hükümleri üstünde söz söylemeyi suç saymaya kadar giden bir ölçü, eğer o memlekete dışarıdan musallat bir işgal rejimine ait değilse, hangi idare şekline bağlanabilir? Hele demokrasiya iddiası güdülen bir âlemde, Firavunlar asrının bile tanımadığı bu hürriyetsizlik havası; ve söz, tebliğ ve telkin hürriyetini tahdit edici şekiller, ne demektir? Şapkasının biçiminden potininin bağına kadar taklit ettiğiniz Amerikada Protestanlığın ağzına böyle bir gem vurulsa, yahut vurulacağı ihtimalinden bahsedilse, yahut da böyle bir mevzu açılıp açılmıyacağı sorulsa, acaba ne olur?

Sizin, ey ilericiler, kanunlarınız ve ölçülerinizle cihan demokrasyasında vaziyetiniz, hiçbir fikir hakkını kanun dışı saymayan bu âlemde doğrudan doğruya kanun dışı sayılmaz olabilirsiniz!

Biz, sağ, sol, bu tâbirlerden hiçbir şey anlamayız. Biz sade ve elhamdülillâh Müslümanız. Bu defa da küfür adına çalışan ruhundaki erimez nasır bakımından, asıl takibi gereken yobaz sizsiniz! Siz, dini anlamamak ve nefsine uydurmak bakımından isimlendirdiğimiz dünün yobazı karşılık, onun tersi ve aksülâmeli olan, halis ve mükemmel küfür yobazlarısınız! Ve elinizde demokrasiya, iğneli fiçıda oturduğunuz milletin, «Egemenlik Ulusundur» levhası altında, içinden kan ağlama ve dışarıya karşı gülümseme ve mutlu görünme işkencesinden başka bir şey olmamıştır.

NESİNİ KABUL EDELİM?

Amerikan yardım ve kredisiyle ayakta durmaya çalışılan, gelire göre gider değil de, gidere göre gelir peşinde gezen, yıktığı rejimin idam sebebi 3.50 milyar liralık (enflasyon) unu takdir ve tebrik mevzuu olarak 21 milyara çıkararak ve bu hale düşmesi için harp felâketi gibi bir mazereti olmayan bir âlemde iktisadî bir oluş kabul eder misiniz?

Muhalefet adına hep aynı kökten fırlama muvazaa partilerinin dal ve yaprak hududunu aşmayıcı küçük ıslâh ve pudralama tenkidlerinden başka bir şeye tahammül edemiyen bir âlemde, siyasî bir oluş kabul eder misiniz?

Yıktığı iman ve ahlâk kaynağına karşı «Ahlâk telâkiniz nedir?» sualine verebileceği hiçbir cevap bulunmayan bir âlemde ruhî bir oluş kabul eder misiniz?

Köylüsünün büyük kısmı gündün güne kavruşan, bücürleşen, kukumavlaşan ve sıtma, frengi, verem tırpanları altında biçilen bir âlemde sıhhî ve bedenî bir oluş kabul eder misiniz?

Henüz millî kıraat kitabını, lûgatini, kamusunu, tarihini yazamamış ve üstünkörü tercümeden başka hiçbir şey yapamamış bir âlemde harsî bir oluş kabul eder misiniz?

Söz bu âlemde yokluktan başka ne kabul edersiniz?

7 ÖLÜME KARŞI BİZ

Türk Milletinin hakikî ve mefkûrevî hayata kavuşturmak için, onu, yedi ölüm tehlikesinden kurtarmak lâzım..

Tehlikelerden dördü iç, üçü de dış istikamette...

İç ölüm tehlikelerinden birincisi, tarihimiz boyunca, bizi, İslâmiyetin her zaman ve her mekâna zaferle tatbiki kazancından alıkoyan ham softa ve kaba yobaz... Yarın muazzez ve mukaddes iman kaynağımızın zaferi gerçekleşirse, bu hastalığın nüksüne mâni çare bu tiplerin tasfiyesi usuliyile en başta mütalâa edilmelidir. Ham softa ve kaba yobaz, dinî hükümler çerçevesine bağlı gerçek mü'min değil, (Büyük Doğucu, işte, şeriaten kıl feda etmeyecek olan o, mü'mindir) dini kendi havasız ruhuna ve kör nefsanîyetine tâbi kılan vecdsiz, idraksiz ve nasipsiz ezbercisi...

İkinci tehlike, Tanzimattan bu yana, iman ve ahlâk güvesi Yahudi ve Dönme dehasının türettiği, köksüz ve taklitçi nesiller kolu... Bugün derdini en şiddetle çektiğimiz bu âfetin üzerine yanmamış kireç döküp bu köksüzler kökünü kurutacağımız gündür ki, her şey halledilmiş olacaktır.

Üçüncü tehlike, çiy etin dövüle dövüle pişirilmesi gibi her çareye başvurarak önlenmesi gereken an'anevî fikirsizlik halimiz... Büyük Türk tefekkür iklimini kuruncaya kadar, Hint fakirleri tarzında nefesimizi dakikalarca içimizde tutsak yeridir.

Dördüncü tehlike, bu üç tehlikenin birincisini dinsizlik adına makûsen (tersinden) ikincisi ve üçüncüsünü de aynen ve mebsuten (yüzünden) temsil eden eski (C.H.P) tipleri tarzında devrim ağaları... Türk Milleti, ağalıkları ilga eden ve hâkimiyetin millete olduğunu söyleyen bu beterin beteri ağalık ruhunu tasfiye etmedikçe her ümide paydos!

Dış ölüm tehlikelerinden birincisi, komünizma... O, bir gün dünyada ve Türkiye’de tahakkuk edecek olursa, güya hakkını koruduğu (Proleter) adına, hakkını korumaya lüzum olmayan (proleter) olarak Türk Milletini gösterecektir!

İkincisi, bugün geçmiş, fakat bir gün tekrar baş kaldırmayacağı temin edilemez olan faşizma ve nazizma... Yatalak zamanlarında garp demokrasilerinin azmanı olarak türeyen faşizma ve nazizma, hâkimiyet plânını ele geçirseydi, Türk Milletine düşen vazife, yine, topyekûn Haymana ovasını sulamak memuriyetinden başka bir şey olmayacaktı!

Dış ölüm, tehlikelerinden üçüncüsü, bugün doğu istikametinden gelmesi melhuz olduğu kadar, yarın batı istikametinden gelmesi melhuz, an’anevî Garp emperyalizması.. Beynelmilel Yahudilikle el ele, garp emperyalizması. Buna karşılık biricik tedbir de, yine, daima ve mecburen demokrasylar tarafını tutup, onlara iç tekevvün hakkımızı teslim ettirici bir bünye sahibi olmaktır.

İçeriden ve dışarıdan 7 ölüme karşı mücadele zorunda olmak!... Evet, Türk Milleti, hakikî ve mefkûrevî bir hayata ulaşabilmek için, Garp dünyasının üç şubesine karşı ayrı ayrı müdafaa ve mahafaza tedbirleri aldıktan sonra, içeriden de her biri bu tehlikeler çapında dört ölüme tepelemek borcunda..

Bütün bir tarih seyrinin bugün sırtımıza yüklediği mahkûmiyet bakımından bu kadar çetinlik belirtici bir kurtuluşun kefaleti, hangi fikirler manzumesindedir. «Büyük Doğu», işte o fikirler manzumesinin ismidir!

MERHAMET BUYURUNUZ!

Demokrasylar bir hesap yapıyor: Neticede Türkiye’yi kendi taraflarına mı, sovyet Rusya tarafına mı zammederek dünya tezadının çözülmesi tecrübesine girişilecektir?

Bugünkü kuvvet ve imkân muvazenesine göre, demokrasylar için, nasıl olursa olsun, hayatî bir fark yoktur. Onlar nasıl olursa olsun, dünya hâkimiyetini demokrasya mefhumunun emri altında toplayacaklardır.

Türkiye onlar için, yüzdeyüz komünist düşmanı millî bünyesiyle beraber, hazır bir sevkülceş ve coğrafya avantajından başka bir şey değildir.

Bu avantajın, millî bünyeye rağmen karşı tarafa geçirilmesi, onlara nihayet birkaç damla fazla ter döktürmekten başka bir şeye mal olmaz.

Koskoca Çinin bile elçabukluğuyla komünistleştirilmesi, nihaî hamleye hazırlık terleri döken Demokrasyları, ümitsizliğe düşürücü bir netice doğuramadı.

Elbette ki, bu iş, çok ter ve kan dökülmeden halledilemeyecek ve elbette ki, kuvvet almak için gerileyen, ileriye atıldığı zaman tam atılacaktır.

Bu dünya muhasebesinden biz, kendimizi, eğer nihaî hükmü meydana getirici bir kıymet ve ehemmiyette görüyorsak, aldanma cetvelimize en hazin maddeyi ilâve ediyoruz demektir.

Bu dünya muhasebesinden bize düşen tek borç, gerçekten millî bünyemize uygun olarak, Demokrasyalara tam itimat telkin edici bir yekparelikle, komünistlere bütün nüfuz ve hulûl yollarını kapamaktan gayri ne olabilir?

Yalnız bu küçücük ve kolaycacık vazifenin yerine getirilmesiyle bütün bir millî kurtuluşun kefalet altına alınması arasında fark bırakmayan tarihi bir hengâmedeyiz! Hele bu kat'î ölüm tehlikesini yenelim; ondan sonra yenmek zorunda olduğumuz daha niceleri var, niceleri!... Biraz önce saydık.

Böyleyken, millî bünyemize yüzdeyüz zıt olarak hâlâ Demokrasyalara tam itimat telkin edici bir iç emniyet ağını örebilmiş, hattâ bu ağın emniyetli ellerde bulunduğu kanaatini verebilmiş değiliz!

Millî bünyemize uygun olmayan işlerin marifetli kahramanları olan biz, acaba bu defa, bu son oyunun, topyekûn millî tarih ve mevcudiyete bedel bir iş olduğunu ve artık hiçbir tecrübeye yer kalmadığını farkedebiliyor muyuz? Yoksa «Merhamet ediniz, millî bünye ve iradenin tecelli edebilmesi için milletin başa geçmesine imkân lûtufta buyurunuz!» diye yalvarmaktan başka çare kalmadı mı? Bu iş yalvarmakla olmaz; yalvartmanın usulünü bilmekle olur.

UCUZLUK

Yirminci asrın ortasında mânevî ucuzculuk son haddine vardı. Hem Doğu, hem Batıda aynı hal...

Bugün baştan başa Doğu, kendisini madde cenderesinde ezilmeye bırakan ruhun hazin âkıbetini gösterici bir sefalet tablosu...

Bugün Doğu öyle bir misaldir ki, bir zamanlar Batılı düşmanlarının bile kendi aralarından çıkaramadıkları ruh cellâdlarını bizzat içinden çıkarmış olmanın mahkûmiyetini yaşamakta... Bu tipler, tam bir asırdır, Doğunun her köşesinde ucuz terakki ve medeniyet tekerlemeleriyle halkı kaz gibi gütmüşler ve Garplı efendilerinin âlet hegemonyalarını kendi öz vatanları içinde heyûlâştırmışlar, umacılaştırmışlardır. Çilesi çekilmeyen dâvaların satıh üstü sımarsı geçindikleri için de müthiş bir ucuzluk, bedavacılıkla iş görmüşler ve daima maddî ve mânevî Garp emtasından kuvvet alarak kendi ucuzluklarını kapamaya bakmışlardır.

Tam bir asırdır Doğuda manzara, kendi içinden ürettiği sahte ıslahatçılar bakımından, bir hapishanede, açık göz bir mahkûmun gardiyanlığa özenmesi, onun tavır ve edasını takınması ve mahkûmlar koğuşunda gardiyandan çok daha tesirli bir gardiyan kesilmesi gibi bir şeydir. Ve elbette ki, bu vaziyet, hakikî gardiyanın gözünde en sefil ve gülünç bir şey olmakla beraber, gayet verimli ve istifadelidir. Zira bir cemiyette şahsiyet tefessühünün birinci alâmeti, işte böyle ucuzun ve satıhçıların meydanı kaplamasıdır.

Tanzimattan bugüne doğru gelen kahramanlar panoramasını sadece ucuzculuk zaviyesinden ölçüye vursanız, her şeyin içyüzünü görmüş olursunuz. O günden bugüne edebiyat ucuz, mimarî ucuz, musikî ucuz, fikriyat ucuz, siyaset ucuzdur. Ve bu ucuzculuk, bizden, bir zaman Doğu âleminin bayraktarı olan bizden sızarak, Doğunun her köşesinde, Suriyeye, Mısır'a, İraka, İrana, Pakistana, her tarafa yayılmıştır. Bu memleketlerin münevver geçinen sınıflarına

ve hükümet kadrolarının mânevî gradusuna bir göz atmak, (Markopolo) yu dizüstü getiren eski şark prenslerinin şimdi Amerikan malı (Kadillâk) otomobillerde nasıl sırmalı uşaklar halinde dolaştığını gösterir. Manzara mide bulandırıcı ve beyin törpüleyicidir.

Doğu, bu hale, Avrupalının icad ettiği madde bukağısı aynı bukağıya kendi öz ruhunu ihmâl ettiği için düşmüştür.

Bugünün Batının temsilcisi kahramanı, mânalar âleminin fatihi (Sokrat) veya (Plâton) değil, madde âleminin çilingiri teknolocya oyuncakçısıdır.

Fakat Batı pek yakında bir (Plâton) doğurup, madde şahlanışını ruhla dizginlemenin çaresini bulamazsa kendi içinden patlayıp yıkılacaktır.

Doğunun ise ihtiyacı, mutantan bir zuhur halinde kendi özünü madde terakkilerine hâkim kılacak ve bu defa Batıya örnek teşkil edecek büyük fikir adamıdır.

Doğu ve Batıyı; kendi ucuzculuklarının en mahrem sebepleri içinde ayrı ayrı gözden geçirmiştik.

TEZATLAR DÜNYASI

- Halkının, en âdi çobanından en mükellef fikir adamına kadar, topyekûn, başındaki idareye muhalif olduğu ve «ne olacağız?» diye sorduğu bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!
- Topyekûn muhalif halkına rağmen, bellibaşlı bir rejim ve idare zihniyetinin hâlâ ve daima başta bulunması gibi bir imkânsızlığa gerçekleştirebilmiş bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!
- Milletin topyekûn muhalif olduğunu bile bile başta kalmakta mahzur görmeyici bir zihniyeti, boyuna emniyette; ve halkını, boyuna tahammülde devam ettiren bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!
- Sadece din düşmanlığından ibaret bir icraat serisinin kahramanı mevkiindeki muvafakatin (eski C.H.P.) karşısına muhalefet diye çıktıktan sonra, artık muvafakatin bile unutmaya başladığı din düşmanlığını avaz avaz tekrar eden bir edaya (Demokrat Parti) muhalefet ismini vermiş bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!
- Sineğin kafasını, üzerine konduğu insan kafasıyla beraber kıran Arnavudun hikâyesinde olduğu gibi; milletin can düşmanı bir rejimin ruhunu, o milletin ruhiyle beraber mahkûm edici kanunlara sahne (yine Demokrat Parti) bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!
- Böyleyken aynı tezatlar Partisinin tepetaklak edilişindeki üslûp bakımından en koyu ıstırap ve inkisarlara düşmüş ve karşılık olarak seçtiği Adalet Partisinden de daha korkunç ıstırap ve inkisarlara uğramış ve hâlâ yolunu ve çaresini görememiş bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!
- 42 milyonluk nüfusunun ruhundaki gizli zelzeleden, yıllardır her taşı fıkrırdayan, fakat bazı köşklerinin camları bile zangırdamayan bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!

· «Biz bize benzeriz!» ölçüsünü koyduktan sonra üç katlı millet evinin her katındaki nesiller arasına uçurumlar açmış ve kimseyle kimse arasında en ufak benzerliğe yer bırakmamış bir tarihçeye bağlı bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!

· Mazisi ve tarihiyle dünyanın en ışıklı ve şahsiyetli, hali ve yeni manzarasıyla de dünyanın en sönük ve taklitçi iki misalini temsil eder bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!

· İçerde herkesin her ân gerçek kurtarıcıyı beklediği fakat onun bu işde kendisini vazifeli görmediği; olursa mesut olacağı, olmazsa da rahatını bozmayacağı bir memleket vardır ve orası Türkiyedir!

ÜSTÜN POLİTİKA

· Bir hamam önündeki odun yığını çöker çökmez, üst üste çarprazvarî düşen birkaç odun parçasının kurduğu hava boşluğu içinde sağ kalan kedi yavrularının, sığıntı halli tutumlarına, üstün politika ismini verenlerden olamayız. Politika çınar ağacının tohumundaki kesafet sırrı halinde, en küçük çaplar içinde bile kendisine mev'ut tekevvün hakkının cehdini yaşatan ve bu hakkı zaman ve mekâna göre kollayan ve elbette yurdunu çıkmazlardan kurtaran ve rüyasını gördüğü en ileri hadle, vâkıasını yaşadığı en geri had arasına mutlaka merdiven dayayabilen sihirli tedbirler manzumesidir.

· Batının (Rönesans) dan evvelki olamayışı ve sonraki oluşu, bizim bu oluştan bir-iki asır evvelki oluşumuz ve sonraki olamayışımızla tokuşarak, devirler boyunca Türk ülkesinde yalnız 7 cins politika buldu: Birinci Osman'dan İstanbul'un fethine ve Yavuz'a kadar, genç ve atılgan adam politikası.. Sarı Selim'den Üçüncü Selim'e kadar, şapşal ve habersiz adam politikası... Tanzimat başından Abdülaziz'e kadar mağlup ve apışık adam politikası... İskinci Abdülhamid devrinde, kurnaz ve maslahatçı adam politikası... Meşrutiyet ve Mütareke devrinde tam münhezim ve müflis adam politikası... Cumhuriyettenberi de, artık hesabı görülmüş ve teselliye terkedilmiş sulhçu ve tehlikesiz adam politikası. Sarı Selim'denberi bu politikalarından hiçbirini, son devirlerin küçük ve yarım davranışları bir tarafa, Türk milletine kökündeki oluş cevherinin hakkını verici millî politika yerine geçecek kıratta sayılamaz.

· İkinci Cihan Harbinde politikamız, netice itibariyle selâmet teyidinde kavuşmuş olmakla beraber, sebep bakımından bir dünya görüşü, dünya çapında bir cehd ve hüner belirtmekten uzaktır. Allahın kaderi, sadece harikulâmet teyidinde kavuşmuş olmakla beraber, sebep bakımından bir dünya görüşü, dünya çapında bir cehd ve hüner belirtmekten uzaktır. Allahın kaderi, sadece harikulâde tesadüfler yoluyla, Türk vatanının yanmaması işinde âdeta vasitasız tecelli etti; ve her tarafı yanmış bir evde, yanmadan nasıl kurtulduğu insana hayret ve dehşet veren bir levha gibi, Türk vatani, insanî tedbirler üstü bir plânda mahfuz kaldı. Kimsenin bu işte iftihar hissesi yoktur.

· Eğer dün, yani İkinci Dünya Harbinin içinde bu vatani, işin daima İlahî kadere bağlı olduğu hakikati bir tarafa, fakat herhangi bir kul tefahhus ve tedbiriyle kurtarabilseydik, şimdi doğmaya başlayan yeni dünya karşısında hiçbir telâşa düşmemize yer olmazdı. Halbuki telâşa, hem de büyük mikyasta telâşa haklıyız.

· Doğan doğmakta olan dünya; ne müflis, ne de muzaffer kutuplariyle başlangıçta ayak uydurabildiğimiz bu dünya, bugünkü iki tezat unsurdan her kim kendisine hâkim olsa, bize müsait olacağa benzemiyor. Aksi bizim için misilsiz bir felâket olduğuna göre, tek mit ve tesellimiz Demokrasyalar kutbunun, ortada tek tezat bırakmamış, i ve dış her zaafi tasfiye etmiş, her tarafta ölçü ve yasaklarını kurmuş hâkimiyeti, acaba eski Hasta Adam'a nasıl muamele edecektir?

· Acaba Demokrasyalarca dünkü Hasta Adam, bugünkü sağlam adam mıdır; yoksa teselliyi körükörüne kendisine benzemekte bulmuş, baş kesmiş ve «Yurtta Sulh, Cihanda sulh» veczesiyle yetinmiş ve hem ileriye, hem de geriye doğru bütün kök muvasalalarını kesmiş, yani hiçbir dâvası kalmamış, Batının muradına uydurulmuş bir (medyum) mu?

· Heyhat ki, dnn Hasta Adam'ı, artık zaman ve mekânı işgal edebilmek hassasından yoksunluğa lsiyle bugünün l adamıdır.

· Yarın, bu mevzudan şu veya bu sun' faydalanma imkânı da kalmayınca, ona lâıyk ve müstahak olduğuna hayatın kapısını açmakta yardımcı olacak kimdir ve bu yardımı niçin yapacaktır?

· Demokrasyalar, yeni cihanın eşiğinde, bütün tezadlarını tasfiye ve tesviye ettikten sonra, sadece istismar mevzuu Doğu milletlerine, topyekûn Batı adına, müdahaleci ve mdafaacı olmayan bir âkıbet (dikte) etmeye kalkınca, acaba Türk vatanını Batı âlemi içinde mi mülâhaza edeceklerdir? Acaba kaşlarımıza, gözlerimize, edebiyatımıza, fikriyatımıza ve hakikatımıza mı âşıktırlar?

· Büyük Doğu idealine bağlı olarak bizim üstün politikadan anladığımız, Türk milletini cihana yepyeni bir hüviyet halinde kabul ettirecek bir iş tekevvnnn dışarıya doğru müdafa haklarından başka hiçbir şey değildir. Bu i oluşun kollayıcılığı plânında 800 milyonu aşan islâm kadrosu vardır.

HAREKETSİZLİĞİMİZ

· Fikirsizlikten sonra, bir de, hareketsizlik derdimiz var!

· (Aksiyon) culuk ruhuna, mümkün kelimesinin son haddiyle uzak ve yabancı yaşıyor ve yaşatılıyor!

· Teker teker fertleri kaplıyacak cemiyeti tehdit edici bir tehlike karşısında hemen uyanması ve şahlanması gereken içtimaî dayanışma ruhunu, mnadi gezdirerek aranız da bizde bulamazsınız!

· Bu hale gelmemizin sebebi, bütün bir tarih boyunca sırtımızda yaşayan, ensemizdeki «ukde-i hayat» dan canımızı emen, bizi, münfail, mahrem, derun bir hayat yaşamaya zorlayan ve her defa birbirini tasfiye edip birbirinden daha baskın çıkan türlü küfür zorbaları ve ağaları olsa gerek...

· Anadolu halkı, hele yüz yıllık taklit ve izmihlâl devrimizde, her ân biraz daha kesifleşen bir ilginliğa uğramış, uğratılmış ve apıştırılıp bırakılmıştır.

· Zira bizde her inkılâp, isterse gayesi sözde hürriyet olsun, kendi işini becerdikten sonra kendi hodgâm nefis selâmeti kaygısıyla, devirdiği rejimin baskısından daha ağır bir baskı koymayı ihmal etmemiş; böylece Anadolu halkının ruhuna kakılan yılğınlık çivisi, birbirine düşman hareketler tarafından da, sadakatle, dikkatle, gayretle, müşterek eser halinde dibine kadar götürülmüştür!

· Ve böylece ismine «efkâr-ı umumiye» dedikleri atmaca, bizde, her ân hareketle geçmeye hazır içtimaî bir hâkimiyet imkânı vâdetmekten uzak, içi saman dolu bir kuş haline getirilmiş ve bu kuşun tepesine, efendinin millet olduğu ölçüsü yazılmıştır!

· Bir millet ve cemiyette hareket imkânları baltalanırken, sonuna kadar ulaşacak olan, ya tam hareket, ya tam hareketsizliktir. Bizde ikincisi olmuştur!

· Bizim eksikliğini gördüğümüz ve hasretini çektiğimiz hareketse, herhangi bir rejimi kanun dışı yollarla devirmeyi hedef tutan bir iş ve (aksiyon) davranış değil, ona, her ân, her şeye muktedir bir «Efkâr-ı umumiye» yaşadığını hissettiren, asla nöbet yerini bırakmayan ve ancak kanun tepelendiği zaman kanun yollarını düşünmeyecek olan içtimaî dayanışma ruhudur.

· Demokrasya, getirdiği prensiplerle, icap ederse kendi kendisini tepeletmek yolunu da açık bırakan ve bu yolu hiçbir pahaya ve hiçbir fert veya zümreye kapattırmayan telâkki ve teşkilâtın ismidir ve sadece içtimaî dayanışma ruhunun temelleri üzerinedir.

· Demokrasyanın tam hakkını isteyerek, kanun yoluyla, fakat sonuna kadar tam hareket ruhunu elde edemedikçe, «ukde-i hayat» ımızdan bütün canımız emilecektir! Biz, kanuna aykırı şekilde «İslâmı getirin!» demiyoruz: «Demokrasyayı getirin, ötesi kolay!» diyoruz.

KÜFÜR YOBAZLARI

· Şu son zamanların mahut tekerlemesiyle, bir yerde insanı gerici diye damgalayıcı bir tip gördünüz mü, hemen hükmünüzü veriniz: Bu tip, sadece ucuz klişelerle geçinen bir ezberciden, sahte nisbetler kuran bir hokkabazdan, bir zamâne yobazından başka bir şey olamaz.

· Ham ve kaba softalığın en (modern) âleti olan bu silâh, 50 yıldır bellibaşlı bir politika esnafı loncasının elinde... Şimdi onu, 1960 mamulâtından, başka bir yobaz sınıfının elinde görüyoruz.

· Ne hazindir ki, bizi yobazlıkla damgalayanlar, böylece mücerret yobazlığın en parlak örneğini verirken, kendi halleriyle bizim halimiz arasında tarafsız bir nefis murakabesine girişmekten ve dâvaları mücerret plânda muhakeme etmekten bucak bucak kaçıyorlar. Nasıl?.. Kolera mıntkasından kaçarcasına... Zira kaçmasalar, sezerler ki, asıl kendi kafa cüzzamları meydana çıkacaktır.

· Bu yobazlara anlatamazsınız ki, (kronolojik) mantıkla geri gibi duran nice şey vardır ki, ilerinin ilerisidir; fakat kokmuş yeniler bu ebedî tazeye bayatlık kondurmaya memurdur. Onların maaşı, vücut hikmeti ve rızkı bu yüzdendir.

· Gerçek yeninin, doğrunun, ilerinin yolunu kesenler ve günlük takvim yaprakları üstünde zamanı kokutanlar, mücerret plânda müdafaa edemedikleri kendi halleri üstüne mihlanıp mücerret plânda müdafaasını yasak ettirdikleri hallere gericiлик isnat ederler; ve polise «eroinci!» diye işaret verircesine sizi elleriyle gösterip nârayı basarlar: Gerici!!!

· Zamanenin küfür yobazlarına ait röntgen camı, işte!... Bu cama dikkatle bakarsanız, leblebi büyüklüğündeki beyin üzerinde, Batı emperyalizmasıyla beraber Moskova'nın gizli parmak izine benzer bir leke görürsünüz!...

· Moskova lâboratuvarları, kobay gibi kullandığı bu tipe, kendi öz yurdunun ruh köküne istihkârla bakmayı ve ateşli bir inkılâp koruyucusu görünmeyi öğretmiştir.

CEPHELER

· Dünyayı bir elma kadar küçültüp, yâni bütün girinti ve çıkıntılarını dümdüz edip bir bıçakta ikiye bölercesine sağ ve sol diye sınıflandıran kaba taksim ölçüsüne göre, bir cephede dindarlar, an'aneçiler ve milliyetçiler, öbür cephede de dinsizler, komünistler ve her türlü mâzi yıkıcılar vardır. Bu teşhis de, cihanda mevcut bütün medenî cemiyetler için aynıdır.

· Besbellidir ki, «sağ», bütün dünyada an'ane ve onun dayanağı olan din, «sol» ise yıkıcılık ve onun mesnedi halinde inkârdır. «Sol» un bağlandığı dünya görüşlerinden hiçbiri, hak veya bâtil, dinin yerini tutamamış, onun nüfuz sahasına yayılamamış ve indiği tabakalara ulaşamamıştır.

· İster mü'min ve mutekid, ister münkir ve başıboş, ister komünist ve materyalist, ister kapitalist ve liberal, her kültürlü şahsın mücerret ilim göziyle derhal kabul edeceği bu riyazî hakikat karşısında birdenbire ilâve edelim ki, «sol» un mâlik olduğu tek ideolocya – istediği kadar bâtil olsun, fakat mutlaka ideolocya – komünizmadır. O da, mücerret ideolocya olarak. Batı tefekkür lâboratuvarından çoktan ölüm darbesini yemiş ve bugün yeryüzündeki nüfuzunu sâf bir (doktrin) olmak haysiyetine değil, basit bir politika ve zaafı istismar oyununa bağlanmış bulunmaktadır.

· Bugün solculuk cephesinin biricik ideolocya merkezi komünizma, artık kendi (tez) lerini bir tarafa bırakmış, bütün dünyadaki ruhî, içtimaî, siyasî, iktisadî hallerin (Antitez) i olarak çalışmakta ve kendisine bundan gayri nüfuz yolu bulamamaktadır. Kendi «doğru» sunu ileriye atamıyor da başkalarının «yanlış» ı etrafında dönerek kendisini doğru göstermeye bakıyor ve yutturuyor.

· Bugünkü insanlığın «doğru» dan fazla «yanlış» a yapışmış ve ruh payandalarını çökertmiş bulunduğunu göz önüne alacak olursak, bu hileli usulün komünistler hesabına ne kadar verimli olduğunu anlarız.

· Halbuki bütün dinler, (Antitez) lere karşı kendi (tez) leriyle gelmiş ve (antitez) ini çürütür çürütmez kendi müspet dâvasını bina etmekten başka bir iş yapmamıştır. Demek ki, esasta (tez), şu kabaca «sağ» dedikleri cephede, antitez ise «sol» cemahta... Yani komünizma bir (antitez) olmaktan ileriye geçemez.

· Böyle olunca komünizma, nerede şüphe, tereddüt, kargaşalık, çözülme, başıboş hürriyet, adaletsizlik, ezici ve istismarcı sermaye, bezginlik, ümitsizlik, şevksizlik, tek kelimeyle imansızlık görürse, o yeri kendi öz zaafı içinde boğmaya bakacak ve bünyeye selâmet imkânı bırakmayacaktır. Hünerli (taktik)...

· Öyleyse topyekûn «sağ», öz (tez) ini kendi cemiyetine aşk ve şevkle hâkim kılmadıkça, zayıf vücutta verem mikrobu gibi, topyekûn «sol» un tehdidi altına girecektir.

· Bu vaziyette «sağ», fert ve cemiyette dayanak teşkil etmesi veya imkânsız bütün şubeleriyle kendi cephesini tasfiyeden geçirip, zayıflamış imanlara Allaahın musallat ettiği bir imtihan belâsı olan «sol» a ve onun bütün şubelerine karşı gerekli vücut mukavemetini kurmak gibi bir borç altıdadır.

· Her iki cepheyi şube şube ele almalıyız ki, dâvayı kavrayabilelim...

CEPHELER – HAM VE KABALAR

· Karşı cepheden «Karton Adamlar Gövdesi» ile «Bandrollü Adamlar Gövdesi» ni belirtmeden, sıra, bizden görünüp veya salınıp da bizim dâvâmızı gölgeleyen, karartan iç tezat sınıflarına geliyor. Bunlar da iki: «Kaba Softa ve Ham Yobazlar» ve «Kabuk Milliyetçiler» sınıfları...

· Binbir vesileyle özünü, mayasını, derin ve gerçek mü'mine göre aykırı vasıflarını anlattığımız mahut tip, bizde, vecd ve aşk çıkırımızın sonu Kanunî Sultan Süleyman devriyle başlar, Tanzimata kadar Türk cemiyetini uçurumdan uçuruma atarak hâkimiyeti hep elinde tutar; ondan öteye de, kendi ters dölü küfür yobazlarını üreten, türeten her ân biraz daha azdıran bir saik halinde günümüze kadar gelir.

· Bu tip, Tanzimattan gelinceye kadar verimsiz yolunda tam (aktif), Yeniçeri Ocağının yıkılışından sonra müeyyidesiz ve yarı (aktif), Meşrutiyette arada bir görünücü ve yarı (pasif), Cumhuriyetten sonra da cemiyet şişesinin tortu halinde dibine çökücü ve tam (pasif) dir.

· İşte son devrede bu (pasif) liğe geçtikten ve mahkûmiyetini kabul ettikten sonra bir türlü suyu durulamaz cemiyet şişesinin her sarsılışında ve çalkanışında su yüzüne çıkar gibi olan ve mukaddes gayeyi pusuya düşürücü faydasız hedef vermelerle her defa tokatı yiyip tekrar ölü (pasif) liğine geçen bu tip, hakikatte, dâvayı merkez ve muhit olarak en halis plânda kucaklayanların – yani Büyük Doğu'nun- karşısında, başlıca engeldir.

· Bu engel olma vaziyeti, evvelâ bizim, küfrün ahmak nazarlarına karşı hemen ona benzetilişimiz, ircâ edilişimizle başlar. Kılıktan, edadan, meşrepten, ruh haletinden, bilgiden tutun, köklü din anlayışına ve dünya görüşüne kadar devam eder; ve nihayet sahte benzerler arasında en feci aldatıcılık ifadesi olarak, makine dokuması taklit halı ile el emeği ve sanat eseri halı arasındaki farkı doğurur.

· Bu sebepledir ki, eğer Türkiye bir İslâm yurdu olmasaydı da biz o sonsuzluk nurunu dışarıdan ve öz kaynağından almış olarak yepyeni bir zuhur halinde billûrlaştırmaya başlasaydık ve bizden evvel işi berbat etmiş herhangi bir sınıfla kıyas edilmek felâketinin dışında olsaydık, başarı şansımızda yüzde doksandokuzluk bir fark meydana gelirdi.

· İşte Büyük Doğu'nun bütün çilesi bu gayet nazik noktada; ve dünün sözde İslâm adına kaba softasıyla bugünün aynı tipe tersinden uygun zift yürekli küfür yobazı karşısında bir türlü çözülemez bilmece bu yüzden karartılmaktadır.

· Görülüyor ki, bütün ümit, bizim, Müslümanlıkta annesi ve babasından başlayarak geriye doğru 5 asırlık tarih süresince hiçbir örneği beğenmeyecek, ruhu hummâ, beyni ve sinirleri (aksiyon) dolu yepyeni bir nesil yetiştirmemize kalıyor. Büyük Doğu bu nesle maya, tutturmuş ve ilk örneklerini gençliğe yaymış olmakla beraber, önündeki engeller ve «Ham Softa – Kaba Yobaz» sınıfının bu arada beslenmeye kalkması yüzünden henüz yokuşu sökme durumuna geçememiştir.

· Allah Sevgilisinin «O olmasaydı olmak olmayacaktı!» hakikatine karşılık tam aksiyle kıyaslı olarak, vaziyeti «o olmasaydı bütün bu başımıza gelenler olmayacaktı!» dan ibaret olan «Kaba Softa – Ham Yobaz» sınıfını eritip, silip yok edip, ufukta, doğan güneşin önünde fikir başbuğunu heykelleştirecek nesil meydana getirmediği, çekiver kuyruğunu bu kahpe dünyanın!...

CEPHELER – YENİ MÜCTEHİD TASLAKLARI

· Biz bu dâva peşinde, som iman ve bu som imanın bütün kâinatı kuşatması için gerekli som fikriyat cephesinden, «Allah» demenin bile yasaklandığı bir hengâmede, som küfre karşı hareket eder ve yaptığımız işi şakaya benzetemeyip kakaya alanların türlü cevr ve cefası altında inlerken, birdenbire gördük ki, o günedek tahtakurusu sürfeleri gibi karyola tahtalarında saklanan ve ortaya çıkamayan birtakım sözde müslümanlık gayretkeşleri kasa açılmaya yüz tutunca yuvalarında fırlamış, ardımızı tutmuş ve dâvamızı helâk edebilecek bir iklim yağurmaya başlamıştır.

· Bunlar, son yılların yeni müctehid taslaklarıdır ve bazı İslâmî öğretim müessiselerinden bazı dergilere, kitapçılara ve kitabevelerine kadar sirayet yolundadır. İşleri de İslâmı küfre karşı savunma değil, farkında olarak veya olmayarak kendi içinde bozma, lekeleme ve çürütme... Küfür cephesinin şaka diye alacağı ve gülümseyerek yol vereceği bir iş, bu...

· Bizse bu işin şakasını değil, onlarca kakasını temsil ediyoruz, ve bu halimizden bellidir ki, temsil hakkı, «Sünnet ve Cemaat Ehli» anlayışından zerre feda etmecesine ve hiçbir pazarlığa yanaşmamacasına bizde...

· Bu taslaklardan bir kısmı, İslâmiyeti (sosyalizm) ve (liberalizm) gibi şu veya bu (izm) ile evlendirmek ve asıl bağlı olduğu kutup işte bu (izm) lerden biri olduğu için ona câriye diye peşkeş çekmek isterken, bir kısım da «İbn-i Teymiyye» ve Vehhabîlik talebeliği şeklinde, tasavvufu ve ruhaniyeti topyekûn inkâr etmekte, hiçbir velî ve mezhep tanımamaya kadar gitmekte, kuru ve kof akıllarına rağmen nasıl doğrulayabildikleri meçhul olan mukaddes şeriatî öz ruhundan mahrum bırakmaya savaşmakta. Bunlar arasında müftüler, din öğretmenleri ve öğrencileri de var...

· Bunca karanlık bir duygu ve düşünce yoksunluğunu ihtar eden bir devreye, tam da İslâm ruhunun incilâyâ başladığını ilân edici bir şafak vaktinde zuhura gelmesi bakımından, tarih misal gösteremez.

· Gerçek iman ordusunun cephaneliğini rutubete boğan ve kurşunlarını ıslatıp körleten bu nasipsizlerin türemesi için mi, biz, ellerimiz ve ciğerimiz kan içinde, çilekeş âşık Ferhad'ın kazmasıyla bu yolu açtık?. O zaman neredeydiler ve şimdi küfre karşı vaziyetleri ve cesaretleri ne merkezdedir; cevap verebilirler mi? İslâmın bazı iç meselelerini küfrün nazarından saklayıp ona topyekûn hücum içinde birleşmek ve dâvayı bundan ibaret bilmek gerekirken hücum saflarının yollarına ayak kaydırıcı nesnelere atılmaktan utanmazlar mı?...

· Yine aynı kanun etrafında halkalanmak ve yekpâreleşmek yerine, «şucu» nun «bucu», «bucu» nun «ocu», «ocu» nun «şucu» ile dalaşmasındaki sefalet nasıl izah edilebilir.

· Köprülü Mehmed Paşanın düşman karşısına çıkarmadan binlerce yeniçeri kafasını düşürerek tasfiye ettiği ve bu yüzden savaşı kazandığı ordu misaline eş, bu gibileri, köklerine kibrit suyu dökerek ve ruhî döllerini kurutarak vücut defterlerinden kazımak, gerçek ve derin mü'minlerle beraber boynumuza borç olsun...

· İcra kuvvetimiz, meslekî din öğretimi çerçevesinde gençlik değil, onların müspet örnekleriyle birlikte, geniş, büyük ve hasbî mânâsiyle ve yüzbinlere varan kadrosiyle mukaddesatçı yüksek tahsil gençliğidir ve dâvamız yalnız onlara emanettir.

CEPHELER – KARTON ADAMLAR GÖVDESİ

· Unsurlarına bir arada çerçevelediğimiz gibi, bize aykırı cephenin, birçok kollarına ayrılmış olsa da iki büyük gövdesi var: Birincisi başboşlar, züppeler, Batı hayranları, «devrimbaz» lar, körü körüne inkârcılar ve hürriyet için hürriyetçiler dallarının bağlı olduğu gövde... Bunlara hep birden, hafiflikleri ve ucuzlukları bakımından «Karton Adamlar Gövdesi» diyebiliriz.

· İkincisi, inkârını bir inanişaya dayadığı iddiasında, komünistler, materyalistler, bir çeşit sosyalistler ve Batının bazı içtimaî, siyasî, ruhî mezheplerine kapılmışlar ve kapılanmışlar gövdesi... Bu cepheye de, yine bütün dallarıyla ve beylik formüllere avlanmış olmaları bakımından «Bandrollü İnsancıklar Gövdesi» demek uygun olur. Onlara «Damgalı Adamlar Gövdesi» adını da verebiliriz.

· «Karton Adamlar Gövdesi» nin başboşlar dalı, günübürlük, gayesiz yaşayış hünerinde usta, en aşağısı nebat ve en yükseği hayvan hayatı süren bir sınıftır ki, şehirleri onlar doldurur, kemmiyetleri onlar taşırır; gazete trajî, film senaryosu, ticarî ve iktisadî ölçü, parti propagandası, memuriyet, iş, onlara dayanır. Yalnız Ramazan ve Kurban Bayramlarında ve musalla taşında müslümandırlar. Onun dışında, fazla düşünmemek şartıyla, hoşlarına giderse o... Ve umumiyetle «Karton Adamlar Gövdesi» nin güdücü sınıflarına esir... Demokrasi ve liberalizmanın tereddide uğradığı her cemiyet tarlasında ot gibi türeyen bu sınıf, Tanzimattan bu yana, satih inkılâpçıları elinde geliştirilmiş, büyük iman kutbunu her ân biraz daha kaybedici bir toplumun, bir kara cümleden başka hiçbir diyarda eşi bulunmaz felâket iklimini ihtar eder. Ana fârikası da, fikir ve çile isteyen her şeye sırt çevirme, dudak bükme... Hiçbir şeyi ne kabul, ne reddettikleri halde, kendileri «ilerici» hareketlerin dayanağı gösterilir. Komünistlerin (burjuva) diye isimlendirdiği bu sınıf, her yerde belli başlı bir geleneğe bağlıyken bizde, (prototip – baş örnek) leriyle bu haldedir ve Müslümanlık dâvasından başka her hareketin hazır elbisesini giymeye vücut yapıları müsaittir.

· Züppeler, Batı hayranları ve «devrimbaz» lar; başıboşluk deposunun malları... Züpe, kendi şahıs plânında, millet ve cemiyete ait bütün asliyet ve husiyetlerden soyunmuş ve palyaço kılık ve edasına bürünmüş bir dış yüz makyajcısıdır. Batı hayranı, efendisinin kamçısını öpen bir köle ruhiyatı içinde, anlayamadığımız bir kuvvet müessirini, onun posa eseri üzerinde aramaya kalkışan... «Devrimbaz» ise, başıboşluğun fikirsizliğini, züppeliğin sathîliğini ve Batı hayranlığının pasifliğini, züppeliğin sathîliğini ve Batı hayranlığının pasifliğini, eşsiz bir yobaz taassubiyle belli başlı bir (aksiyon) içinde gidermeye ve onu «eski hal» e karşı hınca çevirmeye ve önüne ne çıkarsa, hesapsız kitapsız, yıkmaya savaşıyor... Nihayet, derece derece hepsi birbirinin aynı; ve eserleri, şu veya bu türlü düşünen bir sınıf yetiştirilmiş olmak değil de, muazzam bir başıboşlar deposu kurmuş bulunmak.

· Körü körüne inkârcılık ve sırf hürriyet için hürriyetçilik, en fazla başıboşlara ait olarak, belirttiğimiz dalların umumi vasıflarından...

· Hiçbir şeyin hakkı ödenmiş dostu veya düşmanı olmayan, olamayan, olmak iktidarına malik bulunmayan bu «Karton adamlar Gövdesi» nin biricik müşterek (antipati – sevimsizlik) hedefi Müslümanlıktır.

CEPHELER – DAMGALI ADAMLAR GÖVDESİ

· Düşman cephenin «Damgalı adamlar Gövdesi», «Karton Adamlar Gövdesi» nin 137 yıllık hayatına mukabil sadece 68 yaşındadır.

· 1917 Komünist İhtilâlinde birkaç yıl sonra bize sızmağa başlayan «Damgalı Adamlar» bu nevi ihraç mallarının Rusyadaki imalât tezgâhı kurulur kurulmaz terkipleri tutturulmaya başlamış, ilk örneklerdendir.

· Bunlar, ihraç malı hayvan derileri gibi, bellibaşlı bir teknikle tuzlanmış, kurutulmuş, mumyalatılmış, muhtemel tesirlere karşı ilâçlanmış ve her tarafı damgalanmış nesnelər...

· Bunların gözünde üç bin yıllık medeniyet tarihi, her meselesiyle, keleş bir cep logaritması içinde ve üçer beşer kelimelelik mânalar halinde zincire vurulmuştur. (Metafizik) ve mücerret tefekkür bir soytarı, din bir afyon, milliyet bir ökse ve bütün insanlık ezilen sınıflarla ezen zümrelerin devamlı cünbüşünden ibaret bir panayırdır. Bu panayırdaki, ilim, sanat, ordu, mektep, hükümet, teşkilat, hep mâhut sınıflar arası istismar vaziyetinin korunması için birer vasıta ve bahanedir. Büyük Fransız inkılâbı, burjuvalar tarafından, devirdikleri derebeyler ve kralların yerine kendi sınıflarını geçirmek için yapılmış bir ihtilâlden başka bir şey değildir. Âlemde «girift», «Sırrî» ve «ruhî» hiçbir hâdise yoktur. Herşey maddî ve bütün müessirler iktisadidir.

· Moskova darphanesinin kurşun yuvarlaklar üzerine harf ve numara basarcasına mengenesinde sıkıp damgaladığı bu kafacıkları, hakikatte olanca keleşlikleriyle belirtmeye kelimele yetmezken, ellerinde yarı okumuşlar ve çeyrek aydınlara karşı gayet tesirli bir (diyalektik – düşünce kalıbı) bulunduğunu kabul etmek lâzımdır. Bu (diyalektik), son derece vahşî bir basit», girift hakikati katletmeye memur, müthiş bir kolaylıktır ki, kuvvetini her yerin kendi içindeki tereddidi ve tefessuhlardan alır ve kendi iç sükutu yüzünden bezgin cemiyetlerde, şaşkın ve çürük fertlere, kâinatı ahmakça formülleştirmiş cep kitabıyla bütün bilmecelelerin gûya halini verir.

· İşte, hareketleri Cumhuriyetin ilânından biraz sonra başlayıp 1928'de kızışan, derken yavaş bir seyir takip ederek 1945'de yine su üstüne çıkan, fakat bir denizaltı gibi bütün gövdeleriyle su yüzüne çıkışları 1960 şartlarını ve bugünün zaafını bekliyen bu destanlık yobazlar, «ilericilik» dövizini bir sancak gibi taşırlar; ve karşılarında en büyük engel gördükleri İslâmiyeti her cepheye taşlatmak, recmettirmek için, «gerici!» yaftasını en geri bildikleri halde, «Karton Adamlar Gövdesi» ne dal dal dağıtırlar, yuttururlar; böylece dâvalarına en uygun bir vasat tutmuş olurlar. Kimse de işin farkında olmaz.

· «Damgalı Adamlar Gövdesi» nin, efendileri (Karl Marks) dan ezberlemiş olarak «papazların okunmuş suyu» diye bildikleri kokmuş sosyalizma ve bazı yıkıcı Batı mezhepleri, bugünkü modalaşmış halleriyle, bunların gözünde, yüksek mekteplerini açar açmaz, hemen yıkacakları birer ilkokuldur; fakat şimdilik bu ilkokulların ordu ve gençliğe karşı ökse diye kullanılması lâzımdır.

· «Damgalı Adamlar Gövdesi», halk ve millet kökünden asla beslenmeyeceğini bildiği için, Sosyalizma maskesi altında bir hareketten ve dışarıdan takviyeli bir ihtilâlden başka hiçbir şekle ümit bağlayamaz.

· «Damgalı Adamlar Gövdesi» ni bir anda ve çepçevre baltalarla devirebilecek tek kuvvet ise, mukaddesatçı ve milliyetçi zümredir ki, bunun için yol, o zümrenin arslan kafesini açmak ve onun başka taraflara da saldıracağı vehmini yenmektir.

· Bunun aksi yapılmış ve komünizmanın 1968'den beri pişirip 1971'de açığa vurduğu ayaklanışta, idare ölçüsü, onları mukaddesatçılarla aynı çuval içinde avlanmak gafletine düşmüş ve işi süngü kuvvetiyle tesviyelendirme yoluna sapmıştır. Mübarek süngü kuvveti dâvayı dışarıdan budamaya muvaffak olmuşsa da, kesilen saçların kökü yerinde kalmıştır. Bu kök temizliğini, yeni ve mukaddesatçı Türk gençliğinden başka hiç kimsenin yapamayacağı hakikati anlayamamıştır.

DIŞIMIZDA İSLÂM

· Osmanlı İmparatorluğunun son günlerine kadar «dışımızda İslâm» diye bir vâkıa yoktu. Olanlar, «lâşey» denilebilecek çok küçük ve birkaç topluluktan ibaretti; gerisi de Rusya ve İngiltere elinde esir, fakat ruh ve hayat ölçüleri bakımından Osmanlı merkezine bağlı milletler... Her şey ve her mesuliyet Osmanlı İmparatorluğunun sırtında...

· İslâmın yekûn ifadesini bizden koparan, dışımıza serpen ve bir sürü devletçilik halinde ufalayan ve merkezsiz bırakan hadise, Birinci dünya Harbini takip ve Osmanlı İmparatorluğunu tasfiye edici Batı darbesi olmuştur.

· Batı darbesi sonunda, sırf Allah ve din adına bir davranışla şahlanan Türk milletinin kazandığı İstiklâl Savaşı, asıl darbenin içimizden İslâmiyete çevrilmesiyle ayrı ve aykırı bir istikamete bağlanmış, her şey içeride bozulmuş ve her şey dışarıda aynı bozgun yolunu açmıştır.

· Bugün mevcut bütün İslâm devletleri öyle garip bir ehrama benzetilebilir ki, kaidesi, yani halkı mü'min, zirvesi, yani güdücüleri ona zit...

· Tarihi kaderi gereğince bin seneye yakın bir zaman boyu İslâmın kılıcını temsil eden Türkte her şey bozulunca ondan kopma parçalarda da bozulacağı ve her biri maketlik bir kopyanın eseri olan Batı kölesi güdücüler elinde şimdiki hale geleceği (sosyolojik) bir kanun icabıydı; ve hâkim millet Türkte başlayan bir bozuluşun bütün cüzlere sirayet edeceği hikmetine en keskin misal olmak bedâhetini canlandırıyor.

· Tâ ki, bu parçalar içinde birinde, dâva ağacını, kökünden ele alarak, gövdesine, dallarına, yapraklarına ve yemişlerine kadar kuşatıcı taptaze bir anlayış ve hamle kutbu zuhur etsin ve bu hazin sirayet ve cereyana «dur!» diyebilsin!. Böyle bir kahraman da malûm şartlar dairesinde parça topluluk ve devletlerden çıkamaz, beklenemezdi.

· Bu halden alınacak ders şudur ki, böyle bir zuhur ancak Türkten beklenebilir, Türkte bozulan ancak Türkte düzelebilir, Türkte düzelince de her yerde düzelir ve her yeri düzeltir.

· Bugün İslâm âleminin mütefekkir tanıdığı, Türk müctehid taslaklarının dış numuneleri bazı tiplerde bu dâvayı kavramak ve onun nefis ve kâinat muhasebesine erişmek imkân ve istidadı olmadığı gibi, devlet ve siyaset recüllerinde hiçbir asliyet ve şahsiyet görüşü mevcut değil, bunların takip ettiği ve darağacına kadar gönderdiği şu veya bu teşekkülde de Sırat köprüsünü aşabilecek marifet ve çeviklikten eser yoktur.

· Türkiye’de karardığı için her yerde kararın ve ancak Türkiye’de ışıklandırılacak olursa her yeri ışıklandırarak olan İslâm güneşinin doğuşunu kendi ufuklarımızda karşılamak şuuru sınırsız yapışalım!.

İÇ VE DIŞ DÜŞMAN-YAHUDİ

· Önce öz peygamberine ihanet eden, tevhid bayraktarı Resul (Tûr-u Sinâ) ya çıkınca altundan bir buzağı yapıp ona tapmaya başlayan ve peygamber lanetine uğrayan, o...

· Böylece, nebîler beşiği, üstün ırk İsrailoğulları içinden kopup fesad ve hiyanet mâdeni yeni bir kavim halinde dölleşen, asıl yahudiyi mayalandıran, artık hep öyle devam eden ve insanlığın başına belâ kesilen, o...

· İçinden yetişmiş ve yeni ölçülerle gelmiş İsa Peygamberi dinsizlikle suçlayan, Romalı’lara gammazlayan ve Romalı askerlere kimin tutulacağını göstermek için, havarîler meclisinde onu yanağından öpmeye kadar alçalın (Yuda Şem’un) o...

· Derken babasız hak peygamber Hazret-i İsa’nın hak dinini içinden tahrif eden, yeni Peygamberi Allah’ın oğlu diye gösteren, “baba-oğul-ruhülkudüs” küfrünü icad eden (Sen Pol) o...

· İslâmda münafıklığı mayalandıran, bütün bâtil mezhepleri kuran, besleyen ve Kur’ânda Allahın lânetine hedef olan, o...

· Dünyanın her tarafına yayılıp kene sessizliği ve sinsiliği içinde kanını emdiği her yerden atılan, sonunda İspanyadan kovulan, sırtında ucu kurşunlu kamçılardan iziyle Türkiye’nin kapısını çalan, karalar ve denizlerin haşmetli İmparatoru Kanunî Sultan Süleyman’ın lûtf ve merhameti sayesinde yurdumuza sızan, en kısa zamanda Türk iktisadî hayatına hâkim olan

(Yasef Nassı), hattâ bir kızını Kanunî'nin oğluna nikâh ettirmeye kadar başaran (Nurbânû Sultan), derken Osmanlı tarihi boyunca yeniçeri fesadının baş âmilî “züyûf akçe-hileli para” marifetini yürüten, o...

· Öbür taraftan da, Türk vatanının en habis fesad ve hıyanet merkezi Selânikten kalkarak gûya İslâmı kabul etmiş bir kafîle halinde (dönmeler) Edirne ve İstanbul'a gelen ve bizi yahudi hüviyetiyle törpüleyişini bir de müslüman sıfatına bürülü olarak tecrübeye kalkan (Sabatay Sevi), o...

· Fransız ihtilâlinde, perde arkası en büyük rolü oynayan, ilk (enflâsyon) parası (asinya)yı çıkartıp ihtilâlin iktisadî muvazenesini allak bullak eden, neticede bir yandan krallık, öbür yandan inkılâp Fransasını, yani sadece Fransa'yı batırmak emelini besleyen o...

· İkinci Abdülhamîd devrinde İslâm dünyasının merkez noktalarından birine çivi çakmak için Filistin'de küçük bir toprak isteyen, buna karşılık Türkiye'nin bütün dış borçlarını (Düyun-u Umumiye) ödemek teklifinde bulunan, fakat Ulu Hakan tarafından teklifleri reddedilen, nihayet yüce hükümdarı İttihat ve Terakki komitecilerine düşürten, o...

· Dünyada ilk defa parayı ve şişkin sermayeyi icad eden (kapitalizma), sonra (Karl Marks) marifetiyle onu tahrip eden, 1917 komünist ihtilâlinde güdücüler arasında yer alan (Troçki, Zinvoyef vesaire), peşinden dünya çapında bir yahudi filozof (Hanri Bergson)a tahrip âletini tahrip ettiren, netice olarak nerede ve hangi mezhep varsa bir taraftan kuran ve bir taraftan yıkan, yani kendi dışında insanlığı her türlü birlik ve yekpârelikten uzaklaştıran, o...

· Türk Millî Kurtuluş hareketi Yunanlıya karşı zafere ulaşır ulaşmaz, Türk'ü ve onun şahsında İslâmı yok etme azmindeki Batı ülkelerinin üzerimize saldırmasını önlemek ve göstermelik istiklâlimizi sağlamak şartını İslâmdan ayrılmamıza ve mukaddesatımızı feda etmemize bağlayan ve bunda muvaffak olan, yine o...

· Nihayet her yerde, plânını gerçekleştiren, bu arada Türkiye'de dilediği fuhuş, ahlâksızlık ve iktisadî çöküş iklimini tutturana, gizli imparatorluğunun maketi minik İsrail devletini kuran, onunla İslâm âlemi ve petrol dünyasının en nazik noktasına kazığımı kakan, arı kovana hummasıyla çalışan, çabuk seferber olmakta dünyada birinci orduyu meydana getiren, çevresinde kendisinden en aşağı 10 misli büyük Arap âlemini iflâsa uğratan, hep o...

· Şu anda kolları karnının altında saklı bir ahtapot gibi, bir koliyle Suriye, öbür koliyle Irak, daha öbür kollarıyla de Kuveyt, Hicaz, Mısır ve Libya istikametlerini kollayan, bu rolünün tahakkukuna zemin hazırlamak için bir dünya felâketine muhtaç bulunan, bunun için de Rus-Amerikan rekabetini kızıştıran ve türeme-üreme yatağı emperyalizmayı besleyen, kısacası topyekûn medeniyetleri eritme yolunda büyücü kazanını durmadan karıştıran, yalnız o...

· Yine o, hep o, yalnız o, daima o...

· Ve bu incelikleri kavrayamamak ve içyüzleri görememek bakımından, memleketimiz, yine o, hep o, yalnız o, daima o...

DOĞUNUN YOLU

- Makineyi yapan ve birbirini doğuran makineler manzumesini bizzat yapamadıkça veya bir gün onu yapmaya doğru bir şuur ve plân sahibi olunmadıkça, makineleşmek esarettir.
- Bu vaziyetin bir derece daha ağır olarak, makineyi en hazırlap neveleriyle dışarıdan getirttikçe veya birgün onu içeride tezgâhlamanın (jeni) sine uzak yaşandıkça, makineleşmek büsbütün esarettir.
- Bunun da beteri halinde makineyi dışarıdan getirip, yedek parça, muharrik kuvvet, mühendis, usta vesaire gibi tamamlayıcı unsurlar üzerinde de alâkasız ve bunlar için de dışarının iradesine bağlı kalındıkça, makineleşmek esaretin efsanevî derecesidir.
- En beterin daha da beteri, makineye ait her unsur, mühendisi, ustası ve hattâ (kalifiye – seçkin) işçisiyle dışarıdan getirip burada kurmak; ve millî imal dehâsını büsbütün körletecek ve hiçbir şifa ihtimaline yer bırakmayacak bu aldatıcı yapım tarzına utanmadan bir de «millî» veya «Türk» etiketini yapıştırarak sanayileşildiği vehmiyle, esrarkeşlerin bile düşmeyeceği bir hayal dalgasına kapılmak... Bu da günümüzün (Montaj) sanayiine bağlı hikmet...
- Bütün Şark dünyası, Japonya müstesna, baştan başa ikinci ve üçüncü paragrafların tarifî içindedir. Doğunun hiçbir köşesinde, birinci paragrafın derecesine çıkıldığına ve o dereceye mahsus çilenin yaşandığına dair alâmet yoktur.
- Japonya misali, Batı medeniyetinin tek dayanağı olan müspet bilgileri zaptettikten sonra ona lâyük ruhu temsil edememek ve vahşî (mistik) içinde kalmak yüzünden daima nâkıs ve menfî görünecektir. Bir de, hak yolunda ruhları olsaydı her şey tamamı.
- Bütün Şark, ya ikinci, ya üçüncü maddelerin delâlet çerçevesi içinde yahut da bunlardan da geri olarak zaman ve mekân dışında ve hâlâ Ortaçağ devrinin aletleriyle sürünme durumunda...
- Elbette ki, makineleşmenin hakikati için gerekli şartlara mâlik olmamaktan gelen esaret, makineyi büsbütün atmak ve Ortaçağ aletlerine kapanmak suretiyle giderilemez. Garbın Şarka yüklediği makine ve müspet bilgiler esaretinden sıyrılmak, ancak o esaretin içinden geçmek ve onu yenmekle mümkün... Bu, Doğu için mutlaka çekmekle mükellef olduğu tekevvün çilesi... Onsuz Doğuya hayat yok...
- Öyleyse, başta en nazik misal Türkiye bulunmak üzere, Doğuya düşen yol nedir; onu gösteriniz! Bizim için tek hayatî sual budur!
- Her şeyden evvel kavramak lâzımdır ki, bu yol, makineleşmenin ve müspet bilgilerle cihazlanmanın sırrını, içinde ruh adına zerre bulunmayan kışırardan öğrenme ve ezberleme, bilmeceyi mâdenî iskeletler manzumesi (teknik) kadroda arama işi değildir. Bu sır (teknik) kadronun dışındadır; ve o kadronun içine, onun dışında bir ruh cehdiyle girmek lâzımdır.
- Tıpkı visal odasına girerken mâlik olmamız icap eden fizik şartların, ruhî şartlarımızın emrinde olması gibi... İşin sultanı olan ruh şartı, incizap, fethetme azmi ve ona bağlı büyük anlayış ve duyuş yerinde olmadan herhangi bir visal tecrübesinin yalnız hayal âleminde tatbiki mümkün mahzun ve münkesir şekli, ancak «istimnâ» mefhumıyla izah edilebilir.
- Tanzimattanberi bizim ve bilmem ne kadar zamandır, Doğu milletlerinin müspet bilgilerle visâlî, hazin bir istimnâdan başka bir şey olmamıştır. Sinema artisti resimleri gibi, hep Batılı

makine ve müspet bilgiler kartpostallarına bakıp, gülünç kopya idrakleriyle mevzuumuzu zapt ve fethetmeye savaşılan bir istimnâ zaferinden ileriye geçemedik.

- Bu işin visâlî, mutlaka onun fikriyat ve ruhiyatına mâlik olmakla gerçekleşebilir.
- Bu fikriyat ve ruhiyat mutlaka kurulacak, makineleşme ve müspet bilgilerle cihazlanma dâvası idealleştirilecek; işi maddeden başlatıp ruhta bitiren ve sonra ruhtan başlatıp maddede ikmal eden bir sistem halinde dâva, ruha, kitaba, mektebe, terbiyeye, zevke, vazifeye ve gayeye intikal ettirilecektir.
- Bu da, tek kelimeyle, kendi iman kaynağımıza bağlı büyük bir vecd ve hamle, yepyeni bir ahlâk ve dünya görüşü dâvasıdır.
- Doğu, maddeyi fethetmek için de, kendi ruhundan maddeyi aldedici bir fıskırış koparmak borcundadır. Şuna kısaca, İslâmiyeti idrak etmek deyip geçelim!

MAKİNE

- Makine, ruhun emrinde mi, saadet!... Ruh mu makinenin emrinde, felâket!...
- Makine, keyfiyet değil, kemmiyet harikasıdır; ve bütün işi, tek ve düz bir çizgi veya bu çizgilerden birçoğu, fakat hiçbir noktada karar ve düşünce hakkı olmayan tek ve düz çizgiler üzerinde, maddî ve basit bir hareket kombinezonundan ibarettir.
- Hayvanlar içinde en hissizin herhangi değişik bir hareketini veya insanlar arasında en aptalının meselâ tırnağını keserken gösterdiği, yerine göre hareket kabiliyetini hiçbir makine gösteremez. Sahibinin yani ruhun verdiği herhangi yanlış emre itiraz edebilecek bir makine ise ne düşünebilir, ne de hayale sığdırılabilir...
- Demek ki, makine, nebat zekâsından bile mahrum ve ancak insan ruhunun fizik hassasları arası kombinezonlarından vücuda getirdiği öyle bir kemmiyet ejderhası ki, keyfiyette bir solucandan daha geri...
- Makineyi, olanca mahiyet ve hüviyetini tespit edici böyle bir gözle bakmadıkça ve sadece araziye uymak fikri bakımından paletleri üzerinde kendisini çekip götüren bir tankı, aynı hareketinin hilkatten sahibi bir solucandan keyfiyette çok aşağı görmedikçe onun tasallutundan kurtulabilmek imkânı yoktur.
- Fakat karasabanı traktöre ve öküzü motora tercih ettirecek son derece ahmak bir anlayışa saptırılması mümkün olan bu mânâ, öyle bir hudut içinde zaptedilmelidir ki, ifrat ve tefritinden gelecek belâlardan sakınabilmek mümkün olsun... Yani, makineyi ihmalden doğacak felâketin, onu azizleştirmekten gelecek musibetten eksik olmadığı bilinsin...
- Her şey, makineyi, ruh emrinde susta durdurucu bir inanış müeyyide ve nizamına bağlıdır; ve makineyi bütün tekemmülleri içinde emrine alabilecek biricik inanış müeyyidesi ve nizamının adı İslâmdır.

- İdeal, eşya ve hâdiseler üzerinde kendi nakşını görmek isteyen bir fikrin belirttiği hasret, iştihak, hayal ve plândır; ve eğer ideolocya bir beyin ise ideal de kalbtir.
- Küçük ve miskin fikre dayanan hiçbir arzu, heves, merak ve davranış ideal olamaz. Bir şeyin ideal olabilmesi için mutlaka cemiyet plânında ulvî bir oluş ve erişe göz dikmesi lâzımdır.
- Her ideal bir gayedir; fakat her gaye ideal değildir. Gayeler aşağılara düşebilir, idealler düşemez.
- Bir subayın mareşal, bir tüccarın milyoner olmak ihtiras ve gayesi ideal değildir; fakat o subayın hayalinde bir «Altun Ordu» nizamı yaşıyor ve o tüccarın emelinde içtimaî bir davanın harcına sarfedilecek bir servet fikri hüküm sürüyorsa, bu tiplerden ikisi de ideal sahibidir.
- İdealin fert plânında istediği aşk, vecd, cehd ve azm hamlesine en güzel misal, Şirin'e kavuşmak için dağı delen Ferhad... Bu misalin erkeği, et ve kemikten ibaret basit bir kadın visaline talip olmanın çok üstündedir. Misalimizde Şirin, (mistik) bir unsur, (sembolik) bir hüviyet, yani (ide-fikir) dir.
- Her inanılan şey ve bağlanılan fikir, daha ilerisini, ötesini fethettirmek için insana bir basamak üstünün, bir ufuk sonrasının cezbisini aşlar ki, ideal işte budur! Bu cezbe kara sevda ve divaneliğe kadar gidebilir.
- İdealinin kara sevdalısı ve divanesi olmayanlardansa hiçbir şey beklenemez. İdeallerin ideali olan İslâm'da beş vakit namazını, çalıştığı dairenin devam defterini imzalarcasına eda eden hissiz bir müslüman idealist olmaya uzaktır. Fakat namaz kılarken şeriate saygı ve sevgisinden kaburga kemikleri çatırdayan Bayezid (Bestamî) en büyük idealist...
- 600 küsur yıllık İslâmî devlet idaremizde tam manasiyle idealist devremiz 250 seneyi aşmaz ve ondan sonra başımıza ne gelmişse bu cezbenin kaybı sebebine bağlanabilir.
- Siyasî, idarî, içtimaî, iktisadî, harsî, terbiyevî, fennî, ilmî, inzibatî, ahlakî ne kadar dâva varsa (elân – hamle) kudretini ideal cezbelerinden alır ve hiçbir iş şubesi, onsuz, ileriye tek adım atamaz.

MAKİNE VE KEŞİFLER

- Makine ve madde terakkileri, 19 uncu Asrın ikinci yarısında, korkunç derecede yükselip, 20 nci Asrın başlarında, insan irade ve tahakkümünden kurtulacak, sıyrılacak kadar istiklâl ve ihtilâl belirtmeye başladı. Bu hal, bir aralık, büyük cemiyet güdücülerini ve fikir adamlarını, yüreklerine indiresiyle yıldırıldı. Öyle ki, başarıcı kudretini yalnız ruh plânında besleyen insan, kendi öz keşiflerine ve öz eserine mahkûm sanıldı. Âdeta, büyük ruhî kuvvet, eski kahramanlık ölçüleri, vahşilere hâs bir değer bilindi. En girift kanunları içinde dünya, tavla zarı kadar küçük ve dört köşe bir madde görüşüne hapsedilmek istendi. Makineyi put ve insanı onun esiri haline sürükleyen bu tersine dönmüş (mistik), Moskoflar diyarında yuğurulduğu ve içimizde şair ajanları vasıtasıyla de terennüm edildi:

Trum...

Trum...

Makineleşmek istiyorum!..

· Yeni felsefenin en muğlak dâvası olan bu mesele, her şeyi derin ve ebedî ruh kadrosu dışında basit bir (mekanik) faydasına bağlayıcı, vurdum – duymaz ve mankafa bir mezhep tasarrufuna geçer gibi oldu.

· Öz terakkilerinin denizinde boğulurcasına çırpınan, imdat çığlıkları basan insan aklı, bu gidişte, artık eserine bir daha hâkim olamayacağı, eserini bir daha ruh prensiplerinin emrine veremeyeceği vehmini senelerce yaşadı, durdu. Üstelik, en koyu bedbinlikten daha karanlık bu telâkki, kendisine öz nikbinlik süsünü vermeyi ihmal etmedi. Edebiyat şevkine bağlı ruh sistemleri yerine; insanın, ölür ölmez, yağından mum ve sakalından keçe yapmaya kadar giden maddeci telâkki, bir de ona, gamsız ve tasasız bir hayat neşesi aşılamaaya kalktı. İnsanı taş devrinden öteye kadar ricat ettiren maddeci görüş, kendisini gerçek istikbal ve ilerichilik diye takdim etmekten geri kalmadı. Bu telâkkinin nazarında, bedbin, marazî, eski ve geri biz olduk; biz ve bütün ruhçu sistemler...

· Makine terakkileri o hale geldi ki, sarsak ve yatalak bir Avrupalının titrek parmaklarını bir düğmeye dokundurmasıyla koca bir orduyu havaya uçurarak kudret istihsal edeceğine; âdi bir makine sayesinde insan kalbinin meleklere bile mahrem köşelerini okuyabileceklerine inandılar. Bütün kuş beyinliler, bu madde kudreti önünde, ruh kadrosundan hiçbir tedbirin metelik etmeyeceğine fetvayı bastı. Bunlar, asrî küfür yobazları sıfatıyla, eski ham softalardan fazla üremez istidadını gösterdi.

· Nihayet şu oldu: Makine ve madde terakkilerinin ruh cevheri karşısında imtihanını vereceği en zengin lâboratuvar olarak İkinci Dünya Harbinin patlaması... Ruhu ihmal eden maddeci görüşle, maddeyi ihmal etmeyen ruhçu görüş, insanlığın yarımına tahakküm hakkının kimde olduğunu işte bu lâboratuvarda göstermeye başladı. Birbirine düşman uç rejim sisteminden her biri, maddenin hakkını tam ödedikten sonra ruhçu bir metoda bağlanmanın ne harikalar doğurduğunu fiil sahasında gösterdiler. Bu defa makine ve madde terakkileri o kadar yükseldi ki, sadece bu yükseliş yüzünden, ruh, tekrar eski zafer meydanını fethetti. Ruh tekrar makinenin ve maddenin sırtına binip onu sevk ve idare etmek hakkını, maddenin âzamî terakki haddine yükselmesi ve bu madde yükselince ruha muhtaç olması yüzünden elde etti. Makineyi henüz nazariyle vasıtasıyla fikir ve ruh fethetmekten, bizzat kendi terakkileriyle, ameliyede ruhun esiri olduğunu gösterdi.

· Binlerce kilometreyi aştıktan sonra (pike) hücumlarla zırhlıların tepesine mihlanan tayyareler, karşısında ki insan ve tabiat mânialarını bütün külçesiyle toslayan tanklar, idareleri bakımından ne çapta bir ruh kudretine mevzu teşkil ettiklerini kendi ağızlarıyla haykırdılar.

· Hele atom ve füze keşifleri?. Bunların ilki, ruhu ve ruhçuluğu öldürdüğü sanılan geri madde keşiflerini ruhun intikamı halinde ve bir solukta yok ederken, öbürü, avlayana ve avlamayana, feza insanının nasıl bir ruhçu metod sayesinde havalanabileceği apaçık ilân etti. Maddeci kafa, bu inceler incesi sırrı tersine yorsa da, bir atom çekirdeğini belirttiği, nâmütenâhî küçüğe sığmış nâmütenâhî kudret tefekkür, ve fezada arz küresine zıp zıp gibi bakarken ışık hızının

tek saniyede aldığı mesafeden ileriye geçilemediği ve sonsuzluk ufuklarının uzadıkça uzadığı müşahedesi, zaferin maddecilere mi, ruhçulara mı yardımcı olduğunu gösterir.

· Netice: Makine ve madde, kendi öz terakkileri sonunda tekrar ruhçuluğun şanlı kapısını açtı; ve bu kapıdan yeni bir dünya doğuşunun şafağına ait ilk pempelikler sızmaya başladı.

PROGRAM – REÇETE

· Nice parti programları gördük ve görüyoruz. Meşrutiyetten beri bu nağmeleri dinliyoruz. Şimdi soralım: Eskiden beri bütün gördüklerimiz, program mıdır, yoksa leke sabunu tarifeleri mi?

· Bizde her parti böyle gelmiş, böyle gitmiştir. Hepsinin de güdücüler kadrosu, programının; programında güdücüler kadrosunun seviyesinde...

· Gerçek iş ve hamle pprogramının baş maddesi ancak şu olabilir: Yüz küsur yıldan beri bir toplu iğne bile yapamayan bu milletin, radyosunu otomobilini, traktörünü, falanını, filânını, kendi eliyle yaptırmanın şartlar manzumesi... Millet bu hayatî verime memur ve mecbur edilecektir. İsterse yaptıkları tenekeden olsun; fakat yapsın, yapmaya başlasın... Türk gümrüklerinden, hayatî ve zorurî devlet ihtiyaçlarına mahsus eşya müntesna, tek yabancı mamulü girmeyecektir. Türk sanayi ve imal kudreti doğuncayadek... Bunun için de tek merhale, şunu veya bunu yapmak, çatmak yaptığını ve çattığını öz eliyle meydana getirecek hale gelmektir. Gerisi gülünç!...

· Aynı gerçek iş ve hamle programının ikinci baş maddesi de, bu madde oluşunun ruh zeminin, yüzde yüz şahsiyetli bir plânda açabilmenin şartları... Evvelâ topyekûn Garp dünyası, Türk'ün ve onun arkasında Doğu milletlerinin gözünde, bir türlü sırrına ulaşılmaz tılsımlı bir umacı olmaktan çıkarılmalıdır. Bu dünya, Batı dünyası, sadece; (Rönesans) tan beri aklın fetih haklarını yerine getirmiş –bize Kur'ânın emri- ve eşyayı ustalıkla teshir etmeyi bilmiş bir müspet bilgiler harikasıdır başka bir şey değildir ve o sınırdan öteye, onun hiçbir takdir ve taklit değeri yoktur. Bütün sahteliklerimizi, karşısında apışıp kalma ve kendisini putlaştırma yolundan devşirdiğimiz Batı dünyasını böylece, ikiye bölüp, ilk yarısına «mükemmel», ikinci yarısına da «esfel!» diyebileceğimiz ruh ve şahsiyet kıvamını tuttuğumuz gün doğacak güneş, kurtuluşumuzu müjdeleyecektir.

· Ondan sonra bütün maddî müessiselerimizi birinci, bütün mânevî teşkilâtımızı da ikinci maddeye göre ayarlamak, sudan ucuz ve kolay olacak; ve mücerret köklerini şu ân için bir yana bırakıp, anlaşılması kolay müşahhas dallarıyla göz önüne serdiğimiz bu iki noktadan, biri madde ve öbürü ruh plânında sayısız nokta belirecektir.

· Belirttiğimiz ruh kıvamına ermek için, yüreğimizde hangi kök duyguya hamle üfleme gerektiği, bu kök duygunun kıvılcıklarında hangi ahlâkın örgüsünden şekiller kaynaştığı, fethine memur bulunduğumuz madde âlemine göre nasıl bir sistem ve disiplin heykelleştirmek lâzım olduğu, artık bellibaşlı çizgilerin çekilmesiyle tamamlanacak birer motif halindedir. Ondan sonra, mektep, aile, çocuk, meclis, kanun, teşkilât, köy, şehir, kadro, vazife, iş, emek, huzur, refah, ilim, sanat, hak, adalet, idrâk, irfan, zevk, terbiye, idare, siyaset, her şey, her şey, «mâ vuzua leh» ine, yani yerli yerine oturacaktır.

· Elverir ki, bu kafa, bu kafalar gelsin; ve birbirinden alev alıcı meşaleler gibi millet ormanını, içinde 42 milyon mum yanan semavî bir âvizeye döndürdün...

· İçinde bu maddelerden bir kibrit alevi olsun, görebileceğimiz kitaplık çapta bir fikir hamulesinden gelecek programa can feda... Fikir yok ki, programı olsun...

FİKİRSİZLİK

· Fikirsiz efendiler, fikirsiziz! Ne yola, ne madene, ne buğdaya, ne silâha muhtacız! İhtiyacımız sade fikre. Ondan da mahrumuz! Fikir olunca hepsi olur, o olmayınca da hiçbiri olmaz; bunu bile anlamıyoruz!

· Bugüne kadar başımıza gelen her felâket, şahidi olduğumuz her kepezelik, sadece fikirsizliğimizden ileri gelmiştir. Bu yüzden büyüklüğümüz bize küçüklük; hiyanetler, kahramanlık; suikastler, kurtarıcılık, gibi gösterilmiştir. Bizse bütün bunları yutup hazmetmiş bulunuyoruz.

· Efendiler! Bizde, boşlukta mekân işgal etme hassasına mâlik, hacim ve ölçü sahibi fikir adamı yetişmiyor. Yetişmemesi için de herşey yapıyor.

· Efendiler! İdeolocya adına, ahçı kitaplarındaki pastırmalı yumurta izahından daha âdi ve umumî, daha kolay ve kaba ve her dayanaktan mahrum, parti programlarından başka bir şey bilmiyoruz!

· Efendiler! Dünya çapında tecrit ve teşhis cehdi, bize, delinin pösteki sayması gibi mânasız ve faydasız bir iş görünüyor! O kadar ki, bu satırlar için de «amam deli saçması!» diyecekler bulunabilir.

· Efendiler! C.H.P. nin altı okunun ucunda duran altı kelimeyi ve hepsi altı formalık tekerlemelerini bir inkılâp ideolocyası diye kabul edebilmek için, milletçe kafalarımızı, işkembeci dükkânlarındaki kuzu başlariyle değiştirmemiz lâzımdır!

· Efendiler! Üniversitemiz esersiz profesörlerle, iktidar makamlarımız, iş ve hareket salâhiyetini hangi çileye borçlu olduğu meçhul kabadayılarla doludur!

· Efendiler! Ne sağ derken sağ, ne sol derken solu tanıyoruz; ne severken niçin sevdiğimiz, ne de tiksindirirken neden tiksindiğimizi biliyoruz!

· Bitpazarından (plâk) lar almış gibi kullandığımız, halbuki her çizgisi insanî tefekkür emeğinin kanlı muhasebeleri neticesinde oyulmuş medeniyet tâbirlerini, küstah cehlimize kalkan diye tutmaktan başka bir şey yapamıyoruz!

· Efendiler! Tam yüz senedir, demokrasi, hürriyet, millet, medeniyet, inkılâp ve daha nice (izm, izm, izm) lâhikalariyle bondrollü, içimize giren aşâğılık (Erzats), garp ithal mallarını, büyük Türk tefekkür gümrüğünden muayene edecek ve iç ölçülere vuracak mütehassıslar kadrosundan mahrumuz!..

· Efendiler! Hattâ bütün tarihimiz dolduran büyük esker, büyük şâir, büyük mimar, büyük musikîşinas ve büyük kopyacı âlim bolluğu içinde, büyük ve şahsiyetli dünya görüşümüz iklimlendirecek büyük mütefekkirlerden mahrumuz. Bu eksikliğe acaba hangi ferdî veya ictimâî saik sebep oluyor? Bu suali nefsimize sormaktan bile âciz bulunuyoruz?

· Fikirsizliğimizi idrâk ettiğimiz gün, herşeyi idâk ve her çareyi elde etmek imkânına ereceğiz ama, bunun yolunu ve tedavisini gösterecek olanları yaşatmamak için de herşeyi yapıyoruz.

· Ve bu yüzden, yüz küsur yıldan beri kendi öz memleketimizde, kendi öz memleketimizin muhaciri gibi yaşıyor, son devreler içinde de, olanca millî hakikat ve mukaddesatımızın bir paspas üstünde ve meydan ortasında resmen ve alenen ırzına geçilmesine karşı, içi boş gözler ve zekâsız suratlara, cansız cansız bakıyoruz. Bütün felâketimiz bu noktada...

· Fikir, fikir... En büyük ibadet onunla...

SINIRLAR

· Allahı sev! Ne kadar?.. «Had» mefhumunu da yaratan o olduğunu bilecek, onun tecelli ettiği her yerde hiçbir zatî had imkânı kalmadığını sezecek, yani «had» mefhumunun zatiyle beraber bütün hadleri yok görecek, yoklukta bile mutlak yokluk haddini tanımayacak kadar...

· Allah sevgisi, her şeyi sınırlayan mutlak sınırsızlıkta kaybolmanın hudutsuz fişkırış noktasıdır. Onu sev, yanıp kül oluncaya kadar sev!..

· Bundan sonra, en büyüğünden en küçüğüne doğru hadler âlemi başlıyor. Allahın, had içine aldığı varlıklar içinde büyüğü, bütün hadleri tek noktasına sığdıracak derecede büyüğü, onun Son Resulüdür.

· Allahın Resulünü sev! Ne kadar?. Yalnız ona Allah demeyecek kadar... Ona Allah demek şartıyla ne dense hepsinin az geleceğini bilecek kadar...

· Allah Resulünün Sahabîlerini sev! Ne kadar?.. Yalnız onlara nebî demeyecek kadar... Onlara nebî demek şartıyla ne dense hepsinin az geleceğini bilecek kadar...

· Allah Resulünün yoluna sınırsız bağlı Allahı velîlerini sev! Ne kadar?.. Onlara Sahabî çapında demek şartıyla ne dense hepsinin az geleceğini bilecek kadar...

· Ve böylece hadler ve dereceler, en büyüğünden en küçüğüne doğru iner, gider.

· Babanı sev, anneni sev, zevceni sev, çocuğunu sev, toprağını sev, dilini sev, ocağını sev! Ne kadar?... Herbirinin ifadelendirdiği had çerçevesini taşırmayacak ve onu daha üstün çerçeveye karıştırmıyacak kadar...

· Ve nihayet milletini sev! Ne kadar?.. Onu, Allah ve Resulünü sevdiği ve bu sevgiyi etrafında halkalanabildiği kadar... Ona yalnız «Seni senin için seviyorum, sen ne olsan yine severim!» demeyecek kadar... «Seni böyle olduğun için seviyorum; ve sen sevinecek bir millet olduğun için böyle oldun!» diye düşünecek kadar... O zaman onu, bu hudut içinde hudutsuz sevebilir;

ve bu sevgiyi, kabuk değil de öz, zarf değil de mazruf, posa değil de cevher milliyetçiliği halinde sistemleştirebilirsin!..

İLERİ – GERİ

- Zaman bir daireye benzer. Tıpkı koşu atlarının, etrafında döndüğü kavis gibi bir daireye... Meselâ üç devir sonunda bitirilecek olan koşuyu bir devir fazlasıyla koşan at, bu daire üzerinde, öbür atların gerisinden koşuyor gibi görünmez mi? Evet, bu at 100 metrelik daire hesabına göre tam 900 metre ileridedir. Fakat kaba göz, onu 100 metre görür.
- Modası geçmiş kalıplardan çıkamıyanlara geri diyoruz.
- Fikir ve hayat kalıplarının eskimekte en büyük zaafı, esaslarının çürüklüğünden ziyade, zamanın eskitmekteki yaman gücüne bağlıdır. Zaman, eşya ve hâdiseler üzerinde daima aynı korkunç yasanın yorulmaz tatbikçisidir. Yusufun eşsiz güzelliğiyle (Perikles) in bahtiyar cemiyetini aşındıran, aynı zamandır.
- Dünyanın en güzel insanını iki büklüm kurutan zamanı, uzvî tezahürler çerçevesinde vasitasız müşahede, kolaydır. Fakat içtimaî bünyemizin ihtiyarlayışında onu doğrudan doğruya göremeyiz. Bunun içindir ki, devrini bitiren her imâ ve kalıbın yıpranışında ayrı bir sebep arar ve buluruz. Firavun karşısında (Benî İsrâîl), Atinanın karşısında Roma, Atinanın karşısında Roma, Romanın karşısında İsâ Peygamber ve daha birçok şey..
- Ferdî hayatımız sınırlıdır. Bunu bilir ve maddî çöküşümüzün, çaresizlikten doğma bir nevî rıza ve tevekkülün taraçasından seyrederiz? Ya içtimaî hayatımız?
- Heyhat ki, elden ele teslim suretiyle ebediliğine inandığımız birçok itikat ve şeklin hayatı da, her şeyin hayatı gibi, hadler ve adetler çevrilidir.
- Zaten içtimaî hayatımızın ebediliği, ferdî hayatımızla, keyfiyet halinde ulaşamadığımız bir devam iktidarına, nöbet değiştirerek, kemiyetle varmak için tutduğumuz bir muvazaadan başka nedir? Gerçek hayat ferttir; cemiyetten murad da işte bu gerçek hayat fâthilerine fidelik etmektir.
- Elimizdeki dürbünü bir başkası çekip baktığı zaman, biz onun gördüğünü görür; ve bir başkası sigaramızdan alıp içtiği vakit, biz onun keyfini duyar mıyız? İşte bütün melekelerimiz ve bütün benlik duygumuzla içinde eksildiğimiz bir âlemi; sanki yaşayan, duyan ve gören kendimizmişiz gibi, birbirimizde fenâ ve beka bularak sâf ve kahramanca yürüttükten sonra kurduğumuz mimarîlerin sonsuzluğuna nasıl inanmıyalım?
- İnanmakta haklı olabiliriz. Fakat göreceğiz ki, kurduğumuz mimarîlerle oyduğumuz kalıpların devamı için o müessiseler etrafındaki sonsuz tekevvünümüz ve kemmiyet halkalarımız kâfi gelmeyecektir. Göreceğiz ki, hayat, yalnız bir cephe değildir. O müessiselerin de bizden ayrı, müstakil ve ferdî birer hayatı vardır. Bu hakikata, tarihte birçok cemiyetin, kendilerini yeni şekillere zorlayan müdahaleci tesirlerle göçüşü şahit olduğu kadar kendi kendisine, için için ve müdahalesiz göçüşleri de şahittir.

· Öyleyse çaremiz nedir? İsmine zaman dediğimiz ve her cismi, her fikri, görünmez havanına doldurmuş öğüten kuvvet daima önümüzde giden, her yaptığımızı bozan, her yazdığımızı çizen bir son temsil ettikten sonra, güvenebileceğimiz, ebedîliğine inanabileceğimiz eser kalır mı? Kalır!!!

· Çünkü düşmanın kudretini tasdik, yenilmiyeceğini kabul ve onunla boğuşmaktan vazgeçmek değildir. Boğuşmak esastır. Zaman, önünde diz çökeceğimiz ve bütün silâhlarımızla teslim olacağımız bir heyûlâ değil; sırlarını zorlayacağımız, verdiği hiçbir sırla kanaat etmeyip alıkoyduğunu isteyeceğimiz ve verdikçe alıkoyduğunu asla unutmıyacağımız bir büyücüdür. Öyle büyücü ki, öpüştüğü her dâvanın aksine, seviştiği her (doktrin) in tersine ve sarmaştığı her (tez) in zıddına gebe kalmak âdettir. O, eşya ve hâdiselerin en ıssız bucaklarıyla yüklüdür. Böyle bir manzara karşısında güvenebileceğimiz mimarî ise odur ki, zamanı, kendisine en hâs çehre ve seciyesiyle kavramış ve emrine almış olsun.

· İşte o mimarî İslâm'dır; ve Allahın her bina önüne diktiği büyük imtihancı, intikamcı ve ihtilâlcî zamanın, tek tyyünü bile örselemeyeceği, biricik varlık, asliyle ve zatiyle O'dur. Zamanın kolayca çürüttüğü ve çöp tenekesine attığı şekiller arasında İslâmı arayanlar, idrak sahibiyeler, orada İslâmı değil, onu şahıslarında çürütenleri bulacaktır.

· İşte aşınmış, yahut henüz sağlam görünen kalıpları bu tedbir göziyle muayene eden ve dökeceği yeni bir kalıp varsa, onu da kaygı ve bilgi içinde hazırlayan, İLERİ ADAM'dır. Kendisine bu emri veren ileri dinin ileri adamı... «Bir günü bir gününe eş geçen aldanmıştır!» emrindeki hikmeti asıl şu anda hatırlayınız!

· Ve geri adam... Ya taze bir anlayışa varmadan eski şekillere sadece kabuğundan bağlıdır; yahut tamamiyle aksine, zamanı âdi bir tarih sırası ve evvelik, sonralık meselesi sanır ve geriye gitmek korkusuyla kendi önünü keser.

· Bu her iki geri adam da, düşünmekten korkan, fakat birbirine zıt hareket eden iki ham softa tipidir.

· Zamanın hakikî fâtipleri, istikbale o kadar susamışlardır ki, gözlerindeki sonsuzluk adesei önünde, bazan bin sene evvelki hâdiseyi bugüne yapışık, bazan da bugüne ait bir meseleyi bin sene geride görürler.

· İleriye doğru görüldüğü halde geriye ve geriye doğru görüldüğü halde ileriye giden yollar vardır.

· İmdi, zamanın bu sanatkâr kıvrımlarındaki sırra ermeyenler, ya fâni kalıplardan birine körükörüne bağlanmak, yahut kendisinden evvelki her kalıbı körükörüne tepelemek suretiyle zamanın dışında kalırlar.

· Ebedîlik önünde hiçbir mesafe hükmü olmadığını, bazan zamanın, mazide bıraktığı bir sırrı, istikbalde çözmek üzere, zahiren geriye döndüğünü, fakat hakikatte ileriye yöneldiğini bilmezler. Bu son derece girift ince ve zarif helezonun, maziye istikbale, geriye ileriye inkılâp ettiren asma köprü mimarîsini anlamazlar. Böylece, gözlerinin seçemeyeceği kadar ileri olanlara, üstelik geri derler. Ne mutlu, ezel kadar eski ve ebed kadar yeni, İslâmın gözlüğünü taşıyanlara!.

MECCANÎ HAYAT

· Söзде medenî insanlık – ki Batı dünyasından ibaret sanıyoruz- daha dün, Batının binbir tezat ve buhranın kökünden tesviye ve tasfiye zoriyle ayaklandı. Bütün tezat kutuplarına, bütün mevcutlarını teraziye atmak borcunu yükledi. Kan ve ateş tarlası bir ufuk üzerinde, yarının büyük nizam ve muvazene şafağını gerçekleştirmek için, asrımızın olanca madde ve insan mevcudunu seferber etti. Netice malûm...

· Medenî insanlık, bugüne kadar ulaştığı binbir kemale rağmen elinden kaçan nizam ve muvazeneyi iade etmek ve kendisine yepyeni bir ruh, yepyeni bir ahlâk ve yepyeni bir şekil yağdırmak için, ya tam varlık, ya tam yokluk peşinde müthiş bir metabolizma ihtilâline düştü. Bu ihtilâlin çilesi içinde atomu çatlattı ama, hâlâ, muhtaç olduğu ruhî sistemin zararını patlatamadı.

· Dünya bugün, kızgın çelikle dolu izabe fırınlarına düşmüş hurda bir demir parçası gibi bir anda su ve duman olan büyüklü küçüklü milletleriyle bu çileyi yaşarken, malûm, aynı köksüzlük kökünden partiler emrindeki Türk devlet ve cemiyeti, bu ana-baba gününün sabahını hangi ruhî ve içtimaî şartlarla karşılayacağına dair hiçbir şey düşünmedi.

· Harp bittikten sonra bile beka ve korunmamızı sağlayan biricik âmil, boşlukta mekân işgal etmek hakkımızın medenî, tarihî, manevî ve içtimaî şartları değil, rakip dünyalar arasındaki kilit noktaları üzerinde olmanın madde ve mekân imtiyazı olmuştur. Cedlerimizden kalıp yiye bitiremediğimiz son mekân parçasının haysiyeti yüzünden alâka ve yardım görüyoruz; yoksa medenî dünyanın mekân dışı zamanı içinde bir pay sahibi olduğumuzu iddia edemeyiz. Bu madde ve mekân imtiyazı olmasa, kimsenin başını çevirip yüzümüze bakmasına imkân yoktur.

· Evet, evet; hâlâ kendimizi, Üçüncü Dünya Harbi isimli bir vehmin beslediği sun'îlik iklimi içinde koruyabiliyor ve korunmamızı sağlayabiliyoruz. Yarın sulh ve tabîî şartlar tekerrür edince nasıl korunabileceğiz?

· Suallerin suali buyken biz hâlâ ve hâlâ bir düzene erebilmiş değil, düzen yıkıntıları üzerinde çekişmelerle uğraşıyoruz.

· Bizim, yarınki dünyaya, bugünkü dünya buhranının bütün illet ve müessirlerini tartarak, tanıyarak, anlayarak; ve tarih boyunca kendi nefis murakabemizi yapmış, kendimizi her türlü zaaf ve kuvvetimizle tesbit etmiş olarak, yepyeni bir ruh, cehd, ideal ve nizam yekpâreliği içinden doğmamız gerekiyor!

· Vâdesinin son ânı geldiği için icap ederse tek yudum su içmeden ve tek saniye uyumadan bütünleştirmeye mecbur olduğumuz bu yepyeni ruh, cehd, ideal ve nizam nedir?

· Günün, her meseleyi susturması gereken büyük dâvası budur!. Bizim gibi, sadece bu dâvanın yükü altında belkemiği çatırdayan birkaç Türkün çığığından başak da, mesele ve dâva kubbemizde, horultulardan, hırıltılardan, dırıltılardan, zırıltılardan, başak hiçbir ses ve seda çıkmıyor.

· Yarın dünya ne olacak, ne olmaya doğru gidiyor; ve biz ne olacağız, ne olmaya doğru gidiyoruz??? İşte sual!..

· Mekânı içinde bulunduğumuz Batının zamanı içine girmedikçe, ve yepyeni bir zaman temsil edemedikçe mekân kiralayıcılığıyla devam edebilmesi mümkün bir hayat yoktur.

YİNE HÜRİYET

- «Hürüm!» demeye zorlanan bir fert hür olabilir mi?
- «Esirim!» diye haykırabilen bir insan, sahte hürden daha hür değil midir?
- Eşek hürriyetiyle insan hürriyeti arasındaki sınırı çizecek ölçüler nerede?
- Hakikate esir olduğumuz zaman niçin ciğerlerimizdeki havaya kadar hür olduğumuzu seziyoruz. O hangi padişaktır ki, en büyük hürriyet kendisine kul olmaktır?
- «Dinde ikrah yoktur!» buyuran Allah, insanı ne çapta hür yarattığını ve onu cebr altına girmekten nasıl münezzeh tuttuğunu belirtirken, insanoğlunda, dudaklara polis dikerek vicdanları avlamaya çalışmak gayreti nasıl yorumlanabilir?
- Sırayla 1839, 1908, 1923, 1945, 1950, 1960 vesaire doğumlu; ilki 137, ikincisi 68, üçüncüsü 53, dördüncüsü 31, beşincisi 26, altıncısı 16 vesaire yaşındaki bunca bâkireden hangisi iffetini koruyabilmiş ve umumhâneye düşmemiştir?
- Hürriyetin gaye değil, vasıta ve ancak hakikatin köklerine mahsus bir hak olduğunu ne gün anlıyabileceğiz?
- Hastahane doktoru, orduda kumandana, sınıfta hocaya karşı hürriyet mi olurmuş?
- Hürriyetin adresini, parti, gazete ismi, perükâr salonu, kemeraltı sermayesi ve Amerikadaki liman heykelinden ayrı olarak öğrenmek isteyen niçin İslâma yapışmaz?

KURTARICI HİKMET

- Marifet, makineyi yapan makineyi yapabilmekte. Yoksa onu ne satın almakta, ne işletmekte, hattâ ne de bazı entipüften örnekleriyle derleyip çatabilmekte... Böyle olmayınca; makine fikri ruhumuzun rîh gibi incecik kumdan yataklarında plân ve metodla dökülemeyince, makine insan topluluklarını her sahada ezer, çarkları içinde öğütür ve olanca şahsiyet ve tamamîyetinden sıyrır. Bu sır, asrımızın en ince ruhî, içtimaî, siyasî ve kitisadî nüktesidir. Fakat anlatamazsınız!
- Bütün ıslahat tarihimiz, Meşrutiyetimiz, hürriyetimiz, müsavâtımız, adaletimiz ve nihayet Cumhuriyetimiz, işte bu soy eserlerdendir. Anlatamazsınız!
- Marifet, makine misalinde olduğu gibi, bunlarda veya bunların dış çizgileriyle kopyasında değil, bunları meydana getiren müessirlerin bünyeleşmesindedir. Bizse, kendi içinde salâh ve aslına ırcamı bekleyen öz bünyemizi feda ederek, her şeyden evvel bizde öz bünye hakkını

idam eden yabancı bünye ifrazlarıyla gıdalanmak istedik; ve buyurun, işte ne hale geldik!. Zira ilk vazifesi tabî bünye ifrazına mâni olmaktan ibaret bulunan ve yabancı ifrazlar, dışarıdan alınan ve böylece içeriden meydana gelmesine set çekilen sun'î (hormon) lar gibi, ağır bir faaliyet zaafını büsbütün tatil edip yerine yabancıyı ve iradesi zaafını büsbütün tatil edip yerine yabancıyı ve iradesi elimizde olmayı geçirmekten başka hiçbir şey ifade etmez; ve başta (montaj) sanayii bulunmak üzere, lâtinlerin (Felix – Culpa) dediği, dışından saadet vâdedici bir cinayet olur. Bu da, insana, hastalığını bile hatırlatmayan ve ıstırap dahi çektirmeyen sonsuz bir maraz, yani ölümdür. Biz, tam 137 yıldır, bize ölüm getirenleri hayat getirmiş olmakla vasıflandırıyoruz.

- Bu kurtarıcı hikmette, bütün oluş dâvamızın tek şartıyla, bütün olamayış tarihimizin tek müessirini çerçevelemiş görerek netice hükmünü kaydedelim: Artık marifet lâfta değil, hakikatte inkılâbı yapacak inkılâbı yapabilmekte... Sıra onun, yani bizimdir!
- Marifet, dallara oyuncak meyveler takmakta değil, köke ve kök feyzine ermekte...

DEMOKRASYA

- Komüniste göre, kendisinin âlenen ve her vasıtayla propaganda yapamadığı, yapınca da kitleleri arkasından sürükleyemediği, zira, tagallüp ağalarının güneşi zindanlarda hapsettiği ve meydanlara çıkarmadığı her yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi, de diktatördür.
- Yahudiye göre, millî iktisat ölçülerinin beslendiği, millî bütünlüğün gizli istismarlardan korunmasına çalışıldığı, yani millî bünyenin korkunç bir yeniçeri gibi ekalliyet cellâdı olmakta devam ettiği ve insaf diye bir şey tanımadığı her yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- Dönmeye göre, milletle hükûmet arasında uygulama doğru gidildiği, resmî dairenin millî iradeyi temsile başladığı, bu yüzden en azîm bir felâkete oyl açıldığı, hakikat ışığının ebedî bir kargaşalık ve çarpışmadan doğduğunun unutulduğu, felâketin biricik devası olarak milletle hükûmet arasındaki bağların törpülenemediği, liberalizmanın başını alıp yürüyemediği, kısaca millî bünyede birliğe gidildiği her yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- Masona göre, hurafelere inanmanın devam ettiği, ırk ve kavim safsataları içinde halkın tereddiye götürüldüğü, millî sâfiyenin mukavemet edebildiği, gizli Yahudi saltanatının ferdî ve zümrevî sermaye terakkümüne yol bulamadığı, neticede geniş ve cömert insanîyet dururken, insanların millet ve taassup bataklığından çırpınmasına göz yumulduğu, açıkçası beşerî aşk ve beynelmilel kemale pranga vurulduğu her yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- Garp hayranı züppeye göre, şahsiyet diye bir şeyin hâlâ ağır bastığı, maddî ve manevî yerlilik diye bir ölçüye bağlı olanların yaşadığı, şu bunak dedenin daima evin üst katında öksürmekte devam ettiği, Amerikalıya kendi kendisinden şüphe ettirecek kadar Amerikalılık gayretinin bir türlü takdir edilemediği, demek ki müzelerdeki balmumu tiplerin ellerindeki kırbaçla insanları güttüğü, insanların başına yular arandığı her yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.

- Halk Partiliye göre, eski hesaplara el atılmak ihtimalinin belirlediği, inkılâbın tenkidine müsaade edilmek gibi vahşî bir küfre meydan açıldığı, eski bir Başbakanın «inkılâp yobazları» diye ortaya bir tabir attığı; bütçe tanzimi, menfaat taksimi, adalet tevzii işinşin kendilerinden başka ellere geçtiği, nihayet milleti yoktan varedenlere karşı en ağır nimet küfranın işlendiği ve en ağır eşkiyalığın hüküm sürdüğü her yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- İslâmiyet düşmanına göre, 163 üncü maddeye rağmen camilerde Allah ve Resûlünün büyüklüğünden bahseden âyetlerin cehren okunmasına müsaade edildiği, «Allahtan kork!» sözünün göz göre göre takip edilmediği, böylece vatan hainliğinden büyük suçların örtbas edildiği ve böylece sınıfı tahakküm ve ruhî dolandırıcılığın çeteleştirildiği her yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- Deyyusa göre, Türk kızlarının millî ve mücerret mânalariyle cihan avrat pazarlarına sürülmesine zıt sesler çıktığı, bu seslerin boğulamadığı, millî infial çapına yükseldiği, neticede güzellik, (estetik) ve serbestliğin bu kadar ağır bir zulüm altında inletildiği yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- Verem mikrobuna göre, uzvîyetteki müdafaa unsurlarının kuvvetli olduğu, hemen zavallı mikroplar üzerine çullandığı, onları boğduğu, gıdasız bırakıldığı, bir kese içinde adaletsizce zaptettiği şefi de diktatördür.
- Hırsıza, yankesiciye, kaatile göre, polis bulduğu yerde demokrasi eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- Şu halde demokrasya, her bâtılın tek tek hayat hakkı ve oluş hürriyeti aradığı bir zemin olduğuna göre, bu bâtıllardan her birinin gözünde, öbür bâtıla yer verildikçe eksiktir. Böyle hükûmetlerin şefi de diktatördür.
- Gelin siz, şimdi bu şartlara göre demokrasya nerededir, nedir ve nasıldır, hesap edin! Müslümana gelince, zaten demokrasyaı aramaz ve sormaz. Zira onun, hakikati «tek» de bulmak yerine «çok» da aramak ve ebediyen kaybetmek sistemi olduğunu bilir, aradığı şeyin de kendisinde değil, İslâmda olduğuna inanır.

DÜNYA BUHRANI

- Bu dünyanın beyninde bir ur var... Bu dünya, urunu, nasıl olsa bir gün kökünden kazıtmaya mecbur... Bu dünya, 1914 ve 1939 umumî harplerin hep aynî ur yüzünden açtı. Fakat bir türlü ondan kurtulamadı ve urunu temizleyemedi.
- Bundan 37 yıl evvel perde açıldı: Gördük ki, selim aklı, kaz gibi önüne katmış, delilik çobanı güdüyor. Baktık ki, hayat, insanlık, tekâmül, medeniyet, cemiyet, hürriyet gibi kıymetler, (enflâsyon) paraalarına dönmüş... Bir milyarlık mânevî kıymete bir kutu kibrit satın alınamıyor!
- Her evin pencereleri vardır; fakat rastgelenin kendini fırlatıp atması için değil... Herkes bir çift el sahibidir; fakat onlarla, rastgeldiğinin boğazına sarılmaz. Çünkü insan, malik

bulunduğu başıboş imkânları köstekleyici ruhî bir müeyyideye sahip. Bu, öyle bir muvazenedir ki hayvanlar bile ondan bir nasib almışlardır.

· İşte Yirminci Asrın ikinci rub'unda dünya, hem fert ve hem cemiyet plânında, bu aslî ve esasî ruh müeyyidesine varıncaya kadar bütün muvazenelerini kaybeder gibi bir hale düştü. Bu hal insanlara bir kere çökmeye dursun; yoksa ne eski ahlâkların tortusu, ne tarihin ibret misalleri, ne istikbalin korku ve vehimleri, ne de başka bir şey felâketi önleyebilir. Bundan böyle ağaç zehirli meyve verecek, toprak keleş kalacak, mahsul kavrulacak, tavuk kokmuş yumurta doğuracak, anane sar'alı çocuğa gebe kalacaktır. Böyle devirlerde fikir adamı sersem, diplomat sarhoş, âlim kaatil, sanatkâr mecnun, halk da tam başıboştur.

· Dâvanın şah damarını tutmak ister misiniz? Bu hale sebep, haddini aşmış ve ruhî emniyet müeyyidelerinin sınırını taşımış, dümensiz kalmış madde terakkileridir. Yani insanların icadları, mucidin elinden ve iradesinden sıyrılıp onu kendi eline ve iradesine tâbi kılmaya başlamıştır. Ve bu dâva, bugünkü Garp buhranının en nazik mihrak noktasındır. Bu hal, kendi eserine hükmedememek hali, her ân şişen, her ân pıhtılaştıran ve kabaran bir ur teşkil etmekte; ve şu veya bu rejim adına küçük ve günlük politikacıların gayreti bahane hududunu aşmamaktadır. Sonunda ya bu ur dibinden süpürülecek, yahut o yüzden topyekûn teneshire uzanılacak...

· Garbın bugünkü macerasını, bu asırlık uru kazıtmak ihtiyacıyla kendi öz bünyesini didik didik parçalayan, o yüzden bir takım yeni sistemler peşinde gezen, dünya harpleri açan ve sadece hastalığın tâbi şubeleri üzerinde tedbirler arayan bir plânda müşahede edebilmek lâzımdır.

· Ne askerî zaferlerde, ne atom keşiflerinde, ne de ur mıntıklarının maddeten kazıtmakta iş var... İş, uru, bir sabun köpüğü gibi çözebilecek ve yenilerinin teşekkülüne mani olarak ruhî nizamı bulabilmekte. Bu, din çapında bir şeydir! Ve kefaleti yalnız İslâmdadır.

BABIÂLÎ'DE İNKILÂP

· Mutlaka bu caddede, şu sözüm ona Türk matbuatının yuva kurduğu haşarat yatağında bir inkılâp lâzım... Bu cadde, «Babiâli»... Bu klişe, fikir ve sanat dünyasının mekân ismidir. Orası gerçekten bir âlemdir ve bir âlem gibi tezatlarla doludur. Cemiyet bütünüümüzde hiçbir iş nevini temsil eden parça «Babiâli» de olduğu kadar birbirine zıt kutuplar kucaklayamaz.

· Meslek, zümre, sınıf dediğimiz topluluklar, insan kitlelerinin belli başlı bir şekil ve terazisinde kısım kısım tartılıp ayırd edilışinden doğmaz mı? Bunun içindir ki, her meslek ve zümre, uzuvları arasında birer asgârî ve âzamî haddiyle kabataslak bir vahdet sahibidir. Meselâ doktorlar kıymetin en yüksekliğiyle en aşağısına malik bulunmak noktasından beraberdiler. Bu kabataslak vahdet ölçüsünü her yerde ve her meslekte bulunursunuz da «Babiâli» de ve muharrirlikte hayır!. Sanki «Babiâli», bir kilometre murabbalık bir çevrede ve beş – on kişi arasında, insanlığın bütün tezatlarıyla hülâsaya memur bir seciye panayırır. Bütün aklî ve ruhî kıymetler, evvelki gün, dün ve bugün, yüzdeyüz hakikîleri ve sahteleriyle oradadır. Hepsinin de ismi muharrir...

· Bunun neden böyle olduğunu, hattâ bellibaşlı bir nisbet ölçüsünün içinde daima böyle olacağını kestirmek zor değil... «Babiâli» namı «Babiâli» Tanzimattan beri Türk cemiyetine

ârız olan fesadın ifşa ve ilân panayırı olmuş ve hiçbir zaman onda, bu fesada karşı çıkan sistemli bir tepki görülmemiştir.

· Muharrirlik ve yol göstericilik gibi, daha ziyade hayallerde ve hatıralarda yaşayan altın tabakalı mâna sathı üzerine, devirler boyu yağan teneke yağmuru dineceğe benzemiyor.

· Birşeyin, vücut bulması, özünü zıdlarından tasfiye etmesi, bu cehdi hiçbir ân kaybetmemesiyle kaim... Çöplükte gül bahçesi, cehennemde fiskiye düşünülemez.

· Fakat şu «Babîâli», âdilikte terakki ede ede, 27 yıl müddetle yerlere eğilip ayağını öptüğü eski iktidardan sonra birdenbire hürriyet adına devşiriverdiği küstah ve echel azametle o hale gelmiştir ki, orada bir inkılâp ancak cerrahi müdahale sayesinde olabilir.

· Caddemizde inkılâp, «Babîâli» deki artık nesli tükenmeye başlayan müspet kıymetler manzumesinin hegemonyasını kurması ve bellibaşlı bir keyfiyet plânında bünyesini aykırılıklardan temizlemeye başlamasıyla olacaktır. Bunu da cerrahî bir müdahaleyle ancak devlet yerine getirebilir.

· Halbuki devlet, «Babîâli» yi gecekondü semtlerinden daha kontrolsüz bırakmış, nihayet büsbütün oradan elini ayağını çekmiş; ve neticede, Halk Partisi şekavet devri köleleri, rejimleri daima İslâmiyet aleyhtarı olmakta birleşik, işi, fikir adına komünizmaya, alâka adına da fuşş albümlerine dökmüşlerdir.

· Bu döküş ve dökülüştür sonu tek gazetede günde yarım milyon satış... Bunlar halkı zehirler ve bozar, her gün biraz daha zehirlenerek ve bozularak sayıları artan okuyucular da bunlara daha fazla zehirlemelerini ve bozmalarını ihtar ederken, bunlar halkı, halk da bunları şişire şişire öyle bir vasat doğurmuştur ki, haftalıkları ve günlükleriyle fuhuş yayın tröstünün eline topyekûn Türk basınının yüzde seksenden fazla satış payı geçmiştir. Gerisi de birkaçının birden umumî sürümü 20 – 30 bine varamayan sağcılık sürüngenleri bir tarafa, hava – cıva ve eğlencelik satıcılığı.. Bir de, sırası geldikçe, sözümlerine ona «efkâr-ı umumiye» temsilcisi olmaktan, nefisini böyle sanmaktan gelen bir kabadayılık, küfür ve nâra imtiyazı...

· Bütün bunlar yerine fikir ve teşhis işi!. Memleket çapında büyük ve çetin bir inkılâp!..

· Ne garip cilvedir ki, şu «Babîâli», kendisini sadece hükümeti kötülemeye memur bilir ve türlü tertiplerle bu işin gediğini işletirken, bu memlekette tek kötünün kendisi olduğunu asla takdire yanaşmaz.

· Halk da, bu işin tek suçlusunun kendisi olduğunu bilmez. Bilseydi bunlar türeyebilir miydi?

BASIN YÖNÜNDE İNKILÂPLAR

· Üç inkılâp devremiz var: Tanzimat, Meşrûtiyet, Cumhuriyet... Bunlardan birincisi 137, ikincisi 68, üçüncüsü 53 yıllık...

· Garplı bir müessise olan gazete, bizde Tanzimat ile başlar.

· Tanzimat... Kendisinden birkaç asır evvel Garp âlemine karşı olanca taaruz iktidarını kaybetmiş, hazin ve mezbuah bir müdafaaya geçmiş bir cemiyetin, tamamiyle muvazaacı satih üstü, malûm, maymunvâri hareketi... Bu devrin gazetesinden, büyük Türk topluluğunun kök haklarını koruyabilmesi zaten beklenemezdi. Hattâ bu mahrem ve girift hakların müdafası şöyle dursun, bizzat gazete, o devirde, ayrıca ve yüzüncü sınıf bir taklit ve özenti eseri olmaya mahkûmdu. Elbette ki, Garba körü körüne tâbi ve nefis muhasebesinden mahrum ellerde bulunacaktı.

· Meşrutiyete kadar hep böyle gitti. Basit teknik ve dış yüz ifadesiyle dahi gazete şekillenemedi. Hele Türk topluluğunun iç plânlardan nabzını dinlemek, onun tercüme edemediği ruh acılarını dile getirmek istidadında tek gazete zuhur etmedi.

· Bacakları çarpık ve bakışları yılgın, pantolonu ve ceketiyle Garplı, fesi ve galoşıyla Şarklı bir Tanzimat paşası neyse Meşrutiyete kadar Tanzimat gazetesi de odur.

· Gazetenin, şöyle böyle gazete olarak zuhuru, Meşrutiyette...

· Bu devrede, kendini gûya tepesindeki Kızıl Sultan baskısından – ah o ne mübarek baskıydı!- kurtulmuş farzeden gazete, hakikatte, tam bir Yahudi tertibi «Hürriyet, Müsavat, Adalet» maskeleri altında, perde arkası gizli kuvvetlerin kuklası olur. «Eşek» ten «Kalem» e kadar türlü isimler altında ve göstermelik cambazhane hayvanlarına mahsus bir hürriyet içinde gazete, o zamanki galip ve hâkim seciyesiyle, doğrudan doğruya kozmopolitlik ve köksüzlüğün idare ettiği bir iflâs curcunası...

· Mütareke yıllarında ve İstiklâl Savaşı başlarında, millî ruhla temasa geçer gibi olan gazete, Halk Partisi ve Cumhuriyet teşekkül eder etmez, bazı millî tesirleri yıkmak adına kendini kaptırdığı garp tesiri baskısına, bir de, cihanın hiçbir zaman ve mekânında görülmemiş bir korku ve menfaat baskısının bindiğine şahit olmuş; ve 1923'ten 1946'ya kadar tam 23 yıl, bu yürekler acısı esaret, riya ve meddahlık memuriyetinde sadıkane devam etmiştir. Öyle ki, «Allahtan ve ahlâktan bahsetmek yasaktır!» diyecek ve bunu gazete gazete tamim edecek kadar küçülebilmiş, cihanda hiçbir (tiran) ve zâlim bulunamazken, bu imtiyaz, İkinci Dünya Harbi ortalarında Halk Partisi hükümetine nasip olmuştur. Kendisinden mahud tarihî emri alan gazeteler de «albabda emr-ü ferman...» edasıyla zaten öz yüreklerince müsamaha ve müsaade edilmeyecek bir keyfiyetin lüzumsuz yaşağı önünde eğilmeyi, caizcilik ahlâkına bağlı bir edeb ve sadakat borcu bilmişlerdir.

· Tanzimattan Cumhuriyete kadar bir türlü gelemeyen, olamayan gazete, bu halini, en büyük meziyet derecesine çıkaracak bir geliş, bir oluş ve bir zümre ruhuna bağlanış olarak muhafaza etti. Halk Partisi ne kadar halkın partisi olabildiyse, o da aynı derecede Hakkın sesini ters tarafından temsilde muvaffak oldu. 1956 yılına kadar Halk Partisi iktidarı boyunca gazete, Türk milletine kendi kendisini unutturmak plânının tatbiki işine bağlı parti bürolarından birisidir.

· Hürriyet için hürriyet mefkûrecisi büyük cihan kutuplarının zoriyle de, gazete, 1946'da, tam 23 yıl kölesi geçindiği rejimle birlikte, hürriyet oyunu oynamaya mecbur oluyor! Tamam! Cebren verilen bir hazin hürriyetin ve onu takip eden devrenin mahzun mânasını düşünün! Hürüz; fakat kendi istediğimiz ve olduğumuz gibi değil, başkalarının dilediği ve olmaya zorladığı gibi... Cebren gelen hürriyet...

· C.H.P. iktidarından sonra ise bütün mâna, dışardan gelen, serbestçe burun kaşıyacak kadar küçük bir hürriyet neticesinde Türk milletinin ne yaptığı ve karşılığında ne bulduğudur. Türk milleti, başından, derhal şekâvet çetesini atmış, fakat onu attıktan sonra gene istediğini değil, ancak o ân olması mümkün olanı bulmuştur.

· Bu oluşun içindeyse, Türkün asliyet ve şahsiyetine zıt kutupların madde ve mâna sermayesiyle teçhiz edilen bir matbuat, bu anda (Demokrasi) ve hürriyet adına, Türkün kökünü kemirmekte kendince hak sahibi olmuştur. Ve bu matbuat, Türkün özü ve kökü ile devlet ve hükûmeti müttefik görünce, ona da karşı gelmekte, asla tereddüt sahibi olmamıştır. O devrenin Yahudi kolpoları da işte bu ölçüye göre davranışlar...

· Tarihi Tanzimatla başlayan ve örneklerinin çoğunluğu bakımından millî kök ve içtimaî ruha zıt, gizli tesirlerin mikrop nahiyelerini teşkil eden gazeteciliğimizde, bugüne kadar alıştığımız, ister istemez alıştırıldığımız patron vasıflar veya patronluk vasıfları acaba nelerdir?

· Bizde gazete patronu, umuiyetle, ya tüccardır, çilesiz ve faziletsiz bir sermayenin sahibidir; nazarında paradan başka kıymet yoktur. Yahut millî bütünlük ve hayatiyetimizi sömürücü bir iç veya dış sınıf ve cereyanın kuklasıdır; her şeyini ona bağlamıştır. Yahut da doğrudan doğruya hükûmetlerin meslekî pohpohçusudur; giden kim ve gelen ne olursa olsun, hep bu sefil işin daima sabit bareminde birinci dereceyi tutmak ister. Ve ilimsizdir! Ve fikirsizdir! Ve esersizdir! Ve imansızdır! Ve ihlâssızdır! Ve ahlâksızdır!

· Halbuki on parmağını birden taktığı istinat ve imtiyaz halkaları ne zaman muazzam şeyler: İlim, fikir, hak, hakikat, vicdan, iman, hürriyet, medeniyet, halk vicdanı...

· Bu işe, gazetenin yuları çözüldü çözüleli, bir de açık fuhuş kartpostalı satıcılığı binmiştir.

· Gerçekten, Tanzimattan bu yana, Şark ve Garba doğru esen kasırgalar arasında yalpalaya yalpalaya harap olmuş Türk varlık ağacının kökündeki lif hummasından, dallarındaki tomurcuk hasretine kadar, hiçbir patron kalem, bu milletin nefis muhasebesine nisbet belirtmemiştir. Zira bizde gazetecilik, hayflar olsun ki, Tanzimattan beri bu dilsiz milletin öz hakikatine her ân biraz daha uzak ve ters bir aksülâmel mihrakı etrafında kurulmuş ve hep o çıkış noktasına göre yol almıştır. Bizzat gazete, bizde aslında vasıta ve âletlerin en azizi olduğu halde, teftişsiz ve murakabesiz, hazımsız ve temsilsiz Garp taklitçiliğinin ilk ve menfi eseri kabul edilebilir.

· Onun içindir ki, bu mesleğin «esbak» ve «sâbık» ları, millî tefekkür ve tahassüs teknesinde yoğurulmuş büyük «entellektüel» ler yerine çeyrek münevverler, günü birlik açığızler, basit heves ve küçük teşebbüs adamlarıdır; onları takip eden dünküler ve bugünkülerse, züppelikte, sahtelikte, kışırıcılıkta, istismarcılıkta, riyakârlıkta, eyyam güderlikte şehinşah rütbesinde mirasyediler...

İDEOLOJYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

XI- ÇİLEMİZ VE DÂVAMIZ

- Ocak Kızıştı
- Hakikatimiz ve Gençliğimiz
- Mefkûreci Ahlâkı
- Ümidimiz
- Ümitsizliğimiz
- Fedâkarlık
- Çilemiz
- Divanelere Muhtacız
- Mürteci-Gerici
- Deli Olmak Lazım!
- Türk Gençliğine!
- Yolumuz
- Lüpçülük, Hepçilik
- Beklenen Nizam
- Tamamlığın Şartları
- Anadolu
- * Genç Adam!
- *Görünmeyen Genç
- *Anadolu Gençliğine
- *Bir Neslin Son Örnekleri
- *Son ve Tek Kıvılcım

OCAK KIZIŞTI!

· Allah Resulünün, bir gazada, yersiz bir gururu takib eden ilk şaşkınlıktan, hatta paniğe benzer bir halden sonra, tek başlarına ileriye atılıp bütün sahabîleri geriye dönmüş ve peşlerine düşmüş görünce, söyledikleri bir söz vardır: işte şimdi ocak kızıştı!”...

· Paniğe benzer hal, ne kelime!.. Türkiye’de İslâm dâvası dört asra yakın bir zaman boyunca Bâbil esatirini yaşadı. Evvelâ, kendisini Müslüman sananların, sonra da müslümanlıktan tiksinenlerin elinde Bâbil esareti...

· Evvela 300 küsur, sonra 100 küsur, en sonra 50 küsur yıllık devreler halinde; evvelâ kuvvetten düşme, sonra baygınlık geçirme, en sonra da komaya yatma felaketlerini yaşayan İslâm dâvası, Türkiye’de, 30 yılı aşkın çileler nihayetinde ve gökten yıldırım gibi ilahî bir darbe neticesinde, kendisini birdenbire aynı hikmet noktasında bulmuştur: “İşte şimdi ocak kızıştı!”...

· Bu çeyrek asırlık bir vâkıdır, ocak çeyrek asırdan beri yanmakta ve kızışmaktadır; ve bu ocağın üzerine kutupların buz dağlarını devirseler, onu söndürebilmenin imkanı yoktur.

· Tam 30 yıllık Büyük Doğu ideolocya mimarîsinin kuşbakışı plânına umumî (perspektif)ine bir göz atan, bu ocağın ne çileler karşılığı alevlendirildiğine ve niçin söndürülemez olduğuna kolayca akıl erdirebilir. Ne mutlu anlayanlara ve anlatmak için, destanlık ıstırablar halinde çırpınanlara!...

· Türk fikir hayatında en büyük felâket, hem iman, hem küfür cephesinde, dünyayı topyekûn nazar çerçevesi içine alabilecek bir (stratosfer)e yükselememek, nefis ve kainat muhasebe ve murakabesine yaşanmamak yüzünde olmuştur.

· Batı dünyasına baktığımız zaman “nefis muhasebesi” dediğimiz muazzam hassayı, Sokrat, Lûter, Paskal, Göte, Tolstoy gibi fikir ve sanat adamlarını görüyoruz. Bizdeyse, öz tarihimizin dışında ve henüz Batı balyozunun İslâm çerçevesini parçalamaya yeltenemediği devirde, aynı hassaya ve en zengin çapta malik, İmam-ı Gazalî hazretleri var... Şu kadar ki İmam-ı Gazalî, derinliğine ferdi muhasebe etmiş, aynı zamanda iman ruhunu bulandırıcı kuru akılcıları temellerinden yıkmış, fakat devrinde İslâm dâvası sadece iç fesad ihtimaline karşı olduğu, henüz zıt medeniyetin hücumu ve kültür istilası karşısında bulunmadığı için, büyük muhasebesini, genişliğine, cemiyet planına intikal ettirmek fırsatını elde edememiştir. Başta İmam-ı Rabbanî Hazretleri bulunmak üzere, büyük tasavvuf ve ilâhî marifet kahramanları ise, memur buldukları, yedi kat gök üstündeki ruh sarayının ulvî mimarlığı işinde, ancak hizmetçilerine layık bir iş için toprağa inmemişler ve zaten zaman ve mekanları bakımından buna ihtiyaç hissetmemişlerdir.

· Fakat bugün şartlar değişmiştir. Bugün, Doğuya karşı Batı tasallûtunun binbir âletli hokkabazlığını, Hazret-i Musa’nın elindeki asâ nasıl ejderha olup sihrbazların ipten yılanlarını yuttuysa öylece iptal edecek fikrî bir keramet gücüne ihtiyaç vardır. Yani İmam-ı Gazalî’nin derinliğine gücüne, genişliğine ve bütün yeryüzünün bütün meseleleri ve marifetleriyle karşılayıcı kudrette bir kahramana ihtiyaç...

· Dâva bu kadar çetin, şerefi de o nispette büyük; ve ithal malı ezberleme ideolocya tekerlemelerinden o kadar uzak...

· Halbuki burada bilindiği sanılan, fakat iç cevheriyle en uzak yıldızdaki taş kadar bilinmeyen, üstelik gerıcilik diye yaftalanan bu dâva, Türk aydınına “kalk, meteliksiz adam, babanın mezarını açacak olursan inci ve elmas dolu olduğunu göreceksin; mirasa kondun da farkında değilsin!” haberini verecek kadar büyük, yeni ve ileri...

· “İleri” mefhumunu küt burunlarının ucundan ileriye götüremeyen kör kafalılar, bütün bir feza dairesini devrettikten sonra arkalarında kalan noktayı geri sayarken, onu derinliğine ve genişliğine anlamaya başlamış yepyeni ve namütenahi ileri bir neslin kızıştırdığı ocağı

tükürükle söndürmek gayretindedirler... Kızıışan ocak, güneşin kışını yaza çevirecek kadar hararetlidir.

HAKİKATİMİZ VE GENÇLİĞİMİZ

BÜYÜK DOĞU ideali, kendi tekerlemeleriyle, milliyetçiliğin de, cumhuriyetçiliğin de, devletçiliğin de, halkçılığın da ve daha niceliğin de, neciliğin de aslına ve hakikatine malik olarak şudur: Menbaandan mansabına kadar, bütün Türk tarihini, mazisini ve istikbalini kucaklayan, o aziz varlığı topyekûn cihan tarihinin en aziz fikir çileleri içinde yetişmiş bir ehliyetle kâinat çapında bir mizan ve murakabeye tâbi tutan, yarasa gözlü asrî yobazlara gerici görünecek derecede ileri bir istikbalden haber veren, bazı memleket içi insan müsveddelerine mürteci görünürken, bazı Avrupalılara bütün insanlığın beklediği ideologyayı belirtici bir derinlik ve mükemmellik hissi veren; ve ilerinin ilerisi son ileriye, nihayet ne olsa dediği olacak olan Allah ve Peygamberinin isim mihrakına bağlayan; ve dün, bugün ve yarın arasındaki daireyi kırmadan tamamlayan, eksiksiz ve tezatsız kurtuluş sistemi...

· Bilgisi, irfanı ve tecrübesi ne olursa olsun, millî bir mefharet halinde taşıdığı hudutsuz sezişiyile, halis tabakadan Türk halkı ve gençliği, bütün sahte ıslahat tarihimiz boyunca görülmemiş bulunan bu sahiciliği pek güzel anlamış ve köküne kadar benimsemiştir.

· Bugün aralarında yarım – yamalak politika adamları da boy göstermiş olarak, yaşları 50 ile 25 arasında, yüzbinleri aşan bir gençlik ve orta yaşlılık zümresini (formasyon-şekilleniş) bakımından Büyük Doğu idealinin teknesinde yuğrulmuş kabul edebilirsiniz. İçlerinde illetli doğanlar ve gerçek bir uzviyet ahengine erememiş olanlar varsa, kabahat bizde değil, kendilerinde, kendilerini çabucak “oldum!” saymalarındadır.

· Bugün Meclislerde, parti liderliklerinde, hattâ bir aralık bakan koltuklarında gördüğümüz bu ilk örneklerin dâvanın çetinliği ve kendisinin çilesizliği yüzünden kavruk çıktıklarını tesbit ve en büyük ümidimizi, henüz (agora meydan) yerine çıkmak fırsatını bulmamış, 25-35 yaşları arasındaki gençliğe bağladığımızı kaydederiz.

· Tesirimiz düşman kutublar üzerinde bile o kadar derin olmuştur ki, bugün komünistlerin fikirci geçinenleri, muhabbet hedeflerimiz üzerinde olmasa da nefret hedeflerimizde bizimle beraberliğe kalkmışlar, (Marks) ve (Engels) in (Hegel) metaryalizmasını ters-yüz etmeleri gibi bizim (diyalektik-fikri aşılama sanatı)mızı aparmaya kadar varmışlardır. Ama ne yapsalar boş... “Ezzıddân, lâyectemiân-zıtlar biraraya gelemez!”

· Halk Partisinin Cumhuriyet koruyucusu ileri gençliği de işi (favori) ve tam bir başıboşlukta bitirmiş ve meydan, hak ile bâtil, iki dâva gençliğine kalmıştır: Biz ve onlar! Onlar ki, süngü kuvvetiyle dudakları perçinlenmiş olsa da kalbleri intizamla işlemektedir ve bu kalbleri durdurabilmek gücü ancak bizim gençliğimizin elinde...

· Ona bıraktığımız, ebediyet bestesi bu nağme yeter!

MEFKÛRECİ AHLÂKI

· Mefkûreci ahlâkında, hiç bir hasis nefis kaygısına yer yoktur!

· “Viran olası hanede evlâd-ü-iyal var!” mazereti, Şarkın tefessüh devirlerinde, kör ve kaba nefislerin kendilerini korumak için baş vurduğu aşağılık bir hileden ibarettir. Aynı tefessüh devirleri değil midir ki, hile mefhumuyle arasında en küçük bir münasebet yaşayamaz olan mukaddes şariat hakkında da “Hile-i Şeriye” tâbirini uydurmuştur?

· Mefkûre ahlâkında, ya cemiyetle beraber ferdî hanenin de kurtulması, yahut içindeki evlât ve iyalle beraber viran olması vardır!

· Tam 400 yıldan beri bu ahlâka uzak yaşıyoruz! Sade uzak değil, taban tabana zıt...

· Viran olası hane değil, kahrolası nefis kaygısı, her ferdin kendi kendisini muhafazaya mahkûm bulunması gibi mel’un bir şuuru besleye besleye, bizde, ictimaî bütünlük hassasiyetinin köküne kibrit suyu dökmüştür. Öyle ki, on kişinin toplu bulunduğu bir cemiyette birisi karşılıklarına çıksa da “içinizde bir namussuz var!” diye haykırsa, kimsenin bunu üzerine alınmasına imkân kalmamıştır. Bizdeki mecburî hassasiyet ve aksülâmel, ancak şahsen ismimiz tayin edildiği zamandır. Halbuki on kişilik biri topluluk arasında isim tayin etmeden bir namussuzun bulunduğunu söylemek, isim tayin edilinceye kadar on kişiye birden namussuz demek değil midir? Fakat, söyledik ya, isim tayin edilinceye kadar, kimse, ictimaî tecavüzleri, ferdî tecavüz ayarında görmez.

· Dört yüz senelik günah devrimiz yüzünden, maddî ve manevî izmihlâl çılgırımız olan son yüz senedir başımıza ne geldiye, işte bu ictimaî bütünlük hassasiyetini kaybedişimizden; mefkûreci ahlâkına topyekûn veda etmiş ve “viran olası hanede evlad-ü-iyal var!” derdine düşmüş olmamızdan geldi.

· Meselâ komünizma gibi, haklı olarak öğrendiğimiz bâtil akîdeler manzumelerinin bazı kahramanlarında bile mefkûreci ahlakı, hiç bir gaye ve esasa bağlı olmaksızın, tamam ve mükemmeldir. Bu bâtil akîdeler manzumesinin ilk aksiyoncuları, bütün ömürlerince soğan ekmek yemiş ve koskoca bir imparatorluğu ele aldıktan sonra bile evlerini geçindirebilmek için karlılarına işçilik ettirmişlerdir. Kaldı ki, her vesileyle, nefislerini, bağlı oldukları mefkûre uğrunda feda edici ictimaî fert hamlesini göstermekten hiç bir an yüz çevirmemişlerdir. Son zamanlarda gösterdikleri bazı celâdetleri de ibret mevzuu diye ele almak ve aslında bu ahlak aslında kimindir diye düşünmek lâzımdır.

· Komünizmanın arayıp bulamadığı ve yolunu büsbütün Cehenneme çevirdiği Cennet, bütün aslı, esası ve hakikatiyle İslâmlıkta olduğu gibi, hiç bir itikat manzumesinin aşılamayacağı mefkûreci ahlâkının heyecan ve fedakarlık dolu ana kaynağı da İslâmlıktadır.

· Kainatın Mefharine bağlı olanlar arasında büyükler büyüğü Hazret-i Ömer’e “eğrilecek olursan seni kılıcımızla düzeltiriz!” cevabını verenlerin mefkûreci ahlakı karşısında ürperelim! Bu ahlakı nasıl unuttuk, nasıl kaybettik; ve aman Allahım, nasıl da tersine çevirdik?

· Bizde bu hal oldukça, suçu, tarihimizde başımıza musallat olmuş şahıslarda aramak yerine, onları tasallutlarında lüzumundan fazla lütufkâr ve musamahakar bulsak daha iyi etmez miyiz? Gerçek sorumlu biziz!

·Allah, bütün haneleri, içindeki bütün evlat ve iyaliyle beraber gerçekten viran eden “viran olası hanede evlad-üiyal var!” korkusunun belâsını versin!

ÜMİDİMİZ

·Otuz yılı aşkın bir zaman çerçevesi içinde, ağzımıza erimiş kurşun dökülmesinden daha beter şartlarla pençeleşerek sesimizi çıkarabildiğimiz kesik kesik devreler ve parça parça davranışlar sonunda, eserimiz, tesirimiz ve teessürlerimiz ne oldu?

·C.H.P. sinden başlayarak D.P. si, M.B.K. si, bütün muvafakatler ve hattâ muhalefetler boyunca, her devrin mazlumu, makhuru, mahpusu olduk ve hepsinin birden mahkûmu, menfuru, mel’unu bilindik. Zira Türk milletinin unutturulmak istenen metbuu, matlubu, mahbubu yolundaydık; ve tanzimattan beri millet madenini bir küf tabakası şeklinde kaplayıcı çeyrek aydınlar, bu yolun mahrumu, mâdumu, makûsu yönde bulunuyorlardı.

·Böyleyken, gün oldu, bizi zindana tıktıkları zaman vatan köşelerinde gençler, ıstıraplarından akıllarını oynatacak hale geldiler, cinnet buhranları geçirdiler; ve bu yüzden bir takım hastalık ihtilâtlarıyla ölüm döşeğine düşünce de, Şehadet kelimesinin yanibaşında ismimizi söyleyerek ruhlarını Allah’a teslim ettiler, (1947 Kayseri misali). Bu tek vaka, herhangi bir yurt köşesinde, herhangi aşırı hassasiyette bir şahsın, müstesna, münferit ve belki de marazî örneği değil, binde dokuzyüz doksandokuz onda dokuzuyla bütün gençliğin, bütün Türklüğün, bütün hak ve hakikat yolculuğunun ruh ufkundaki mânevî tecelliydi. Bu tecelli, o gençte, müstesna, münferit ve belki de marazî bir zemin bulmuş olabilirdi; fakat ruh plânında bütün hakikatçi Anadolu gençliğine yaygındı.

·Şifresi fikirle çözülemese bile hisle hecelenir öyle bir yaygınlık ki, cemiyet meydanına çıkmak ve oy kullanmak hakkına mâlik değil... Herkesin birarada hasta bulunduğu bir karantinada kimsenin hastalık lafını ağzına alamaması gibi bir şey... Hasta olabilirsin; fakat ne olduğunu bilemezsin!.. Yasaktır!.. Karantinamız camiler; ve dış tezahürlerinde serbest bulunduğumuz halde ne olduğunu bilmememiz gereken illet, iç hakikatiyle Müslümanlıktır.

·Biz 30 yıldır zâhirde hiçbir şey başaramadık, hattâ karantina bekçiliğinin büsbütün sertleştirildiğine ve cemiyet meydanının bütün bütüne işgal altına alındığına şahit olduk ama, ruhlardaki “gizli”yi fert fert, kendilerine karşı, açığa vurmuş olduğumuzu da gördük. Böyleyken zahirde yine gizliyiz; zira bu fertlerin toplamı ve topluluk ifadesini meydana getirebilmiş değiliz. Fakat ana unsur, temel örgü, atom fert, esas protoplazma kurulmuştur; gerisi, dış plan, kemmiyet kadrosu açık gözlülükten ibaret ve hayatlık değerinde olmasına rağmen basit...

·Bizim 30 yıldır yağurduğumuz nesil, yüzbinlere rağmen halisleriyle bir tren katarını, en halisleriyle bir otobüsü, halisin halisi başbuğlarıyla de bir minibüsü dolduracak kadar kemmiyette zayıf olsa da, maya kıymetindedir, istikametini bulmuştur; ve Allah izin verirse memleketin en geniş ovasını taşıracak şekilde bir gün kervanlaşmayı bilecektir.

·Bando mızıkalarının önünde koşuşan sümüklü mahalle çocuklarına mahsus arsız ve yalancı belirliliklerden bizim gençliğimiz münezzehtir; ve piyasaya hâkim sanılan sahte mâna kooperatiflerinin bize cevri arttıkça, anlaşılmaktadır ki, mânaları zayıflamakta ve bizim mânalarımız kuvvetlenmektedir.

·Düşmanlarımız bilsinler ki, bağırsalar da, çağırırsalar da, sussalar da, dövünseler de, çatlasalar da, patlasalar da, hiç aldırmasalar da, arkalarını çevirseler de, dönüp bizi öldürseler de, külümüzü savursalar da, okşasalar da, yalvarsalar da BÜYÜK DOĞU ideali, artık, alevın bir kav kümesini kucaklayışı gibi, Türk ruhunu en soylu nahıyesinden yakalamış ve üstün bir keyfiyet zümresinin tâ can evine girip oturmuştur. Bundan sonra bizi susturmak ve yok etmek, susmayacak ve yok olmayacak olanın yanında, ormanlar yanarken bir kıvılcım peşinde koşmak kadar faydasız olur. Ormanları söndürmek için tükürük itfaiyesi göndermekse yananları ancak çıralaştırır, alevlerini artırır.

ÜMİDSİZLİĞİMİZ

· “Allah’tan ümit kesilmez” sözü ve hakikati, havada yanan ve baş aşağı düşen bir uçağın içindeki tam çaresiz pilota kadar her şeyi ve her vaziyeti kucaklayıcı bir düstur olmasaydı, bütün bu geliş ve gidişe bakarak şu hükmü vermek zaruri olurdu: Artık hiç bir ümide yer kalmamıştır!

·Allahtan ümid kesilmez; ne doğru!.. Fakat Allah, herhangi bir mevzuda bir ümide yer bırakıp bırakmadığını sezdirecek bir takım delaletleri de yaratır ve onların yoluyla kullarına mutlak iradesini dilediği nispette gönderir. Bunun için de derler ki: “Perşembenin gelişi çarşambadan bellidir.”

·Öyleyse bütün bu geliş ve gidişe bakarak, onda, her menfiliğe rağmen Allahın bize artık acıdığı ve bir gün kurtuluşumuzu müjdeleyeceği bir doğrulma istidadından en küçük bir işaret bulabilir miyiz?

·Heyhat ki, bu sualin cevabı menfidir; içimizde en küçük doğrulma istidadından, en küçük bir işaret bile yoktur!

·Mektup bu oldukça, mektep dâvasında, fabrika bu oldukça, fabrika meselesinde, kanun bu oldukça, kanun çerçevesinde, kanunu tatbik zihniyeti bu oldukça, kanunu tatbik işinde, terbiye ve telkin bu oldukça, terbiye ve telkin yollarında, parti ve demokrasya bu oldukça, parti ve demokrasya kadrosunda, daha ne varsa hepsi bu oldukça topyekûn hepsinde hiçbir ümide yer kalmamıştır!

·Bizde “efkâr-ı umumîye” dedikleri üstüste yığılmış milyonlardan mürekkep kudret, tek başına bir jandarma karakol neferinin heybetine bile muadil değildir. O, bu hale başkaları tarafından getirildiği gibi, kendi kendisini bu halde görmeye de alıştırlmış ve bu hale mükemmel uydurulmuştur. Başka türlü olsaydı “viran olası hanede evlâd-ü-iyal var...” diye öncülerine mazeret ve kaçaklık destanları yazdırır mıydı?

·Bu hal, “efkâr-ı umumiye”yi lâşe kadar gayretsiz ve hareketsiz kabul etmek usulü, Türk topluluğunun içine işleye işleye; ve gelen kim ve giden ne olursa olsun, birbirine düşman hizipler tarafından da işletile işletile, netice de o kadar (komik) bir vaziyet doğmuştur ki, insan buna anlayışlı bir gözle bakabilse, kasıkları çatlayıncaya kadar gülmeye mecbur hale gelmiştir. Tek ferdin bile benimsemediği idare ve rejimlerin âzası, kendilerini kalbten seven ve tutan tek kişi bulunmamak şöyle dursun, nefret ve lanetle anmayan tek şahıs bulunmadığı halde, enselerde boza pişirmekte, üstelik ancak “efkâr-ı umumiye” ye istinadı kabil rejimlerin

dâvasını gütmekte ve bu iş 50 yıldır böyle gelmekte ve böyle gitmektedir. Gel de 50 yıllık Yani'nin Kâni olabileceğine inan!..

·Demek istiyoruz ki, her plânın en üst plânında “Allahtan ümit kesilmez” düsturu yazılı olduğu halde, bugün zahir plânında hiçbir şeyin en ufak mikyasta salâha yüz tutmasına bile imkân kalmamış; ve atılan her adım ve dikilen her eser, bizi, bizzat o şeyin hakikatinden büsbütün mahrum bırakmaya yaramıştır.

·Bugün son ümit, ümitsizliğin bu türlü katmer katmer çöreklediği şartlar âleminde, sadece BÜYÜK DOĞU tarafından örgüleştirilen büyük ruhî içtimaî kıymetler nizamına bağlı kalıyor. Son ümit bizdedir; bizde, bizim sonsuzluk nefesine bağlı taptaze ve yepyeni soluğumuzda... Kendimizi bizzat ve bilfiil (aksiyon)a istekli görmeksizin, bu kıymetler nizamını, biricik doğru, güzel ve iyi hükmiyle, geleceğin meçhul şartlarına ve (aksiyon) cu vicdanlarına emanet ediyor ve diyoruz ki: Bu soluk da kesilecek ve küfrün, yokluk rüzgârının buzlu ikliminde öldürülecek olursa, artık ümit kelimesini lugalardan kazımak lazımdır. Ama, ümitsizliğimizin içinde, tek ve zayıf kuşcağızın minicik gagasına alıp kaçıracağı ve herhangi bir noktaya rastgele salıvereceği bir tohumdan ormanlar fıskırması ihtimali de yok değildir. Müslüman ruhunun son haddiyle ümitsiz ve ümitliyiz. Herşeye rağmen tepesinde yapayalnız kaldığımız dağdan memlekete baktıkça göz attıkça da ümitli... Ümidimizin de dayanağını bildirdik.

FEDAKÂRLIK

·Büyük dâvanın evvelâ vecd ve divaneliğine, sonra da cesaret ve hamlesine malik bulunmamak yüzünden, onun başlıca ahlâkî esaslarından biri olan fedakârlığa tamamiyle yabancı, ömür tüketip duruyoruz.

·Bekliyoruz ki, doğmayacak bir günün, tahakkuk etmeyecek şafağında, gökten zenbille düşecek hazineler vasıtasıyla gayemiz gerçekleşsin; ve biz bu gerçekleşecek d-âvanın, varını yoğunu ona sarfetmiş hissedarları sıfatıyla değil de, “Armut piş, ağzıma düş!” tarzında lüpçüleri ve sanki baba hakkına dayanan mirasçıları olarak ondan faydalanalım!.

·Dâva tahakkuk ettikten sonra, onun sebil musluklarına maşrapasını sürmiyecek tek fert yoktur. Fakat dâvanın tahakkuk etmesi ve sebil hazinelerinin dolması için peşinen bir yüksük dolusu su sarfetmeye kandırılabiliriz, bilemeyiz, kaç fert vardır?

·Fedakârlık mefhumu, devrimizde, hiç kimsenin kapısından geri çevirmeyeceği ve her an yolunu kolladığı efsanevî bir tevzi memurudur; yoksa her defa kapısından döndürdüğü ve mütemadiyen yolundan kaçtığı gibi, bir tahsil memuru değil!... Fedakârlığı, yalnız almaya mahsus ve nefsimizi tatmine mecbur bir fiil ismi makamında lûgatimizde muhafaza ediyoruz; tamamiyle aksi olarak vermenin ve nefsi sıkmanın işi nerede, bu iş nerede?

·Hazret-i Ali “Hasis mümindense, cömert kâfiri tercih ederim!” buyurmuşlardı. Sadece Allah rızası için mukabilsiz vermenin ifadesi olan ûlvi ve hasbî cömertlik noktasının bile küfre yaklaşmasına mukabil, kendi öz kurtuluşu için meteliğe kıyamayan sözde müminlerin halini acaba nasıl yorumlarsınız?

·Sadece mal ve para bahsinde değil, her hususta hasislik, bütün ciğerimizi kavurmuştur. İtimatta hasis, anlayışta hasis, ümitte hasis, hayalde hasis, temennide hasis, gayrette hasis ve nihayet malda hasis...

·Sadece vermek, boyuna vermek, hep vermek, her türlü vermek, her sahada ve her işde vermek şeklinde anlaşılması ve ancak bu surette fedakârlığa tekabül ettirilmesi lazım gelen umumî cömertliğin, biz, ne acınacak mahrumları haline gelmişiz ki, aşkta hasis, gönülde hasis, akılda hasis, emekte hasis, teşebbüste hasis posalara dönmüşüz!.

·Biricik özrümüz, terlemek ve sıkıntıya girmek istemeyen ham ve kaba nefsimizin biricik ham ve kaba tesellisi olan itimatsızlıktır. Deriz ki: “Şöyle veya böyle olacağını bilsem ve neticesinden emin olsam her fedakârlığı ederdim!” Bu teselli yalandır, şeytanîdir, gûnahtır! Sen itimat et de, isterse vazifeye davet eden seni kandırsın! Ecri sana ve hüsrânı onadır! Sen boyuna itimat et ve icap ederse her defa aldatılmaya razı ol ki, böylece bir gün aldatılmamak imkânın da tahakkuk etsin, aldatmayacak olan da zuhur etsin? Ve o bir kere zuhur ve tahakkuk edince, onunla beraber muazzam zafer de gerçekleşsin!.. Emin olsaydın kendinden bin vâhid vereceğin işe, her defa kandırılacağın, fakat bir defa da kandırılmayacağın ihtimaliyle bin kere neye birer vâhid veremiyorsun?

·1870 tarihinde almanlar Paris’i alıp Fransız milletine altından kalkılmaz bir harb tazminatı biçtikleri zaman, Fransız kızları saçlarını kesip Avrupa pazarlarında satmışlar ve milletlerinin borcunu en kısa zamanda ödemişlerdi. İtimat ve aşk o kadar büyüktü ki, hiç kimsenin gönlüne şüphenin gölgesi bile düşmemişti. Ya bütün Türk mâzi ve istikbalinin en köklü kurtuluş zeminine oturtulması dâvasında, bize sağ elinin baş parmağından bir milimetrelik tırnağını kesip verecek olan kaç kişidir? Bu tırnakların nefis terazisiyle tartılıp nefis pazarında satılacağından ve mukabilinde nefis apartmanları kurulacağından şüphe edenler varsa, bunlar bizden değil, kendi kendilerine şüphe ediyorlar demektir. Zira onlar vermeye hazır olsun da, dediğimiz gibi, alan bugün bir hain bile olsa, elbette yarın başka bir sadık zuhur eder ve gâye hasıl olur. Bu işin tecrübesi de, bir değil, bin kere bile aldanmaya değer. Ya kimse vermeye hazır olmaz ve böyle bir şeytânî tesellinin kabuğunda rahata çekilirse, tek bir hain ihtimaline karşılık, acaba kaç bin veya kaç milyon gerçek hain türeyecektir?

·Fedakarlık eden aldanmaz ve ilâhî adalet tecellisiyle mutlaka verdiği misilleriyle alır. “Cesur, merzuktur.”

·Hasis aslında mahrumdur; ve biz malik olduğumuz için değil, mahrum olduğumuz için fedakar değiliz! Allah uğrunda vermek... Dâva ahlakımızın baş kaidelerinden biri budur!

ÇİLEMİZ

·Bütün dünya zaman ve mekânı boyunca, bizim ideolocyamızın ruha ve maddeye nakşedilebilmesi için gereken şartlarla başka ideolocyaların şartları arasındaki nispet bakımından, bizim aleyhimize tecelli eden pay hiçbir defa görülmemiştir.

·Fakat aleyhimizdeki bu çetinlik, hakikatte lehimizdedir; ve ideolocyamızın her ucuzluk kolaylıktan müstağni şân ve şerefi icabıdır.

·Bu çetinlik şudur ki, bir ideolocyanın muvaffak olabilmesi için gereken iki ana şarttan fikir kıymetiyle bu fikrin aşılacağı kitle kabiliyeti, bizim dünyamızda, kurnaz ve sahtekar istismarcılar tarafından her an aleyhimize kullanılabilecek bir hususîliktedir.

·Fikir ve dâva bizde ne kadar yeni, doğru ve güzel olursa olsun, kurnaz ve sahtekar istismarcılar, onu, birtakım müşahhas misallere tatbik ederek daima eski, yanlış ve çirkin göstermeye çalışacaklardır.

·Biz ne şerefli bir dâvanın insanlarıyız ki, bağlı olduğumuz ebedî yeni, değişmez doğru ve sonsuz güzel, herhangi bir mümin çobanın belirttiği müşahhas ve gayet iptidaî hale irca ediliyormuş, böylece o çobanın sadece ünü müslümanlığı, bizim bütün gaye ve dâva kadromuz diye gösterilerek, hamlemizin münevver zümre arasında hiçbir tılsım doğurmamasına çalışılmaktadır.

·Halbuki bizim gözümüzde devlet reisinin ufku, asrımızın oluş çilesini çektikten sonra, başrehber Hazret-i Ömerin seciyesine yaklaşan örnektir. Fikir adamı İmam-ı Gazalî, vecd adamı da Mevlânâ Celâleddindir. Her ân her müşahhası aşan mücerredin sayısız kemal merdivenleri karşısında, kimsenin, ille müşahhası ele almak gerekiyorsa, hiç olmazsa ulvî müşahhasları görmeye ve göstermeye niyeti yoktur. Müslüman adına yamalar ve yaralar içinde bir köylüyü görürler de, Nur heykeli İmam-ı Rabbânî'yi görmezler.

·Vatanımızdaki kitle kabiliyeti ise, evvelâ ırkî husussiyetlere dayanan, sonra da asırlar boyunca gelen tesirler yüzünden, içtimai dayanışma alâkasını tamamen kaybetmiş bulunmaktadır.

·Ortada, gerçekten bizi anlayan, kurnaz ve sahtekâr istismarcıların basit ve köhne gördüğü nâmütenahî giriftlik ve yenilik sırrını çözebilen, İslamı bu ölçülerle kalbinde, dilinde, kılığında ve edasında değerlendirebilen, tam bir ictimâî dayanışma ifadeli bir halk sınıfı mevcut değildir, ve biz, bunlarla beraber ibadet ederken namazda bile yalnızız. Hayatta büsbütün yalnızız...

·Fakat biz, yepyeni kurmaylarımızı üretmenin, baştanbaşa simsiyah bir zemini yuğura yuğura onu süt beyaz bir renkte köpürtmenin, en ince ve nazik gamızaları teker teker heykelleştirmenin, dâvayı yassı kafalı bir çobanın ruh kadrosundan, beyni okyanuslar misali kıvrım kıvrım, en ileri mütefekkirin çapına çıkarmanın ve barut zerrelere gibi birbirine bağlı içtimaî bir alâka nesci dokumanın, Allah isterse, nasıl mümkün olacağını isbat edeceğiz. O zaman ise, gerek yeni gibi duran ideolocya reçeteleri, gerek ellerindeki canlı ve ileri millet kitleleri bakımından pek ucuz ve kolay işlere girişmiş hiçbir yabancı inkılâp zümresiyle kıyas kabul etmez hakikatimiz meydana çıkacaktır.

·O gün herkes bize yenilerin yenisi diyecektir.

DİVANELERE MUHTACIZ

·Garplıların (possédé) diye bir tâbirleri vardır; zapt veya istila olunmuş mânasına gelen bu tâbir; bir fikir veya his tarafından kavranıp, sınıksız yakalanıp, başka tarafa bakmaya, başka birşey düşünmeye imkân ve mecali kalmamış insanlar hakkında kullanılır. Ve bu tâbir, bazan,

marazî ve muvazenesiz ruhların; bazan da, kendilerini bir davaya kaptırmış, gönüllerini yalnız o dava ile doldurmuş kahramanların vasfıdır.

·Her kahraman mutlaka bir (possédé)dir; fakat her (possédé) mutlaka bir kahraman değildir. İşte, muazzam davalarla şişip büyümesi ve sonunda insan topluluklarını eteğine dolayıp göklere yükseltmesi gereken ulvî ve sağlam ruhlarla, delice vehimler yüzünden şişmeden patlıyan ve sönen, fakat dış manzaraları ilk misali andırıyormuş gibi duran süflî ve hasta ruhlar arasındaki fark!.

·Bu tâbirin mukabilini bize “divane” sıfatı verebilir. Bizim ihtiyacımız, yalnız bu mânada, ulvî ve müspet mânada divanelerdir. Oysa, devrimizde, kâmil iman, kâmil ahlak, kâmil insan gibi, en az bulunan, hemen hemen kalmamış gibi duran nesne...

·Büyük bir velî, kendisine “Siz zamanımızda sahabîlere eşitsiniz!” diyen müritlere şu cevabı vermiş: “Ben nasıl sahabîlere eşit olabilirim ki, siz onları görseydiniz divane derdiniz; onlar da sizi görselerdi böyle Müslüman olmaz derlerdi!” Âlemde hiçbir misal, (possédé) ve “divane” tâbirlerinden anladığımız ulvî ve müspet mânayı bu kadar azîm çapta belirtemez. İşte muhtaç bulunduğumuz müspet ve ulvî divaneliğin son durak noktası!..

·Cihanda büyük ve ulvî insan olarak kim gelmişse hepsi de müspet cepheden birer divanedir. Aşkın zivanaden çıkardığı insan olarak, divane olmadan bir iş görebilmeye, bir hamle gösterebilmeye imkân yoktur.

·Kimi Allahın, kimi şeytanın divanesi olarak, İmam-ı Gazalî’den Yunus Emre’ye, Sokrat’tan Bergson’a, Konfüçyüs’ten Gandi’ye kadar her büyük çaplı fert, bir iç dâvanın istilâ edilmiş, yani (possédé) sidir. Müspet divaneliğin bâtil kutbu olarak da, her inkılâb ve hareketin sahibi, meselâ Marks, meselâ Lenin; onlarla beraber Hitler, Mussolini; onlardan evvel Mirabo, Danton, Robespiyer, Napolyon, hep birer divane... İnkılâpta bu, idarede bu, askerlikte bu, ilimde bu... (Sen Piyer)in Bazilikasını yaparken haftalarca ayağından çıkarmadığı çizmesini bir gün çıkarmaya mecbur kalınca derisi de beraber çıkan Mikelânj’ın misali nedir? Bulonya ormanında rast geldiği bir lândon arabasını evindeki siyah tahta zannedip üzerine yazı yazmaya kalkışan Lâvvazy’e nin hali neyi gösterir? Arşimed, Nuyton vesaire...

·Halbuki divanelik, aslî, esasî ve hakiki kutbiyle gerçek imanın verdiği bir sıfat; ve insanı aracılığa, buluculuğa, keşfediciliğe, yapıcılığa, yakıştırıcılığa memur eden ilâhî bir lûtuf... Divaneliktir ki, yedirmez, içirmez, uyutmaz, gaflete daldırmaz, vazgeçirtmez, ümitsizliğe düşürmez; ve mutlaka dindirir, yaptırır, koşturur, bağirtir, saldırtır, vardirtir, erdirir.

·Tarih boyunca Türkün başına ne geldiyse, hep ulvî ve mukaddes vecd ve aşk seciyesini gölgelendirmesi ve divanelikten uzaklaşma yüzünden geldi. Türkün, plânla, bu seciyesini gölgelendirmeye ve ulvî divanelikten uzaklaşmasını sağlamaya çalıştılar. Bugünse elimizde, birtakım klişeleri papağanvârî heceleyen, fakat imanın ruhu olan divaneliği zerre miktarı kalbine sindiremeyen müstehaselerden başka kimsecikler kalmadı.

·Mukadesatçı Türk!.. Davamızın birinci ruh ve ahlak kaidesi olarak evvelâ divaneliğin çaresini bulman, ruhunu vecd ve aşk eline kaptırman, böylelikle bizi anlayan, bize yapışman lâzımdır.

·Mukaddesatçı Türk!.. Hep fâni 24 saatleri kollayan ve kovalıyan miskin ve nâmevcut hayatın açığöz muvazenelerinden olmaktansa, insanlığın biricik haysiyeti, ulvî ve ebedî divaneliğe koş!.. İşte o zaman seninle anlaşır ve kervanımızı kurabiliriz. Yoksa, iş yok!..

MÜRTECİ-GERİCİ

· Bir yerde insanı “mürteci” diye sıfatlandıran bir tip gördünüz mü, hemen hükmünüzü veriniz: Bu adam, sadece ucuz klişelerle geçinen ve tekerlemeciden, sahte nisbetler kuran bir hokkabazdan, bir zamane yobazından başka bir şey olamaz.

· Mürteci, lûgatte “geriye dönen” demek... Anlam olarak da, sabit bir yeniden eskiye, iyiden kötüye, ileriden geriye dönmek isteyen... Bu hesaba göre sapan, traktörün; Arnavut kaldırımı, asfaltın; kağı, trenin yanında birer irtica unsurudur. Ve bu nisbetler doğrudur.

· Bu nisbetler elbette ki doğru... Zira bir halin öbür hale gerilik isnat edebilmesi için, evvelâ onların bir cinsten olması, sonra da birinin öbürüne nazaran bedahet derecesinde sabit bir tekâmül belirtmesi şarttır. Biri öbürünün içinden çıkmış olacak, böylece zarurî tekâmül kanununun canlı ifadesini teşkil edecek ve öbürüne nazaran üstünlüğü bedahet çapında bulunacak...

· Fakat, birbirine göre ileriliği ve geriliği sadece zamanın kaba kemmiyet ve basit (kronoloji) senedinden başka bir şeye dayanmayan zıt keyfiyetler arasında irtica isnadı, ancak hakkı yenmek istenilenlere, peşin mahkûmlara ve mazlumlara karşı kullanılan fikirsiz ve haysiyetsiz damgalardan başka ne olabilir?

· Ham softalığın en modern ve nihaî ifadesi olan bu silâh, 40 küsur yıldır komünizma yobazlarının bize karşı biricik baltasıdır. Hınk dediniz mi, tınk dediniz mi, düşünür gibi oldunuz mu, yüzünüzü buruşturur gibi oldunuz mu, hemen damgayı basarlar: Mürteci!..

· Ne hazindir ki, sizi yobazlıkla suçlandıranlar, mücerret yobazlığın böylece en parlak şaheserini verirken, kendi halleriyle sizin haliniz arasında şöyle tarafsız bir nefis murakabesine girişmek ve dâvaları mücerret plânda muhakeme etmek gibi bir insaf ikliminden, kolera mıntikasından kaçarcasına firar ederler. Zira, kaçmasalar, asıl kendi hastalıklarının meydana çıkacağını âdetâ sezerler.

· Bir şey geri ise geriliğini, ileri ise ileriliğini, mücerret plânda isbât yerine, kasdî bir duyguyu mütearife diye elçabukluğuna getirip, yâni esasa ihanet edip âdi usul hileleriyle muhatabını çürütmeye yeltenmek, mürtecilere ait ruh yapısının tâ kendisi demektir.

· Durun efendim, kerem buyurun ve izin verin, esasî konuşalım! Ve doğru, iyi, yeni, ileri kimmiş ve neymiş, mücerret olarak tesbite çalışalım!.. Ayniyet değil de, zıddiyet ifadeleri arasında “şu evvel, bu sonra” gibi ahmak tasniflere girişecek olursak, mürteci diye suçlandığımız adamın bize dönüp şu karşılığı vermesi son derece tabî olur: “Müsaade et, başa geçeyim de, ondan sonra seni müdafaa edecek olanlara mürteci damgasını basmaya ben koyulayım!”

- Bir hâdis, giriftler ve muğdiller âleminde kör fırsatların arka arkaya veya öne getirmesiyle kendi öz kıymet veya kıymetsizliğini kapatan muhkem bir imtiyaz kazansaydı, insanoğlunun bir defalık ne olmuşsa onun üzerinde kalması ve tek adım atmaması gerekirdi.
- Zira (kronolojik) mantıkla geri gibi duran nice şey vardır ki, ilerinin ilerisidir; fakat kokmuş (yeni)ler bu ebedî (taze) ye bayatlık kondururlar.
- İyice belleyelim ki, gerçek (yeni)nin, (doğru)nun, (ileri)nin yolunu kesenler ve zamanı kokutanlar, mücerret plânda müdafaa edemedikleri kendi hallerinin üstüne kapanıp, mücerret plânda müdafaasını yasak ettikleri hallere mürtecilik isnat ederler.
- Gerilerini dönüp, ileriye kıçlarındaki gözle bakanlar bize “gerici” diyor.
- “Gerici”... O da ne kelime? Gerilerinde damgamız mı var ki “gerici” oluyoruz?
- “İleri”, bir yuvarlak üzerinde gezici bir noktadır. Bakarsınız, kendisini ileri sanan, sabit ve ölü noktanın gerisinde, bakarsınız, ilerisinde... Bütün hikmet, daire sırrını ve devir farkını kestirebilmekte değil mi?..
- Zaman, yokuşu çıkarken de ilerler, yokuşu inerken de... Çıkıştan sonra gelen inişin zamanı, çıkışa geri mi diyecektir?
- Bugünkü Yunan cemiyeti, ikibin şu kadar yıl sonra geldiği için, (Sokrates)in eski cemiyetine geri mi desin? (Rönesans), güneşini eski Yunan ve Romada ararken onlara geri mi diyordu?
- Niçin bir şeyi, zaman, mekân dışı mücerred keyfiyet hesabıyla teraziye vuramıyorlar da, her şeyi boğucu bir darlık içinde, öldürücü kemmiyet plânına bağlamaya kalkıyorlar ve mânâları katlediyorlar? Böyle düşünen ve anlayanlara “gerici” bile denilmez de, bütün verimi bağırsaklarında ve mesanesinde toplanan ve mekteplerin teşrih derslerinden başka hiçbirşeye yaramayan, insanı kaybetmiş insan olarak hayvandan aşağı bir yaratık denir.

DELİ OLMAK LÂZİM!

- Tarihte, belli başlı tahakküm ve tasallut zümrelerince milletlerin kısıkvrak bağlanmaları ve iradesiz (medyum)lar gibi keyfî fermanlara münkat kılınmaları, hep aynı usule bağlıdır. Bu usul, içtimaî benlik ve birlik duygusunun o zümreler tarafından sömürülüp yokedilmesi, fertler arasındaki bağların çözülmesi ve her ferdin kendi başına kurtarmaya mecbur bir infirat haline getirilmesidir.
- Tahakküm ve tasallut zümreleri, anlayarak veya anlamayarak, fertte ictimaî alâkaya yer bırakmazlar. Onların rejiminde fert, sadece kendi şahsî ve nefsanî alâkasının dopdolu küpü halinde kalır ve başka küplerden kaç tanesi kırılırsa kırılısın, kendi küpüne zarar gelmedikçe başını kaldırmaz.
- Kitle duvarı, tuğlaları arasındaki bütünlük rabitasını kaybettiği ve sadece entipüften bir kemmiyet istifiyle durduğu için, tahakküm ve tasallut zümreleri, diledikleri gibi o duvarı muncıklarlar ve hiç mukavemete uğramazlar. Zira mukavemet edecek tuğla, tek başına bir fiskede düşürülür ve gittiğiyle kalır.

· Fizik ilmi bile gösterir ki, zerreler arasında kitle alakası bulunmadıkça cisimler teşekkül edemez; ve hiçbir kuvvet, bir cismin kutlesine hâkim olmadan zerrelerine müteessir edemez. Fakat insan kitlelerinde vaziyet tersinedir. Zerreler müteessir edilerek kitleye hâkim olunur.

· Böyle cemiyetlerde, kimse çıkıp da “yâhu, birleşin, ne duruyorsunuz, her irade sizin değil mi?” diye bağırılmaz. Çünkü bunu bağırarak olan, daima, cemiyet değil, bir veya bir kaç fert olacaktır ve onlarda cemiyette cemiyet haysiyetinin teşekkülüne vakit kalmadan tasfiye ediliverceklerdir.

· Geride kalanlar da, daima fert kadrosunda, asla cemiyeti teşkil edemedi başlarına gelecek bu mahzun ve mahkûm âkibeti bildikleri ve ondan tek tek ürktükleri için hiçbir şey yapamazlar. Böylece bir cemiyette tek tek herkesin “hayır!” dediği bir mevzuda, birbirine bağlı üç beş zalimin “evet”i, ister istemez hüküm sürer.

· Bu hale gelmiş ve getirilmiş cemiyetlerde, zalimler şebekesi alenen kitlenin tarihine, ananesine, mâşerî vicdanına en şenî fiili tatbik etse, fertler bu tecavüz kendi öz karılarının başına gelmedikçe hâdiseyi benimsemez ve umursamaz olur.

· Böyle cemiyetlerde, fert gitgide o kadar alçalır ki, millî vicdan, bir kadın gibi, açık havada, bir pas pas üzerinde ve dünyanın gözü önünde kirletilse kimse kendi üzerine toz kondurmaz.

· Bütün tarih boyunca firavunlar, kistrâlar, çarlar, racalar, mandarenler, krallar, titanlar, melikler, imparatorlar, kayserler, sultanlar, her türlü zulüm şebekelerinin başları, daima bu metodla kitlelere hükmetmişlerdir; fakat onların tasallutları her şeye rağmen maddî istismar plânında kalmış, teşkilâtı ve imtiyazlı sınıf sayesinde muvaffak olmuş, büyük kitlenin cehalet ve şuursuzluğu da buna yardım etmiştir. Bu şartların hepsi de, ezenler ve ezilenler hesabına birer izah şekli ve birer mazeret unsurudur.

· Asıl izah kabul etmeyen ve mazeret unsuru olmayan vaziyet, bütün baş ve ayak takımıyla cemiyetin, bütün bir millî irdae ve mâşerî vicdan plânında ve küçücük bir kadro tarafından tahakküm ve tasallûta uğramasıdır ki, bunun için, ancak ters tarafından mucize çapında akıl almaz bir misale ihtiyaç vardır.

· En mütereddi cemiyetlerden biri haline gelmesine rağmen fertlerin, (Bastiy) kalesini kazma ve kürekle zaptetmiş nesillerden gelme bir heybetle dolaştığı, mutlakiyet devrinde hâkimlerin kral oğullarını hapse attığı, (Giyom Tel) isimli destanların devşirildiği, mücerret fert hakkı uğrunda olanca menbaini insanlık emrine veren hükümetlerin iş gördüğü, cumhurreislerine “vatan haini!” diye bağırarak şahısların polis tarafından ancak yolları tıkamamak ihtarını aldığı ve nihayet vahşilerinin bile sinema perdesi üzerinden demokrasya dâvasını ezberlediği bir dünyada böyle bir misalden bahsedebilmek için yoksa deli mi olmak lâzımdır?

TÜRK GENÇLİĞİNE!

· “Büyük Doğu”, son haddiyle derin, ince, girift ve kütüphaneler dolusu tafsilat isteyen dâvasının ana çizgilerini tek eksiksiz ortaya koymuştur. Bu bakımdan, sesi ne zaman kesilse “aman, şu da vardı; şu bahsi de açacaktım!” diye gam yemez.

·İşin esasını, Türkiye haritasını göz önüne koyar gibi sınırlayabildiğimize inanıyoruz. İşin teferruatına gelince o, Türkiyenin, her taş parçasına kadar geniş topoğrafyasını çıkarırcasına muğdil ve hudutsuzdur; ve bakalım Allah, bize bu hudutsuzluk içinde ne nisbette bir hudut nasib etmiştir?

· Bu memlekette “Allah” adını alelâde teleffuz etmenin bile bir azim suç teşkil ettiği mevsimde, bundan tam 30 yıl evvel, sabık Maarifsizlik Bakanı Hasan Âli Yücel’in bize kendi ağzıyla söylediği gibi, “Allah’a itaat etmiyenlere itaat olunmaz” mealli bir hadîsi neşrettiğimiz ve yalnız “Allah” dediğimiz için kapatıldık; bir yüksek mektebdeki hocalığımızdan koğulduk ve Eğridir dağlarında çile doldurmaya memur edildik.

· 1994’te böyle başlayan çilemiz, ondan sonra, tiyatro perdecisi gibi bize sahneyi açtı ve 27 Mayıs gece baskınına kadar, Halk Partisi devrinde görmediğimiz zulümleri Demokrat Parti zamanında tadmak şartıyla, hapis üstüne hapis, kapatılış üstüne kapatılış ve bir Fransız ansiklopedisinin tabiriyle “hapisleri üniversite hayatını aşan fikir adamı”nın hikayesi... Bir başka eserimizde renk renk ve çizgi çizgi anlatılan bu hikâyenin yeri burası değil... Yalnız şu noktasının yeri burası ki, toplamı belki 101 seneye varacak mahkûmiyetlerimizin hepsinden birden, İhtilâl dedikleri 27 Mayıs gece baskınının basın affı lûtfiyle kurtulurken, bütün dünya adalet tarihinde ilk defa görülmüş bir sakamet olarak, o günedek istisnası yapılmamış bir mahkumiyetin şahsen af dışı diye yorumlanması üzerine askerî garnizondan sivil hapishaneye gönderildik; ve ondan sonraki aflara rağmen hep o mahkûmiyetin müstesna olduğu kaydı devam ettiği için, tam birbuçuk yıl, Toptaşı Cezaevinin ağlamaklı duvarları arasında ağlamaya bırakıldık. Çilemiz üzerinde bu kadcırcık tafsilatı da, birbirine zıt iktidarların hep birden müşterek bulunduğu nefret kutbunu göstermek için veriyoruz. O biziz; yani tam hakikatiyle İslam... Düşünün ki, Millî Birlik Komitesi, çıkardığı ilk emirden birinde “Büyük Doğu kapatılmıştır!” fermanını yayınlıyor ve böylece zaten kapalı bulunan bir organı, ölüye kurşun sıkarcasına, bir daha kapatılıyordu. Halk Partisi, Demokrat Parti, Millî Birlik Komitesi boyunca böyle giden halimiz ondan sonra ne olabilirdi ki... Hangi parti bizim ruhumuzu tercüme kifayetinde olabilirdi?

· Bu vaziyette, başımıza ne gelirse gelsin, söylenecek, söylenmeye degecek ve gerisi yalnız “laf-ü-güzaf” dan ibaret kalacak söz şudur ki, herşeyin esasını bildirmiş insanlara mahsus bir itimat ve itmi’nan duygusuyla sesimizi tarihe emanet ediyor; ve aziz ve ebedî varlığına dua ettiğimiz Türk milletinin, bir gün yeni bir nesil elinde bu dâvayı gerçekleştireceğinden emin bulunuyoruz.

YOLUMUZ

· Rabbim, bize ne güzel bir yol nasib ettin! Şöyle bir yol: Efsanevî bir levha halinde, sislere batmış bir dağbaşına doğru ilerleyen kıvrım kıvrım bir patika örgüsü... Bu patika vaktiyle dünyanın en muazzam caddesiymiş; sonra gelen bozmuş, giden harab etmiş, en son gelenler ve gidenler de onu büsbütün tı kayıp üstünden geçilmesin diye sivrililiğine cam kırıklariyle döşemiş... Sislere batmış dağ başında, insanoğluna yekpare ebedîlik ânını ve gerçek oluş saadetini tekeffül eden bir saray var... Fakat bizim gözümüze böyle görünen saray, yolu cam kırıklariyle döşeyenlerin gözünde, dünya saadet ve nimetine, eşeklik hürriyet ve meziyetine mâni bir zindandır. Onlar, biz dünyaya bu zindanı musallat etmiyelim diye yolumuzu keserken, biz de dünyayı bu felâketten kurtarmak için yolu o saraya doğru açmaya çalışıyoruz. Bu “yeni”lerin en yenisine, ezel noktasını ebed noktasına iliştiren mutlak ve nihal

“yeni” ye malik olduğumuz halde, bu “yeni”nin mâziye ait bayat ve yanlış tatbikatından, eski olmakla suçlandırılıyor ve bu yüzden tek kelimesi dinlenmez “kokmuş kafalar” ve vahşi yobazlar telâkki ediliyor. Halbuki bizi böyle telâkki edenler, sahte kemiyet yeniliklerinin aldatici kabukları içinde donmuş, mutlak ve şifasız küfür yobazları... Donmuş kafa asıl onlarınkidir; ve o kadar kokmuşlardır ki, kokmuşluğu bile dondurmuşlar ve tefehssühlerini konserve kutusunda ebedîleştirmişlerdir. Bunların, gerçekten, ebedîleştirebildiği tek şey, bizzat ve binnefs kokmuşluktur.

· İşte bu yüzden, kimsenin anlamadığı, kuş diline benzer bir muamma lisanı konuşuyoruz. Bizi, ne bizden olduğunu sananlar, ne de bizden olmayanlar anlayabiliyor. Bizi anlayabilmek istidadı, ancak Allah ve Resûlünün sırları yolunda kafasını berhava etmiş yüksek çile ehli müslümanlardadır. Onların da bu devirde sayısını tesbit edebilmek çok zor... Korkarız ki, “kaç kişisiniz?” diye sorulsa “milyonları aşkınız!” diye cevap verildikten sonra “öyleyse buyurun zehirle pişmiş aşı yemeye!.” Der demez, tıpkı Hacı Bayram-ı Velî'nin müritleri gibi birbuçuk kişiye inmesinler!..

· İşte arkamızdaki bu birbuçuk kişi, sivriliğine cam kırıklariyle döşeli yolda, topuklarımızdan saçlarımıza kadar kan içinde, ilerlemeye çalışıyoruz biz!. Yürünmez yolda, anlaşılmaz dille, aşılmaz mâniyalara rağmen mesafe aldığımızı görenler, bununla da kalmıyorlar! Dağların ve kırların, köpek, çakal, sırtlan, karga, fare, domuz, ne kadar mundar hayvanı varsa üzerimize musallat ediyorlar! Ayrıca kanunî yol bekçileri, ellerinde ceza makbuzları, memnu mıntikalara girmiş olmanın suçunu ha bire kaydedip duruyorlar. Bu kadariyle de dolmuyor çile... Arkamızdaki bir buçuk kişinin çeyreği, bizden aldığı tefekkür dersini, davaya en zıt yollara saparak, bir nevi istiklâl ilânına kadar gidiyor ve İslâm cephesine âdetâ “Tavâif-i Mülûk” manzarası veriyor ve küfür ejderhası tarafından kolayca yutulmamıza çalışıyor, asıl bu manzara karşısında cam kırıkları topuğumuzdan çiğermize kadar batıyor, köpekler havlıyor, mukayyitler yazıyor, dönekler çark ediyor; ve şu âna kadar bahsettiğimiz en korkunç zümre, bugün belki bütün cihana hâkim Yahudiler ve Yahudilik müessiseleri, bütün şubeleriyle perde arkasından bu vaziyete bakıyor. Cam kırıklarını onlar döşüyor, köpekleri onlar besliyor, mukayyitlere onlar talimat veriyor ve dönekleri vasıtalı vasitasız, onlar idare ediyor.

· Ve biz her şeye rağmen yüzbinleri aşan kadromuzla yürüyoruz; her şeye rağmen yürüyoruz, yürüyeceğiz ve güzel isimleri arasında “Galip” isminin sahibi Allah adına ve aşkına yürümekten vazgeçmeyeceğiz!

·Rabbim, Rabbim; bize ne güzel bir yol nasib ettin! Sırlarının ve nimetlerinin hazinesi olan saraya, elbette ki, bundan daha kolay şartlarla gidilemezdi. Mademki zorluk bu kadar müthiş, o halde tam yolun üzerindeyiz; ve mademki tam yolun üzerindeyiz, o halde yürüyeceğiz ve erişeceğiz! Çünkü biz, herhangi bedavacılık ve lüpçülükten uzak, senden, nimetinle mütenasip ebedî devleti istiyoruz; o halde her çileyi çekeceğiz ve sonunda –yalnız senin dilemen şartıyla- bu devleti kazanacağız! Mademki ıstırap bu kadar büyük, mazhariyet ve devlet de o nisbette azîm olacaktır.

LÜPÇÜLÜK, HEPÇİLİK

· Âdem peygamberden beri, ictimaî dâva ve savaş mevzuunda daima iki cins zümre seciyesi görülmüştür: Lüpçüler, hepçiler... Lüpçüler, ceset mezara girdikten sonra üzerine üşüşen

kurtlara benzer; hazıra konarlar. Hepçilerse, cesedi, sağlığında bir dağ yavrusu gibi omuz kabartırken alınının tâ ortasından vurup yere serenlerdir. Hazıra konmazlar; bizzat hazırlarlar. Bütün dinler ve büyük inanış sistemleri hepçidir; hak veya bâtil, herbirinin kendisine göre bir oluş çilesi vardır. Lüpçülüğün biricik vasfı ise, çilesizlik, bedavacılık, kolayına getiricilik...

· Bizim ictimaî tarihimizde, asırlar boyunca lüpçülükten başka bir şey göremiyoruz! Ham ve kaba softa, bizde, mukaddes dinimizin bir çile mevzuu olmaktan çıkarılıp lüpçülük matahı halinde getirilişinden sonra doğmuştur. Ondan sonra bu ham ve kaba softaya ve birbirine zıt ne kadar cereyan ve hareket türemişse, tüm lüpçüdür. Tanzimatçılar, hem garbı en ucuz çizgileriyle taklide yeltenmekte, hem de iç huzurluğu tefsir ve istismarda gayet lüpçüdürler. (Jön-Türk) ler ve ittihatçılar, büyük ihtilal hareketlerinin lüpçü üstü lüpçülerdir. Cumhuriyet Halk Partisi, kendi kendisini kurtaran Türk milletinin hicabından, tereyağından kıl çekercesine bütün bir kurtarıcılık devşirmekte, zorla aldığı bu hak üzerine hudutsuz bir salâhiyet bina etmekte ve kütüphaneler dolusu dünya ideolocylarının karşısına altı okla çıkmakta, gelmiş gelecek lüpçülerin en kıyağıdır. Heyhat ki, demokrat Partinin, bu, Allah eliyle içinde törpülene törpülene yılan gömleği halinde bomboş bırakılmış Halk Partisi lüpçülerini patlatıvermesi de, lüpçülükte ötekine taş çıkartıcı tarihî bir misalden başka bir şey olmadı ve lüpçülükle gelen, başka lüpçülere kurban olup gitti.

· Komünistlerimiz lüpçü, dindarlarımız lüpçü, demokratlarımız lüpçü, faşistlerimiz lüpçü, milliyetçilerimiz lüpçü, insanietçilerimiz lüpçü; bizim halimiz ne olacaktır???

· Bizim bir şey olabilmemiz ve boşlukta mekân işgal etme hassasına erebilmemiz için, mutlaka tarihimizdeki birkaç asırlık lüpçülük seyrinin sona ermesi ve içimizden hepçi bir zümrenin fişkırması lâzımdır.

· O, biziz efendiler; ve bunun içindir ki, bu kadar sınırları dokunmakta, huzur kaçırmakta, üstelik kendi sınırlarımızı yemekte, huzursuz kalmakta; ve milyonlarca surat içinde kaybolmuş tek çehreyi arar gibi, bizden olabilecek önder veya önderleri aramaktayız! Biz hepçiyiz; bütün bir çile pahasına “hep” ten geliyor ve topyekûn “Hep”i dileyen, “hep”e erer.

BEKLENEN NİZAM

· Yüz yıldanberi bir toplu iğne yapmaktan bile âciz yaşayan bu milleti, radyosunu, otomobilini, traktörünü, dikiş makinesini, falanını ve filanını zorlayacak bir nizam... “İstersen bunları tenekeden yap; fakat kendin yap!” diyecek bir nizam...

· Türk gümrüklerinden, hayat devlet ihtiyaçları müstesna, tek Garp âletinin geçmesine müsaade etmeyecek bir nizam... Tâ bu âletlerle rekabet edici Türk sanayi ve imâl kudreti doğuncaya kadar başka çıkar yol görmeyecek bir nizam...

· Bütün Garp âlemini, Türkün ve onun ruhî idaresinde bütün Asyalıların gözüne tılsımlı bir umacı gibi görünmekten çıkaracak bir nizam... Garp âlemini, (Rönesans)dan beri sadece aklın fetih hakkını kullanmış ve eşyayı teshir etmiş bir müspet bilgiler hârikasından ibaret gösterecek ruh plânında taklide değer hiçbir kıymeti bulunmadığını meydana çıkaracak bir nizam... Ve mevcut Garp bilgilerini maharetle çalacak ve onları ehliyetle Türke mal edecek bir nizam...

- Türkiye’de tek bir kahve köşesine bile izin vermeyecek ve saatte 35 milyon kilovat çapındaki millî enerjiyi tasarruf edecek bir nizam...
- Sinemayı, tiyatroyu, edebiyatı, fikriyatı, hattâ ilmi bile mutlaka millî şekilde verimlendirecek bir nizam... Bunlar bir kere millîleştikten sonra da onları beynelmilel çapa ulaştırarak bir nizam...
- Kârhane, meyhane, kumarhane ve bütün rezaletanelere “paydos!” diyecek bir nizam...
- Ruhumuzu dayadığımız mukaddes ölçülerin hem düşmanlarına, hem de dost görünüp bu ölçüleri anlamayan ham yobaz bozuntularına hayat hakkı tanımayacak bir nizam...
- Çoraptan serpuşa, harften binaya, muaşeret edebinden bütün ifade şekillerine kadar (plastik) plânda şahsiyetin ne demek olduğunu meydana çıkaracak bir nizam...
- Adam öldüreni hemen öldürecek, hırsızlık edeni bir daha edemez hale getirecek; ve bütün ictimâî ihtilâtlarında ferde öz evinden daha emin sığınaklar gösterecek bir nizam...
- Dâva adamlarının nasıl çalışacağını belirtecek; ve en büyük göz mütehassısını en şiddetli trahom mintikasında hayatını feda etmeğe zorlarken, en büyük terbiyecinin de en hücrâ köyde bir jandarma erinden farksız yaşamasını sağlayacak bir nizam...
- Memlekette tek sahipsiz çocuk, tek serseri, tek işsiz, tek sakat bırakmayacak ve hiç olmazsa bunları göz planından sürececek bir nizam...
- Ve nihayet halkın nefsanîyetini değil, Hakkı razı edecek ve Kurultayın büyük duvarına “Hakimiyet Hakkındır!” düsturunu kazıyacak bir nizam...
- Nizamların nizamı olan düzen, iki heceli ve beş harfli bir isim taşır: İSLÂM...

TAMAMLIGİN ŞARTLARI

- Tatbik ettiği kanuna inanan hâkim... Kendisini hâkime inandıran kanun... Aldığı dâvanın hak olmasına bağlı avukat... “Kanunun kestiği parmak acımaz” bilen mahkûm... Bunlar oldu mu adalet tamamdır.
- Terazideki uygunsuzluğu Allah’ın gördüğünü bilen ve parmakları titreyen esnaf... Teraziye bakmayı kötü zan ve boş zahmet sayan müşteri...
- Fazla kazancının kaç fakir lokmasından meydana gelme bir vâhid olduğuna dair ruh muhasebesinde hususî bir fasıl açan tüccar... Tüccarların vergi kaçakçılığını takib için bir hafiye ordusu beslemeyen ve bunu Allahın bilgisiyle müeyyide altına alan idare... Bunlar oldu mu, müeyyide tamamdır!
- Sırtında tasarruf edilen emek artığını sanki kendisi biriktiriyor ve cemiyet hesabına yatırılıyormuş gibi bir huzur ve (mistik) zevk içinde çalışan amele...
- Amelesinin diken batmış ayağını dizine koyup saran patron...

· İş verenle iş gören arasındaki âhengi bir orkestra nizamıyla kıvamlandıran ölçü... Bunlar oldu mu, usul tamamdır!

· En ileri, en zengin ve en kalabalık (Metropolis)in billûr sarayında; en geri, en fakir ve en tenha köyün cemiyet bütünü içindeki hak ve vazifesini kolluyan ve bu kollayışın kafa hâkimiyetini temsil eden münevver...

· En ileri (Metropolis)in en ileri ufkundaki ufuk münevverin teşekkülünü besleyici şartlara inanan ve kendisi için bu şartlardan daha üstün bir koruyucu olmayacağı idealine feda olan köylü...

· En ileri münevverle en iptidaî köylü arasındaki oluş kavşağını açık tutan sistem... Bunlar oldu mu, nizam tamamdır!

· Bacaklarına bakılıp memuriyete kayrılacağını ummayan daktilo kız...

· Günahın idarî ve ictimaî selâhiyetlerinden hiçbirine ortak etmeyen ve mide kanseri gibi ferdiyeti içinde hapseden âmir...

· Cemiyete sâri günahı en büyük felâket sayan toplum havası... Bunlar oldu mu, ahlâk tamamdır!

· Mikroplara karşı muvazalı bir muhalefet tavrı takınmayan doktor...

· Nefsi hastalığına razı olsa bile cemiyetin buna razı olmayacağını ve nereye saklansa kendisini arayıp bulacağını bilen hasta...

· Bir hastahanedeki ilim ve hakikat otoritesi önünde, fert hakkı, hürriyet, demokrasi gibi laflara yer bulunmayacağına inanmış ve bu inanışla beslenmiş, gönül... Bunlar oldu mu, hakikat tamamdır!

· Öğrenmemenin vatana ihanet olduğunu en başta öğrenen öğrenci...

· Hatır için numara vermeyi, vatan ihanetine müsavi bilen öğretmen...

· Bütün haklarını okul ve öğretmene devretmiş aile ve cemiyet... Bunlar oldu mu, terbiye tamamdır!

· Saadetini, ne yapıp yapıp kötüyü bulmakta değil, ne yapıp yapıp kötünün bulunmadığını bulmakta arayan polis...

· Polisi, kendi mesleğinin tesadüfen aksini temsil etmeye memur bir yoldaş sanmayan hırsız...

· Polisle korkuttuklarına karşılık, polisi korkutmak ceberrutu yerine, ona hak takipçiliğini telkin eden hükûmet... Bunlar oldu mu, emniyet tamamdır!

· Namazda, akşama indireceği hatimden kaç para alacağını düşünmeyen imam...

· Her ferdi öbürüyle dirsek teması halindeyken, yine her ferdi Allahla yapayalnız ve aynı ictimaî dayanışmaya her sahada mâlik, milyonluk safları çerçeveleyen cemaat...

- Dini, kör ve sağır nefislerin karanlık bodrumuna indirmeyen, asliyet ve saffetinden zerre feda etmeksizin koruyan bilgi... İmam tamamdır!
- “Hâkimiyet halkın değil Hakkındır!” düsturunu mahyalaştıran telâkki...
- Hâkimiyet kendisinin değil, ancak Hakkın olursa kendisinin de hâkim olacağını şuurlaştıran halk...
- Halka “Sen kendi hayrını bilemezsin; onu Hak bilir ve gösterir! Gerçek hürriyet de bu teslimiyettir!” diyen hükûmet... Bunlar oldu mu, demokrasiya tamamdır!
- Büyüklerin keyfi için tarihi ve gerçekleri değiştirmeyen bilgin... Düşünce tamamdır!
- Sanatın, sanatla beraber her şey için, her şeyden evvel mutlak hakikat ve cemiyet için olduğu sırrına eren şair... Duygu tamamdır!
- Herkesi ve herkesten ziyade kendisini aşan prensipler heyûlasının gölgesiyle heybet ve haşyet saldıktan sonra, hak ve vicdan adına kendi gölgesinden ödü patlayan politikacı... Devlet tamamdır!
- Yangın kulesinden Sarıçizmeli Mehmet Ağayı arar gibi boş yere ismi haykırılmayan, daha ilk seslenişte ilk ferdiyle “burdayım!” diye meydana çıkıveren yığın... Cemiyet tamamdır!
- Beyin, kalb, yumruk ve taban arasındaki ilâhî vazife bölümünü ve rütbe dağıtımını, her uzvu kendi faaliyeti içinde mesut ve öbürüne riayetkâr, cemiyet bünyesi...
- Allahın, meleklerine bile mahrem tuttuğu hakikat yuvası kalblerle, hakikatin sesi diller arasında mesafe bırakmayan samimiyet... Bunlar da oldu mu, baştan beri saydıklarımızın hepsi ve her şey tamamdır!..

ANADOLU

- Anadolu... Bozkurdun bir dere kenarında gümüş sulara dalıp gözlerindeki tılsımlı ateşi seyrede ede, içli ve mütevekkil bir söğüt ağacına istihale ettiği (mübarek) diyar...
- Anadolu... Türkün, gerçek ruh ve muhtevasını bulur bulmaz seyyarlıktan sabitliğe geçtiği ve ruh vataniyle içiçe yeryüzü vatanını kurduğu büyük mâna çerçevesi...
- Anadolu... Kıt'alar arası tarihî hesaplaşmaların geçit meydanı, medeniyetlerin sergi evi, mahrem ve muazzam Asyanın, Avrupa'ya bakan cumbası...
- Anadolu... Putların ve salîbin binbir cümbüşü arkasından kendisini topyekûn hilâle teslim eden ve onun dâvasını bütün dünyaya şâmil bir (aksiyon) halinde güden aslî ve asîl unsur kadrosu...
- Ve nihayet Anadolu... Tarih boyunca cihanın en büyük mâna ve madde imparatorluğuna dayanak vazifesini gördükten sonra, dört asırdır öksüz, mazlum, harap ve mahrum yaşayan;

bir asırdan beri de ihanetlerin en acıklısına uğrayan, derken ananevî tahammül ve tevekkülünün üstünde ruh eşkiyasının çatı kurduğuna şahit olan misilsiz çile ve işkence arsası...

· Halbuki Anadolu; şehitler toprağı, gaziler bucağı, velîler ocağı...

· Nihayet Anadolu, her taşında bir Yunus Emre'nin oturduğu, her yolundan bir Yunus Emre'nin geçtiğı, hak âşıklarının yurdu ki, minareleri, evleri, rüzgârları, ırmakları, kağnıları ve kalbleri hep "Allah Allah!" sesleriyle uğuldamakta...

· Böyleyken, Anadolu; suları bile "Allah deyu deyu" akarken, tam 65 yıldır kendi iradesiyle başa geçtiğini iddia eden istismar idarelerinin esiri olmak gibi, hayal ve efsaneye sığmaz bir gözbağcılığının, hokkabazlığın zebunu...

· Anadolu'nun yine 65 yıldır beklediğı, böyle bir Anadolu görüşü ve en üstün milliyetçilik halindeki böyle bir Anadoluculukla, ona, kendi kendisini, kendi uktesini, kendi kökünü göstermeye, kendi özünü ve yemişini kuvvetlendirmeye, sırlarını çözmeye ve dostlarıyla düşmanlarını tanıtmaya memur, büyük fikir hamlesidir.

· Suları bile "Allah deyu deyu" akan vatanın, o mukaddes emanet çerçevesinin "Harîm-i ismet" inde, Anadolu, düşmanlarını boğacak şuura yükselmedikçe, bilerek veya bilmeyerek, Firavunların ehamlarına taş taşıyan esirlerden farksız yaşayacaktır. "Harîm-i ismet"te boğulmasıyla, Anadolunun ve Anadolu ruhunun büsbütün boğulması arasında, ihtimal payı olarak hiçbir mesafe kalmamıştır. "Olmak mı, olmamak mı; işte bütün mesele!.."

· Annelerin gittikçe unutkan, habersiz ve nebat hayatına namzet yavrular doğurduğu ve aziz mânaların gittikçe ışıkları sönük bir liman gibi arkada kaldığı bu hengâmede, sahipsizliğine rağmen ulvi bir sezikle hakkı gördüğünü birkaç yıldır belli etmiş bulunan Anadolu, elbette ruhî istiklâl veya buna bağlanması değil, mücerret bir hasretle yanması yeter! Sadece şuurl!...

· Hasret, vuslatın yarısıdır. İşte ki, olsun!.

GENÇ ADAM!

· Genç adam, düşün! Evvelâ, insanoğlunun düşünmekten büyük haysiyeti olmadığını düşün!

· Senin yaşadığın devirde insanların meşin toptan birer kafa taşıdığını ve bu topu dolduran havanın en basit fikri bile kavurup kül edici bir kezzap buharı olduğunu düşün!

· Düşünmeyi düşün; düşünülecek her şey ondan sonra kuyruğa girer. Filozof: "Mademki düşünüyorum, öyleyse varım!" der. Ya biz ne diyelim?..

· Bırak filozofu, milozofu: Kâinatın ve insanlığın Ufku, bir ân düşüncüyü bilmem kaç yıllık ibadete denk tutar ve şöyle buyurur: "Yarabbi; bana eşyanın hakikatini olduğu gibi göster!" Aziz varlığın aziz aynası fikir... Düşün!

· Seni karartmak isteyen tesirler evvelâ sende mücerret fikir istidadını, yani varlık şiarını körletmekle işe girişti. Bunu düşün!

· Hiç bir kaptan haritadan, hiç bir şoför kilometre işaretinden, hiç bir doktor röntgen camından şüphe edemez. Fakat sen, Tanzimattan bu yana, önüne sürülen bilgi ve hakikat unsurlarından şüphe edebilirsin!.. İlimde bile dolandırıldın? Bunu düşün!

· Düşün ki, genç adam, Masonluk, Yahudilik, Kozmopolitlik, daha bilmem ne ve ne, Türk bütünlüğünü çürütmeye memur, gizli ve maskeli tesirler eliyle, senin için yalancı tarih kitapları düzülmüş, zehirleyici telkin iklimleri kurulmuş, kök kurutucu aşular hazırlanmıştır; ve senin, gayet mazur olarak, bunlara inanman, kapılman, bağlanman sağlanmıştır. Düşün!

· Beynelmilel fesat erkân-ı harbiyesi Yahudiliğin, kâh emperyalist, kâh komünist, kâh liberal cepheden, fakat daima murakabesiz bir taklitçilik ve hesabı görülmemiş bir ilerencilik telkiniyle yürüttüğü bu tesir, her şeyden evvel, senin, mutlak temele dayalı mükemmel ahlâkını didikleme hedef tutar. Ondan sonra kafanı herc-ü-merce uğratmak, senin bütün gerçek kahramanlarını düşürmek ve sahtelerini, yani emirleri altındakileri yükseltmek... Bu iş için siyasî recüllerden, sözde ilim adamlarına, sanatkârlara iş ve servet otoritelerine kadar, devir devir, müstemleke – şahsiyetler bulmakta hiç zorluk çekmemişlerdir. Düşün!

· Sana sürdürülen bu kaba ve nefsânî hayatın ötesine, varlık sebebine, hakikatlerin hakikatine ait uyandırıcı telkinler, senden cüzzam illeti gibi kaçırılmış, sana lâşe gibi gösterilmiştir. İnsanoğlunun biricik meselesi olan sonsuzluk iştiyakı ve onun ahlâkı, yaşamaya değer hayatın hesabı ve onun duygu ve düşünce ölçüleri, onlarca sebze hâllerinin süprüntü eşyasıdır. Düşün!

· Bunlar sende, dimağî cihazı kişniş şekerinin tanesi kadar küçültüp, hazım ve tenasül cihazlarını alabildiğine şişirmekten ve urlaştırmaktan başka yol takip etmediler. Bu gidişi görüp seni tezgâha çekecek ve beyninle tabanın arası büyük ruh imarına tâbi tutacak bir rejim de hiç bir gün kurulmadı.

· Sen yalnız düşün!

· Suç senin değildir!

· Suçu irca edeceğin vâhidleri, sınıfları ve şahısları düşün! Düşün!

· Sen, düşünmeyi düşünmekten başlayarak düşün, yeter!

GÖRÜNMEYEN GENÇ

· Ortada görünmeyen bir genç var... Şu veya bu vilâyet lisesini tamamladıktan sonra, üzerinde acemi terzi elinden çıkmış soluk ve buruşuk bir caket ve pantolon, çekingen ve kaygılı, yılgın ve kuşkulu, dilsiz ve iddiasız, sokaklardan kırgın kırgın ve hep yere bakarak geçen genç adam...

· Bu genç Adam; ortalıkta görünmeyen bu genç adam, köylüsünden üniversitelisine kadar şu müşterek vasıfların tablosunu çizer:

· Ayrılmış ve donmuş... Eşya ve hâdiselere hâkim ve menbaından mansabına kadar tezatsız bir oluş çizgisi üzerindeki insanların emniyet hissinden uzak... Yırtık, şirret, arsız mizaçlara yabancı... Hakkın, söylenemez ve konuşulamaz bir şey olduğunu görmekten gelen bir tevekkül içinde.

· Bu genç adama dikkatle baksanız, onu, Firavunun ehramına taş taşıyan bir esir sanırsınız... Halbuki, o “ebâ an Ceddin” bu vatanın sahibidir.

· Bu genç Anadolu genci!..

· Düne kadar bu genç adam, inanılmış bir dâvâ etrafında ve ancak ev sahibine düşen bir çile borcu altında, Viyanadan Yemene kadar bütün taarruz ve müdafaa yollarımızı al kaniyle asfaltlamış, böyleyken hor görülmüş ve değerlendirilmemiş; bugün ise –ne siz sorun, ne ben söyleyeyim- yakasının içinde büzülmüş kalmıştır.

· Bugünün genç adam tipini, dedesi başka, babası başka, mescidi başka, mektebi başka, mahallesi başka, meydanı başka, köyü başka, kasabası başka; kitabı, dergisi, gazetesi başka başka istikametlere çekerken, o, sadece bir bünye sırrıyla ayakta kalabilmekte ve bin yıllık Anadolu tarihinin hazin ve değişmez tecellisine bağlı, her şeyi boyuna içine akıtmakta, içinde biriktirmektedir.

· Ortalıkta görünmeyen bu gençtir ki, Türk gencinin hakikî tohumu ve tohumluğudur; ve bütün dâva, cemiyet meydanında onun sâyedâr ağacını yetiştirmekten ibarettir.

· Bu genç olma ve oldurulma yolundadır.

ANADOLU GENÇLİĞİNE

· Anadolu gençliği! Sen kimsin, biliyor musun? Ruhunu, malını îman köküne dayadıktan sonra dünya çapında bir devlet kurmuş... Peşinden, vecd ve aşk çığırı kapanınca, ev ve hak sahipliğinden koğulmuş... Derken İran transitli Şark fesadlarıyla, Makedonya transitli Garp fesadları arasında çürütülmek istenmiş... Derken, vatanın boğaz tokluğuna azat kabul etmez ırgadı haline getirilmiş.... Ruhuna, şuursuz fedâkarlık ukdesi olarak:

Adı Yemendir;

Gülü çemendir!

Giden gelmezmiş,

Acep nedendir?..

Dedirtecek kadar dâsitanî bir hayret ve dehşet havası üflenmiş... İran ve Bizans kırması İstanbul efendileri tarafından “bir sürü Etrâk-i bîidrak” diye anılmış... Nihayet topyekûn sindirilmiş, yıldırılmış, apıştırmış; ezdirilmiş, bezdirilmiş, zaman ve mekân dışına sürülmüş... Dünyanın en şanlı taarruz devresini takip eden üç asırlık hazin müdafaa ve kahharî bozgun çığırını nihayet tam tasfiye hükmiyle idrâk etmiş... Haritadan büsbütün silineceği ve artık İslâm düşmanı emperyalist Garp Firavunları hesabına Haymana ovasını

sulamaya memur edileceği anda, hâlâ kanının tortusunda yanan son varlık hummasıyla şahlanıvermiş... Millî Kurtuluş hareketini idare edenlerin, göz çıkaracak kadar ön plâna dikili şahıs bahaneleri gerisinde, göze görünmeyecek kadar arka plânda, bizzat sadece din ve devlet uğrunda bu vatani kurtarmış... Fakat ondan sonra, bir takım şahısların yoktan var ettiği bir topluluk sıfatını giyerek maddî ve mânevî vergilerin en ağırına matrah teşkil etmiş... Maddede başkaları tarafından kurtarıldığı rivayetine karşılık, ruhta; aynı başkaları tarafından doğrudan doğruya harap edilmiş... Ve sadece rakı şişeleri, iskambil kâğıtları, verem ve firengi mikropları ve bir takım kasket şekilleri arasında yalnız bırakılmış... Üstelik, canlı cenazesinin başında tamtam dansı şivesiyle “Efendimiz sensin!” diye bağırla bağırla, kendisini tarihte efendi kılan bütün mukaddesat kıymetlerinin çalındığına şahit olmuş...

BİR NESLİN SON ÖRNEKLERİ

- Sen bizdesin ve biz sendeyiz. Biz, senin içinden, seni sana anlatmaya ve seni vatanından başlayarak eşya ve hâdiselere hâkim kılmaya doğru ilk cereyanı açmış olan kol...
- Bütün ümidimiz sensin! Zira gençlik adına, yine göz çıkaracak kadar ön plâna dikilmek istenen ve millî marş yerine “Samba” ve “Rumba” teganni eden birkaç sahte inkılâp gencinin arkasında ve yine göze görünmez plânda, vatan sahipliği hüviyeti sende kalmakta; ve bu hüviyetin ilâhî cevheri, bu zamana kadar damarlarına ve zerkettikleri en şenî zehirlere rağmen hâlâ “damarlarındaki kanda mevcut” bulunmaktadır.
- Vazifemiz, seni mânâ dolandırıcılarının derhal gözlerini çıkaracak kadar keskin bir noktaya dikmek, ön plâna çıkarmak; ve “Efendimiz sensin!” diye sana 27 yıl söylenen yalanı gerçekleştirmektir!
- O da, senin, Hak ve hakikate kul ve Hak ve hakikat rehberlerine âlet olmanla tahakkuk edecektir.

SON VE TEK KIVILCIM

- Şu bu kemmiyet böbürlenmelerine paydos! Aslına bakarsanız, arsadaki odun yığınının gizli bir köşesinde tek bir kıvılcım noktasıyız biz! Odunların üstüne, yıllar ve asırlardır, yağmadık yağmur, düşmedik kar kalmadı. Onları küf basmış, pas yutmuş, rutubet bürümüş; üstelik Garp dünyasının bütün kanalizasyonları bu odunların üzerine akmıştır.
- İşte, arsadaki böyle bir odun yığınının gizli bir köşesinde tek bir kıvılcım noktasıyız biz! Kim bilir hangi muazzez velînin mangalından sıçradık, hangi mübarek müminin fenerinden damladık, hangi muhterem mustaribin sigarasından düştük de; bu, süngerlerden daha ıslak ve çöp tenekelerinden daha kirli odun yığınının bir köşesinde karargâh kurduk.
- Bu odun yığını, uzaklarda, çok uzaklarda, ormanı temsil eden ve hergün bir ağacı daha köklerinden koparılıp mahut arsadaki yığına atılan münezzeh Türk milletinin içinde menhus bir zümredir; ve işte biz, böyle bir odun yığınının gizli bir noktasında tek bir kıvılcım noktasıyız!

· Dâva, bu odun yığınının, büyük ve ebedî oluş hummasıyla çatır çatır yakmak, onun alevleriyle güneşi soldurmak; ve üzerinde, kir, pas, küf, rutûbet, ne varsa, hepsini birden buhara çevirmek...

· Ateş, her pislîği yiyen, süpüren, götüren, yok eden ateş, mânevî ateş; sana âşîğiz!

· Doğru ama, bu odun yığını öyle bir kütle ki, üzerine, Şarkın ve Garbın bütün petrol kuyuları dökülse yine alev alacağa benzemiyor! Onu ıslatmak, onu küfletmek, onu pisletmek, onu rutûbet süngerine haline getirmek için, bazı sihirbazlar, babadan oğula menfi bir tarikat edebiyiyle el ele verip tam bir asır çalıştılar! Biz ki onun gizli bir köşesinde tek ve son kıvılcım noktasıyız, onu nasıl yakar, tutuşturur, alevlerle sarabiliriz?

· Biz, işte, Allahın böyle bir harikaya memur ettiği, pis sularda boğulmuş kimbilir hangi yanık bağrın sönmiyen ve istikbale sığıcıyan son zerresiyiz! Fırtınalar içinden geçtik, kasırgalı denizler üzerinden aştık, lâğım akıntılarını bir saman çöpüne sarılıp geçtik, yine sönmedik, yine bugünlere vardık; ve şimdi mahut odun yığınının gizli bir köşesinde pırıldamaktayız!

· Allahını ve Allahının Sevgilisini seven bu son tek kıvılcım noktasının üzerine titresin, onu Nuh'un gemisindeki son insanın son menî nutfesi gibi muhafaza etsin, onu gayet büyük bir ihtiyat ve itina ile üflesin, genişletsin; ve Allahtan lûtfedeceği mucizeyi beklesin!

· Bekleyiniz!

İDEOLOCYA ÖRGÜSÜ

NECİP FAZIL

XII: EK

(Büyük Doğu İdeolocya Örgüsü'ne Ek - AKINCI GÜÇ-İBDA KADROSUNA İTHAF)

İSLÂMI YENİLEMEK

* İslâm yenilenmez. Anlayışı yenilemek gerekir.

* Anlayış mı?.. Nurun aynadaki aksi... Aynayı yenilemek...

* Güneş yenilenemez, Göz yenilenir.

* İslâm, başı ve sonu olmayan ebedî yeninin ismi... Ona her ân biraz daha nüfuz etmektir ki, yenilik...

* "Bir günü bir gününe eş geçen aldanmıştır" hadisindeki sonsuz hikmettir ki, yeninin ve yeniliğin sırrını getirmiştir.

* Dava işte bu mânâda İslâm'ın yeni neslini yuğurmakta...

* İslâmın en yeni, değiştirilmez ve örnek nesli, Resûl eliyle yuğurulan sahabiler...

* Sahabilerin ardından "Tabi"ler bu nesil çizgisini uzatmışsa da onlardan sonra dava içtimaî plânda zaafa uğramış ve büyük ferdî zuhurların çevrelediği mahzun zümrelerden öteye geçilememiştir. Bu tecellide, muhafazası en zor iş olan aşkı kaybetmenin ve kaba akılla yapayalnız dış plânda kalmanın neticesi olarak ilâhî hikmet aşikâr...

* Emevî ve Abbasî devrelerini takip ederek Türk'ün eline geçen İslâmî devlet livası, 600 küsur yıllık gerçek devlet hayatının ancak 250 senesinde böyle bir nesle yataklık etmiş, ondan sonra 300 yıl korkunç bir aşk ve üstün anlayıştan yoksunluk çığrına girmiş, 100 küsur senedir de, aynı ham yobaz ve kaba softa idrakinin tersine dönük şekliyle bütün cehdini İslâm'a karşı çıkmakta bulmuştur.

* O gün bugündür ki, nesillere kahraman diye tanıtılanlar, İslâm'dan tiksindenmenin fikrî ve fiilî icracıları olmuştur.

* İslâmı, zatından zerre feda etmeden olanca saffet ve asliyetiyle kucaklayabilecek ve nefslerinde yenileyecek nesillerin böylece köküne kibrit suyu dökülmeye başlanınca din ihtiyacından büsbütün kurtulamayan muvâzaacı mizaçlar her tarafta işi reformculuğa dökmüş; ve olduğu gibi bir İslâm yerine, oldurulmak istenildiği tarzda bir İslâm'a kapı açmaya bakılmıştır.

* Reformcu, İslâm'ı şu veya bu görüş ve mezhep lokomotifine bağlamak, onu zatına ve aslına göre değil, kendi şahsî nefesine ve idrakine iliştermeye kalkmak, böylece çürük gördüğü bir binayı kendince payandalamaya yeltenmek bakımından, İslâma cepheden zıt olanlardan daha tehlikelidir; ve İslâmı kalb ve göz yenilenmesi yoluyla koruyacak olan nesil, cemiyet dairesi içinde kendisine üç düşman tanıyacaktır; aşksız ham yobaz, duygusuz kâfir, nasipsiz reformcu... Yani ruhu, kör nefsinde kabuklaştıran, büsbütün inkâr eden ve ikisi arasında araboluculuğuna kalkışan...

* İslâm, 500 yıl kılıcını elinde tutan Türkiye'de bozuldu ve her yerde altüst oldu. Bu, ancak Türkiye'de düzelirse her yerde sağlığa kovuşabileceğine ait İlâhî bir ihtar...

* İslâmı yenileyecek olan nesil, bu ruh ve madde felâketleri Türkiye'sinde son ve som, hepçi ve bütüncü tepki hâlinde zuhur etmekle mükellef...

* Bunca zevalin ardından ancak kemâl çığırını açılabilir...

* Dört büyük halifenin sırayla şiarları olan merhamet, celadet, edeb ve akılda tam ikmali ve teşhizatlı olarak, 15. İslâm Asrının eşğinde, İslâmı yenileme davasını çözümlenmeye güçlü nesilden, ana rahmini tekmeleyici sesler duyuluyor. Aya gitmek hüner değil, bu sesleri güneşten duyulacak derecede fikirde ve aksiyonda yükseltmek marifet...

